

Pengene eller livet?

– Vejen til det internationale fredsrige

–

Del 1: Statsmagt eller pengemagt?

INDHOLDSFORTEGNELSE:

FORORD	6
INDLEDNING	7
KAPITEL I – DET KOSMISKE SYN PÅ TILVÆRELSEN	11
Fra dyr til menneske	11
Dyrerigetets moralprincip; selviskheden	12
Livet som en udvikling – Påstanden at lidelsen udvikler os fra liv til liv	12
En udvikling fra selviskhed til næstekærlighed	13
Et-livs-perspektivet – Livet uden mening	14
Intelligensen – En evne på godt og ondt	15
Det materialistiske verdensbillede	15
Det kosmiske verdensbillede	18
Verdensreligionernes kulturepoke	20
Materialismens kulturepoke	21
De sidste tider – En tusindårig epoke?	21
Uvidenhedens kulmination – ”Dommedagen”	22
Jorden som en levende bevidst organisme	24
En verden i brand	24
KAPITEL II – KAMPEN OM PENGENE	26
Pengene – Selviskhedens redskab	26
De fattige giver til de rige	26
Den stærkeste bestemmer prisen – Profit	27
Nationer og virksomheder opfører sig som rovdyr	28
Jagten på penge er blevet vor tids overrideologi	28
KAPITEL III – REVOLUTIONER, PENGEMAGT OG KRIG	30
Frankrig – Frihed, lighed og broderskab	30
Frankrig – Pengemagten sætter en stopper for Napoléon	31
Amerika – Den nye verden: ”As a city upon a hill”	32
Amerikas forenede stater: ”All men are created equal”	33
Amerikas forenede stater – Vejledt af den usynlige hånd?	33
Karl Marx’ opgør med ejendomsretten	35
Rusland – Revolutionen bryder ud i verdens største land	36
Rusland – Fra parlamentarisme til ”Proletariatets diktatur”	37
Sovjetunionen – Begyndelsen på verdensrevolutionen?	38
Sovjetunionen – Fra aristokrati til bureaukratisk masse mord	39
Sovjetunionen – Revolutionen æder sine børn	40
Sovjetunionen – Fødslen af ”Homo Sovjeticus”	41
Sovjetunionen – Kommunisme uden kristendom	42

Tolstoys profeti – Kommercialismens tidsalder.....	43
Den stærkes ret – Darwinisme som livssyn.....	43
Den 1. Verdenskrig – Industrialiseret massebord.....	44
Penge- og militærmagt udgør krigens allierede parter	45
Krigens modgift – Folkenes Forbund.....	46
Den 2. verdenskrig – Buisness as usual	48
Den 2. verdenskrig – Folkemord med teknikkens hjælp.....	50
Den 2. verdenskrig afføder De Forenede Nationer	51
Den 2. verdenskrig afføder den kolde krig.....	53
Den 2. verdenskrig afføder det amerikanske imperie.....	54
Bretton Woods, WB og IMF	54
BIS – Bankernes bank.....	55
Pengemagten på sejrsmarch.....	55
KAPITEL IV – NATIONERNES UDVIKLING I LYSET AF PENGEKAMPEN	58
England – Jernladyen og fagforeningerne	58
Polen – Fra solidaritet til forfatningskamp	59
Tjekkiet – Fra fløjlschandsker til jerngreb.....	61
Grækenland – Fra kollaps til Goldman Sachs	62
Italien – Den kolde krigs varme udbrud	63
Sverige – Den tredje vej: ”Folkhemmet”	64
Sverige – Folkehjem hvilende på folkeoplysning.....	66
Sverige – Ellen Key og IKEA indretter folkehjemmet.....	67
Sverige – Lønmodtagerfondernes mareridt.....	68
Sverige – Mord og systemskifte	69
Sverige – Fra folkehjem til rigmandshjem?	70
Sverige – Pengemagtens frie bevægelighed	71
Sverige – Fri bevægelighed på boligmarkedet.....	73
Sverige – Tag fra de fattige og giv til de rige	74
Sverige – Arbejdskraftens frie bevægelighed	75
Sverige – Frihedens konsekvens: ”To tredjedels hjemmet”	76
Sverige – Fristad, forstad eller ”No-go”?	77
Sverige – Ligeberettigelse, men ikke for indvandrerkvinder.....	79
Sverige – Offentlighedslov eller hemmelighedskræmmeri?	81
Sverige – Demokratiets grænseland, eksempel ved Ivar Kreuger	82
Sverige – Demokratiets grænseland, eksempel ved Olof Palme	86
Sverige – Den tredje vej i klemme mellem Øst og Vest.....	87

Sverige – Fredsmægler eller Natovasal?	88
Sverige – Blev folkehjemmet skudt ned?	90
Sverige – Kristendom, sekularisering og konsekvens	91
USA – Land of the free and the slaves	93
USA – Franklin D. Roosevelts "New Deal"	94
USA – Harry Truman	94
USA – John F. Kennedys opgør med "staten i staten"	96
USA – Dolores Huerta	97
USA – Lyndon Johnson	98
USA – Martin Luther King	98
USA – Ronald Reagan indleder korstoget for kapitalisme, frihed og kristendom	99
USA – Bill Clinton afskaffer loven mod bankspekulation	101
USA – George Bush forener økonomisk- og militær magt	102
USA – Barack Obama: "Yes, we can"	103
USA – Hillary Clinton: miraklet udeblev?	104
USA – Donald Trump: "The american dream" ?	106
USA – Donald Trump: "Drain the swamp"	106
USA – Ved en korsvej med Donald Trump ved roret?	108
Latinamerika – Det vellykkede eksperiment "den tredje vej"	109
Chile den 11. september 1973 – Demokratiet skydes ned	110
Chile 45 år efter – Verdensbanken hjælper milliardær til magten	111
Mexico – Ved grænsen?	112
Guatemala – Blodbad i "bananrepublikken"	112
Brasilien – Præsidenter uden magt	113
Brasilien – Præsident med magt	114
Argentina – En nation versus en spekulant	114
Venezuela – En kamp for demokrati eller en kamp for olie?	115
Indonesien – Folkemord for kapitalismens regning	117
Indien – Gandhis spinderok viser vej til selvstændigheden	118
Indien – Industrialisering for hvem?	119
Indien – NGO på godt og ondt	120
Indien – Kali yuga eller Satya yuga?	121
Indien – Ahisma eller atomvåben?	122
Pakistan – Demokrati eller Teokrati?	122
Pakistan – Visionen om det muslimske folkehjem	123
Pakistan – I skyggen af talibanerne	124
Pakistan – I modsætningernes vold	125
Pakistan – Fra Bhutto til Malala	126

Tyrkiet – Sekularisering eller diktatur?.....	126
Iran – Demokrati, marionetteater og fundamentalisme	128
Kina – Riget i midten?	129
Kina – Verdensledende i indoktrinering og dødsstraf.....	131
Kina – Tigerøkonomien og miljøet.....	132
Kina – Med naturvidenskaben i centrum	133
Kina – Fra Mao til Milton.....	134
Kina – Det nye verdensimperie	134
Kina – Kommunisme, plutokrati, diktatur eller demokrati?	135
Afrika – Fra kolonialisme til neokolonialisme.....	136
AU – Forudsætninger for milliardløftet.....	138
Congo – FN i krig mod pengemagtens lejesoldater	139
Congo – Militærkup, udplyndring og krig	141
Rwanda – Endnu et folkemord	141
Uganda – Rædsel pr stedfortræder.....	142
The Panafrican Parlament – Made in China.....	142
Libyen – Islamisk socialisme: ”Jamahiriya”	143
Somalia – Anarki og pirateri.....	144
Sudan – Folkemord for Vestens regning	144
Sydafrika – Revolution i tilgivelse	145
Sydafrika – Revolution i lænker.....	146
Sydafrika – Våbenmagt eller åndsmagt?.....	147
Sovjetunionen – Supermagten, der opløste sig selv	148
Rusland – ”The new Russia”	148
Rusland – Arven fra Sovjet.....	149
Rusland – Fra frit marked til frit fald.....	150
Rusland – Militærkup med vestens hjælp.....	151
Rusland – Oligarkerne ved magten	151
Rusland – Putin overtager tøjlerne i ”kampen mod terror”	152
Rusland – Retsstat eller Kleptokrati?	152
Rusland – Demokrati eller diktatur?	154
Rusland – Ven eller fjende?.....	155
Ukraine og Krim – Krig eller fred?	156
EFTERORD.....	160
NOTER.....	161

FORORD

Jeg havde for mange år siden en drøm, som under arbejdet med denne tekst er blevet mere tydelig for mig. I drømmen så jeg glade mennesker omgås med hinanden og solen glitrende i skærgårdshavet bag dem. Jeg så det svenske flag og associerede sceneriet med det såkaldte "svenska folkhem". Derefter skiftede billedet, næsten som om et slør blev trukket væk. Til min overraskelse viste der sig nu en hob sultende udslidte masser, og det var som de hele tiden havde befundet sig bag ved den første scene. Derefter skiftede billedet igen og nu tonede FN-flaget frem. Deter min tolkning af verdensgang, at vi på trods af alle krige og konflikter befinder os i en skabelsesproces, der vil lede frem til et globalt folkehjem, et internationalt fredsrige, på denne klode.

Vi får svært ved at blive lykkelige i vores lille nordiske oase, så længe der stadig sidder nogen udenfor i kulden. Alle ønsker vi frihed, og alle har vi med glæde taget del af den accelererende samfundsudvikling. Det har vi gjort fordi den, i det store og hele, har været et gode for os selv. Europa bryster sig af sit demokrati og sin lange fredperiode efter den 2. verdenskrig. Men fred, i ordets dybeste betydning, kan man ikke kalde det. Fred og frihed for os selv indebærer ikke altid frihed for andre og dette er efter min mening årsagen til de ubekvemme sider af den udvikling vi befinder os i. Det "ubekvemme" er til for at åbne vores "øjne og hjerter" for det vi ikke vil se; nøden, ufreden og elendigheden andre steder. Hvis vi vil leve i en verden af virkelig fred og retfærdighed, er der derfor ingen vej udenom at smøge ærmerne op og tage fat på det som hindrer den. "*Annars är man ingen människa utan bara en liten lort*", som Jonatan udtrykker det i Astrid Lindgrens "Brødrene Løvehjerte".

Vi lever i den samme virkelighed, men vi oplever den højst forskelligt. Vores forskellige erfaringer har givet os forskellige syn på tilværelsen og det vi oplever forskelligt kan skabe konflikter. Konflikter er måske et mildt udtryk. I vore tider virker det som om samfundet er ved at sprække på midten. Inden vi kan løse konflikterne, må vi imidlertid finde et fælles ståsted. Det er der jeg vil bidrage. Det er derfor denne tekst tilsyneladende favner bredt. Opsummeringen af de mange problemer, er ikke til for at formørke sindet på læseren, men for at analysere dem og anvende dem som brikker i ét og samme puslespil. De mange detaljer peger tilbage på nogle fælles grundlæggende årsager. Hvis vi kan blive enige om årsagerne til problemerne, åbnes vejen frem mod mulige løsninger.

For min egen del tænkte jeg en del over "verdens uret" lige fra barnsben af. Jeg fik naturligvis ikke overblik over problemerne eller min egen rolle. Uden at tænke over det, levede jeg egentligt uden åndeligt ståsted, uden at vide at et sådan overhovedet gik at finde. Jeg var i realiteten en "søgende sjæl", og prøvede mig frem som så mange andre.

Danmark i 90'erne var en fantastisk mulighed for at smage på alt mellem himmel og jord. Alt var egentligt tilladt, omend med måde, og jeg træffede mange gode mennesker. Men lige meget hjalp det, jeg fandt ikke nogen forklaring som holdt hele vejen fra mit eget indre ud til den store verden. Men så en dag stødte jeg på nogle bøger om en dansk forfatter ved navn Martinus.¹ Det blev en stor befrielse. Jeg havde selv gået med tanken om, at vi lever flere liv,² men jeg fik ikke nogen logisk forklaring før jeg læste Martinus såkaldte "kosmiske analyser" af livet og udviklingen fra liv til liv. Det kosmiske perspektiv kunne forklare og hjælpe mig strukturere mine egne oplevelser. Jeg kunne pludselig se logikken fra min lille verden op til det evige perspektiv og tilbage igen. Jo mere jeg læste, jo mere følte jeg mig i kontakt med livet her og nu. Døre åbnede sig, én for én, og det strømmede ind med inspiration og livskraft.

Jeg søgte job som lærer og indledte en ny periode af livet. Arbejdet var krævende, men når jeg kom hjem fra skolen kastede jeg mig igen over min nye interesse og stræklæste Martinus omfattende værk. Nogle gange læste jeg til langt ud på natten, sov nogle timer, hvorefter jeg igen cyklede til skolen. Jobbet var udmattende, men når jeg læste oplevede jeg det som om jeg satte mit åndelige batteri til stikkontakten. Det er svært at beskrive med ord hvad der sker, når et åndeligt udhængret menneske kommer i kontakt med sin "strømkilde".

Efter en tid begyndte jeg igen at fundere over den krasse sociale og politiske virkelighed vi lever i og nu var misæren meget lettere at forstå. Der var mening i galskaben. Det var som om jeg havde fået udleveret et kort over verden, men som det jo siges: "*Et er søkort at forstå, andet er skib at føre*". Det følgende er mit forsøg på at anvende "søkortet".³

Efter dette kan læseren tænke, at dette er en introduktion til Martinus verdensbillede, eller et forsøg på at bevise det, men det er det virkelig ikke. Det må Martinus selv stå for. Dette er derimod mit forsøg på at tolke udviklingen og de mange problemer vi står overfor ved hjælp af det åndelige perspektiv på livet. Som en hjælp for den, der ikke selv har læst i Martinus' værk, vil jeg dog indlede med et lille overblik over det kosmiske verdensbillede. Måske læseren dermed også får lettere ved at bevare optimismen og livsmodet på den følgende rejse gennem tidens alvorlige tilstande. Alt tyder på, at vi befinder os i en skæbnetime.

En del vigtige detaljer i teksten er flyttet til noterne, der er placeret bagerst, ligesom jeg har opdelt teksten i tre bøger for at fremme læsbarheden. Noterne bør ikke adskilles fra teksten, da de indeholder vigtig dokumentation, der underbygger konklusionerne. Bogens tre dele bør læses som en helhed. Redaktion er afsluttet i julen 2019. Julen oplyser vintersolverv; mørkets kulmination. Må disse bøger gøre det samme.

INDLEDNING

Verdensproblemerne hober sig op for tiden og mange føler sig utrygge. Det humane menneske længes efter en mere retfærdig og harmonisk tilværelse og længslen er med til at åbne os for nye tanker og undersøge verden på nyt.

I livet set "fra oven", livet set i det "kosmiske perspektiv" som jeg vil beskrive om lidt, påstås imidlertid, at vi alle uden undtagelse med stormskridt er på vej mod det i de humane verdensreligioner forjættede, globale fredsrige.⁴ Sådan ser det naturligvis ikke just ud her "nedefra". Her ser det noget anderledes ud. Nogle mennesker befinder sig på flugt fra miserable eller direkte sønderbombede samfund, mens andre passivt bevidner det på tv. Er det ikke næsten som om den moderne kultur er ved at synke i grus? Ja, svarer Martinus. Der er virkelig noget der "synker". Der er noget vi må efterlade bag os på vejen frem mod virkelig menneskelig kultur. Martinus kalder det nuværende menneske for "en såret flygtning mellem to riger". De "kosmiske analyser" beskriver det moderne menneskes "flugt" fra krig og trældom som en individuel rejse til virkelig human kultur, den sunde og naturlige oplevelse af livet. En "flugt", som naturligvis ikke er overstået ved at forcere en landegrænse. Vejen til fred og frihed er livets dybeste forvandlingsproces.

Albert Einstein udtrykte engang, at han blot "stod på skuldrene" af andre, der var gået før ham. Sådan er det jo, vi hjælper hinanden fremad i udviklingen. Vi lærer af hinandens erfaringer. Vi kan imidlertid ikke bo i "de andres paradis". Vi må selv skabe det i vores eget liv. Først når vi har gjort det indre arbejde, kan det afspejle sig i det ydre. Inden man bygger et hus gør man en plan, ligesom man først må rydde grunden for de sten, som ligger i vejen for huset. Hvad er nu det for "sten"? Det er den røde tråd i denne tekst, at menneskets selvished, og dets fornemste redskab; misbruget af pengene, forhindrer skabelsen af den virkelige fred, tillid og retfærdighed mellem menneskene.

Sådan behøver det ikke at være. Verden befinder sig i en historisk set helt ny situation. Takket være den tekniske udvikling de sidste 150 år er vi nu nærmere frigørelsen fra arbejdets tunge byrde end nogensinde.⁵ Menneskene har i dag mulighed for at kunne lægge det grove og ubehagelige arbejde bag sig og lade maskinerne gøre jobbet. Teknikken har gjort det muligt for menneskeheden at foretage et kvantespring i materiel udvikling, men den har jo også gjort det muligt at sprænge atomets kerne og udslette alt liv. Det er således blevet tydeligt, at der mangler noget.

"Pengene" har været en bulldozer, der jævned alle grænser på jorden. I rekordtempo er alle mennesker blevet involverede i processen, hvad enten de ville det eller ikke og det er blev populært at sammenfatte den tid vi lever i med ordet "globalisering". Mennesker over hele kloden er blevet knyt-

tet sammen på rekordtid motiveret af udsigten til udvikling og profit. Jagten på penge, har været en fantastisk motor i udviklingen. Men nu ser det ud som om noget har forandret sig. Ja, det kunne næsten se ud som udviklingen går den modsatte vej. Man sætter i øjeblikket grænser, mure og hegn op hurtigere end nogensinde tidligere i historien,⁶ ligesom det virker som om begæret efter magt og penge, er kommet helt ud af proportioner. Penge kan tydeligvis både få det bedste og det værste frem i folk. Jeg vil i det følgende vise, hvorledes "pengejagten", og den heraf følgende uærlighed, evner at inficere alle dele af samfundslivet, i syd, øst, vest og nord, men jeg vil også vise hvorledes det uretfærdige pengesystem og den forcerede udvikling har ledt til modreaktioner; socialt, religiøst og politisk. Scenen er sat for det store "opgør".

Den engelske forfatter Rudyard Kipling skrev engang: "*Øst er øst og vest er vest og aldrig kan de to mødes*".⁷ Siden da har udviklingen for længst gjort Kiplings ord til skamme. Indien, hvor Kipling var født, løftede sig til selvstændigheden og resten af verden ligeså. I dag er det, på en og samme gang, tid for mødet mellem øst og vest, og nord og syd.⁸ Det store "møde" mellem verdens mennesker er vor tids løsen omend der er dem der modsætter sig. Der er splid og spektakler overalt. Globaliseringens første fase har næsten vist sig at øge kløfterne mellem menneskene. Takket være internettet er man blevet vidne til hvorledes de allerrigeste lever. Sådan lever man ikke selv. Man er ligeledes blevet vidne til nogle højst mærkelige sæder og skikke hos "de andre". Det religiøse menneske, kan f.eks. bevidne den sjælløse materialisme og "sædernes forfald". Men også den "troende" er under forvandling. Længslen efter frihed og tekniske og kulturelle goder kan ikke undertrykkes for evigt. Udviklingen står ikke stille. Kultur mødet fortsætter. Mens man tidligere havde nok i at pege fingre af de andre, bliver det efterhånden som "mødet" skrider frem, mere og mere tydeligt, at "mødets" parter har en hel del egne udfordringer at tage sig af. Miserabel fysisk fattigdom på den ene side og miserabel åndelig fattigdom på den anden side taler sit tydelige sprog; det materialistiske og det religiøse menneske har ikke meget at lade hinanden høre.

Globaliseringen gør det muligt for det ufærdige pengesystem at kulminere, og dermed afsløre dets bristende evner til at bære samfundets udvikling hele vejen frem til målet. Samtidigt er vi vidne til en gammel verdensmoralers dødskrammer. Hen over Jordan runger et ekko fra en svunden tid: "*Øje for øje og tand for tand*". Hvor verdensreligionerne gennem årtusinder dæmmede op for den værste primitivitet og lagde grunden for de store civilisationer, er det som om de i dag er kommet til en grænse de ikke kan overskride i deres nuværende form. Selv de rent sproglige detaljer, som f.eks. ordet for "Gud", kan være nok til at adskille de troende.

Sådan kan man ikke forene civilisationerne til ét og samme folk, underlagt en og samme verdensøvrighed præget af fred og retfærdighed.⁹ Nogle få dage før terroraktionen i New York den 11. september 2001 udråbte FN år 2001 til "året for dialog mellem nationerne". Det blev ingen dialog i første omgang. Modsætningen mellem vestlig materialisme og religiøs fundamentalisme brød ud i lys lue. Årtusindskiftet blev et afgørende vendepunkt. Det er næsten som om det igen blev frit frem at terrorisere mennesker og sætte Jorden i brand. Det endelige resultat af den store omvæltning vi befinder os i er endnu uklart. Krigsguden har endnu ikke fået sit.

Men hvorfor bliver der krig mellem nationer som udtrykker ønske om fred? Ja, det er jo det store spørgsmål, der burde plage menneskeheden og debatteres overalt. Efter min mening er svaret, at det ikke er helt sandt. Menneskene kan tydeligvis stadig nænne at føre krig, selvom de selv sukker og stønner under dens virkninger. Mere udviklede og empatiske er vi tydeligvis endnu ikke blevet. Mennesket har blot opgraderet rovdvrets tænder og klør til knive, pistoler, tanks, kernevåben og industriel aflivning. Budordet "*Du skal ikke dræbe*"¹⁰ klinger hult.

Der er også en anden årsag til "krigen", som er svært at få øje på for den, der stirrer sig blind på modsætninger og alliancer mellem menneskene. Efter min mening er vi i dag vidne til en form for pengebegær, der ikke går af vejen for at spille nationer, kulturer og religioner ud mod hinanden i den grad det gavner visse gruppers tilegnelse af penge og magt. Dette finder sted ved hjælp af propaganda. Mennesker og nationers egentlige motiver udsmykkes som "retfærdighed", "demokrati", "forsvar", "kampen mod terror" eller "kampen mod de utro". Den, der ikke er bevidst i misbruget af medier og anden propaganda er et let offer.

Vejen ud af propagandaens favntag er at forstå forskellen på det man ved, det man selv har oplevet, og det man tror, idet man har overtaget det fra andres beretninger. Det er ikke let at erobre den frie og selvstændige position i livet, men det er en stor hjælp at forsøge forholde sig åben for alle realiteter, også selvom de ikke stemmer med det man hidtil har opfattet som sandt. Det er jo det som adskiller tro og viden, og det er det som adskiller forskning og propaganda. Den som har en politisk agenda, vælger at håndtere historien på en sådan måde, at den netop bekræfter det han i forvejen er nået frem til. Det er ikke forskning. Det er derfor interessant hvad der sker, når man begynder at stille åbne spørgsmål til historien. Hvad kan den afsløre? Jeg vil ikke påstå, at jeg er upartisk, men det er min hensigt at forsøge.

Når en ny kilde skal springe frem fra jorden, vælter det først frem med pløre. I lyset af det kosmiske verdensbillede, som præsenteres i næste kapitel, skal vi derfor ikke stirre os blind på de mange kulturelle, religiøse eller politiske konflikter. I det kosmiske perspektiv udtrykker hele det store scenarie, at "intolerancen" og dens følgesvend "krigen" er ved at udslette sig selv som en del af menneskenes tilværelse. Mennesker, der er tilhængere af "magtens-

og hævnens princip" tørner sammen med andre mennesker som også tilbeder "magtens- og hævnens princip". Det kunne dog se ud som om, at der også er tale om en tredje gruppe. Dem der iagttager de andre og venter på, at de skal "få det der overstået", men det er ikke hele sandheden. Som det advarende lyder i de gamle tekster "*Den som tror sig stå, se vel til at han ikke falder*".¹¹

I det kosmiske perspektiv befinder vi os alle ved overgangen fra en gammel kultur, baseret på magt, religiøs såvel som materiel, til en ny verdenskultur baseret på tilgivelse, kærlighed, videnskab og den heraf følgende retfærdighed. I dette lys udtrykker tidens ubehagelige realiteter og det hektiske tempo, at Jorden er ved at blive slynget ind i en mere human bane således som det i realiteten er forudsagt i de humane verdensreligioners religiøse tekster. Målet er således hverken mørke, lidelse eller undergang. Ligesom "midnatstimen" indvarsler "den ny dags komme", går det "Kosmisk set" mod lys, forår og sommer, "*Vinteren strænges, men dagene længes*". Det er vigtigt at huske på, for uden dette perspektiv er det ikke så opløftende at blikke ud i verden.

Denne tekst fokuserer på en del alvorlige problemer. Der er nok at kritisere, nok af detaljer som må forbedres, men det indebærer ikke, at der "kosmisk set" er noget galt. Tingene er som de nødvendigvis må være på grund af, hvordan de har været i fortiden, altså på grund af hvad de enkelte mennesker har gjort i fortiden, og på grund af hvad de behøver for at udvikle sig bedst muligt nu og i fremtiden. På den ene side er det nødvendigt at tage fat i alle misforhold, for hvordan skulle fremtiden ellers blive bedre? – På den anden side må denne kritik baseres på forståelsen af, at det ikke kunne være anderledes indtil nu. Set i bakspejlet, er det netop de "kritisable forhold", der har ledt frem til at vi kan forstå nye og højere tanker, nye og mere humane måder at løse problemerne på. Åndeligt set er vi nød til at opleve historiens hændelser på vores egen krop, før vi "åbner vores øjne". Formålet med denne tekst er derfor ikke, "at forstå livet baglængs". Formålet er, at analysere alle fejltagelserne og lære mest muligt af historien. Først når vi kan forudse konsekvenserne af vores handlinger, kan vi leve livet "forlængs", altså skabe det personlige liv og den retfærdige samfundsorden vi længes efter. Der er således ingen vej udenom "kritikken". Kritik uden forståelse, og den deraf følgende fuldstændig tolerance, leder imidlertid blot til nye konflikter. Nødvendigheden af at kritisere er derfor en "halv sandhed". Det er først når kritikken base-res på en virkelig forståelse af at alle mennesker "gør så godt de kan", kosmisk set, at den kan lede til noget godt.

Der er god grund til optimisme for den, der ser det hele lidt fra oven. I et "fler-livs-perspektiv" har vi god tid til at lære os af vores fejltagelser. Fejltagelser skaber lidelse, og det som gør ondt, vil man jo bort fra. Lad os derfor indlede med virkeligheden set "ovenfra", ved hjælp af dem der påstår, at de har en sådan evne. Det er jo blot en påstand, men den er svær at vurdere, hvis man ikke først har sat sig ind i hvad det er som påstås.

*“Samler Eder skatte i himmelen,
hvor hverken Møl eller Rust fortære,
og hvor tyve ikke bryde ind og stjæle.
Thi hvor din skat er, der vil ogsaa dit hjerte være.”*

– Jesu Bjergprædikenen

KAPITEL I – DET KOSMISKE SYN PÅ TILVÆRELSEN

Fra dyr til menneske

"Ånden er villig, men kødet er svagt"¹²

Det nuværende jordmenneske bliver i det kosmiske livs-syn forklaret som et overgangsvæsen mellem dyr og menneske. Det påstås altså, at vi som en sphinx har en fod i dyreriget og en i menneskeriget. Heraf alle problemerne. I det kosmiske perspektiv er vi ved at vikle os ud af dyrerigets selviske bevidsthedstilstand, ligesom vi tidligere i udviklingen afviklede vores skarpe tænder og klør.

Ligesom denne ydre forvandling har taget tusinder af år, er den indre "udvikling" naturligvis heller ikke mulig på den korte tid af kun ét jordeliv.¹³ I det kosmiske perspektiv bliver vi født, lever og "dør" gang på gang, mens vi udvikles videre fra liv til liv. Formålet med de humane verdensreligioner¹⁴ og alle andre humane bevægelser er derfor at hjælpe os igennem den kritiske overgang; fra dyr til menneske.¹⁵

Det store mål med udviklingen lægges frem i begyndelsen af den vestlige kulturtraditions ældste tekst; Det Gamle Testamente. Her står der: *"Lad os gøre Mennesker i vort Billede, så de ligner os"*.¹⁶ Dette er skrevet for flere tusinde år siden, da Jorden allerede havde flere mia. år på bagen.

Skabelsen fortsætter. Hele Martinus værk er skrevet som en vejledning i overgangen "fra dyr til menneske". Det påstås her, at menneskeheden afgangende konflikt består i opgøret mellem de gamle indgroede vaner og dyriske behov på den ene side, og den voksende samvittighed og de nye menneskelige længsler og evner på den anden side.

Den store sfinx i Egyptens ørken udtrykker denne konflikt.¹⁷ Det kolossale monument, en sfinx med menneskehoved og dyrekrop¹⁸ og krop symboliserer den højst besværlige indre konflikt og overgangsproces vi befinder os i. Sfinxen, der er udhugget i et stykke, og opsummerer på en gang hele verdenskulturens nuværende tilstand og høje mål. Kobraslangen på sfinxens hoved demonstrerer princippet. Slangen er i alverdens kulturer anvendt som symbol for livets yderste kontraster; lyset og mørket, kærligheden og selvisheden, der afløser hinanden i den evige kosmisk dans.¹⁹ Faraoerne i Egypten blev afbilledet med en kobraslange over hovedet. Det symboliseres, at den "indviede" kender til udviklingens gang, og derfor er kvalificeret til at lede sig selv og sit folk i overensstemmelse med "planen".

Dyrerigets moralprincip; selvisheden"

*Thi hvad et menneske sår, det skal han også høste"*²⁰

Den kosmiske analyse af de ydre begivenheder omkring os er, at de afspejler en indre konflikt i os selv. Når vi skal løse problemerne må vi derfor starte med at se på os selv. Årsagerne til det behagelige og det ubehagelige vi oplever er ifølge det kosmiske livssyn at finde inde i os selv. Det er vores egen selvished, der skaber de krige og konflikter, den sygdom og nød, som vi høster fra liv til liv.

Sådan ser det naturligvis ikke ud i et "et livs perspektiv". Den der tror, at vi kun lever én gang, fra fødsel til død, kan ikke finde mening i de højst forskellige menneskeskæbner. Nogle fødes med kærlige velstående forældre og andre fødes til den mest forfærdelige nød. At sammenfatte "livets mening" ud fra et så kort tidsperspektiv, kan derfor kun munde ud i konklusionen, at der er tale om ren og skær sadisme overfor de mennesker det går ud over. Hvad ville det være for en alvidende og almægtig Gud som skabte væsenerne ind i en sådan tilstand, derefter passivt bevidnede deres plager uden at gribe ind, og til slut straffede dem med et evigt helvede? Ville det ikke være en Gud som opførte sig mere nedrigt end endog den mest primitive forældre? Den bristende logik leder da også med tiden frem til en helt anden forklaring. I det kosmiske perspektiv er de mange erfaringer, især de ubehagelige, til for at gøre os i stand til at forstå os selv og dermed livet.

I dette perspektiv er tidens forcerede tempo ikke udtryk for at Gud er fraværende eller sadistisk. Det er jo netop ved hjælp af de mange erfaringer, at alverdens mennesker og nationer kan føres frem til nogenlunde samme materielle og åndelige niveau, den logiske og medfølelse væremåde, som vil løse problemerne på sigt.

Livet som en udvikling – Påstanden at lidelsen udvikler os fra liv til liv

"Kend dig selv og du skal kende universet"

Fortidens samfund blev styret af udvalgte "høvdinge", "faraer", "himmelske kejsere" og "konger af guds nåde". Alle havde de til opgave, at lede de pågældende mennesker på de åndelige såvel som de materielle områder.²¹ Faraoernes Egypten er et godt eksempel. Alting var ordnet fra oven. Samfundet udtrykte det "guddommelige diktatur". Langsomt introduceredes det primitive fortidsmenneske for "civilisationens forkammer"; det rent hierakiske samfund.²² Gennem tusinder af år i fangenskab var mennesket efterhånden parat til at kaste sine lænker af sig. Det fik nye evner og længes efter at kunne eksperimentere mere frit. Fortidens "diktatur" og "formynderi" var blevet en kvælende snare. De gamle rammer blev sprængt en efter en, og de tidligere "ordnede forhold" blev med tiden afløst af en trængsel uden lige. Nu skulle menneskene, gøre sig deres egne erfaringer og på denne måde indvies til større livsforståelse. "Indvielsen" var dermed ikke længere forbeholdt nogle få udvalgte "konger", men fandt sted overalt.²³ Mennesket skulle begynde at lede sig selv.

Når mennesker, fra tid til anden, "bukker under" og derefter forsigtigt skal hjælpes op igen, fra liv til liv, er det i det kosmiske perspektiv et udtryk for denne "indvielse". Alle mennesker er prædestineret til at græde sig en sø af tårer indtil det får øjnene op for, at der er mening og sammenhæng i alt hvad det oplever. Først med disse "åbne øjne" kan mennesket begynde at samarbejde harmonisk med det som sker.²⁴ Sådan skrider det fremad fra liv til liv. Lidelsen åbner menneskene for, at de er på kollisionskurs.

Indvielsens første facit er således "mørke" og "lidelse", men lidelsen har en funktion. Den sprænger bevidsthedens begrænsninger bort. Martinus kunne f.eks. sige: *"Nogle bliver soldater og kommer i krig, de bliver tortureret, lemlestet og invalideret. De dør og fødes igen og kan ikke huske, at de har været i krig før, og de bliver soldater igen, kommer i krig og bliver så lemlæstet. Igen dør de, og igen fødes de, kommer i en ny krig og bliver atter lemlæstet, invalideret eller dræbt. Det kan ikke ske, uden at det efterhånden ændrer deres indstilling til krig. Der dannes en talentkerne, der bevirker, at de får afsky for krig. Efterhånden kan de begynde at fornemme lidelserne hos andre væsener. De fornemmer, at det er modbydeligt, at andre mennesker bliver lemlæstet, og til sidst kan de ikke selv nænne at gøre det. Denne evne, at man ikke kan gøre det, er det samme som alkærlighed eller næstekærlighed."*²⁵

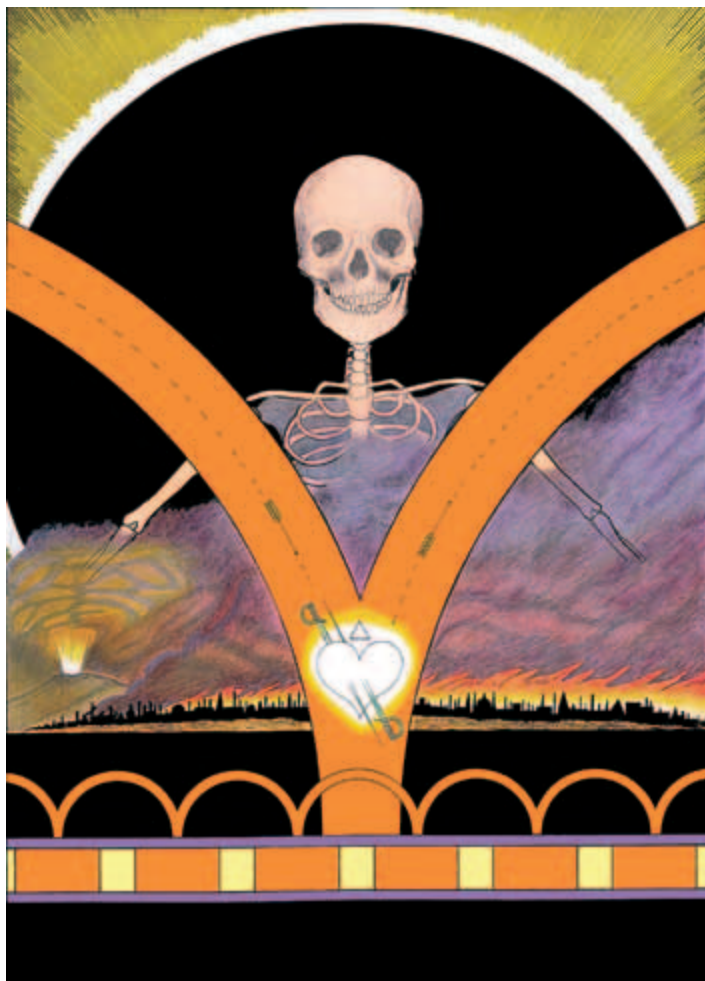
En udvikling fra selviskhed til næstekærlighed

"Hensigten med mine illustrationer er således at gøre adgangen til studiet af det kosmiske eller åndelige verdensalt ligeså let tilgængeligt for almenheden, som studiet af de fysiske materielle landområder, gennem geografien, nu er tilgængeligt for ethvert barn på skolebænken." – Martinus²⁶

Martinus udarbejdede sine symboler for at gøre det let at overblikke udviklingen og forstå livets grundlæggende problemer. De symboler jeg anvender i min tekst er gengivet med tilladelse af Martinus Institut,²⁷ men det følgende er min egen beskrivelse af de to symboler, der pryder omslaget af Martinus værk. Martinus egen forklaring af symbolerne kan læses i 2. bind af værket "Det Evige Verdensbillede". Symbolerne er her gengivet med tilladelse af Martinus Institut (www.martinus.dk). Symbolerne opsummerer menneskenes situation. På bagsidens symbol ser vi en verden plaget af naturkatastrofer og krige. Vi ser brændende kulturcentre, kirker og moskeer. Her symboliseres de ufærdige mennesker, der ikke "vide hvad de gøre",²⁸ og derfor bekæmper hinanden med alle midler.

Gennem indiviellsens mørke – helvede eller ragnarok

Symbol nr.19 © Martinus Institut 1981 - martinus.dk

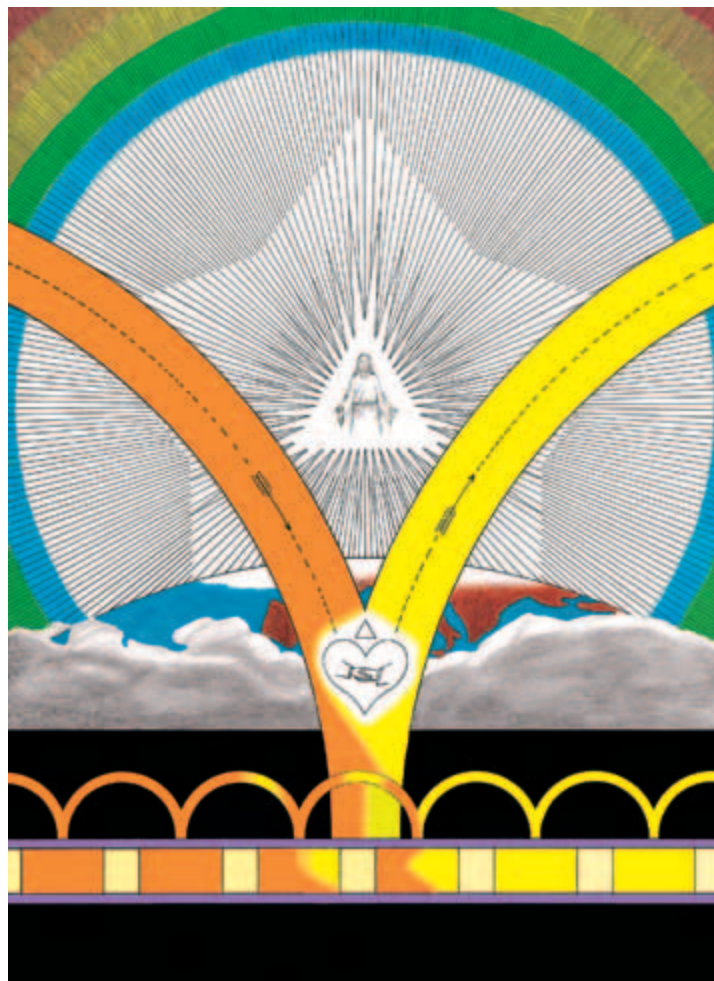

Den åndelige uvidenhed symboliseres med dødningshovedet. Det ukærlige menneske oplever livet i skyggen af sin egen selviskhed. Martinus påstår, at der hvor uvidenheden afløses af viden, ophører "det onde" med at eksistere på samme måde som fysisk mørke skyldes fravær af lys.

Menneskenes opfattelser af "livets mening", er talrige som himmelens fugle. Når en opfattelse mangler videnskabelig forklaring kalder vi den for "tro".²⁹ Troen har den begrænsning, at den kan forene nogle troende, men ikke forklare hvad det er der sker på videnskabelig vis. Det Tredie Testamente påstår sig indeholde en sådan videnskabelig forklaring på livets åndelige realiteter. Den åndeligt videnskabelige forklaring på livets mørke, og vejen til lykken er sammenfattet i det lyse af de to symboler som præger forsiden af Martinus værk og netop hedder "Det færdige menneske i Guds billede efter hans lignelse". Vi ser målet med den lange udviklingsproces fra liv til liv, den færdige tilstand, det kærlige og tilgivende menneske.

Det færdige menneske i Guds billede efter hans lignelse

Symbol nr. 23 © Martinus Institut 1981 - martinus.dk

Her symboliseres mennesket, der har opdaget, at dets eneste virkelige "fjende" er det selv. Vi er vidne til forklaringen på Jesus ord: *"Stik dit sværd i skeden, thi alle som griber til sværd skal selv falde for sværdet"*.³⁰

I et et-livs-perspektiv er dette jo en direkte forkert påstand. Der er mange soldater som dør af alderdom, ligesom millioner af civile lider under krigens gru. I et flerlivsperspektiv ser det imidlertid anderledes ud. Det symboliseres nederst. De gule og orange firkanter symboliserer vores fysiske jordeliv, som perler på en snor, afbrudt af små hvilepauser i den åndelige verden mellem hver ny "fødsel" og "død". Det påstås altså, at det vi kalder "døden" slet ikke findes. Martinus påstår, at vi i fremtiden vil foretrække at tale om "fødsel 1" og "fødsel 2", fødslen til den fysiske verden og fødslen tilbage til den åndelige verden, hvilket igen med tiden efterfølges af en ny fødsel.³¹

I det kosmiske perspektiv spænder tilværelsen således over to kontrære principper. Hævnens princip; *"øje for øje og tand for tand"* som vi kender fra Det Gamle Testamente og andre religiøse tekster er her symboliseret ved de to modsatte sværd på det første symbol. Det andet princip er tilgivelsens princip, som vi kender fra Det Nye Testamente og andre religiøse tekster.³² Det er symboliseret med de to hænder på det andet symbol. I det kosmiske perspektiv ses det, at vi *"høster som vi sår"* fra liv til liv.³³ Den eneste vej ud af de mørke oplevelser bliver i denne optik den kærlige og tilgivende væremåde, præcis som det er blevet forkyndt gennem tusinder af år: *"Elsk din Gud over alle ting og din næste som dig selv, det er al lovens fylde."*

Martinus påstår således, at "kærlighedsloven" bygger på videnskabelig tvingende logik, som underbygges i hans værk: Det Tredie Testamente, med Kristus som eksempel på kærlighedens væremåde. Bibelens påskebegivenheder demonstrerede prototypen på et kommende færdigt udviklet menneske. Ved at møde sine plageånder med tilgivelse og tolerance demonstrerede Jesus, jo en bevidsthed der havde overvundet selvisheden.³⁴ Analyserne i Det Tredie Testamente forklarer logikken bag den kærlige væremåde.³⁵

"Gud har I sin fotografatelje et mörkrum som heter Getsemane. Där växer det klarbilder fram, för den som är lugn och alvarsam.

Men den som är rädd för köld och ris, får aldrig en blomma i paradís. Hans liv blir som en öde slått av inga silverne tårar vätt.

I purpur kanske och glans han gick, men blicken hans var en tiggargblick. Till aska kom han, men aldrig bran och månen ler åt hans tomma hand.

Ty den som är rädd för Getsemane har ingenting alls att få eller ge."

– Nils Ferlin³⁶

Et-livs-perspektivet – Livet uden mening

"Sjælen har hverken begyndelse eller afslutning. Enhver sjæl kommer til verden styrket af sine sejre, eller svækket af sine nederlag i tidligere liv." – Den kristne kirkefader Origenes i sit værk: "De Principiis"

Forklaringen på, at det virkeligt kan betale sig at møde "det onde" med "det gode" er med andre ord en usynlig skæbnelov, der forbinder hændelserne i mange på hinanden følgende liv.³⁷ Med forståelsen af at vi lever flere liv, altså "reinkarnation", bliver det muligt at forstå logikken i kærlighedsbudet. I dette perspektiv afstedkommer enhver handling en energibølge som med tiden vender tilbage til sit ophav og bliver til det vi kalder "erfaring". Erfaringer som vi tager med os som viden og udvikling fra det ene liv til det næste. Vi bærer resultaterne med os, omend vi glemmer de egentlige oplevelser som lagde grunden for denne dybere viden. Et menneske kan f.eks. have en stor aversion mod krig, selvom det aldrig, altså i dette liv, har oplevet krigens grusomheder på sin egen krop.

I det kosmiske perspektiv er de mange "uretfærdige" tilstande jeg beskriver i den følgende tekst, mere "ufærdige" end egentligt "uretfærdige". De er kosmisk set udtryk for, at de selv samme individers, folks og nationers tidligere handlinger vender tilbage. At skabe en færdig "kosmisk" analyse af tilstande man kun kan iagttage i dette ene livs perspektiv, er således ikke muligt. En virkelig kosmisk analyse af de enkelte menneskers, og nationers, skæbne må tage udgangspunkt i det evige perspektiv og er derfor forbeholdt kosmiske indviede væsener. Vores egen vurdering af "den eller dette" er derfor mere "lokal". Den vil ofte afhænge af om "den eller dette" er til behag eller ubehag for én selv, der hvor man befinder sig. En sådan partisk analyse er naturligvis hverken sand eller kosmisk. En kosmisk analyse vil derimod påvise forskellen på "det skabte" og det "evige". Individene er evige, men deres ydre kendetegn er skabte og midlertidige. Hvis de er "ufærdige", er det blot en midlertidig tilstand i det evige kredsløb mellem "lys" og "mørke". Det er derfor ikke "det ufærdige" vi ifølge budordet skal elske, men derimod det evige individ bag denne midlertidige skabte tilstand.

Med alt på rette plads genfinder vi her de ufærdige individer såvel som nationer mens de anvender hinanden til at "høste deres egen karma" på godt og ondt. Individer, såvel som nationer, kan ikke være redskaber for en højere væremåde end det udviklingstrin de selv er nået frem til at kunne praktisere. Kosmisk set er der dermed egentligt intet og ingen at kritisere. Selv de mindste detaljer af "ubehag" er jo blot en nødvendig del af vejen til lykke og retfærdighed. Kosmisk set er der til eksempel sammenhæng mellem menneskenes oplevelse af krig og ulykke, og deres behandling af dyrene. I dette perspektiv har det ubehagelige altid en årsag, og er til for at åbne os for hvad vi har gjort forkert. På både græsk og hebræisk og græsk, er ordet "synd" netop synonym med "at tage fejl". Vores oplevelser af "det ubehagelige" skaber en uimodståelig trang til at søge bort fra dette ubehag. Visdom

er derfor egentlig viden om fejltagelser, eller som udtrykt i Det Gamle Testamente: *"Den der lytter til livets tillrettevisning skal bo blandt de visa."*³⁸ I det kosmiske lys er livet dermed en skole med to afdelinger. En afdeling for dem der ikke ved, at de går i skole, dem der er ved at blive "vækket" af "livets tale", og en anden afdeling, som er mindre brutal, for dem der vil forstå meningen med det hele, dem der er trætte af lidelserne og vil lære at skabe sig en lys og lykkelig skæbne. Det gode resultat er garanteret da vi hele tiden høster frugterne af vores egne handlinger. Fejltagelserne korrigerer os og "skæbneloven" udtrykker således livets eget opdragelsesprincip. ³⁹ Vi kan på sigt umuligt undgå at opdage loven for livet; *"gør mod din næste som du vil hen skal gøre mod dig"*. Der er med andre ord sandhed gemt i kernen af fortidens religiøse forklaringer, selvom mange af dem blev tilsløret af symbolik tilpasset fortidens troende mennesker. At noget er symbolsk betyder ikke at det er usandt.

I starten af Bibelens første del, Det Gamle Testamente, beskrives det store mål for udviklingen: *"Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os"*.⁴⁰ Hvis Gud er kærlig, må "mennesket i Guds billede" således også være et menneske, der kan elske alle. Livets evolutionære mål er således ifølge Bibelen selv skabelsen af det alkærlige menneske.⁴¹ Evolutionen, således som vi kender den fra Darwin, er dermed ikke færdig.⁴² Livet har et højere mål end pattedyrets tilstand. Det var det Rumi⁴³ engang skrev:

*"Jeg døde som mineral og blev en plante
Jeg døde som en plante og blev et dyr
Jeg døde som et dyr og blev et menneske
Hvorfor skulle jeg frygte, hvornår blev jeg ringere ved at dø?
Endnu engang skal jeg dø som menneske
Og hæve mig blandt velsignede engle.
Men selv fra engleverdenen må jeg gå videre."*

– Jalau D-Din Rumi (1207-1273)

Intelligensen – En evne på godt og ondt

"Non sans caus" – Slægten De Geers valsprog⁴⁴

Dyreriget er med andre ord ikke evolutionens sluttemål. I den sidste del af dyreriget opstår en ny evne; intelligensen. Det er den der gør det muligt for menneskedyret at hæve sig over de andre dyr. Med intelligensen som redskab og selvisheden som drivkraft kunne Homo Sapiens udvikle våben, værktøj, klæder og boliger til sig selv i en stadig stigende fantastisk udvikling fra liv til liv. Snart færdedes det moderne menneske såvel på himmelens skyer som under havets bølger, ja, det har endda begivet sig i kredsløb om sin egen planet og sat foden på sin måne. Det moderne kulturmenneske begynder at opfylde Bibelens ord om mennesket, der skulle gøre sig Jorden underdanig.⁴⁵ Den fantastiske videnskab, har dog også gjort det muligt for mennesket at anvende naturens hestekræfter mod os selv. Vi er den første race, som har forsøgt,

at udslette vores egne. Med et klik på en dataskærm kan man i dag dræbe mennesker eller udslette millionbyer på den anden side af kloden. Som redskab for selvisheden, leder den store tekniske udvikling således i første omgang, til "mørkets kulmination", med vestens lande i spidsen for processionen. Det forrige århundredes krige og katastrofer havde været helt umulige uden moderne uddannelse og forskning.⁴⁶ Kulturen var stadig baseret på våbenmagt.⁴⁷ Der er ikke megen visdom i at stille større og mere farlige redskaber til rådighed for alt det ufærdige. Det er ikke udtryk for udvikling.⁴⁸

Engang lå Vesten underdrejet i barbari, samtidigt med, at civilisationerne blomstrede i Østen. Sådan skulle det dog ikke fortsætte. Det blev den kristne verdenskultur, der først for alvor tog for sig "af frugterne på kundskabens træ" som det jo udtrykkes i den gamle myte om "Adam og Eva". Østens kulturer med sine store menneskemasser haltede for en tid bagefter i den materielle udvikling, fordi disse kulturer var baseret på åndelige læresætninger om materiens flygtige natur.⁴⁹ Det forsømte kan imidlertid hurtigt indhentes, således som vi bevidner det i Kina. Overalt indtages "kundskabens frugter",⁵⁰ den moderne verdenskultur integrerer erfaringerne med hidtil uset hastighed.

Men der mangler noget. Jo flere "kundskabsfrugter", der indtages, jo længere borte synes freden og harmonien. Krige og konflikter beviser, at vi endnu ikke kan anvende intelligensen og den nye tekniske viden på den rigtige måde. Jordmennesket har således endnu ikke ret at kalde sig "Homo Sapiens", latin for "det vise menneske". Det moderne intelligensmenneske er jo ofte mere afmægtigt end almægtigt. Det er ofte mere ulykkeligt end det uuddannede naturmenneske i dybet af regnskoven. I det kosmiske perspektiv er forklaringen da også, at "projekt menneske" endnu ikke er færdigt. Ligesom man ikke kan bedømme et æble ud fra dets "sure stadie", således kan man heller ikke retfærdigt bedømme skabelsen af mennesket ud fra dets umodne stadie. Udvikling tager tid.

Det materialistiske verdensbillede

"Western people are Brain-locked" – Art Reade, apache indianer og kristen healer fra Arizona

Intelligensen er således en højst neutral og uselvstændig bevidsthedsevne. Den er lige så godt redskab for menneskets lavere begær som for dets højere humane anlæg. Intelligensen, som på skoler og universiteter stimuleres som aldrig før, udgør ikke noget moralsk kompas i sig selv. Kompasset er menneskets samvittighed og empati. I det kosmiske perspektiv er det mere logisk at lade den humane evne styre anvendelsen af intelligensen end omvendt. Kun på denne måde kan det ønskede resultat, glæde og velsignelse, opnås. Ifølge Martinus blev fortidsmennesket, ligesom dyrene, vejledt af et stærkt instinkt, der fortalte det hvad det skulle

gøre i en given situation. Deres "kompass" var således "indbygget". Dyrets angstskrig, der aktiveres når det er ved at blive dræbt, er egentligt udtryk for en form for bøn. Der er ingen ydre årsag til en sådan funktion, for der er yderst sjældent nogle kammerater, der stopper op og hjælper dyret. Det er således ikke dem, som det skriger sit dødsskrig til. Men hvad er formålet så? Ingen steder i naturen er vi vidne til organiske funktioner, uden at de har et formål. Dyrenes automatiserede funktioner kalder vi for "instinkt". Vi er vidne til det samme fænomen, som det der ligger bag fortidens menneskers stærke religiøsitet. Man kan f.eks. ikke bilde et naturmenneske ind, at verden ikke er besjælet. Prøv selv. Alt peger således på, at oplevelsen af en besjælet, levende omverden er et medfødt talent, der lever videre i form af det vi kalder "tro". Med denne stærke følelse som drivkraft var den religiøse kultus centrum for alle dele af livet, ligesom kirken blev bygget på ophøjet plads midt i samfundet.

Sådan skulle det imidlertid ikke blive ved. Med sin voksende intelligens begyndte menneskene at stille spørgsmål som det ikke var trosreligionernes opgave at svare på. Nogle af de mest stædige "spørgere" blev godt nok brændt på bålet, men det hjalp jo ikke. Intelligensen voksede og dermed antallet af spørgs-

mål som de overleverede forklaringer ikke besvarede. Samtidigt gjorde "kampen for brødet" mennesket mere og mere optaget af materiens detaljer. Det blev langsomt ateist. I al fald på overfladen, i dets bevidste del.⁵¹ Magrittes maleri "The son of man" forestiller en kultiveret herre som er nået så langt. Han er malet med bowlerhat og et stort æble foran ansigtet. Hans store viden, æblet, har dog ikke gjort ham vis. Tværtimod.⁵² Den "dannede" herre kan jo ikke "se skoven for bar træer", han kan ikke se det indlysende. Billedet er malet i 1946, altså lige efter afslutningen på den 2. verdenskrig hvor de "kristne" vestlige samfund forsøgte at bombe hinanden tilbage til stenalderen. Ligesom Magritte påstår også Martinus, at det materialistiske menneske går halvblindt rundt i en verden af detaljer som det ikke opfatter korrekt. Det kan derfor ikke orientere sig rigtigt, og dermed ikke få øje på vejen til lykke og fred. Det materialistiske menneske kender kun til den skabte verden. Det ser detaljerne, men ser dem ikke som udtryk for vilje, plan og hensigt.

Det er denne tilstand Martinus udtrykker i det følgende symbol. Martinus egen forklaring til symbolet kan læses i bogen "Det Evige Verdensbillede" bind 2. De nederste grå områder på symbolet udtrykker den fysiske verdens kendte mineral-, plante-, dyre- og mennesketilstande, mens spørgsmålstegnet udtrykker menneskets manglende viden om den levende

Det materialistiske eller ufærdige verdensbillede

Symbol nr. 22A. © Martinus Institut - martinus.dk

vilje, det levende jeg bag den skabte verden; livets scene. En krop er således ikke blot en samling af forskellige organer. Det er jo derfor de mange organer samarbejder så perfekt. Bag en menneskekrop er der også en som "anvender" denne krop, ligesom de utallige geniale selvgående funktioner vidner om omfattende forudprogrammering.

Spørgsmålstegnet på symbolet markerer menneskenes uvidenhed om deres egen højeste identitet, om Gud og det åndelige årsagsplan bag den synlige verdens uendelige evigt skiftende detaljer. I det materialistiske livssyn bliver livet egentligt et inferno af blinde kræfters spil. Man benægter jo, at der kan findes et usynligt ophav til de mange bevægelser man er vidne til overalt. Det er ikke så logisk i betragtning af, at den materielle videnskabsmand selv må opleve sig som levende centrum for sin egen organisme.⁵³ Påstanden om, at det er hjernen som skaber og oplever er et af mange udtryk for et rent materielt verdensbillede. Det forklarer jo ikke viljen og oplevelsen og oplevelsen af livet. En "hjerne" er jo også blot et skabt organ,⁵⁴ en avanceret maskine.

Konsekvensen af det materialistiske livssyn er, at dagens videnskab analyserer kroppens detaljer helt frigjort fra analysen af hvad det er der beliver og vedligeholder disse detaljer. Man skærer og dissekerer i menneskekroppen, uden først at gøre sig klart hvad et menneske egentligt er for noget. Man har endda forsøgt, at skære sig frem til menneskets inderste kerne og "jeg". Længslen efter at forstå miraklet fik neuroanatomisten Bud Craig⁵⁵ til at anvende hele 30 år på at kortlægge nervebanerne til og i hjernen. Hvilket kolossalt arbejde. Craig konkluderede efterfølgende, at den menneskelige bevidsthed ikke er noget, der finder sted udenfor kroppen, eller med Craigs egne ord: "*not an extracorporeal or mystical entity*."⁵⁶ Craig mente simpelthen at have fundet frem til menneskets "jeg". Ifølge Craig er hjernens insula det sted i hjernen hvor alle input koncentrerer hvorved vores jeg "opstår".⁵⁷ Det er der mange der tror, og på sådanne præmisser følger en lang række andre antagelser. Der er således mange, der taler om et helt nyt paradigme med nye moralske og etiske konsekvenser.⁵⁸

Men stop en halv, hvordan havnede vi der? Hvad har kemi med moral og undersøgelsen af "godt" og "ondt" at gøre? Ja, det er jo netop der vi havner, hvis vi gør "materien", altså "det døde", til grundlag for vores undersøgelse af "det levende". Da har man jo blandet "skaberen" sammen med "det skabte". Ved at gøre videnskab synonymt udelukkende med den rent materielle videnskab har man lukket den levende del, altså det som er "livet" ude. Man har jo egentligt lukket sig selv inde i et rum og smidt nøglen væk. Ved at frakende det videnskabelige i alle realiteter udenfor dette rum, altså udenfor den rent fysiske dimension af verden, har man på forhånd udelukket sig fra undersøgelse af eventuelle åndelige realiteter som forklaring på den fysiske materielle virkelighed. De givne præmisser bestemmer resultatet, og det er ikke videnskab. En rigtig videnskabsmand kan ikke lade sig styre af forudfattede meninger og præmisser.

Uden sådanne skyklapper for øjnene bliver det derfor lettere at forstå virkelighedens natur. Den ordnede verden vi befinder os i, naturens himmelråbende logik og hensigtsmæssighed, beviser jo utvetydigt at "nogen" eller "noget" griber ind og styrer naturen. Skulle et sådan fortløbende mirakel finde sted uden plan og vilje? Er der nogle forskere, der vælger at lukke øjnene når de kører bil? Forskeren er vel den første til at kende til det kaos og de katastrofer, der opstår overalt hvor "viljen" blander stofferne tilfældigt med hinanden. Er det videnskab at frakende tilstedeværelsen af "en usynlige fører" blot fordi man ikke kan se denne fører?

Problemets rod er, at man har gjort naturvidenskabens præmisser, dens definition af evidens og empiri og fysiske forsøgsopstillinger, til synonym med ordet "videnskab", og dermed også har givet den rent fysiske videnskab tolkningsret på områder hvor den helt savner "empiri". Det ligger i sagens natur, da den pr. definition har udelukket alt det som ikke kan registreres og måles og vejes med det fysiske forsøgsapparat eller almindelige menneskers sanser. Den har malet sig ind i et hjørne. De helt afgørende faktorer; viljen og "livet" er på forhånd udelukket fra den videnskabelige analyse.

Konsekvenserne af dette rent fysiske udsigtspunkt er mangfoldige og fremgår af denne tekst. Tilbage står "Survival of the fittest" som forklaring på materiens evige forvandlingsproces. For den som ikke er suggereret af den stadige gentagelse af sådanne dogmer falder forklaringen umiddelbart på sin egen urimelighed. Død materie kan ikke begære at overleve, og det kan da slet ikke have ønske om at opnå den geniale kunstneriske fuldkommenhed vi er vidne til overalt i naturen omkring os såvel som i vores egen krop. Hvordan kan det være videnskabeligt, at benægte tilstedeværelsen af en stadigt belivende "kraft" bag den "levende" organisme. Det er jo netop denne usynlige "kraft", der gør forskeren "levende" til forskel fra "et lig". Dette, altså "livet", er jo vores allermost fundamentale erfaring. Også elektriske maskiner, drives af en usynlig kraft. Der er "nogen" som anvender dem. Der er "nogen" som tænder for computeren og sender strøm igennem den. I vores helt private maskine, i vores krop, ved vi naturligtvis, at det er "os selv", der styrer. Det er "os" der bestemmer at løfte armen eller åbne for det optiske apparatur "øjnene". "Kroppen" har en "bruger" som via sin sende og modtage station, hjernen, udsender og modtager impulser til den maskine, kroppen, som den for tiden anvender. Kroppen har elektrisk ledningsnet på samme måde som andre elektriske maskiner. Det kan let kontaktes. Hvis man skærer nerven til en finger over kan den hverken bevæge sig eller sende impulser videre.

Men "hvem" er det der oplever alt dette? Oplevelsen er en realitet, men oplevelsen af kroppen kan jo ikke finde sted i kroppen. En maskine kan jo ikke opleve. Vores fælles og allermost fundamentale erfaring burde egentligt være nok til at mane det materialistiske livssyn i graven. Dette at vi eksisterer og oplever "noget". "*Cogito ergo sum*" som den franske filosof Descartes engang udtrykte det.⁵⁹ Vi er levende!

Det kosmiske verdensbillede

"En evighed jeg skuer i alt, selv i mit bryst, og alle tåger synger bag jordens kendte kyst." – H. C. Andersen i "Dødsøjeblikket"

Det er åndsvidenskabens opgave, at forklare forskellen på den skabte "døde" materie og den levende vilje som "beliver" dvs. anvender og organiserer materien.⁶⁰ Denne forskel er det vigtige springende punkt i menneskenes erkendelse. Det er til støtte herfor, at Martinus fremlægger sine trinvisse tankerækker. Ved at analysere forskellen på "materien" og "det levende jeg" som anvender sig af denne materie kan man, ifølge Martinus, nå frem til det "kosmiske udsigtspunkt" over livet, eller i al fald forstå det teoretisk. Med forståelsen af forskellen på "jeg'et" bag organismen og den skabte organisme følger at "jeget" ikke selv er blevet skabt. Det som ikke hører til "det skabte" har hverken begyndelse eller afslutning og må derfor høre til "det evige". Med forståelsen af det som ikke er skabt, men som vi alligevel må erkende eksisterer, følger forståelsen af at vi alle er evige og vores livsoplevelse lige så.⁶¹ Det kræver mange funderinger, og jeg må henvise til Martinus værk. Martinus: *"For den, der ikke kan forstå beviserne, kan jeg ikke bevise noget"*, men derefter fortsætter han: *"når man ikke kan forstå beviserne, er det som regel, fordi man er bundet i en eller anden forestilling."*⁶²

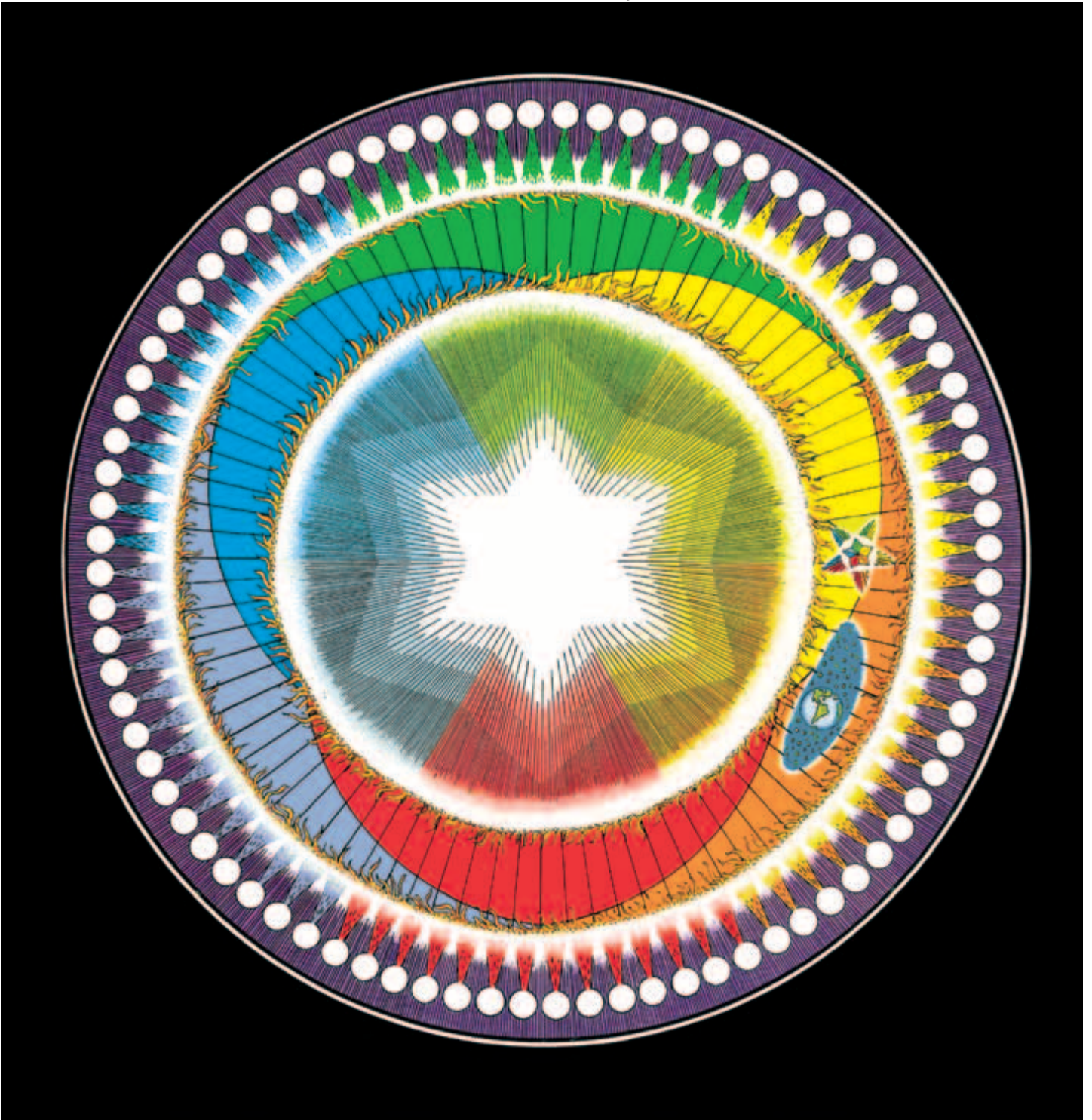
De "kosmiske" tankerækker, som Martinus lægger til rette i sit værk, gør den tidligere "materie forsker" til "ånds forsker". Hvor forskeren før var stedet for et univers af hovedsagelig⁶³ død materie, er denne nu vidne til det samme univers som én stor ytring af liv. "Mayas slør" er fjernet og verden har åbnet sig for det betagede menneske, der overalt ser hvorledes naturen lægger sig logisk og hensigtsmæssig til rette. Forskeren er trådt ud af sit mørke rum og kan nu kun se, hvorledes livet samarbejder overalt, gennem hver eneste lille pulserende detalje. Ikke det mindste støvfnug "går til spilde" i det store kredsløb. Livet bliver én "sammenhængende tale" udtrykt gennem tusinder af forskellige struber. Naturmenneskets oplevelse af den besjælede natur, er således mere i kontakt med den levende virkelighed end den moderne ateistiske videnskabsmand, men denne har tilgængæld fået evne til at analysere det han er vidne til og denne analyse leder med tiden til erkendelsen af en altomfattende og almægtig skaber bag naturens altomfattende scenari. Fysikeren og Nobelpristageren Werner Heisenberg udtrykte det på denne måde: *"Den første slurk af naturvidenskabens bæger, gør os til ateister, men i bunden af bægeret venter Gud"*. De rigtige videnskabsmænd tror ikke på magi, men de tror heller ikke på, at naturens altomfattende logik opstår ud af ingenting og "tilfældighed" eller som Einstein engang formulerede det: *"Gud kaster ikke med terning"*.⁶⁴ Dette er det springende punkt. Med oplevelsen af at alt i tilværelsen er udtryk for en kærlig, altomfattende, almægtig bevidsthed får tilværelsen en helt ny dimension.

Det daglige liv bliver en dialog med denne altomfattende bevidsthed. Livets hændelser udtrykker "ord", "sætninger" og "mening", der er rettet til os personligt. Det er den åndelige videnskabs opgave, at lære os at "læse" i "livets egen bog" som når vi læser en almindelig bog. Det er formålet med den åndelige videnskab at lære os at svare logisk på denne "tale".

Mens vi selv må spekulere os frem når det gælder åndelige anliggender, påstår Martinus, at han selv kunne iagttagende dette direkte. Det er naturligvis en mærkelig påstand. Han påstår altså, at han vågen dagsbevidst kunne opleve Gud, evigheden og skæbnens veje fra liv til liv som kosmiske realiteter.⁶⁵ Det kan vi vælge at afvise på forhånd, men handler vi i så fald ud fra viden eller tro? Vi kan også forsøge, at vurdere den usædvanlige påstand, og det må vi i så fald gøre ud fra de tekster og symboler Martinus efterlod os.

Det følgende symbol udtrykker ifølge Martinus verdensaltets helhed som et levende væsen. Symbol nr. 11 hedder netop "Det evige verdensbillede, det levende væsen II, den evige Guddom og de evige Gudesønner". Den interesserede henvises til Martinus egen og fyldestgørende forklaring af symbolet i 1. bind af "Det Evige Verdensbillede". Det følgende er blot min egen korte opsummering af symbolet over livets evighedsnatur.

Stjernen på symbolet udtrykker Guddommen og de mange små hvide cirkler udtrykker de enkelte levende væsener, i bibelens patriarkalske⁶⁶ sprog omtalt som "Gudesønner". Symbolet udtrykker livet som en vekselvirkning eller samtale mellem Gud og Gudesønnerne.⁶⁷ Delen og helheden. På symbolet ser vi de 6 tilværelsesplaner, livets scene,⁶⁸ hvor denne vekselvirkning finder sted. De er markeret med hver deres farve: rød for planteriget, orange for dyreriget, gul for det rigtige menneskerige, grøn for et kommende "visdomsrig", blå for en kommende "guddommelig verden" og indigo for "salighedsriget". Martinus forklarer i øvrigt dette sidste tilværelsesplan som en rent indre tilstand hvor individet ikke længere kommunikerer "udadtil", men lever i salig erindring om alt det man har oplevet på sin rejse igennem kredsløbet. Han påstår, at det vi kender som "mineralriget" er det ydre resultat af automatfunktioner for individer i dette indre tilværelsesplan.⁶⁹ De levende individer er her på vej ind i et nyt kredsløb. De er, hvor mærkeligt det end lyder, blevet mætte af tilværelsen i livets højeste guddommelige sfære. De er begyndt at få længsel efter kontrast til det, gennem æoner af tidsepoker, oplevede himmerige. De begynder med andre ord, at længes efter livets mørkekontrast, og dermed er de allerede på vej mod igen at vikle sig ind i den materielle tilstand, som de altså sidenhen igen vil "vikle sig ud af". Livet er evigt.⁷⁰

Det evige verdensbillede, det levende væsen II, den evige Guddom og de evige Gudesønner

I det store kosmiske perspektiv på livet, er vi selv på vej gennem dyrerigets sidste afdeling. Vi er en slags "ufødte blinde fostre", som ikke kan sanse det virkelige liv, kærligheden.⁷¹ Forklaringen på denne blindhed er, paradoksalt nok, manglen på kærlighed. Det er vores egen selvished, der nødvendigvis holder os indespærret blandt andre selviske

individer. Hvis vi med vores nuværende bevidsthed fik fri adgang til de åndelige tilværelsesplaner ville vi hurtigt skabe ravage der også. Der er derfor ingen "genveje" til paradiset. Den eneste vej ud af vores "kosmiske fangenskab", er derfor udviklingen af næstekærlighed. Den er "al lovens fylde" og gør os bevidste i det åndelige fællesskab, der omfatter alt og alle; mineraler, planter, dyr, mennesker og "engle".

Det store problem bliver dermed tilegnelsen af kærlighedsbevidstheden. Her kan den fysiske videnskab ikke hjælpe. Uden empirisk adgang til livets åndelige side kan den jo ikke videnskabeliggøre dette eller de åndelige lovmæssigheder. Den fysiske videnskab afslører lovene for materiens bevægelser, men den kan ikke bevise lovene bag menneskets samvær; som også må nå frem til at udtrykke logik. Martinus: *"Logik er den planmæssighed, hvis udløsning i manifestation eller skabelse giver hundrede procents nyttevirkning. En hundrede procents nyttevirkning er igen det samme som åbenbaringen af en behagsfornemmelse, der ikke på nogen som helst måde eksisterer eller opretholdes på basis af åbenlys eller skjult disharmoni, smerte og lidelse for noget væsen."*⁷²

Den såkaldte åndelige videnskab har til opgave at forklare alt det, som endnu ikke er blevet videnskabeliggjort, altså "det evige" og den åndelige del af livet. Begreber som Gud, det evige liv, moral og skæbne, det religiøse område af livet, skal også gøres til genstand for de videnskabelige undersøgelser.⁷³ Problemet er, at der her stilles nogle højst usædvanlige krav til videnskabsmanden.

For at beskrive disse krav må vi give ordet til en sådan videnskabsmand, som selv påstod sig at have førstehåndsviden om Gud og de evige realiteter. I følge Bibelen kunne Jesus jo udtale at: *"Jeg og Faderen, vi er ét"*,⁷⁴ og i Bjergprædikenen siger han så: *"Salige er de rene af hjertet, thi de skal se Gud"*⁷⁵ Her beskrives med andre ord betingelserne for at komme til erkendelse, af livets højeste virkelighed. Er ikke dette beskrivelsen af en videnskabelig metode? Det udtrykkes jo, at forskeren for helt at kunne videnskabeliggøre den åndelige del af livet, først må skaffe sig "et rent hjerte".⁷⁶

Selvoplevelse på det åndelige område kræver således mere end den kolde, rationelle logiske evne. Det kræver i endnu højere grad tolerance, empati og ligevægt i bevidstheden. Det moralske kompas skal kalibreres.⁷⁷ Kan det være derfor vi har fået religionernes vejledninger i tanke og væremåde af mere og mere human karakter?

*"Thi jeg var hungrig, og I gave mig at spise;
jeg var tørstig, og I gave mig at drikke;
jeg var fremmed, og I toge mig hjem til eder;
jeg var nøgen, og I klædte mig;
jeg var syg, og I besøgte mig;
jeg var i Fængsel, og I kom til mig."*

– Jesus ifølge Matthæusevangeliet kap. 25⁷⁸

Verdensreligionernes kulturepoke

"Som barn forstod jeg at give, men jeg har glemt den kunst siden jeg blev civiliseret. Jeg levede et naturligt liv, nu lever jeg et kunstigt liv" – Indianeren Ohiyesa af Mdewankto-siouxstammen⁷⁹

Gennem årtusinder lagde verdensreligionerne grunden for kulturen i øst som i vest. Vores moderne vestlige verdenskultur opstod på basis af kristendommens påbud og leveregler. De ti bud bestemte normerne, som den dømmende og udøvende magt havde at rette sig efter. For mig at se, og jeg er ikke medlem af noget kirkesamfund, kan vi takke de humane verdensreligioner for at dæmme op for fortidens rene barbari. Indholdet i "De ti bud" vidner om et tusindårigt opgør med menneskenes hedenske fortid. De første 4 bud stimulerer overgangen fra mangelguder, polyteisme, til monoteismens gudsdyrkelse, mens de næste 6 bud regulerer menneskenes forhold til hinanden: *"Ær din far og din mor", "Du må ikke begå drab", "Du må ikke bryde et ægteskab", "Du må ikke stjæle", "Du må ikke vidne falsk mod din næste" og "Du må ikke begære din næstes hustru eller ejendom"*. Der bliver sat en bom ned for menneskenes iboende dyriske tendenser. Menneskene bliver jo ikke engle af den grund, men de kan ikke længere lyve, stjæle og dræbe uden at "synde". Den langsomme intense moralske slibeprocess tog sin begyndelse.

"Hvis du vil, kan du holde budordene, og at være trofast er op til dig. Han har placeret ild og vand frem for dig; efter hvilket du kan række din hånd ud. Frem for mennesket ligger liv og død; og hvilket hun vælger skal være hende givet. Thi stor er Herrens visdom; vældig er han i magt, og alting ser han."

– Det Gamle Testamente, Syrak kap. 15:15-18

Man kunne naturligvis ikke på én gang løfte menneskene ud af hedenskabens greb. Der vil altid være forskel på religionernes åndelige kerne og udøvernes praktiske virkelighed. Menneskenes traditioner for adel og kongevælde blev f.eks. overført på den kristne kirke og udviklede sig til et omfattende kompleks af præster, biskopper og paver med hver deres mere eller mindre fyrstelige boliger og privileger i strid med kirkens egen hellige tekst om at *"Den, der vil være den første blandt jer, skal være alles træl. For end ikke Menneskesønnen er kommet for at lade sig tjene"*.⁸⁰ Ifølge den gamle tekst demonstrerede Jesus sine ord ved at vaske disciplenenes fødder.⁸¹ Med tiden trængte historien om den kærlige Jesus ind overalt. Samfundets institutioner udvikledes én efter én. De skyhøje idealer om "næstekærlighed" forcerede overgangen fra den hedenske bersærkermoral, og med tiden blev det endda upopulært at føre krig. Krigsministerier blev til forsvarsministerier. Menneskene blev slebet til gennem århundrede efter århundrede i religionernes favntag.

Materialismens kulturepoke

"Gud selv er død" – Friedrich Hegel⁸²

Med tiden blev den troende mere og mere optaget af materien som en naturlig konsekvens af den daglige kamp om brødet. Vi har alle hørt om sandhedssøgeren Galileo, der i 1633 blev stillet for inkvisitionen og tvunget til at afsværge sig sin "fejlagtige lære" om jordens kredsløb om solen, selv om videnskabsmanden Nicolaus Kopernikus allerede 90 år forinden i "De revolutionibus orbium coelestium" dvs. "Himmellegemernes bevægelser", havde konstateret sammenhængen. Kopernikus bog, som han inden sin død tilegnede paven, kom dog også på pavemagtens liste over "forbudte bøger" hvor den befandt sig helt frem til 1757. Men selv paven kæmper forgæves mod sol og måne. Planeterne fortsatte ufortrødent deres baner omkring solen og med tiden blev pavemagten tvunget til at ændre sin kalender.

I menneskets forsøg på at betvinge naturen hober sådanne erfaringer sig op, og gør det med tiden af med alle dogmatiske forestillinger. Den materielle verden blev den store interesse, hvorved interessen for det åndelige fik mindre og mindre næring og med tiden forsvandt bagude i horisonten. En efter en bekendte menneskene sig til ateismen. Filosoffer som Hegel og Nietzsche konstaterede at "*Gud er død*" og forfærdedes over de åndelige konsekvenser, mens Sartre, eksistentialismens nestor, mente at mennesket uden Gud nu var "dømt til frihed". Mennesket var således blevet "materialist" omend det fortsat hvilede trygt på det kristne samfunds gennem århundreder opbyggede institutioner, love og retningslinjer, som religionen havde efterladt sig, indtil man også begyndte at opleve disse sidste ruiner af den fortidige verdenskultur som en spændetrøje. Religionernes indre kerne af evige sandheder og vejledende lys, forsvandt i opgøret med de mange hårdhændede og gammeldags traditioner, der havde præget deres praktiske udøvelse, som om inkvisitionen skulle have noget med Kristus at gøre. De høje lysende idealer, man havde styret sit liv efter gennem århundreder, blev nu underkastet den nye "materialismens inkvisition". Al snak om Gud, bøn og en tilværelse efter denne blev herefter anset som naivt og samfundets institutioner blev en efter en udsat for ateismens inkvisition. I Danmark forsvandt forbuddet mod blasfemi i 2017, hvorefter det i realiteten var tilladt at afbrænde verdensreligionernes hellige bøger på offentlig plads, hvilket i øvrigt også fandt sted.⁸³ Jeg skal vende tilbage med andre konkrete eksempler på materialismens inkvisition og de mangfoldige konsekvenser. "Barnet blev kastet ud med badevandet" i opgøret med fortidens traditioner.

En ven fortalte mig om tilværelsen inden bilernes ankomst som formidlet af en ældre ven. Dengang kunne man gå på landevejen fra den ene by til den næste og møde de andre fremmede vandrere med ordene: "*Guds fred*". I dag har piben fået en anden lyd: "*Af vejen med dig så jeg kan komme frem*". Mennesket har nået lømmelalderen. Det moderne

menneske "kan selv, og vil selv", selvom der er meget det hverken ved eller kan. Uden sikker viden om Gud, og uden kontakt med livets kærlighedslov står det moderne menneske ensom og forladt i en ørken af kold materiel viden omgivet af andre åndeligt sovende mennesker, som det i sin gudsforladte tilstand ikke synes det kan have tillid til. De gamle bånd mellem mennesker, der engang kunne forenes i troen på Gud, opløses et efter et. Uden tillid mellem menneskene bliver samfundet en camoufleret krigszone, hvor alle tror de må jage hinanden for ikke selv at stå tomhændet tilbage. Hvor et "håndtryk" tidligere var beseglingen af en aftale, afhænger udfaldet i dag af, hvem der bedst formår at manipulere "det der står med småt". Uden sikre spilleregler bliver mistillid normen og livet en "alles kamp mod alle". Uden viden om livets kærlighedsnatur, må mennesket naturligvis gemme sit hjerte bag lås og slå af angst for sin næste. Tillid bliver erstattet med kontrol og Bibelens profetier om "de sidste tider" går i opfyldelse: "*Fordi lovløsheden tager overhånd, skal kærligheden blive kold hos de fleste*"?⁸⁴

Bibelens profetier er i øvrigt interessant læsning også for ateisten. Her er mange påstande, som man ikke behøver at tro på. Man behøver som bekendt ikke at tro på noget, der allerede har fundet sted. I de gamle tekster kan vi læse at: "*dyret skal herske i al sin magt og væld*".⁸⁵ "De sidste tider", som dramatisk beskrives i den sidste del af Bibelen, Johannes Åbenbaring, forklarer dyrerigets sidste krampetrækninger i den jordmenneskelige bevidsthed.

"Myrdende, lemlæstende, skydende, bombende, røvende, plyndrende, skændende, hadende og hånende sin næste er han blevet en altfortærende flamme fra "helvede". Bevidstheden om Gud er borte, livet er tilfældighed, og han selv er en "skabt ting". Så langt måtte Gudesønnen ned i illusionernes eller mørkets regioner for at blive et "kosmisk lig" eller for at opleve livets modsætning "døden". "

– Martinus citeret fra Livets Bog 4 st. 1293

De sidste tider – En tusindårig epoke?

"Verden jager fremad og den nærmer sig slutningen"
– Biskop Wulfstan i York

Truslen om den nært forestående verdenskatastrofe har haft en central rolle og har gennem tusinder af år skræmt de troende til underkastelse under de religiøse doktriner. Mennesket blev opdraget ved hjælp af både pisk og gulerod. Biskop Wulfstans ovenstående ord blev udtalt år 1014. Hvis vi skal tro biskoppens ord, har den forestående "Dommetag" dermed været nær forestående i over 1000 år.⁸⁶ Det er ligeledes flere tusinde år siden, at Kristus ifølge Bibelen sagde: "*riget er nær*"⁸⁷. Der er med andre ord tale om overtro, eller helt andre tidspanoramaer end dem vi er vant til.

Ja. Naturligvis må den åndelige udvikling fra dyr til menneske finde sted over titusinder af år, og er ikke historien én lang beskrivelse af det ene "ragnarok", den ene "dommedag" efter den anden? I det kosmiske perspektiv er "dommedagen" da også en oplevelsestilstand, vi hver især vender tilbage til, hver gang vi er kommet til hæfterne efter det sidste udbrud af krig og katastrofe. I bind 4 af Livets Bog skriver Martinus om *"... en række liv, i hvilket de er blevet myrdet, en anden række liv, i hvilke de er blevet lemlæstede til invalider, ligesom de også har oplevet en række liv i svære sygdomme"*.⁸⁸ Det er jo det, som er det nye: at også mørke og lidelse har en mening, ja, er en uundværlig kontrast, der skal til for at markere livets grundtone: kærligheden. De mange erfaringer af lidelse fra liv til liv får det til at dæmre. Lidelsen gør os bevidste i fejltagelserne; i "synden", og således opstår "visdommen". Med denne visdom kan vi en dag afsige "dommen" over det dyriske i os selv; vores selviske sider som skaber de mange problemer. Vi lever virkelig i "dyrerigets sidste tider". Det er derfor de gamle tekster forklarer "dommedagen" som et varsel om "lysets" forestående sejr over "mørket" i og med beskrivelserne af "Messias", "Jesu genkomst", "Talsmanden den hellige ånd", "Maitreya Budha", "Lord Khalki", "Den 12 imam" mfl.⁸⁹

De gamle profetier beskriver en hændelsesrig tid. Profetierne advarer f.eks. om fremkomsten af adskillige "falske profeter". Omkring årtusindskiftet blev vi vidne til, at adskillige gruppevækkende prædikanter opstod og ledte deres tilhængere i døden.⁹⁰ De var med til at markere dommedagens åndelige solformørkelse,⁹¹ men det ændrer jo ikke på, at der ifølge de gamle tekster også skulle komme en tidssvarende ægte fortsættelse på den åndelige undervisning, der blev givet tidligere. "Dommedagen", der visse steder i de gamle tekster beskrives som en slags "veer", indvarsler med andre ord fødslen af en helt anden og lysere verdensmoral.

"Når Gud skal omskabe det levende væsens bevidsthed til en sådan fuldkommenhed, at det kan fremtræde i "Guds bilde efter hans lignelse", må det først gennemgå en proces, der kan gøre det til ekspert i mørkets manifestationer, til geni i hadets, krigens og lidelsernes frembringelse. Igenem denne manifestationstilstand bliver det ekspert i al viden om mørkets livsødelæggende natur. Med denne viden afstår det naturligvis helt fra at manifestere mørket og bliver ekspert i lykke- og salighedsgivende manifestationer."

Martinus er her citeret fra artiklen "Blandt en ny verdenspokes fødselsveer". Den store trængsel som venter menneskene i "de sidste tider"⁹² udtrykker i dette lys et "skrig til himlen", et "spørgsmål", som leder dem frem mod de nye svar. Hvad er det for svar? Ja, kan nogen komme med en bedre basis for fred og retfærdighed end budet om at elske sin næste som sig selv? Det bliver nok svært, men det er ikke desto mindre blot en påstand uden fyldestgørende forklaring til det moderne logisk tænkende menneske. Kristus gav ingen sådan videnskabelig forklaring på sin lære. Det moderne mennesket kender hverken til sin egen eller "næstens" højeste identitet, til sin fortid eller til skæbnens love

fra liv til liv. Det er jo derfor "næsten" er blevet en potentiel "fjende" og derfor de mange konflikter og krige opstår som forudsagt i verdensreligionernes tekster. Forudsagt? Ja, er det ikke nutidens tanks, raketter og bombefly, der beskrives i de 2000 år gamle tekster vha. datidens terminologi?

"Hestenes hoveder var som løvehoveder, og ud af munden på dem stod ild og røg og svovl."

– Johannes Åbenbaring kap. 9:1

Det "regnede ild og svovl ned fra himlen som udslettede dem alle"

– Lukas Evangeliet 17:29

Uvidenhedens kulmination – "Dommedagen"

"With technology as master we reach disaster faster"

– Piet Hein

Takket være den nye evne, intelligensen, har vi kunnet dræbe flere mennesker på 100 år end ved alle tidligere krige fra antikken og frem til i dag. Men ligesom verden overlevede 2 verdenskrige i forrige århundrede er heller ikke det inferno, vi nu oplever, et udtryk for jordklodens selvmord og menneskehedens undergang.⁹³ Sådan er det imidlertid ikke alle, der ser på det. Selvom verdens troende mennesker oplever de nutidige begivenheder som en bekræftelse på deres religiøse tekster, er det, som vi skal vende tilbage til, vidt forskelligt, hvad de konkluderer heraf. To verdenskrige indenfor ét århundrede og den nuværende optrapning er for mange troende de sikre tegn på profetiernes opfyldelse. Læg dertil de daglige rapporter om mennesker, der sprænges i luften, mens de er på vej til markedet for at handle, eller om børn, der kidnappes på vej til skole og andre forfærdelige tilstande.⁹⁴

"Folk skal rejse sig mod folk, og rige mod rige, og der skal være jordskælv her og der, og der skal være hungersnød og oprør. Dette er veernes begyndelse."

– Markusevangeliet 13:8

Jordskælv har vi haft mange af. De mange tsunamier udspringer også af undersøiske jordskælv. Læs i noten her,⁹⁵ om nogle af de mange katastrofer vi har været vidne til indenfor kort tid. En statistik over antallet af naturkatastrofer⁹⁶ de sidste 115 år påstår, at vi er vidne til en tydelig tendens.⁹⁷ Der er tale om 1-10 registrerede naturkatastrofer pr. år de første årtier fra 1900-1950, mod hele 400-500 naturkatastrofer pr. år i årene omkring årtusindskiftet. Fra 1970'erne og frem mod årtusindskiftet øgede antallet af naturkatastrofer

med rasende fart hvert eneste år. Er vi blot blevet bedre til at rapportere? Ja, det spiller ind, men det kan på ingen måde forklare den store forskel. Meget tyder dog også på, at de mange katastrofer ikke indebærer flere dødsfald end i første periode, hvilket Hans Roslings påpeger i sin interessante bog "Factfulness". Rosling mener, at beskrivelserne skræmmer folk fra vid og sans, hvilket medierne kan profitere på.⁹⁸ Ja, det er muligt, men det er jo kun med til at bekræfte beskrivelsen af verdenssituationen som en slags trykkoger, der nu udvikler menneskene med forceret hastighed.⁹⁹

Nutidsmenneskets kompas kender hverken til nord, syd, øst eller vest, og styrer efter det som synes behageligt her og nu. Det er ikke altid nok, og der må ofte blandes godt med giftige stimulanser for at holde tilværelsen ud, hvilket naturligvis udsætter og forværrer den uundgåelige krise.¹⁰⁰ Familiens arne er ingen fredet institution. I de gamle profetier beskrives hvorledes "Broder skulle overgive broder til døden, og fader sit barn, og børn skulle stå op mod forældre og slå dem ihjel"¹⁰¹ Det er jo mærkelige ord, men hvad splid i familien angår, går ingen familie nok helt ram forbi Kristi ord: "Fra nu af vil fem i samme hus være i splid, tre mod to og to mod tre, far i splid med søn, og søn med far, mor med datter, og datter med mor, svigermor med sin svigerdatter, og svigerdatter med sin svigermor"¹⁰²

Profetierne beskriver således en mørkeperiode præget af uro, svig og konflikter på alle plan. Mens jeg sidder og skriver vælter det ind med sådanne beretninger. Det er svært at være upåvirket, og er ikke også dette en opfyldelse af de gamle profetier: "Fordi lovløsheden tager overhånd, skal kærligheden blive kold hos de fleste"¹⁰³ Der beskrives en tid, hvor begivenhederne vil overvælde menneskene og gøre dem desillusionerede, og desillusionerede må menneskene da siges at være, i den grad de vælger at tage sig selv af dage. For nogle mennesker er livet tydeligvis blevet så ubehageligt, at de gamle ord om at "de levende skulle misunde de døde" dermed går i opfyldelse. Mere i konflikt med selve livet end at "tage sig af dage", kan et menneske da ikke være? Det siges, at antallet af mennesker, som vil tage livet af sig stiger om foråret, altså når solen vender tilbage, skoven bliver grøn og blomsterne springer ud. Når fuglene kvirrer, vil mennesker tage livet af sig, netop nu, hvor vi endelig er nået frem til en teknisk udvikling, som gør det muligt at skabe et paradys på jorden.

Og hvad med profetierne om "Krigslarm og rygter om krig" som beskrives i Mattæus 24:6. Lever vi ikke i konstant fare for, at nationerne skal kaste deres atomvåben mod hinanden? Truslen om kernevåbenkrig er i al fald overhængende hvis det står til kernefysikerne selv. De har allerede for årtier tilbage indrettet en såkaldt "Doomsday clock", og ifølge uret er vi tættere på den atomare katastrofe end nogensinde. Den 25. januar 2018 blev viseren på dommedagsuret¹⁰⁴ således rykket frem til 2 minutter i tolv.¹⁰⁵ Da den kolde krig afsluttedes i 1991 stod viseren på hele 17 minutter i tolv. Konsekvenserne af en atomkrig eller andre atomkatastrofer overgår al fantasi og strålingen berører selv ufødte børn i moders mave, altså

præcis som beskrevet i Bibelen: "Ve dem, der skal føde, og dem, der giver bryst i de dage"¹⁰⁶ Hvad bliver konsekvenserne for de ufødte børn? Skal døden triumfere? Har nutidens mange dommedagsprofeter alligevel ret?

De troendes opfattelser og tolkninger, har i høj grad også konsekvenser for den ikke troende. Jeg skal f.eks. senere påvise, hvorledes visse utålmodige sjæle mener, at de bør hjælpe til med at fremskynde processen,¹⁰⁷ idet de mener den forvarsler ankomsten af en guddommelig Messias.¹⁰⁸ Der er derfor al mulig anledning til at analysere disse detaljer. Hvad er det helt konkret som påstås i de gamle tekster? Nogle forventer sig f.eks. en religiøs diktator, der skal komme og på en gang befri os for alle problemer? Men det er næppe menneskenes drøm at leve i et diktatur.¹⁰⁹ Alt tyder snarere på, at alle vil gøre deres egne konklusioner, uanset hvor vaklende og usikre de så end måtte være til at starte med. Overalt kæmper mennesker for deres eget syn på livet, selv indenfor det religiøse. De forskellige holdninger er dog ikke den eneste årsag til de varme og kolde krige vi oplever i disse århundreder. Vi er også vidne til en anden "usynlig magt" med evne til at så splid mellem mennesker, naboer, familier og nationer overalt. Jeg hentyder her til "kampen om pengene".¹¹⁰ Også denne krig er en del af "dommedagen". Også på denne permanente krigsfront høster menneskene dagligt lidelse, fornedrelse og død eller som Dorothee Sölle udtrykker det: "Den 3. verden er en fortsættelse af Auschwitz".

I den tid vi lever i går en masse uheldige faktorer således på en gang op i en højere enhed og forstærker hinanden i et aldrig før skuet crescendo. Den religiøse overtro, ateistens mistro og det uhæmmede begær efter magt, penge og beundring er den cocktail, der skaber verdenshistoriens mest intensive erfaringsstilstand nogensinde: "Dommedagen". Mens der således er mørke udsigter for den nærmeste fremtid i det rent materialistiske perspektiv, ser det helt anderledes ud i det kosmiske perspektiv. Den åndelige viden-skab forklarer den store trængselstid vi lever i som en fødsel af en ny bevidsthed og en virkelig human verdensorden af fred og retfærdighed. Bibelen omtaler dommedagsscenarioet som "begyndelsen på veerne".¹¹¹ Den "trykkoger" vi lever i, "veerne", har blot til formål at presse os ud i det rigtige liv.

I det kosmiske perspektiv er livet enkelt og ligetil: gør mod andre, som du vil, at de skal gøre mod dig. Det er let at forstå, men at vitterligt "gøre godt", også mod dine "fjender, er ikke så enkelt. Det kræver udvikling af forståelse og lang tids træning. Hvem ved om ikke den intense periode vi nu oplever netop har til formål at tilbyde denne "træning". Er vi ikke alle omgivet af mennesker, der behøver vores forståelse, tilgivelse, logik og hjælp? Er vi ikke ligeledes omgivet af mennesker med evne til at trykke på vores ømme tå? Alt som behøves er, at vi konfronterer vores egne ufærdige sider. Dem vil vi nødig fokusere på. De fleste vil hellere se "splinten hos sin næste" end "bjælken i sit eget øje" som det så morsomt beskrives i Bibelen. Troende såvel som ikke troende har tydeligvis det samme problem. Så længe man ikke magter at se "bjælken i sit eget øje", er det bekvemmere, at projicere

problemerne over på sin næste, eller at forklare dem som en kamp mellem en Gud og en djævel. Dermed påstår man dog, at den alkærlige, alvidende, almægtige og altomfattende Gud, som man tror på, er i splid med sig selv.¹¹² Ifølge de gamle tekster er det dog ikke Gud, der er i splid med sig selv:

*Jeg er Herren, der er ingen anden!
Jeg danner lys og skaber mørke,
Jeg frembringer fred og skaber ulykke,
Jeg, Herren gør alt dette*

– Jesaja 45:7

Jorden som en levende bevidst organisme

"Som i det små så også i det store"

For at forstå tidens store hændelser i det kosmiske lys, er der også et andet aspekt, som spiller en rolle for forståelsen af livet på Jorden. Martinus påstår, at jordkloden er et levende væsen, omend af en helt anden størrelse og væsenstype end dem vi hidtil har kendt til. Det er måske lettere at forstå i dag, hvor såvel sciencefiction som virkelige filmoptagelser af jordkroppen set udefra baner vej for at forstå, at planeten er levende.¹¹³ Det er jo også ved at dæmre for forskeren, som konstaterer et utal af funktioner i jordens organisme. Det er jo ikke bare det med kredsløbet omkring solen og temperaturbalancen, men også saltbalancen i havene og vandets kredsløb, der kan lignedes ved et blodløb, for ikke at tale om den daglige indtagelse af solstof til næring for klodens myriader af planter, dyr og mennesker, som vi kalder fotosyntesen. På det sidste er vi begyndt at betegne regnskove som jordklodens lungeorganer. Organer, der fungerer upåklageligt, vidner om, at de bliver reguleret lige så hårfint som stofskiftet i vores krop.¹¹⁴

Ligesom vi ikke kan fungere optimalt hvis vores organer modarbejder hinanden, således også for Jordens vedkommende. Jordkloden har tydeligvis, ligesom os, visse indre konflikter og modsatrettede tanker. Martinus påstår, at denne proces er analog med vores egen. Det påstås, at også Jordkloden befinder sig i overgangen fra selvsk- til uselvskhed og således også befinder sig i "fødslen" til en højere bevidsthed. I dette perspektiv bliver det, vi oplever som verdenskulturerernes opgang og fald udtryk for tanker og bevidsthedstilstande i makrovæsenet. Det er altså derfor det går så stærkt med udviklingen af internationalisme, globalisme og humanisme. Det er derfor Jorden ikke er ved at gå under, og det er derfor udviklingen på ingen måde kan standses.

I dette perspektiv forstår vi bedre, hvordan det egentligt kunne lade sig gøre, at den kristne kærlighedsreligion, efter blot nogle hundrede års forfølgelse byggede sit verdslige hovedsæde midt i den tidligere krigs- og verdensmagt Rom.¹¹⁵ Den ene tanke vinder simpelthen over den anden i jordklodens bevidsthed. I det kosmiske perspektiv er der således ikke noget at være ked af. Krigsmentaliteten er ved at være forbi, og de sidste krige udtrykker blot en slags dødskrampe, mens tilgivelsens tankeklima overtager styringen og afløser den gamle hedenske verdenskultur.¹¹⁶ Det er derfor diktatorerne kun får så kort tid. Hitler var som bekendt et hurtigt overstået kapitel. Vi har dog endnu ikke set den sidste tyrann, og heller ikke den sidste krig, men når krigen blusser op en sidste gang, er det kun at ligne ved et stearinlys før det går ud. Det gælder om at holde bevidstheden lys i mørket.

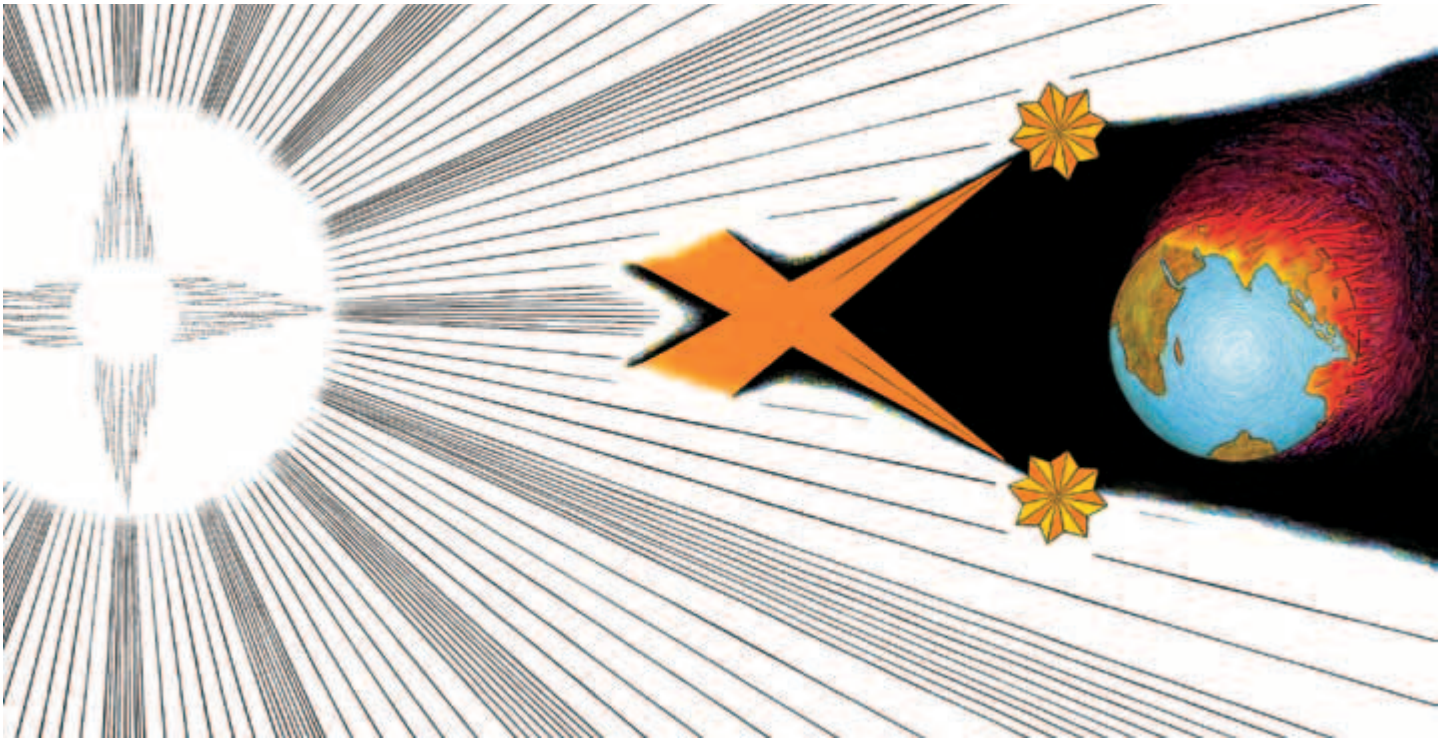
En verden i brand

"He who is disconnected, however much he possesses, becomes a slave to his desires ... To be free or to be a slave lies in his own hands. And what is true for the individual is true for society."¹¹⁷ – M.K.Gandhi

Den store tumult i verden udtrykker dermed blot udfordringen i at blive enige om den "rette vej" til det store mål som alle humane mennesker ønsker og længes efter; det virkelige demokrati, den fuldstændige fred og det fuldstændige broderskab mellem menneskene. Men virkelig fred må baseres på virkelige kendsgerninger. Lige så længe en opfattelse, materialistisk eller religiøs, er baseret på tro, har den svært ved at forene de stridende parter, der hver især tror på deres egen opfattelse som den "eneste saliggørende" og endda er parate til at "forsvare sig" mod de andres tro med våben i hånd. Mere om det senere.

De simple selviske begær i bunden af sjælen kan let camouflere sig bag religiøse, og politiske opfattelser der udmunder i intolerance og krig mod "de andre". Martinus symbol "Intolerance" udtrykker netop denne kamp mellem individer og grupper af mennesker. På symbolet ser vi et flammekors til venstre. Det symboliserer Guds altgennemtrængende og fuldkomne bevidsthed bag verdensaltet. Det er denne alkærlige bevidsthed de intolerante mennesker er i konflikt med og lukker sig selv ude fra, hvilket fører til de ulykkelige skæbner.

De to stjerner symboliserer individer eller grupper af individer eller nationer, der bekrieger hinanden, med konflikter, kortslutninger og verdensbrand til følge. De orange stråler udtrykker således dyrerigetets selviske bevidsthed. De forskellige opfattelser af lyset og freden er kommet i krig med hinanden, hvilket forhindrer Guds alkærlighed, symbolets lyshav, i at nå ind til dem. Det intolerante menneske lever derfor, som det her symboliseres, i skyggernes verden.

Intolerance

Det store "opgør" bølger således frem og tilbage over århundrederne. Religionernes profetier om "dommedagen", "de sidste tider" og "ragnarok" er blevet realistisk virkelighed i vore tider. Selvom de mange profetier fra fortiden er blevet brugt til at skræmme menneskene, må vi aldrig glemme, at de egentligt er til for at hjælpe os gennem de vanskelige begivenheder. Når alt "det onde" er forudsagt, hvorfor skulle beskrivelsen af det kommende fredsrige, så ikke også gå i opfyldelse? Profeterne i Bibelen og andre hellige tekster, havde til opgave at advare folket når det kom på afveje, og varsle om store kommende begivenheder. Det står skrevet, at Gud ikke gør noget uden først, at meddele sine hjælpere: "profeterne". Via dem fik menneskene hjælp til at finde vej og bevare tilliden gennem svære tider.¹¹⁸ Martinus egen forklaring af symbol nr. 3 kan i øvrigt læses i bogen "Det Evige Verdensbillede" bind 1.

*"Då går branden över världen,
bränner allt som brännas bör,
skedar guld det ifrån flärden,
men vad leva skall, ej dör.*

*Och den gamla torra jorden,
nu i fruktbar aska bytt
och av elden renad vorden,
avlar, föder fram på nytt."*

– Strindberg¹¹⁹

KAPITEL II – KAMPEN OM PENGENE

Pengene – Selviskhedens redskab

"Resultaterne er de samme som ved den almindelige krig, nemlig: ruin, fattigdom og undertrykkelse for de overvundne, og rigdom, luksus og magt for sejrherrene."

– Martinus i Livets Bog 1 st. 75

For måske 10000 år siden begyndte menneskene at kunne dyrke jorden. Fortidens jægere og samlere bosatte sig og de første kulturer voksede frem omkring de varme og frugtbare floddale i Mesopotamien, Egypten, Kina og Indien. Takket være opfindelsen "kunstvandring" kunne floden give liv til stadigt større områder. Byerne kunne ekspandere og udvikle sig. Den voksende handel mellem menneskene ledte med tiden til anvendelse af eftertragtede metaller som bronze, sølv og guld som byttemiddel. Den hebraiske "sekhel", anvendt i Israel den dag idag, daterer sig op mod 5000 år tilbage. Takket være "penge" kunne de mange varer og tjenester bytte hænder: "lige værdi for lige værdi". Det var en fantastisk udvikling; menneskene kunne specialisere sig i alskens håndværk og kulturen forgrene sig med naturen som forbillede til glæde for alt og alle. Med tiden blev det nødvendigt med nedskrevne aftaler, kreditter, så en vare kunne handles uden at købmanden behøvede at have den med sig, og således udvikledes bank- og pengevæsenet. De første papirpenge så dagens lys under det kinesiske Songdynasti for 1000 år siden. Dermed kunne penge og kreditter frikobles fra de varer de skulle indløse, og det blev muligt at spekulere. Det blev muligt for den kloge, uden våben i hånd, at overlister den mindre kloge og tilegne sig "mere værdi for mindre værdi".

Efter tusinder af år i dyrerigetets vold var kampen mellem menneskets selviske og uselviske natur naturligvis stadig en ulige kamp; dengang som idag.¹²⁰ Den menneskelige natur har endnu ikke så megen tid på bagen som den dyriske. At gøre "det gode" kræver stadig bevidst vilje, hvorimod det ikke kræver koncentration at blive "gal i hovedet". Det er ikke så svært at være selvisk eller tale nedsættende om sine fjender, mens det kræver sit at tilgive dem og indrømme sine egne fejltagelser, eller som Paulus udtrykte det med ordene: *"Det gode jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde jeg ikke vil, det gør jeg"*.¹²¹ Selviskheden udtrykker sig når de stærkeste, tager hvad de vil have; når nogle folk undertrykker andre folk og når mænd undertrykker kvinder eller modsat. Selviskheden er årsagen til at verdens goder er monopoliserede. Enkeltpersoner, virksomheder, organisationer og stater går ikke af vejen for at forsvare deres "ejendomsret" med våben i hånd, omend det foretrukne redskab nu for tiden er "penge". De ekstreme penge-sommer, der i skrivende stund pumpes ud i verdensøkonomien (19.900 mia. kr alene i første kvartal af 2019) med minusrente som drivkraft, går hovedsageligt til at finansiere forbrug og tilegnelse af ejendomme for de, der allerede er formuende.¹²²

De fattige giver til de rige

"Mennesket er født frit, men overalt er det bundet som slave." – Rousseau

I en tale i 1753 beskriver den geniale franske forfatter Jean Jacques Rousseau "ejendomsretten", som den opfindelse der gør uligheden mellem menneskene mulig og derfor er hovedårsagen til splid overalt. På profetisk vis, netop i tiden inden den industrielle revolution, der snart skulle forandre menneskenes livsvilkår for altid, beskriver Rousseau, at uligheden mellem menneskene ville eskalere frem til nogle få rigmænds totale voldsherredømme. Rousseau forudsiger med andre ord dagens pengediktatur, hvor nogle nationer i alliance med pengemagten underlægger sig verden, og i værste fald den situation, hvor grupper af mennesker og virksomheder tilraner sig så meget magt, at de kan spille nationerne ud mod hinanden. Rousseau beskriver, hvorledes menneskenes love blev udformet til at lægge bånd på den svage og give kræfter til den rige. Samfundsordningen, den "sociale kontrakt", blev dermed udtryk for en snedig plan hvorved den kloge: *"benytter til sin egen fordel selve de kræfter, der angreb ham, gør sine modstandere til sine forsvarere, indpuster dem andre grundforudsætninger"*.¹²³ Den fattige giver sin arbejdskraft til den rige, og soldaten dør for at forsvare "nationens interesser". Alt sanktioneret af samfundets love.¹²⁴ Den store uretfærdighed er således baseret på evnen til at kunne camouflere sig, og rettens sejr over magten afhænger af evnen til at afsløre denne camouflage.¹²⁵ Det var Rousseaus fortjeneste, at ideen om "menneskelige rettigheder" blev hævet ind i det offentlige rum og efter hans banebrydende værk, "Den sociale kontrakt", skulle verden aldrig mere blive den samme. Kristendommens åndelige vejledning om at lade "den som har to kjortler dele med den som ingen har" skulle i de følgende århundreder fortættes til politisk virkelighed.

"Vildæslerne i ørkenen er løvens jagtbytte; således er også de fattige de riges bytte. Ydmyghed er en vederstyggelighed for den overmodige; ligesom den fattige er en vederstyggelighed for den rige. Hvis en rig mand taber fodfæste, så støttes han af sine venner, men hvis en ringe mand falder, får han yderligere et skub. Hvis en rig man vakler, er der mange der holder ham oppe; taler han et urigtigt ord, så giver man ham alligevel ret. Hvis en ringe man vakler, bliver han blot yderligere bebrejdet; siger han noget klogt, så låner man ham dog ikke sit øre. Når en rig mand taler, tier alle stille, og man ophøjer hans ord til skyerne."

– Apokryf del af Det Gamle Testamente: Sirak kap. 13:19-23

Den stærkeste bestemmer prisen – Profit

”Virkelig menneskelig kultur er ikke en samfundsordning, hvor den kloge og stærke erobrer de livsbetingende goder fra den mindre kloge og mindre stærke” – Martinus ¹²⁶

Opfindelsen af dampmaskinen og dens anvendelse på stadig flere områder indvarslede den industrielle revolution. Dampmaskinen blev først anvendt til at pumpe vand ud af minerne. Det udvundne jernmalm kunne smedes til robuste værktøjer og maskiner af hidtil uset kvalitet. Maskinerne kunne producere mangfoldigt mere end de enkelte mennesker tilsammen. En enkelt fabrik kunne måske producere mere end en hel lille by tidligere. Den industrielle revolution, som tog sin begyndelse i den engelske bomuldsindustri omkring 1760, var således et uhørt fremskridt og lagde grunden for verden, som vi kender den. Snart skulle industrinationerne spinde deres net omkring den ganske verden.

De store nye industriprojekter havde ikke været mulige uden et omfattende økonomisk samarbejde i form af aktie- og andelselskaber og muligheden for at låne penge i den kostbare opstartsfase. Industri- og pengevæsen udviklede sig således parallelt, men adskilte sig på et helt afgørende punkt. Mens de mange ingeniører og håndværkere over hele verden delte opfattelse af, hvad en meter er for noget, var forretningslivet ikke præget af den samme entydighed. I pengesystemet er der ikke nogen ”konstant”. En ”meter” i går kan meget vel være 10 ”meter” i dag. Børsen går op og børsen går ned, og prisen på en vare er ofte helt ude af proportioner med varens egentlige værdi, altså den tid og de omkostninger der har været forbundet med fremstillingen. Prisen på olie er som bekendt ikke bestemt af hvad det koster at hente den op af jorden. Det moderne pengesystem indebærer således både muligheden for at ”eje” naturens gaver, og at sælge disse, altså menneskenes fælles gratis ressourcer, til ågerpris.

Pengesystemet gør det ligeledes lovligt for den der ”producerer”, eller køber en vare, at sælge den videre dyrest muligt.¹²⁷ ”Udbud og efterspørgsel” afgør den højest mulige pris, og dermed højst mulige ”profit”. Når vi køber et par Nike sko til 1.000 kr., går vel 25 kr. til løn og materialer hvor de produceres. Profitsystemet gør det muligt for nogle mennesker at leve på andres arbejde. Det kan betale sig at eje produktionen, men absolut ikke at arbejde i den. Arbejdere på fabrikker i sydens og østens lande¹²⁸ er som bekendt voldsomt underbetalt for deres ydelser. Arbejderen bag varehusets T-shirt, får måske selv kun 0,5-2% af den endelige pris for det produkt han faktisk producerer.¹²⁹ Er ikke dette en form for tyveri? Ejeren af produktionen får ”overpris”, og betaler arbejderne ”underpris”. En syerske, der i 2016 syede tøj til H&M i Addis Abeba, fik 300 kr. pr. md. efter skat.¹³⁰ Sammenlign dette med, at H&M’s grundlægger i 2011 var den 2. rigeste mand i verden.¹³¹ År 2010 nåede H&M en bruttomarginal på 63%. Det vil sige, at når H&M solgte et stykke tøj til 100 kr. og derefter havde betalt samtlige udgifter, var der hele 63 kr. tilbage. H&M chefens

søn konkluderede: *”Vi har en fantastisk affærsmodel”*.¹³² Martinus beskriver situationen på en anden måde, og opsummerer misforholdet mellem arbejdernes indsats og deres løn i begrebet ”det falske forretningsprincip”.

”Medens det guddommelige eller ”ægte forretningsprincip” er et ”bytteprincip”, ved hvilket værdier eller varer gensidigt kan fordeles til de for de samme varer særligt betrængte folk og racer rundt om på kloden, således at man der, hvor man har for meget af en særlig vare, kan bortbytte den med en vare, man mangler, og derved skabe en fuldkommen ligelig adgang for alle mennesker til alle fornødenhederne, så er det ”falske forretningsprincip” derimod et princip, hvormed man skaber den allerhøjeste form for uligelig fordeling af alle livsvigtige fornødenheder.”

– Martinus citeret fra sit værk Livets Bog 4 st. 1319

Er det ikke det vi er vidne til? Den globale handel bærer stadig præg af, at den ganske verden på nær USA for kun 100 år siden var underlagt Europas stormagter. Vestens handelsmaskine gik parløb med krigsmaskinen. Den dag i dag tvinges de lokale leverandørers priser ned overalt. Samtidigt tillader man sig i nord at kritisere de elendige forhold i syd, som til eksempel da en tekstilfabrik i Bangladesh kollapsede med 1.134 døde og 2.500 skadede til følge i 2013.¹³³ Man glemte at spørge: Hvordan skal lokale leverandører kunne levere varerne så billigt til os og samtidigt skabe bedre forhold for de ansatte? Det er jo netop pga de lave omkostninger, at fabrikkerne placeres ”der”, og ikke ”her”. De store virksomheder anvender underleverandører fra lavtlønslande, og beholder sine hovedkontorer i de store vestlige metropoler.¹³⁴ Der hvor Nike skoene produceres, kan man beskutte 25 kr. Med så få penge kan der ikke skabes velfærd. Det er derfor ikke så mærkeligt, at det store håb om uddannelse og et værdigt liv for mange mennesker i fattige områder har været drømmen om flugten til vesten.¹³⁵

En stor del af de varer vi baserer vores tilværelse på, kommer fra lande helt uden regler for løn og arbejdsmiljø.¹³⁶ Systemet sikrer en stadig strøm af billige varer og naturressourcer fra fattige til rige lande. Trods næsten udtømmelige naturressourcer i f.eks. Angola, Brasilien, Indonesien, Congo og Nigeria, og på trods af en strøm af råvarer fra disse lande, er hovedparten af befolkningen i disse lande stadig fattige. ”Ejendomsretten” tillader til eksempel, at vestens firmaer, der ”ejer” mineraludvindingen, på ”lovlig vis” tømmer et lands ressourcer udenom befolkningens egne interesser. Hvis de sætter sig imod kommer militæret ind i billedet. Vesten ser ikke med milde øjne på nationer, der ”nationaliserer” deres egne ressourcer, omend sådanne tiltag alene heller ikke løser problemet. Der er jo ingen garanti for, at et land som ”nationaliserer” sine naturressourcer også anvender dem til folket som helhed. Hvis det var således burde olienationen Venezuela være lige så rigt som Norge. Problemet ”korruption” afhandles senere i denne tekst.¹³⁷

Martinus: *"Intet jordmenneske har derfor nogen som helst kosmisk ret til at tage betaling for mineralerne eller stoffet, idet det i så fald ville komme til at modtage værdier, det ikke har ydet noget for. Først når det har bearbejdet stoffet på en måde, der har gjort dette til et plus for menneskeheden, kan der tilkomme det betaling. Men denne betaling kan ikke være en betaling for selve stoffet, men derimod kun en betaling for det arbejde, som krævedes for at gøre stoffet nyttigt. Dette arbejde bliver således her synligt som den eneste virkelige værdi."*¹³⁸

Nationer og virksomheder opfører sig som rovdyr

"Administration og fordeling af verdensgoderne er af samme art som dyrenes. Dette vil igen sige, at fordelingen er af samme art som den, der finder sted imellem de vilde dyr, når et stykke kød kastes ind til dem. Det stærkeste tager det hele." – Martinus¹³⁹

Den moderne "frie markedsøkonomi" med dens mange "frihandelsaftaler" betyder i virkeligheden friheden for de stærkeste "rovdyr", dvs. stater og firmaer, til at gøre som de vil i konkurrencen med de fattige lande.¹⁴⁰ Det er de stærkeste rovdyr som sætter sig hårdest imod reguleringer. Da Tanzanias præsident i november 2018 bekendtgjorde, at han ville beordre hæren til at opkøbe landets produktion af cashewnødder i stedet for at sælge dem for billigt, under 0,65 dollar pr. kilo mødte han ikke megen forståelse i Vesten.¹⁴¹ I min egen svenske butik sælges cashewnødder for næsten 200 Skr. pr. kilo. Hvem har retten på sin side?

De rige landes mål med at fjerne handelshindringer mellem hinanden er at stå stærkere globalt, men resultatet bliver at pengemagten står stærkere i forhold til statsmagten. Et kritisk punkt i mange nyere frihandelsaftaler er til eksempel forsøget på at give firmaer mulighed for at føre sag mod nationale politiske beslutninger, som man mener hæmmer deres handel. Dette skulle finde sted ved hemmelige nyoprettede domstole,¹⁴² som da tobaksfabrikanten Phillip Morris fik ret mod Australien om udformningen af cigaretpakker,¹⁴³ eller som da Acmea Hollan lagde sag an mod Slovakiet, der ville forhindre profitbaserede virksomheder i at overtage landets sundhedssektor. Det er i dag de rige, vestlige lande, der modsætter sig, at FN skal få en større rolle i det globale skattesamarbejde. OECD's regler er til fordel for vesten. Andre lande holdes udenfor OECD's møder ligesom de regler og love som den faglige kamp har presset frem i vores del af verden ikke gælder der, hvor det meste af produktionen i dag finder sted. Det er jo derfor den er så billig. Man har flyttet det miljøfarlige og lavtlønnede arbejde geografisk langt bort fra besværlig kontrol og indsyn. Globaliseringen inkluderer ikke sociale, økologiske og menneskelige rettigheder. Ikke i første omgang i al fald.

Martinus: *"Og derfor måtte ragnarok komme over enhver kultur, hvor opdragelse, moral og æresbegreber er baserede på guld i stedet for næstekærlighed eller på dette "hellere at tage end at give"."*¹⁴⁴

Jagten på penge er blevet vor tids overrideologi

"På grund af det påtvungne jag efter penge får ingen mennesker tid til at udvikle sig i kunstneriske eller højere intellektuelle retninger." – Martinus¹⁴⁵

Verdens såkaldte demokratier er mere eller mindre underlagt pengejagten. Den politiske kamp, udtrykker sjældent helhedens interesse. De forskellige partier, har jo netop til formål at være "partiske" for den gruppe mennesker de repræsenterer. Det fremgår ikke altid, og det er som bekendt yndet at gemme sig bag betegnelser som "demokrati", "liberalisme" eller "socialisme" uanset det virkelige motiv; kampen om magt og penge. Det som er til glæde for en vis gruppe af mennesker, på bekostning af helheden, er et udtryk for lokallogik. Lokallogik harmonerer ikke med livet som helhed. En løsning baseret på lokallogik, kan koste dyrt et andet sted i systemet. Det er derfor politikerne er nødsaget til at slå knuder på sig selv når de argumenterer. De er konstant nødsaget til at undertrykke visse fakta og overdrive andre, på en sådan måde, at det fremmer deres partiske interesser. Dette er ikke til glæde for helheden.

Et samfund kan kun siges at være rigtigt demokratisk, i den grad alle aspekter kommer frem og alle individers interesser repræsenteres. Sådan er det ikke i dag. Verdenssituationen kan i mangt og meget udtrykkes som en slags "kapitaldiktatur", idet den der har penge kan købe sig ret og magt vha. medier, politisk indflydelse, juridisk ekspertise eller utilsløre militær magtanvendelse. De stærkeste rovdyr betvinger de svageste.¹⁴⁶ Dog ikke uden protester.

Det har gennem historien været højst forskelligt, hvorledes samfundets over- og underklasse beskriver de selv samme begivenheder. Den ene gruppe, eller nation, fremstiller gerne den anden som skurken, hvilket er med til at holde konflikterne i gang. Vejen udenom konflikterne kræver vilje til at se på historiens kilder med forskerens - og ikke politikerens - øjne således, at vi sammen kan udrage den nødvendige lære af de kollektive erfaringer. Vi har været vidne til en fantastisk udvikling fra den industrielle revolution frem til idag. Verden er forandret på rekordtid. Menneskene

lever længere og får det generelt bedre og bedre materielt set.¹⁴⁷ Men det er samtidigt tydeligt, at *"nogle får for meget, og mange for lidt"*. Udviklingen leder således ikke automatisk til demokratiske tilstande. Tværtimod er vi i øjeblikket (2019) vidne til, at den største velfærdsudvikling finder sted udenfor de demokratiske lande. Meget tyder på at profitøkonomien er kommet ind i en ny fase. Der er noget i vejen for den udvikling af fred og retfærdighed vi ønsker os. Der er noget som behøver forandres, ligesom dengang i tiden omkring den franske revolution. Det syder og koger ligesom dengang. Menneskene er begyndt at få øje på udviklingens stopklodser.

Jeg vil i det følgende skitsere nogle hovedtræk i de sidste 250 års politiske udvikling frem til dagens tilstand for at kunne gøre status i de næstfølgende bind. Jeg vil forsøge at veje sol og vind lige i beskrivelsen af den kamp, som Rousseau engang beskrev som kampen mellem nogle få privilegerede mennesker og alle de andre. I det kosmiske perspektiv er problemets rod naturligvis at finde i vores egen inderste natur. Der hvor vi føler os bundet, er det kun fordi vi selv engang troede, at vi kunne købe os til den frihed som i virkeligheden er en sjælelig realitet.

Den sjælelige rod ændrer dog ikke på, at den indre udvikling også afspejler sig i den ydre politiske virkelighed. Samfundet som det ser ud, hviler i høj grad på fortidens religiøse moralske påbud. Det, der for længe længe siden var et indre anliggende, er blevet et ydre. Den herrefolksmoral vi kan læse om i Det Gamle Testamente, har fra det ene århundrede til det næste manifesteret sig i folk efter folk, og historien sluttede ikke der. Det "Gamle" Testamente ledte til et "Nyt" testamente. Menneskenes erfaringer af krig og ulykke gjorde dem med tiden i stand til at forstå sandheden i Kristus ord om at "krigeren dør for sværdet", dele med den fattige og tage sig ansvarsfuldt af syge og gamle. Også det Nye Testaments religiøse idealer er således blevet transformeret til politik og udmøntede sig f.eks. i slagordene "liberté, égalité, fraternité", dvs. "frihed, lighed og broderskab" under den franske revolution. Hjalp det? Er vi blevet frie og lige?

Lad os begynde vores historiske rejse og verdensanalyse ved tiden for den franske revolution. Denne afgørende begivenhed er et historisk skæringspunkt. Det var i Frankrig, at kristendommens højeste idealer i kontrast til datidens paradoksale ulighed mellem menneskene inspirerede Rousseaus skrifter. Uligheden var blevet for stor. Den følgende revolution markerede overgangen fra kongevælde til borgervælde. I dag er vi nået frem til diskussionen om, hvilken form for demokrati, der er bedst. Det er let at glemme, at vi for blot nogle hundrede år siden slet ikke havde noget valg.

KAPITEL III – REVOLUTIONER, PENGEMAGT OG KRIG

Frankrig – Frihed, lighed og broderskab

"Intet kan stoppe en ide, hvis tid er kommet" – Victor Hugo

I det 17. og 18. århundrede levede de franske konger som faraoer omgivet af deres kolossale hof i det sanseløst pompøse slot Versailles, udstyret helt uden følelse for de omgivende menneskers elendige vilkår. Voltaire tilskriver Ludvig den 14. også kendt som "solkongen", ordene: "*L'état c'est moi*", dvs. "*Staten, det er mig*".¹⁴⁸ Kongen og hans hof var naturligvis i virkeligheden en minoritet i det franske rige, og det var nødvendigt med en personlig livvagt på ikke mindre end 10.000 soldater for at holde folkets armod og vrede på afstand.

Det er derfor ikke så mærkeligt, at det netop var i Frankrig, at Rousseaus tanker om den sociale uretfærdighed kunne vokse sig stærk, som udtrykt i det epokegørende værk "*Den sociale kontrakt*". I sine skrifter afslørede Rousseau hvorledes tyrannerne så undersåtternes elendighed som en fordel, da den gjorde dem lettere at regere. Rousseaus vej ud af den store misere var dog ikke revolution, men evolution. Kyndige opdragelsesmetoder i videnskabelig samklang med menneskets indre udviklingsproces skulle oplyse mennesket.¹⁴⁹ Rousseau afsvor sig endda, i sympati med samfundets nederste lag, sine privilegier og fine klæder og valgte at ernære sig på håndværk i stedet for at tage del i udnyttelsen af underklassen.¹⁵⁰

Menneskeheden er dog en utålmodig slægt. Den kender ikke til reinkarnation og har ikke tid til at vente på "evolutionen". I 1789 bølgede i stedet revolutionen over Frankrig, som blev det første land hvor folket gjorde op med feudalisme og pengemagt, hvilket rystede Europas adel og kongehuse i deres grundvold. Snart indledtes da også "modrevolutionen". Preussen og Østrig gik i krig mod Frankrig som man troede var et let bytte i revolutionens forvirring. Men et folk som har rejst sig efter århundreders undertrykkelse er ikke noget let bytte, og der er ikke noget som kan forene en nation så effektivt som en ydre fjende. Angrebet udefra gav Frankrig anledning til at mobilisere og til at helt afskaffe monarkiet og udråbe den franske republik. Den kristne kalender blev erstattet med en revolutionskalender, og i ly af krigen udadtil, overgik revolutionen i en strøm af henrettelser indad. Man så fjender overalt og ligesom i Sovjetunionen senere, indledtes en forfølgelse af den kristne religion. Det siges f.eks. at 1/4 mio. kristne blev dræbt i Vestfrankrig. Paradoksalt nok havde den kristne pacifist Rousseaus kritik

af den uretfærdige samfundsorden inspireret revolutionslederen Robespierre og Jakobinerne i en revolution, der druknede i et blodbad af henrettede inklusive revolutionens nøglepersoner: Danton og Robespierres. "*Den der griber til sværdet, dør for sværdet*". Det blev ligeledes demonstreret, hvorledes vold sætter en kædereaktion i gang. Det fik store konsekvenser, at man havde adskilt revolutionens parole om "frihed, lighed og broderskab" fra den kristendom, der egentligt var frihedstankens inderste kilde. Man havde ikke forstået Rousseau.¹⁵¹ "*Revolutionen åd sine børn*" og hele scenariet blev i borgerskabets øjne beviset for en djævelsk verdenskonspiration. Den franske jesuitpastor Augustin Barruel oplevede misæren inden han i sidste stund nåede at flygte til England 1792, mens mere end tusind fanger, af masserne udpeget som "fjænder", blev dræbt i "septembermassakren". Gennem flere år, havde pastoren bevidnet hvorledes "*en legion af ugudelige mænd*"¹⁵² havde rejst sig op mod Gud. Kort efter Barruels ankomst til England blev den franske konge henrettet, og Barruel kunne nu kun tolke begivenhederne som det endelige bevis for, at oplysningsfilosofferne virkede til fordel for en hemmelig djævelsk konspiration mod religion, konge og fædreland med et hemmeligt selskab "Illuminati" i spidsen. I den dybt religiøse Barruels øjne var livet en kamp mellem de evige institutioner Gud, konge og fædreland og antikrist. I sit 4 binds værk: *Mémoires pour servir à l'histoire du jacobinisme* udgivet fra 1797 til 1798 analyserer Barruel revolutionen som udslag af en konspiration.¹⁵³ Jakobinerne bag revolutionen var ifølge Barruel i realiteten frimurere i forklædning, og deres inderste kerne udsprang af selskabet Illuminati, som blot var gået under jorden, da Bayerns kurfyrste i 1785 opløste det ved lov. I stedet for at analysere de åbenlyse misforhold, der lagde grobund for den franske revolution, satte Barruel fokus på de mere eller mindre hemmelige selskaber, som om blodbadet var deres skyld. Det var lettere end at konfrontere behovet for reformer. Da de borgerlige revolutioner i den følgende tid skyllede over Europa, så nogle det som om Barruel havde haft ret i sin påstand om en i tid og rum grænseløs hemmelig sammensværgelse med formålet at erobre verdensherredømmet: "Antikrist". Jeg skal analysere denne påstand dybtgående i tredje del af denne tekst.

Historiens dom over det franske blodbad må sammenlignes med datidens miserable forhold. Var det bedre under solkongernes tyranni? Alene solkongen Ludvig den XIV's forfølgelse af de franske protestanter, Hugenotterne, kostede 200.000 mennesker livet. Trods de omfattende drab og det store kaos indvarslede den franske republik også det borgerlige demokrati.¹⁵⁴ Vores sekulariserede samfund

hviler i høj grad på den franske republiks grundprincipper.¹⁵⁵ Både videnskab og kunst havde længe efter revolutionen epicentrum i Frankrig, hvor man for første gang havde forsøgt at fjerne de kunstige barrierer mellem menneskene.¹⁵⁶

"On the highest throne in the world, we are seated still on our asses".

– Montaigne

Frankrig – Pengemagten sætter en stopper for Napoléon

"History is written by the winners" – Napoléon Bonaparte

Det franske eksperiment havde alle odds mod sig, men intet kan stoppe en ide hvis tid er kommet. I 1798 forenede en koalition af Rusland, Storbritannien, Østrig, Det Osmanniske Rige, Portugal, Napoli og Kirkestaten i Rom sig mod Frankrig. En gang for alle skulle man gøre det af med det farlige eksperiment, der truede pave-, penge- og adelsmagt. I denne nødens stund tyede Frankrig til "den stærke mand" og overlod magten i hænderne på den dygtige feltherre Napoléon Bonaparte. Det er tydeligvis en historisk regel, at revolutioner udmunder i diktatur. Officielt døde revolutionen der, men livet har sine egne veje. De følgende Napoléonskrige gjorde det netop muligt for republikkens ideer at sprede sig over hele Europa. Verden skælvede. Demonstrativt bortførte man endda paven som personificeret symbol for tidligere uret. Paven blev syg og døde af strabadserne.¹⁵⁷ Det var en afgørende symbolsk handling, da Napoléon i 1804 kronede sig selv til kejser. Det var ikke kirkens repræsentanter, der satte kronen på, de fik nådigt lov til at kigge på.¹⁵⁸ "Tronskiftet" var en realitet. Det er i øvrigt ikke helt fair, at kalde de mange konflikter for Napoléonskrige, idet de alle 7, udsprang af koalitioner, der blev dannet for at gøre det af med Napoléon og revolutionens ideer. Napoléons offensive angreb kom hver gang efter forsøg på at slutte fred med ærkefjenden England, som ville af med Napoléon for enhver pris. Napoléons Grande Armée blev således trin for trin udviklet for at modstå disse koalitioner og nød netop fremgang takket være det nye meritokrati. Den nye hær viste sig at være forbavsende effektiv, selvom den hverken blev dirigeret af konger eller adelsmænd. I det nye Frankrig skulle vigtige opgaver fordeles efter evne. Napoléons 26 marsaller var valgt efter deres meritter.

Den 21. marts 1804 indførte Napoléon lovbogen "Code Napoléon", "Code civil des français" forfattet ved hjælp af 4 dygtige jurister, tydeligt og transparent. Reformerne indførtes direkte i de af Napoléon besatte lande, og spredte sig til hele den vestlige verden hvor de bestod efter Napoléons endelige nederlag til Englænderne.¹⁵⁹ Den nye ide vandt selvom Napoléon tabte. Europas rent feudale lovsystem var

forbi, bortset fra netop i England. I ånden af "frihed, lighed og broderskab" blev det slået fast, at alle er lige for loven. Almindelige menneskers privatejendom blev garanteret sammen med retten til civilt ægteskab og skilsmisse. Kvindens rettigheder lod dog vente på sig.¹⁶⁰ Uddannelsessystemet blev reformeret og "Code Napoléon" skulle forhindre at en samfundsgruppe igen tiltog sig privilegier på bekostning af andre. Montesquieus principper om magtens tredeling, i en lovgivende, dømmende og udøvende magt, skulle én gang for alle gøre det af med enevældens overherredømme. Alle som havde mulighed for det skulle betale skat, og udøvelse af religion var herefter en frivillig og privat foreteelse. Retsikkerheden blev grundlovsfæstet og alle som blev sigtet under loven skulle regnes som uskyldige indtil det modsatte er bevist. Indenfor 50 år blev det forbudt i hele Europa at anvende tortur mod statens borgere.¹⁶¹

Adelens privilegier var dermed truet, og det gjorde ikke sagen bedre, at Napoléon ikke var af kongelig slægt. De europæiske konger, som havde regeret uafbrudt i 100'er af år indgiftet i hinandens familier, fik let ved at enes om krig mod Frankrig, den borgerlige friheds bannerfører. Napoléon forstod problemet og giftede sig med tiden ind i den europæiske kongeslægt,¹⁶² men det hjalp ikke. England opretholdt en tilstand af krig mod Frankrig og kunne takket være sin førertrøje i den industrielle revolution og dominans på de 7 have anvende 14% af alle skatteindtægter, år efter år, på at finansiere de krige mod Frankrig, som med tiden afgjorde udfaldet. Frankrig var den eneste magt, der kunne true imperiets eneherredømme. England kunne dog takket være sin flåde blokere Frankrigs kontakt med sine kolonier, og da den engelske flåde vandt slaget ved Trafalgar gik det tilbage for Frankrig. Napoléon forsøgte som svar at blokere Englands kontakter med resten af Europa, og straffede de europæiske nationer, der overtrådte blokaden, ligesom England på sin side straffede Frankrigs allierede. Det Danmark fik at føle i 1807. Rusland indgik en aftale med Frankrig, men byttede snart side igen, hvorefter Napoléon i 1812 marcherede med 600.000 mand mod Moskva.

Den vinter blev dog usædvanligt kold, og om natten var det minus 35 grader eller værre, og efter nogle udfald var det forbi for franskmændene. Napoléon var imidlertid så populær hos middelklassen, at han også denne gang overlevede politisk. De franske borgere havde nydt godt af jordfordelingen og så Napoléon som sin beskytter mod adel, konge og kirke. I realiteten blev det pengemagten, der satte en stopper for Napoléon. Europas mægtigste bankmand, Mayer Amschel Rothschild, var imod alle revolutionære forsøg på at begrænse pengemagtens enevælde. På samme måde som Europas konger havde cementeret deres feudale magt ved at bortgifte sine døtre havde Rothschild konsolideret sin families magt ved at placere sine sønner i Europas finansielle hovedstæder, omend de kun giftede sig indenfor familien. En efter en indtog sønnerne de mægtige finanstempler. Nathan i London var f.eks. blot en lille forretningsmand ud af mange år 1810, men kunne efter blot 5 år regne sig som absolut førende i London og med tiden den rigeste mand

på kloden takket være sin intelligens og det familienære økonomiske netværk. Familien Rothschild kunne samordne sine økonomiske aktioner over grænserne, og f.eks. fremskaffe de 600.000 pund sterling i franske mønter som gjorde Wellingtons felttog og sejren over Napoléon mulig, og snart kunne de russiske tropper erobre Paris. Det var Rothschild der finansierede arvekongen Ludvig XVIII's vej til tronen. Napoléon var endnu ikke blevet indfanget, men stod overfor en mægtig alliance af et flertal af europas stater og valgte derfor at abdikere frem for at risikere borgerkrig. Efter en tid ombestemte Napoléon sig, og forlod sit eksil på Elba. Snart var han igen omgivet af en ny hær og forsøgte igen at få fred med England. Men sådan skulle det ikke gå. Rothschild indsamlede endnu engang de nødvendige midler, og betalte for den hær på 209.000 soldater, der vandt det endelige slag over Napoléon i slaget ved Waterloo i 1815.

Rothschild havde endda sit eget efterretningsnet og kendte derfor til sejren inden alle andre, hvilket gjorde, at man kunne købe de engelske statsobligationer op. Da sejren blev kendt steg kursen og Rothschild var herefter fuldstændigt økonomisk enevældig. En taktik vi i efterfølgende skal se mange eks. på. Efter slaget ved Waterloo var familien, som engang havde boet i den jødiske ghetto i Frankfurt, kommet ind i varmen hos fyrsterne. Rothschilds søn i Østrig blev symbolsk adlet af kejseren. I et Europa præget af århundreders pogromer var symbolikken stor.¹⁶³ I Frankrig ville man dog naturligt nok holde Rothschild udenfor genopbygningen efter Napoléonskrigene, men sådan skulle det ikke gå. Rothschild svarede med at købe en stor mængde statsobligationer og derefter dumpe dem så kursen faldt mere end nogen sinde. Et trick som har været anvendt mange gange frem til vore dage. Pengemagten var allerede blevet så magtfuld, at den kunne vinde over statsmagten. Europas fyrster behøvede konstant nye lån og adelige, diplomater og ambassadører kæmpede om at tækkes Rothshild mens den gamle antisemitisme lurede i krogene. _ Den fik netop næring af denne nye situation, hvilket f.eks. Dreyfusaffæren i Frankrig snart skulle vise eksempel på. Jøderne måtte stadig frygte nye forfølgelser. Det er ikke så mærkeligt, at jøderne med tiden følte sig nødsaget til at danne sin egen stat. Det hjalp jo hverken at høre til de fattigste eller til de rigeste.

Da den industrielle revolution begyndte at tage fart i Frankrig udmøntede det sig også i Frankrig i et stort jernbaneprojekt. Den selvudnævnte kejser Napoléon III's nye ministre opfordrer da, i 1858, kejseren til at skabe et alternativ til Rothschilds bankkonsortium hvis han da ikke vil miste sin magt fuldstændigt. Frankrig bliver herefter endnu engang stedet for opgøret mellem penge- og statsmagt og man dannede sit eget bankkonsortium, Credit Mobilier, en slags socialistisk bank. Det franske folk sætter nu begejstret sine penge ind hvilket hurtigt gør banken til en reel magtfaktor og regeringens bank og Rothschilds bank finansierer herefter hver sin del af det store jernbaneprojekt, henholdsvis fra syd og fra nord. Men så skete det igen. Rothschild tvang regeringens bank i knæ takket være sit internationale netværk, der kunne samordne den økonomiske krig.¹⁶⁴ Historien slutter dog ikke der. Efter Frankrigs yd-

mygende nederlag i krigen mod Tyskland 1871, som endeligt gjorde det af med kejserdømmet i Frankrig, blev landet afkrævet den absurde sum af 5 mia. Franc i erstatning til tyskerne, der på denne måde ville ydmyge franskmændene. Rothschilds konsortium som nu var sluppet af med de besværlige kejsere, kom hurtigt på banen igen, og lykkedes utroligt nok at skaffe beløbet hvorefter ydmygelsen faldt tilbage på Tyskland.

Frankrig var blevet en republik, men det feudale kongevælde var blevet afløst af den nye konge; pengemagten som regerede med borgerskabets gode vilje. Samtidig satte de franske frihedsidealere nye knopskud.¹⁶⁵ Frihedsfilosofien inspirerede de nordamerikanske nybyggeres kamp mod det engelske imperies tyranniske økonomiske åg. I frihedskrigen 1775-1783 blev Amerika den første koloni i verden til at gøre sig fri. USA blev synonym for friheden og ved porten til "den nye verden" i New York vogtede "Frihedsgudinden" med sin fakkel, bygget af ingeniør Gustave Eiffel i Paris som en gave fra Frankrig.¹⁶⁶ Stafetten havde passeret Atlanten.

Amerika – Den nye verden: "As a city upon a hill"

"As one small candle may light a thousand, so the light here kindled shall shine unto many." – William Bradford passagerer på Mayflower

"Den nye verden", USA, blev et frisk knopskud på "den gamle verden" som man lagde bag sig. Den engelske konge Henry VIII, født året inden Columbus opdagede Amerika, havde med et sværdhug separeret den engelske kirke fra den katolske kirke i Rom. Henry ville ikke stå under paven, som dermed heller ikke mere fik lov at årelade nationen for penge. De kirkelige traditioner ændrede Henry derimod ikke så meget på, men så nåede reformationen til England og en religiøs bevægelse af "puritanere" ville afsværge sig alle katolske traditioner. Vejen til Gud skulle ikke gå via kirke, biskop og præst. Puritanerne etablerede deres egne forsamlinger udenom den etablerede engelske kirke; deraf navnet "Separatister" og "Saints". Den religiøse frihed var afgørende, man kunne ikke lade sin sjæl styre af en verdslig konges forgodtbefindende. De følgende konflikter med kongemagten i England, udmundede til slut i at skibet "Mayflower" i 1620 drog afsted mod den nye verden som man havde læst så meget om¹⁶⁷. Den ene halvdel af passagererne var "Saints" og den anden halvdel "Strangers", de såkaldte lykkesøgere. Snart var tusindvis af mennesker på vej. 1630-40 forlod 20.000 dybt religiøse puritanere England. *"We must consider that we shall be as a city upon a hill. The eye of all people are upon us."*, som guvernør John Winthrop i kolonien "New England" udtrykte det. Målet var sat. Det meste af USA's hvide befolkning er i realiteten efterkommere af vovepelse, der på liv eller død kastede sig ud i den lange rejse over Atlanten og efterfølgende kamp med at kultivere den vilde natur. En anden, og ikke ubetydelig del, er efterkommere af de mange ure-

gerlige irere, oppositionelle skotter, kriminelle og faderløse børn, som den engelske konge sendte i eksil så langt bort som muligt. Det er derfor ikke så mærkeligt, at det netop blev amerikanerne, som først trodsede den engelske konges formynderi inspireret af de franske ideer.

Den nye verden blev til i længslen efter religiøs frihed og en bedre samfundsorden. Frihedsprincippet var ledestjerne, men det var ikke hele sandheden. Religion spillede en stor rolle. Mange mente, at man havde fundet frem til den sande form for gudsdyrkelse, og det blev diskuteret om man skulle forbyde andre opfattelser.¹⁶⁸ Man var dog ikke så enige indenfor de kristne forsamlinger som det syntes. Nogle gik f.eks. ind for voksendåb, andre ikke. Og hvad med kongen hjemme i England, kunne man være fri og samtidigt lyde hans vilje? Det skulle snart vise sig, at den engelske konge var fulgt med til "den nye verden" hvorfor den nye frihed udmundede i en kamp på liv og død. De mange nye kolonier ville aldrig kunne besejre den engelske hær uden at samarbejde, uden en ledelse, og således af nød kondenseredes de mange nye samfund efterhånden til det vi kender som Amerikas forenede stater. Den amerikanske selvstændighedserklæring vidner om forløbet. Det er et manifest om frigørelse fra den engelske konge.¹⁶⁹

"The American is a new man, who acts upon new principles; he must therefore entertain new ideas and form new opinions... We have no princis, for whom we toil, starve and bleed. We are the most perfect society now existing in the world. Here man is free as he ought to be... Here individuals of all nations are melted into a new race of men, whose labors and posterity will one day cause great change ind the world."

– Hector St. John Crevecaur¹⁷⁰

Amerikas forenede stater: "All men are created equal"

"We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal, that they are endowed by their creator with certain unalienable rights, that among these are life, liberty and the pursuit of happiness." – Den amerikanske uafhængighedserklæring 4. juli 1776.

Frihedsgudindens krone har 7 takker. Målet er frihed på de 7 have og alle jordens kontinenter. Ved fødderne af Frihedsgudinden i New York ligger en brudt kæde, symbolet for friheden. Imidlertid var nogle mere frie og "mere lige end andre" i Amerika. Antallet af indførte slaver til "den ny verden" eksploderede fra 893.000 i 1800 til 3.953.000 60 år efter.¹⁷¹ Thomas Jefferson,¹⁷² hovedpersonen bag den amerikanske

uafhængighedserklæring, var selv plantage- og slaveejer,¹⁷³ ligesom flere af de andre grundlovsfædre. Ligheden var som i det gamle græske "demokrati" forbeholdt hvide mænd.¹⁷⁴ Kvinder havde heller ikke stemmeret. Slaveriet fandt dengang sted overalt på kloden. Da slaveriet i 1861 ophørte i USA, var det samme år som Rusland forbød "livegenskab" og dermed befriede sine 50 mio. livegne slaver. Thomas Jefferson forfattede, paradoksalt nok, en sektion i den amerikanske uafhængighedserklæring hvori han beskrev slaveri som "A cruel war against human nature". Det var en hovedopgave for den nye stat at afvikle denne primitive sæd,¹⁷⁵ som klingede så dårligt med kristendommens idealer. I Sydstaterne var holdningen dog anderledes.¹⁷⁶ Hverken Georgia eller South Carolina ville underskrive deklARATIONEN medmindre disse ord blev unddraget og således blev det. Man gik dermed uden om det vanskelige spørgsmål med håbet om at det uværdige slaveri ville dø ud af sig selv. Men sådan skulle det ikke gå selovm Benjamin Franklin stod bag en større kampagne for at gøre helt op med slaveriet. Den uløste konflikt mellem nord- og sydstaterne udmundede da også snart i den amerikanske borgerkrig 1861-65, som kostede 620.000 mennesker livet.

Sejren tilfaldt igen den mest industrialiserede part. Det industrialiserede masse mord blev introduceret i verdenshistorien.¹⁷⁷ Ved et enkelt slag i Gettysburg blev 28.000 soldater mejet ned af den nye opfindelse "maskingeværet", og krigen gav næring til et uforsonligt had som den dag i dag præger visse indædte revanchister. "Den nye verden" blev i realiteten født i en strøm af blod. Ikke noget med at "stikke sværdet i skeden" her heller.¹⁷⁸ Værst gik det som bekendt ud over kontinentets oprindelige indbyggere, indianerne, som i realiteten blev udsat for et massivt folkemord. De blev slet ikke taget i betragtning i den nye statsdannelse.

"Those tribes cannot exist surrounded by our settlements. They have neither the intelligence nor the moral habits. Established in the midst of a superior race, they must disappear."

– USA's præsident Andrew Jackson om indianerne.

Amerikas forenede stater – Vejledt af den usynlige hånd?

"I believe power to make money is a gift from God"
– John Rockefeller¹⁷⁹

Abraham Lincoln ledte nordstaterne til sejr i borgerkrigen. Som så mange andre gudsfrøgtige amerikanere så han sejren som udtryk for det usynlige forsyns vilje og hjælp. Han beskrev f.eks. hvorledes han inden store vigtige hændelser ofte blev varskoet i form af drømme.

Den sidste af disse drømme fik han således natten til den 14. april 1865, hvor han berettede den videre til sine kabinetsmedlemmer. I drømmen befandt han sig på en båd med retning mod en fjern kyst indsvøbt i tåge. Den samme aften blev Lincoln dræbt og kunne dermed passere grænselandet til den anden verden. Trods borgerkrigens forfærdelige pris, og trods det nye tillæg nr. 13 til forfatningen blev krigen ikke afslutningen på undertrykkelsen. Krigen fortsatte i en længere forfatningskamp, som vi egentligt genkender fra amerikansk politik den dag i dag. Spørgsmålet er: Har centralregeringen i Washington ret til at bestemme over de enkelte delstaters lovgivning? Spørgsmålet forsøgt dengang afgjort med endnu et tillæg, nr. 14, som bekendtgjorde at alle indbyggere i alle stater på en gang var underlagt delstatens og centralregeringens love. Problemet blev således fejlet ind under gulvtæppet og et utal af racistiske motiverede love i sydstaterne gjorde det i praksis umuligt for farvede mennesker at udnytte deres rettigheder.

Samme år som den amerikanske nations fødsel udkom i 1776 Adam Smiths epokegørende "The Wealth of Nations". Det er ikke uden symbolik. Skotten Adam Smith er herefter populært kaldet liberalismens ophavsmand og ligeledes ophav til udtrykket "The invisible hand", altså påstanden om at individernes handlinger for egen vindings skyld i længden bidrager mere til samfundets vækst end handlinger udført med formålet at hjælpe samfundet. Smith: "Giv mig det der som jeg vil have, så skal du få det her som du vil have" ... "Det er ikke af slagterens, bryggerens eller bagerens godhed, som vi skal forvente os vores middag, men derimod ud af deres omtanke for sine egne interesser."¹⁸⁰ Allerede i Adam Smiths første værk: "The theory of moral sentiments" kæmpede Smith med at placere Gud og menneske i forhold til hinanden. Inspireret af Humes skepticisme skrev Smith: "The care of the universal happiness of all rational and sensible beings, is the business of God and not of man. To man is allotted a much humbler department" .. "the care of his own happiness, of that of his family, his friends, his country". Menneskene skulle holde sig til deres eget ansvarsområde og lade Gud tage sig af den store sammenhæng. To ansvarsområder som mødte hinanden i form af "pengeomagten"; det verdslige udtryk for Guds usynlige vilje. Smith havde således med et kunstgreb forenet livets to uforenelige sider. Man kan næsten sige, at han skabte en smutvej udenom problemet og i al fald skulle det religiøst puritanske USA sidenhen blive stedet for verdens største pengemata-dorer. Den amerikanske moral kunne lidt frækt udtrykkes som "den stærkes ret under ansvar for Gud" og med tiden kunne man da også læse ordene "In God we trust" på de amerikanske mønter¹⁸¹. Det lader sig ikke gøre, at forstå USA's udvikling ud fra blot det ene af de to aspekter; religion og pengemagt. Frihedsidealet blev tolket ret så forskelligt i Frankrig og USA. Heller ikke amerikanerne havde nærlæst Rousseau. Denne gang var det ikke kristendommen som blev sorteret fra, men dens praktiske konsekvens; "Lad den som har to kjortler dele med den som ingen har".

Den industrielle revolution, som satte fart fra England gjorde det dog snart tydeligt, at den rasende udvikling havde utilsigtede konsekvenser for både menneske og natur. De nye erfaringer blev indarbejdet i liberalismen, som det fremgår af Adam Smiths arvtager; englænderen John Stuart Mill (1806 – 1873) og hans værk "Om friheden". Dette er en markant revidering af Liberalismens filosofi. Mill anbefaler, at staten griber ind mod individer der er i vejen for helhedens bedste, ja, den må ovenikøbet ty til ekspropriation overfor en jordejer, der vil hindre bønder og alment folk adgang til jord og dagligt brød. Staten skal varetage helhedens interesser. Det er Mill, der allerede 1867 fremlægger et forslag i det engelske underhus, om at give kvinder stemmeret¹⁸² og det er Mill der gør opmærksom på dyrenes behov for beskyttelse.¹⁸³ Staten har naturligvis til opgave at beskytte samfundets svageste. For Mill er det selvfølgelig, at staten ejer og styrer samfundets centrale installationer som vandforsyning, gasværk mm. Ligeledes bør staten ifølge Mill gribe ind på arbejdernes side, når de står overfor mægtige arbejdsgivere der f.eks. vil afvise at nedsætte arbejdstiden der hvor det er nødvendigt og muligt. Liberalisten Mill taler ligeledes for at lande kan være nødsaget, at ty til beskyttende told når det behøves, for at beskytte sin indlandske industri i dens opstartsfasen.¹⁸⁴ Ja, hos Mill kan man faktisk læse en del udtalelser som lige så vel kunne være forfattet af Marx. Mill: "Fælleseje er et af de mest værdifulde indslag i den menneskelige udvikling." Mill udtrykker sig med andre ord, i lyset af de første erfaringer af den industrielle revolution, positivt overfor socialismens ide hvilket bedst kan iagttages i de senere udgaver af hans værk hvor han faktisk fjernede al kritik af socialisme og kommunisme bortset fra hans afgørende advarsel mod at lade ukultiverede og uuddannede mennesker, der ikke i fri debat var i stand til at tage stilling til modstridende argumenter, overtage samfundets ro: "Hvis folkets majoritet fik en dominerende indflydelse, skulle sjælene blive "forslavet" af kravet på lighed."

Den store "frihed" i USA havde på kort tid gjort det muligt for enevældige finansbaroner at etablere sig hensynsløst. Med tiden måtte selv den mest enøjede kapitalist dog erkende, at magt ikke var ensbetydende med ret. Januar 1903 afslørede en modig journalist, Ida Tarbell, således John Rockefeller's lyssky affærer.¹⁸⁵ Rockefellers firma "Standard Oil" havde ved hjælp af kriminelle tricks søgt at monopolisere hele industrien. Kampen mellem statsmagt og pengemagt brød nu ud i lys lue. Takket være Idas afsløringer blev Standard Oils trust efter en afgørelse i højesteret opløst ved lov. Problemet var naturligvis ikke forbeholdt USA. Finansfyrsternes magt rækker ud over nationale grænser. Således var Mexico i praksis kontrolleret af amerikanske rigmænd som Rockefeller og Guggenheim allerede omkring år 1900. Da dette diktatur pr. stedfortræder blev for meget for mexicanerne udmundede det i øvrigt i en revolution og efterfølgende frie valg hvor den nye præsident Fransisco Maduro udlovede store reformer. Den amerikanske ambassadør initierede derefter en sammensværgelse, i samråd med den amerikanske præsident, som fik Maduro dræbt og indsatte, i samråd med amerikanske rigmænd, general Huerta på

magtens trone.¹⁸⁶ Den følgende præsident Woodrow Wilson blev helt forfærdet, da han fik kendskab til statens ageren og de to modstridende opfattelser af lov og ret har tiden derefter præget den amerikanske zigzag-politik og højst forskellige opfattelse af ordet "liberalisme". Den moderne "neoliberalisme" som i praksis gav grønt lys for en bersærkermoral hvor de stærkeste nationer og virksomheder kunne gøre som de ville,¹⁸⁷ er således næsten en kontrast til Stuart Mills "liberalisme", som inkluderede modarbejdelsen af monopoler og beskyttelse af individet.¹⁸⁸

Den nye udvikling; industrialismen og monopolkapitalismen, havde dog allerede givet næring til en helt ny bevægelse som med tiden blev det nye store skræmmeeksempel på samme måde som den franske revolution i sin tid blev anvendt som skræmmeeksempel af royalister overalt i Europa. Pengemagten var blevet den nye kongemagt, og dens nye modpol blev "socialismen". Enhver modstander af pengemagtens overherredømme, måtte herefter finde sig i prædikatet "kommunist", med deraf følgende ubehagelige konsekvenser.

Karl Marx' opgør med ejendomsretten

"I virkeligheden er staten ikke andet end en maskine hvor den ene klasse undertrykker den anden og ikke mindre under den demokratiske republik end under monarkiet."

– Karl Marx

Samtidigt med John Stuart Mill gik også tyskeren Karl Marx¹⁸⁹ i gang med at analysere konsekvenserne af industrialisering og kapitalisme i lyset af den eftertragtede frihed.¹⁹⁰

Det var Marx' tese, at hvert samfundsstadie var naturnødvendige trin i udviklingen, samtidigt med at de på grund af indbyggede modsætninger ledte hver fase logisk videre til de næste stadier.¹⁹¹ Således bar datidens borgerlige kapitalistiske samfund kimen til den næste fase; socialismen hvor staten skulle sikre, at alle arbejder og nyder efter fortjeneste frem mod det endelige mål; det kommunistiske, klasseløse samfund uden ejendomsret. Udviklingen frem til dette stadie, som Marx i øvrigt ikke beskriver så nøje, kaldte Marx "menneskeheds forhistorie" omend han skitserer "kommunismens samfund" som en sammenslutning af frie individer:¹⁹² *"Individualiteternes fri udvikling er nu målet og derfor ... også reduceringen af samfundets nødvendige arbejde til et minimum som senere muliggør individernes kunstneriske, videnskabelige (etc) uddannelse."*¹⁹³

Tyngdepunktet i Marx tekster er vejen frem til det store fremtidsmål, og det skæbnesvangre i Marx's analyser er, at demokratiet frem til den endelige fase ikke havde nogen selvstændig værdi, idet de økonomiske omstændigheder under kapitalismen alligevel ville betvinge mennesket på

diktatorisk vis. "Demokratiet" er ifølge Marx dermed blot camoufleret kapitaldiktatur.¹⁹⁴ Denne opfattelse er ikke i sig selv udemokratisk, idet det jo netop var Marx videnskabelige mål at gennemskue hvad virkelig frihed indebar. Marx mente, at samfundets økonomiske organisation var basis for dets sociale og politiske organisation. Man måtte derfor ændre menneskenes materielle forudsætninger før den virkelige åndelige frihed kunne realiseres. Han ville bevidstgøre folkene om den reelle årsag til "frihedsproblemet", nemlig ejendomsretten, som derfor måtte erobres på revolutionær vis. Dermed blev Marx' analyser en bombe under pengemagten og har været det siden. Den 1'ste udgave af "det kommunistiske partis manifest" blev udgivet i 1848, da de borgerlige revolutioner prægede Europa. Marx påstod, ikke påvirket af frihedsbevægelserne, at de indbyggede modsætninger i kapitalismens produktionsmåde naturnødvendigt måtte udmunde i oprør og revolution. Den kapitalistiske fase i udviklingen skulle derfor overgå i "socialismen" hvor folket overtog produktionsapparatet. Revolutionen ville blive den naturlige løsning efterhånden som modsætningerne mellem arbejdere og arbejdsgivere blev for store, efterhånden som industrien blev udbygget og kapitalen monopoliseret. Marx påstod dermed, at "revolution" først ville indfinde sig i de mest udviklede områder af det kapitalistiske samfund.

Marx var sikkert også var inspireret af nogle hændelser i Manchester, industrialismens inderste hjertecenter. Den 4. august 1842 forsamledes arbejderne i tekstilfirmaet William Baley. Ledelsen havde endnu engang sat lønnen ikke op men ned, og denne gang til et niveau under eksistensminimum. Da ledelsen nægtede at give sig var oprøret en realitet hvilket spredtes med dominoeffekt over store dele af England. Den 9. august drog tusinder af arbejdere i demonstrationstog gennem Manchesters gader, fra fabrik til fabrik, og derefter fortsatte det til andre industribyer helt op til Skotland hvor minearbejderne også nedlagde arbejdet. Demonstrationernes ildsjæle udvidede derefter de oprindelige krav om en løn man kunne overleve på, til at indbefatte krav om omfattende sociale og politiske reformer, der en gang for alle skulle gøre det af med ondet ved dets rod. Allerede efter en uge blev det afgørende dokument formuleret: "The People's Charter", under tydelig inspiration af de franske frihedsidealer fra 1789.¹⁹⁵ Idealet om "frihed, lighed og broderskab" blev vævet sammen med arbejderbevægelsen i form af socialisme.¹⁹⁶

Snart herskede pengene uindskrænket igen og Karl Marx måtte fortsætte sine analyser indtil 1867 hvor 1'ste del af "Das kapital" var klar. Udgivelsen af værket gik ikke så revolutionært og efter 5 år var blot 1000 stk. blevet solgt i Tyskland, men den nye ide "kommunismen" var ikke død af den grund. Frankrig blev genstand for et nyt forsøg på at afskaffe pengevældet i 1871 i form af "Pariserkommunen"¹⁹⁷, men heller ikke her lykkedes det så godt.¹⁹⁸ Noget kunne tyde på, at "revolutionen" ikke var så "naturgiven" som Marx havde forudsagt det, og det blev da heller ikke verdens mest udviklede kapitalistiske industrilande som gav efter for socialismen, men derimod verdens største land, det fattige Rusland, hvor oppositionen længe havde ledt efter en ide, der

kunne forene masserne i oprøret mod Zarens regime. Mens frihedsidealene bølgede gennem Europa, blev de russiske bønder og studenter nemlig stadig mødt med brutal vold på grund af ønsket om reformer eller om at man overhovedet fik ret til at mødes for at diskutere problemet.¹⁹⁹ Vold avler vold. Marx havde i sine værker gjort op med alle pacificerende elementer. Han havde studeret filosofi, som han affejede som virkningsløs²⁰⁰ og det var endnu værre med det religiøse som Marx sammenlignede med "opium", der bedøver menneskene og hindrer dem i at erkende verden som den er, og dermed gøre noget ved den: "*to change it*".²⁰¹

I og med Charles Darwins samtidige bog "The Descent of Man", altså "Menneskets afstamning" fra 1871, var der ikke længere nogen seriøs biolog, som kunne forsvare myten om Adam og Eva. Darwin og hans efterfølgere beskrev udviklingen som en evolutionær proces styret af "survival of the fittest". Marxismen gik et skridt videre, ved at pege på kommende tilstande som en naturgiven følge af nuværende tilstande. Menneskets reaktion mod udviklingen var kun naturlig, det var tid for mennesket at tage de hårde handsker på. Hvad der gjaldt for menneskets udvikling i "det små", så også i "det store", altså for samfundets udvikling. Det var tid for action. Ved at undervurdere de demokratiske idealer og samtidigt adskille kommunismen fra kristendommens humane idealer styrede "kommunismen" nu direkte ind på sin blodrøde kurs.

Rusland – Revolutionen bryder ud i verdens største land

"Fra og med i dag slutter jeg med at være socialdemokrat og bliver kommunist." – Lenin

Rusland var, ligesom revolutionslandet Frankrig, præget af enorme kontraster mellem bønder og adel både før og efter opløsningen af "livegenskabet", der i umindelige tider havde låst bønderne som slaver under herremanden. Alexander den 2. blev for en kort tid kaldet "befrieren" efter sit beslutning i 1860, men det var ikke nok med et pennestrøg. Godsejerne fik kompensation for de frigivne slaver, og satte sig ved den følgende jordfordeling på den bedste jord i modsætning til de "frie" bønder, der måtte betale kompensation for deres beskedne stykker mark. Bønderne var dermed forgældede fra starten af og spændingerne voksede frem til mordet på Alexander den 2. i 1881. På det tidspunkt var marxismens teorier allerede i omløb i Rusland. En oversættelse af "Das Kapital" havde således solgt hele 3000 stk. på blot et år og da Vladimir Iljitj Uljanov, senere kendt under navnet Lenin, voksede til skels år og alder skulle han blive den store fanebærer. Lenins bror havde været medlem af den revolutionære gruppe med navnet "Folkets vilje", der havde dødsdømt zaren. Zarens søn, Alexander den 3. så hvad der var kommet ud af faderens reformvilje, og besluttede sig for at sætte stopper for faderens reformer. Mens faderen havde anvendt ordet "glasnost", dvs. åbenhed vidt og

bredt, spærrede sønnen de revolutionære inde og udbyggede det hemmelige politi. Lenins bror var en af de henrettede, hvilket gjorde Lenin endnu mere engageret i den kommende revolution. I 1895 dannede han "Kampforbundet for arbejderklassens befrielse" i Skt. Petersborg og byen, der dengang var Ruslands hovedstad blev stedet for den første russiske revolution i 1905. Den fulgte efter en massakre på demonstrerende arbejdere.²⁰² Som en del af revolutionen dannedes arbejderåd, "sovjetter" med Leo Trotskij i spidsen for processen.

Sankt Petersborg husede zarens fantastiske "vinterpalads", den russisk pendant til det franske Versailles. I skyggen af paladset levede de russiske bønder i stor misere som illustreret ved børnedødeligheden og gennemsnitslevealderen. I 1905 døde 542 af 1000 børn uden at opleve deres 15 års fødselsdag. Mænds gennemsnitslevealder var 31 og kvindernes 33 år.²⁰³ De russiske arbejdere og intellektuelle var enige om at noget skulle gøres,²⁰⁴ og diskussionen bølgede frem og tilbage mellem "mensjevikker" som mente at arbejderne skulle underordne sig det borgerlige demokrati, og "bolsjevikker"²⁰⁵ som mente at arbejderklassen måtte tage sagen i egne hænder som beskrevet i "Den første internationale".²⁰⁶ Denne betragtede kampen for frihed som en "international" kamp, der udelukkende afhang af hvorvidt det lykkedes folket, at gennemskue de kunstigt skabte modsætninger mellem arbejdere i forskellige lande. Målet var at forene kræfterne i kampen for frihed og retfærdig fordeling af goderne og "Den anden internationale"²⁰⁷ vedtog derfor flere resolutioner mod den storkrig som var på vej.

Nationalismen havde dog stadig tag i menneskene og efter krigsudbruddet 1914 viste det sig, at mange socialdemokrater også var glødende nationalister.²⁰⁸ Socialdemokraterne ville reformere samfundet i det enkelte land ud fra dette lands forudsætninger, mens kommunisterne mente, at borgerne dermed fortsat kunne spille arbejdere ud mod hinanden således som det jo netop var ved at ske. Ved den store fredskonference i Zimmerwald 1915 blev det tydeligt, at kommunisterne utvetydigt var imod krigen, mens socialdemokraterne udtalte sig uden at sætte handling bag ordene,²⁰⁹ og derved svigtede aftalen på den socialistiske internationale om at gå imod krigen. Lenin opfattede de tyske socialdemokraters medvirken i krigen som et afgørende forræderi mod krigens berørte folk, og udtalte: "*Fra og med i dag slutter jeg med at være socialdemokrat og bliver kommunist.*"²¹⁰

Verdenskrigen ledte til kommunismens foreløbige sejr. Den russiske revolution udsprang primært af den russiske overklassens håbløse og udmattende krigsførelse i første verdenskrig. To fætre, Storbritanniens kong Georg V og den russiske zar Nikolaj den 2., som nu havde overtaget tronen, bekrigede deres tredje fætter, den tyske kejser Wilhelm,²¹¹ mens folket betalte prisen. Nikolaj den 2. så sig som Guds udvalgte redskab og ville afgøre alle anliggender i sit land, verdens største, personligt, ligesom han fik for sig at han skulle kommandere sin hær på samme måde.²¹² Gennem århundreder havde det russiske imperie kastet sig ud i det ene krigseventyr efter det andet helt uden hensyn til dets egen forarmede befolkning med 75% analfabeter. I flere tilfælde blev fattige russi-

ske bønder sendt til fronten uden skydevåben og døde som fluer i kampen med den tyske krigsmaskine. Ud af 14 mio. mobiliserede russiske soldater i 1. verdenskrig. døde 1,5-2 mio., ligesom 5 mio. havnede i fangenskab. Indbyggertallet i Ruslands hovedstad blev halveret. Krigen gjorde det således let at mobilisere det forarmede folk for revolution.²¹³ Ikke mindst for de 1-2 mio. deserterede russere som drev rundt bag krigens frontlinjer: *"Enker og forældreløse! Sårede og Krøblinge! Til alle jer som lider pga krigen og i krigen, råber vi over grænserne, over de rygende slagmarker, over ødelagte byer: Proletarer i alle lande, forene Eder!"*²¹⁴

"Den russiske revolution" er en længere proces, som finder sted fra 1905 til "oktober revolutionen" 1917. Den 23. februar 1917,²¹⁵ på den internationale kvindedag, blev det for meget for den krigsplagede russiske befolkning. Samtidigt med at visse virksomheder tjente strygende på krigen annonceredes igen, 4 dage inden kvindedagen, nye nedskæringer i madrationerne. Det blev dråben. På kvindedagen gik 128.000 arbejdere i Skt. Petersborg i strejke. De kvindelige tekstilarbejdere sendte bud gennem hele byen og brødkøerne erstattedes af protester og oprør. Dagen efter strejkede halvdelen af industriarbejderne som i stedet for at arbejde publicerede banners med politiske paroler. Nu strejkede over 200.000. Zarens politi og militær var selv forarmet af krigen, og sympatiserede derfor med de protesterende arbejdere hvilket gjorde udslaget. På 3 dagen strejkede over 300.000 mennesker, og inden zaren forstod alvoren var det næsten for sent. Om natten havde man fængslet ledende bolsjevikker, hvilket blot gjorde situationen værre. Den 26. februar stormede arbejdere politistationerne og lukkede fangerne ud af fængslerne. Zarens garnison på 150.000 mand gik i opløsning på nær nogle officerer, som nægtede at give op og blev nedkæmpet. Takket være soldaternes mytteri måtte zaren abdicere den 28. februar. Folket havde dermed taget magten i verdens største land.

At beskrive de historiske forhold omkring den russiske revolution, er som at begive sig ind i et minefelt. Historiekrigen er tydeligvis ikke helt forbi. Nutidens forskellige politiske holdninger, forsøger at beskrive datidens begivenheder på en sådan måde at deres egen, nuværende politiske linje, bekræftes.²¹⁶ Visse facts er dog ikke til at komme udenom. Den hovedløse krig havde f.eks. kostet 6 mio. mennesker livet, hvorimod revolutionen kostede 1443 dræbte hvoraf de fleste var soldater og officerer som nægtede at give op.²¹⁷ Græsroddernes oprør indledte nu den magt- og klassekamp der varede frem til "oktoberrevolutionen" samme år. For en tid blev Rusland det frieste land i verden under ledelse af Kerenskij. Der udfærdigedes amnesti til alle politiske fanger, dødsstraffen blev forbudt og det hemmelige politi opløst. Kerenskij skulle i midlertid vise sig, lige så nationalromantisk forblindet som zarens krigsministre. Han opmuntrede til krigens fortsættelse, denne gang markedsført som "forsvar for revolutionen", i modsætning til Lenin, der var kompromisløs modstander af at fortsætte den. Efter en offensiv 18. juni, blev Rusland igen tvunget tilbage, og da rapporterne om de 100.000 russere det have kostet nåede frem til hovedstaden udbrød omfattende demonstrationer.²¹⁸ Kerenskij's regering var nu overordentligt presset.

Rusland – Fra parlamentarisme til "Proletariatets diktatur"

"En temporær tilstand" – Trotskij om bolsjevikernes diktatur

Ved det demokratiske valg til den alrussiske kongres i juni 1917 fik de socialrevolutionære 412 stemmer mens bolsjevikkerne kun fik 183. Landet var splittet mellem regeringen, der styrede landet "fra oven" mens arbejdere "for neden" organiserede sig i "sovjetter" dvs. arbejder-, soldater-, by- og bonderåd.

Da zaren endeligt abdicerede befandt Lenin sig på flugt i Schweiz.²¹⁹ Lenin som tidligere havde tilbragte flere år i Sibirien var konstant i søgelyset for zarens politi og var denne gang flygtet inden chefen for Ochrana i Moskva kunne nå at få ham likvideret.²²⁰ Efter en tid i Schweiz er det så, at Lenin begiver sig med det berømte "plomberede tog", som ikke var så plomberet idet Lenin under rejsen f.eks. blev installeret på hotel i Stockholm hvor han mødte ledende socialdemokrater som Hjalmar Branting, Sveriges kommende første socialdemokratiske statsminister.²²¹ Da Lenin efter mange besværligheder ankom til Viborg, den første station på vejen ind i Rusland, blev han dog ikke mødt med "Internationalen",²²² men med "La Marseillaise", altså den franske frihedssang. Ja, hvad er frihed? Det var Lenins og bolsjevikernes holdning, at folket ikke kunne blive rigtigt frit under den borgerlige regering bestående af rige gods- og fabriksejere.²²³ På den anden side ville man ikke risikere noget. Hvis den stærke og organiserede bevægelse i Skt. Petersborg tog magten, risikerede man at scenariet fra Pariserkommunen 1871 ville gentage sig og at revolutionen ikke spredte sig udenfor de store byer, men så skete det alligevel. En dag i juli 1917 gik en halv mio. arbejdere, matroser og soldater i demonstration gennem Skt. Petersborg.²²⁴ Bolsjevikkerne opfordrede forsigtigt til at ikke tage magten i egne hænder. Tiden var endnu ikke moden,²²⁵ mente man, men "den usynlige hånd" ville det anderledes. Demonstrationerne satte en skræk i livet på den borgerlige regering, der troede, at bolsjevikkerne var ved at tage magten, hvorefter man indledte en kampagne mod bolsjevikkerne. Massearrestationer fulgte, Lenin flygtede igen i eksil,²²⁶ Trotskij blev fængslet og man forbød bolsjevikernes aviser.²²⁷ Mensjevikernes statskup afspejlede i realiteten den kamp som fandt sted i hele Rusland. I ikke mindre end 482 af de 624 grevskaber i det mægtige land, havde bønderne organiseret sig og flere steder okkuperet godsejernes ejendomme og jord²²⁸ opmuntret af Lenins teorier.²²⁹ Den besiddende klasse synes at regeringen var for blødsøden, og snart forsøgte en zartro general, Lavr Kornilov, at kuppe sig til magten for at få orden i sagerne hvilket i stedet ledte til at regeringen kortvarigt allierede sig med bolsjevikkerne mod Kornilov som fængsledes. Lenin vendte igen tilbage, og natten den 24-25. oktober havde Mensjevikkerne planlagt at fortsætte deres opgør med bolsjevikkerne, som på sin side endeligt bestemte sig for, at man ikke kunne vente længere med at gribe magten.²³⁰

Udfaldet af "oktoberrevolutionen" var givet på forhånd idet soldaterne sympatiserede med arbejderne og de bolsjevikker som tog utvetydigt stilling mod fortsat krigsførelse. Ved den efterfølgende "storm på Vinterpaladset" lykkedes det Kerenskij at forklæde sig og flygte eskorteret af en bil med USA's flag. Kerenskij tog direkte til fronten hvor han forsøgte overtale soldaterne til at angribe bolsjevikkerne, men Kornilovs kupforsøg havde vundet opinionen for bolsjevikkerne som på den alrussiske kongres, der åbnede allerede næste dag fik absolut majoritet med 390 delegater ud af 650.²³¹ Kongressens majoritet vedtog herefter at danne "sovjeternes kongres" bestående af 600 arbejderråd, "sovjetter", der repræsenterede 23 mio. vælgere, der selv valgte sine repræsentanter. Sideløbende med dette fortsatte imidlertid den parlamentariske forsamling sit virke, og ved det næste valg nov. 1917 fik bolsjevikkerne kun 25% mens de socialrevolutionære fik 58% af stemmerne. Der var således stadig tale om to parallelle ledelser.

Også indenfor bolsjevikkerne var der uenighed, f.eks. om indholdet i fredsaftalen med Tyskland. Men samme måned som Sovjeternes kongres sendte man et fredsforslag til Tyskland og fredsslutningen den 22. december var helt igennem bolsjevikernes fortjeneste.²³²

Rusland forsøgte at få de andre lande i Ententen med sig i forsøget på at stoppe den meningsløse krig, men det gik ikke, og det nye Rusland blev derfor det første land, der sluttede fred.²³³ Det var dog også her bolsjevikkerne, med Vladimir Lenin i spidsen, tog magten i Rusland. Januar 1918 nedlagde bolsjevikkerne kongressen og dermed "det borgerlige demokrati". Alkohol blev forbudt i det nye Rusland og nu gik vejen mod økonomisk demokrati. Man vedtog Lenins dekret om at på én gang overføre al jord tilhørende godsejere, zarfamilien, kirke og klostre, dvs. 150 mio. ha, til bønderne, der samtidigt blev fritaget for at betale den årlige tyngende skat. Lenin spandt videre på Marx' beskrivelse af "proletariatets revolutionære diktatur"²³⁴ og kommunistpartiet fik den afgørende rolle.²³⁵ Partiet skulle bevidstgøre proletariatet om sin rolle, og mens denne "oplysningsproces" fandt sted måtte individet fuldstændigt indordne sig kollektivets interesse som defineret af kommunistpartiet. Den senere så altomfattende "kommunistiske propaganda" indledtes.

Der er to beskrivelser af hændelserne. Kommuniste mener, at folket allerede havde direkte magt og indflydelse via sovjetterne og derfor ikke behøvede et borgerligt parlament, som blot var den herskende klasses redskab, mens de borgerlige på den anden side naturligvis betragtede afskaffelsen af parlamentet som et statskup og som følge heraf optrappedes den udmattende krig mellem "hvide" og "røde", der allerede længe havde plaget Rusland og forværret situationen. Den 20. december 1917 etableredes KGB under navnet: "VeCheKo" eller "Den ekstraordinære komite for kampen mod kontrarevolution og sabotage".

Sovjetunionen – Begyndelsen på verdensrevolutionen?

"De imperialistiske piraternes krig är början till ett inbördeskrig över hela Europa" – Lenin

Efter sejren over officererne som havde forsvaret vinterpaladset slap man dem løs igen mod løfte om loyalitet, hvorefter de snart reorganiserede sig under en general og bevægede sig mod Skt. Petersborg. Bolsjevikkerne have været for naive og kampen mod "modrevolutionen" var en realitet fra første dag. Snart havde "de hvide" indtaget Kreml i Moskva. De hvides militære officerer i alliance med godsejere og borgerskab fik støtte fra ikke mindre end 14 udenlandske nationer i kampen mod "den russiske antikrist" som jo på en gang truede adel og pengemagt ligesom også Napoléon tidligere.²³⁶ Ligesom i Frankrig blev også Zaren og hans familie henrettet, da de hvide nærmede sig for at befri ham.²³⁷ Mordet på tyrannen og hans familie i Jekaterinburg blev "beviset" for bolsjevikernes intentioner, men "beviset" bør nok ses i relief til de 25.000 mennesker som blev henrettede af de hvide efter deres indmarch i samme by. *"Vist är det konstigt"* skriver Stefan Lindgren i "Lenin": *"att man sedan den tiden bara hört talas om en enda avrättat familj i Jekaterinburg?"*.

Som tidligere i Frankrig, og senere i Spanien,²³⁸ forenede pengemagten sig mod sin fælles fjende.²³⁹ I en leder i The Times hed det: *"Kuren for bolsjevisme er kugler"*, og Churchill talte om at *"kvæle det bolsjevistiske spædbarn"* mens tid var.²⁴⁰ Det var også ved den lejlighed, at Churchill sanktionerede anvendelse af kemiske våben mod det russiske folkeoprør.²⁴¹ 21 forskellige amører inklusiv tropper fra USA (15.000 soldater),²⁴² Japan, Storbritannien (40.000 soldater) og Frankrig invaderede nu Rusland fra alle sider, hvilket naturligvis ikke gjorde "revolutionen" fredeligere.²⁴³ Lenin tilbød Vestmagterne at betale hele Ruslands gæld, men forslaget blev afvist og kvælningsforsøget fortsatte.²⁴⁴ Den franske præsident Clemenceau tog initiativ til at blokere for fødevarertransporter til Sovjetunionen og da de udenlandske magter samtidig besatte Ruslands "brødkammer", Ukraine, var katastrofen en realitet. Ukraine stod for 90% af Ruslands hvedeeksport, 75% af dets kulproduktion og 66% af produktionen af jernmalm. En svensk frivillig på de rødes side, Anton Nilson, blev herefter øjensvidne til helvedescenariet: *"Sju miljoner stupade i hungersbältet nere i söder. Kreaturen låg döda nere på fälten. De åt döda kreatur, klöver, jorden från marken för att få någonting i magen."*²⁴⁵ Det forarmede folk stod overfor en koalition af verdens 14 stærkeste nationer, og da det så mest håbløst ud for "de røde" havde man kun kontrol over 1/15 af sit territorium.

Men det påstås jo, at intet kan besejre en ide hvis tid er oprunden. Overalt agiterede bolsjevikkerne og overtalte soldaterne til loyalitet mod den nye udvikling. Flere troppbevægelser mod bolsjevikkerne opløstes indefra og Trotskij lykkedes på kort tid at organisere en "rød hær" på 7 mio. soldater, der trods store ofre lykkes at stå imod an-

griberne, der terroriserede overalt. F.eks. dræbte "de hvide" mindst 120.000 jøder i Ukraine da man anså revolutionen som et jødisk komplot.²⁴⁶ I lyset af de voldsomme begivenheder, er det således ikke korrekt at beskrive de mange mio. dræbte og plagede mennesker i Rusland i denne periode som ofre for kommunismen. De fleste faldt som offer for omverdenens krig og blokade. 1917-18 var en omvæltende periode i land efter land.²⁴⁷ Den spanske syge kostede mio. af mennesker livet udover ofrene for fattigdom, krig og nød. Et dommedagslignende scenarie spredte sig.

Udfaldet af de mange følgende oprør og protester var ikke til at afgøre på forhånd,²⁴⁸ hvilket demonstreredes ved den tyske revolution den 11. november 1918. Begivenhederne nærmede sig Skandinavien,²⁴⁹ hvilket var vældigt motiverende for overklassens samarbejdsvilje. I Sverige mundede den omfattende uro 1917-18 ud i en ny konsensus. Det forældede politiske system baseret på adel og ejendom blev erstattet med moderne demokrati og stemmeret for begge køn.²⁵⁰ I den nye stat Finland som i 2018 fejrede 100 års jubilæum, gik det derimod helt anderledes. Kampen for frihed og selvstændighed intensiveredes, da Ruslands nye zar Nikolaj II strammede tøjlerne og i 1903 gav Finlands generalguvernør frie hænder til at kvæle den nationale bølge. Finland skulle være en integreret del af Rusland. Året efter gløder frihedskampen. Generalguvernøren dræbes ved et attentat og 1/3 af alle de studerende ved Helsinki Universitet relegeres. Den russiske revolution 1917 indvarslede Finlands frihed, men også en tragedie uden lige som man stadig helst fortrænger. Det så egentligt først lovende ud i Finland hvor verdens første demokratisk valgte socialdemokratiske regering så dagens lys i Lantdagen. Da Kerenskij's regering imidlertid strammede tøjlerne i Rusland inkluderede det en opløsning af den demokratiske finske Lantdag hvorefter Finland skulle ledes af de borgerlige i Senatet, ligesom man enøjlet udpegede deltagerne i de "hvides" skytteforeninger som grunden for den nye regulære finske hær.²⁵¹ Et ramaskrig brød ud blandt arbejderne, som allerede i april 1917 havde gået i demonstrationstog med krav om 8 timers arbejdsdag, ligesom i Sverige. Sådan noget ville den svenske talende finske overklasse ikke vide noget af.²⁵² De hvide søgte hjælp hos officeren og friherren Gustaf Mannerheim, som herefter organiserede kampen mod socialisterne i Finland. Mannerheim var uddannet til soldat i zarens Rusland og skyede ingen midler. 14.000 mennesker henrettedes og mindst 15.000 døde af sult og sygdom i de hvides fangelejre i Finland; "den hvide terror", sammenlignet med 1649 ofre for "den røde terror".²⁵³ Det er en kendsgerning, og et finsk tabu, at den nuværende stat så dagens lys samtidigt med en eklatant brud på folkeretten.²⁵⁴ De "røde", dvs. arbejdere af socialdemokratisk eller kommunistisk overbevisning, blev myrdet efter de havde givet op. 80.000 interneredes i 13 finske kz-lejre hvor utallige voksne og børn døde af sygdom og sult. Efter borgerkrigen blev det forbudt at overhovedet mindes de døde "røde" slægtninge med gravmonumenter og lignende.²⁵⁵ Den nationale myte om "krigen mod bolsjevikkerne" blev således ophøjet til politisk korrekt på trods af, at det i realiteten var Lenin som gav Finland sin frihed. Da Sta-

lin imidlertid 21 år senere, i 1939 overfaldt Finland og annekterede dele af Estland, Letland, Litauen og Polen,²⁵⁶ handlede det imidlertid om ren overlevelse for Finland som nation og man allierede sig derfor med Nazityskland²⁵⁷ mod Sovjetunionen, ligesom "de hvide" havde gjort det allerede 1918.

Alt i alt blev det "pengemagten der forenede sig" og ikke verdens "proletarer". De russiske arbejdere blev partiets slaver. Lenin så på borgerkrigen som en uundgåelig del af revolutionen: "*Den, der erkender klasserkrigen bør også erkende borgerkrigen, som i alle klassesamfund indebærer den naturlige fortsættelse, udvikling og tilspidselse af klassekrigen.*"²⁵⁸ Med sådanne udtalelser lagde Lenin grunden for senere utallige blodsudgydelser i kommunismens navn ligesom de mange fascistiske diktaturer fik en undskyldning for deres "modforanstaltninger".²⁵⁹ Allerede i 1917 havde Lenin i sin tale ved ankomsten til St Petersburg sagt: "*De imperialistiske piraters krig er begyndelsen til en borgerkrig over hele Europa. Hvilken dag som helst vil den europæiske kapitalisme krasche. Den russiske revolution som i har opnået har åbnet vejen til en ny epoke.*" Ja, men hvilken epoke?

Sovjetunionen – Fra aristokrati til bureaukratisk masse mord

"Ibland är en skurk till nytta för vårt parti just för att han är en skurk". – Lenin

Borgerkrigen indebar overgreb på begge sider af fronten. I et brev til Lenin 1919 advarede forfatteren Maksim Gorkij: "*Disse barbariske fængslinger leder blot til udryddelse af landets klogeste hoveder. Mit forhold til sovjetmagten bliver mere og mere fjendtligt.*"²⁶⁰ Gorkij var Ruslands populæreste forfatter ved siden af Tolstoy, men snart kunne heller ikke han udtrykke sig frit. Gorkij rejste til Tyskland og Italien hvor ordet stadig var frit,²⁶¹ og han blev således symbolet på den "brain drain" som åreladede Sovjetunionen i årene efter revolutionen. 1,5 - 2 mio. mennesker emigrerede.²⁶² Ved afslutningen af borgerkrigen i 1921 som kostede yderligere 2,5 mio. russere livet, var situationen katastrofal. Hungersnøden var udbredt og nu rantes landet ydermere af en næsten apokalyptisk græshoppeinvasion, der gjorde det af med husdyrenes mad. Situationen var ikke bedre i byerne. I Rusland var der 3 mio. industriarbejdere i 1917, men på grund af krig og nød var man 1922 nede på 1,2 mio. Det er her Lenin i 1921 udtaler: "*Industriproletariatet er på grund af krigen og den desperate fattigdom ophørt med at eksistere som proletariat.*"

Efter borgerkrigens afslutning kunne man dog ikke længere skyde skylden for problemerne på fjenden.²⁶³ Det blev snart tydeligt, at det havde konsekvenser at lade sovjetterne indsætte arbejdere som arbejdsledere på fabrikker og indenfor staten, omend der ikke altid var så mange andre muligheder da fabriksejerne var flygtet sammen med sine dygtigste folk.

Det var på denne baggrund Lenin så sig tvunget til, at betale højere løn til eksperterne for at holde på dem, ligesom også partiledelsen tiltog sig højere løn og visse privilegier. De forskellige midlertidige arrangementer, som borgerkrigen havde gjort nødvendige, blev dog med tiden institutionaliserede og nogen var herefter "mere lige end andre".

I lyset af den totale nød efter borgerkrigen, var det ikke så svært for Stalin at argumentere for begrænsninger i friheden, og yderligere centralisering og bureaukratisering. Lenin havde tidligere gjort Stalin og Trotskij til sine nærmeste medarbejdere, og i 1922 var Stalin blevet kommunistpartiets generalsekretær. Situation var med til at udvide hans beføjelser.²⁶⁴ Trofaste "kommunister" skulle sidenhen hævde, at der var tale om en "fej", da "proletariatets diktatur" overgik i "Stalins diktatur" ved at pege på at Lenin havde advaret kongressen mod Stalins magt, ja, i et brev direkte opfordret til at afsætte ham.²⁶⁵ Men det var for sent, at forsøge sig med sådanne hovsa løsninger i aller sidste sekund. Da Lenin i sit politiske testamente advarede mod Stalin er han så svækket, at han kun kan skrive 10-15 min. pr. dag.²⁶⁶ Det er lidt sent, at vente så længe med at advare mod en så overhængende fare. Lenin var øverste leder og ansvarlig for hvad han efterlod sig. De titusinder af personlige breve, ordrer, artikler, dekretter mm udgik i en lind strøm fra Lenins hånd beviser magtens koncentration. Det er en naturlig følge af denne magtkoncentration at Stalin overtager Lenins plads da denne bliver syg, og det er derfor Lenins ansvar, at han ikke længe inden tog de nødvendige skridt for at garantere en mere demokratisk udvikling i partiet. Lenin havde jo selv afskaffet ytringsfriheden og argumenteret så effektivt for det centralistiske system.²⁶⁷ Proletariatet var underlagt partiet som var underlagt partiets centralkomite som var underlagt politbureauet hvor man tog de konkrete beslutninger og varetog det daglige arbejde under opsyn af partichefen og dennes nærmeste medarbejdere som stod til ansvar for generalsekretæren. Den intrigante Stalin fik let spil og sad snart enevældigt på magten. Derefter kunne historiens største udrensning tage sin begyndelse. Allerede inden Lenin lå i graven 1924 myrdedes mindst 10.000 mennesker. Andre var emigreret længe inden.

"Proletariatets diktatur" var blevet til "bureaukratiets diktatur" under despoten Stalin. I eftertiden har kommunister påpeget, at man ikke kan bedømme "Kommunismen" ud fra "Stalinismen", for hvis Stalin havde været enig med de andre bolsjevikker havde han jo ikke behøvet at sende dem i graven en efter en. Ligeledes siger man, at det var "modrevolutionen", som lagde grunden for det stalinistiske helvede da de demokratiske "sovjetter" aldrig fik en chance i borgerkrigens inferno.²⁶⁸ Men det er ikke helt sandt, og det var netop årsagen til, at de andre bolsjevikledere først indså faren da det var for sent, nemlig da det gik ud over dem selv. Først i maj 1927 kunne tre bolsjevikveteraner, herunder Trotskij, enes om at erklære, at den førte politik hverken var udtryk for Marxisme eller Leninisme: "*Hele vores partipolitik lider af højrekurs*". November måned samme år blev de selv ekskluderet af kommunistpartiet,²⁶⁹ og de burde ikke blive så

overraskede, for de havde jo selv været med til at afskaffe demokratiet. Trotskij: "*Ligesom en lampe, inden den slukker, flammer klart op, så antager staten, inden den forsvinder, formen af proletariatets diktatur, dvs. den ubønhørligste stat, som suverænt indgriber i alle borgeres liv.*" Først på afstand, i sit nødtvungne eksil i Mexico, kunne Trotskij se det hele mere klart: "*I virkeligheden er det sociale spørgsmål blot løst for bureaukratiet selv, som lever et langt fra dårligt liv. Staten det er jeg*" ressonerer bureaukratiet. "*Sålænge alt går godt for mig, er alt som det skal være*".²⁷⁰

Efter Sovjetunionens opløsning fik forskere adgang til de mange hemmelige arkiver, og anerkendte forskere som Oleg Chlevnjuk konstaterede nu et masse mord uden proportioner. Det fremgik, at målet med Stalins terror af sin egen befolkning simpelthen var at indgyde skræk og rædsel. Det hemmelige politi NKVD fik overladt kvoter over hvor mange de skulle arrestere, hvorefter man udvalgte mennesker, oftest uden nogen politisk anledning. Hvert eneste år under Stalins diktatur 1924-1953 blev 1 mio. mennesker dræbt, fængslet eller forvist.²⁷¹ I 1990'erne gravede man et af Stalintidens mange henrettelsessteder op. På Butova udenfor Moskva var i snit 100 personer blevet myrdet og begravet hver eneste nat fra august 1937 til oktober 1938. Ved åbningen af de hemmelige arkiver kunne det konstateres, at Stalin personligt havde underskrevet 44.000 henrettelsesordrer.²⁷² Det er ikke så mærkeligt, at nutidens historikere kritiserer de mange medløbere.²⁷³ Hvordan kunne kommunister og venstrepartier lukke øjnene for så forfærdelige tilstande? De svenske kommunister beskrev f.eks. Stalin som menneskehedens ypperste, mest "*ædle og vise person*". Man var helt blind for virkeligheden. Det er ikke mærkeligt at vestlige regeringer blev mistænksomme mod kommunisterne som oftest blev styret fra Moskva. Stalin var personligt chef for den kommunistiske internationale Komintern frem til dennes opløsning i 1945.²⁷⁴

Socialdemokrater over hele verden lagde nu afstand til kommunisterne. Revolutionen som skulle have forenet arbejderne over hele verden, endte med at splitte dem i to uforsonlige fraktioner som herefter bekrigede hinanden.

Sovjetunionen – Revolutionen æder sine børn

"Er der ikke i de kommunistiske lande de samme klasseforskelle som i de demokratiske stater? Forekommer der ikke her en overklasse og en underklasse, en adel og et proletariat, der kan måle sig med den klasseforskel, der eksisterede under de store enevældskonger?" – Martinus²⁷⁵

1940 blev Trotskij myrdet af Stalins lakajer, og heller ikke Lenin selv gik fri af volden. I august 1918 forsøgte en socialrevolutionær Dora Kaplan at myrde Lenin, som kun overlevede med nød og næppe, og i tiden derefter blev svagere

og svagere frem til sin død 1924. Dora ville hævne sig fordi Lenin havde kuppet revolutionen, ved at ignorere valget i november 1917 hvor det socialrevolutionære parti faktisk vandt med 58% af stemmerne mod bolsjevikernes 25%. Det er svært at være uenige i målet om virkelig social retfærdighed, men det er alt for tydeligt hvorledes valget af midler betvinger udfaldet. Man når vel ikke frem til et mål ved at anvende de modsatte midler? Også Doras mordforsøg blev en selvpfyldende profeti, idet man herefter genindførte dødsstraffen og 500 officerer blev myrdet af frygt for, at Doras handling var del af en opstand. De hvides terror, og mordforsøget mod Lenin blev således en undskyldning for at udrydde alle modstandere.²⁷⁶ For magtmennesket Stalin var ideen om "Proletariatets diktatur" som et mindste onde da også præcis den camouflage han behøvede for at befæste sit enevelde.²⁷⁷ Lenin havde møjsommeligt lagt redskaberne i hænderne på ham. Allerede i 1921 indførte Lenin et system med tilbagevendende udrensninger "tjistka" blandt partiets medlemmer. Omend formålet var at holde idealerne rene, havde han i realiteten legitimeret det instrument hans efterfølgere kunne anvende til at udrense alle deres personlige rivaler i kampen om magten. I stedet for at fjerne uansvarlige bolsjevikker, udrensede Stalin Lenins tidligere venner.²⁷⁸ Kommunistiske revanchister har i tiden efter Sovjetunionens fald klamret sig til undskyldningen, at miseren var Stalins ansvar. Man kan ikke forstå, hvorledes de mange tilstande i realiteten er den logiske følge af en ufærdig samfundsanalyse. Kommunismens ide, vi er alle lige, er naturligvis den rene skære kristendom. Men sådanne paradisiske tilstande kan ikke fremvinges med dekretter, ligesom det ikke hjælper at bandlyse de humane idealer, som netop er til for at stimulere denne proces. Lenin var handlingens mand, og forsøgte så vidt muligt, at omsætte idealerne i praktisk virkelighed. Arbejdere og bønder skulle gøres frie af slaveriet. Med Lenins billigelse drev bønderne intelligentsiaen på flugt overalt. Men hvem skulle lede bønderne, der hvor de ikke havde uddannelse og praktiske evner til at lede sig selv? Livets svar blev brutalt. Lenins fejlslagne analyse kastede landet ud i omfattende nød og elendighed, og snart var alle igen ulige, omend det denne gang for enhver skyld skulle camoufleres. Med camouflagen fulgte løggen og hykleriet.

I Sovjetunionen blev de forskellige samfundsgupper placeret på lister over og under hinanden. Øverst de politiske arbejdere dvs. partilederne, derefter militæret, derefter den "kreative intelligentsia" dvs. gruppen af filmfolk, forfattere, kunstnere, videnskabsmænd og andre fagfolk og nederst så arbejderne. Hierarkiet afspejledes i en segregeret infrastruktur. Hver gruppe levede, og isoleredes, i hver sit område med boliger, forretninger, lægehuse, skoler og institutioner. I toppen af hierarkiet var boligerne større, bygget af bedre materialer og med større vinduesareal og nedad i hierarkiet blev standarden mindre og mindre ned til arbejderne som kun havde ret til at bo i sovesale med linoleumsgulv og fælles toiletter. Med tiden fik eliten adgang til specielle biler, som med blinkende lys markerede at alle andre måtte vige, hvilket i øvrigt gentog sig i det "nye Rusland" efter årtusindskiftet.

Revolutionens ydre betegnelse, "Sovjetunionen", altså "unionen af sovjetter", skulle i lang tid derefter suggerere, men var i realiteten af Josef Stalin blevet erstattet med en afgudskult. Lenin som ikke var nogen rival i død tilstand, blev efter sin død 1924 installeret i et mausoleum hvorefter en persondyrkelse af religiøse dimensioner tog sin begyndelse. Menneskets religiøse følelse behøvede næring og folket fik sit opium. Den "stadigt pågående revolution" var erstattet af "Stalinisme" allerede inden 1927. Proletariatet var blevet en slave af sig selv hvilket ikke var særligt motiverende for udviklingen af den ansvarsfølelse, som jo teoretisk set var formålet med det hele.

Spørgsmålet er om det kunne have gået så meget anderledes. Ifølge Marx' værker var forudsætningerne for den virkelige kommunisme, at samfundet inden da havde passeret et trin præget af højtudviklet industrialisme. I Rusland blev denne fremtidsstand presset ned over hovedet på et tilbagestående landbrugssamfund.²⁷⁹ Hverken Ruslands tekniske udvikling eller massernes bevidsthed var parate til at bære evolutionens sidste fase. De første russiske 5 års planer, kunne passende ledsages af økonomen John Keynes ord: "*På langt sigt er alle døde*", og da de russiske "5-årsplaner" efterhånden begyndte at give resultat var det i øvrigt takket være hjælp fra vesten.²⁸⁰ Landet som før første verdenskrig var verdens største producent af hvede, var helt afhængig af hjælp udefra.²⁸¹ Ligesom i så mange andre "kommunistiske lande" blev resultatet af "revolutionen" ikke dermed "det kommunistiske paradis", men et Stalinistisk diktatur og snart fulgte andre blodbade i kommunismens navn. Det praktiske forsøg på at praktisere kristendommens lysende verdensmoral: "*lad den som har to kjortler dele med den som ingen har*" udmundede i en forfærdelig parodi.²⁸² Den funkende stjerne over Bethlehem blev dypet i blod.²⁸³

Sovjetunionen – Fødslen af "Homo Sovjeticus"

Det russiske eksperiment viser hvor galt det kan gå, når en teoretisk spændetrøje presses ned over mio. af mennesker. Selv havde Lenin nydt godt af sin borgerlige uddannelse og muligheden for at kunne forske og sammenligne forskellige opfattelser med hinanden. Lenin var ikke kommet frem til sine synspunkter ud af ingenting. Men nu skulle det gamle "viskes ud" og de kommende "Sovjetmennesker", som "tomme uskrevne ark" overskrives med revolutionære teorier. Lenin: "*Den som ikke aflægger eksamen i Marxisme mister retten til at forelæse*".²⁸⁴ Man anså de marxistiske teorier som videnskab og samfundet skulle bygges på videnskab. Den senere ensretning, var således ingen selvfølge fra starten af. Freuds "Orientering i psykoanalysen" solgte trods sit specielle emne, f. eks. i hele 20.000 eks. i Rusland blot i 1922. 1922 blev dog også året hvor det såkaldte "filosofiskib", deporterede 160 intellektuelle til udlan-

det.²⁸⁵ Den store kursændring fra Lenin til Stalin var igang allerede inden Lenins død 1924. De intellektuelle debatter forstummede en efter en. Afviklingen af den frie forskning i filosofi, historie, psykologi og samfundsvidenskab indledtes. Det nye sovjetmenneske, "Homo Sovjeticus" skulle afslutte alle diskussioner. Selv sociologien som udsprang af Marx teorier kom paradoksalt under censurens fordømmelse.²⁸⁶ Konsekvensen blev uvidenhed om verden udenfor Rusland. "Sovjetmennesket" gik rundt med et gabende hul i bevidstheden.²⁸⁷ Det var ikke uden symbolik, at det nyfødte barn i Sovjetunionen blev spundet ind i et tæppe så det knapt kunne røre sine ben. Sovjetmennesket egentlige forældre var staten. Stalin krævede blind lydighed af sine "børn".²⁸⁸

Sovjetunionen – Kommunisme uden kristendom

"The strongest of all warriors are these two, Time and Patience" – Leo Tolstoy

Forløbet frem til den russiske revolution kan ikke beskrives uden om en senere elev af Rousseau, den russiske forfatter Leo Tolstoy (1828 –1910), som med sin skarpe kritik af det forældede zardiktatur var således med til at bane vejen for den kommunistiske bevægelse. Tolstoy var overbevidst kristen,²⁸⁹ vegetar og pacifist, hvilket må betegnes som en højst bemærkelsesværdig kombination på den tid. Tolstoy var fritænkter og kunne til eksempel udtale: *"så længe der findes slagterier på jorden, vil der også findes slagmarker"*. I hans monumentale roman "Krig og fred",²⁹⁰ (1865) skildres en kærlighedshistorie i det russiske samfunds overklasse under Napoléonskrigen, men det geniale er, at romanen samtidigt demonstrerer menneskenes dumhed og baggrunden for princippet om fred og tilgivelse.

Ligesom Rousseau havde kritiseret tyrannerne, havde også Tolstoy i et andet værk: "I cannot be silent" utilsløret kritiseret det gamle zarregimes overgreb på de forsvarsløse liv egne bønder. Kritikken af de mange overgreb var med til at åbne øjnene på en generation af mennesker, der selv kunne iagttage den store uret der fandt sted. I hænderne på revolutionslederen Lenin fik kritikken dog en afgørende drejning. I Marx ånd anså også Lenin, at religionen gjorde zarens undertrykkelse mulig; overklasse, præsteskab og militær tjente en og samme interesse, hvilket på daværende tidspunkt ikke var nogen ulogisk analyse. Selv Tolstoy havde kritiseret den hykleriske religiøse praksis i Rusland. Men da Lenin vendte denne kritik til et angreb mod kristendommens inderste kerne, blev den i stedet et eksempel på hvad Rousseau ville have kaldt "en halv sandhed". Det blev med gruppevækkende tydelighed demonstreret hvorledes *"en halv sandhed er farligere end ingen sandhed"* som Rousseau udtrykte det. Velvalgte ord med elementer af sandhed kan lokke mennesker på afveje, lettere end rene løgne.²⁹¹

Marx og Lenin skelnede ikke mellem undertrykkerens stats- autoriserede religion og den virkelige uselviske, pacifistiske kerne af næstekærlighed som jo uundgåeligt kræves for at give alle mennesker lige rettigheder og adgang til goderne.

Ligesom Rousseau, stræbte Tolstoy efter at tilegne sig de kristne idealer i praksis. Mens Lenin satte det økonomiske diktatur først, satte Tolstoy udviklingen af den personlige samvittighed først. Hans eget dybe engagement havde sin grund i en dyb religiøs krise, der viste ham hvorledes det "kristne samfund", i realiteten var mere hedensk end kristent. Tolstoy havde som konsekvens af denne erkendelse gjort sit store gods Yasnaya Polyana til hjem og skole for bønderne. Tolstoy, som engang af sin egen lærer fik skudsmålet: *"Unable and unwilling to learn"* havde studeret de mest moderne uddannelsesinitiativer rundt om i Europa og byggede ud fra disse erfaringer sin egen skole på Yasnaya hvor han personligt underviste områdets fattige børn, ligesom han forfattede en læsebog for skoleungdommen, der snart udkom i millionoplag. Tolstoy så sine aristokratiske privilegier som en forpligtelse, således som mange andre humane aristokrater før ham. Tolstoy var dermed Ruslands ypperste eksempel på oplysningsmennesket, som hjemførte tidens fremskridt og humane ideer fra den store verden til inspiration for det lokale miljø.

I det materialistiske "et-livs-livsyn" er der dog ikke tid til at afvente borgernes langsommelige bevidsthedsudvikling. Uden kendskab til udviklingens egentlige drivkræfter, det enkelte menneskes erfaringer og empatiske udvikling fra trin til trin, fra liv til liv, og uden kendskab til et alkærligt forsyn bag udviklingens gang, bliver anvendelse af vold og magt et "nødvendigt onde" som skal forcere "udviklingen".²⁹² De revolutionære samfundsreformatorer så Tolstoys pacifisme som en hindring. Marx havde jo udelukket, at kapitalmagten frivilligt skulle overgive magten til folket, og man så derfor ingen vej udenom "revolutionen". Således gik revolutionslederen Lenin da også til åbent angreb mod Tolstoy i en artikel 1908: "Lev Tolstoy as a mirror of the russian revolution" i sit illegale tidsskrift "Proletary" nr. 35, September 11. I artiklen roser Lenin Tolstoy for hans kritik af zaren, men anklager ham for sin pacifistiske fejltagelse. Ifølge Lenin er det endda den, der forårsagede fiaskoen for det første revolutionsforsøg i 1905.²⁹³ Vi bemærker at Lenin, ligesom senere Hitler, kritiserer kristendommens kerneideal. Kort tid efter, i 1910, døde Tolstoy, og med Lenins åbenlyse bekendelse til vold som metode måtte det gå som det gik, med eller uden Stalins efterfølgende kup. Uden den formildende indflydelse som Jesus-kristendommen, selv i en statsautoriseret udgave, kunne have haft var døren åben for det kommende blodbad; "Antikrist" i ny udfoldelse.

"If I were asked today to formulate as concisely as possible the main cause of the ruinous revolution that swallowed up some 60 million of our people, I could not put it more accurately than to repeat: 'Men have forgotten God; that's why all this has happened.'"

– Aleksandr Solzhenitsyn²⁹⁴

Tolstoys profeti – Kommercialismens tidsalder

"Over hendes Hoved flammer med gyldne Bogstaver: KOMMERCIALISME" – Leo Tolstoy

Vesten lykkedes at begrænse følgevirkningerne af det russiske eksperiment, men tiden skulle snart vise, at faren ikke var drevet over. Det blev mærkeligt nok igen den russiske forfatter Leo Tolstoy som så det som komme skulle. Inden den første verdenskrig tonede frem i horisonten havde Tolstoy igen gennemlevet en dybt alvorlig, religiøs krise, der igen forvandlede hans syn på livet og udmundede i et profetisk "syn". I synet så han den store fare som omsvøbte verden. Oplevelsen gav han videre til sin datter i år 1910, og hun offentliggjorde den sidenhen i dagbladet "København" den 16. september 1913. I sit drømmesyn så Tolstoy den store kommende fare som "en skøge". En prostitueret, smilende, fristende og lokkende symboliserede materialismens, reklamens lokkebid og alt det skjulte, "skrevet med småt", der stod for tur med at slavebinde verden. Tolstoy:

"Over den menneskelige Skæbnes Havflade ser jeg en nøgen Kvindes uhyre Silhuet. Hendes Skønhed, hendes Smil, hendes Juveler, det Trylleri, der udgår fra hende, er uden Lige. Nationerne styrter efter hende, hver især ivrig efter at vinde hendes Gunst. Men hun, som den evige Kurtisane, koketterer med dem alle. I hendes Hårsmykker glimrer Diamanter og Rubiner, og over hendes Hoved flammer med gyldne Bogstaver: KOMMERCIALISME."

Beskrivelsen fortsætter derefter med de mange ubehagelige tilstande, som denne frister leder verden ind i, herunder flere verdenskrige med udgangspunkt i Europa. Alt dette har Tolstoy altså set i 1910 flere år inden verdenskrigen for alvor begraver "Verden af i går."²⁹⁵ Derefter forlyder det mere optimistisk at Tolstoy også så:

"... en Kunstens og Litteraturens Helt rejse sig fra Latinerne Rækker og rense Verden for de gamle Slagger. Jeg ser Symbolismens Lys overstråle Kommercialismens Fakkelt."

Vi er vidne til en profeti på højde med dem vi kan læse i Bibelen. Et vidnesbyrd aflagt af et dybt religiøst menneske. Er Tolstoys ord en præcis bekræftelse på den genbsjæling af verden som finder sted takket være de kosmiske analyser og symboler med ordene i form af ordene "symbolismens lys"? Tolstoy fortsætter:

"Og jeg ser Nationerne vokse i Visdom og indse, at den forfærdige Kvinde, der engang lokkede dem og førte dem til Ødelæggelse, i Virkeligheden var en Illusion. Livet er Evolution, og Evolution er Udvikling fra simple til mere sammensatte Former. Jeg ser Verdensdramaet i sin nuværende Form svinde bort som Aftenens Solglød over Bjergene".

"Livet er evolution", ja, sådan sammenfatter Tolstoy historiens gang og hvad vi så end måtte mene om den sidste del af Tolstoys vision, går det ikke at komme udenom, at den første del allerede er gået i opfyldelse. Den store opgave vi herefter står overfor er derfor, som Tolstoy beskriver det, forståelsen af udviklingens gang, og de nødvendige konsekvenser for nutidsmennesket. Mens Tolstoy utvivlsomt opfattede evolutionen som betinget af en indre åndelig udvikling, skulle det imidlertid snart vise sig, at en helt anden rent biologisk forklaring appellerede bedre til det materialistiske menneske.

Den stærkes ret – Darwinisme som livssyn

Verdenskrigene, folkemordene og den ufattelige terror som udspillede sig i det 19. århundrede, demonstrerede med al tydelighed, at "ateismen" ikke blev indledningen til fredens epoke. Charles Darwins epokegørende "The origin of Species" fra 1859 indledte en ny æra som vi stadig lever i følgevirkningerne af. Udviklingens gang blev forklaret som et spørgsmål om den "naturlige udvælgelse" gennem "kampen for tilværelsen". Selvom naturvidenskaben siden da har forsøgt, at gå udenom den varme kartoffel, er der ingen tvivl om, at det netop var Darwins hypoteser som mandede ud i forsøget på, med videnskabeligt belæg, at forsvare racebiologiske teorier og følgende praksis. Alleerede i 1865 udgav Darwins kusine Francis Galton således bogen "Eugenik". Galton samlede f.eks. på foto af kriminelle og forsøgte at aflæse menneskets åndelige udvikling ud fra kropslige markeringer. Mennesker og racer placeredes på udviklingsstigen og det var herefter bare et spørgsmål om tid inden nogen greb ind i udviklingen for at udslette de "mindre livskraftige individer" eller forhindre dem i at forme sig. Teorien fik også en anden uhyggelig konsekvens i det man kunne få opfattelsen, at miseren var civilisationens skyld. Sociale hjælpeforanstaltninger ville jo være med til at forhindre arternes naturlige "sunde" udvikling.²⁹⁶ Derfra er der ikke noget stort skridt til at direkte opmuntre primitivitet og forråelse således som vi senere blev vidne til. Allerede i "Mein Kampf" skrev Hitler, at det var kristendommen som havde hindret germanerne i at erobre verden.²⁹⁷ Det var ikke den barmhjertige samaritan som Hitler ville mane frem med sine brandtaler. Nej, nu skulle "naturen gå sin gang".²⁹⁸ Hitler ville mane "rovdiret" frem i øjnene på sine undersåtter. Teorien om "den stærkes ret", er naturligvis kontrasten til kristendommens ide om "den svages ret", men fik alligevel begejstrede tilhængere overalt også i Sverige som blev pionernation indenfor racebiologi.²⁹⁹ Darwin blev ligeledes populær i Sovjetunionen hvor hans teorier kunne anvendes som "videnskabeligt modbevis overfor kristendommens skabelsesberetning. Hundreårsjubilæet for "The origin of Species" blev fejret med bravour og specielle "Darwinmedaljer" udfærdiget.³⁰⁰ Også efter det 19 århundrede blev Darwin anvendt som argument for ateismens videnskabelighed.³⁰¹

Darwin selv var mere forsigtig og foretrak betegnelsen "agnostiker"³⁰² i erkendelse af, at man foreløbig ikke kunne få de to forskellige forklaringsmodeller, videnskaben og religionen, til at mødes.³⁰³ Dualismens gåde var ikke løst. Endnu.

Der er i øvrigt mange eksempler på, at naturens arter og væsenernes tilegnede færdigheder ikke har fundet sted ved gradvis udvikling,³⁰⁴ og det åbenlyse problem for hypotesen er da også dette: "Hvordan skulle en art kunne udvikle en ny evne, hvis ikke forudsætningerne for denne evne fandtes i forvejen?" Det som Darwin påviser er hvorledes en art eller egenskab udvikles når forudsætningen i forvejen er tilstede. Det er altså ikke "the survival of the fittest", som skaber de nye evner, men de højere evner og nye betingelser som gør nogle mere egnede til at overleve.³⁰⁵ Det er f.eks. ikke fordi "homo-sapiens" pludseligt begynder at anvende intelligensen, at de hæver sig over de andre dyr og får en ny fysisk hjernekapacitet, men derimod at denne kapacitet allerede fandtes latent, og dermed muliggjorde, at menneskedyret blev de andre dyr overlegne og udviklede sig frem til nutidens alfortærende rovdyr, som i dag har erstattet de skarpe klør og tænder med økonomiske og konventionelle våben.

Den 1. Verdenskrig – Industrialiseret masse mord

"När det börjar spänna för hårt nerifrån, så att överklassen hotas, så är ett krig räddningen. Nu tutas patriotism, fäderneslandet är i fara, den nationella äran står på spel osv. men nu kommer en gyllene tid för de övre" ...

"kassebalanser trollas bort i krigskassan, leverantörer bli rika och officerarna vinna befördran och ordnar."

– August Strindberg³⁰⁶

Kort før sin død 1912 kastede den svenske forfatter August Strindberg sig ud i en voldsom debat mod svensk nationalisme og krigspropaganda. "Strindberg-fejden" som debatten uden sidestykke senere blev døbt, indledtes med Strindbergs artikel i "Afton Tidningen" den 29. april 1910 under navnet "Faraon-dyrkan". Her gjorde Strindberg op med den tåbelige idealisering af Sveriges krigerkonge Karl den 12. Man ville dengang med en statue hædre kongen, hvis fatale fremfærd i realiteten havde ledt til nationens kollaps og 100 års elendighed. Strindberg forstod, at man ville hylle fortidens krigerkonge, samtidigt med at store kulturpersonligheder hetzede for oprustning. Således havde den kendte opdagelsesrejsende Sven Hedin slået på tromme for at Rusland snart skulle angribe Sverige, og endda udgivet en bog i emnet: "Ett varningsord" 1912. Samtidigt havde svenske velhavere tilbudt staten sin første rigtige panserbåd som en "gave".³⁰⁷ Strindberg sov ikke i ulvetimen. I hans artikel "Farliga gåvor", den sidste inden sin død, blev en dissekering af virkelighe-

den bag den såkaldte "gave". Strindberg viste hvorledes den udbredte propaganda for oprustning var led i en skjult plan, der skulle bevare magten hos samfundets herskende klasse. Strindberg påpegede, ligesom bolsjevikkerne i Rusland, at overklassen var tilhænger af krig på underklassens bekostning.³⁰⁸ Militæret var i realiteten en opdragelsesanstalt³⁰⁹ udenfor samfundets granskende øjne³¹⁰, og krigen mellem nationerne var til for at camouflere den virkelige krig mellem arbejdere og arbejdsgivere, krigen mellem over- og underklasse, der var ved at bryde ud i lys lue.³¹¹

Kort efter Strindbergs død udrød den første verdenskrig som en frygtelig bekræftelse på hans advarsel. Politikere og generaler fra overklassen, beordrede deres soldater fra underklassen, til at dræbe hinanden. Skyttegravskrigen under første verdenskrig, var i realiteten en pågående massakre. Den tragiske nye udvikling, industrialiseret krig, som så sin begyndelse under den amerikanske borgerkrig blev nu udviklet til rutine. Soldaterne blev først stillet op på hver sin side af fronten og med mellemrum kommanderet ud i kugleregnen fra maskingevæerne. Gruppe efter gruppe blev massakreret. I månederne februar-december 1916 døde i snit 70.000 soldater pr måned, og dette fortsatte gennem flere år. Den engelske general Douglas Haig blev efter krigen hyllet som en stor feltherre for sin "strategi". Overklassen massakrerede underklassen og belønnede sig selv med ordner. Det engelske imperium havde menneskemateriale nok og kunne mønstre 2,7 mio. soldater hvoraf 1,3 mio., altså næsten halvdelen var indere. Alene slaget ved Somme i Frankrig november 1916 kostede 1,5 mio. døde og sårede. Krigen kostede mindst 15 mio. mennesker livet.

Det absurde blodbad lagde dog også grunden til "pacifismen" som politisk bevægelse, og i New York gik 2500 sortklædte kvinder i tavs demonstration mod krigen. Et lignende svensk initiativ blev aflyst i sidste øjeblik, da den svenske dronning Victoria ikke synes at kvinder skulle blande sig i politik, men krigens grusomheder fortsatte og i 1915 dannedes "Women's International League for Peace and Freedom", WILPF i Haag. Demonstrationer fulgte. I Sverige demonstrerede 88.734 kvinder på 343 forskellige pladser på kvindernes fredssøndag i juni 1915.³¹² Kvinderne, der gennem århundreder var blevet holdt udenfor indflydelse i politikens verden, kunne nu med al ret pege på det kulminerende idioti forårsaget af de mandlige politikere. Samtidigt blev det demonstreret i de krigsramte lande, at præmisserne for mandens særstilling var falske; de mange kvinder, der varetog soldaternes job på hjemmefronten klarede jo opgaverne lige så godt. Krigens vanvid forenede menneskene på tværs af grænser og køn. Noget var i gære.

Det er senere kommet frem, at hele frontafsnit i 1. verdenskrig nedlagde deres våben og nægtede at være kanonføde, men sådanne nyheder var ikke populære hos generalerne.³¹³ De mange beretninger fra juleaften 1914-15, hvor soldater fra begge sider af fronten beviselig mødtes og hyggede sig med hinanden er derfor en historisk hændelse.³¹⁴ Skyttegravene lå visse steder så tætte, at man kunne råbe over til hinanden og da julen nærmede sig udmundede det

i lokal våbenhvile flere og flere steder. Soldaterne byttede cigaretter, kager og chokolade med hinanden og der blev endda spillet fodbold efter at man havde hjulpet hinanden med at flytte de døde kroppe fra kamppladsen.³¹⁵ Soldaterne tog fotos, der herefter havnede på avisernes forsider, hvilket netop blev anledningen til det følgende fotoforbud i krig vedtaget den 16. marts 1915. Man ville med trussel om krigsret, censurere at "fjenden" var et medmenneske.³¹⁶ Herefter var det kun de censurerede versioner af krigen, der nåede offentlighedens ører, historier om "ærens mark". Dette er i dag også dokumenteret af journalisterne selv. I bogen "Krigets första offer är sanningen" beskriver Phillip Knightley, forfatter og journalist ved Sunday Times, at journalisterne ikke måtte skrive om krigenes egentlige årsager og hændelser, hvis de modsagde officielle forklaringer. Knightley nævner f.eks. hvorledes New York Times indenfor 2 år, hele 91 gange, skrev at bolsjevikkerne i Rusland var helt eller næsten besejrede, selvom virkeligheden var at de vandt. Læs mere om den politiske historieskrivning i sidste og tredje del af denne tekst.

Penge- og militærmagt udgør krigenes allerede parter

"Vad är utrikes politik? Svar: Samarbetet mellan de olika nationaliteternas överklasser." – August Strindberg

Efter den 1. verdenskrig har det været en stående diskussion, hvad der egentligt satte krigen i gang. "Skuddene i Sarajevo", som dræbte den Østrig-Ungarske tronarving og frue, var en national tragedie, men kan næppe forklare hvorfor en lang række nationer lod sig inddrage i konflikten.³¹⁷ Breve fra såvel den russiske zar som den tyske kejser på den anden side af fronten, tyder endda på at de to øverstkommanderende ikke ville krigen.³¹⁸ Man var imidlertid helt blind for nationalismens problem. Da den russiske zar den 29. juli 1913 foreslog, at man forelagde det Østrig-Ungarske problem for den nyoprettede domstol i Haag blev det afvist af den hovmodige tyske kejser som en slags forulempning.³¹⁹ Skulle en stormagt underkaste sig en domstol?³²⁰ Inden verden blev moden til voldgift og internationalisme måtte den første smage frugten af at lade sig dirigere af åndsfattige aristokrater, nationalistiske generaler,³²¹ magtgerrige diktatorer og skrupelløse økonomiske spekulanter. Den første verdenskrig åbnede scenen for det inferno vi stadig lever i.

Nationalisme og profitbegær er en dødbringende cocktail. Allerede i 1. verdenskrig fremkom f.eks. vidnesbyrd om flyvere, der hellere bombede civile mennesker end fjendens våbenfabrikker. Således kunne Aldoux Huxley i "An Encyclopedia of Pacifism" konstatere, at egnene omkring Briey i Frankrig, ikke blev bombarderet som resultat af en gentlemanagreement mellem franske og tyske våbenfabrikker; man ville ikke forhindre den anden part i at producere ammunition. Krigen blev dermed længere og fabrikanternes udbytte større.

Eksemplet er ikke enestående. Også de allierede tropper, der rykkede frem i Tyskland i 2. verdenskrigs sidste dage, kunne forbavset konstatere, at hele Köln var jævnet med jorden bortset fra Domkirken og Fordfabrikken. Fabrikken var ejet fra USA og kunne derfor fortsætte med at producere ind i det sidste. Historiebøger beskriver sjældent de afgørende økonomiske motiver bag krigen. Vi kan læse historien om nationer, der stilles op overfor hinanden som da USA gik med i krigen mod Tyskland, men hvor kan vi læse, at Hitler bestilte 1.000 lastvogne hos Ford i USA til sit felttog i Polen? Disse lastbiler blev både leveret og anvendt.³²² Så sent som 1938-39 flyttede Henry Ford sit europæiske hovedkontor til Köln, og gav denne fabrik, som den eneste i Europa, retten at producere den nye revolutionerende V8-motor som nu skulle anvendes vidt og bredt. Og hvor kan vi læse historien om, at krigen udspillede mellem amerikanske flyvemaskiner bygget af General Motors og tyskernes flyvemaskiner bygget af Opel? Opel A. G. i Rüsselsheim i Tyskland var 100% ejet af General Motors og forblev ligeledes under amerikansk kontrol næsten et år efter Tysklands krigserklæring mod USA. Opel var sammen med Ford også Tysklands største producent af tanks.³²³ Allerede fra 1935 var Opel helt optaget af sine mange ordrer på lastbiler, panservogne og tanks til hæren og producerede 50% af motorene til Luftwaffes Junkerplan JU 88.³²⁴ Når historien reduceres til "de gode" og "de onde", forsvinder sådanne afgørende detaljer. Man kan ikke afskaffe krigenes svøbe uden at afsløre dem der profiterer på krigen og holder misæren i gang?³²⁵ Hemmeligheder er ikke i demokratiets interesse?

I Aug. 1915 samledes i Zimmerwald, Schweitz, repræsentanter for arbejderklassen fra krigenes forskellige lande, der samtidigt dræbte hinanden på slagfeltet i nationalismens navn. Et vigtigt punkt for mødet var netop "*Afskaffelse af alt hemmeligt diplomati og spionage*". Man havde forstået, at freden afhang af evnen til at gennemskue og blotlægge det skjulte spil bag kulisserne. Det er her de intellektuelle enere som Strindberg kommer ind i billedet. Sverige havde meget at takke Strindberg for. Hvem ved om det ikke var hans bestræbelser, der gjorde udfaldet for den svenske neutralitet under 1. verdenskrig? Det var i al fald ikke den militaristiske konges fortjeneste.

Det var Strindberg holdning, at de mennesker som livet selv havde givet social position og klare øjne og ører, også havde et ansvar for at anvende sin viden til at forbedre situationen for samfundets nederste. I stedet svigtede mennesket sin næste på grund af udsigten til egen fordel. Strindberg lagde ikke fingrene imellem: "*Om man därför känner en ordinär människans position i samhället, så kan man räkna ut i huvudet hans åsikter.*"³²⁶ "*Samhället är ett dårhus, där fullmäktiga och poliser äro väktare, familjen ett konkubinät, vetenskapen en camorra, kapitalisterna ockerkarlar.*"

Den "sociale kontrakt" var ifølge Strindberg kendetegnet ved: "*ruskiga kompromisser, tysta förbehåll och hemliga överenskommelser.*" ... "*hela samhället teg, och gick i en skräck för att bli upptäckt, såsom medveten om handlingen. Den som misstänkas vara kunnig om saken, bevakades som en farlig person.*"³²⁷

Er ikke dette en korrekt virkelighedsbeskrivelse nu vi kender til heksejagten på Edward Snowden, den torturlignende behandling af Bradley Manning og svaret på WikiLeaks afsløringer?³²⁸

Også Strindberg blev forfulgt for sin skarpe tunge. 1884 blev han tiltalt ved en retslig proces, truet med fængsel og anklaget for blasfemi for sine beskrivelser i "Giftas" hvor han på en gang fremstillede nadveren som meningsløs hokus-pokus og blotlagde ægteskabets problemer. Strindberg gik i landflygtighed i Schweiz som Rousseau og Voltaire før ham, men vendte siden hjem og forsvarede sig med henvisning til opgaven at oplyse. Det er let at glemme hvorledes Strindbergs bøger dengang var bandlyst på bibliotekerne på nær "Arbetarpartiets bibliotek" i Stockholm. Som åndsaristokrat i en tid hvor højere uddannelse var forbeholdt eliten, hørte Strindberg selv til samfundets overklasse. Bedsteborgerne tilgav ham aldrig hans "klassesvig",³²⁹ men kort inden sin død, på sin sidste fødselsdag i 1912, blev Strindberg hyldet af et langt optog af arbejdere, som tydeligvis forstod, at den intellektuelle kæmpe havde talt folkets sag, i stedet for at udnytte sine privilegier på folkets bekostning.³³⁰ I sine bøger, teaterstykker³³¹ og avisdebatter demonstrerede Strindberg den enkle sandheds kraft. Den som pakker virkeligheden ind i snørklede forklaringer, har enten manglende overblik eller et skummelt motiv: "det dunkelt sagda är det dunkelt tänkta.", som en anden forfatter udtrykte det.³³² Verdenslitteraturens stærkeste tekster forenes af deres forbavsende enkle beskrivelse af tingenes tilstand, som vi kender det fra Bibelens dialoger. Sandheden er nok i sig selv.³³³ Strindberg beskrev samfundet som det var. Han dissekerede hykleriet sammenfattet i ordene: "Det stora sveket".³³⁴ August Strindberg er her citeret fra sin "Lilla katekes för Underklassen":

"Vad är lagar?"

Svar: Överklassens uppfinning att på så kallad laglig väg hålla underklassen under sig.

Har överklassen skrivit lagarna?"

Svar: Ja.

Vad är ekonomi?"

Svar: En vetenskap uppfunnen av överklassen för att komma åt frukten av underklassens arbete.

Vad är politik:"

Svar: Överklassens konst att hålla underklassen under sig. Med politik menas även ett bedrägligt förfarande.

Vad är inrikes politik:"

Svar: Överklassens bevakning av sina intressen emot underklassen.

Vad är utrikes politik:"

Svar: Samarbetet mellan de olika nationaliteternas överklasser."

– August Strindberg

Krigens modgift – Folkenes Forbund

"The war to end all war ... The war to save democracy"
– Woodrow Wilson om den 1. verdenskrig

Den første verdenskrig og den russiske revolution ændrede på menneskenes opfattelse af sig selv og deres "kultur". I det herrens år 1918, med flere lande i Europa på randen af revolution, udgav Oswald Spengler sit værk: "Untergang des Abendlandes" dvs. "Vesterlandenes undergang".³³⁵ De hidtidige forestillinger om menneskets ædle natur og tilsvarende fremtid blev på en gang udraderet af verdenskrigens bestialske virkelighed. Det så virkeligt ud som om Darwin havde haft ret; "Survival of the fittest", men for de visionære blev det lige så tydeligt, at menneskene behøvede et overnationalt organ for at undgå at katastrofen gentog sig.

Den amerikanske præsident, Woodrow Wilson fik en ledende rolle i denne proces. Wilson var professor i politik og statskundskab på Princetown University. Som barn i en stærkt religiøs familie var det en selvfølge for Wilson, at holde USA udenfor krigen, og så sent som den 22. januar 1917 talte Wilson i Senatet om muligheden for fred uden sejr. Den tyske ubådskrig som indledtes en uge efter ændrede imidlertid hans opfattelse. En sen nat-tetime den 31. marts 1917 fattede Wilson pennen og skrev budskabet, der skulle forandre verden for steds:

"The right is more precious than peace, and we shall fight for the things we have always carried nearest our hearts - for democracy, for the right of those who submit to authority to have a voice in their own governments, for the rights and liberties for small nations, for a universal domination of right by such a concert of free people as shall bring peace and safety to all nations, and make the world itself at last free."

Allerede ved sin indtrædelse i den 1. verdenskrig havde Wilson sin plan parat, planen for det kommende samarbejde gennem "Nationernes Forbund",³³⁶ og da Wilson erklærede krig var det da også med ordene: "We are accepting the challenge ... The world must be made safe for democracy."³³⁷

Det amerikanske produktionsapparat blev nu indstillet på krigsproduktion. Selv Henry Ford, der havde været en ivrig modstander, ændrede kurs og på blot en dag lod 10 mio. amerikanere sig hverve til krigstjeneste. Indenfor et år var 1 mio. soldater sendt af sted til Europa. Efter krigen, vedtog man den 14. februar 1919 det sidste af den amerikanske præsident Woodrow Wilsons 14 punkter; forslaget om oprettelsen af "Nationernes Forbund".³³⁸ Kernen i Wilsons forslag var kristen tilgivelse og frivillighed som grundlag for den følgende proces, der skulle forankre freden i verden. Det skulle dog snart vise sig, at verdenskrigen ikke havde udryddet nationalismens og hævn-gerrighedens pest. Skæbnen ville, at Wilson blev syg under fredsforhandlingerne og derfor ikke kunne forhindre sejrsmagterne i at diktere Tyskland de tunge betingelser, der banede vej for den senere "revanche".

Stormagterne foretrak, ligesom i dag, risikoen for verdenskrig fremfor risikoen for at miste nogle egne privilegier. Dette gjaldt også i USA, for da Wilson vendte hjem efter forhandlingerne i Europa blev han mødt med hård modstand. En senator Logge, indledte en omfattende kampagne mod Wilson og hans ide.³³⁹ Kampagnen var finansieret af industribosserne Andrew Mellon og Henry Clay Frick, og ledte snart til fremgang.³⁴⁰ Wilson lykkedes ikke med at overbevise kongressen og fik et slagtilfælde, som ikke bare lammede hans venstre side af kroppen, men også hans videre deltagelse i den afgørende proces og i marts 1920 vandt "isolationisterne". USA trak sig nu helt ud af alt samarbejde med "Folkenes Forbund". Den følgende "fred" blev derefter et magtspil mellem de andre stormagter som mest var optaget af revanche. "Versaillesfreden" blev derfor i realiteten optakten til den næste krig.

De hårde vilkår for krigens taber, Tyskland, var med til at forene det tyske folk under nazismens faner. Nazisterne kunne ydermere påstå, at det hele egentligt var kommunisternes og socialdemokraternes skyld. Det var nemlig dem som havde afsluttet krigen hvilket fik en general til at udtale, at man havde "dolket" generalerne i ryggen.³⁴¹ Sådan var det ikke helt. I slutningen af krigen var krigslykken vendt og det blev tydeligt, at der ikke var udsigt til sejr trods år efter år af blodige ofre. På den baggrund fik oppositionen vind i sejlene hvilket snart udmundede i decideret mytteri. Kejser Wilhelm II abdicerede og flygtede sammen med alle delstaternes fyrster hvor efter magten blev overladt i hænderne på socialdemokraterne som afsluttede den uhyrlige krig. Freden blev kortvarig.

Begivenhederne talte sit tydelige sprog. Kun gennem katastrofe, ydmygelser og gentagne nederlag kan nationalistiske og krigstilhængere forvandles til "fredstilhængere". Mellemspillet mellem de to verdenskrige er en lang beretning om revanchisme, rænkespil,³⁴² nationalisme og oprustning.³⁴³ Snart meldte også Tyskland sig ud af Folkenes Forbund.³⁴⁴

I "Versaillesfredens" forhandlinger om de voldsomme tyske krigsskadeerstatninger stiftede verden i øvrigt første gang bekendtskab med den geniale økonom John Maynard Keynes, der var Englands finansielle repræsentant. Keynes advarede netop om faren for nye krige hvis man krævede for store bodsofre af Tyskland, da det ville lede til martyrium og nye katastrofer.³⁴⁵ Den uhensigtsmæssige "Versaillesfred" er ikke Keynes fortjeneste, ligesom han forlod forhandlingerne inden den endelige aftale. De følgende år skulle give Keynes ret på forfærdeligste vis. De store erstatningsbeløb var virkeligt med til at presse det kriseramte Tyskland i armene på Hitler. På de tyske gader sloges socialister, kommunister og fascister mod hinanden og inflationen nåede op på absurde 3,5 mio. Det blev nødvendigt at transportere penge i trillevogn.³⁴⁶ Versaillesfreden lagde grunden for Jugoslavien og Tjekkosllovakiet, ligesom det nye Polen delte Tyskland i to dele. Samtidigt havnede 3 mio. ungarere i fremmede nationer. Man kan næppe forestille sig et mere elendigt grundlag for varig fred. Det blev let for Hitler at spille på massernes følelser og instinkter i sine kampagner. En situation

som Keynes i realiteten havde advaret den tyske kansler Heinrich Brüning om allerede i 1932.³⁴⁷ Tryk avler modtryk. Som vidne til Tysklands følgende hastige oprustning udtalte Keynes sig i 1936 om nødvendigheden af de "*fredselskende magters*" opnåede "*overlegen militærkraft*".³⁴⁸

Det økonomiske aspekt af Europas mellemkrigstid er et lærestykke. Youngplanen, fremlagt i Haag 1930, bestemte hvorledes Tysklands krigsskadeerstatninger skulle finde sted, hvilket udmundede i dannelsen af Bank for International Settlements, BIS i Basel, som instrument for disse transaktioner. Den svenske finanskonig Ivar Kreuger spillede en vigtig rolle. Ivar var dybt involveret i at arrangere det største enkelte lån til en stat nogensinde for på den måde at hjælpe Tyskland over krisen. Kreuger, hvis virksomheder havde klaret finanskrisen i 1929 bedre end de fleste, garanterede Tyskland lån. Ligesom Keynes forstod Kreuger, at Tysklands udvikling ville blive afgørende for Europa og Kreuger havde, som ingen andre, netop evne til at afhjælpe katastrofen. Kreugers finansimperium var særdeles stærkt. Hans forskellige virksomheder kunne uddele 12-20% ja helt op til 30% pr år i afkastning hvilket var sensationelt.³⁴⁹ Derfor kunne Kreuger udenom J. P. Morgans amerikanske bankimperium, yde en lang række lån til mellemkrigstidens kriseramte lande på favorable vilkår. Den svenske finansmands hjælp kan dermed sammenlignes med den "Marshallhjælp" som amerikanerne ydede Europa efter 2. verdenskrig for at afhjælpe katastrofen. Sven Olof Arlebäck, forfatter og økonom, vurderer Kreugers kreditter på favorable vilkår til mellem 20 og 50 mia. i dagens penge.³⁵⁰ Kreuger var dermed også en torn i øjet på de mange banker, som under ledelse af den amerikanske J. P. Morgan Jr. ydede europæiske lande lån til høj rente. Ikke mindre end 2200 banker havde under ledelse af Morgan ydet lån på 500 mio. dollar til de allierede under den 1. verdenskrig hvor J. P. Morgan Jr. virksomheder samtidig havde monopol som leverandør af ammunition og andre forsyninger til England og Frankrig. Ud fra officielle britiske tal fremgår det at J. P. Morgans profit i perioden 1914-1918 har været over 2 mia. pund.³⁵¹ Det er ikke noget lille incitament for konflikt og krig.

Takket være Kreugers lån, kunne land efter land købe sig fri af J. P. Morgans gældsfængsel. I 1927 var Frankrig f.eks. på katastrofens rand og man skyldte stadig J. P. Morgan 70 mio. dollar til 8 % i rente som kunne afkræves indfriet når som helst. Man kan tænke sig hvilke store spekulationsmuligheder, der følger af en eventuel katastrofe i tilfælde af, at den franske valuta kollapsede helt. Man havde kunne sætte sig på enorme værdier for ingenting. Katastrofen blev afværget af Ivar Kreugers lån til Frankrig på 75 mio. dollar, og redningsaktionen gjorde Kreuger til ridder af æreslegionen, et scenarie som i øvrigt gentog sig i en lang række lande.³⁵² I Polen kunne staten ombytte de kortfristede lån på hele 20% i rente, til Kreugers langfristede lån på 5%. Kreuger var således den store redningsmand, og kom f.eks. på forsiden af Time Magazine i 1929 ligesom han gæstede Det Hvide Hus hvor han ivrigt talte mod de amerikanske toldmure og valutarestriktioner, som blot forstærkede krisen i

Europa. Man kan på denne baggrund undre sig over Kreugers popularitet i USA, som tydeligvis ikke entydigt var på J. P. Morgans side. Der var mange amerikanere, der så hans omfattende engagement som en del af årsagen til at USA blev indblandet i den 1. verdenskrig i Europa.³⁵³ Mens Morgan var indirekte involveret i krigen, var Kreugers fidus, at gøre sine lån betinget af, at han fik monopol på at sælge tændstikker de pågældende steder. Kreugers imperium var omfattende. Ved hjælp af ny teknik han havde lært i udlandet opførte han hele boligområder i Stockholm og andre steder i verden. Hans økonomiske muskler var de største i Europa og i verden kun overgået af USA's Rockefeller. I storbyerne Paris og Berlin ejede Kreuger f.eks. hele boligkvarterer midt i centrum. Da man forsøgte at knække Kreuger økonomisk, gik det derfor samtidigt direkte ud over en lang række lande, og der er endda dem som påstår, at den økonomiske krise i 1929 var et udslag af en spekulationskrig mod Kreuger,³⁵⁴ som inkluderede et væld af kriminelle handlinger. Jeg skal senere vende tilbage til hvorledes løgn på løgn iscenesattes og lanceredes af aviser i Sverige og udlandet³⁵⁵ for at sprede uro omkring Kreugers virksomheder og dermed fremtvinge et børsfald hvilket mærkeligt nok ikke lykkedes i tilstrækkelig grad for Kreugers vedkommende. Kreugers mægtige rival J. P. Morgan Jr. betragtede sig som eksklusiv långiver til Frankrig. Nu var han vippet af pinden, og oprappede derfor den totale krig mod Kreuger. De efterfølgende mærkelige kendsgerninger taler deres tydelige sprog.

I efteråret 1930 var situationen i Tyskland yderst akut. Da rejste den nyligt afgåede tyske nationalbankchef Hjalmar Schacht³⁵⁶ til USA hvor han holdt 40 forelæsninger, den første på "Council on Foreign Relations". Her agiterede Schacht mærkeligt nok for at Tyskland var upålidelig som låntager. Man burde for enhver pris undgå at give Tyskland kreditter. Schacht må således have haft hemmelige beskyttere med interesse i at fremme den tyske katastrofesituation som banede vejen for Hitlers kup. Man ville tydeligvis også forhindre Kreuger i at yde Tyskland sine store lån. Kreuger havnede i skudlinjen. Repræsentanter for den svenske Wallenberg familie, Kreugers hjemlige rivaler, rejste til Tyskland, Frankrig og andre lande for at forsøge, at få parterne til ikke at afbetale af på Kreugers lån for på den måde at skabe en midlertid likviditetskrise for Kreuger. Situationen tilspidsedes under nogle hektiske dage i USA 1932 hvor det mærkeligt nok lykkedes for Kreuger, at overleve et opgør med J. P. Morgan Jr. hvorefter han kunne rejse tilbage til Europa. Det er netop dagen efter sin ankomst til Paris, at Kreuger blev ryddet af vejen camoufleret som et "selvmord", altså netop samtidigt med, at fascister og nazister vandt magtkampen om Tyskland, og Europa. Det er der megen symbolik i og det hører med til historien, at J. P. Morgan Jr. havde investeret ikke mindre end 100 mio. dollar i lån til den italienske fascistdiktator Benito Mussolini og hans regering. Kreuger og Morgan befandt sig således på hver sin side af frontlinjen da facismen etablerede sig i Europa.³⁵⁷ Læs mere om Kreugers såkaldte "selvmord" senere i denne tekst.

Den 2. verdenskrig – Buisness as usual

"I can predict with absolute certainty that within another generation there will be another world war if the nations of the world do not concert the method by which to prevent it."
– Woodrow Wilsons advarsel efter 1. verdenskrig

I 1928 var nationalsocialisterne helt på knæene og på vej ud af tysk politik. Nu, med krakket på Wall Street, så det pludseligt ud som om Hitler havde haft ret. Han havde jo tordnet mod Youngplanen og dens konsekvenser; at blive slavebundet af rentekapitalisterne. Krakket på Wallstreet blev redningen for Hitler. Ved Lausanne aftalen i 1932 slog de allierede lande godt nok en streg over de tyske krigsskadeerstatninger, ved at erstatte den største del af beløbet i statsobligationer, men det var allerede for sent. Nazisterne blev samme år valgt ind i det tyske parlament med 40% af stemmerne hvorefter Hitler ophøjede den såkaldte "Freiheitsgesetz" til lov. Den skulle forbyde tyskerne i at medvirke i krigsskadebetalinger. Den tyske propaganda havde let spil.

Det var i øvrigt let for tyskerne at glemme krigens konsekvenser, da krigen havde fundet sted på de andres territorium; i Belgien og Frankrig. Hele Tysklands infrastruktur var i realiteten intakt, i modsætning til Frankrigs. Det glemte de tyske revanchister fuldstændigt. Den udvikling som både Keynes og Kreuger mfl. havde frygtet, var dermed fuldbyr-det. Også i Japan ledte den økonomiske krise i øvrigt til, at nationalister og antikapitalister kunne gribe magten med formålet at skabe en protektionistisk asiatisk zone. Hitlers valgkampagne blev finansieret med penge fra ejerne bag Opel, Ford, IBM, IG Farben m.fl. som alle profiterede rigeligt på de kommende begivenheder. Alene Henry Ford betalte Hitler 1.3 mio. Reichsmark, således at han, som den eneste kandidat, kunne flyve rundt til vælgere i hele landet og føre valgkamp.³⁵⁸ Da Hitler efter Rigsdagsbranden tilegnede sig den absolutte magt, var en af hans første handlinger da også at afskaffe skat på personbiler. Pengemagtens støtte til Hitler fandt i øvrigt sted i takt med at Hitler ændrede nazisternes partiprograms hårde kurs mod ejendomsretten.³⁵⁹

På trods af nazisternes indtræde i rigsdagen var den siddende præsident Hindenburg dog stadig mest populær og Hindenburg ville først ikke gøre Hitler til kansler. Krisen pressede imidlertid begivenhederne frem og den 30. januar 1933 udnævnte han alligevel Hitler til kansler hvorefter Hitler i løbet af de næste uger tilranede sig den absolutte magt. Hvorfor gav en demokratisk valgt præsident magten i hænderne på denne samling forbrydere?³⁶⁰ Historien beretter, at en rødgående kommunist³⁶¹ den 27. februar 1933 sætter ild på den tyske Riksdag hvilket blev Hitlers nødvendige undskyldning for at opflamme folket mod "den kommunistiske fare" og afskaffe det selv samme demokrati, der havde bragt ham til magten. Det er aldrig blevet bevist at nazisterne stod bag, men det er derimod bevist, at de følgende hændelser var planlagt længe inden. Det indrømmede Göring i Nürnberg ligesom Hitler havde beskrevet både mål og midler i sin bog.³⁶²

Med henvisning til rigsdagsbranden³⁶³ beder Hitler Hindenburg om at underskrive et dekret om undtagelsestilstand i henhold til artikel 48 i Weimarforfatningen, hvilket Hindenburg mærkeligt nok gør. Hindenburg giver Hitler absolut magt, Rigsdagen opløses og "undtagelsestilstanden" bliver permanent.

Allerede året forinden, havde Hitler udførligt beskrevet principperne for den kommende massebevægelse. I et møde for de tyske regioners partiledere, de såkaldte gauleitere den 2. februar 1932 fremgår det af protokollen: *"Den første hovedopgave må være udvælgelsen af mennesker, der i blind lydighed er i stand til at gennemføre regeringens forholdsregler."* .. *"Vi må ikke have indbyrdes kampe. Ingen må over for udenforstående vise, at der er modsætninger."* .. *"Problemer, der endnu ikke er klarhed over, må under ingen omstændigheder diskuteres i offentligheden; på den måde skyder man kun afgørelsen over på folkets masse. Det var demokratiets vanvid."* .. *"Netop i det udenrigspolitiske spørgsmål er det nødvendigt at have folket hypnotisk bag sig, hele folket skal være interesseret i denne kamp med sportsånd, med spillelidenskab."*³⁶⁴

Straks indførtes censur af alt fra medier til private breve og en allerede længe planlagt forfølgelse af de politiske konkurrenter, både kommunister og socialdemokrater, indledtes, ligesom borgerlige politikere blev skræmt til passivitet. Den første kz-lejr indrettedes lige udenfor München i Dachau, mens omverdenen så på.³⁶⁵ Den alsidige debat, som i den grad havde kendetegnet Tyskland, forvandlede til: "Er du for eller imod?". Når alle "patriotisk" skal "stå sammen" mod en påstået "ydre fare", er det slut med upartisk analyse. Herefter er det op til en "propagandaminister" at formulere den offentlige mening og det var ikke så mærkeligt, at nazisterne ved det følgende "valg" i marts 1933 fik absolut flertal i parlamentet. Modstanderne var jo borte. Hitler udnævnte prompte Schacht til Rigsbankchef,³⁶⁶ og pludselig var der igen penge nok. Det var næsten som om pengene fulgte med Schacht og hans geniale træk var indførelsen af de såkaldte "Mefo vekslere", der med løfte om rente, lokkede investorer fra hele verden. Den internationale finansverden købte hele 13 mia. af disse rentemark, hvilket finansieredes den tyske oprustning.³⁶⁷ Byggebranchen som i 1933 beskæftigede 600.000 tyskere havde i 1936 2 mio. ansatte og i 1936 initieredes så den 4.års plan, som skulle forberede den kommende erobningskrig ved hjælp af olieraffinaderier, stålværker og aluminiumsfabrikker. Nazisterne så det som en selvfølge at underlægge sig store dele af Østeuropa, som derefter skulle forsyne moderlandet med de fødevarer som Tyskland havde brist på.³⁶⁸ Pengene fremkom ved, at man solgte statsobligationer i f.eks. USA. Den tyske hær blev således finansieret af sine kommende modstandere, og da den tyske krigsmaskine stod færdig, var Europa skæbne igen beseglet.³⁶⁹ Den spanske borgerkrig 1936-1939 havde allerede demonstreret hvorledes pengemagten i alliance med nazister og fascister tromlede en demokratisk valgt regering under fode, mens omverdenen så passivt til bortset fra de mange frivillige i "Den internationale brigade". 200.000 mennesker døde i kamp.

Det er værd at se nærmere på Hitlers økonomiske støtter, der der finansierede nazismen og bar Hitler frem til sejr. Dem der finansierede nazismen. I 1933 havde I. G. Farben givet over 4,5 mio. Reichsmark i kampagnebidrag til Hitler. Denne investering i "Der führer" kunne betale sig tifoldigt, og allerede samme år var firmaet involveret i genopbyggelsen af det forbudte tyske flyvevåben.³⁷⁰ Det omfattende firma repræsenterede en sammenlutning af BASF, HOECHST og BAYER, et firma som i 1931 havde sat sig på næsten hele Europas marked for kemiske produkter. BAYER var en af de største producenter af den giftgas som plagede slagmarkerne i 1. verdenskrig, og det var I. G. Farben som producerede den giftgas, Zyklon B, der blev anvendt i 2. verdenskrig nazistiske udryddelseslejre. Krig var en fantastisk indtægtskilde for firmaet, som voksede uanfægtet af Tysklands krigslykke. I 1. verdenskrig tog man initiativ til at anvende 60.000 belgiere som slavearbejdere i de tyske firmaer, hvilket dog måtte afbrydes efter store protester. I 2. verdenskrig gik det lettere, og manglen på arbejdskraft pga. krigen kompeniserede I. G. Farben ved at etablere sig i Auschwitz. I koncernens egen koncentrationslejr; Monowitz kunne fangerne udnyttes 3-4 måneder og derefter gasses ihjel, hvorved man samtidigt kunne udvikle sine drabsprodukter og profitere på de dodes efterladte hår og guldplumper.

Både I. G. Farben og Bosch havde fået konfiskeret visse ejendomme i udlandet under og efter den 1. verdenskrig. Det er her de såkaldte "neutrale" lande kommer ind. Man kan nemlig ikke konfiskere ejendomme i neutrale lande. Tyskerne flyttede derfor store dele af sit forretningsliv til Schweiz, Sverige, Spanien og Portugal under krigen.³⁷¹ I Norden spillede den svenske finansfamilie Wallenberg, som efter Kreugers død havde overtaget mange af dennes virksomheder, en vigtig rolle i camoufleringen af de tyske firmaers udenlandske filialer i form af neutrale holdingselskaber. Denne camouflage er grundigt dokumenteret i "Affärer till varje pris" af Gerald Aalders, der er chef for instituttet for krigsforskning i Amsterdam. Ved at placere og skjule de virkelige ejere af totalt 750 tyske datterselskaber, kunne disse virksomheder producere for fuld kraft under hele krigen og vha. dunkle transaktioner overføre overskuddet til Tyskland.³⁷² Samarbejdet fik dog den konsekvens, at Wallenberg efter krigen havnede på USA's sorte liste, og fik sine værdier indefrosset af "Alien Property Custodian" indtil de ved en mærkelig hemmelig studehandel blev benådet af amerikanske embedsmænd.³⁷³

Samtidigt med det industrielle masse mord i den 2. verdenskrig voksede og ekspanderede virksomhederne bag krigsprodukterne. Wallenberg var ikke enestående, også den svenske kugleleje producent SKF, eksporterede sine vigtige produkter til begge sider af fronten under 2. verdenskrig. Det er mærkeligt, at politikere er så blinde for denne afgørende forudsætning for krigen. Den britiske eksport af Nikkel øgede f.eks. markant året før 2. verdenskrig, hvilket fik den britiske forsvarsminister til at kommenterede med ordene: *"Vist hjælper en sådan eksport Tyskland med at opruste, men dette er et kommercielt spørgsmål som det ikke er i denne regerings magt at*

*lægge sig i.*³⁷⁴ Året efter var man i overlevelseskrig mod den krigsmagt man altså selv havde været med til at opruste. Som tidligere nævnt kunne de amerikanske Ford og Opelfabrikker levere militære køretøjer og flyvemotorer til begge sider af fronten under hele krigen og tyskernes felttog i Øst, havde været helt umuligt uden de amerikanske leverancer. Den øverste chef for General Motors, der ejede Opel, hed i øvrigt William S. Knudsen og var dansk indvandrer, opvokset i Kartoffelrækkerne på Østerbro. Det blev William, også kaldet Big Bill, der fik til opgave at dirigere den amerikanske krigsproduktion under den 2. verdenskrig. I 1945 kunne det i øvrigt konstateres, at selvom bomberne regnede ned over civile i byer uden strategisk betydning, som f.eks. Dresden, kunne krigen fortsætte helt til det sidste.³⁷⁵ Visse vigtige fabrikker gik fri. Virksomheder i Tyskland, der var ejet af USA blev ofte skånet for bomberne hvorved krigens pine kunne strækkes ud.³⁷⁶ Det samme gjaldt i realiteten for I. G. Farben. Ved afslutningen af krigen konkluderede man, at firmaets installationer ville kunne udnytte 90% af sin kapacitet indenfor 3 måneder. Dette ikke mindst takket være de mange camouflerede datterselskaber i udlandet.

Vi er m.a.o. vidne til en afgørende årsag til de krige som igen og igen hærger verden.³⁷⁷ Hvordan skal der blive fred så længe, det er tilladt at profitere på krig? Er "krigen" ikke netop udtryk for den i de humane religioner profeterede "antikrist"? Hverken "angreb" eller "forsvar" har noget belæg i kristendommens ord om at tilgive og elske sin næste. Det moralske dilemma stilles på sin spids, og livets svar var tydeligvis, at der var tilstrækkeligt mange mennesker med "forsvarsbevidsthed" til, at de krigsbefordrende nationer kunne besejres. Begge parter blev en del af "antikrist", men det er naturligvis en afgørende forskel om krigen var et mål eller et middel til fred parterne. Det er ikke tilfældigt, at det i særlig grad blev Tyskland og Japan som udløste den 2. verdenskrigs inferno. Det var netop i disse lande, man mest intenst lykkedes, at undertrykke de humane religioners indflydelse. Hitler lagde ikke fingrene imellem i "Mein Kampf". Nazisterne tordnede mod den lange kristne udviklingsperiode, som havde gjort menneskene slappe og viljesvage.³⁷⁸ Nu gjaldt "den stærkes ret" og man dræbte f.eks. 80.000-100.000 patienter på sine egne mentale sygehuse. Nogle kilder taler endda om op til 200.000. Kristendommen så man som en del af en større jødisk verdenskonspiration og med Darwinismen som underliggende forklaringsmodel var sagen klar. Nu skulle "rovdyret" frem i menneskenes øjne. Som i det små så også i det store, "nationen" og "fædrelandet" blev den nye Gud. Hitler pegede gerne på Japan som godt eksempel. I Japan havde man lykkedes at bevare sine egne skikke og sæder og modstået "kristendommens gift". "Antikrist" blev således bevidst ideologi. Med nationalisme som drivkraft, finansieret og bevæbnet til tænderne af storindustrien, gik det mod endnu en "dommedag".

I 1936 marcherer tyskerne ind i Rhinlandet, og demonstrerer, at man ikke har tænkt sig at respektere internationale aftaler (Locarnopagten), i den grad de går imod Tysklands interesser. Samtidigt sender Tyskland sin såkaldte Condorlegion ind i Spanien, og hjælper med til at styrte den folkevalgte spanske regering. I 1938 annekter Tyskland Østrig,

stadig uden modreaktioner fra de andre stormagters side, og derefter går turen videre til Tjekkosllovakiet, landet, der siden sin oprettelse i 1918 havde udviklet sig til Mellemeuropas mest fremskredne stat, demokratisk, socialt og økonomisk.³⁷⁹ Ved det forræderiske møde i München den 28-29. september 1938, gav England og Frankrig efter for Tysklands krav,³⁸⁰ og kort efter ophørte Tjekkosllovakiet med at eksistere som selvstændig stat.³⁸¹ Repræsentanter for Tjekkosllovakiet blev slet ikke lukket ind til mødet. Derefter kom turen til Polen. En uge før den tyske invasion underskriver Tyskland og Rusland en ikke-angrebspagt og derefter følger angrebet mod Polen den 1. september 1939, som leder til at England erklærer Tyskland krig.³⁸² Den 2. verdenskrig er dermed en realitet.

Den 2. verdenskrig – Folkemord med teknikkens hjælp

Hitlers og nazisternes afgørende tese var påstanden om den jødiske verdenskonspiration. Med denne påstand som kompas styrede Nazi-Tyskland direkte mod udryddelsen af et helt folkeslag. I tredje og sidste del af denne tekst vil jeg derfor vende tilbage til denne påstand i analysen af den såkaldte tekst; "Zions vises protokoller". Der er ingen tvivl om at Hitler troede fuldt og helt på denne påstand, der i høj grad var med til at motivere felttoget mod Polen og senere Sovjetunionen hvor langt de fleste af Europas jøder befandt sig. Påstanden ledte til mordet på mindst 6 mio. europæiske jøder, og blev sammen med tesen om "survival of the fittest" ophøjet til et djævelsk princip. Man kan næppe anvende andre ord i beskrivelsen af den teknisk/kemiske udryddelse af et folkeslag, af russiske krigsfanger, af fysisk og psykisk syge mennesker, ældre, sigøjnere, kommunister, Jehovas vidner og homoseksuelle mfl. Mindst 17 mio. mennesker blev udryddet. Detaljerne er uhyrlige. Ved den såkaldte Wannsee-konferensen den 20. januar 1942, blev principperne for den kommende udryddelse af de europæiske og russiske jøder planlagt. Mennesker skulle sorteres efter deres arbejdsduelighed for at kunne udnyttes til sidste bloddråbe inden de blev dræbt. Den djævelske tankegang fremgår af mødesprotokollen fra konferensen i Wannsee: "*den endelige løsning på jødespørgsmålet*" indebærer en forflytning mod øst: "*I store arbejdskolonner, mænd og kvinder separerede, skal de arbejdsføre jøder føres til disse områder, mens de bygger vejene, hvorved en stor del uden tvivl vil falde bort gennem naturlig decimering.*"³⁸³ Hitler opfattede 1. verdenskrig som udtryk for en jødisk konspiration, og optrapningen af den 2. verdenskrig ligeså. I sine taler omtalte Hitler f.eks. Tysklands modstandere som "jøden", inklusiv USA.³⁸⁴ Nu skulle jøderne udryddes ved hjælp af erfaringerne med at henrette tyske syge og ældre mennesker rundt omkring i Tyskland. Det var her man først udviklede de såkaldte gaskamre.³⁸⁵ Kemiingeniører fra I. G. Farben stillede giften Zyklon B til rådighed mens teknikere udvik-

lede de transportable gaskamre,³⁸⁶ der udvikledes til store rene udryddelseslejre i tilslutning til de såkaldte arbejdslejre. Det er ikke formålet med denne tekst, at beskrive de mange rædselsfulde begivenheder, der fandt sted en efter en. Den forfærdelige krigs detaljer er vidt beskrevet, det er derimod ikke lige tydeligt at profitinteresser på begge sider af fronten i høj grad stimulerede hele forløbet og gjorde denne opblussen af antikrist muligt. Da den så endeligt kom, freden, hvorfor blev den så ikke permanent?

Den 2. verdenskrig afføder De Forenede Nationer

Fundamentet for fred er tilgivelse og ligeværdigt samarbejde.

Præsident Roosevelt blev i 1932 valgt på løftet om at holde Amerika udenfor konflikterne i Europa. Det var derfor udelukket at intervenere i krigen, hvis man altså ikke blev direkte angrebet. Den 6. oktober 1937 udtalte den amerikanske præsident Roosevelt i en radiotale: *"Fred, frihed og sikkerhed for 90% af jordens befolkning udsættes for fare fra de øvrige 10%".*³⁸⁷ Det var op til lytterne selv at regne ud hvorledes Tysklands, Italiens og Japans indbyggere tilsammen udgjorde netop 10% af verdens befolkning.³⁸⁸

Den engelske nation stod på sammenbruddets rand, ene i kampen mod Tyskland, da Churchill og Roosevelt i august 1941 mødtes i en båd på Atlanterhavet. Roosevelts søn Elliott deltog i samtalerne mellem de to ledere, og bidrog siden til at forklare hændelserne. Elliot refererer sin far sige til ham: *"De britiske og de tyske bankierer har længe haft verdenshandlen i deres hænder, selv om Tyskland tabte den forrige krig." .. "De forretningsfolk, der havde til opgave at varetage tyske eller britiske økonomiske interesser, manøvrerede for at få os udelukket fra verdenshandelen. Hvilken holdning skal vi indtage nu, da England og Tyskland er i krig?"* Ved mødet med den engelske leder, trådte Roosevelt efterhånden i karakter og udtalte: *"Når krigen engang er afsluttet, så bliver større handelsfrihed en af de første forudsætninger for en varig fred. Ikke flere kunstige barrierer. Markederne skal stå åbne for en sund konkurrence."* Roosevelt fortsatte: *"Imperiets handelsoverenskomster er et spørgsmål, der nok er værd at studere. Det er på grund af dem, at folkene i Indien og Afrika og alle kolonierne i Dennære Orient og Det fjerne Østen stadig er bagefter i udviklingen."* Churchill blev ifølge Elliot godt rød i nakken og svarede: *"Hr. præsident, England tænker ikke et øjeblik på at give den privilegerede stilling fra sig, som dets imperium giver det."* Men Churchill blev alligevel tvunget til at lytte til Roosevelt, der nu var kommet frem til sagens kerne: *"Dine ministre, anlægger en politik, hvis formål er at udsuge kolonierne for deres rigdomme i form af råvarer uden at give dem noget til gengæld." .. "Jeg kan ikke forestille mig, at man kan bekæmpe det fascistiske*

*slaveri uden at gøre noget for at befri folkene overalt i verden fra en forældet kolonipolitik." .. "Freden kan kun bygges på ligestilling mellem folkene, og denne betingelse skal opfyldes. Men ligestilling mellem folkene indebærer på sin side handelsfrihed."*³⁸⁹ Churchill blev tvunget til at overgive sig, og underskrive Atlantdeklarationen den 12. august 1941. Deklarationen udstak de første retningslinjerne for den kommende verdensorden efter krigen: en verden af nationer, der frit valgte deres egen styreform, uden at hindre de andre.

Amerikanerne holdt sig dog udenfor krigen en tid til. Det var således Japan, der erklærede USA krig samtidigt med angrebet på Pearl Harbour den 7. december 1941, hvorefter Tyskland og Italien fulgte trop og erklærede krig 4 dage efter.³⁹⁰ Konflikten med Japan udviklede sig efter USA's handelsembargo mod landet som følge af Japans krige og forbrydelser i Østen. USA producerede dengang ½ af verdens olie og japanerne ville med sit hovmodige angreb blokere USA i at hindre Japans fremfærd. Roosevelt ville gerne sætte en stopper for Japanernes grusomheder, men var stækket af sit valgløfte. Efter Pearl Harbour var det derimod frit frem. Japanerne havde erklæret krig mod verdens førende industrimagt. Efter få år kunne USA producere 100.000 fly pr år sammenlignet med Japan som under hele krigen sammenlagt producerede 70.000.

Selvom krigen således var afgjort på forhånd, blev det en forfærdelig erfaring, også for amerikanerne. Den første verdenskrig havde kostet over 100.000 amerikanere livet. Den 2. verdenskrig kostede ½ mio.³⁹¹ Tyskernes utallige krigsforbrydelser er rigt dokumenteret, og efter 2 verdenskrige i træk var det ikke underligt, at verden opfattede den tyske nation som synonymt med krig. Da krigen var forbi forpassede man lejligheden til at vise tyskerne en mere human måde at leve på. Sejrherreren tyede til lignende metoder som man havde kritiseret tyskerne for. Tyskland skulle pacificeres en gang for alle. Allerede den 2. september 1944 fremlagde den amerikanske finansminister Henry Morgenthau Jr. sin plan om at løse "det tyske problem" efter krigen og planen blev prompte iværksat af USA og Sovjetunionen ved sejren i maj 1945.³⁹² Planen var at afmontere den tyske industri og gøre Tyskland til et landbrugsland, der således aldrig igen ville kunne udgøre en trussel. Man demonterede endda de tyske fabrikker og førte delene videre til de sejrende lande. Samtidigt fik tyskerne lov at dø som fluer, altså efter krigens afslutning. I Tyskland var det i et helt år forbudt for besættelsesmagternes soldater og andre, at dele føde med de sultende tyskere, ligesom al fødevarerhjælp udefra blev blokeret. I de store fangelejre som snart blev kaldt "Eisenhowers dødslejre" døde mindst 1 mio. mennesker af kulde og sult³⁹³. Selv i den meget kolde vinter 1946-47 måtte tyskerne klare sig selv på den golde jord uden hjælp ligesom 4 mio. tyskere blev anvendt som tvangsarbejdere i Sovjet, Frankrig, Belgien og Storbritannien.³⁹⁴ I Polen blev kz-lejrene, f.eks. anvendt til tyskerne som specielt i Østeuropa blev fordrevet fra deres hjem fordi de var tyskere. De mange mio. døde, henrettede og fordrevne tyskere kaldes af nogle mennesker for historiens største etniske udrensning, samtidigt med at den for andre menne-

sker er helt ukendt. Sejrherreren skriver historien.³⁹⁵ I Frankrig vurderede myndighederne at 2000 tyskere døde hver måned alene i arbejdet med at fjerne miner,³⁹⁶ og det samme gjaldt i Danmark³⁹⁷ som i øvrigt efter krigen også fik den tvivlsomme ære, at være ophav til adskillige kz-lejre hvor mennesker døde som fluer.³⁹⁸ I Norge kostede minerydningen blot frem til den 29. august 1945 275 tyskere livet, mens 392 blev lem-læstede.³⁹⁹ Krigens sejrherre udsatte således taberne for både folkemord og krigsforbrydelser. Verden havde ladet sig besjæle af kernen i de tanker man havde givet sig i krig for at bekæmpe. Uanset de mange erklæringer om det modsatte kunne en ånd af selvhævdelse og intolerance leve videre og derfor præge den efterfølgende "kolde krig".

At det kunne gå så galt skyldtes i høj grad Franklin Roosevelts død kort før krigens afslutning, hvilket banede vej for koldkri-geren, Harry Truman, som hverken forstod eller var informeret om virkeligheden bag Roosevelts idealer. Truman som ikke engang var informeret om USA's besiddelse af det nye kernevåben, sad pludselig med verdensfreden i sin hånd. I og med atombomben havde Truman, og hans konservative reaktionære administration, et "trumfkort" og det blev også afprøvet over Japan den 6. og 9. august 1945.⁴⁰⁰ Nu skulle man sætte stop for socialismen i stedet for, som Roosevelt havde ønsket det, at garantere fred og retfærdighed for alle verdens borgere. Det havde virkeligt været Roosevelts ønske at sætte en stopper for krigsuvanvidet engang for alle, og det kommende FN blev projekteret allerede under krigen. Roosevelt betingede USA's deltagelse med, at krigen også skulle sætte en stopper for kolonialismen. Roosevelt:

*"Vi ser frem til en verden som bygger på 4 vigtige menneskelige værdier. For det første ytringsfrihed overalt i verden. Det andet er friheden for alle mennesker til at kunne dyrke Gud på sin egen måde overalt i verden. Det tredje er friheden til at have hvad man behøver overalt i verden. Det fjerde er friheden til at ikke være bange noget sted overalt i verden."*⁴⁰¹

– Roosevelt

På trods af Atlantkonventionen, var der ingen tvivl om, at Storbritannien havde tænkt sig at fortsætte sin dominans også efter den 2. verdenskrig.⁴⁰² Krigene i Nordafrika som indledtes i stedet for en 2. front i Europa valgtes med tanke på Storbritanniens fortsatte kontrol over afgørende handelsruter efter krigen. Det blev således ikke Englands, men primært Sovjetunionens hær, der takket være hjælp fra USA besejrede tyskerne. Tyskernes krigslykke vendte ved Stalingrad, et slag som kostede flere russere livet end antallet dræbte engelske og amerikanske soldater under hele krigen tilsammen. Mens de allierede i Nordafrika kæmpede mod maksimalt 10 tyske divisioner stod Sovjetunionen overfor 200 tyske divisioner, som man efterhånden lykkedes at betvinge. Mindst 27 mio. russere mistede livet,⁴⁰³ og først da Sovjetunionen i realiteten var på vej mod Berlin indledte de

allierede i juni 1944 invasionen i Normandiet. Den længe lovede 2. front, der skulle aflaste russerne iværksattes 1 ½ år efter, at den var lovet. Man skulle næsten tro Roosevelt havde lyttet til Harry Truman som i en tale i senatet 1941 havde udtalt: *"Hvis vi siger, at Tyskland vinder, så burde vi hjælpe Rusland. Hvis Rusland vinder, så burde vi hjælpe Tyskland. Derved kan de dræbe så mange som muligt."*⁴⁰⁴

Samarbejdet mellem "de allierede" var en mærkelig skabelse. En af de allierede sejrherre, Sovjetunionen, havde jo i realiteten været med til at indlede krigen da man efter aftale med Hitler angreb Polen fra hver sin side med to ugers mellemrum i 1938. England og USA var i realiteten allieret med en krigsforbryder som til tider havde opført sig mere barbarisk end Hitler. Allerede i 1938 var Stalin således i gang med at henrette halvdelen af alle sine egne højere officerer. 1937-38 myrdede NKVD ikke mindre end 681.692 af sine egne statsborgere.⁴⁰⁵ Millioner af mennesker myrdedes og deporteredes under Stalin, som altså var enig med Hitler i, at Polen skulle udraderes som stat.

Netop ved at fjerne Polens legitimitet som stat, var vejen åben for at henrette polske krigsfanger og mordet på millioner af jøder; Holocaust.⁴⁰⁶ I Katyn henrettede Sovjetunionen 4421 polske officerer, hvilket eskalerede til at omfatte hele den polske intelligentsia. Polsk lov krævede dengang, at alle polakker med universitetsuddannelse blev reserveofficerer i den polske hær. Det var således på en gang de højeste uddannede og hærens ledelse, 21.857 mennesker som blev henrettet på Stalins ordre, ligesom omkring en mio. andre polakker blev sendt til Gulag.⁴⁰⁷ Man forsøgte endda at skyde skylden på tyskerne, og fik faktisk Katyn inkluderet i anklageskriftet ved krigsforbryderprocesserne i Nürnberg. Det var således en mærkelig allieret vesten havde fået.⁴⁰⁸ Sovjetunionen havde imidlertid stået for det beskidte job i kampen mod nazisterne og derfor var det uundgåeligt, at Stalin var med til at diktere fredens vilkår. I stedet for en verden af ligeberettigede nationer, blev verden nu delt i to interessesfærer. Krigen i Europa blev afløst af et "jernetæppe", der delte Europa i "øst" og "vest".⁴⁰⁹ Churchill og Roosevelt udleverede Østeuropa som betaling for de mange soldater Sovjetunionen satte ind mod tyskerne.⁴¹⁰ Resultatet stod i modstrid med de mål som USA og Storbritannien i form af "Atlant deklARATIONEN" havde aftalt som præmis for deres samarbejde i krigen: *"Any changes to a country's territory should only happen with the agreement of the people living there."*⁴¹¹ Roosevelt glemte dog aldrig det høje mål, og gjorde alt for at den planlagte internationale verdensorganisation af frie selvstændige stater, FN, faktisk også blev realiseret. Da Roosevelt døde, gled den verdslige magt ud af reformisternes hænder, men ideen levede videre og hans kone Eleonor Roosevelt spillede en afgørende rolle i udformningen af FN's menneskerettighedserklæring,⁴¹² der blev vedtaget i FN 1948.⁴¹³ Navnet "De Forenede Nationer" var Roosevelts opfindelse. Det blev anvendt om de allierede lande i tiden efter AtlantdeklARATIONEN 1941 hvilket er en del af forklaringen på de, altafgørende, privileger som blev sejrherreene i den 2. verdenskrig til del i og med FN's Sikkerhedsråds senere rolle.

Med Truman på præsidentposten overtog USA englændernes tidligere verdensdominans i stedet for at anvende dets enestående militære overlegenhed til at sikre en virkelig demokratisk verdensorden af frie og selvstændige stater.

Måske var verden endnu ikke moden? Intet fødes voksent, og slet ikke et projekt som foreningen af alverdens stater.

Det var den norske generalsekretær Tryggve Lies ønske, at man skulle placere FN's hovedkvarter i den "nye verden" langt borte fra ruinerne af det krigshærgede og krigstilbøjelige Europa. Som en bogstavelig påmindelse blev selve bygningen opført på murbrokker, der fragtedes til New York fra det sønderbombede Europa. Som en "fugl Fønix" rejste verdensstaten sit nye hovedsæde på ruinerne af krigens murbrokker placeret i New Yorks bugt. Verdens folkeslag blev opfordret til at sende det ypperste deres kunstnere kunne præstere til FN-bygningen, som herefter skulle inspirere sine besøgere og understrege visionen.⁴¹⁴ På vejen ind i FN bygningen passerer besøgende delegationer et gigantisk murmaleri; "War and Peace",⁴¹⁵ og på vejen ud passerer de værket "Peace". Udenfor sikkerhedsrådets lokale, altså der hvor de delegerede møder pressen når stemningen koger, hænger en stor vævet udgave af Picassos "Guernica" for at minde om krigens konsekvenser. Krig eller fred blev det store dilemma som FN skulle løse, men "jerntæppet" delte parterne.

Den 2. verdenskrig afføder den kolde krig

"From Stettin in the Baltic to Trieste in the Adriatic, an iron curtain has descended across the Continent." – Winston Churchill⁴¹⁶

I Europa havde den kontroversielle Morgenthau-blokade også ført til problemer udenfor Tyskland som ellers var målet for blokaden. De omgivne lande havde svært ved at få økonomien i gang når de ikke måtte handle med Tyskland, og blokaden svækkede hele Europa. Et svækket Centraleuropa forstærkede faren for at Europa overgav sig til socialismen, som ikke var blevet mindre populær af krigen, hvor Sovjetunionen jo var en af sejrherrene. Situationen var uholdbar. Europa var allerede blevet opdelt i nationale interessesfærer af krigens sejrherre inden krigens afslutning, men meningen var jo egentligt krigens afslutning og ikke dens fortsættelse på en ny front mellem forskellige økonomiske modeller. Snart blev modsætningerne tydelige for enhver. I 1946 skrev en diplomat på den amerikanske ambassade i Moskva, George F Kennan, sit berømte "lange telegram"⁴¹⁷ hjem til USA's udenrigsministerium hvori han uddybende redegjorde for, Sovjets ekspansive natur. Man havde som erklæret mål at bane vej for verdenskommunismen og dette skulle ske ved at skabe illusionen om et overlegent system, uanset hvad det skulle koste af løgn og overgreb fra Stalins hemmelige politi. Kennans konklusion var derfor, at den mest effektive modforanstaltning, var et forbilledligt samfund i vesten. Kendsgerningerne skulle tale for sig selv. Virkeligheden viste sig at bekræfte

Kennans analyse omend det tog 50 år for Sovjets maskineri at bryde sammen af indre spændinger, systemfejl, billige oliepriser og misundelse.

Kennans analyse, Churchills "Jerntæppe-tale" i 1946 og Truman-doktrinen 1947⁴¹⁸, udstak derefter retningslinjerne for den kommende "kolde krig". Man skulle aktivt "hjælpe verdens frie folkeslag" til at stå imod pression udefra, hvilket i praksis betød at man ville "inddæmme" kommunismen, officielt ved hjælp af økonomiske⁴¹⁹ men uofficielt også via militære aktioner. Under Truman udvikledes CIA til den omfattende "stat i staten" som vi kender i dag.⁴²⁰ Den amerikanske general og senere udenrigsminister George Marshall gjorde det tydeligt, at Morgenthauplanen måtte erstattes med sin diametrale modsætning hvis ikke nøden og elendigheden skulle drive Europa i hænderne på kommunisterne. I Juni 1947 iværksattes "Marshallplanen"⁴²¹ bestående af gaver og lån på 13 mia. dollars til Storbritannien, Frankrig, Italien og Vesttyskland og da Sovjet afslog hjælpen var fronterne i den "kolde krig"⁴²² mellem "kapitalisterne" i vest og "kommunisterne" i øst trukket utvetydigt op.⁴²³ Kort efter demonstrerede "kuppet i Prag" kommunisternes intentioner for verden. I den omtumlede forfatningskamp som udmundede i diktaturet havde udenrigsminister Jan Masaryk⁴²⁴ nægtet at give op overfor kommunisterne. Masaryk gik imidlertid snart ad dage da han "faldt ned fra sit badeværelse". Verden var igen delt i to omend en lille enklave i det nordlige Europa så ud til at vælge en tredje vej.

Den kolde krig kunne meget vel have blevet varm allerede fra starten af. Mistroen mellem Storbritannien og Sovjetunionen havde mange år på bagen. Churchill var usikker på om Sovjetunionen ville trække sine hundreder af divisioner tilbage fra de erobrede lande som lovet og som en sidste udvej undersøgte man mulighederne for en reel overraskelseskrig mod Sovjetunionen og skitserne for "Operation Unthinkable" lå klar i maj 1945.⁴²⁵ Også USA udviklede sin egen "Plan totality" for et overraskelsesangreb på Sovjetunionen, hvilket i 1949 udvikledes til planen "Operation Dropshot", der inkluderede nedkastning af 300 atombomber over russiske byer og flybaser. April samme år blev Atlantpagen, dvs. NATO, underskrevet for at modstå et Sovjetisk angreb på Europa, og da Sovjet samme år prøvesprængte sin første atombombe blev det tydeligt, at verden ikke var blevet mere sikker.⁴²⁶ Allerede året efter angreb kommunisterne i Nordkorea, ved hjælp af støtte fra Kina, det vestligt orienterede Sydkorea.⁴²⁷

Det er på denne baggrund amerikanerne foretog sin helvendning og lagde grunden for det tyske "wirkshaftwunder". Den spæde tyske industri fik hjælp til at vokse samtidigt med at den blev beskyttet mod udenlandsk konkurrence. Der blev investeret i den tyske offentlige sektor, og fagforeninger blev tilladte. I realiteten skabte man, uden at være sig det bevidst, et levende bevis på styrken i Keynes økonomiske model.⁴²⁸ Det tyske wirkshaftwunder var nemlig ikke resultatet af "markedskræfternes frie spil", men af bevidste ekspansive investeringer under beskyttede forhold.⁴²⁹

Året efter Koreas deling i 1955 etableredes Warszawapagten. Frygt og mistillid styrede udviklingen i både Øst og Vest. Faren for atomkrig var reel. Det er kommet frem hvorledes Sovjetunionens forsvarsminister Radion Malinovskij i maj 1961 talte sig varm for at Warszawapagten skulle angribe Vesten med atomvåben for derefter i ly af den store ødelæggelse invadere med landtropper, altsammen for at komme Vesten i forkøbet. 1961 byggedes muren mellem Øst og Vest og Cubakrisen 1962 var blot en af flere eksempler på den faretruende udvikling. Begge parter havde glemt Roosevelts ord udtalt den selv samme dag i 1933 hvor Hitler vandt absolut magt i Rigsdagen: *"The only thing we have to fear, is fear itself"*.

Den 2. verdenskrig afføder det amerikanske imperie

Ved slutningen af den 2. verdenskrig ventede en verden i ruiner de sejrende magter. Det blev demonstreret hvorledes en "sejr" i den moderne krig, i realiteten indebærer den tunge byrde at hjælpe sin slagte modpart på fode igen. Af de sejrende magter, var det egentligt kun USA som var sluppet helskindet gennem krigen. USA's industri havde hele krigen kørt i højeste gear og der var ressourcer nok. I tiden op til og under krigen var USA blevet verdens store kreditor og tog med "lend and lease" aftaler sig godt betalt for at forsyne alle krigens parter. Tyskerne blev som nævnt tidligere forsynet helt frem til 1942 og da USA til slut gik ind i krigen på Englændernes side, krævede amerikanerne den engelske nationalbanks guldreserver overført til USA ligesom al engelsk ejendom og investeringer skulle overdrages til den amerikanske stat, det nye verdensimperie.

Det var repræsentanter for disse to lande, som i "Bretton Woods" gjorde den aftalte, der siden bestemte rammerne for den globale verdenshandel. Den engelske repræsentant var John Maynard Keynes, som jo også havde været finansiel repræsentant efter 1. verdenskrig. Da Keynes nu i slutningen af den 2. verdenskrig fik sit andet forsøg havde han denne gang været direktør for Bank of England og udgivelser som "The general Theory of employment, interest and money"⁴³⁰ (1930), og "how to pay for the war" (1942) bag sig. Keynes havde analyseret situationen grundigt og hans forslag til løsningen af den store misere var genialt.⁴³¹ Keynes forslag, var ikke det forslag som verden sidenhen gav ham æren for i og med "Bretton Woods aftalen" i 1944, den aftale der blev starten på Den Internationale Valutafond (IMF) og Verdensbanken (WB). Aftalen blev underskrevet på et nedlagt jernbanehotel i krigens slutfase mellem Keynes som repræsentant for England og Harry Dexter som repræsentant for USA, men blev i realiteten dikteret af krigens suveræne vinder, USA, idet England var dybt forgældet til USA og ikke havde noget at skulle have sagt. USA ville ikke slippe alle de gode kort man nu havde på hånden og Keynes måtte opgive sit eget

forslag, der sigtede til at garantere, at enhver dybt forgældet nation skulle kunne rejse sig igen. Han ville blandt andet oprette en neutral fælles vekslingsvaluta "The bancor". I stedet for Keynes forslag, blev udfaldet et system, der pr. definition gav USA herredømme. Dollaren blev reservevaluta i alle transaktioner mellem verdens lande, hvilket garanterede at alle banker til stadighed behøvede dollar. Dollaren kunne ikke væltes, og det er forklaringen på at man i tiden derefter kunne tillade den amerikanske stat skyhøj gæld i modsætning til andre stater.⁴³² Ved krigens afslutning havde det nye dollar-verdensimperium USA i realiteten overtaget roret efter det engelske verdensimperium som derefter var økonomisk tvunget til at følge amerikanerne i tykt og tyndt. Det var ikke uden symbolik, da Keynes som følge af de intense forhandlinger fik alvorlige hjerteproblemer og døde 1946. Pax Britannica var efter en kortere afbrydelse overgået i Pax America,⁴³³ og amerikanerne overtog tidligere engelske militærbaser, for eksempel i Caribien. Stafetten gik videre.

Bretton Woods, WB og IMF

"The United States can pay any debt it has because we can always print money to do that. So there is zero probability of default." – Alan Greenspan, amerikansk centralbankchef 1987-2006.⁴³⁴

Bretton Woods aftalen indebar, at USA derefter sad med absolut vetoret i både WB og IMF. Man skabte et system hvor 85% af stemmerne krævedes for beslutninger samtidigt med, at man på forhånd garanterede USA 17 og 18% af stemmerne. Dermed fik USA vetoret og har stadig, den dag i dag, herredømmet sammen med de rige G8 lande, verdens "kronefogeder", som tilsammen sidder på 49% af stemmerne i IMF og 48% i WB. Chefen for WB er altid amerikaner og hovedsædet er placeret i Washington for både WB og IMF. Dette apparat som styrer inddrivningen af renter og udstedelse af lån til den ganske verden, er forklaringen på, at ingen kan stille krav til verdens mest gældsatte nation USA som allerede i 2004 skyldte 2,2 billioner dollar væk.⁴³⁵ Trods den i realiteten helt nye økonomiske situation verden i dag befinder sig i, har USA den dag i dag vetoret i IMF. I bogen "The United States as an HIPC – how the poor are financing the rich."⁴³⁶ viser forfatterne hvorledes USA takket være systemet, i praksis låner penge ud til 18% i rente, og selv kan låne til 3%. Systemet er skabt så det genererer penge "til den som allerede har, og tage endog de sidste fra den som ingen har". Ifølge National Catholic Reporter den 22. december 2000 betalte landene i Afrika syd for Sahara dobbelt så meget i rente i årene 1980-1996 som deres gæld. På trods af disse gigantiske afdrag steg disse landes gæld til det tredobbelte i denne periode, altså fra 1980 til 1996. Verdens fattigste nationer blev fanget i gældsældnen.⁴³⁷ Bretton Woods aftalen, der egentligt ikke var konstrueret som et permanent instrument, har sidenhen garanteret en stadig stigende strøm af ressourcer fra låntagere til långivere verden over,

garanteret af verdens stærkeste militære magt, USA. Det er denne kalamitet verden er ved at opdage. I 2002 udgav den tidligere cheføkonom for WB Joseph Stiglitz således bogen "Globalization and Its Discontents" som forklarer hvorledes IMF og andre internationale institutioner bevidst modarbejder de fattigste landes interesser. Stiglitz måtte konstatere, at IMF som officielt skulle hjælpe lande med job, vækst, løn, stabilitet og betalingsbalance, i mange af verdens regioner havde forårsaget det stik modsatte. Det reelle formål var at hjælpe den rige verdens private banker og finansspekulanter til absolut herredømme i land efter land. Til eksempel havde man målrettet destabiliseret nogle af asiens mest fremgangsrig økonomier; Sydkorea, Thailand, Filippinerne og Indonesien. I Thailand gik man f.eks. ind og opkøbte den nationale valuta Baht i store mængder, hvorefter man dumpede dem og lod prisen synke til bunds. Da krisen var et faktum måtte Thailand efter år 1997 gældsætte sig til IMF for at overleve. Er det forkert at beskrive det som et slags "komplot", hvis verdensbanken (WB) og den internationale valutafond (IMF) i samarbejde med diverse banker, politikere og medier gør land efter land til vasal af pengemagtens vilkår? Nation efter nation er blevet afkrævet betaling af sin "gæld" eller accept af omfattende strukturændringer som betingelse for nye lån til at betale renterne af de gamle. En "omstrukturering" som altid indebærer privatisering, altså at samfundets fælles goder som vandværker, energiforsyning, uddannelse, hospitaler, jernbaner mm. overgives til profitvirksomhed. Nye og gamle velfærdssystemer verden over, afvikles med svimlende hastighed. "Privatiseringsprocessen" er et udslag af den ideologiske kamp mellem "kapitalismen" og "socialismen". Som en kniv skærer den gennem velfærdssamfundet.

BIS – Bankernes bank

Fra morgen til aften er medierne optaget af at endevende prioriteringen af statens penge. Hvad vi hører mindre om, er de aktører som dirigerer pengestrømmen mellem verdens centralbanker og dermed er med til at bestemme rammerne for staternes handlingsmuligheder, specielt i den grad de er underlagt én og samme valuta. En sådan aktør er BIS.

I 1930 etableredes det som med tiden udviklede sig til centralbankernes centralbank, Bank for International Settlements, BIS, i Basel. Dengang underskrev 16 nationer en aftale om at gøre BIS til en slags "stat i staten",⁴³⁸ og den private organisation BIS har siden været beskyttet af fuldstændig immunitet. BIS blev dengang til som et instrument for Tysklands krigsskadeerstatninger, dem som Hitler satte en stopper for hvorefter banken blev en slags koordineringscentral for centralbankerne, som da Tjekkoslavakiets nationalbank i 1939 overførte 23 tons guld til Nazitysklands rigsbank, efter Tysklands invasion. Takket være BIS fik tyskerne adgang til penge fra konto som ellers ville være blevet blokerede af de allierede. Efter den 2. verdenskrig

var det egentligt meningen, at Bretton Woods aftalen også skulle indebære opløsningen af BIS, men organisationen fortsatte og fik nu det officielle formål at fremme den finansielle stabilitet.⁴³⁹ Det var næsten som om BIS havde overtaget den afdøde Ivar Kreugers bestræbelser inden verdenskrigens katastrofe. Bankens cheføkonom blev i øvrigt Per Jacobsson, som året forinden havde arbejdet som finansiel ekspert for Kreuger.⁴⁴⁰

I 2019 oplistede 65 deltagende centralbanker på BIS hjemmeside.⁴⁴¹ Alt ser ud til at finde sted efter bogen på nær den formelle aftale med Schweiz som i realiteten giver BIS status som en suveræn stat på samme måde som City of London,⁴⁴² eller for den sags skyld Washington D. C. hvor de andre finansielle institutioner har sit hovedkvarter.⁴⁴³ Det er ikke helt ulogisk, at give en institution som skal forholde sig til nationalstaternes pengestrømme, immunitet mod de samme nationalstaters politiske luner.⁴⁴⁴ Men hvordan kan det være rigtigt, at en så vigtig organisations dispositioner skal finde sted på hemmelige møder udenfor offentlighedens lys? Da EEC, det nuværende EU, i 1964 besluttede at centralbankcheferne skulle mødes i Bruxelles, valgte bankcheferne fortsat, at henlægge deres møder til BIS i Basel.⁴⁴⁵ Hemmeligheder stimulerer alle former for udemokratiske kræfter, eller konspirationsteorier om samme.⁴⁴⁶ Fra at have været et europæisk anliggende, blev BIS i "globaliseringens årti" 1990-2000 udvidet, til at repræsentere nationer med tilsammen 95% af verdens BNP. BIS repræsenterer nationernes centralbanker,⁴⁴⁷ samtidigt med at banken i øvrigt også optræder på det private marked.⁴⁴⁸ De fleste mennesker har nok ikke en anelse om at banken eksisterer.

Pengemagten på sejrsmarch

"Dette er den definitive afslutning på den kolde krig."
– Joschka Fischer⁴⁴⁹

Der er forskel på liberalismens teoretiske idealer og ønsket om helhedens bedste, og den kradse virkelighed som i dag kendetegner verdens "liberale markedsøkonomier". Ifølge John Stuart Mill var det en naturlig del af udviklingen i et samfund, at de privilegerede, skulle opdrage massernes uciviliserede "store hob" frem til at kunne se længere end sine egne kortsigtede behov. Denne udmærkede ide, har nyliberalismens moderne økonomer vendt på hovedet, således at man i praksis holder fattige mennesker permanent fattige og udenfor magt og indflydelse, ja, de har i mange tilfælde ikke engang ret til at afgive deres stemme. At man har nået valgretsalderen i USA indebærer f.eks. ikke, at man også dermed har ret til at afgive sin stemme.⁴⁵⁰

Naomi Klein dokumenterer i sin forbavsende bog "Chock-doktrinen" hvorledes liberalisme blev forvandlet til nyliberalisme under Milton Friedmans vejledning. Friedmans "Chicagoskole", har i den grad sat sit "mærke" på verdens forestilling om økonomi og udvikling. Nobelpristageren⁴⁵¹ Friedman var med sin drøm om at indføre den totalt frie markedsøkonomi i land efter land, personificeringen af "The American Dream" på det økonomiske område. Friedman kaldte markedet for "*muligheden af samarbejde uden tvang*",⁴⁵² og påstod i Adam Smiths ånd, at det frie marked paradoksalt nok, er til glæde for helheden selvom de enkelte deltagere i realiteten styres af selviske interesser. Hvis valget er frit, vil kunden altid vælge de bedste og billigste produkter, hvilket garanterer udviklingen. Den store og frygtede modstander af "det frie marked" er derfor staten og dens bureaukrater. Milton Friedman skriver i "Free to Choose":

"Bureaukraterne anvender en andens penge for en andens skyld." I bedste fald sker det ud fra omtanke og hensyn til de andre mennesker, men altruisme-princippet kan ifølge Friedman alligevel ikke måle sig med: *"den meget stærkere og mere pålidelige drivkraft som egeninteressen udgør". Selvisk-princippet garanterer, ifølge Friedman, at "de anvender pengene på den måde som skaber mest nytte for modtagerne".*

Statstanken blev udsat for et dræbende slag. Havde Friedman ret? Ja, den langsomme udvikling i Sovjetunionen og Østeuropa demonstrerede, at der tilsyneladende var noget om Friedmans kritik, og den var ligeledes højst relevant i de tilfælde hvor velfærdssamfundet goder blev regnet for en selvfølge, som noget man havde "ret til" udenom "pligt til" at yde noget til gengæld.⁴⁵³ Den nyliberalistiske kritik, blev imidlertid ikke anvendt for at revse velfærdsstatens ufærdige sider, men som argument for at afmontere den helt. Nyliberalismen spændte sine cowboys fra The Wild West for vognen. Det fuldstændigt "frie marked" skulle indføres med vold og magt. Naomi Klein dokumenterer i sine bøger, at det var selve grundfilosofien, at indføre den økonomiske politik uanset folkets vilje idet folket aldrig selv skulle gå med på så voldsomme forandringer og forringelser. Strategien var derfor, at afvente, eller selv skabe, den nødvendige "gunstige lejlighed" for de nødvendige ændringer. De store "omstruktureringer", dvs. nedmonteringer af staten, verden over, er da også ofte sket i sporet af naturkatastrofer (Tsunami), krige (Irak), paladsrevolutioner (Rusland), statsministermord (Sverige) eller bankerot (Grækenland). Hændelser, der efterlader sig mange vidner. Budhoo Davidson var en af dem. Davidson arbejdede 12 år for den Internationale Valuta Fond (IMF) og kunne derefter for nogle år siden offentligt dokumentere hvad han var med til. Som ansat i IMF havde han været med til at sprede de løgne, der skabte økonomisk krise i det olierige Trinidad og Tobago. En krise der slet ikke fandtes inden den blev konstrueret i et samarbejde mellem IMF og mediernes fremstilling af situationen.⁴⁵⁴

I Sverige blev statsminister Olof Palme myrdet i samme periode som Sveriges Riksdag i praksis underlagde sig "markedets" betingelser, således som Palmes efterfølger Ingvar Carlsson direkte beskriver det i sin biografi. Jeg skal senere forklare denne hændelse som en vigtig brik i skabelsen af "den nye verdensorden" efter murens fald.

Efter den kolde krigs ophør gik ikke mindre end 10 tidligere kommunistiske stater med i Nato i 2004⁴⁵⁵ ligesom de fleste af disse lande kom med i EU.⁴⁵⁶ I Danmark udgav Anders Fogh Rasmussen sit kampskrift, "Fra socialstat til minimalstat" (1993) og tonen var slået an. Den kapitalistiske model havde i realiteten vundet kampen på alle jordens kontinenter, omend den fik et overraskende ansigt i Kina. Den historiske åbning mellem "øst og vest" ledte ikke til demokrati, men derimod til at den allermest hæmningsløse form for kapitalisme; nyliberalismen, enevældigt kunne sætte dagsordenen overalt.⁴⁵⁷ Både før, under og efter "murens fald" havde pengemagten et jerngreb om magten i verden hvilket jeg vil vise i det følgende.

På Adam Smiths tid, var det ikke muligt at skabe et altomfattende globalt reguleret retfærdigt samfund. "Kapitalismen" var derfor den altovervindende drivkraft i udviklingen. Takket være industrialiseringen kunne det lille England underlægge sig store dele af verden, herunder hele det kinesiske verdensrige, Indien og det Osmanniske imperium. Set fra Europa så det således ud som om Adam Smith havde haft ret. Samfundet udvikledes samtidigt med, at alle egentligt kun tænkte på sit eget bedste. De mange undertrykte folkeslag fik dog ikke ørenlyd, og så kom den jo, verdenskrigen, og snart en til hvorefter folk efter folk rejste sig i håb om frihed og bedre vilkår.

Den industrielle revolution havde ikke bare revolutioneret evnen til at producere mad, men også evnen til at føre krig. Den ene nation efter den anden blev jævnet med jorden og med atombombens udvikling kulminerede den industrielle evne til ødelæggelse og død. Freden synes længere væk end nogensinde indtil murens fald mellem Øst og Vest. Men nu, 30 år efter murens fald er vi lige vidt. Årsagen er modsætningen mellem de høje idealer, og de krasse økonomiske virkemidler. Man har ikke villet sætte den økonomiske krig under luppen.

For få hundrede år siden herskede Europa enevældigt og nådesløst på alle jordens 7 kontinenter⁴⁵⁸ som verdens ubestridte koloniherre og slaveejer indtil amerikanerne som de første slog sig løs. Europa er verdensledende i menneskerettigheder, men som vi skal se i det følgende også i floskler.⁴⁵⁹ Samtidigt med at Vesten peger fingre ad udemokratiske tilstande i resten af verden, har man anvendt alle midler for at beskytte det "camouflerede røveri" som følger i sporet af markedsøkonomien. Vi kender alle den helt enestående udvikling som har fundet sted gennem de sidste 100 år. Bag den mangeløse udvikling gemmer sig imidlertid også andre realiteter, som skal frem i lyset og analyseres før den store udvikling kan munde ud i en virkelig retfærdig verdensorden.

Jeg vil i det følgende undersøge problemerne, ved hjælp af nogle udvalgte eksempler fra jordens kontinenter.

Vi betragter verden ud fra de erfaringer vi selv har høstet til dags dato. Der er andre mennesker, og nationer, der ikke har høstet de samme erfaringer – endnu. Det er let at forstå, og tilgive, i betragtning af alle de erfaringer vi selv har til gode. Der er imidlertid meget at lære af hinandens erfaringer – på godt og ondt. Det følgende er naturligvis ikke på nogen måde en fyldestgørende analyse, og kritikken vejer ofte tungere end opremsningen af de utallige positive fremskridt vi også er vidne til. Formålet er at analysere og tydeliggøre vores fælles problem i kampen for at udvikle det globale folkehjem af fred, frihed og retfærdighed.

"Ja, camoufleringen blev så genial og så indgroet i alle sjæle, at de hver især ligefrem selv blev offer for den. Den blev et ideal, de alle stræbte efter at blive dygtige i at manifestere. Ja, de tilbad denne det dræbende princips camouflage institutioner, afgav til disse deres stemmeret. Og disse institutioner voksede og voksede og blev hjørnesteenene i skabelsen af den daglige jordmenneskelige livsbetingelse. Disse hjørnesteene blev synlige i form af vældige finanstempler, børser og forretningsanlæg, banker og sparekasser, aktieselskaber, koncerner og truster, som alle uden undtagelse befordrede "Det falske forretningsprincip": "Den størst mulige værdi for den mindst mulige ydelse." Dette "falske forretningsprincip", med dets marmortaladser og kapitalophobninger blev den absolut stærkeste magtfaktor indenfor jordmenneskeheden. Den prægede alle foreteelser indenfor det daglige liv. Den stemplede eller signerede alt med sit dræbende signet enten som "armod" eller "rigdom" enten som fornedrelse, forfølgelse eller beundring og dyrkelse. Den moderne "krøsus" og den moderne "lazarus" blev dette daglige livs to yderpoler."

– Martinus⁴⁶⁰

KAPITEL IV – NATIONERNES UDVIKLING I LYSET AF PENGEKAMPEN

"Hver enkel nation har sin egen kultur og tror, at netop den har fundet det verdensfrelsende middel, de vise sten. Sandheden er den, at der virkelig er nogen sandhed i det, hver især har fundet; de har alle sammen noget af det rigtige, men også alle noget, der er galt." – Martinus citeret fra artiklen "Kultur".

England – Jernladyen og fagforeningerne

"There is no such thing as society" – Margaret Thatcher

Den 2. verdenskrig blev trods sejren en katastrofe for det engelske verdensimperie, men banede også vejen for en ny og stærk alliance over Atlanten. De to sejrherreer skulle nogle årtier efter blive bannerførere i en ny form for verdenskrig. Det blev således den engelske premierminister Margaret Thatcher og den amerikanske præsident Ronald Reagan, som i nyere tid greb stafetten og førte an i et konservativt og nyliberalt korstog over den ganske verden. Thatchers geniale plan var, at overvinde kapitalismens organiserede modstander, fagforeningerne, og gøre dem til medarbejdere i den store omstilling. Velfærdssamfundet havde undergravet menneskenes selvdisciplin, deres evne til at tage ansvar for deres eget liv og familie. Nu skulle menneskene frigøres, liberaliseres.⁴⁶¹

Thatcher talte gerne om sin egen opvækst, og de nyttige erfaringer af at arbejde og tage ansvar ved at hjælpe til i familiens butik i Grantham.⁴⁶² Nu var det anderledes, mente Thatcher. De unge mennesker voksede op med den fejlagtige opfattelse, at samfundet skulle hjælpe dem, uden forståelse af deres egne forpligtelser mod samfundet og Thatcher kunne gå så langt som til at udbrøde: *"There is no such thing as society"*.⁴⁶³

Thatcher trådte ind på scenen samtidigt med at store forandringer blev mere og mere uundgåelige i det engelske samfund. Ligesom landbrugssamfundet engang blev afløst af miner og industri, var kulminerne nu blevet en tung klods om benet, for dyre og svære at stille om i den globale konkurrence.⁴⁶⁴ Thatchers vision var derfor en verden af aktieejere i stedet for fagforeningsmedlemmer. "Arbejderen" skulle blive "kapitalist" så at sige og Thatcher gik konsekvent til værks. Et konstant bevidst pr-arbejde bar visionen frem. Reklamebureauet Saatchi & Saatchi blev betalt for at varetage partiets valgpropaganda og Thatcher indgik aftaler med den britiske presse som indtil da mest havde faldet hende i hælene. Medierne indså hurtigt, at de havde meget at vinde på et samarbejde med regeringsmagten,

og mediemogulen Rupert Murdoch vendte om på hælen. Hans avis "Sun" var herefter en trofast støtte for Thatcher, ligesom Thatchers lovændringer, der begrænsede fagforeningernes magt blev en afgørende hjælp for Murdoch.⁴⁶⁵ De gjorde det muligt for ham selv, at vinde kampen med grafikernes fagforening da han i det følgende rationaliserede hele sin avisindustri.

Thatchers revolution var naturligvis ikke gratis, og fik stor hjælp af de støt voksende olieindtægter fra de nyopdagede olieklæder i Nordsøen. Med militærstrategisk præcision satte hun sit dræbende slag ind mod fagforeningerne, efter først at have vundet folkets fulde gunst i krigen mod Argentina i 1982, hvor de unge mennesker blev sendt i krig for at forsvare Falklandsøerne på den anden side af kloden som Thatcher tidligere ikke havde vist nogen som helst interesse i. Inden konflikten brød ud havde hun selv skåret kraftigt ned på alle bevillinger til øerne. Falklandskrigen blev en uventet gave til Thatcher. Den upopulære argentinske diktator Galtieri havde invaderet hvad han anså var Argentinsk territorium, og Thatcher forstod at spille sine kort. Hun beordrede resolut hangarskibe, atomubåde, bombefly og faldskærmsjagere afsted og imperiet oplevede en sidste patriotisk glædesrus som overdøvede prisen for soldaterne. Den populær militære aktion og Thatchers kamp mod fagforeningerne blev to sider af samme sag.⁴⁶⁶

Thatcher var radikal. Hun kæmpede f.eks. indædt for at gennemføre en personskat, "Poll Tax", der ville beskatte den rige adelsmand med samme beløb som arbejderen. Dette blev dog for stærk kost, og den upopulære skat blev Thatchers Waterloo, omend skatten faktisk blev indført af Thatchers efterfølger John Major i 1991, ligesom andre kernepunkter i den liberale politik også indførtes de følgende år. Thatcher var en stor modstander af EU, og den senere "Brexit" var allerede i støbeskeen.⁴⁶⁷ Landet havde indtil fornylig behersket de 7 verdenshave: *"Rule, Britannia! Britannia, rule the waves. Britons never, never, never will be slaves"*, som det hed. Hvor-

dan skulle en sådan stormagt kunne underkaste sig et parlament i Bruxelles? Thatcher evnede at spille på menneskenes primitive drivkræfter; nationalisme og selvished, og hendes modpart: fagforeningerne, var naturligvis heller ikke udtryk for ren idealisme. Fagforeninger er et redskab til at opnå bedre vilkår og mere i løn i kampen mod arbejdsgiverne og i denne kamp havde fagforeningerne flere gange været næsten ved at "lukke og slukke" det engelske samfund. Midt under den 2. verdenskrig havde minearbejderne strejket for højere løn, men det var især minestrejkerne år 1973, med kravet om lønforhøjelser på 30%, som satte sagen på sin spids da oliekrisen, og den følgende økonomiske krise for Europa indledtes samme år. 25 års uafbrudt økonomisk vækst som fulgte på skabelsen af den europæiske kul- og stålunion i 1951 blev bremset op. Konkurrencen fra Østen blev hårdere og hårdere og de vestlige regeringer svarede med at skyde større og større pengebeløb ind i den ene sektor efter den anden. De kunstige åndedræt drænerede statskassen, men kunne ikke stoppe udviklingen. Snart var ikke blot minedrift, men også skibsværfter og megen øvrig værkstedsindustri tvunget i knæ overalt. De mange strejker gjorde ikke sagen bedre,⁴⁶⁸ og Thatcher forstod, at spille på alt dette.⁴⁶⁹ Situationen kulminerede i en tung strejkeperiode 1978-1979 som lamslog hele det engelske samfund og sidenhen fik navnet "The winter of discontent". Da var vejen banet for Margaret Thatcher.⁴⁷⁰ Hun forstod, at hvis folket kunne få, eller troede at de fik, det bedre på anden vis, ville deres loyalitet flytte over til kapitalen, også selvom forbedringerne ikke omfattede alle. Der behøvede ikke længere at være plads til alle. Thatchers motto var "*The-re is no alternative*".⁴⁷¹ Verden var sort eller hvid. Men det var den jo ikke hvilket den tredje vej demonstrerede i de nordiske velfærdsstater. Skandinavien var i høj grad en torn i øjet på markedsliberalisterne. Margaret Thatcher udtalte direkte, at socialismen var på vej ind af bagdøren i lande som New Zealand og Sverige. Hun glemte at omtale den socialisme for overklassen, som kom "ind gennem hoveddøren" i England og USA hvor staten gentagne gange trådte ind og reddede de mægtige finansinstitutioner fra fallit i finanskriserne. Det var ikke de hjemløse der blev reddet. De blev blot fler og fler. I Storbritannien lever mere end 300.000 mennesker på gaden ifølge landets egen statistik. Da prins Harry i 2018 skulle gifte sig, beordrede politikerne politiet til at fjerne de hjemløse fra gaderne i Windsor.⁴⁷²

Den engelske magtkamp mellem arbejdere og arbejdsgivere vidner om problemerne med at etablere det nødvendige samarbejde. Alle tjener sine egne interesser. "Kommunisten" som får magt, og derefter udøver den på præcis samme vis som "kapitalisten" demonstrerer, at roden til problemet "ulighed" ikke er af politisk men af åndelig natur. Naturligvis kan fremsynede politikere åbne folks øjne og trin for trin reformere os i retning mod fred og retfærdighed, men kun i den grad de får mandat fra det folk de skal tjene. Vi kender mange store geniale politikere, der led en krank skæbne. I den politiske kamp hiver og flår menneskene i hinanden, selvom årsagen til miseren i realiteten er en åndelig realitet; arven fra dyreriget, selvisheden i konflikt med de nye humane evner.

Nyliberalismen blev den hidtil værste demonstration af Rousseaus advarsel om den kloges udnyttelse af den mindre kloge og mindre bemidlede. Samtidigt med at soldaterne forventedes "dø for fædrelandet", stod borgerne i mange henseender uden en effektiv statsmagts beskyttelse og omsorg. Da også fagforeningernes magt blev stækket, var arbejderne næsten fuldstændig i pengemagtens vold i øst såvel som i vest. Nyliberalismen flyttede menneskenes loyalitet fra stat til pengemagt. Markedsøkonomien var ved at overtage statens rolle.⁴⁷³

Polen – Fra solidaritet til forfatningskamp

"Det kommer att vara ett system som är bättre än kapitalism" – Lech Wałęsa

Mens England tog springet ind i den nye tid gennem et opgør med fagforeningerne, blev det i Polen fagforeningerne, der beredte springet ud af det kommunistiske diktatur. Her blev Lech Wałęsa den store frihedshelt, som hverken lod sig tryne af fængsel eller afskedigelse. Walesa var ikke en højtuddannet intellektuel. For ham var virkeligheden vigtigere end teori hvilket blev Polens foreløbige redning. Under hans ledelse blev fagforeningen Solidarność dvs. "Solidaritet", den første uafhængige fagbevægelse, og dermed medvirkende til murens fald mellem øst og vest. Walesas geniale træk var at alliere fagbevægelsen med den katolske kirke. Man holdt simpelthen højmesse midt på værfet, da soldaterne igen ville bryde strejken med vold.

Da Polen efterfølgende igen blev "frit" var det Walesas parti, der vandt valget med sit parti Solidaritet under den følgende vision for samfundet: "*Det bliver ikke kapitalisme. Det bliver et system, som er bedre end kapitalisme, som vil forkaste alt det onde i kapitalismen.*"⁴⁷⁴ Men sådan skulle det ikke gå. Efter valgsejren ventede store udfordringer. Når man skal bygge må man som bekendt enten bygge videre på det gamle eller få tilført ressourcer til at bygge nyt. Men hvor var ressourcerne? Der var ikke nogen "Marshall hjælp" i vente for det nye demokrati, men derimod en gæld på 40 mia. dollars der stod til afregning. IMF lovede hurtige penge, men modkravet var de sædvanlige "omstruktureringer". Den nye folkevalgte ledelse forstod ikke den skjulte fælde, og var i realiteten, ligesom vestens tidligere kolonier, herefter underlagt de internationale långiveres diktat. Polens første aktiebørs fik til huse i kommunistpartiets tidligere hovedkvarter. Game over.

"Solidariteten" er begrænset i nutidens Polen, som ikke vil tage imod sin beskårne del af de strømme af de flygtninge, der banker på fra Syriens krigshelvede.⁴⁷⁵ Lech Walesa blev selv en hård kritiker af den senere regerings politik, hvorefter regeringen svarede med at fjerne Walesa fra de nye historiebøger, som skulle anvendes i skolen. Den seneste regering omtaler Walesa som en slags kommunistisk agent,⁴⁷⁶ hvilket fik den danske professor Jan Kubik at kalde Polens

"historieskrivning" for et typisk eksempel på en "erindringskrig" som vil "omforme den kollektive identitet", blandt andet med formålet at "give legitimitet til en overgang til en anden lovgivning".⁴⁷⁷ Da regeringen 2016 helt ville begrænse mediernes adgang til parlamentets diskussioner, udtalte Walesa, at Polen burde udelukkes fra EU,⁴⁷⁸ mens den polske udenrigsminister på sin side mente, at de nye love skulle helbrede Polen for "vegetarer og cyklister".⁴⁷⁹ Ligesom andre tidligere østeuropæiske lande, f.eks. Ungarn⁴⁸⁰ og Rumænien⁴⁸¹ blev Polen stillet overfor truslen om at få frataget sin stemmeret som ligeværdigt medlem af EU ligesom Ungarn som man derfor allierede sig med i EU.⁴⁸² Da regeringen i 2018 besluttede at sende en lang række dommere fra kommunisttiden på pension vækkede det ramaskrig i vestens medier. Regeringen truede magtens tredeling.⁴⁸³ Man glemte dog i den forbindelse, at feje for egen dør. I Sverige, som mange andre steder, er det op til regeringen at udpege dommere til den højeste domstol.⁴⁸⁴ Da Polens beslutning blev underkendt af EU-domstolen blev de "pensionerede" dommere i genindsat i deres embede.

Flygtningekrisen har vendt mange tidligere østeuropæiske lande mod EU. Det "trykke europæiske skib" man så længe havde haft kursen mod, så ud til at synke, og man satte i stedet sin lid til nationalstaten. Få dage inden, den 11. november 2017, på Polens selvstændighedsdag, marcherede 60.000 højreekstremister i Warszawa med banners som: "Rent Polen", "Vi vil ha Gud" og "Be om en muslimsk udryddelse". Dette i et land hvor muslimerne udgjorde max 40.000 dvs. ca. en promille af den polske befolkning. I realiteten er den tidligere multietniske nation Polen næsten så homogen som nogen nation kan være. 98% er "etniske" polakker som Ivan Krastev udtrykte det.⁴⁸⁵ Det er måske netop derfor, at også antisemitismen er stigende, i landet som under den 2. verdenskrig husede flere store nazistiske udryddelseslejre.⁴⁸⁶ De lokale indbyggere tog mange steder del i folkemordet som dokumenteret i Anna Bikont: "The Crime and the Silence". Anna risikerer 3 års fængsel i Polen, hvor det fra og med 2018 er blevet forbudt at beskyldte Polen for medansvar i Holocaust. Den politiske historieskrivning "polityka Historyczna" har dermed fået kronede dage i Polen. Ved en tidligere retsag om begivenheden i en enkelt by, Jedwabne, er det imidlertid allerede tidligere fastslået, efter afhøringer af 111 vidner, at det var polske indbyggere, der forfulgte jøderne på opfordring af tyskerne efter tyskernes invasion. Det var f.eks. polakker fra Jedwabne, der låste 300 af byens jødiske indbyggere ind i en lade og brændte den. Det må man ikke tale frit om i dagens Polen, som derved holder såret ved lige i stedet for at gøre op med fortiden. Benægtelsen indebærer at forfølgelserne kan fortsætte, ligesom under kommunismen hvor staten i årene 1968-1972 forfulgte jøderne så bestemt, at 20.000 valgte at emigrere.

Kursen er sat. Under demonstrationerne 2017 så politiet passivt til, indtil moddemonstranter lancerede parolen: "Mit moderland er medmenneskelighed". Politiet arresterede de 49 moddemonstranter.⁴⁸⁷

Bag kulisserne, udenfor mediernes søgelys, sidder Jarosław Kaczyński og trækker i trådene, mens han venter på chancen til revanche mod det Rusland som han mener tog livet af hans tvillingbror præsident Lech Kaczyński. Lech faldt som offer for flystyrtet i Smolensk i Rusland 2010 beskrevet andetsteds her.⁴⁸⁸ Jarosław Kaczyńskis parti fik absolut flertal ved valget i 2015 og 2019. Under camouflagen af "Lov og ret", som partiet hedder, er man i realiteten i gang med at afskaffe magtens tredeling og den frie presse til fordel for traditionelle dyder. Den katolske radiostation Radio Maryja grundlagt af Tadeusz Rydzyk, har en enorm indflydelse. Den siddende regering gør alt for at tækkes Rydzyk og har endda sat ham på stadsbudgettet. Præsten er en af Polens rigeste personer. Demokratiet afvikles under påskud af at alternativet er værre. Regering, præsteskab, medier og folk forenes mod Vestens økonomiske udplyndring og Ruslands militære aggressivitet. Katastrofen i Smolensk er det følelsesladede bevis for at Polen ikke kan stole på nogen. Man vil hellere stå alene end at risikere at stå tilbage som offer endnu en gang. Regeringspartiet "Lov og ret", PIS, ofrer gerne demokratiets institutioner på den konto. Også i Polen trives de moderne konspirationsteorier, som på mærkelig vis udpeger demokratiet som synonym med djævelen selv. Jag vender tilbage til emnet i tredje og sidste afsnit af denne tekst.

Udviklingen i Østeuropa udtrykker en variant af tvekampen mellem staten og de frie markeds kræfter.⁴⁸⁹ I både Polen og Ungarn vil majoriteten af borgerne tilsyneladende medvirke til at afskaffe demokratiet, men det er en forenkling. I bogen "After Europe" peger Ivan Krestov på årsagen til den dybe kløft mellem de tidligere Øst- og Vestlande. I de socialistiske diktaturer blev man indoktrineret med "internationalisme"; Kommunismen skulle gå sin sejrs gang over verden. Nationerne skulle "viskes ud" af den røde flamme og internationalismens ideal blev efter murens fald for nogle synonym med den forhadte kommunisme som EU bureaukratiet mindede meget om.

Polen mistede en tredjedel af sit territorium under den 2. verdenskrig som indledtes med at landet blev overfaldet af den tyske diktator. Efter krigen blev Polen i stedet underlagt den russiske diktator, selvom man jo i realiteten havde været på Vestens side i konflikten. Det er derfor ikke så mærkeligt hvis Polen søger sin tryghed i nationen. Man tolker historien som om "internationalismen" svigtede Polen.

Et utal af konspirationsteorier udklækkes i Østeuropa og finansmanden George Soros må ofte stå for skud som forklaring på den magtesløshed mange borgere oplever i mødet med den "fri" markedsøkonomis effekter sammenfattet med ordet "globalisme", som man tolker som "internationalisme",⁴⁹⁰ selvom det jo ikke er internationalismens mål at kvæle hverken folk eller stat, men at samarbejde sig frem til de overnationale regler, der kræves for at beskytte dem mod hinanden og mod sig selv. Hvordan ellers garantere frihed, retfærdighed og fred i den moderne globaliserede verden?

Tjekkiet – Fra fløjlshandsker til jerngreb

”Kommunismen besegrades inte med militärmakt, utan med mänsklighet, med samvete, med människans motstånd mot manipulation. Den besegrades av den mänskliga individualitetens revolt mot den likriktade ideologins fångelse.” – Václav Havel⁴⁹¹

For Tjekkioslovaikiets vedkommende blev forfatteren Václav Havel, den store frihedshelt.⁴⁹² Havel spillede en nøglerolle i den fredelige ”fløjlsrevolution” i 1989, som udmundede i, at Havel blev præsident i det nye ”frie” Tjekkioslovakiet, som 1993 deltes i Tjekkiet og Slovakiet. I Tjekkiet ventede nyliberalisten Václav Klaus i kulissen og han havde ikke fløjlshandsker på. Klaus var økonom, uddannet i USA, og blev finans- og derefter premierminister på visionen om at privatisere mest muligt for enhver pris. I lyset af erfaringerne med besættelsesmagten og den fallerede kommunisme, søgte man udelukkende inspiration hos kapitalisterne. Den brutale proces ledte i første omgang til konflikt med den mere humane og populære Václav Havel og dermed Václav Klaus afgang. Få år efter var Klaus dog tilbage som Havels efterfølger og nu var det tid for tjekkerne at opleve hele den nyliberale vifte af strukturændringer og streng nationalisme,⁴⁹³ som efterhånden, også i Tjekkiet, banede i 2017 vej for politisk sejr til Andrej Babis,⁴⁹⁴ god for over 4 mia. dollar.⁴⁹⁵

Både Tjekkiet og Slovakiet var gået i Sveriges fodspor og havde afskaffet skatten på arvet formue. Det så egentlig lovende ud til at starte med. Kursen var sat mod demokrati og frihed. I 1994 udnævntes f.eks. en af de mest lovende ikke-korruperte politimænd Tomáš Macháček til leder af ”ALFA” afdelingen, der skulle sikre Tjekkiet mod den organiserede kriminalitet. Symbolikken var dog umiskendelig da Tomáš Macháček allerede 5 år efter, som følge af et komplot, blev isoleret i det selv samme fængsel hvor Václav Havel havde siddet isoleret for sin opposition mod den russiske lydstat.⁴⁹⁶ I Slovakiet gik det siden ud over journalisten Ján Kuciak, der havde skrevet frit om mafiaens indflydelse på højt niveau i Slovakiet.⁴⁹⁷ Det politiske diktatur afløstes af det økonomiske.

”Kriminaliteten er hurtigt steget og det velkendte ”kloakvand”, som under historiske omvæltninger altid vælder frem fra den menneskelige psykes nedre regioner, har fosseset over i massemedierne, særligt i rendestenspressen. Men der er andre mere alvorlige problemer: Had mellem nationaliteter, mistænksomhed, racisme, endog tegn på fascisme; ondsindet demagogi, intriger, bevidste løgne, politisk spil og helt hensynsløs magtkamp for helt specielle interesser, magtbegær, uhæmmede ambitioner, fanatisme af en hver tænkelig art; nye og uventede former for tyveri, opståen af forskellig slags mafia, almindelig mangel på tolerance, forståelse, god smag, selvbeherskelse og fornøft.”⁴⁹⁸

– Václav Havel

Det væbnede beredskab under den kolde krig, lagde nu fundamentet for et voksende problem af intelligente bevæbnede banditter overalt. Den kolde krig efterlod sig mio. af arbejdsløse mennesker uddannede indenfor militær og efterretningsvirksomhed. Forskellige paramilitære grupper røvede hinanden, hvilket vi f.eks. så i krigene på Balkan, og fik på denne måde adgang til formuer der kunne investeres i opbygning af grænseoverskridende forbrydersyndikater. Allerede under den kolde krig var forskellige efterretningstjenester i Øst involveret i smugling af narkotika, våben og hi-tech til og fra Vesten. Et år efter at Bulgariens ”Forordning nr.56” efter murens fald gjorde det lovligt at oprette private virksomheder i Bulgarien, stod medarbejdere i Bulgariens militære kontraspionage, DS, for oprettelse af 90% af alle nye aktieselskaber i landet.

Vestens manglende vision for udviklingen efter murens fald havde fået konsekvenser. EU's indre marked var lukket for de almindelige bulgarske produkter, bomuld, blomster, vin mm., samtidig med at tusinder af tidligere politi- og efterretningsfolk blev kastet ud i arbejdsløshed. Mischa Glenny beskriver i ”McMaffia” hvorledes man i realiteten lagde grunden for den kommende mafiaøkonomi. De mange smuglerruter som udvikledes under den kolde krig, kom som det skal belyses senere, til rig afbenyttelse.⁴⁹⁹ Problemet var åbenlyst. Den globale økonomi havde naturligvis også gjort det friere for gangstere at samarbejde og etablere sig over grænserne. Glenny beskriver hvordan udviklingen gik helt overstyr: *”Da vi så på Balkan eller Kaukasus var de vigtigste indkomstkilder i samfundet kriminelle.”*

”Med tanke på, att skyggeøkonomien er blevet en så vigtig økonomisk kraft i vores verden er det overraskende hvor lidt vi anstrenger os for at forsøge at forstå hvordan den fungerer og hvordan den er koblet sammen med den lovlige økonomi.”⁵⁰⁰

– Mischa Glenny

Grækenland – Fra kollaps til Goldman Sachs

Også det græske folk får for tiden førstehånds erfaringer af kapitalismens natur. Mens den populære, og "politisk korrekte" forklaring på det græske økonomiske kollaps er at man levede for lånte penge, er virkeligheden mere nuanceret. Kollapsen var i høj grad resultatet af et djævelsk samarbejde, med banken Goldman Sachs i spidsen. Grækenland blev ledt ind i en fælde af avancerede lån, "derivater", som de folkevalgte ikke kunne gennemskue.

Den daværende regering ville flytte de økonomiske udfordringer nogle år frem til efter afholdelsen af de Olympiske Lege 2004. Det måtte naturligvis fejres med bravur, at verdens største olympiske fest var tilbage hvor det hele startede. Den store sportsbegivenhed, som blev afviklet fra og med år 776 f.kr., hvor kokken Koroivos vandt løbekonkurrencen, betragtes som den første hændelse, der dokumenteredes for eftertiden i det gamle Grækenland, den vestlige kulturs og demokratiets arne. At den store fest 2780 år senere netop blev indledningen på en økonomisk kollaps, der kastede det græske samfund i lodret fald er derfor ikke uden symbolværdi for den vestlige verdens nuværende situation. Ligesom udfaldet af Marathonløbet ved OL 2004 i høj grad var påvirket af urent spil,⁵⁰¹ således var også Grækenlands efterfølgende økonomiske misere et udslag af urent spil. I bogen "The Devil Derivatives" beskriver Nick Dunbar hvorledes det gik til. Naturligvis havde tidligere græske regeringer sin del af ansvaret,⁵⁰² ligesom den daværende regering tydeligvis var motiveret af at fremstå i et bedre lys ved at udskyde nogle problemer til efter valget af den efterfølgende regering. Men det var også tydeligt, at man ikke havde forstået de forfærdelige konsekvenser af den største aftale med værdipapirer, såkaldte "Derivater",⁵⁰³ mellem en bank og en stat nogensinde. Et helt folk blev bragt udover afgrundens rand blot for, at banken Goldman Sachs kunne uddele mere bonus.⁵⁰⁴ Grækerne endte med at betale ikke mindre end 16 % i rente på de store lån. Man var blevet snydt. Man troede, at man havde fået udenlandsgælden ned med 2 %, men det var blot camouflage. Da den følgende regering overtog regnskaberne i 2009 fik den et chock. Grækenland havde i realiteten fordoblet sin udenlandsgæld fra 2001 til 2008. Katastrofen var en realitet man ikke kunne vride sig ud af, idet man var underordnet den fælles valuta, Euroen.

Tyske Oskar Lafontaine formulerede det således: *"Der er ingen forudsætninger for venstrepolitik på regeringsniveau, hvis venstre ikke har adgang til traditionelle makroøkonomiske værktøj som rentepolitik, vekselkurspolitik og en uafhængig finanspolitik."* Da det græske folk efterfølgende fik tommelskrueerne på gjorde man alt for at vride sig ud. Først udskrev premierministeren folkeafstemning om EU's redningspakke, men den blev han tvunget til at nedlægge efter pres netop fra EU. Dernæst valgte grækerne den trodsige Syriaza regering, men det ledte blot til at bankerne straffede dem med endnu hårdere lånevilkår. Grækenland, demokratiets arne, vågnede op til det "moderne demokrati"; friheden

til at underlægge sig pengemagtens vilkår. Man havde ikke engang lov til at udskrive folkeafstemninger længere. Den folkevalgte græske regering fjøede sig, og udover forhøjede skatter solgte man 71.500 offentlige ejendomme, for at stille sikkerhed for de lån man havde fået siden 2010. Det hjalp ikke meget. Frem til 2017 fik Grækenland tre hjælpepakker på totalt 3000 mia. Skr. Medierne omtalte ikke, at den helt afgørende del af dette astronomiske beløb gik til at betale renter og afdrag på de tidligere lån. Pengene var med andre ord fortrinsvis gået til bankerne, på samme måde som den oprindelige derivat-aftale, der kørte Grækenland i bund også genererede enorme profitter til banken og de involverede bankfolk.

Når man handler med stater skal der ikke mange procent, eller promiller, til for at skabe enorme profitter. Den nuværende (2018) chef for Goldman Sachs hedder Lloyd Blankfein. Året inden finanskrisen indkasserede han 600 mio. Skr. i bonus, og menes i 2017 ligge inde med en personlig formue på 9 mia. Skr. Hvem har han i realiteten fået disse penge af? Bankerne vinder uanset hvad der sker. Både aktion "snyd Grækenland" og aktion "hjælp Grækenland" gør bankerne til vinder. I 2011 blev der uddelt 108 mia. dollar i bonus på Wallstreet, altså kort tid efter et af verdenshistoriens største økonomiske kriser. Uddelingerne fortsatte uanfægtet. Der er m.a.o. rige profitmuligheder i krise. For at føje spot til skade, blev en rådgiver for Goldman Sachs, og tidligere vicepræsident i den europæiske centralbank, ECB, Lucas Papademos, premierminister i Grækenland.⁵⁰⁵ Det samme gjaldt flere på hinanden følgende premierministre i Italien, f.eks. Romano Prodi (1996–1998 og 2006–2008) og Mario Monti (2011–2013). Mario Monti blev i øvrigt premierminister i Italien uden nogensinde at være blevet valgt som politiker. Romano Prodi var EU-kommisionens ordførende 1999–2004 og fulgtes af José Manuel Barroso, 2004–2014. Barroso var dermed EU-kommisionens chef i tiden for katastrofen i Grækenland og Spanien. Derefter fik også Barroso job i Goldman Sachs som tilsyneladende er blevet Europas skygge-regering. Også Mario Draghi, den Europæiske Centralbanks ordførende, er tidligere medarbejder i Goldman Sachs.

Dommen har været hård over Grækenland, men hvad med banken som fangede den græske nation i en fælde? I John Perkins bog fra 2004: "Confessions of an Economic Hit Man" kan man læse dokumentationen for hvem, og hvordan man privatiserer, altså overtager værdierne i land efter land. Dette er vel at mærke beskrevet af John Perkins, der selv tog del i processen. Ikke kun Grækenland, men alle vestens demokratier er i realiteten udsat for pengemagtens pågående kup.⁵⁰⁶ Det går ikke længere at bortse fra de usynlige rammer som bestemmer hvad der er muligt for politikerne under det nuværende pengesystem.

Det er ikke mærkeligt, at Grækerne er blevet mistroiske til begrebet "samarbejde". Da EU i 2016 skulle finde fælles fodslag i reaktionen på Kinas ambitioner i det Sydkinesiske hav, faldt enigheden på Grækenlands modstand. Mon det var blevet mere tillokkende at stå sig vel med Kina end med sine europæiske naboer? Var Grækenland blevet træt af EU?

Grækenlands filosof og nationalhelt Sokrates valgte en gang, at han hellere ville leve på almisser end at sælge sin sjæl. Friheden var at foretrække, fordi den gjorde det muligt at tænke lidt dybere over problemerne. Sokrates fastslog, at man altid måtte være parat til at forkaste et synspunkt i mødet med højere logik. Den ydmyge var, pr. definition, klogere end den som, trods sin kundskab, ikke indrømmede det han ikke forstod. Sokrates var en torn i øjet på demagogerne, der ville omstyrte demokratiet. Ligesom i dag endte det dengang med, at Athens spæde demokrati blev kuppet af 30 oligarker, der udnyttede den urolige tid. Fritænkeren Sokrates fortsatte dog ufortrødent at uddanne ungdommen i selvstændig tænkning indtil det år 399 F.kr. blev for meget for magthaverne. 70 år gammel blev Sokrates stævnet for retten anklaget for blasfemi mod Guderne og forførelse af ungdommen. Den følgende retssag gjorde det dog også muligt for Sokrates at demonstrere sin visdom, der dermed blev udødeliggjort i hans forsvarstale.⁵⁰⁷ På kanten til "døden" demonstrerede Sokrates den yderste konsekvens af forskellen på viden og visdom. Mennesket som er bange for døden, tror sig jo vide det denne ikke ved.

"Intet Menneske aner noget som helst om døden, der meget vel kan være den største lykke, der kan times et menneske. Folk er bange for den, som om de vidste, at det er den frygteligste ulykke. Er det da ikke indlysende, at vi her igen står overfor just denne forkastelige form for uvidenhed: dette at bilde sig ind at vide, hvad man ikke ved?"

– Sokrates

Italien – Den kolde krigs varme udbrud

"Enten ophører de med dette, eller også vil de komme til at betale dyrt." – Henry Kissinger til Aldo Moro

Da Kissinger udtalte ovenstående citat var det italienske kommunistparti mægtigst i Europa og en torn i øjet på USA. Italien ledte an i den såkaldte "eurokommunisme" da man fik 34,4 % af stemmerne i 1976. Officielt havde partiet brudt med de Moskvatro doktriner, men ingen følte sig sikre på partiets virkelige intentioner,⁵⁰⁸ og dette er baggrunden for den urolige periode som derefter prægede Italien⁵⁰⁹ og gjorde det svært at gennemskue hvem som egentligt var hvem. Den som anvender terror som metode afslører dog netop ved sit valg af metode, at målet for attentatet er demokratiet. I den såkaldte "Commissioene Moro" referer den italienske kristelig-demokratiske politiker Aldo Moros enke under ed, at hendes mand tidligere var blevet direkte truet af Henry Kissinger med ordene: *"Hr. Moro De må opgive at forfølge deres politiske plan om at bringe alle deres lands kræfter til*

*direkte at arbejde sammen. Enten ophører de med dette, eller også vil de komme til at betale dyrt. Det er op til dem hvordan de vil forstå det."*⁵¹⁰ Aldo Moro fik under det selv samme ophold i USA et ildebefindende og måtte rejse hjem. Han lod sig dog ikke skræmme, og det var Moros fortjeneste, via hans projekt "la apertura alla sinistra", at den nytiltrådte italienske regering i 1978 for første gang efter krigen kunne samarbejde over midten med kommunisterne og derfor regne med deres stemmer i parlamentet. Denne konsensus, senere kaldet "Det historiske kompromis" fik en brat afslutning i og med mordet på Aldo Moro samme år. Moro blev bortført, og derefter dræbt, da man ikke ville forhandle med hans kidnappere. I den fortsatte efterforskning viste det sig senere, at alle ledende og ansvarlige personer i den gruppe politiofficerer, der blev dannet for at "hjælpe" Moro var medlemmer af den dengang ukendte højregruppe, frimurerlogen P2.⁵¹¹ Den italienske kommission redegjorde i realiteten for eksistensen af vestlig "false flag" virksomhed, altså aktioner der skulle påvirke offentligheden i modsat retning. Man kom blandt andet frem til, at den voldsomme terroraktion der kostede 85 mennesker livet og sårede 200 på Bologna togstation i 1980 havde til hensigt at skabe en slags undtagelsestilstand som undskyldning for at bekæmpe de italienske kommunister med vold.⁵¹² Jeg citerer her fra det italienske parlaments kommissionsrapport fra år 2000: *"Disse massakrer, disse bomber, disse militære aktioner var organiseret, befordret eller støttet af mænd indefra italienske statslige institutioner og af mænd koblet til USA's efterretningsstrukturer."* Efter mordet på Aldo Moro blev den politiske konsensus afløst af en stadig kamp mellem de politiske partier og Italien blev scene for mangfoldige korruptionsskandaler.

Begivenhederne vidner om den specielle karakter som den "kolde krig" fik i Vesteuropa. Mens Østeuropa sad fastlåst i diktaturer af forskellige slags, og der ude i verden udkæmpedes blodige krige er det mindre kendt, at vold og brutalitet også fandt sted på den vestlige side af "jerntæppet" som f.eks. beskrevet i bogen: "Natos hemliga armeer"⁵¹³ af Daniele Ganser, fredsforsker ved Swiss Institutet for Peace and Energy Research (SIPER) i Basel. Bogen dokumenterer ikke alene propaganda, overvågning og registrering af de mistænkte modstandere, men også statskup, tortur, terror og bekæmpelse af alle oppositionsgrupper, der kunne true amerikanske politiske og økonomiske interesser. I Italien afslørede man i august 1990 et netværk, med tilstedeværelse i 16 natolande, herunder Danmark, og 4 neutrale lande, herunder Sverige, der som en del af Nato, under betegnelsen "Gladio" eller i folkemund "Stay behind", i al hemmelighed skulle være med til at stå imod en russisk invasion. Gladio etableredes sandsynligvis under ledelse af CIA chefen, den tidligere agent Allen Dulles. Det er jo al ære værd, at man ville beskytte sig mod en russisk invasion som dengang ansås som reel trussel, men i mangel af russisk invasion bekæmpedes ikke blot vestlige kommunistpartier men også venstrebevægelser, blandt andet ved hjælp af rene "false flag" aktioner. Sådanne camouflerede hændelser har naturligvis fundet sted fra begge parter side. Den ene Sovjetspion efter den anden er gennem tiden blevet

afsløret i vesten og da den vesttyske politimand Heinz Kurras i 1967 skød en 26-årig demonstrant Benno Ohnesorg hvilket blev startskuddet på en radikaliserings af den tyske studenterbevægelse, herunder det udskud som blev til terrororganisationen "Rote Armee Fraktion", RAF, viste det sig efter murens fald, at denne politimand havde arbejdet for Østtysklands efterretningstjeneste Stasi siden 1955.⁵¹⁴ Historien vidner om mange sådanne begivenheder, der altså fremstilles på en måde, men i realiteten har helt andre årsager, som i Joseph Conrad's bog "Anarkisten" hvor "terroristen" viser sig være betalt provokatør.⁵¹⁵ Sandheden i en given sag genopretter menneskenes tillid til hinanden.

Bølgerne går stadig højt i Italien, og holdningen til de mange flygtninge som opholder sig i landet (2019) fordi de ikke kan komme videre til andre Europæiske lande splitter nationen. Alt som behøves er en tændende gnist i form af nogle økonomiske tommelskruer som dem Tyskland blev udsat for inden 2. verdenskrig. Landet har allerede fået sin "Il Capitano". Landets indenrigsminister Matteo Salvini fra det højrenationale parti Lega optræder gerne i politiuniformer ved officielle lejligheder. Det vækker naturligvis en vis bekymring i Italien som alt for godt mindes sidste gang regeringen trak i uniformer.⁵¹⁶ Den nye regering som er dannet af Lega og et andet protestparti, "5 stjerne bevægelsen", havde som første mål at deportere en halv million mennesker. I stedet for indvandrere vil den nye regering indføre en "jord for børn" politik, der skal belønne borgere med jord og rentefrie lån på 2 mio. kr til at bygge hus på jorden i den grad de skaffer mere end 2 børn.⁵¹⁷

Der skal ikke så meget til at tippe vægtskålen. Italien er allerede overladt til den Europæiske Centralbanks nåde. Den store udlandsgæld, som der i øjeblikket er styr på, kan let tippe nationen ud i katastrofe. Alt som behøves er at ECB øger renten ved et af sine 8 årlige rentemøder. Det er i denne stund, at også Italien åbner sig for Kina. Den italienske havneby Trieste, er af Kina udpeget som fodfæste for Kinas ambitioner i Europa.⁵¹⁸ Italien er blevet en del af Kinas Silkevejsprojekt, og samarbejdet blev markeret af et møde mellem Italiens premierminister Giuseppe Conte og Kinas præsident Xi Jinping i marts 2019.⁵¹⁹ EU's indre konflikter kunne næppe demonstreres tydeligere end Italiens nye kurs. For 700 år siden rejste Marco Polo til Kina og beskrev Silkevejen. Nu er det kinesernes tur.

Italiens økonomiske skæbne demonstrerer hvorledes globaliseringsprocessen tog de økonomiske styremidler ud af hænderne på de folkevalgte politikere, hvilket også Sverige blev et enestående eksempel på. Den omstændige gennemgang af det svenske eksempel i det følgende, skal tjene til at fremhæve nogle afgørende erfaringer, på godt og ondt, der efter min mening vil komme til at spille en vigtig rolle i det kommende.

Sverige – Den tredje vej: "Folkhemmet"

"Det är den högsta civilisationsnivå som något samhälle uppnått historiskt sett." – Olof Palme om Sverige⁵²⁰

De borgerlige revolutioner, der prægede Europa på 1800'tallet gjorde det af med kongernes absolutte enevælde. Enevælden var blevet en snare for udviklingen. I den følgende tid udviklede hver nation sin egen regeringsform, som oftest bestod af et samspil af "bedsteborgere" og konge eller kejser, der var endnu ikke tale om demokrati i moderne betydning, men det næste store mål blev indførelse af en regeringsform baseret på almindelig stemmeret til mænd og kvinder.

I Sverige svingede forfatningskampen frem og tilbage mellem højrekræfter, bønder, revolutionære venstresocialister og socialdemokraternes reformvej som til slut blev udslagsgivende. Udfaldet var absolut ikke givet på forhånd. Socialdemokraterne overvejede en tid at forene de mange demonstrationer i storstrejke og oprør, men i det herrens år 1917 blev man så enige om parlamentarismens vej. Året efter indførtes almindelig stemmeret i Sverige. Dette var ikke mindst en stor sejr for kvinderne. Det ser unægtelig ud som om det ene trin med indre logisk nødvendighed leder videre til det næste med 10 års mellemrum mellem hvert trin: I 1842 indføres obligatorisk folkeskole for kvinder og mænd. I 1853 er de underviste piger blevet voksne og nu får kvinderne ret til at undervise i folkeskolen. Derefter, i 1861 åbnes et læreseminarie forbeholdt kvinder. I 1870 får kvinderne ret til at aflægge studentereksamen som privatister, og ret til at studere medicin og 3 år efter ret til at aflægge akademisk eksamen indenfor alle områder foruden magtens sfære; jura og teologi. Demokratiet fulgte efter adgangen til at kunne studere.⁵²¹ Det var herefter kun et spørgsmål om tid inden de uddannede kvinder fik adgang til arbejdsmarkedet på lige fod med mændene.⁵²² 10 år efter fremlægger Fredrik T. Borg i 1884 lovforslag, "Motion nr. 49" i Rigsdagen hvilket åbner op for diskussionen om kvindernes stemmeret.⁵²³ De følgende 100 år ledte en omfattende kvindelig oplysningskampagne til sejr på område efter område indtil hele samfundslivet måtte anses at være formelt ligeberettiget. Uddannelse leder til autonomi.

Med indførslen af almindelig stemmeret, kunne de mange erfaringer fra samfundets omsorgsområder inkluderes i projekteringen af staten, og vejen var nu åben for et epokegørende eksperiment; Det svenske folkehjem.⁵²⁴ Et eksperiment som sidenhen skulle lyse som vejledende stjerne for andre nationer i deres egne bestræbelser og det var først da globaliseringen for alvor tog fart op til årtusindskiftet, at det blev umuligt at opretholde den "tredje vej" indenfor et enkelt nationalt begrænset område. Globaliseringen markerer dermed en overgang til næste fase i udviklingen. Der er ingen vej udenom. Den handlingsbegrænsede nationale stat, må slutte sig sammen med andre handlingsbegrænsede nationale stater i udviklingen af det globale folkehjem af fred og retfærdighed. Indtil da bestemmer pengemagten, ligesom de enkelte nationer hæmningsløst monopoliserer "deres" natur-

ressourcer. Jeg vil i det følgende zoome ind på Norden, og specielt Sverige, som et eksempel på statens udvikling af omtanke og omsorg for sine indbyggere. Det svenske eksperiment er et vigtigt lærestykke til brug for udviklingen frem mod det globale folkehjem af fred og retfærdighed.

De sidste årtiers mantra; at høje skatter er i vejen for samfundets vækst blev fuldstændigt modbevist i Norden gennem 50 års uafbrudt udvikling 1930 - 1980. Det er en kendsgerning at Norden i 60'erne og 70'erne, vha. trinvis reformer, lykkedes langt bedre end kommunisterne i øst og superliberalisterne i vest med hensyn til velfærd for helheden. Den "nordiske model" demonstrerede dermed en "tredje økonomisk vej" fremad. Danmark blev kendt som landet, hvor "*i rigdom vi drevet det vidt, når få har for meget og færre for lidt*", som Grundtvig udtrykte det i salmen "Langt højere bjerge".⁵²⁵ Dette var noget helt specielt som kendetegnede Danmark. Her var ikke noget der "stak ud", de langt højere bjerge måtte man søge andre steder. På den anden side af sundet boede et folk, der i den grad skulle komme til at "stikke ud". Det var ikke tilfældigt at den engelske premierminister Thatcher netop anvendte Sverige som advarende eksempel i sit nyliberalistiske felttog.⁵²⁶ Det svenske "folkehjem" udvikledes til en direkte falsifikation af nyliberalismens tese om, at lave skatteprocenter ville løse problemerne. I 1981 var Sverige landet med den mindste indkomstforskel samtidigt med den højeste marginalskat.⁵²⁷ Trods de højeste skatteprocenter her og i resten af Norden, oplevede Sverige en vækst for befolkningen som helhed, der i realiteten overgik alle andre lande i verden. Norden blev verdens model for velfærd, fred og stabilitet,⁵²⁸ omend naturligvis ikke den eneste vej.⁵²⁹

Det er ikke helt forkert, at kalde de Nordiske lande, med korset i flaget, for et forsøg på, at omsætte kristendom i politisk virkelighed. Kristus enkle løsning på fattigdomsproblemet var som bekendt: "*Den, som har to Kjortler, dele med den, som ingen har; og den, som har Mad, gøre ligesaa!*"⁵³⁰ Historien vidner dog om hvor svært det er for den rige at få sig selv til at dele med den fattige. Fundamentet for de nordiske velfærdsstater var derfor skatteinddrivelse. Med loven i hånd blev det påbudt at "tjene sin næste". Ved hjælp af "skatten" blev staten i stand til at opbygge hospitaler, skoler, universiteter, alderdomshjem, ligesom lov og ret skulle beskytte den svage mod den stærkes overmagt uden at gå til overdrift. "Den svenske model" udtrykte et kompromis mellem de markedsøkonomiske interesser i produktion og profit på den ene side, og socialdemokraternes mål om at udjævne forskellen mellem rige og fattige på den anden og Sverige var i mange år præget af konsensus og tilsyneladende fælles opfattelse af det store velstandsmål og vejen dertil.⁵³¹ Det var i statens interesse, at samfundets nødvendige produktion var rationelt struktureret og mest muligt hensigtsmæssig, hvilket bidrog til, at det svenske erhvervsliv blev udpræget "topstyret" og præget af store virksomheder. Det lille land udviklede sig hurtigt frem til at blive en økonomisk stormagt, naturligvis godt hjulpet af sine store naturressourcer. Den svenske stål- og træindustrien lagde grunden for det hele. "Europa-pallen"

er en svensk opfindelse, og kuglelejerfabrikken SKF producerede 60% af alle kuglelejer i hele Europa. Electrolux opfandt og markedsførte en lang række opfindelser, ligesom Sverige udviklede sin egen bil- og flyindustri. Ericsson tog allerede i 1997 føringen indenfor verdens mobiltelefoni og beholdt den frem til Iphonens opfindelse. De svenske skibsværfter drog fordel af det billige stål og værfterne i Malmö og Göteborg byggede verdens absolut største skibe på ½ mio. ton hvilket gjorde det muligt for næste led i kæden, rederierne, at udvikle sig til de største i verden. Alt dette i et land med få mio. indbyggere. Samtidigt udvikledes Volvo til Sveriges største virksomhed, og det lykkedes at udvikle nogle af verdens mest sikre, holdbare og miljømæssigt forsvarlige biler. Det var f.eks. Volvos ingeniør Nils Bohlin som opfandt 3 punkts sikkerhedsbæltet, som siden da har reddet mange menneskeliv. Volvos chef, P. G. Gyllenhammer, udtalte: "*Det som är bra för Volvo är bra för Sverige*".⁵³² Ved at hjælpe hinanden, stat, arbejdsgivere og arbejdstagere, ville man komme meget hurtigere frem, og på en bedre måde, end ved at bekriige hinanden. Viljen til samarbejde gjorde således velstandsmiraklet muligt. De svenske industriarbejdere oplevede en 50-dobling af levestandarden og dertil ledighed til ferie. Trafiksikkerhed er et eksempel. I 1970 døde 1307 mennesker i trafikken i Sverige hvorefter regeringen lancerede sin "nollvision". Kritikken haglede ned da mennesker blev tvunget til at køre med sikkerhedsbælte, men samtidigt udvikledes trafiksikre miljøer, og snart var Sverige det mest trafiksikre land i hele verden. I 2016 omkom 270 personer i trafikken.⁵³³

Sverige prægedes i usædvanlig grad af ro og stabilitet. Tage Erlander virkede som regeringschef i ikke mindre end 23 år i træk og hans mange møder med industrimagnaten Wallenberg, der holdt fast i tøjlerne på den anden side af frontlinjen, fandt sted uden at kompromittere den idealistiske folkehjemspolitik. Erlanders lange regeringsperiode gav ham godt med ro til eftertanke og mulighed for at udtænke varige løsninger til helhedens bedste.⁵³⁴ Modsætningen til i dag, hvor den ene lov afløser den anden, og politikerne skifter hvert 4 år er stor. Hvilken kontrast til nutidens politiske kamp mellem partierne i stedet for konsensus om nationens bedste. Målet for en ægte leder er naturligvis ikke magt og prestige, men helhedens udvikling og velfærd.⁵³⁵

Det må konstateres, at det i Sverige gennem mange år lykkedes for socialdemokratiet at få arbejdsgiverne til at reformere samfundslivet sammen, både uden- og inden for fabriksporten. Landet udviklede flere arbejdsmiljøregler end noget andet land i verden, uden at hæmme produktionen med for mange besværende strejker og konflikter. Ikke mindre end 13 forskellige arbejdsmarkedsreformer iværksattes 1971-1976⁵³⁶ og det svenske samfund blev rigere år efter år. Millioner fik hjem, uddannelse og job. Olof Palme, som var lærling hos og siden efterfulgte Tage Erlander, udtalte: "*Det måste vara mera rationellt att satsa på en reformering av arbetslivet i stället för att begränsa sig till att genom stora, kostnadskrävande reformer utanför arbetslivet kompensera människorna för en hård och slitsam arbetsmiljö och ta hand om dom som slagits ut.*"

Det var endda direkte indskrevet i formålet for svensk kulturpolitik, at den skulle *"motverka kommersialismens negative verkningar"*. Lovene var med andre ord til for at beskytte borgerne, ikke pengemagten. Velhavende mennesker er jo også borgere og har derfor ikke behov for særlig beskyttelse. Sådan var det naturligvis ikke alle der så på sagen. Det svenske folkehjem balancerede i realiteten på en hårfin balance mellem en uhørt stærk pengemagt, og en uhørt stærk arbejderbevægelse.⁵³⁷

"Det goda hemmet känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn. Där ser icke den ene ner på den andre. Där försöker ingen skaffa sig fördel på andras bekostnad, den starke trycker icke ner och plundrar den svage. I det goda hemmet råder likhet, omtanke, samarbete, hjälpsamhet."

– Per Albin Hansson i sin berømte "Folkhemstal" i Riksdagen 1928

Sverige – Folkehjem hvilende på folkeoplysning

"Ett fritt samhälle byggt på frivillig samverkan mellan självständiga och fria medborgare" – Olof Palmes vision for det svenske "Folkhem"

Det som vokser frem "nedefra" bliver mere stabilt og livskraftigt end det som dikteres "oppefra". Ud af den danske vækkelses- og senere højskolebevægelse voksede den succesrige danske andelsbevægelse frem. I Finland ledte den nationale vækkelse på 1800 tallet⁵³⁸ til fremkomsten af arbejderinstitutioner og folkehøjskoler i hurtig takt, hvilket i høj grad medvirkede til, at Finland efter selvstændigheden fra Rusland i 1917, i løbet af kun 30 år, løftede sig til næsten samme niveau som de andre nordiske lande. Alle havde været præget af fattigdom frem til folkeoplysningen rigtig tog fart. I Norden fulgtes den åndelige og materielle udvikling ad. Grundtvig slog tonen an i teksten til sangen med den sigende titel: "Er lyset for de lærde blot?".⁵³⁹ Folkeånden tilhører folket! I Danmark var det mørkets stund, nederlaget til tyskerne i 1864, som i særlig grad motiverede den nye folkeoplysning under parolen: *"Hvad udad tabes skal indad vindes"*. Indenfor 5 år efter 1864 etableredes over 50 højskoler.⁵⁴⁰ Den danske højskolebevægelse var præget af præster og lærere, mens den svenske var mere akademisk styret fra starten af. Med industrialiseringen blev bønderne færre og arbejderne flere. Arbejderbevægelsen skulle snart dominere billedet, men "landmanden" fulgte med som nationalt identifikationsobjekt. Fra 1910 til 1974 var det en plovmand, der prydede de danske 500 kr. sedler, hvilket opretholdt illusionen af, at økonomien stadig hvilede på frugterne af den danske muld.⁵⁴¹ Den socialdemokratiske arbejderbevægelse

transformerede folkeoplysningsprojektet.⁵⁴² Også i Sverige skulle "lyset" være allemandseje. I det svenske "Folkhem" skulle uddannelsessystemet reformeres fra grunden. Mens gymnasieuddannelse tidligere var forbeholdt en mindre elite, som gik videre til universitet og "högskola", var det nu formålet at give alle elever samme muligheder.⁵⁴³ Initiativtagerne til de mange reformer var selv uddannede mennesker og mange kom fra samfundets absolutte overklasse. Den første socialdemokratiske statsminister, Hjalmar Branting, havde til eksempel gået i skoleklasse med Sveriges konge Gustaf V. Der var således gode forudsætninger for at forstå, "massernes kundskabsbrist".

Ligesom Stuart Mill i sin tid indså nu også socialdemokraterne nødvendigheden af, at bygge ægte frihed og ægte demokrati på et fundament af samarbejdende oplyste mennesker. Det kan ikke nytte noget at sætte analfabeter ved roret.⁵⁴⁴ Allerede i Platon beskrivelser af det græske "demokrati" advares om faren for hobens flertalsdiktatur. Den "demokratiske" proces som beskrives i "Sokrates forsvarstale"⁵⁴⁵ udmundede jo i at 52% af Athens stemmeberettigede borgere stemte for henrettelse af tidens største oplysningsfilosof. Vejen mod det ægte demokrati forudsætter således erfaringer, oplysning og uddannelse.⁵⁴⁶ Midt under den accelererende industrialisering og maskinbegejstring fik Sverige en statsminister, der åbenlyst prioriterede kulturen som helhed: *"Det är icke blott arbetarens mage, som skall fyllas med en rikligare och bättre föda framför allt skall hela hans personlighet växa sig stark och skön."*⁵⁴⁷

Det Svenske folkehjem udtrykte konsensus om at "de højere" hjalp til med at uddanne "de lavere" frem til et højere udsigtspunkt over livet. Det kan lyde elitært, og den akademiske verden er ikke uden elitisme, men det var alt andet lige bedre end det modsatte. Kvinderne savnede i særlig grad erfaringer fra den politiske beslutningsproces som de indtil 1921 var blevet holdt uden for. I 1922 mødtes en gruppe intellektuelle svenske kvinder og indledte det samarbejde, "konstellationen", som mandede ud i "Kvinnliga Medborgarskolan".⁵⁴⁸ Ved valget samme år blev 5 kvinder indvalgt i Riksdagen og tog derefter aktivt del i arbejdet med at uddanne de nye vælgere i frihed, selvstændighed og demokrati. Mange af Sveriges kommende kvindelige politikere passerede de næste 30 år skolen i Fogelstad som ikke er videre omtalt, trods sin indirekte indflydelse på mange af de vigtige sociale reformer, der kendetegnede Folkhemmet.⁵⁴⁹ De kvindelige politikere havde i særlig grad øjne for statens bløde værdier, og kvinden havde en særlig rolle i og med hendes, nære forhold til naturen i sig selv. Selvom kvindebevægelsen i "mandens perspektiv" kunne opfattes som partisk for kvinden, var det ikke hensigten. Man indså blot, at samfundet i høj grad var blevet udformet af mænd, hvilket den nys overståede verdenskrig understregede alt for tydeligt: *"Samhället som det nu är byggt, är mannens verk. Tekniken har tagit överhand, så att den nu hotar att ta död på människan."*⁵⁵⁰ som Ebba Holgersson, en af Fogelstadkvinderne, udtrykte det. Kvindens erfaringer var alt afgørende for at gøre samfundet rigtigt human, og dertil behøves jo

kvinder. Elisabeth Tamm var en af de 5 første kvinder i Riksdagen, og forstod hvad komme skulle: *"Om det skall märkas att kvinnorna kommit in i samhällslivet, måste de bli många och kunniga"*. Kvindebevægelsen var i realiteten udtryk for et kønsneutralt ønske om at forbedre menneskenes vilkår. Pioneren Ellen Key, som vi om lidt skal høre mere om, blev f.eks. spurgt om kvinderne burde danne et nyt parti hvorefter hun svarede, at hun foretrak et parti for frit tænkende, personligt vælgende, selvstændigt stemmende mænd og kvinder, *"icke bundna av valmäns partiprogram"*.⁵⁵¹

*"Kvinnan ser mer än mannen till det enskilda fallet, till människan. Detta kallar männen för att vi är personliga, går in på detaljer och ej ser saken i stort. Men det är just vad vi bör hålla fast vid. Vi bör vara aktsamma om den enskilda människan, vara aktsamma om livet."*⁵⁵²

– Ebba Holgersson

Et særligt indsatsområde som kvinderne var med til at sætte lys på var opdragelse og uddannelse.⁵⁵³ I tiden efter blev den svenske folkeskole scene, ikke kun for boglig uddannelse, men også for kultivering og træning i demokrati og humane vurderinger.⁵⁵⁴ De nye generationer skulle forberedes for demokratiet og det akademiske liv på en og samme gang. Også her skulle samfundets øverste hjælpe de nederste "opad". De nye samfundsborgere skulle udvikle integritet og "karakter" på samme måde som det fandt sted i overklassens "internatskoler".⁵⁵⁵ De kreative fag blev anset som næsten lige vigtige som de boglige og i modsætning til internatskolerne skulle eleverne gå i skole hvor de boede. Menneske skulle knyttes tættere sammen i "det nære". Ved at blande ressourcestærke og svage elever skulle "høj hjælpe lav".⁵⁵⁶ Olof Palme udtrykte målet således: *"Samhällets organisation måste, för det första, ge människorna möjlighet att bestämma över sina liv, utveckla sin personlighet"*,⁵⁵⁷ men resultatet var ikke kun af det gode. Det siges f.eks., at visse politisk korrekte lærere og rektorer var lidt for ivrige med at *"röja undan konstlade gränser och klassbarriärer"*,⁵⁵⁸ ligesom under den kinesiske kulturrevolution. Kvikke elever har berettet for mig, hvorledes de sommetider blev holdt tilbage, samtidigt med at bogligt svage elever blev placeret i situationer de ikke kunne leve op til. De hårdeste kritikere af "Enhedsskolen" døbte på denne baggrund skolen om til "flumskolan".⁵⁵⁹ De svenske elevers præstationer, og samfundets udvikling som helhed, kunne dog ikke helt bekræfte kritikken. Tværtimod.⁵⁶⁰ Aldrig før havde en så stor del af samfundets borgere på én gang tilegnet sig højere uddannelse og kreative færdigheder.

"Samhället skall vara starkt så att människor slipper vara svaga."

– Tage Erlander

Sverige – Ellen Key og IKEA indretter folkehjemmet

"Folkbildningsarbetet - med särskild avseende på skönhetssinnets odling" – Titlen på Ellen Keys bog

Des bedre samfundsborgeren forstår sin interesse i helhedens bedste, des bedre for samfundet som helhed. Den bevidste borger bidrager mere, og belaster samfundet mindre,⁵⁶¹ og jo mere mennesker tager ansvar, jo større frihed kan de bære.⁵⁶² "Borgeren" skal uddannes, også som forbruger. Det var ikke blot til glæde for borgeren men også for miljøet at individet forstod forskellen på kvalitet og billigt skidt. Den svenske omsorg for miljø og natur var således et af mange indsatsområder. I Sverige inkluderede samfundskontrakten f.eks. en aftale mellem borger og natur kaldet "Allemansrätten". Individets lovfæstede ret til at nyde naturen blev kædet sammen med dets pligt til at værne og beskytte om den. Borgeren havde ret til at færdes-, slå sit telt op og fortøje sin båd frit. Ingen skulle kunne monopolisere naturen eller adgangen til havet. Naturen var "alle mands ret". Palme opsummerede resultatet af de svenske indsatser på miljøområdet i 70'erne således:

*"Det gick fortare att rena sjöar och få simtävlingar i Riddarfjärden än man kunde tro. Bara naturen fick hjälp, så var de återskapande krafterna starka."*⁵⁶³

Den svenske "skogvårdslag" påbyder f.eks. at man skal så mindst tre træer for hvert træ, der anvendes i skovindustrien.⁵⁶⁴ Boligområdernes nærmiljø var en afgørende del af "miljøet". Huse skulle bygges så der var luft og lys på begge sider således som man til eksempel ser det i Torp ved Högsbo og andre steder.⁵⁶⁵ Takket være et omfattende samfundsiniciativ, "Egna hem",⁵⁶⁶ skabtes tidligt modeller for kyndige enfamiliehuse og hele villakvarterer skød op ud fra hensyn til helhedsperspektivet. Dette store spring bør ses i forhold til de ofte elendige trange forhold som prægede boligstandarder i industrialiseringens første fase hvor arbejderfamilier klumpede sig sammen i byerne. De svenske politikere ville gøre op med den herskende model, "hyreshus"; mennesker betalte i realiteten en skyhøj leje for at få lov til at bo under elendige forhold. Staten initierede, ligesom i Danmark og Norge, derfor en lånefond som gjorde det muligt for almindelige mennesker at få fod under eget tag og fonden begunstigede byggeri i landsbyer og byernes periferi. Den svenske folkehjemspolitik Per Albin Hansson blev en vældig kraft i "Egna hem" bevægelsen,⁵⁶⁷ og efterhånden skabtes modeller for udviklingen af hele villakvarterer. Det er ikke tilfældigt at mange svenske byer har gader med navnet "Egna hem" og lignende.⁵⁶⁸ Mange af disse områder hører i dag til de mest eftertragtede boligkvarterer i byerne. Der blev skabt eksempel til efterfølgelse og samfundets ansvar begrænsedes ikke til det ydre. Også hjemmets indretning blev et særligt kendetegn for det svenske "folkehjem". Også her kunne staten være behjælpelig med at skabe kyndige modeller som højnede

borgerens opfattelse af skønhed og kvalitet. Den svenske forfatterinde Ellen Key spillede en fremtrædende rolle og personificerede således nødvendigheden af samarbejdet mellem det mandlige og det kvindelige. Key blev kaldt for "skønhedens pædagog", fordi det var hendes opfattelse at smukke omgivelser, et smukt hjem, var af afgørende betydning for barnets udvikling og opdragelse. Key påstod i realiteten, at skønhed og godhed ikke kunne adskilles,⁵⁶⁹ men Key behøvede et eksempel, og det fandt hun i "Carl Larsson-gården".⁵⁷⁰ Her boede den svenske folkekære maler Carl Larsson med sin familie i skønhed og enkelhed. Familiehjemmet blev det svenske stilideal og Ellen Key propagerede højt og bredt for Carl Larssons bog "Ett hem" hvor alle kunne bevidne familieidyllen omgivet af møbler og gobelænger designet af Karin Larsson selv. "Ett hem" blev oversat til den ganske verden.

Ellen Key var ligeledes engageret i "Egna hem" og målet var mere end blot tag over hovedet. Det handlede om funktion, skønhed og æstetik. Den svenske sløjdforening⁵⁷¹ spillede en afgørende rolle og formidlede springet fra hjemmesnederkeri til masseproduktion med kvaliteten i behold. Dette var som bekendt ingen selvfølge, men kunne finde sted takket være et omfattende samarbejde mellem lærere, kunstnere, industri, organisationer, forfattere mm. I 1914, mens andre af Europas stater indledte den store verdensbrand, dannedes "Svenska sløjdföreningens Förmedlingsbyrå" som mødeplads mellem kunstnere og industri. Elsa Gullberg beskrev senere den intense proces hun var en del af således: "Det fanns en ideologi, något i tiden levande man kunde falla in i. Man gick i en flod av människor som ville ungefär det samma. Folket. Demokratin. Förmedlingsbyrån bars upp av allt detta."⁵⁷² Ellen Keys kampagne havde båret frugt. Der var blevet skabt konsensus om skønne, billige og holdbare produkter. En række udstillinger fremviste de mange kunstindustriprodukter og det var f.eks. på "Hemutställningen" i Liljewals konsthall i Stockholm, at den store svenske indretningsarkitekt og møbelsneder Carl Malmsten havde sit gennembrud. Samtidigt udgav Gregor Paulsson: "Den nye arkitekturen" og de næste ti år udvikledes og forfinedes de mange produkter som vistes frem på udstillingen i Paris 1925 hvor den nye stil "Swedish grace", tog verden med storm. I Ivar Kreugers palæ i Stockholm, "Tändstickpalatset" kan man bevidne kulminationen af denne svenske guldalder. Kreugers byggeri fra 1926 udgør i realiteten et "alkunstværk" skabt i samarbejde mellem Sveriges ypperste kunsthåndværkere indenfor alle de forskellige håndværkslag.⁵⁷³

Der går en linje fra Sløjdföreningens propagandaskrift "Vackrare vardagsvara" 1919 frem til "IKEA-modellen". IKEA udrustede det svenske folkehjem med lyse, billige møbler og spredte derefter "The swedish way of life" til den ganske verden.⁵⁷⁴ IKEA blev ikke fra starten af kendt for kvalitet, men for billige priser og det var ejeren Ingvar Kamprads forretningsmodel at sælge meget ved at sælge det billigt, men med tiden højnedes også kvaliteten. Det er i øvrigt en del af IKEA's store succes, at ejeren beholdt tøjlerne over firmaet i stedet for at notere det på børsen og gøre sig til aktionære-

nes slave.⁵⁷⁵ Den snusfornuftige smålænding Ingvar Kamprad lod dermed sit firma vokse i egen takt. Da den økonomiske globalisering fra 70'erne og fremad holdt sit indtog, blev det også markeringen af IKEAs "udtog". Det høje skattniveau var med til at stimulere, at man rettede søgelyset mod udlandet. Endnu en svensk ide skulle indtage verden.

Sverige – Lønmodtagerfundernes mareridt

"Detta med yttrandefrihet, fria val och mänskliga rättigheter, det är också vår demokrati och där måste vi vara helt kompromislösa. Det innebär inte att vi tycker att den nuvarande demokratin är tillräcklig, för den måste bli mycket bredare och djupare och den måste omfatta också det ekonomiska området." – Olof Palme.⁵⁷⁶

I løbet af 70'erne fik globaliseringen større og større konsekvenser, også for Sverige. På få år blev mange af de store industrivirksomheder udkonkurreret fra Østen. De store skibsværfter kunne ikke konkurrere med de minimale lønninger i Japan og Korea hvor arbejdsgiverne ikke behøves bekymre sig om hensynet til sine ansatte således som i Sverige hvor forholdet var reguleret af love og regler. Det blev attraktivt for fler og flere virksomheder at flytte til lavlønszoner og den svenske fagbevægelse kunne ikke engang forhindre virksomheder som gik med stort overskud i at flytte udenlands. Dette foranledigede i 1970 det svenske Metalarbejderforbund til et foreslag om, at arbejderne blev medejere af virksomhederne for på den måde at kunne påvirke processen. Det blev overladt til Landsorganisationen af fagforeninger i Sverige, LO, at udarbejde det konkrete forslag, og det følgende forslag "Löntagarfonder" var radikalt. Man foreslog en løsning, der i løbet af 40 år skulle gøre arbejderne til majoritetsejere i industrien. De socialdemokratiske politikere, forstod først nu, at de havde sovet i timen idet LO repræsenterede arbejderne interesser, mens politikerne have til opgave at repræsentere helheden. Sverige var på det tidspunkt et foregangsland for den ganske verden og den "socialistiske reform model" havde allerede bestået sin prøve. Man kunne ikke kaste alt overbord. Man kunne på den ene side ikke afvise et LO forslag, men man kunne heller ikke gå med til et så urealistisk forslag.⁵⁷⁷ Den daværende finansminister Kjell Olof-Feldt udtrykte det således: "LO-Kongressens beslut var omöjligt att genomföra. Det gick inte att göra i en fri öppen ekonomi. Kapitalet skulle fly landet och vi skulle inte ha någon möjlighet att hålla näringslivet gående helt enkelt."

Noget var i gære. I det følgende skabte den ene skandale efter den anden en stemning af behov for regimeskifte. I 1976 blev det f.eks. kendt, at lederen for det svenske Transportarbejderforbund, Hans Ericson, var på ferie i det fascistisk styrede Spanien. Ericson prydede avisernes forsider og

det smittede af på socialdemokraterne. Det blev ligeledes svært at unddrage sig ansvaret for de to store skattesager som også prægede forsiderne det samme år og medvirkede til at gøre Sverige til et internationalt skræmmeeksempel. Først var det den svenske folkelige forfatterinde Astrid Lindgren som blev belønnet for sine livs omfattende bidrag til kulturen med en marginalskat på ikke mindre end 102%. Da skatteminister Gunnar Sträng påstod, at Astrid ikke kunne regne blev det efterfølgende demonstreret, at hun havde ret og skatteministeren fejl. Da myndighederne samme år afhentede Sveriges verdensberømte filminstruktør Ingemar midt under sit daglige arbejde på Dramaten for at afhøre ham om en skatteforeteelse, blev det dråben som fik bægeret til at flyde over. I udlandet sås hændelserne som bevis for socialiseringen af Sverige. Socialdemokraterne blev gjort ansvarlige for LO's forslag om "Löntagarfonderna" og tabte i 1976 valget for første gang i 40 år, til borgerlige Thorbjörn Fälldin, der havde lovet at sætte en stopper for Sveriges vej ind i socialismen. De mange reformer blev afbrudt.

Få år efter, i 1982, var Palme imidlertid tilbage ved roret som om ingenting var hændt, og man fortsatte arbejdet med de forkætrede "Löntagarfonde" omend med et helt anderledes indhold, der skulle tilfredsstille LO uden at udfordre arbejdsgiverne. Det nye forslag 1983, som altså denne gang fremkom fra socialdemokraternes egen hånd, ville påbyde at man hensatte en del af virksomhedernes overskud i fonde som fagbevægelsen skulle være medbestemmende over. Omend forslaget begrænsede arbejdernes indflydelse til maksimalt 5% indflydelse i den enkelte virksomhed havde det altid været Palmes vision at ytrings- og økonomisk frihed måtte følges ad i et ægte demokrati. Palme: *"Nu skall jag tala ett ögonblick om Löntagarfonder. Det är väl självklart, att den privata maktkoncentration måste brytas och att förmögenhetsfördelningen i det svenska samhälle måste bli jämnare..."*⁵⁷⁸ Palme mente at den økonomiske magtkoncentration som trods udligningspolitikken prægede Sverige i længden var uforeneligt med det ægte demokrati.

Det var nok denne vision snarere end det konkrete forslag, som arbejdsgiverne organiserede sig imod.⁵⁷⁹ Sverige blev i oktober 1983 genstand for de mest omfattende demonstrationer nogensinde. Nu var det direktørerne som demonstrerede.⁵⁸⁰ De store familieejede svenske virksomheder bekendtgjorde sine synspunkter i store annoncer i aviserne og IKEA etablerede demonstrativt hovedsæde udenlands. Socialdemokraterne blev taget på sengen over den omfattende modstand som samordnede under inspiration af Reagan og Thatchers fremgang. Den gamle konsensus mellem arbejdere og arbejdsgivere, højre- og venstrekræfter var tydeligvis brudt. Den svenske konsensus havde i realiteten udtrykt en "magtbalance" mellem parter med højst forskellige interesser. Allerede i 1921 havde den svenske Wallenbergfamilie således taget initiativ til "Skattebetalarnas förening", med det erklærede mål at holde skatterne nede.⁵⁸¹ Den modsatte front udgjordes af stærke karismatiske politikere

som Tage Erlander efterfulgt af Olof Palme, der trumfede verdens højeste marginalskat igennem. I 1984 kom det f.eks. frem, at hele arven efter den rige enke Sally Kistner på 300 mio. endte i et konkursbo, da de efterladte aktier faldt i kurs inden familien havde fået betalt de 200 mio. de skulle af med i skat. Sådanne historier motiverede den behårde ideologiske krig frem til systemskiftet hvor pendulet svingede modsat.⁵⁸²

Sverige – Mord og systemskifte

Ifølge Forbes den 22. september 2014 var Sverige på 4. pladsen over verdens mest konkurrencekræftige skattesystem. Sverige var blevet et paradys for mennesker med formue idet man havde afviklet skat på arv, formue og ejendom.⁵⁸³ I dag kan de 15 rigeste svenskere, der er gode for et beløb svarende til 1/3 af Sveriges BNP, frit give disse umådelige rigdomme videre til deres fåtallige efterkommere. Ja, man kan virkelig tale om et systemskifte i Sverige.

"Den svenske model", der havde garanteret borgfreden siden 1917 og gjort det muligt at cementere velfærdsstaten, er i dag en saga blot. Det var således ikke uden symbolik, da Sveriges Riksdag efter valget 2018, ikke kunne blive enige om en ny regering. Den nye tid kunne næppe illustreres bedre. Den svenske konsensus, der i gennem mange årtier havde gjort det muligt at samarbejde over blokgrænserne til glæde for helheden, var erstattet af en rigid konkurrence-situation. Måned efter måned måtte borgerne vente på sin nye regering, mens medierne samtidigt (november 2018) rapporterede, at det svenske skattevæsen knapt havde reageret på de sidste rapporter om et omfattende skattebedrageri, der havde lænset de europæiske stater, herunder Sverige for skattepenge i hidtil uhørt omfang. I lyset af denne nyere udvikling, er det ikke så svært at forstå udviklingen i 80'erne hvor det især var et forslag om Löntagarfonder, som i Danmark fik navnet "Økonomisk demokrati", der stod i centrum for de store politiske kampe og blev det store vendepunkt. Det var nemlig ikke nogen LO-opfindelse. I Sverige havde det gennem årtier stået som en hjørnesten i socialdemokraternes parti-program: *"Bestämmanderätten över produktionen och dess fördelning, lägges i hela folkets händer"*. Ordene forsvandt først fra parti-programmet i 2001, det skæbnesvangre år hvor alle spilleregler forandredes.⁵⁸⁴

Trods det politiske stormvejr dengang i 80'erne lykkedes det alligevel for Olof Palme at blive genvalgt som statsminister i 1985, omend med små marginaler. Socialdemokraterne havde vundet slaget, men den magiske konsensus, som i al fald på overfladen havde kendetegnet Sverige gennem mange årtier, var brudt. Kort efter, i februar 1986, skete det utænkelige. Den uovervindelige Olof Palme blev myrdet på vej hjem fra biografen. Tidspunktet for denne tragiske hændelse har senere vist sig, at markere et afgørende vendepunkt for Sverige i nyere tid. Kort før mordet havde den svenske centralbank, i praksis uden tilsyn udefra, fjernet begræns-

ningerne for handel med værdipapirer og dermed åbnet for en svensk lånefest uden lige.⁵⁸⁵ De store pengestrømme, og følgende forbrugsfest, camouflerede at også den svenske rigsdag nu i praksis havde underlagt sig det "globale frie markedes" vilkår dvs. pengemagtens vilkår. Afreguleringen var i fuld gang. Man havde i realiteten overgivet sig, ikke til LO men til modparten. Ingvar Carlsson som afløste Palme, udtalte senere at finansministeriet ikke havde informeret ham om den voldsomme krediteksponering, der fandt sted. Palme var samtidig plaget af den såkaldte "Harvard-sag" og hans kollegaer beskriver ham som noget fraværende i de skæbnsvangre måneder.⁵⁸⁶ Gælden øgede med 1000 mia. alene 1987-90 og der var primært tale om ejendomspekulation med stigende huspriser til følge. Fornuften blev bedøvet af adgangen til billige lån, og dansen om guldkalven gik i højeste gear. Fristet af de mange fordele på kort sigt var man snart efter afhængige af kreditorernes gunst og underlagt de sædvanlige "nødvendige" indgreb.⁵⁸⁷ Siden da skulle ingenting igen blive som det havde været i det svenske "Folkhem".⁵⁸⁸ Mordet på Palme markerede den definitive afslutning på en æra. Sverige havde mistet sin uskyld.

Efter systemskiftet kom lille Vällingby på forsiderne. Det var der hvor statsministeren havde boet med familien og sin gamle Saab-bil. Firmaet "Carema Care" havde som en del af privatiseringsbølgen overtaget driften af Vällingbys plejehjem. I pressen kunne man nu læse de hårrejsende historier om ældre, der blev indlåst om natten for at spare på personalet samtidigt med, at firmaets to chefer tog 900 mio. kr. ud til sig selv i løn alene i 2012.⁵⁸⁹ Sådan noget havde ikke været muligt under Olof Palme, der havde fødderne på jorden. Palme var f.eks. kendt for sine mange rejser rundt i det store land hvor han nød godt af kontakten med den menige mand. Familien var f.eks. kendt for, at have sit navn i telefonbogen ligesom andre almindelige arbejdere, og det er bevidnet at han havde mange samtaler med borgere, der ringede ham op og kommenterede den førte politik. At være politiker indebar ifølge Palme hverken at være hævet over andre eller retten til at suggerere mennesker med løgne. *"En politiker är inte någon skådespelare som skall tona fram. Han bör vara sig själv"* sagde Palme.⁵⁹⁰

30 år efter, er mordet på Olof Palme stadig uopklaret, og motiverne svæver derfor i det uviste.⁵⁹¹ Hvorfor tyr mennesker til mord og vold? Det gør man, når man er løbet tør for andre argumenter. Eller måske kunne de egentlige argumenter mod Palme og hans politik slet ikke tåle dagens lys og derfor ikke vinde flertal i folket? Mordet efterlod et traume, der blev yderligere forstærket af det følgende mord på Palmes arveprinsesse, udenrigsminister Anna Lindh. den 11. september 2003.⁵⁹² Nu var der ingen vej tilbage.⁵⁹³ Den amerikanske model, og ikke den svenske "tredje vej", spredte sig ud over verden.⁵⁹⁵ Der går en ret linje fra dengang i 2001 hvor socialdemokraterne viskede i deres partiprogram frem til nutidens politiske kompromisser. I dag (2019) fører det svenske socialdemokrati en politisk kurs, som ikke engang tidligere højreregeringer havde turde lægge for dagen.

Sverige – Fra folkehjem til rigmandshjem?

I Sverige fjernede man i 2005 beskatning af arv fuldstændigt. Kun i Italien havde landets rigeste mand, Silvio Berlusconi. i sin tid lykkedes med et sådan hattrick.⁵⁹⁵ Efter Sverige fulgte flere lande efter. I 2007 fortsatte de svenske "reformer". Skatten på formue og ejendom blev droslet næsten helt ned. Den er i 2017 0,75%, hvilket ikke er helt sandt, idet man maksimalt skal betale Skr. 7262 hvilket altså indebærer, at den som ejer slot og herregård betaler samme beløb som den lille husejer. Samme år (2017) var virksomhedsskatten nede på 22% i kontrast til 52% i 1980erne.⁵⁹⁶ De rigeste 5% af den svenske befolkning ejer idag (2017) ca. 50% af al ejendom i et land, som er tættere befolket med dollarmilliardærer end USA.⁵⁹⁷ Thatcher-modellen havde således vundet i Sverige og snart skulle høj og lav tilbede den nye markedsløgn. Det private erhvervsliv skulle danne model for den offentlige sektor. Kulturrevolutionen hed "New Public Management", NPM. Alt fik sin pris. Alle samfundssektorer skulle tjene under profitmålet. Uddannelsessystemet skulle ikke længere danne og berige mennesket, men skabe økonomisk vækst.⁵⁹⁸ "Tid er penge" og de offentlige ydelser skulle omsættes i timer og minutter. Hvor lang tid tog det for pædagogen at tale med forældre, der hentede deres børn og hvor mange minutter tog det fra hjemmehjælperen gik ind til den ældre og tilbage til bilen igen? Alt blev et spørgsmål om pris, og "kvalitetskontrol" afløste professionel etik og civilcourage. Det blev urentabelt at være syg, og myndighederne fik til opgave at begrænse arbejdernes ledighed, eller udgifterne som var forbundet dermed. Alt handlede om at "stimulere produktionen".⁵⁹⁹ Værst gik det derfor ud over de "uproduktive", de mest behøvende, hvis liv f.eks. var afhængige af personlig assistance.⁶⁰⁰ Med en neddrogning af fritidsinstitutioner, musikskoler, kulturhuse, museer og koncertsale kunne disse institutioner heller ikke stimulere menneskenes interesse i samme grad, og det nyliberale argumentet om borgerens ret til at vælge frit klingede hult. Hvordan skal et ungt menneske kunne vælge at følge sin musikinteresse, hvis ikke samfundet først giver det forudsætninger for at udvikle sine musikalske evner? Snart var også kulturen overladt til markedets "race to the bottom". NPM, var naturligvis også motiveret af bekymring over det voksende bureaukrati, men det må efterfølgende konstateres at resultatet blev et andet og endnu mere omfattende bureaukrati. Hver eneste skole og omsorgsopgave skulle beskrives ned til den mindste detalje, og de statslige licitationer indholdt kontrakter på mange hundrede sider, for at være sikker på at få det hele med. Samtidigt eskalerede rapportskrivningen og hvert besøg og vasket tallerken skulle registreres som om sådanne beskrivelser kunne gøre det ud fra et ansvarligt menneskes moralske habitus og vurdering fra situation til situation. Hvad kommer der f.eks. ud af at give offentlige sundhedscentre, værdcentraler, økonomiske fordele ved at beholde deres "patienter" i stedet for at gøre dem friske? Sådan så man det ikke. NPM blev præsenteret som frihed for borgeren til at vælge selv i den transparente og effektive servicestat; public service.

Sverige – Pengemagtens frie bevægelighed

"När ekonomin blir global och gränslös är det ännu viktigare att politiken bliver global, så att vi kan möta den gränslösa marknaden med gränslösa värden, byggda på demokrati och mänskliga rättigheter. EU är i dag vårt viktigaste instrument." – Anna Lindh den 1. maj 2002⁶⁰¹

Med Palme mistede det svenske socialdemokrati sin chefi-deolog. Socialdemokratiet havde fortsat regeringsmagten 8 år til, men "systemskiftet" var allerede i gang. Politikere var kommet under tøflen. Efter valget 1994 truede de svenske milliardærer med at forlade landet hvis politikere skulle finde på at belaste dem det mindste og politikere bøjede sig. Det så næsten ud som aftalt spil. Carl Bildts regering opsnappede Thatchers tema "*There is no alternative*", som i Bildts version blev "*Den enda vägen*". Nu gik det fremad med stormskridt, og Bildt sendte historiens første e-mail mellem to statsledere til Bill Clinton i USA. Med påstanden om, at den nye globale situation havde skabt nye uundgåelige økonomiske rammer var det herefter op til politikere at manøvrere indenfor disse rammer under vejledning af de "økonomiske eksperter". Folkestyret udviklede sig på umærkeligt fra demokrati til epistokrati. "Eksperterne" fik ordet, og politikere havde herefter at holde sig indenfor den "gyldne spændetrøje"; politikens centrale målsætning blev at holde inflationen nede, modvirke told på import, beskære den offentlige sektor, privatisere, afskaffe monopoler, afregulere finansmarkedet og tillade industrierne at flytte til udlandet.⁶⁰² Påstanden var, at den nye globale konkurrence-situation gjorde det nødvendigt at gøre alt for at bevare virksomhedernes gunst, da de ellers ville forsvinde til udlandet hvilket de jo netop havde truet med.

Kritikere kaldte den følgende udvikling, der gentog sig i land efter land, for et "*Race to the bottom*", hvor nationerne i realiteten kæmpede om at tilbyde sine arbejdere de dårligste arbejdsforhold og lovbeskyttelse for på den måde at tækkes virksomhederne i stedet for at konfrontere problemet sammen. Hvad man så end mener om den sag fortsatte udviklingen med stormskridt. I 2006 fjernede den borgerlige regering den svenske formueskat fuldstændigt, og kun 10 år efter kunne man læse nyheden om, at hundredetusinder af Sveriges pensionister levede under Europas fattigdomsgrænse.⁶⁰³ Palmes løfte til det svenske folk: "*Gemenskap med och omsorg om de äldre som skapat vår vältfärd*"⁶⁰⁴ var nu et minde fra fortiden. På trods af den store tekniske revolution og automatiseringen af produktionen skulle man altså tro på, at samfundet var blevet fattigere og ikke rigere? Man skulle acceptere, at den frigjorte arbejdstid ikke ledte til højere løn for færre arbejdstimer. Man skulle acceptere, at de mange fantastiske landevindinger, der var blevet skabt gennem årtier forsvandt en efter en som dug for solen. "Lønandelen", dvs. den del en arbejder selv får i løn, i forhold til værdien af det han producerer, øgedes i Sverige uafbrudt fra 1930 – 1970, men er i dag la-

vere end for 100 år siden.⁶⁰⁵ Er det ikke besynderlige fakta i betragtning af den omfattende automatiseringsproces vi har været vidne til? Allerede i Dagens Nyheter den 14. november 1997 blev det konstateret, at lønandelen var nede på 1908 års niveau. Hvorfor blev sådanne beregninger ikke omtalt noget videre? Hvorfor var der ingen der satte foden ned og konfronterede politikerne? Var det fordi det svenske folk ikke skulle informeres om hvor ineffektiv nyliberalismen var i forhold til den reformistiske socialisme?⁶⁰⁶

Hvorom alting er sov folket sin tornerosesøvn mens det som var vundet igennem et helt århundrede af reformer og arbejdskamp forsvandt på et decennium.⁶⁰⁷ Borgeren var tilsyneladende mere optaget af de mange billige produkter, der blev tilgængelige takket være den globale masseproduktion og lidt frisk skulle man kunne sige, at Palmes "Löntagarfonder" blev realiseret på modsat vis, nemlig i en form, hvor mange ejer for meget og flere ingenting.⁶⁰⁸ I dag ejer 80% af svenskerne således aktier, direkte eller via fonde.⁶⁰⁹ Det kan næsten ikke demonstreres tydeligere, at "Thatchermodellen" havde vundet over "Palmemodellen", for det var jo netop det som var Thatchers erklærede mål i sin tid; at gøre arbejderen til aktieindehaver. Da højrepartiet "Moderaterne" overtog regeringsmagten i Sverige og tog initiativet kaldte de sig da også for "det nye arbejderparti".⁶¹⁰ Som noget helt nyt tog partitopperne slipset af, når der var fotografering. Da privatiseringsbølgen kom over Sverige fik man, også her, "hjælp" af "økonomiske eksperter" til at sætte vigtige dele af folkehjemmet på aktier på rekordtid. De ansvarlige samfundsborgere i folkehjemmet var gennem årtier blevet opdraget og uddannet i humanisme, og mange var et let offer for "de frie markedskræfter". Man havde ingen erfaring af hvad de fælles goder repræsenterede i pengeværdi, og arveguldet solgtes for en slik.⁶¹¹ Det var "pay-back" time efter årtiers socialdemokratisk dominans. Store dele af folkehjemmet blev udstykket og samtidigt skulle vigtige dele af både stat og kommune drives med NPM-metoder som om det var private firmaer. Fårene blev kastet for ulvene. De offentligt ansatte skulle f.eks. håndtere "det frie markeds" labyrinter af sindrige kontrakter og udbudslicitationer og rapporter om kommuner, der havde købt vejsalt til værdi af 100.000 for 15 mio. kr. gjorde ikke tilliden til politikere større. Mere alvorligt var en afsløring 2017, om at den svenske transportstyrelse i forbindelse med "outsourcing" og udvikling af et it-system havde givet statens mest vitale hemmelige informationer videre til private firmaer i det tidligere Øst-europa. Informationer der inkluderede politiets og militærets køretøjer og oplysninger om samtlige svenske kørekortindehavere.⁶¹² Skandalerne kom en efter en.⁶¹³ Staten blev malket på penge. Det nyopførte "Nya Karolinska sjukhus", NKS, i Stockholm er et lærerigt eksempel på de kostbare konsekvenser af at overlade samfundets styring til pengemagten via nyliberale politikere. Sygehuset blev verdens hidtil dyreste, men sådan blev det ikke præsenteret. Tværtimod. Staten og kommunerne skulle spares for omkostninger ved at lade private aktører bygge og drive sygehuset. Systemet kaldtes OPS og var et af mange udslag af New Public Management dengang i 2001. Det gigantiske projekt

var langt mere kostbart end det samlede svenske forsvarsbudget, blev ladet i hænderne på et ingeniørfirma og et britisk finansfirma, Innisfree, og har indtil videre kostet de svenske skatteydere over 61 mia. Svkr.⁶¹⁴ De sindrige kontrakter lagde et tungt låg over det nye sygehus. Alt var tilsyneladende udarbejdet med profit, og ikke patienternes bedste, for øje. Den ene skandale fulgte efter den anden på sygehuset som engang var Sveriges fineste akademiske institution. Det var f.eks. herfra Nobelprisen i medicin blev afgjort. Byggeriet var i realiteten et forsøg på at privatisere den offentlige sygepleje af bagdøren. Det indhyrede Boston Consulting Group, som fik stor indflydelse i projektet, havde netop som formål at sælge en amerikansk model for privatiseret sygepleje.

Sverige befandt sig m.a.o. midt i en ideologisk krig, der havde til formål at privatisere også de sidste bastioner af samfundet. Når vi læser om sygehus-skandaler eller konsekvenserne af mangel på læger sygeplejersker, bliver det i høj grad anvendt som argumenter for privatisering selvom realiteterne viser, at det netop er privatiseringen, der har udmagret systemet i form af accelererende udgifter til det materialer og vikarbureauer. I realiteten er der tale om en benhård ideologisk krig mod samfundets humane bastioner en efter en. Målet er, at alle fagfolk skal lægge sig på maven for chefer og konsulenter, der i realiteten er uddannet i økonomi. Økonomer skal altså bestemme over fagfolk med årtiers erfaringer af problemløsning indenfor netop deres område. Det paradoksale er, at ikke engang økonomien bliver bedre af de mange profitbaserede aktører.

Under sommeren 2017 måtte NKS melde pas for over 20 svært syge cancerpatienter, der ikke kunne opereres pga. mangel på personale på sygehuset. Samtidigt med at skole, sygehus, politi og andre centrale dele af samfundet igen og igen rapporterede om haltende service og underbemanding skabte den svenske regering en støttefond for banker på 34 mia. kr., hvilket svarer til det beløb som hele det svenske sundhedsvæsen dengang kostede. Beløbet kan også sammenlignes med de 104 mia. Skr som banker i 2014 uddelte i overskud hvoraf 57 mia. gik direkte til aktionærene. I 2018 havde storbankerne et overskud på 106 mia. Skr. hvoraf 70 mia. blev delt ud.⁶¹⁵ Man uddelte dermed omtrent lige så mange penge i overskud som den svenske stats udgifter til sygepleje 2017.⁶¹⁶

Privatiseringen fik mange uventede følger. En myndighed kunne pludselig blive kontraktligt bundet på store beløb i mange år fremover. Det var muligt at profitere enormt på det forcerede møde mellem erhvervsliv og tjenestemænd, der var uddannet til at tjene folket og ikke uddannet i pengekrigen. De mange heraf følgende skandaler blev mærkeligt nok lagt det offentlige system til last, i stedet for den nye NPM-politik som muliggjorde dem. Da de statslige virksomheder nu skulle drives som virksomheder med overskud for øje, opstod også den mærkelige situation, at virksomheder som egentligt ejes af staten, som f.eks. Postnord, der ejes af Danmark og Sverige i fællesskab, ikke kunne opretholde sin gode service.⁶¹⁷ I Sverige var postgangen således helt kaotisk flere år i træk, og i flere områder blev der slet ikke delt post ud. Mennesker kunne blive stævnet for retten for

ubetalte regninger som aldrig kom frem med posten,⁶¹⁸ og 2017 vurderedes det, at op til flere millioner breve kunne være helt forsvundne.⁶¹⁹ Samtidigt afskediges tusinder af medarbejdere for at firmaet kunne dele 3 mia. kr. ud til sine ejere, altså folket selv, som jo først og fremmest havde behov for effektive postleverancer. Samtidigt indløb rapporter om, at 40.000 ældre, der befandt sig under statens omsorg i det tidligere folkehjem var direkte underernærede,⁶²⁰ ligesom kvinder blev tilbudt kurser i at føde "i bilen" da de ikke længere kunne regne med kort og tryk afstand til hospital og fødeklinik.⁶²¹ En situation som i skrivende stund stadig ikke er afhjulpet.⁶²² Flere for tidligt fødte børn må flyttes til Finland, hvor også flere og flere svenskere vælger at føde.⁶²³ Den ene mærkelige omstændighed afløste således den næste. Et andet resultat af det forrygende privatiseringstempo er f.eks. at togene i 2017, altså efter 20 års teknisk udvikling, kører langsommere end tidligere, fordi man gennem længere tid "ikke har haft råd" til at vedligeholde banelegemene.⁶²⁴ Der er endda tale om, at man kan blive tvunget til at nedlægge flere jernbanestrækninger da nogle strækninger er så slidte, at de skal repareres efter hvert eneste godstog som passerer.⁶²⁵ Da det svenske fjernsyn granskede problemet viste det sig i øvrigt, at hele 16 tog var blevet afsporede i tiden efter 2013.⁶²⁶ Samtidigt diskuteres det store prestige-projekt; en svensk højhastighedsbane til Stockholm. Her er der ikke mangel på penge. Det er logisk, at mennesker skal kunne bo længere væk fra sit arbejde, men de store pengesummer, der taltes om stod i skær kontrast til problemerne med at vedligeholde det eksisterende jernbanelinje og eksisterende tog som X2000 kan holde mindst 180 km/t i snit. Det er ikke så galt, hvis det kan få lov til det.

Den 20. september 2016 varsledes en fordobling af prisen på drikkevand i Sverige. Også her var årsagen den manglende offentlige vedligeholdelse af de tekniske anlæg. Vandledningerne kaldes for en "tikkende bombe" og fremtiden står på flaskevand hvis det ikke bliver bedre.⁶²⁷ Östersund fik en forsmag på konsekvenserne år 2010 hvor 27.000 personer blev syge som resultat af, at drikkevandet var forurenset med en parasit. Andre steder fosser rent drikkevand ud af systemet pga. manglende vedligeholdelse.⁶²⁸ Somrene 2017-2018 forløb det samtidigt om akut brist på drikkevand i store dele af Sverige.⁶²⁹ Da SvR. så samtidigt den 19. juli 2018 rapporterede om bristen på tilstrækkelig med elektricitet var bunden nået. Myndighederne advarede f.eks. om, at man kunne blive nødt til at lukke for strømmen i visse områder under vinteren. Sådan noget er naturligvis uden fortilfælde i Sverige. Ingen placerede problemet hvor det hørte hjemme.⁶³⁰

*"Jag ser varje dag när jag kommer till jobbet, hur dåligt det fungerar. Hur kunde man rasera en organisation som var fullt fungerande för ett och ett halvt år senda som i dag bara är en spillra, en katastrof."*⁶³¹

– Karin Frostemo, jordmor på Nya Karolinska Sjukhuset i Stockholm.

Sverige – Fri bevægelighed på boligmarkedet

Den omfattende boligmangel sideløbende med brist på efterspørgsel af opførte boliger udgør et markedsøkonomisk paradoks.

Det var ikke kun statens ejendom som blev forsømt efter privatiseringen. Den høje boligstandard i Sverige, skabt gennem årtiers velfærdspolitik, gjorde de mange ejendomme til attraktive investeringsobjekter under nyliberalismen. Boligen, der før var "et hjem", et sted hvor man kunne slå rod og "høre hjemme" blev nu "en vare", og snart stod tusinder af de nye "investeringsobjekter" tomme samtidigt med at manglen på boliger næsten aldrig havde været større. Det var blevet mere profitabelt at "eje" end at arbejde for føden. Andreas Cervenka beskriver f.eks. hvorledes en lejlighed på 80 m² i centrale Stockholm som i december 2011 blev købt for 4,3 mio. Skr., i september 2016 kunne sælges for 7,3 mio. En profit på 50.000 kr. pr. måned for "et produkt", der blev ældre og ældre. Ifølge Andreas Cervenka gik ejendomspriserne i vejret med 150% blot fra 1998 til 2001,⁶³² og igen 80% fra 2000 til 2010 hvilket er ca. 125 mia. Skr. pr år. Tendensen fortsætter ifølge Valueguard.⁶³³ På 20 år fra 2008 til 2018 steg prisen på en lejlighed, en "bostadsrätt", i Göteborg med ikke mindre end 906%.⁶³⁴

Mekanismen hvorved den velhavende kan høste frugterne af andres arbejde, fungerer takket være at privat ejendom i Sverige er belånt til mange gange over skorstenen.⁶³⁵ Det store lånekirkus flytter den stadig stigende pengemængde over til ejendomsspekulanter. Det er ikke marxistisk teori, men realistisk virkelighed. Taberne er dem der ikke har fast ejendom. I 2018 passerede den privatøkonomiske gæld i Sverige 10600 mia. Skr ifølge forskeren Tino Sanandaj.⁶³⁶ Sammenlign dette med en statsgæld på omkring 1200 mia Skr. og der er grund til uro. Den tidligere svenske Nationalbankchef har gentagne gange afvist problemet,⁶³⁷ hvilket ikke er så mærkeligt, da det i høj grad var den svenske Riksbank, som var med til at pøse på gældsbyrden. År 2015-16 sendtes 200 mia. nye svenske kroner i omløb. Penge der primært gik til at finansiere bankernes udlån til ejerskifte af allerede opførte boliger. Det er ikke så befordrende for den langsigtede udvikling hvis bankerne foretrækker at beskæftige sig med boliglån fremfor investeringer i industri. Den svenske rigsbanks indikatorer for finansiel sårbarhed, ligger langt højere i dag end under de alvorlige kriser i 90'erne, som kostede mange mennesker hus og hjem. Den enorme private gældspukkel taler således for en kommende kriseperiode, og det er en pointe, at de mange penge ikke er gået til at forsøge arbejdsløse, indvandrere, syge eller ældre, men til privatforbrug. Det er imidlertid højst sandsynligt de sidstnævnte, der bliver syndebugke i tilfælde af krise.⁶³⁸ De svenske bankers kvartalsrapporter juli 2018 meldte endnu en gang om gigantiske profitter på handlen med boliglån. Dyre boliger bliver dyrere, kløften mellem "ejer" og "lejer" øger, og der skabes en boble, der kan springe når som helst i forbindelse med

en krise. Samtidigt oplever Sverige sin værste boligmangel nogensinde.⁶³⁹ Studenter står uden tag over hovedet i de fleste storbyer⁶⁴⁰ efter nyliberalismens felttog.⁶⁴¹ I 2017 konstateredes et underskud på ca 1 mio. boliger til mennesker uden høje indkomster samtidigt med at udsalget af de sidste kommunale boliger fandt sted.⁶⁴² Byggeriet er i gang, men behovet er større.⁶⁴³ 2018 kom det frem, at de fleste af de nybyggede boliger i Stockholm blev opkøbt i rent spekulationsøjemed hvilket ikke gjorde boligmanglen mindre. Der var tale om 3 ud af 4 boliger ifølge chefen for et byggefirma hvilket bekræftedes af andre aktører.⁶⁴⁴ Det har endvidere vist sig, at de private byggefirmaer helst ville satse på dyrt luksusbyggeri, som de i mange tilfælde ikke er til at afhænde. De unge mennesker som først og fremmest behøver boligerne, kan ikke engang få lov til at købe de billigste boliger uden hjælp af deres eventuelt velhavende forældre.⁶⁴⁵

I et folkehjem ville staten have løst problemet med gunstige finansieringsordninger og opførsel af sunde og billige boliger hvilket havde hjulpet til med til at presse de høje huslejer ned, og afhjælpe boligmanglen som jo også rammer de ældre,⁶⁴⁶ og give arbejde til tusinder af arbejdsløse. I stedet undlader staten at gribe ind overfor den massespekulation som koster borgerne dyrt. Politikerne er tilsyneladende blinde for problemet, og årsagen er muligvis deres personlige fordele i den nye jungle. Tino Sanandaj: *"De med makt, kontakter eller förtroendeuppdrag hittar ofta vägar runt själva bostadskön. Detta gör, att samhällseliten och deras närstående inte själva drabbas av bostadsbristen och därför har mindre pres på sig att lösa problemet."*⁶⁴⁷ De svenske udlejningsboliger ejes og fordeles af stiftelser, virksomheder, fagforeninger og myndigheder. De lovbegrænsede lejpriser, gør mange boliger særdeles eftertragtede hvilket gør det muligt for de mange mellemhænder at "sætte sig på kagen".⁶⁴⁸ I Stockholm hvor 120.000 studenter slås om 30.000 kollegieboliger, viste det sig f.eks., at den svenske finansminister, moderatpolitikeren Anders Borg, havde lejet en af disse kollegieboliger for at spare på pengene når han var i Stockholm. Borg, der indledte sin politiske karriere som taleskriver for Carl Bildt, var en ledende kraft i den svenske privatiseringskampagne under Fredrik Reinfeldt.⁶⁴⁹ og blev i 2011 udset til EU:s ledende finansminister af Financial Times. Det var Borg, som i 2011 udtrykte, at "Sverige er nu Europas tigerekonomi". Ja. Survival of the fittest.⁶⁵⁰ Moderatpolitikeren var naturligvis ikke den eneste som nød godt af resterne af det sociale sikkerhedsnet som han derefter selv var med til at afskaffe. Også Sveriges udenrigsminister Margot Wallström tog pænt imod tilbuddet om en lejlighed i centrale Stockholm fra fagforeningen Kommunal, men takkede nej, da nyheden nåede medierne.⁶⁵¹ Udviklingen på det svenske boligmarked havde dermed taget endnu en runde.

Fra "Egna hem" bevægelsen, der engang gav arbejdere mulighed for at investere i deres egne boliger, havde socialdemokraterne i 50'erne ændret kurs mod de offentligt ejede "hyresrätter". Hundredevis af kommunale ejendomsselskaber blev stiftet og i årene 1965 til 1974 blev 100.000 nye boliger bygget hvert eneste år. Den omfattende standardi-

sering, af Tino Sanandaji kaldet det "arkitektoniska massförstorelsesprogram", gav tag over hovedet, men ledte også til kulturelle tømmermænd og det blev let at argumentere for fordelene ved privat ejendom. Man glemte imidlertid, at de epokegørende fremskridt i "Egna hem" tiden, opstod takket være statens lånegaranti, der gjorde det muligt for familierne at investere i egen bolig. Under den nye markedsøkonomi var det kun den som allerede havde penge eller ejendom, der blev bevilliget lån fra banken ligesom nybyggeriet fortrinsvis var rettet mod velstående mennesker. De mange nye luksusboliger stod i kontrast til den omfattende bolig-mangel for menigmand.

Sverige – Tag fra de fattige og giv til de rige

"Det spekulativa draget. Det representerar en otäck mentalitet, som sprider sig och skadar hela samhället." ⁶⁵²
– Olof Palme

Ifølge en OECD-rapport for nylig var Sverige det land i verden hvor kløfterne mellem høj og lav øgede mest.⁶⁵³ Som beskrevet, er problemet ikke, som så ofte påstået, mangel på penge, men snarere en hidtil uset form for grådighed. Eksempler er der nok af, som da chefen for ABB, Percy Barnevik, skulle gå på pension. Firmaets bestyrelsesformand Peter Wallenberg, underskrev pensionsaftalen, der gav Barnevik 743 mio. Skr. i pension. Selvom Barnevik i 1996 tog alle pengene ud på en gang var skandalen en kendsgerning. Barnevik tilbød så at betale 455 mio. tilbage og skrev i det følgende bogen "Jag vill förändra världen".⁶⁵⁴ I ABB var det i sædvane med bonusser på 45-110 mio. hvert år. Et mærkeligt beløb, men ikke i international sammenhæng, og man fik egentlig blot betalt i forhold til overskuddet. Det hårdtslående argument er at den gode chef tjener beløbet mangedobbelt ind til virksomheden. Under Percys ledelse steg aktiekursen på ABB med ikke mindre end 30% hvert år, 17 år i træk. Bonusrytteren har dog også en bagside, som illustreret i ABB. Da firmaet solgte forskellige dele af virksomheden ud, blev overskuddet og dermed bonusserne større.⁶⁵⁵ Chefens kunne altså profitere på at gøre virksomheden mindre, og det er ingen enestående historie.⁶⁵⁶ Med virksomhedsledere og aktionærer i samme båd, og med kursen rettet mod profit, kan virksomheden sejle sin egen sø.⁶⁵⁷

Sommeren 2016 var det en anden af Sveriges absolut største virksomheders tur. Chefen for Ericsson, Hans Vestberg, varslede nedlæggelse af næsten hele produktionen i Sverige. Derefter skulle han skulle fyres, men hans "afskedigelse" indebar en løn på 200 mio. Skr. blot frem til sin afsked ligesom han året forinden modtog 16 mio. blot i bonus.⁶⁵⁸ Sådan blev direktøren belønnet for det magre resultat. Bestyrelsesformanden ligeså, han fik 4 mio. pr. år.⁶⁵⁹ Virksomheden med

rødder i alle de større svenske byer gik nu ind i sin værste krise siden Kreugerkrashen 1932 hvor Wallenberg via sit firma, Investor, overtog Kreugers rolle som storaktionær i firmaet. Med bandlysning af Huawei i flere vestlige lande blev det imidlertid igen kronede dage for Ericsson, der konkurrerede om de nye 5g net. Værre gik det for en anden virksomhed: "Stora Enzo". Virksomheden skæbne kan være med til at kaste lys over udviklingen. Stora Enzo blev til efter en fusion mellem svenske "Stora" og finske "Enzo"; papirproduktion og træindustri under samme tag. Det var et smart træk. Takket være en ærlig revisor, Gerard Goodwyn, kom det imidlertid frem, at firmaet kort efter, mellem 2002 og 2007 uddelte totalt 56 mia. Skr. til aktieejerne år efter år, på trods af, at firmaet i realiteten gik med større og større underskud også på grund af mindsket efterspørgsel efter papir. Målet var ikke virksomhedens bedste, men at bibeholde de store overskudsuddelinger, og sine egne godt betalte jobs så længe det gik at malke koen. År efter år skjulte man realiteterne indtil den totale katastrofe var en realitet. Taberne blev virksomhedens mange ansatte og underleverandører i de små byer, de mange mindre "bruks-samhällen" som længe havde hvilet på træ- eller papirindustrien og nu gik sin opløsning i møde.

Omvendt socialisme er blevet vor tids løsen: "Tag fra de fattige og giv til de rige" synes være tidens motto. Det svenske "systemskifte" indledte en privatiseringsproces hvor Sveriges 20 største statslige virksomheder blev solgt for i alt 200 mia. Skr. Få år efter (2015) var de vurderet til 645 mia. Skr. Samme år blev Sverige i øvrigt landet med den anden højeste gæld, i verden i forhold til sin BNP. Gælden var 293 % af sin BNP ifølge SvD. Den 25. april 2015,⁶⁶⁰ altså efter at en af verdens rigeste nationer i forhold til indbyggertal havde solgt ud af sit arveguld. Der var nu ikke længere råd til betaling for vedligeholdelse af infrastrukturen og offentlige institutioner i det tidligere folkehjem. Riget fattedes penge. Værdier som var bygget op i de foregående årtier havde man givet til spekulanter. Det er således tydeligt, hvem der profiterede på det store systemskifte som udtrykte sig kort efter mordet på Olof Palme, omend det tog en vis tid inden de borgerlige fik regeringsmagten.

Olof Palmes advarsel om spekulationsøkonomien og dens konsekvenser skulle dermed vise sig at stemme endnu bedre end han på nogen måde kunne have anet. Det var ironisk nok socialdemokraterne selv, der åbnede for den nye spekulationsøkonomi, da de i 1985 fjernede loftet over de svenske bankers udlåning. Indtil da havde aktiebørsen spillet en begrænset rolle. Den samlede børsværdi på Stockholms børs var 12% af BNP i 1980, men 68% i 1989. I 2015 var den daglige omsætning på det svenske finansmarked 544 mia. Svkr. Værdier større end 10% af det svenske BNP skiftede hænder hver eneste dag. Alene handel med valuta androg 382 mia. Svkr. hver dag dette år.⁶⁶¹ Tyngdepunktet i svensk industri var ikke længere produktion, men finansiering. De svenske økonomer havde sovet i timen. Lars Jonung udtalte: *"Inte i vår vildaste fantasi kunde vi föreställa oss 1985 att finansiell avreglering skulle öppna för den starka expansion av det finansiella systemet som följde."*

Man havde dengang troet, at liberaliseringen af finansmarkedet var nødvendigt for at hjælpe landet gennem en krise, men åbnede i stedet op for den ene krise efter den anden, 1991-1993 og 2007-2008, som kostede hver eneste indbygger i kongeriget Sverige mere end 100.000 Skr. ifølge den svenske rigsbank.⁶⁶² Det var dog ikke alle der blev fattige af kriserne. Snart havde Sverige Vesteuropas største formuekoncentration i hænderne på en lille minoritet.⁶⁶³ Forsøget på at udrydde klasseforskellen mellem menneskene, udmundede således i et classesamfund uden lige. De 10% mest velhavende svenskere ejede 78% af landets samlede formuer, hvilket endda overgår USA's 77%.⁶⁶⁴ Det skrives der ikke så meget om. Hvorfor skriver medieme hellere om de småkriminelle fuskere end om de enorme formueoverførelser, der finder sted? I Danmark har finansbedragere i de forløbne år lænset den danske statskasse for ikke mindre end 12.700 mio. kr i udbytteskat. Da misæren blev kendt satte Skatteministeriet et advokatfirma, Bech-Bruun, til at undersøge affæren. Dette advokatfirma havde samtidigt en helt anden klient, nemlig North Channel Bank, der var en af hovedaktørerne i det selvsamme finanstyveri.⁶⁶⁵ Rapporter om enkeltindviders misbrug af statens penge, er altid populær læsning og vand på populisternes mølle. Konklusionen bliver, at man ikke kan stole på det offentlige, men det er netop denne indstilling, der rydder banen for de større profitmagere. Den stærke stat er nødvendig for at kunne kontrollere de største rovdyr. Således som udviklingen ser ud på kort sigt, er der dog ikke udsigt til at staten får større muskler, da selve fundamentet for dens virksomhed, dens skatteindrivelse, smuldrer mere og mere i takt med globaliseringen. Meget tyder således på, at det ikke rækker med en "stærk nationalstat" for at vende udviklingen, tværtimod. Det er snarere de overnationale aftaler; det internationale samarbejde dvs. verdensstaten i sin vorden, som nu skal vokse sig stærk for at kunne matche problemet.

Sverige – Arbejdskraftens frie bevægelighed

"Arbetarklassens val av välfärd före solidaritet blev dess död"
– Bodil Malmsten

Sverige, landet som længe havde flere og bedre regler for arbejdslivet end noget andet land, er i dag plaget af stres og utryghed i arbejdslivet.⁶⁶⁶ Det ved alle i Sverige. Tidligere var samfundet kendetegnet ved, at hver faggruppe havde sin professionelle etik. Moralen udtrykte menneskets evne til at kontrollere sig selv, og samfundet hvilede gennem årtier i høj grad på det enkelte menneskets personlige arbejdsmoral. Den har mange mennesker naturligvis stadigvæk, men ikke desto mindre bliver de i dag, under NPM-diktaturet kontrolleret på alle kanter og led. Man stoler ikke længere på, at mennesker trives bedst ved at gøre et godt stykke arbejde. Alt skal dokumenteres, og det du ikke har dokumenteret at du har gjort, det får du ikke løn for. Vikarbureauer hvor mellemhænder tjener penge på andres arbejdskraft, blev en anden ny realitet. Dette var frem til 1990'erne forbudt i Sverige, men er i dag en udbredt foreteelse.⁶⁶⁷ Mange har sagt deres job op og kom derefter til-

bage til det selv samme job, denne gang som ansat via et vikarbureau, med deraf følgende mangedoblede udgifter for stat og kommune.⁶⁶⁸ Måned efter måned, år efter år, melder aviserne i Sverige om de voldsomme problemer med at servicere befolkningen på hospitaler og alderdomshjem. Der mangler læger, sygeplejersker og anden omsorgspersonale og på skadestuerne kan man vente 15 timer inden man får "akut" hjælp. Samtidigt uddanner den svenske stat fortsat en strøm af læger og sygeplejersker. Men hvordan kan det lade sig gøre? Jo, de uddannede mennesker begiver sig derhen hvor der er flest penge at tjene. Gennem et vikarbureau i Norge kan en sygeplejerske tjene 3 gange mere end gennem en normal ansættelse på et svensk hospital.⁶⁶⁹ Det leder naturligvis til underbemanding på de svenske hospitaler hvorefter de går til vikarbureauet og hyrer læger og sygeplejersker i en stadig stigende strøm for at lappe på problemerne. Pengene fosser ud af systemet samtidigt med, at man har gjort sig helt afhængig af private aktører, der i realiteten har de mange lægehuse i deres magt.⁶⁷⁰ Det "frie marked" indebærer således velfærdsstatens fallit.⁶⁷¹ Rapporterne vælter ind. Forleden kunne man f.eks. læse om nogle fortømmede jordemødre i Västernorrland. Med en løn på 30.000 Skr om måneden kunne de arbejde side om side med kollegaer fra vikarbureauer, der fik betalt 95.000 Skr om måneden for det selv samme job pga mangel på arbejdskraft.⁶⁷²

Mens pengene fosser ud af statskassen og ofte havner udenfor beskatning i diverse skattely,⁶⁷³ har globaliseringen åbnet for en strøm af gæstearbejdere, der ikke som før sluses ind på solidariske vilkår, men i realiteten arbejder under slavelignende forhold for en brøkdel af de lønninger som gælder i tariffen.⁶⁷⁴ I bogen "De nya trälarna" dokumenterer Anna Lena Nordberg og Thomas Lundh den udbredte brug af "jobtrafficking" og følgende "løndumping". Her beskrives hvorledes "vikarbureauer" indenfor bygge-, lastbil- og skovbranchen i realiteten har tusinder af ansatte på helt uhyrlige vilkår. Det nye arbejdsmarked er lagt til rette for profitjægere. Lastbiler som aldrig kører udenfor Sverige kan til eksempel være registreret i Bulgarien, køre på Bulgarske nummerplader med chauffører fra Polen som arbejder al deres tid, men uden at betale skat i Sverige. Firmaerne som formidler chaufførerne er oftest registreret i et andet land for at kunne unddrage sig at betale skatter og afgifter i Sverige. Bogdan Sapek var en af dem erfarede følgerne af det nye arbejdsmarked. Systemet var opdelt i ét for almindelige svenskere og ét for gæstearbejdere. Bogdans arbejdsuge blev på 80-100 timer i lastbil på de svenske veje, med en løn på 40-50 kr. pr time i snit. Mange bemandingsvirksomheder har som forretningside, at levere underbetalt arbejdskraft, og unddrage sig skattepligt i det land hvor arbejdet finder sted. I den svenske skovbranche arbejder f.eks. omkring 10.000 mennesker, men kun 2.000 under svenske kollektivaftaler.⁶⁷⁵ Arbejdere, stat og borgere betaler prisen.*

*"Selve formålet med globaliseringen var at forsvage arbejdernes forhandlingsposition. Det virksomhederne ønskede var billigere arbejdskraft."*⁶⁷⁶

– Joseph Stiglitz tidligere cheføkonom på Verdensbanken.

Sverige – Frihedens konsekvens: ”To tredjedels hjemmet”

”Vi passerat en skiljeväg i svensk politik” – Olof Palme⁶⁷⁷

Der er delte meninger om udviklingen i Sverige, som er ud-råbt til en af Europas stærkeste økonomier. Sverige er således et af få lande der kan budgettere med overskud år efter år. Men hvad hjælper det, hvis ikke dette overskud investeres i de nødvendige samfundsopgaver? Det er kommunerne som servicerer borgeren og de skal spare år efter år. Kommunerne forgælder sig i takt med de stigende sociale udfordringer som de har svært ved at løse. Sveriges ”stærke økonomi” dækker således over en ekstremt høj privat gæld og mange gældsatte kommuner.⁶⁷⁸ Sveriges reelle arbejdsløshed er næsten højst i hele Europa. At det ikke fremgår i mediernes skyldes, at de mange svenske former for subventionerede jobs og aktiveringsformer camouflerer de reelle tal. Således ligger Sverige på 3. pladsen med hensyn til ”aktiverede”, men på 23. pladsen mht. arbejdsløshed.⁶⁷⁹ Sverige som i 1970 havde den højst forventede levealder i hele verden var allerede i 2016 havnet på 17. pladsen.⁶⁸⁰ Sverige, der i 1970 lå på 3. pladsen med hensyn til innovationer og patenter pr. indbygger lå i 2016 på 20. pladsen,⁶⁸¹ ligesom man var gledet fra 4. pladsen i 1970 til 12. pladsen i 2017 på OECD’s velstandsliste. Og hvad skal statens budgetoverskud stille op overfor de uoverstigelige sociale konsekvenser som følge af en eventuelt privatøkonomisk krise? Boblen må vel springe en dag.

På det økonomiske topmøde i Davos 2018 var temaet ”Den fjerde industrielle revolution”. De tre tidligere var opfindelsen af dampmaskinen, elektriciteten og elektroniken og vi er nu godt på vej ind i de utallige konsekvenser af automatiseringen, de selvlærende robotters tid. Det er uundgåeligt, at arbejdsløsheden vil brede sig i takt med automatiseringen.⁶⁸² OECD anslår f.eks., at den kommende indførelse af førerløse lastbiler, allerede de første år vil koste 3-500.000 chauffører deres job.⁶⁸³ Et utal af arbejdsområder ud over chaufførjobbet vil indenfor de næste årtier blive overtaget af robotter fordi automatiseringen er højst profitabel for arbejdsgiveren.⁶⁸⁴ November 2018 præsenterede den kinesiske mediekoncern Xinhua f.eks. sin første virtuelle nyhedsoplæser.⁶⁸⁵ Automatiseringen medfører på kort sigt, at der vil blive endnu større indkomstforskel mellem arbejdere og ”ejerne” af produktionen som kan se frem til mindre besvær og udgifter til sine arbejdere. Vi ser en sideløbende proces af monopolisering og automatiseringen af virksomhederne. Dette afføder en tredje samfundsklasse; dem der er helt udenfor eller må kæmpe med næb og klør om de resterende job. Det var netop derfor Olof Palmes socialdemokrati i sin tid funderede på at indføre skat på produktion, en såkaldt ”proms”. Man havde forudset konsekvenserne af automatiseringen. En skønne dag vil der ikke være andre at beskatte end ejeren af produktionen.⁶⁸⁶ Her er hele verden i samme båd. OECD vurderede for nogle år siden, at 3 mia. voksne verden over allerede konkurrerer om 1,2 mia. heltidsjob.

Selvom automatiseringen i sin første fase leder til arbejdsløshed⁶⁸⁷ og elendighed, er den naturligvis en gave fra himmelen, hvordan skulle vores frigørelse fra det nedslidende arbejde og forbandelsen: ”I dit ansigts sved skal du tjene dit brød” ellers finde sted? Sammen med den moderne computerteknik udvikles i øjeblikket redskaber til at producere og administrere verdensgoderne. Problemet er derfor udelukkende det profitsystem som indtil videre bestemmer over denne udvikling. Det er til eksempel mærkeligt, at vi ikke har ændret ved arbejdstiden de sidste hundrede år, altså i den tid hvor hele verden er blevet automatiseret. Vi skal således tilbage til år 1919, før man sidste gang ændrede nævneværdigt ved den sag. Det var da man indførte den 8 timers arbejdsdag som i dag, hundrede år efter, stadig er standard i Norden.⁶⁸⁸ Politikerne er endnu ikke rigtigt begyndt at forberede fremtidens automatiserede fritidssamfund.⁶⁸⁹

Automatiseringen og kravet på uddannelse indenfor alle brancher, er godt i gang med at eliminere ufaglærte jobs. De arbejdsløse eller ufaglærte er blevet en ny fattigklasse. Begrebet ”To tredjedels samfundet” blev født i 1980’erne som beskrivelse af det moderne samfund. Demokratiet er i et sådan samfund, en slags flertalsdiktatur, hvor de to velstillede tredjedele kan vælge politikere der prioriterer flertallet på bekostning af den sidste gruppe som havner helt udenfor samfundets beskyttelse således som vi ser det i dag. Sociologen Zygmunt Bauman anvender begrebet ”prekariatet” for den sidste tredjedel, den moderne stats mest udsatte mennesker, hvilket i Zygmunts optik også inkluderer højt uddannede mennesker i den grad samfundet ikke har brug for dem i sin nuværende form, eller som lever med utrygge kortvarige ansættelser.⁶⁹⁰ Adgangen til penge er den helt afgørende faktor. De der lever på toppen af pyramiden giver hinanden gode vilkår, mens den store majoritet lever med truslen om at stå udenfor pga. sygdom eller arbejdsløshed. Prekariatet har mange aspekter. I Sveriges Radio, SR, blev det f.eks. i oktober 2017 anslået, at 400.000 svenskere⁶⁹¹ ikke har egen adgang til internet via computer, tablet eller mobil, samtidigt med den fremskredne digitaliseringsproces. Grupper af mennesker kan dermed ikke længere komme i kontakt med banker og myndigheder og er i realiteten overladt til deres hjælpende medborgere i en tid hvor en enkelt ubetalt regning kan vælte en tilværelse.

Mens vi afventer udviklingen af virkelige varige løsninger på det økonomiske problem, er det tid for politikerne at overveje overgangsinitiativer som medborgerløn og lignende. Den politiske administration af verden har ikke kunnet følge med den nye økonomiske situation vi lever i. Nogle mennesker arbejder for meget, og brænder deres lys i begge ender, mens andre mennesker ikke kan finde nogen måde at forsørge sig på. Der er ikke noget i vejen for, at medborgerløn forudsætter visse sunde naturlige krav til modtagere, men man er ofte nød til at hjælpe mennesker økonomisk før de kan løfte sig selv ud af sin misere.⁶⁹² Olof Palme skrev i ”Med egne ord” om ”Den frihet som det innebär att varje kväll kunna lägga sig mått”. Naturligvis må menneskenes frihed stå i forhold til det enkelte menneskes vilje.⁶⁹³ Måske kan Sverige inspireres

af Namibias eksperiment med medborgerløn.⁶⁹⁴ Det vellykkede eksperiment viste, at folk hverken blev misbrugere eller initiativløse, men i stedet fik deres selvtilid tilbage. Under ernæringen og kriminaliteten faldt drastisk, børnene fortsatte længere i skolen, og "borgerlønnen" cirkulerede rundt i hele samfundet og stimulerede de andre erhverv.⁶⁹⁵ Frem til 2018 blev forsøget gentaget i Rwanda. En række familier modtog kr. 5000 svarende til en årsløn. Konklusionen var f.eks., at denne direkte økonomiske indsprøjtning gav større effekt på børnenes helbred end andre indirekte former for bistand.

Når mange brancher i Sverige stadig melder om mangel på kvalificeret arbejdskraft skyldes også, at det koster tid og penge at udvikle menneskers kvalifikationer. Erhvervs livet vil sjældent frivilligt være med til at betale selvom det er dem der nyder frugterne. Samfundet er til stadighed plaget af mangel på praktikpladser for elever og lærlinge. De unge har aldrig før haft så svært ved at få foden indenfor i arbejdslivet. Skal samfundet styres af visionen om menneskets bedste, eller af visionen om det bedste økonomiske resultat? Svaret har direkte konsekvenser for beskæftigelsen. De fleste af statens ansvarsområder udgør jo en ren økonomisk udgift. Der er ikke megen umiddelbar profit at vinde på at ansætte flere mennesker på statens skoler, hospitaler og alderdomshjem. Bliver det ikke helt skørt at anvende en sådan målestok? Kan eksperter i at rationalisere og spare penge erstatte lærere, læger, sygeplejersker og plejere? Ja, det er der tilsyneladende nogen der mener, for den helvetiske udvikling fortsætter. I Danmark er der siden 2010 forsvundet 6.600 lærere, 9.600 pædagoger og 12.200 social- og sundhedsassistenter, samtidigt med ansættelsen af 4.400 flere akademikere.⁶⁹⁶ Forskningschef på CEPOS Henrik Christoffersen: "*Sosu'en, som tidligere leverede støvsugning hos den ældre, er blevet erstattet af en højtuddannet, som laver en vejledning om, hvordan den ældre selv kan klare støvsugningen*".⁶⁹⁷ Hvorfor ikke tilbyde syge og ældre den nødvendige hjælp, omsorg og nærhed⁶⁹⁸ når en stadig voksende gruppe mennesker står udenfor arbejdsmarkedet? Behovene passer som hånd i handske. I forhold til den sociale nød og de mange konflikter, som følger i sporet, er det svært at forstå, at Norden ville kaste velfærdssamfundet ud af bagdøren. Først i 2019 tog den nyvalgte statsminister, Mette Frederiksen, bladet fra munden i Folketingets åbningsdebat: "*I dag kan det godt føles, som om omsorgen er trængt i baggrunden. Og noget andet har fået overtaget. New Public Management. Beparelser. Effektiviseringer*". Se det var jo faktisk noget nyt. De mange erfaringer af NPM havde gjort sit. Man havde fået noget at sammenligne med. Det havde været nødvendigt at rydde op i bureaukratiet, men man behøvede jo ikke af den grund at kaste "barnet ud med badevandet". Også i Sverige havde udviklingen givet stof til eftertanke. Anna Hedborg, var med at udarbejde forslaget om Löntagarfonder for LO. Anna:

"Det hade varit en intressant samhällsform om man nu hade kunnat dela på inflytandet - jämfört med hur det blev sen."

Ude i verden var det lettere at få øje på velfærdsstatens fordele. Idag hvor de tidligere mindre industrialiserede nationer, en efter en, er kommet med på vognen, lyser Skandinavien som et eksempel på, at udviklingen kan finde sted med et sikkerhedsnet udspændt under de mange ofre. Den tidligere indiske ambassadør i Sverige, Balkrishna Shetty satte udviklingen i perspektiv med sin kommentar:

*"Jeg ved at en del kritik rettes mod det svenske velfærdssystem, som at det skulle gøre folk dovne, men det er fordi i tager systemet for givet. Glem ikke de fordelagtige effekter som at alle kan leve med værdighed. I behøver ikke tigge mad eller gå sultne. I har råd med omsorg og sundhed. I har adgang til kvalitets uddannelse for at kunne være produktive samfundsborgere og for at kunne stræbe efter selvrealisering. I har et humant samfund, hvor mennesker tror på at hjælpe hinanden og det er meget vigtigt i den moderne verden."*⁶⁹⁹

– Balkrishna Shetty, tidligere indisk ambassadør

Sverige – Fristad, forstad eller "No-go"?

"När jag träffar utländska kolleger säger de att Sverige är ett udda land i asylfrågor. Nej, säger jag då, det är ni som är udda. Ni alla." – Anders Danielsson. Det svenske Migrationsverkets generaldirektør 2015.

Sverige var engang et land af indvandrere. På 1200-1300 tallet var byer som Stockholm, Visby og Kalmar lige så tyske som de var svenske.⁷⁰⁰ På 1600 tallet blev det Hollænderne som bestemte Göteborgs udformning ligesom en lille gruppe kyndige Valonere i realiteten lagde grunden for den svenske industrination. Sverige var ikke længere et indvandrerland. I 1940 var 99% af den svenske befolkning født i Sverige.⁷⁰¹ Billedet ændrede sig efter den 2. verdenskrig.⁷⁰² Man åbnede døren for mennesker på flugt fra krig og totalitære regimer og Sverige blev en fristad for de politisk forfulgte.⁷⁰³ Omend indvandringen var reguleret lod man ofte nåde gå for ret. De mange assyriske flygtninge fra Tyrkiet blev mødt med visumkrav, men efter en tid gav man i november 1976 alle som befandt sig i Sverige ret til at blive.⁷⁰⁴ Olof Palme: "*För det första måste vi ha en reglerad invandring, det har jag alltid varit anhängare av. Alltså att vi på ett rimligt sätt, kvantitativt, kan bemästra problemet. För det andra att vi för en konsekvent jämlikhetspolitik. Om någon av dessa två förutstättningar brister, riskerar vi att få svåra problem*".⁷⁰⁵ Velfærdsstaten skulle bevares samtidig med den stigende indvandring. I 1968 indvandrede 77.000 mennesker til Sverige. De store kulturelle forskelle ledte til debatten om ansvaret for integrationsprocessen. Hvem havde hovedansvaret for integrationen? Staten eller de nye individer som ankom? Svaret blev "både og" og dermed egentligt ingen. Olof Palme satte sig på en måde mellem 2 stole, da han senere blev præsenteret for spørgsmålet og svarede: "*Naturligtvis*

är det mångkulturella samhället en revolution, den är oundviklig. Men eftersom jag är reformist, vill jag att den ska ske gradvis. (...) Jag är emot kulturell isolering. Jag vill ha assimilering så att de kan fungera i det svenska samhället.⁷⁰⁶ Så sent som 1975 stod samtliga svenske partier i Rigsdagen bag en mangekulturel indvandringspolitik som formuleret i Folkpartiets partiprogram fra 1972: "Det är viktigt, att det svenska kulturlivet kan berikas av invandrarkulturerna samtidigt som invandrarna ges möjlighet att bevara sin kulturella och etniska särart." Nystiftede love gav indvandrerbørn ret til undervisning i sit første sprog, men var det også statens forpligtelse, at skabe kulturelle enklaver? Det var der en del indvandrere som mente. Georgios Tsokanis blev indvalgt i Stokholms komunalbestyrelse. I et interview i DN den 5. september 1985 udtalte han de græske invandrerers synspunkt: "Vi greker vill, att hela personalen på dagisavdelningen skall vara grekisk och att all undervisning sker på grekiska på låg- och mellanstadiet."

Året 1985 markerede, også på dette område, et vendepunkt for Sverige.⁷⁰⁷ Den økonomiske globalisering overtrumfede alle nationale politiske målsætninger. En ny svensk asylovgivning ledte de følgende år til en eksplosion i antallet af mennesker, som fik asyl eller opholdstilladelse via familiesammenføring og tendensen fortsatte år for år frem til den rekordhøje indvandring år 2015 - 2016. Alene 2014 var der flere som indvandrede til Sverige i forhold til befolkningsmængden, end der var mennesker som indvandrede til USA i rekordårene i 1880'erne.⁷⁰⁸ Sverige havde som følge heraf flere år i træk en befolkningsvækst på fod med Bangla Desh og nåede i 2017 10 mio. indbyggere. Der er plads nok i Sverige, men de mange nyankomne mennesker koncentreredes naturligvis i byområderne og trods megen god vilje lod integrationen vente på sig.⁷⁰⁹ Sverige havde på en gang flest flygtninge i hele OECD i forhold til befolkningsmængden,⁷¹⁰ men samtidigt den dårligste integration af disse flygtninge på arbejdsmarkedet i OECD som helhed.⁷¹¹

Årsagerne var mange. I modsætning til visse andre lande,⁷¹² som håndplukkede deres indvandrere efter kvalifikationer, kom indvandrere primært til Sverige som asylansøgere eller familie til allerede indvandrede. Det primære formål var ikke at studere eller søge job. En anden del af forklaringen var, at indvandringen skød i vejret sideløbende med privatiseringsbølgen. De voksende sociale kontraster som fulgte i sporet af den nye økonomi var med til at forværre situationen. Fra 1990 blev Sverige derfor i stigende grad genstand for sekularisering og voldelige konflikter som f.eks. daglige bilafbrændinger på den ene side,⁷¹³ og ildspåsættelse af flygtningeboliger på den anden.⁷¹⁴ For en tid så det ud som om udviklingen var gledet ud af hænderne på politikerne, og ved valget 2014 gjorde socialdemokraterne alt for at undgå spørgsmålet i stedet for at tage fat i den varme kartoffel. Man gik så langt som at afskaffe integrationsministeren det samme år. Udfordringen med de over 110.000 indvandrere pr. år 2012-2014 havnede nu under arbejdsmarkedsdirektoratet som om det var så enkelt. Det var de svenske politikeres opfattelse, at en stor del af integrations-

processen skulle finde sted i skolen samtidigt med at man i den politiske korrektheds navn undlod, at gøre det obligatorisk for alle uden undtagelse at deltage i idræt, musik, biologi svømning og undervisning i seksualundervisning.⁷¹⁵ Ifølge PISA-rapporter havde Sverige, sammen med de andre nordiske lande, de bedst integrerede skolesystem i den ganske verden.⁷¹⁶ Samtidigt viste en rapport fra Skolverket i 2014, at halvdelen af de nyankomne børn forlod grundskolen uden de færdigheder der krævedes for at kunne fortsætte på gymnasiet, sammenlignet med 13% generelt.⁷¹⁷

Mens indvandringen tidligere var koncentreret på nogle enkelte europæiske lande,⁷¹⁸ var der nu tale om mennesker fra en lang række nationer udenfor Europa med de sproglige og kulturelle udfordringer det medførte. Indvandrere fra lande udenfor Europa og udgjorde snart 17% af befolkningen,⁷¹⁹ hvilket stillede store krav til tolkning af sprog og kultur. Samtidigt var det stadigvæk i 2019 ikke obligatorisk for de nyankomne at lære sig svensk på SFI. Det var naivt, og det humane kristne ønske om at hjælpe mennesker i nød, blev til tider groft udnyttet som da det i 2019 kom frem, at den nye irakiske forsvarsminister også var bosat i Sverige hvor han et halvt år efter at han blev valgt, i Irak, stadig var bosat i Stockholm med børnebidrag, bostadsbidrag og sygedagpenge. Resterne af folkehjemmet var blevet et tag-selv-bord.

Nogle indvandrere klatrede til tops uhindret de mange udfordringer, mens andre stigmatiseredes i forstæderne. Mens man i Sverige længe fortrængte problemet,⁷²⁰ og hellere pegede fingre ad Danmarks flygtningepolitik, talte man udenfor Sverige om svenske "no-go zoner",⁷²¹ og for en tid var det forbeholdt halvracistiske politikere, at pege på problemerne. Efterhånden voksede konflikterne sig dog så store, at de blev åbenlyse. Allerede i 2012 talte Tino Sanandaji om 186 "utanförskapsområden" i sin bog "Massutmaning" hvor han påviste sammenhængen mellem indvandring og de sociale problemer som i dag præger visse svenske forstæder. I Rosengårdsskolen i Malmø havde ingen elever svensk som førstesprog gennem 14 år i træk.⁷²² Forskellen på arbejdsløshed mellem svenskfødte og ikke svenskfødte voksede.⁷²³ Problemerne koncentreredes derved til specielle områder hvorved skattegrundlaget i disse områder forsvandt og problemerne kunne eskalere i en ond cirkel.⁷²⁴ De socialt belastede forstæder⁷²⁵ udviklede sig til kriminelt belastede områder. 2017 fremkom rapporten "Orten bakom våldet", som f.eks. opsummerede hvad en enkelt gruppe på 8 kriminelle mellem 13 og 27 år havde kostet samfundet; 140 mio. kr. ifølge rapporten⁷²⁶ og året efter, i 2018 måtte det svenske politi, konstatere at de på trods af 18 skuddræbte indenfor et enkelt år, i et enkelt område af Stockholm, Hallonbergen, ikke havde fundet frem til en eneste mistænkt. Der var nemlig ikke nogen der ville vidne, og af mangel på teknisk bevis, var der ikke noget at gøre. Systemfejl!

Tino Sanandaji beskrev engang svenskerne som: "Extremt hög tolerans för invandring förenat med att många själva inte umgås med utomeuropeiska invandrare."⁷²⁷ Integration forudsætter naturligvis, at begge parter tager ansvar for pro-

cessen. Jeg har personligt talt med mange indvandrere som ærligt beskriver, at mange indvandrere ikke ønsker at integrere sig i den grad de kan bo og omgås mennesker med deres egen kultur. Man spiser den samme mad som i hjemlandet, taler hjemlandets sprog og ser tv fra hjemlandet. De unge grupperer sig, og den som taler for godt svensk bliver næsten chikaneret som en forræder. Dette har flere unge indvandrere berettet for mig, og det er på den baggrund ikke så mærkeligt, hvis det halter lidt med de sprogkundskaber, der kræves for at deltage fuldt ud i det store samfund. I Danmark forsøger man i øjeblikket, at blande befolkningen med tvang. Den såkaldte "Ghettoplan" så dagens lys i 2018, og antallet af tilladte almennyttige boliger i de udpegede problemområder er blevet begrænset til 40%.⁷²⁸ Tiden vil vise hvad der kommer ud af det.

Integration indebærer at blande mennesker. Vil de det? Vil man åbne døren for de nytilkomne, og vil de nytilkomne tilpasse sig sproget og samfundets normer? I Sverige har det alt for længe været tabu at diskutere de dybe kulturelle årsager til den åbenlyse adskillelse. Det rent racistiske argument som forklaring kan dog let affejes, endda statistisk. En test for voksne, PIAAC (2015) viste, at indvandrere og svenskfødte med samme "humankapital" klarede sig omtrent lige godt på det svenske arbejdsmarked. Den afgørende faktor for vellykket integration,⁷²⁹ "Den humane kapital", defineres her som summen af viden, sproglige færdigheder, arbejdslivserfaring og uddannelses niveau. Problemerne opstår i den grad denne "humane kapital" er højst forskelligt fordelt, hvilket skaber grobund for kulturelle fordomme. Naturligvis vil en så massiv indvandring af mennesker, opvokset i patriarkalske og totalitære samfund lede til et væld af kulturelle konflikter.⁷³⁰ Uden lovfæstet kulturmøde og fordeling af mennesker vil mange foretrække trygheden i sin egen kultur hvorved integrationen udebliver. Visse svenske forstæder har i dag udviklet sig til parallelsamfund hvor mennesker til en vis grad må underordne sig regler og normer af helt andre slags end det officielle demokratiske Sverige. Kvinder beretter, at de bliver kontrollerede, ikke kun af deres egen familie, men af hele det område de bor i. I Hjulsta kunne piger, der gik i 6-9 klasse f.eks. berette, at de undgik fritidshjemmet for ikke at risikere dårligt rygte. 45% gik aldrig til idrætshallen og 54% deltog ikke i nogen som helst fritidsaktivitet.⁷³¹ Indvandrere fra patriarkalske kulturer kommer til Vesten og ser hvorledes forældre lader deres børn klæde sig som de vil, det ser ud som om børn må gøre hvad de vil. Sådan er det jo sjældent, men sådan kan det opleves i en kultur hvor klædedragt er meget vigtig. Den manglende kommunikation og forståelse af det nye land skaber problemer. Man hører måske, at nogen har fået fjernet et barn og tror, at det er noget man gør hvis der er problemer med børnene i det nye land, hvorfor man ikke går til socialkontoret og søger hjælp hvis børnene har problemer eller havner i kriminalitet. Den manglende tillid og manglende kommunikation skaber mange nye problemer. Tre danske forskere i etniske minoritetsmiljøer, er ikke i tvivl om, at mellemøstlige æresbegreber har en stor del af skylden for mange af forstædernes problemer. Forskerne Yvonne Mørck, Bo Wagner Sørensen og Sofie Danneskiold-

Samsø interviewede allerede i 2011 42 voldsramte indvandrerkvinder fra Mellemøsten, og det viste sig at volden primært var motiveret af æresbegreber og fandt sted med baglandets billigelse. Forskerne påviste, at der var sammenhæng mellem social kontrol og æresbegreber fra Mellemøsten og pegede f.eks. på en undersøgelse fra Als Research af 4.500 danskere mellem 15 og 29 år, der viste at 37% af de minoritetsetniske kvinder og 24% af mændene oplevede at deres medbestemmelse på centrale områder som at vælge kæreste eller ægtefælle var begrænset. I 2017 var 41% af kvinderne på de danske krisecentre indvandrere. Bo Wagner beskrev den sociale kontrol som mange er udsat for:

*"Det er fra daglig overvågning og kontrol af påklædning, med drenges overvågning af deres søstre i skole og andre steder med forventningen om, at en pæn pige går direkte ud og hjem."*⁷³²

Sverige – Ligeberettigelse, men ikke for indvandrerkvinder

"Man känner igen en förtryckt kvinna på långt håll om man bara tittar noggrant." – Sara Omar⁷³³

Det må naturligvis give store konflikter, hvis indvandrerfamilier vil bestemme over deres døtres seksualitet i et samfund hvor kvindens frihed er beskyttet ved lov. Mordet på den 18 årige Ghazala Khan i Danmark 2015 demonstrerede den umulige balance for de unge kvinder. Ghazala blev myrdet af et netværk styret af hendes egen far fordi hun havde forelsket sig i "den forkerte". Sagen vakte opmærksomhed idet familien ellers ansås som usædvanligt integreret i det danske samfund.⁷³⁴ Integration i arbejdslivet var med andre ord ingen garanti for menneskers accept af demokratiets regler og normer. I Sverige blev Fadime Sahindal i særlig grad talsmand for den store tavse gruppe undertrykte indvandrerkvinder, da hun i november 2001 modigt stod frem i den svenske Riksdag og beskrev sit liv og det omfattende hykleri. I 1998 stod hun første gang frem i Aftonbladet og beskrev de trusler hendes egen familie udsatte hende for hvilket dengang ledte til en reportage i SVT. På grund af viljen til at bestemme over sit eget liv, havde hun i 15 år levet under dødstrusler, og kunne derfor vidne om de forfærdelige tilstande, der fandt sted bag familiens lukkede døre.⁷³⁵ Fadimes egen kæreste blev til eksempel dræbt i en "bilulykke" den selv samme dag han skulle flytte sammen med Fadime og i 2002 blev Fadime dræbt.⁷³⁶ Sara Mohammad grundlagde i 2001 foreningen "Glöm aldrig Pela och Fadime" i 2001. Pela Atroshi var en svensk gymnasieelev, der i 1999 fulgte med sin familie til Irakisk Kurdistan hvor hun blev myrdet pga hendes vestlige levemåde i Sverige. Det er igen og igen ført i bevis, at den svenske stat var ude af stand til at beskytte kvinderne⁷³⁷ mod barbariske skikke og klanstrukturer.⁷³⁸ Først 12 år efter drabet på Fadime, i 2014, gjorde "barn och tvångsaktenskaps-lagen" det ulovligt for forældre at nægte eller påtvinge sine børn ægteskab.⁷³⁹ Patriarkatet

forsvandt ikke af den grund. Fra 2014 til 2018 blev mindst 182 svenskere, fortrinsvis mindreårige piger, ført til udlandet og tvangsægteskaber eller det der var værre.⁷⁴⁰

Fadime døde for at efterfølgende generationers kvinder kunne få lov at leve mere frit, omend vi stadig kun befinder os i begyndelsen af denne udvikling.⁷⁴¹ Mens #MeToo kampagnen afslører de patriarkalske normer blandt vestlige mennesker, er det let at glemme de mange kvinder, der lever under middelalderlige forhold som de ikke engang vover at tale om.⁷⁴² Sara Mohammad advarer mod demokratiets blinde øje: *"Islamister har lyckats vinna mark, år ut och år in. Rädslan över att bli kallad rasist eller islamofob har haft en roll i det." .. "Om man betraktar islamister som vanligt folk bidrar man till normaliseringen. Då kan de få mer fäste, under namn av yttrandefrihet och religionsfrihet."*⁷⁴³

Friheden er mere begrænset for Sara Mohammads vedkommende. Interviewet med SvD finder sted på hemmelig adresse. En socialarbejder i Katrineholm berettede i 2018 for mig, hvorledes det ofte var et næsten uoverkommeligt skridt for mange indvandrerkvinder at udtrykke deres tanker eller overhovedet tale om deres liv med en fremmed person. Man kom fra samfund hvor enhver individualisme kunne lede til døden. Kvinder i mentale lænker, skulle blandes med feminister og pionerer i ligeberettigelse. I august 2017 fremkom historien om en 46 årig mand, der blev myrdet med begrundelsen, at han havde nægtet at dræbe sine egne døtre. Døtrens "forbrydelse" havde i øvrigt været at række hånd, altså sige goddag, til nogle drenge. Det kunne ikke tolereres af slægten, der herefter kommanderede manden at dræbe sine egne elskede døtre.⁷⁴⁴ Det skulle sidenhen vise sig, at både morderen og ofret var i slægt med Fadime. De forfærdelige hændelser udspillede sig med andre ord i én og samme familie.⁷⁴⁵ Også i Danmark har nogle få familier vist sig at stå bag en lang række forbrydelser som f.eks. familien Levakovic, der indvandrede i 1970. I 1984 blev 5 medlemmer af familien sigtet for 50 tricktyverier, der var gået ud over ældre og funktionshindrede mennesker,⁷⁴⁶ og i 2011 kunne politiet konstatere, at de havde været i kontakt med et medlem af familien mindst hver 2. dag året rundt. I en dokumentarfilm på DR, "Sigøjnerbossen" forklarede Gimi Levakovic i 2015 hvorfor dette fortsatte år efter år:

*"Vi går ikke med til at ændre vores regler" .. "for sådan er vores regler og kultur. Vi må ikke overtræde vores kultur."*⁷⁴⁷

På grund af tro og mistro forskanser mennesker sig i familie- og klanstrukturer. Mennesker, der ikke magter at stå på egne ben i det moderne sekulariserede samfund søger tryghed i klanen, familien eller andre grupper som man lover sin loyalitet.⁷⁴⁸ Patriarkalske traditioner og demokratisk umodenhed forsvinder ikke af sig selv eller ved at feje dem ind under gulvtæppet som forfatteren Kurdo Baksi, der anså det som hetz mod en folkegruppe at påstå, at mord på kvinder indgår i visse traditioner og kulturer.⁷⁴⁹ Den svenske integrationsminister Nyamko Sabuni var modigere med sit

forslag om obligatorisk gynækologisk undersøgelse af alle piger for at forebygge omskærelse. Det modige Hollandske parlamentsmedlem Ayaan Hirsi Ali var endnu klogere og havde foreslået en sådan undersøgelse, omend rettet mod de berørte grupper allerede i 2004. Ayaan blev mødt med trusler på livet, ligesom også den svenske minister Nyamko Sabuni mødtes af en mur af protester selvom alle ved, at det finder sted og i hvilke kulturer. Sagen gælder forsøget på at beskytte piger mod at få skåret i deres mest ømtålelige organer. Er det ikke netop statens rolle at beskytte samfundets allermest værgeløse individer; børnene? Hvis ikke staten skal beskytte børn mod at få skåret i deres kønsorganer, hvem skal den så beskytte?⁷⁵⁰ Fadime Sahindals skæbne og omskærelsesproblemet er to sider af samme sag. Staten svigtede sin opgave.⁷⁵¹ I 2015 konkluderede den svenske socialstyrelse, at omkring 38.000 kvinder i Sverige var omskåret hvilket indebærer, at disse kvinder som børn har været udsat for et forfærdeligt overgreb, der har givet dem mén for livet.⁷⁵² Selvom det allerede i 1982 var blevet forbudt, skulle der gå 24 år inden nogen blev dømt for et sådan overgreb mod sine egne børn. Det er om at gøre, at bryde en sådan umenneskelig tradition så hurtigt som muligt, blandt andet ved at påvise, at de religiøse tekster slet ikke foreskriver sådanne indgreb på kvinder. Naturligvis oplever de berørte det som et overgreb når staten blander sig i traditionerne, men det er overgående. Døtre til mødre som ikke selv er omskårne vælger yderst sjældent at omskære deres egne piger. Med en resolut indsats kan problemet løses indenfor få generationer.

Det er heller ikke til at komme udenom det overgreb som finder sted på tusinder af drengebørn i vesten hvert år. I USA blev 83% af drengebørnene omskåret i 1960'erne og 58% i 2010 omend mørketallet er større.⁷⁵³ Ved at fjerne noget af de små drengebørns forhud, forhindrer man dem i at opleve den seksuelle glæde som voksenalderen kan have oplevet idet kønsorganet mister de mest fintfølende nerver ifølge Morten Frisch, der er professor og specialist på området.⁷⁵⁴ Indgrebet er en fastnaglet kulturtradition også i mange vestlige lande.⁷⁵⁵ Man forsøger stadig, at argumentere med henvisning til hygiejne, og man kan stadig få en eller anden læge til at stille op for argumentet, men Morten Frisch har sammen med 37 andre professorer og overlæger fra Europa og Canada falsificeret påstanden i år 2013.⁷⁵⁶ Mægtige religiøse lobbyorganisationer står imidlertid parate til at forsvare traditionen for enhver pris, hvilket er årsagen til, at man ikke engang i frimodige Danmark rigtigt vover at konfrontere problemet. Da emnet i 2018 var oppe til debat blev det mærkværdigt nok den danske forsvarsminister, Claus Hjort Frederiksen, der kom på banen: *"Hvis Danmark som det første land i verden forbyder omskæring af drenge under 18 år, risikerer vi at skabe international uro og miste vigtige allierede."* Også udenrigsministeren advarede mod at Danmark med et forbud ville lægge sig ud med USA, Israel og den muslimske verden, hvortil Nasar Khadar svarede: *"Spørgsmålet er, om vi skal deponere vores handlefrihed i hænderne på voldsmænd? På folk, der ikke kan acceptere en demokra-*

tisk beslutning.” .. ”Der er for meget vægt på forældrenes religiøse og kulturelle rettigheder. For mig er det vigtigste børnenes rettigheder.”⁷⁵⁷

Skal demokratiet give efter for religiøse minoriteters pression? Omend man ikke kan hoppe over det enkelte individs personlige erfaringer i udviklingsprocessen, er det allerede muligt at konkludere hvordan man ikke skal gå frem i integrationsprocessen. Man skal ikke tro, at mennesker med forældede normer frivilligt lader sig ”omvende” i situationer hvor repræsentanterne for de forældede normer er i flertal. I en skoleklasse domineret af indvandrerbørn kan man ikke forvente sig, at nogle få lærere alene er i stand til at bryde gamle mønstre. Når en given gruppe indvandrere skal introduceres til det svenske samfunds normer og traditioner, er det derfor vigtigt at tænke på balancen mellem ”demokrater” og ”ikke demokrater”. En kurator fra Katrineholm kommune er således nået frem til, at en gruppe på 9 indvandrere kræver mindst 2 lærere for at bevare balancen og ørenlyd for de nye normer.⁷⁵⁸ Her er noget at tænke over, for de mange politikere, lærere, socialarbejdere og private mennesker, der skal administrere integrationsprocessen.

Mange ”nysvenskere”, såvel som ”nydanskere”, er lige så svagt skolede i demokrati og selvstændig tænkning som det nordiske folk generelt inden det store folkeoplysningsprojekt tog sin begyndelse. Vi står idag overfor en lignende udfordring. En ny stor gruppe mennesker, behøver gennemgå en omfattende skoling, før de kan tage fuld del i det demokratiske samfund og dets videre udvikling. Der er behov for et nyt oplysningsprojekt med bevidst overrepræsentation af de ønskede normer. Det modsatte er afprøvet i Tensta, en forstad til Stockholm. År 2008 ansatte kommunen nogle af de unge kriminelle fra området som ”nattevandrere” i håb om, at de skulle kunne sikre trygheden i området og samtidigt vende deres kriminelle løbebane og blive et forbillede for andre unge. Sådan gik det naturligvis ikke helt.⁷⁵⁹ De blev et forbillede, ja, men ikke helt det forbillede man havde tænkt sig. Hvis målet er demokrati, retfærdighed, frihed og medansvar, må mål og midler forenes. Samfundet må være stærkt repræsenteret i problemområder for at garantere og beskytte den humane udvikling. Det handler ikke om at frage mennesker deres kulturbaggrund, men om at skabe rammer så alle kulturer kan trives tilsammen. Det er frit at vælge den kultur man vil tilhøre, men da demokratiets frihed samtidigt skal garantere individets ukrænkelighed kan individet kun indenfor denne ”ramme”, altså demokratiet, forcere alle kulturenes umodne, utidige og unaturlige barrierer og vokse til skels år og alder.⁷⁶⁰ Samarbejdet mellem borger og stat har derfor aldrig før været så vigtigt som i dag. Det hjælper ikke noget at vende ryggen til.⁷⁶¹ Som en desperat reaktion på statens passivitet har nogle indvandrerkvinder i Tynnered (Göteborg) og Fittja (Stockholm) gennem de sidste år sat foden ned for at forsvare deres børn mod bandekriminaliteten. Modigt har de overvåget børnenes legeområder, resolut afvist unge, der kommer for at sælge narko, og uden angst for repressalier varskoet politiet ved forekomst af våben og hætteklædte personer.⁷⁶²

Med tiden vil flere og flere tage mere aktivt ansvar for ”integrationsprocessen” på samme måde som de privilegerede ved tiden for det svenske folkehjems fødsel tog ansvar for at løfte de mindre privilegerede. Olof Palme som selv fødtes ind i samfundets absolutte overklasse demonstrerede den frivillige sociale ”integration”. Palmes personlige skæbne, blev dog også eksemplet på, at det ”demokrati” som vi kender det, endnu ikke lever op til navnet. Der er stadig meget som er ufærdigt i denne verden, meget som skal belyses.

Det er let at se de iøjnefaldende problemer, der opstår når man placerer mennesker i ghettoområder og det er let for udenforstående at kritisere den ”loyalitetkultur” og det ”hemmelighedskræmmeri” som bremser den nødvendige udvikling. Det er imidlertid mindre bekvemt, at indse hvorledes dette også finder sted i de påståede højt oplyste skandinaviske lande og på så vis forhindrer udviklingen frem mod det ægte demokrati.

Sverige – Offentlighedslov eller hemmelighedskræmmeri?

”Ingenting kunde vinnas ur 'de stora familjernas' synspunkt, om enskildheter blottlades rörande danandet av de stora förmögenheterna i landet.” – Ernest Thiel mindes Tor Bonniers ord til ham da han i 1938 ville købe hans tavshed.⁷⁶³

De svenske traditioner for transparens og indsyn i offentlige anliggender⁷⁶⁴ er unikke og var i lang tid et eksempel til efterfølgelse.⁷⁶⁵ Kontrasten er imidlertid stor til den fælles fortrængning af visse basale kendsgerninger som f.eks. mordet på Ivar Kreuger, samarbejdspolitikken med Tyskland under den 2. verdenskrig og de modstridende holdninger til indvandring. År 2009 fik Sverige en ny offentlighedslov som snarere skulle have været kaldt en sekretesse lov med dens strenge forholdsregler mod ”whistleblowers”. Mens det demokratiske samfund afhænger af åbenhed og transparens, er sådanne realiteter ubekvemt afslørende pengemagtens skjulte dispositioner, som f.eks. den omfattende handel mellem Sverige og Nazityskland under 2. verdenskrig, der gjorde Sveriges ”neutralitet” til en tvivlsom realitet. Da Tyskland efter 1. verdenskrig blev forbudt at producere visse produkter, blev de istedet produceret i andre lande på licens, hvilket også hjalp den svenske industri gevaldigt på vej. Mange svenske innovationer blev til i samarbejde med tyske ingeniører, og efter 1940 gik 75-80% af SKF's export da også til Tyskland og dets allierede. Til gengæld modtog Sverige vigtige varer som kul og koks. Tyskland fik en stor del af den jernmalm som blev anvendt til produktionen af de mange lastbiler, fly, tanks og kanoner fra Kiruna og Gällivare. Uden stabile leverancer fra Sverige havde krigen været tabt på forhånd. Det var en vigtig anledning til besættelsen af Norge at sikre udskibningen af en stor del af denne jernmalm fra Narvik.⁷⁶⁶ I slutningen af den 2. verdenskrig stod Sverige for produktionen af 70% af de tyske specialkuglelejer,⁷⁶⁷ og Sveriges

dobbeltrolle under krigen afspejledes også i den mægtige finansfamilie Wallenberg hvis to overhoveder fordelte rollen med at varetage Sveriges handel med de allierede på den ene side (Marcus) og Tyskland på den anden side (Jacob). Den 5. december 1939 indgik det tyske firma Bosch en aftale med Wallenberg om, at med Holland som mellemland, overtage firmaets filialer i udlandet, samtidigt med at Bosch i realiteten beholdte kontrollen og havde garanti for at kunne købe selskaberne tilbage efter den tilstundende krig.⁷⁶⁸ Handlen som f.eks. beskrives i Gerard Aalders "Affärer till varje pris" indebar at Bosch i realiteten kunne fremstille og leverere sine produkter på begge sider af fronten i den 2. verdenskrig. I Sverige taler man ikke højt om, at Wallenberg familien opkøbte både guld og værdipapirer som nazisterne i realiteten havde stjålet fra hollandske jøder. Dette dokumenteres i Gerards bog. Det er derfor ikke så mærkeligt, at Marcus Wallenberg netop valgte "at virke uden at synes", "esse - non videri" som motto således som indgraveret i hans våben i den prestigefyldte Serafimerorden.⁷⁶⁹ Hemmelighedskræmmeriet lykkedes over al forventning. I Sverige er den økonomiske magt i højere grad end i noget andet vestligt land koncentreret i hænderne på én enkelt familie, Wallenberg,⁷⁷⁰ uden at det nok står helt klart for den svenske offentlighed.⁷⁷¹

Kernen i Wallenbergsfærens industrier udgøres den dag i dag af virksomheder, der engang hørte under industrimanden Ivar Kreuger. I praktisk psykoterapi taler man gerne om menneskets "skyggesider". Det siges, at des mere man fortrænger sin "skygge" jo mere vil den gøre sig bemærket, på mere og mere dominant vis, med fare for at den en dag helt tager over således som demonstreret i H. C. Andersens geniale eventyr "Skyggen".⁷⁷² Som nation har Sverige påtalt demokratibrister overalt på Kloden. Hvornår bliver det tid for svenskerne at sætte luppen på sig selv? Er det for sent? De besynderlige detaljer omkring "Ivar Kreugers selvmord" illustrerer problemet.

Sverige – Demokratiets grænseland, eksempel ved Ivar Kreuger

*"Jag har aldrig under mitt liv träffat en människa med en sådan rent visionär förmåga att överskåda hela världssituationen. Han grep i ett enda slag, vad andra med möda kunde komma underfund med."*⁷⁷³ – Oscar Rydbeck

I 20'ernes Sverige var det slet ikke givet, at familien Wallenberg skulle få den totalt dominerende rolle de siden fik i svensk erhvervsliv. Det så dengang snarere ud som om den svenske "tændstikkonge" Ivar Kreuger⁷⁷⁴, skulle gå af med sejren i den magtkamp, der mundede ud i Kreugers død, camoufleret som selvmord. Jeg har tidligere, i afsnittet om mellemkrigsperioden, beskrevet Kreugers udsædvanlige rolle i det storpolitiske spil frem til den 2. Verdenskrig, og dette engagement, kan naturligvis ikke adskilles fra "den svenske Kreuger" og hans engagement i Sverige.

Som beskrevet var Kreugers stabiliseringsforsøg i karambolage med selveste J. P. Morgan i USA. Kampen mod Kreuger gav sig også udtryk i Sverige. De internationale og svenske begivenheder kan således heller ikke i dette tilfælde forstås isoleret fra hinanden. Kreuger var ikke bare en vigtig international aktør, men også helt central for Sveriges udvikling frem til den moderne industrination vi kender i dag.

Da Kreuger efter nogle læreår i 1907 kom hjem til Sverige, var det med de nyeste tekniske erfaringer fra hele verden i bagagen. Kreuger introducerede f.eks. den helt nye byggeteknik med armeret beton. 1908 stiftedes Kreuger & Toll og stod allerede i 1911 bag byggeriet af Stockholms prestigefyldte olympiske stadium. Senere bygges varehuset NK og snart råder Kreugers firma, Hufvudstaden over en lang række ejendomme i Stockholm udover sine tændstikfabrikker som hørte under firmaet STAB, der i realiteten var enerådende i Sverige allerede 1917 og snart efter i land efter land udenfor Sverige. Det bliver for meget at nævne alle Kreugers engagementer, da Kreugers koncern omfattede over 200 forskellige virksomheder, men det kan nævnes, at det var Ivar Kreuger, der byggede den svenske "Filmstaden" i Stockholm op, og udviklede den til verdens mest moderne filmindustri dengang.⁷⁷⁵ Ingen Ingmar Bergman uden Ivar Kreuger. Kreuger satte Sverige på verdenskortet. Hans koncern var, trods alle rygter, usædvanligt velhavende,⁷⁷⁶ og havde ved Kreugers død udsigt til faste indtægter af indgåede aftaler i mange år fremad. I 1930, altså efter verdenskrisen i 1929, havde Kreuger f.eks. fuld kontrol over 4 af Sveriges største industrivirksomheder; Svenska tændstickbolaget, L. M. Ericsson, Svenska Cellulosaktiebolaget og Boliden.⁷⁷⁷ Krakket i Wallstreet 1929 påvirkede naturligvis også Kreuger, men koncernen klarede sig igennem krisen med overskud i modsætning til de fleste. Koncernen kunne således fortsat uddele til aktionærerne ligesom, der fortsat var råd til at gennemføre nye investeringer. Hans koncern var i realiteten en af de rigeste og bedst organiserede koncerner i verden, og værdierne i alene den officielle kendte del vurderedes til ikke mindre end 900 mia. kr. omregnet i nutidspenge.⁷⁷⁸ I professor Robert Kristenssons bog "Ivar Kreugers Italienska affärer" påvises til eksempel, at blot Kreugers privatejede aktier i et stort italiensk firma,⁷⁷⁹ 1.180.850 st. aktier, repræsenterede en værdi af over 2 mia. Skr.

Her skiller vandene. Vi møder højst forskellige beskrivelser af de selv samme økonomiske forhold, alt efter hvilken kilde vi anvender i undersøgelsen af Kreugers opgang og fald. Beskrivelsen af Kreugers økonomi er så kontroversiel, fordi hele tesen om "Kreugers selvmord" og "koncernens konkurs" hviler på påstanden om den havarerende økonomi. Den svenske nationalencyklopedi nævner ikke noget om Kreugers italienske aktier, eller om det helt afgørende opgør med den amerikanske finansmand J. P. Morgan. I stedet formidles et kontroversielt kommuniké, der dengang i 1932 påstod at Kreugers tændstikfirma, IMCO på falsk grundlag havde opgivet italienske obligationer til en værdi af 28,7 mio. pund som en del af formuen ligesom hypotesen at Kreuger begik selvmord for-

midles med ordene at denne tese har *"fått stöd i senare tids seriösa Kreugerforskning"*. Jeg kan ikke nikke genkendende til dette. Der er tværtimod en omfattende nyere litteratur tilgængelig, der tydeligt peger på det modsatte.

De højst modstridende beskrivelser af en og samme hændelse demonstrerer i realiteten, at der her er højst modsatte interesser på spil. Det er altid interessant når nogen for enhver pris vil forsøge at "skrive historien om". Det er fordi den har konsekvenser for nutiden. Ellers ville folk jo finde sammen i deres forskning og kildekritik og konsensus ville snart opstå. Sådan har det ikke været med beretningen om Ivar Kreuger. De konkrete begivenheder lige inden og efter mordet på Kreuger, vidner om et dramatisk skuespil. Den som på egen hånd gransker de forskellige kilder kan i heldigste fald få et lille indblik i hvad der foregår i kulisserne bag samfundets scene. Niklola Majstrovics har skrevet en højst interessant bog: "Sanningen bakom Kreuger-kraschen" ledsaget af overbevisende dokumentation. Nikola har 35 år bag sig som faktagranskende journalist ved Svt.⁷⁸⁰

Som illustration af den krig "nogen" i realiteten førte mod Kreuger og hans virksomheder beskriver Nikola f.eks. nyheden om den såkaldte "evighedstændstik". Påstanden om opfindelsen var fri fantasi, men lanceredes ikke desto mindre i medierne og gik verden rundt og fik nogle til at tro at Kreugers tændstikker snart ville blive unødvendige. Mange andre forhold tyder på, at den historie om Kreuger som vi i dag kan læse i main-stream-media er udtænkt allerede inden begivenhedernes gang, det er derfor den kolliderer visse kendsgerninger. På den ene side påstås det f.eks., at Kreuger havde overbelånt sin virksomhed og febrilsk forsøgte at dække over sin manglende likviditet, men på den anden side formidles oplysninger om de gigantiske lån som Kreuger virkelig bevilligede til forskellige stater i og udenfor Europa år efter år fra 1925 til 1930, altså også efter finanskrisen i 1930. Hvis Kreuger på grund af finanskrisen virkelig havde haft et akut behov for disse penge, ville han naturligvis ikke samtidigt have lånt dem ud, og hvordan skulle det overhovedet kunne lade sig gøre? Alle kilder beskriver hvorledes Kreuger takket være sin visioner og kunnen, holdt sine virksomheder fri af de mange kriser som prægede 20'erne og ekspanderede overalt.

Ved Kreugers død havde hans koncern netop overlevet en længere økonomisk krig som tydeligvis havde til formål at fremtvinge likviditetskrise. Ved dødstidspunktet havde Kreuger ikke noget betalingsudestående de næste 3 måneder hvilket i sig selv modbeviser den populære tese om "Kreugers selvmord" med udsigt til "Kreugerkoncernens fallit". Det er i realiteten udtryk for baglæns logik; "koncernen gik konkurs, så det var nok derfor han begik selvmord" selv om koncernen i virkeligheden blev tvunget i konkurs pga. Kreugers død. For mig at se blev påstanden om "Kreugers selvmord" til for at hans modstandere, ved hjælp af pressens karaktermord på Kreuger kunne overtage de indbringende virksomheder billigt i det efterfølgende konkursbo og i øvrigt sætte en stopper for hans balancerende indfly-

delse i en verden præget af fascismens fremmarch. Som tidligere beskrevet blev denne fremmarch og efterfølgende krig en særdeles indbringende affære for visse virksomheder.

De mærkelige omstændigheder før og efter "selvmordet", demonstrerer hvad "man" kan slippe afsted med i et tilsyneladende "demokrati",⁷⁸¹ uanset hvem som nu ellers var indblandet i Kreugers "selvmord". Propagandaen har været så effektiv, at der den dag i dag ikke er mange svenskere som betvivler, at Kreuger begik selvmord den 12. marts 1932 som den ynkelige reaktion på en økonomisk krise. Årsagen er simpelthen, at de mange kritiske og kildekritiske granskninger af denne påstand finder sted udenfor main-stream-media. Kreugers fald demonstrerer demokratiets begrænsninger i en verden styret af penge.

Kreugerkoncernens såkaldte likviditetskrise var en midlertidig situation, der opstod som følge af at nogle udenlandske banker, der havde lånt penge til Kreugers virksomheder, i efteråret 1931 opsagde nogle lån. Man ville forsøge at knække Kreuger. I 1931 rejste Marcus Wallenberg⁷⁸² til Tyskland for at overtale tyskerne til ikke at betale af på de omfattende lån, landet havde hos Kreuger,⁷⁸³ ligesom man på lignende vis havde forsøgt sig med den franske regering i 1927.⁷⁸⁴ Samtidigt gennemførtes en mediekampagne, som skulle gøre det umuligt for Kreuger at sælge aktier og dermed skaffe de likvide midler der behøvedes i den midlertidige situation. Da Kreuger i efteråret 1931 tog til USA for at sælge aktier i sin mine i Boliden for 80 mio. dollar stod til eksempel pludselig en dansk professor "Brick" frem.⁷⁸⁵ I en artikel i Dagens Nyheter, som blev spredt videre ud over verden, fremkom nu påstanden om, at Boliden var en bluf.⁷⁸⁶ Dette på trods af at Bolidenminen ekspanderede konstant, helt upåvirket af tidens krise, havde tusinder af ansatte og i realiteten var Europas største og rigeste guldmine.⁷⁸⁷ Men bluffen medførte, at Kreuger for en tid ikke kunne sælge nogle aktier, og derfor måtte skaffe penge på anden vis hvilket lykkedes. Blandt andet solgte Kreuger aktiemajoriteten i LM Ericsson, LME, til konkurrenten i USA, ITT.

De efterfølgende begivenheder tyder på, at denne handel, uden Kreugers vidende, var et led i en koordineret kampagne. Den mægtige J. P. Morgan Jr. anklagede nemlig nu Kreuger for at have svindlet med årsregnskabet i L. M. Ericsson hvor ITT i juni 1931 altså havde købt de omtalte aktier for 11. mio. dollar. Med henvisning til rygterne om Kreugerkoncernens problemer, krævede Morgan i det følgende, at Kreuger tilbagebetalte lån for 55 mio. dollar til de forskellige amerikanske banker. Anklagerne tvang Kreuger til at rejse til USA 1932 for ved hjælp af de medbragte økonomiske dokumenter at bevise sine virksomheders solvens og opretholde kreditværdigheden på det amerikanske finansmarked. Meget tyder på, at Morgans forudgående dispositioner var til for at Morgan efterfølgende kunne fremstille et tilbagekøbskrav til Kreuger med fængsel som alternativ hvis ikke Kreuger købte de mange aktier tilbage indenfor 24 timer netop på et tidspunkt hvor der var lukket for banktransaktioner 3 dage i træk. Kreuger skulle m.a.o.

knækkes. I børserverdenen handler meget om anseelse, og det er let at regne ud, hvad der var sket, hvis Kreuger var blevet forhindret i at betale og efterfølgende kunne fremstilles som insolvent. Den djævelske plan ville således være lykkedes hvis ikke Kreuger var blevet reddet på målstregen af et lån fra den svenske Riksbank ved personlig indgriben fra den svenske statsminister C. G. Ekman bakket op af de store erhvervsbanker foruden Wallenbergs bank, SEB. Kreuger havde dermed reddet sig ud af den arrangerede likviditetskrise og alle formaliteter var i orden. Der var mindst tre måneder til Kreugers næste betalingsforpligtelse.⁷⁸⁸

I Nikolas bog dokumenteres hvorledes man havde satset store beløb på at få Kreuger på fald. I stedet var Kreuger nu istand til at afsløre de mange kriminelle spekulationer og bedragerier, der havde fundet sted med hans koncern som måltavle. Men sådan skulle det ikke gå idet man nu trak den formelle underskrivelse af tilbagekøbet i langdrag i USA. Kreuger blev på denne måde forhindret i at rejse med båden hjem til den 3. marts og meget tyder på, at denne udsættelse netop var til for at kunne iscenesætte en alternativ plan. Kreugers ankomst til Paris den 11. marts, fandt sted netop samme dag som nationen stod på den anden ende. Den afdøde franske udenrigsminister skulle begraves under stor ceremoniel, efterfulgt af det tyske rigdagsvalg dagen efter. I betragtning af Kreugers rolle i mellemkrigstidens Europa, er der megen symbolik i, at det netop er denne dag, den 12. marts 1932 Ivar Kreuger rapporteres død på et hotelrum i Paris, liggende på sengen med selvmordsbrev og pistol i hånden.

Pistolen var dagen i forvejen indkøbt af en mand, som kom ind i butikken og højlydt erklærede, at han var Ivar Kreuger. Morderne havde ikke taget højde for, at Kreuger under tiden for dette indkøb sad i møde med 5 personer,⁷⁸⁹ ligesom Kreuger i øvrigt ikke præsenterede sig højlydt med sit navn i forretninger. Kreugers påståede afskedsbrev var tydeligvis også konstrueret idet Ivar Kreuger hverken skrev engelske breve til sine svenske medarbejdere, eller signerede breve med sine initialer således som i dette "afskedsbrev". Kreuger selv underskrev sine breve med "Ivar" eller "Ivar Kreuger". Nikola Majstrovic fremlægger i sin bog sin omfattende granskning som f.eks. omfatter til lægens, Dr Marcel Grilles, dødsattest hvoraf det fremgår, at Grille ikke kan "følge kuglens indtrængen i kroppen". En kugle fra 9 mm pistolen i Kreugers hånd, efterlader sig et tydeligt indgangshul. Det gør en spids stiletkniv derimod ikke. Grille anbefaler umiddelbar obduktion, hvilket mærkeligt nok forhindres af den svenske minister i Paris, grev Ehrensvärd, der tilsyneladende agerer på ordre fra Stockholm. Kreuger er højrehåndet, men holder pistolen i venstre hånd med fingrene rundt om pistolkolven selvom Kreuger var opereret i venstrehånds pegefinger, og ikke kunne bøje den tilstrækkeligt til at affyre noget skud ligesom et sådan skud i øvrigt ville have gjort at pistolen var fløjet til siden og ikke ligget så pænt i hånden på "selvmorderen".⁷⁹⁰ Det hele holdes hemmeligt, selv for det svenske konsulat, frem til kl. 19 hvorved de sammensvorne, for nogen må det have været,

fik god tid til at handle på børsen i USA hvor aktierne på Kreugers virksomheder styrtdykkede allerede inden mordet blev kendt. Nogle solgte således ud af aktierne mens tid var.

De mange timer mellem mordet og offentliggørelsen gav ligeledes god tid til at de ukendte personer kunne undersøge og fjerne Kreugers mange kompromitterende papirer. Kreuger havde netop ved denne lejlighed usædvanligt meget hemmelig dokumentation med sig for at bevise sine forhold i USA. Da de officielle myndigheds personer, herunder den svenske konsul, efterhånden ankom til Kreugers lejlighed blev de mærkeligt nok afvist af ukendte mennesker. I mellemtiden blev Kreugers tøj udskiftet og lejligheden gået igennem. Den franske kriminalkommissær Felix Mangaud mærkelige dispositioner på drabspladsen tyder på et rent bestillingsarbejde. Hvem har hørt om en drabskommissær, der flytter om på liget, tillader at man bytter klæder og tørrer blod og andre spor bort og ikke engang tager foto af den døde endsige af drabsstedet? Kommisær Mangaud blev i øvrigt kort efter forfremmet til det finere kommisariat ved Champs Elysees.

Herefter blev Kreugers lig på sindrig vis i stedet bragt til Sverige i en specialforseglet kiste med glas udfor hovedet. Alle skulle tilsyneladende kunne forvise sig om, at Kreuger var død, uden mulighed for at kunne undersøge kroppen og den manglende pistolkugle. Vel ankommet til Sverige greb "myndigheds personer" ind og sørgede for at liget blev brændt inden en officiel instans kunne obducere det hvilket ellers var krævet ifølge fransk og svensk lov.⁷⁹¹ I Gustav Wasa kirken, som dengang havde en krypt til formålet, valgte familien dog at lade en ven, Doktor Erik Karlmark, undersøge liget i nærværelse af Kreugers søsterdatter Eva Dyrssen, der siden citerede Karlmarks konklusion: "*Detta är inte ett självmord. Det är ett mord.*"⁷⁹² Allerede på mordaftenen spredtes imidlertid rygten, om Kreugers selvmord og koncernens fallit med lynets hastighed ud over verden, og det er disse løgne, der behersker opinionen den dag i dag på trods af, at ingen af Kreugers virksomheder faktisk blev erklæret konkurs pga. nogen udestående betaling.⁷⁹³ At det alligevel lykkedes at få imperiet i knæ skyldes i realiteten Kreugers rival Marcus Wallenberg som ved hjælp af sin ven advokat Hugo Stenbeck placerede sig selv i den såkaldte "Kungliga kommission" som skulle vurdere og håndtere værdierne af Kreugerimperiet efter Kreugers død.⁷⁹⁴ Inden 2 uger var gået udtalte Kreugerkommissionen at: "*Det redan nu med säkerhet kan fastställas, att bolagets ställning icke giver möjlighet till avveckling på annat sätt än genom konkurs*". To uger efter fremkom så påstanden om falske italienske obligationer, der ifølge kommissionen skulle fremstille IMCO's økonomi i et bedre lys end den var.

Det mærkelige "konkursbo" ledte således til, at nogle mennesker efterfølgende blev særdeles rige, mens andre store velfungerende virksomheder blev splittet op. I det følgende overtog Wallenbergfamilien via sit firma Investor Kreugers rolle som storaktionær i Ericsson, SKF og STAB mfl. Konkursen efterlod i øvrigt også ITT som indehaver af 34% af stemmerne i det svenske telefonfirma LM. Ericsson.

Den svenske advokat Hugo Stenbeck, som i sin tid havde fået økonomisk hjælp af Wallenberg til at købe sig ind i et advokatfirma, blev få år efter "konkursen" så rig at han kunne grundlægge Kinnevikkoncernen 1936.⁷⁹⁵ Der var tale om et besynderligt advokatarbejde idet "Kreugerkommissionen" ikke efterlod den mindste protokol over sin etablering i Rigsarkivet og Lars-Jonas Ångström⁷⁹⁶ med flere kalder det derfor usødet en ren kriminell handling af de involverede personer. Rent praktisk lod advokaten overfor myndighederne som om konkurskommissionen var etableret af Kreugerkoncernen, mens man overfor koncernen og Skandinaviska banken lod som om den var etableret af myndighederne.

Den største konkurs-kommission man kan forestille sig, en begivenhed af afgørende betydning for Sverige og det politisk ustabile Europa, løb således af stablen som følge af en kriminell handling, der fejedes ind under gulvtæppet. Man satte et velfungerende forretningsimperie i konkurs, tilegnede sig dets værdier og ødelagde i det følgende livet for utallige mennesker.

Sådan noget kan ikke finde sted uden mediernes hjælp. Uden medierne kan man ikke få mennesker dømt og vanæret. Dagens Nyheter og SvD var blandt nogle af dem, der spredte falske rygter, mod den i samtiden ellers så populære Kreuger. Jeg kan kun se, at vi her er vidne til et komplet udført karaktermord i kombination med et iscenesat selvmord.⁷⁹⁷ Den svenske mediekoncern Bonnier var tilsyneladende også en brik i spillet. Koncernen havde et nært samarbejde med Wallenberg.⁷⁹⁸ Bonnier lånte f.eks. penge af Wallenberg til at opkøbe aviser og Tor Bonnier sad i Wallenbergs bank, Enskilda Bankens bestyrelse gennem 27 år. I tiden efter Kreugers bortgang blev snøren strammet om de svenske medier som på nær arbejderbevægelsens udgivelser, havnede i hænderne på tre aktører; Bonnier (Dagens Nyheter, Dagens Industri, Expressen, Sydsvenskan og TV4 mm), Wallenberg (Svenska Dagbladet) og Hugo Stenbeck. Stenbecks søn Jan, overtog imperiet efter sin fars død 1976 og kunne 1987 bryde det svenske tv-monopol, da TV3 lanceredes med direkte udsendelser fra London. Stenbeck blev siden den største ejer af TV4, ligesom han lancerede gratisavisen Metro som blev en verdenssucces.⁷⁹⁹ Bonniers magt over de svenske medier bliver ofte sammenlignet med Rupert Murdochs magt over de britiske.⁸⁰⁰ I februar 2019 fortsatte Bonnier i øvrigt sin ekspansion i og med overtagelsen af 28 svenske lokalaviser.⁸⁰¹ Det er blandt andet denne mægtige aktør på det svenske mediemarked, der stadigvæk den dag i dag tager del i rygtespredningen om Kreuger i såvel bog som tidsskriftform,⁸⁰² hvilke endda sætter sine spor i andre medier som f.eks. i Wikipedias partiske beskrivelse (februar 2018). Så sent som 2016 blev en bog "Svenska svindlare och fuskare" endda udgivet med et portræt af Kreuger flankeret af andre svindlere på forsiden. Karaktermordet fortsætter.⁸⁰³

Sammensværgelsen mod Kreuger gjorde det ligeledes nødvendigt, at bekæmpe Kreugers posthume hjælpere. Den første som fik problemer var selveste statsminister C. G.

Ekman, som forsøgte, at stoppe plyndringen af Kreugers imperie. Ved hjælp af en efterfølgende pressekampagne fik man Ekman til at fremstå som en helt umulig statsminister,⁸⁰⁴ og med historien om, at han havde taget imod partibidrag fra Kreuger blev han tvunget til at afgå. Det fremgik ikke i medierne, at alle de andre partier også havde modtaget partistøtte fra Kreuger. Ekman forlod politikken og hans politiske parti ophørte i realiteten med at eksistere indenfor 2 år.⁸⁰⁵ Chefen for Kreugers bankforbindelse fik også ødelagt sit liv,⁸⁰⁶ ligesom man forsøgte at lukke munden på Kreugers bror Torsten, der blev idømt et års straffearbejde.⁸⁰⁷ Torsten Kreuger var dog ikke så let at bremse,⁸⁰⁸ og i 1965 fik han nok af den fortsatte forfølgelse hvorefter han udgav bogen "Sanningen om Ivar Kreuger" hvori det fremkom, at hans bror blev myrdet. Det fremkom til eksempel, at Torsten havde placeret en skjult båndoptager og på denne havde indspillet samtaler med forskellige mennesker, der var involveret på forskellig vis. Ikke mindre end 4 gange forsøgte Torsten at appellere sin egen dom til den svenske højesteret, hvilket hver gang blev afvist.

Det er en mærkelig realitet, at de svenske myndigheder, herunder mange socialdemokratiske regeringer ikke har gjort mere for at undersøge det påståede komplot mod Sveriges vigtigste finansmand nogensinde. Tværtimod havde den svenske socialdemokratiske regering i 1932 hemmeligstemplet materialet efter Kreugerkraschen.⁸⁰⁹ Jeg kender ikke årsagerne til politikernes passivitet. Var de blevet skræmt af Ekmans skæbne, suggereret af den længere mediekampagne eller forstod de simpelthen at anvende begivenhederne til at holde pengemagten ved forhandlingsbordet i de følgende årtier?⁸¹⁰ At de svenske medier direkte løg og gjorde sig til propagandaredskab for dem som selv var involveret i Kreugerkraschen er naturligvis stadigvæk svært at acceptere for mange. Selv den ellers så folkekære artist Hasse Alfredson fik kærligheden at føle, da han efter at have samlet materiale i 8 år ville lave en film om Kreugeraffæren. Hasse kunne ikke producere filmen da han i sidste ende var afhængig af bidrag fra forskellige sammenhænge hvor Wallenberg og Bonnier havde afgørende indflydelse.⁸¹¹ Det samme gentog sig i øvrigt senere for en anden filminstruktør; Thomas Brusell.

*"Maktens och monolets inflytande över pressen resulterar i att det fria ordet i Sverige icke äger fritt spelrum och ej kan göra sig gällande om det avslöjar politiska, finansiella och andra maktcentras olagliga manipulationer."*⁸¹²

– Nikolaj Majstrovic

Mordet på Kreuger åbnede vejen for de aktører, der senere profiterede på den kommende verdenskrig, vi taler således om verdenshistoriens vigtigste begivenheder. Det var tydeligvis vigtigt for nogen, at mane Kreugers gode rygte helt i Jorden. Vi er vidne til et af historiens bedst gennemførte karaktermord, og ikke det sidste.⁸¹³ Mordet på Kreuger skulle få afgørende betydning for Sveriges kommende udvikling. At

man kan slippe afsted med sådan noget, har utvivlsomt også påvirket omstændighederne omkring mordet på Olof Palme som også fandt sted sideløbende med et karaktermord, og ligeledes fik afgørende betydning i både ind og udland. Anna Lindh, som selv blev myrdet, udtalte følgende ved Olof Palmes begravelse:

*"Vår tack till dig blir att föra ditt budskapp vidare. Tala den som ännu har läppar"*⁸¹⁴

Sverige – Demokratiets grænseland, eksempel ved Olof Palme

"Risken är att en kapitalism på reträtt blir hård och brutal och repressiv. Då kan det bli farligt." – Olof Palme 1977⁸¹⁵

Mordet på Sveriges statsminister 1986 var naturligvis sværere at dysse ned. Ligesom begivenhederne omkring Kreugers fald demonstrerer de nærmere omstændigheder nogle af de skjulte kræfter som virker i et samfund. Både Kreuger og Palme var på kollisionskurs med pengemagten da de gik af dage.

Omstændighederne omkring mordet på Olof Palme fylder i hyldemeter af materiale og jeg vil her blot nævne nogle få mærkelige omstændigheder omkring mordet, omend politiets mærkelige optræden på mordaftenen er en sag for sig. Man afspærrede f.eks. ikke engang trafikken rundt om mordstedet, ligesom Rosenbad, det svenske modstykke til Christiansborg, lå helt ubeskyttet hen da Ingvar Carlson ankom efter attentatet mod landets statsminister.⁸¹⁶ Poli og sikkerhedsfolk var tydeligvis fraværende og Palme med frue blev sendt til sygehuset uden politikort.⁸¹⁷ Det er alt sammen meget mærkeligt. Efterforskningen blev initieret af Stockholms länspolismästare Hans Holmér, som selv påtog sig opklaringen af mordet på landets statsminister uden formel udnævnelse.⁸¹⁸ Det første år efter mordet anvendtes næsten alle ressourcer på teorien om, at kurdere lå bag mordet på den svenske statsminister. Da teorien faldt, fremkom i stedet en "ensom gerningsmand" Christer Petterson, som blev erklæret skyldig i Tingsrätten, men siden frikendt i Hovrätten.⁸¹⁹ Selvom Christer Petterson blev frikendt, bliver han af mange mennesker stadig opfattet som gerningsmand. Dermed kunne teorien om den "ensomme gerningsmand" leve videre på trods af, at vidner så personer, der talte i walkie-talkie på alle relevante pladser frem til mordet. Kort inden ægteparret Palme forlod deres lejlighed i Gamla Stan, observerede en Leif C. og hele det selskab han var sammen med en, person med walkie Talkie som befandt sig 50 meter væk med udsyn til porten hvorfra ægteparret Palme skulle komme ud. Samtidigt med at parret forlader lejligheden iagttager en anden kvinde, Ulla S, en anden person som taler via en ting med antenne, på Gamla Stans metrostation, derefter iagttager mennesker uafhængigt af hinanden mennesker med walkie talkie tæt på mordpladsen, allerede inden filmen begyndte, altså den film Palme skulle se i biografen, ligesom vidner uafhængigt af hinanden f.eks. en Magnus P. og hans kone få minutter

efter mordet så en mand med walkie talkie passere 200 m. fra mordpladsen.⁸²⁰ Disse afgørende vidner blev først afhørt af Palmekommissionen 3 år efter mordet. Er det ikke besynderligt? I Gunnar Walls udemærkede analyse: "Mordgåtan Olof Palme" betegner Wall det således: "Palmeutredarnas negativa inställning till tips som handlar om radiotrafik och walkie-talkies".

En senere granskning i Svt. afslørede den ene mærkelighed efter den anden. En kriminalbetjent, Thure Nässen som for åben skærm benægtede sine egne dokumenterede tidligere lovbrud og forhørte stofmisbrugeren Sigge igen og igen for at få ham til at ændre sin forklaring, blandt andet ved at lokke med de mange penge som var udlovet i dusør. Den omtågede Sigge, ændrer gennem de over 20 forhør langsomt forklaring fra slet ikke at have været i nærheden til at vidne om at han så Christer Petterson. Ordene blev trin for trin lagt i hans mund. Det blev ligeledes bevist, ved hjælp af to båndoptagelser fra retten og et tidligere forhør,⁸²¹ at den svenske chefanklager Anders Helin bevidst løj, da han forhørte vidnet "Herr Ulf" den 21. november 1988 og blandt andet udtalte: *"Vet du vad jag har här? Jag har bandet från förhöret. Det finns ingenting i detta band som tyder på att de nämmt siffran 50 miljoner."* Det var ikke sandt. Det var tydeligvis vigtigere at udpege en ensom gerningsmand, end at opklare mordet på landets statsminister. Det fremgår ligeledes, at man var langt mindre interesseret i et vidne som befandt sig i Grandbiografen hvor ægteparret Palme befandt sig kort inden mordet. Vidnet så gentagne gange en mand komme frem til vinduet og skue ind. En mand som ifølge kvinden i biografen absolut ikke så ud som Christer Petterson.

Et andet afgørende vidne som også var ved sine fulde fem og derfor mere egnet som vidne, var sygeplejeeleven Anna Hage, der sprang ud af en bil og gav Palme hjertemassage direkte efter mordet. Anna trådte 2018 frem og vidnede i sin bog om, at hun gennem mange år havde ladet sig true til tavshed. Hvorfor var det ikke interessant for politiet, at nogen ville true et afgørende vidne til mordet på statsministeren?⁸²² Tyder sådan noget ikke på sammensværgelse? – Eller ville man forhindre, at befolkningen som helhed mistede tilliden til retsvæsenet? Sten Andersson som på det tidspunkt var Sveriges udenrigsminister udtalte i et interview, at navngivne højtstående personer i Säpo, altså den organisation som havde ansvaret for at advare statsministeren om eventuelle farer mod hans person, selv så Palme som en fare mod Sveriges frihed som nation.⁸²³ Det er ligeledes en kendsgerning at Palme i tiden frem til mordet gav udtryk for uro overfor Gro Harlem Brundtland da de en måned inden mordet rejste på fælles statsbesøg i Indien.

*"Han fortalte mig, at han var ængstelig. Han forstod at der var stemmer og mennesker ude i verden som var i opposition til det han stod for og til ham personligt. Han kunne ikke definere det, hvor det kom fra altid, men han så enkelte ansigter gentage sig i forskellige (...) til og med i Sverige og han så en anden i Tyskland. Samme personer som han ikke vidste hvem var. Så han gav udtryk for at han var urolig for at folk var ude efter ham."*⁸²⁴

– Gro Harlem Brundtland

Olof Palme blev skudt kl. 23:21 den 28. februar 1986. Den følgende hændelse alene er nok til, at helt falsificere teorien om Krister Petterson som ensom gerningsmand.⁸²⁵ Det er nemlig en kendsgerning, at en ukendt person den selv samme dag kl. 18:23, altså 5 timer inden mordet, gik ind på "Länsrätten" efter kontortid og ved hjælp af et specielt adgangskort slettede nogle vigtige dokumenter som Olof Palme havde sendt ind til Länsrätten i original. Hændelsen blev først senere opdaget takket være nogle gamle backups, der påviste registreringen af forløbet. Sagen var højst kontroversiel idet den handlede om en anklage mod Olof Palme for skattefusks. Ved en forelæsning Palme holdt på Harvard University i 1985 havde Palme, som altid, afslået at få honorar. Da hans søn Joakim Palme imidlertid kort tid efter blev antaget som stipendiat på Universitetet, blev Palme anklaget for fusk, da man mente at stipendiet som var 40.000 Skr. værd burde ses som en slags løn for Palme, og dermed skattepligtigt.⁸²⁶ Hvad de ukendte dokumenttyve derimod ikke vidste var, at Olof Palmes indlæg i sagen også fandtes i kopi hos hans advokat. Efter Palmes død kunne sagen i fortsætte og Palme fik posthumt medhold i sin klage februar 1987. Det afgørende er dog, at "nogen" 5 timer inden det fysiske mord på Sveriges statsminister fjernede modbeviserne og dermed tilrettelagde det følgende "karaktermord". Der sker jo det, at Sveriges største skatteinddriver, overklassens hadeobjekt⁸²⁷ og nyliberalisternes fjende nr.1, anklages for skattefusks og faktisk ville være blevet dømt, hvis ikke netop Palmes advokat havde ligget inde med en kopi af Palmes indlæg til Länsrätten. Alle spor af originaldokumentet var slettet fra Länsrättens database. Hvilken djævelsk bevidsthed har udtænkt et sådan karaktermord?⁸²⁸ Jeg påstår ikke, at Palme var uskyldig i den manglende tilføjelse til sin deklaration, omend jeg finder det højst usandsynligt, at Palme bevidst skulle risikere sin politiske prestige for dette. Hans nærmeste medarbejdere bevidnede, at affæren plagede ham meget dette efterår 1985, kort før han blev myrdet. Han var mentalt fraværende og involverede sig f.eks. ikke videre i de kontroversielle ændringer af økonomien.

Palme havde mange fjender. Han var en skarp debattør og derfor et yndet hadeobjekt i visse miljøer. De borgerlige politikere og den svenske økonomiske elite lykkedes aldrig hamle op med Palmes intellekt, og følte sig sandsynligvis ydmyget af den skarpe socialdemokratiske debattør som satte dem på plads med sine skarpe analyser. Det tilgav man ham aldrig og han blev udsat for en del ret voldsomme personangreb i tiden frem til mordet.⁸²⁹ I Stockholm op-hængte man f.eks. plakater med teksten "DDT mot Palme" og moderatpolitikere arrangerede møder hvor de kastede med pile mod tavler med Palmes hoved. I Svd. fik man en svensk professor i psykologi til at udtale at Palme næsten måtte betragtes som sindssyg, og på selve dagen efter mordet, altså den samme morgen hvor mordet på statsministeren fyldte forsiderne blev Palme udsat for en hidtil ukendt svada i den store landsomspændende avis Svd.⁸³⁰ Inden valget havde man fabrikeret databreve med anti-Palme propaganda og udsendt til næsten alle adresser i Sverige, men Palme vandt alligevel valget 1985 og fremstod som næsten

uovervindelig. Det er kort efter han bliver myrdet hvorefter Sveriges store systemskifte finder sted. Pengemagten overtog scenen og Sverige glemte snart Palmes advarsel i 1985:

"Moderaterna står för en brutal omfördelingspolitik. Det är inget nytt. Men vad som nu är särskild remarkabelt är att det inte bara är de svagare grupperna i samhället det vill ge sig på. Nej, idag riktar sig deres politik direkt mot den stora majoriteten av den svenska befolkningen, mot vanliga arbetare, tjänstemän och pensionärer – kort sagt mot hela medelsverige. Det moderata systemskiftet måste därför slås tillbaka".⁸³¹

Sverige – Den tredje vej i klemme mellem Øst og Vest

"Jag ansåg då, och gör det fortfarande, att palme var en framstående statsman. Han är ett exempel på, att man kan ha skilda uppfattningar och ändå sträva mot samma mål."
– Henry Kissinger⁸³²

I Palmes biografi "Med egne ord" genkalder han sig en samtale han havde med den amerikanske udenrigsminister Henry Kissinger som blev en ven trods højst forskellige vurderinger. Kissinger: *"Ja, Portugal går til kommunisterna, men Angola är räddat för den fria världen."* Palme: *"Jag blev indignerad och sa att det är tvärtom. det blir ingen kommunism i Porgugal. Däremot kommer MPLA att segra i Angola. Det är intressant detta. Det är alltid vi socialister, som desse mellan av borgerligheten utmålas som ett hot mot demokratin, som gått i spetsen för kampen mot diktaturen i Europa."* Da diktaturet var forbi i Portugal blev det Sverige som tog det spæde demokrati under armen.

Olof Palme: *"De behövde lära sig något om vad demokrati var för något. Om folkrörelser och om hur demokratin hade växt fram och så. Vi satt på Harpsund timme ut och timme in och föreläste om det här. Sedan fick de träffa en ombudsman från LO, som gav dem en redovisning för lagarna, som nu skulle reglera det arbetsmarknadspolitiska fältet. Då frågade Othelo de Carvalho: "hur lång tid tar det innan ni har genomfört det här på arbetsplatserna?" - "Ja, det tar väl en tjugo år," svarade ombudsmannen. Det blev en fruktansvärd chock. För dem, som var revolutionärer, var en vecka lång tid. Det ger reformismen i en nötskal."⁸³³ De kontrære positioner blev skåret ud i pap. Den nordiske velfærdsstat, var alternativet til kommunismen i øst og hyberkapitalismen i vest.⁸³⁴ Man befandt sig politisk og geografisk midt i den "kolde krig". Den lille fredelige enklave, Norden, lå klemt inde mellem utallige kernevåben, der pegede mod hinanden og stadig gør det. USA havde 68.000 atomspidser under den kolde krig.⁸³⁵ Stormagternes galematias således deres stærkeste kritik fra Norden med Olof Palme i spidsen.*

"International säkerhet måste vila på ett engagement för gemensam överlevnad istället för ett hot om ömsesidig utplaning".⁸³⁶

– Olof Palme

I stedet for at tage invitationen op og samarbejde for nedrustning, så man i USA Palmekommissionens arbejde som en trussel, en slags eftergivenhed overfor Sovjet. Reagans rådgiver, Edward Luttwak, udtalte til den svenske journalist Lars Borgnäs: "USA betragtede Palme som alt for villig til at spille russernes spil."⁸³⁷ Palmes politiske udspil, sås endda af enøjede højrekræfter som bevis for, at han i al hemmelighed var kommunist og gik østblokkens ærende.⁸³⁸ Verden havde således svært ved at få øjnene op for den tredje vej som blev demonstreret i Nordens velfærdslande. Også Norge var præget af stabilitet 30 år i træk under Arbejderpartiet og i 1981 blev Gro Harlem Brundtland statsminister. Brundtland var en nær ven af Olof Palme som via Gro inspirerede udviklingen i Norge. Takket være Brundtlands store internationale indsats kunne FN i 1987 udgive en milepæl, rapporten: "Our Common Future", i folkemund kaldes "Brundtland rapporten".⁸³⁹ Brundtland lykkedes sammenkæde verdens miljøproblemer med fattigdomsproblemet og ordet "equality" inkluderes i holdbarhedsmålet.⁸⁴⁰ Under Brundtland blev det selvfølgelig, at kampen for miljøet som en international mærkesag, ikke kan adskilles fra kampen mod fattigdom, ligesom kampen mod fattigdom ikke kan adskilles fra kampen for ligestilling.⁸⁴¹ Også Gro Harlem Brundtland blev i øvrigt måltavle for demokratiets fjender. Gro holdt tale på for 600 unge mennesker, den næste generations socialdemokrater, på Utöya den 22. juli 2011 få timer inden Anders Breiviks massakre. Massakren var således et attentat mod socialdemokratiet, symboliseret ved Palmevennen Gro, der slap væk i modsætning til de 69 unge mennesker mellem 14 og 30 år, der blev dræbt.⁸⁴² Sammen med mordet på Palme, var der således tale om mord og mordforsøg mod Sveriges og Norges ypperste repræsentanter for den nordiske model. Mens det frem til mordet på Palme og terrorattentatet på Utöya forekom helt utænkeligt, at noget sådan skulle kunne ske i Norden, er det dog værd, at huske på hvad der fandt sted i resten af Europa, hvor stormagterne gennem årtier udkæmpede sin krig pr stedfortræder. Dette fandt også sted i Skandinavien, omend i mindre skala, som f.eks. dokumenteret i Ida Grøns danske dokumentarfilm: "Stay Behind - Min Farfars Hemmelige Krig" fra 2017.⁸⁴³

"Demokrati är vår väg, diktaturen är bolsjevismens. De kunna aldrig sammanflyta."

– Per Albin⁸⁴⁴

Sverige – Fredsmægler eller Natovasal?

"Man släppte ju helt försvarets viktigaste uppgift, försvaret av Sverige." – Owe Wiktorin daværende svensk øverst kommanderende, ÖB⁸⁴⁵

I det parlamentariske demokrati er det politikerne, der skal bestemme på folkets vegne. Der er derfor i dag, præcis 100 år efter de omstridte begivenheder 1917-18, grund til at pege på helt andre udemokratiske kræfters indflydelse. I et demokrati bestemmer regeringen over militæret og ikke omvendt. En forudsætning for at politikere kan tage de rigtige beslutninger er naturligvis at de har adgang til fakta. Sådan var det ikke helt i Sverige i årtiet inden systemskiftet. Det lange socialdemokratiske styre ledte efter 1972 til uofficiel splittelse mellem politikere og dele af den militære ledelse. Der er meget der tyder på, at denne var mere på linje med USAs linje, end med sin egen regerings forsøg på at skabe fred og nedrustning.

En svensk ambassadør, Mathias Mossberg, har i sin udmærkede bog beskrevet en del af processen. "I mörka vatten" med undertitlen: "Hur svenska folket fördes bakom ljuset i ubåtsfrågan" dokumenteres, at det hovedsageligt var vestlige ubåde, der sammen med den svenske forsvarsledelse, skabte russerfrygt i det svenske folk, ligesom det stadigvæk oftest er vestlige militære fly, der krænker det svenske luft- rum, mens man i aviserne mest læser om russiske fly. I realiteten blev svensk territorium krænket fra russisk side 1 gang om året i snit 2016-2018, sammenlignet med 13-20 gange af andre magter.⁸⁴⁶ Debatten fik for alvor vind i sejlene i begyndelsen af 80'erne da den kolde krig var blusset op igen. En russisk ubåd, U-137 bevæbnet med kernevåben,⁸⁴⁷ var i november 1981 gået på grund i Gåsefjorden, et svensk militært område tæt på Karlskrona hvorefter ubådsjagten,⁸⁴⁸ og debatten om Sveriges integritet eskalerede frem til mordet på Olof Palme. Man havde fået "bevis" for russernes intentioner.⁸⁴⁹ Efteråret 1982 blev i særlig grad præget af den intense ubådsjagt. Selvom man denne gang ikke fandt bevis for nogle krænkelser sendte Palme en hård protestnote til Sovjetunionen, men det lykkedes ikke at berolige den militære ledelse. I en artikel i Svd. den 10. november 1985 stod 12 søofficerer sammen om at anklage landets egen statsminister for landsforræderi under titlen: "Regeringen tar inte ubåtshot och kränkningar på allvar". Officerene kunne i ly af ytringsfriheden udtale sig frit, og kritiserede f.eks. Palmes forestående besøg i Moskva det følgende forår. Kritikken ville i andre lande have ført til afskedigelse, men Palme reagerede med ordene: "Det är viktigt, att jag kan lita på landets officerare,"⁸⁵⁰ og således stod synspunkterne overfor hinanden indtil Palmes død kort efter.

I September 2018 offentliggjorde det amerikanske udenrigsministerium dokumenter,⁸⁵¹ der afslørede at et medlem af den svenske ubådskommission, Carl Bildt, løbende informerede USA om kommissionens arbejde og endda ved kommissionens start anmodede amerikanerne om hjælp, hvorefter Bildt blev lovet beskyttelse lig en agent.⁸⁵² Dette

skete altså samtidigt med, at hans politiske modstander Olof Palme blev beskyldt for østsympatier. Spørgsmålet om ubådskrænkningerne var det dengang allermest ømtålelige spørgsmål, og kommissionens rapport mandede ud i en konklusion om at russiske ubåde efter episoden med U-137 krænkede Sveriges grænse i militære områder. Carl Bildts samarbejde med amerikanerne mens han arbejdede for kommissionen, hvilket viser at Mathias Mossberg havde ret. Efter offentliggørelsen af rapporten rejste Bildt til USA hvilket udløste en ordstrid med Olof Palme. Sveriges neutralitet i det ydre var helt afgørende på daværende tidspunkt. Hvordan ville situationen have set ud hvis det dengang var blevet kendt, at Carl Bildt samarbejdede med den ene supermagt samtidigt med at den kommissionen han arbejdede for skulle afgøre om en af supermagterne krænkede svensk territorialfarvand? Alt tyder således på, at den svenske højrepolitiker sammen med dele af den svenske marine førte en decideret skræmmekampagne for at fremme sympatien med Nato. Den 20. og 21. januar 1986 fremstod en vis Hans von Hofsten på DN's debatsider med påstanden at tusinder af sovjetiske specialstyrker stod parate til at invadere Sverige.⁸⁵³ Dette skete samtidigt med den russiske Perestrojka. I 1988 udgav Timbro forlag bogen "Operation Garbo" hvor man endnu engang skitserede en sovjetisk invasion af Sverige og selv efter murens fald i 1989 var frygten for russerne så indpodet, at Carl Bildt, den kommende statsminister i 1990 holdt en længere tale om de russiske ubådskrænkninger, som havde været en propagandaminister værdig.⁸⁵⁴ Det er her værd at mindes Strindbergs analyse af den oppiskede stemning, dens dybere årsager og konsekvens. Hvordan ellers forklare, at "murens fald" ikke ledte til forbrødring med den tidligere fjende? Hvordan skal et fjendskab kunne ophøre uden ved at parterne bliver venner? Mange svenskere tror f.eks. den dag i dag, at Gotland er i akut fare for at blive angrebet af Russerne, hvilket f.eks. ledte til oprettelse af et nyt regiment soldater på øen efteråret 2016 til en pris af 1 mia. og en masse skræmte mennesker,⁸⁵⁵ herunder skolebørn.⁸⁵⁶ I Sverige er det stadigvæk i 2018 acceptabelt at kalde mennesker, som taler for fred og samarbejde for "Putins lakajer".⁸⁵⁷ Hvordan skal det fremme det nødvendige samarbejde?⁸⁵⁸ Begivenhederne omkring Palmes død, har således fået afgørende konsekvenser. Det er en mærkelig kendsgerning, at mordet blev fulgt af en umiddelbar ændring i svensk sikkerhedspolitik. Allerede den 9. september 1986 begyndte man at lægge aflytningsapparater ud i Østersøen på vegne af Nato.⁸⁵⁹ Man anklagede altså Palme for at nærme sig Sovjetunionen hvorefter man, da Palme var ryddet af vejen, i realiteten nedlagde det omfattende svenske forsvar i løbet af de næste 10 år hvilket den svenske øverstkommanderende dengang, Owe Wiktorin, beskrev med ordene: "*Man släppte ju helt försvarets viktigaste uppgift, försvaret av Sverige.*"⁸⁶⁰ I en sådan situation, altså uden et funktionsdygtigt eget forsvar, var der jo ikke andet at gøre end at lægge sig helt ind under NATO samarbejdet hvilket må have været målet hele tiden.⁸⁶¹

Fra og med 2002 har det tidligere alliancefri Sverige deltaget i Afghanistankrigens ISAF styrke som i realiteten ope-

rerer under Natos kommando, ligesom man i 2011 deltog i den ulovlige krig mod Libyen, der som omtalt senere ledte til total katastrofe for landet, der få måneder inden lå øverst af alle afrikanske lande på FN's ranking over "High human development" HDI.⁸⁶² Sverige blev dermed krigsførende ligesom Danmark var blevet det nogle år forinden.

Sverige havde trods sin officielle neutralitet egentligt altid været uofficiel allieret med sine nordiske nabolande og dermed med NATO.⁸⁶³ Samarbejdet var institutionaliseret gennem hemmelige møder flere gange om året og der var forventninger om at Sverige i en krigssituation skulle hjælpe Nato allerede inden man selv blev angrebet.⁸⁶⁴ I kraft af sin formelle neutralitet, kunne Sverige dog gennem hele efterkrigstiden spille en central rolle for internationalisme og afrustning verden over, samtidigt med at man dog solgte våben for fulde gardiner. Våbenproduktionen blev forsvaret af behovet for at kunne forsyne sig selv med våben i en krisesituation. Uden eksport ville produktionen ikke kunne opretholde et vist niveau.

Efter murens fald, og den kolde krigs ophør, blev verden vidne til, ikke en afmilitarisering, men det modsatte. Sverige gik i 1994 med i "Natos Partnerskab for fred" og i tiden derefter blev det tidligere neutrale land inddraget i flere væbnede konflikter. Pierre Schori, svensk ambassadør i New York, beskriver i sin bog: "Vägen ut ur Afghanistan", hvorledes Sverige i realiteten ændrede sin sikkerhedspolitiske prioritering fuldstændigt.⁸⁶⁵ Krigen i Afghanistan markerer denne ændring, og det er i dette perspektiv, ikke så mærkeligt, at det netop var en massiv strøm af asylansøgere fra Afghanistan som i årene 2015-2017 lamslog den svenske immigrationsproces.⁸⁶⁶ Det var jo netop i denne konflikt, at man selv havde brudt med de selv samme principper, som man i sin tid, under FN's generalsekretær Dag Hammarskjöld, selv havde fremført:

- FN indsatsen skal være upartisk.
- Der skal være en fred at bevare eller en igangværende fredsproces.
- De blå baretter skal være i landet med regeringens tilladelse.
- Vold må kun anvendes i selvforsvar eller for at forsvare FN-mandatet.

Sveriges neutralitet er mere og mere en slags offentlig løgn.⁸⁶⁷ Man har åbnet døren på vid gab for Natos soldater ligesom amerikanske krigspiloter øver sig indenfor Sveriges grænser, hvilket tidligere var uhørt.⁸⁶⁸ Pacifisten Gunnar Svensson lagde ikke fingrene imellem: "*Vad gör dessa dödens män, dessa blodbesudlade stridsflygare i mitt barnlands Norrland?*"⁸⁶⁹ Folkehjemmet var ikke længere fredet. 2016 indgik Sverige et "vårdslandsavtal" med Nato, hvilket tillader landet at agere base for Natos eventuelle krigsaktioner mod øst. Det officielt neutrale Sverige er dermed så tæt på at blive Natomedlem som det kan komme. I stedet for at give sit mandat til FN har Nordens lande, på nær Finland, i de sidste årtier givet sit mandat til krigsmagten USA.

Dette har i øvrigt også fået konsekvenser for FN styrkerne, som ikke længere i nævneværdig grad repræsenteres af soldater fra Europa, USA og Rusland.⁸⁷⁰

I 2018 planlagde den svenske regering et lovforslag hvor det foreslås at kriminalisere nyhedsrapportering som *"alvorligt skader Sveriges samarbejde med andre lande eller organisationer"*. Dette uanset om indholdet i de pågældende nyheder er fuldt offentligt tilgængelige fakta. De pågældende journalister skal kunne udsættes for aflytning og dømmes til fængsel i op til 8 år.⁸⁷¹ Situationen minder om tiden frem til og under den 2. verdenskrig. Samtidigt husstandsomdeles en folder med titlen "Om krisen eller krigen kommer".⁸⁷²

Sverige – Blev folkehjemmet skudt ned?

"Ingen rörelse har varit så förhatlig för diktatorerna, inga idéer så fruktade som de som förenar demokrati och socialisme" – Olof Palme⁸⁷³

I stedet for at forsætte den nuværende optrapning til krig, er det vigtigere at analysere hvorfor man gik glip af den helt enestående chance som faktisk fandtes dengang i 80'erne. Hvad koster en sådan analyse i tid og penge sammenlignet med de milliarder af kroner og arbejdstimer som nu igen skal ofres på krigenes alter for ikke at tale om oprydningen efter kommende krige? Gennem 40 år levede øst og vest under truslen om at udslette hinanden og hele den øvrige menneskehed i form af en omfattende atomkrig. Ufattelige summer og menneskelige ofre blev ofret på den "kolde krig". Byrden lå tungt på menneskene i både øst og i vest. Tænk hvilken mirakuløs åbning som dengang viste sig, ikke mindst takket være USA's hårdnakkede modstand mod kommunismen? Tænk hvilken mulighed for at kaste krigsudgifternes "æg" af sig, der nu var opstået. Nu kunne civilsamfundet blomstre for alvor. Hvorfor mødte man ikke den russiske præsident Gorbatjovs erklærede "Glasnost" (åbenhed) og "Perestrojka" (ombygning) i 1985 med åbne arme? Mener man, at Gorbatjov ikke var oprigtig, da han på topmødet i Island 1986 foreslog en total afvikling af de russiske atomvåben inden år 2000 i samarbejde med USA under forudsætning af, at Reagan stoppede sit SDI stjernkrigsprogram – hvilket Reagan dengang afslog. Hvad man end mener om Glasnost så banede den vej for murens fald, ligesom Gorbatjov ved Tysklands genforening accepterede, at hele det genforenede Tyskland blev en del af Nato, en bedre forhandlingspartner kunne man vel næppe håbe på?

Mon ikke Olof Palme forstod dette? Den internationalt anerkendte fredsmægler, Palme, havde aftalt møde med Gorbatjov i Moskva netop i foråret 1986, hvor Palme også ville mødes med de russiske kollegaer i "Palmekommissionen", altså det globale nedrustningsinitiativ i Palmes navn. Det er værd at understrege denne situation. Den dygtige

forhandler Olof Palme⁸⁷⁴ skulle mødes med repræsentanten for den kolde krigs modpart netop på et tidspunkt hvor denne udtalte sig parat til at lukke og slukke for hele den russiske krigsmaskine ligesom denne i øvrigt havde udtalt sig sympatisk for "den svenske model", samarbejdet mellem arbejdere og kapitalmagt; altså den tredje vej gennem udviklingen udenom nyliberalisme og kommunistdiktatur. Hvem ved hvad en genial politiker som Palme kunne have fået ud af den opståede åbning mellem øst og vest? Det får vi aldrig at vide, idet Palme blev myrdet kort inden mødet. På selve mordaftenen, den 28. februar 1986, altså kort forinden sin rejse til Moskva den 6. april, udtalte han i sit sidste interview i bladet "Statsanstald", blandet andet følgende:

"Man kan inte annat än välkomna Sovjets beslut att förlänga moratoriet för kärnsprängningar" och vad gällde utsikterna till fred och avspänning i allmänhet: " Jag ser 1986 som de stora möjligheternas år"."

Det afgørende her er, at det ikke kun var fredens mulighed som afgik ved døden samtidigt med statsministeren, men også "den tredje økonomiske vej" gennem udviklingen som den kolde krigs aktører hidtil ikke ville vide noget af.

Idag forstår vi at man ikke længere kan opretholde små paradisiske enklaver upåvirkede af globale vilkår og økonomiske strømme. Afslutningen på det svenske folkehjems-epos, må derfor tolkes som begyndelsen på den større og egentlige opgave; skabelsen af et globalt folkehjem af fred og retfærdighed. Sådan så det naturligvis ikke ud. Verden blev ikke forenet i tilgivelse, fred og broderskab.⁸⁷⁵ I 2017 blev værnepligten endda genindført i Sverige.⁸⁷⁶ I juli 2017 kunne man i dansk og svensk tv bevidne verdens største atomubåd TK-208 passere lige udenfor kysten. Den russiske ubåd med kapacitet til 20 robotter med op til 200 kernevåben passerede den danske hovedstad.⁸⁷⁷ I samme farvand mellem Danmark og Sverige, afholdt Kina og Rusland samme år militærøvelser på den ene side,⁸⁷⁸ mens NATO og Sverige afholdt sine på den anden side.⁸⁷⁹ Verden var tilbage i den kolde krig, sablerne raslede,⁸⁸⁰ præcis 70 år efter at den amerikanske præsident Truman lancerede sin offensive plan "Trumandoktrinen". Det var dengang Palmes forgænger, Tage Erlanders udtrykkelige ønske at Sverige, Norge og Danmark skulle stå udenfor den vordende konflikt ved at opbygge en militær alliance som både Moskva og Washington måtte respektere. Sådan skulle det ikke gå. Norge ville, brændt af krigen, for enhver pris tilslutte sig NATO, og en ensom dansk-svensk alliance ansås ikke være tilstrækkelig slagkraftig. Tage Erlander anbefalede derfor den danske statsminister Hans Hedtoft at indtræde i NATO.

Senere, efter murens fald, var man i Sverige ikke længere nødt til at "stå udenfor" for at undgå at havne i en konflikt mellem stormagterne og man ansøgte snart om medlemskab i EU ligesom man trænede side om side med NATO's soldater. Det var egentligt først i debatten om, FN's konvention om et globalt forbud mod atomvåben, at den svenske regering nødtvungent udtalte sig i strid med Natos linje og endda

advarede NATO mod pressio⁸⁸¹, hvorefter Natos norske generalsekretær den 14 januar 2018 gentog truslen om, at det kan få konsekvenser for Sverige at underskrive FN's konvention mod kernevåben.⁸⁸² Pludseligt befandt man sig igen midt i stormagternes propaganda og oprustning.

"Ni är egentligen den första generation, som inte till något pris får mislyckas. Ty, ett kärnvapenkrig kommer utplåna allt mänskligt."

– Olof Palme

Sverige – Kristendom, sekularisering og konsekvens

*"Förut så var det kyrkan i centrum, den enda praktbyggnad som fanns. Men nu skall du finna två saker i stället. Skolan och pensionärshemmet, de ligger mitt i samhället."*⁸⁸³

– Olof Palme

Der er endnu et vigtigt aspekt at forholde sig til i undersøgelsen af det svenske folkehjems opgang og fald, nemlig den underliggende kristne arne. De nordiske velfærdsstaters "tredje vej" var efter min mening historiens hidtil mest realistiske forsøg på at omsætte det gennem århundreder indprentede kristne ideal; næstekærlighed, i praktiske sociale reformer. Målet for den stærke pligtfølelse som gennem årtier blev indpodet den svenske samfundsborgeren kan ikke skelnes fra idealet om at "tjene sin næste". Borge- ren skulle opdrages til ansvar for sig selv og sine omgivelser i kristen ånd indpakket i politiske visioner. Olof Palme:

*"Vår strävan ... en samhällssituation som kretsar mer kring människor och mindre kring ting och som kretsar mer kring gemenskap och mindre kring självhävdelse."*⁸⁸⁴

Det blev jo ikke helt som i Palmes vision og allerede hans forgænger Tage Erlander havde da også en anelse om hvad komme skulle. Tage beklagede ved en lejlighed, "att 1970- och 1980- talens uppväxande släkten inte fick samma nära förhållande till Bibeln som han själv fått."⁸⁸⁵ Tages generation udformede folkehjemmet som dermed på en måde udtrykker arven af århundreders kristendom.⁸⁸⁶ Folkehjemspionærene var selv vokset op i en tid hvor det religiøse og det verdslige udtrykte to sider af samme sag: "Gud, konge og fædreland". Det religiøse var en selvfølge, så folkehjemmets uddannelsesinstitutionerne skulle istedet fokusere på demokrati og kontrollerbar sikker viden.⁸⁸⁷ Livets åndelige aspekter gled mere og mere i baggrunden frem til i dag hvor det jo næsten må betragtes som politisk korrekt at tage afstand til alt religiøst. Man har "skåret sine åndelige rødder af" og det er ikke så mærkeligt, at menneskene er blevet "rodløse". Det moderne højt udviklede humane menneske, blev ude af stand til at forstå sig selv og den virkelighed det

befandt sig i. Materien blev det store interesseobjekt. Det materialistiske afsjælede menneske befolkede verden. Den bibelske myte om "den fortabte søn" som "indløste sin arv" og "forlod forældrehjemmet" for derefter at feste arven væk og "æde med svinene" er ingen dårlig parallel. "Arven" skal ikke forstås som de mange materielle værdier velfærds- samfundet efterlod sig, og som nu kunne belånes frit, men snarere som den religiøse tro, det livsmod og de idealer, som gennem lang tid befrugtede opbygningen af de såkaldt kristne nationer, men altså også med tiden mundede ud i materialismens epoke.⁸⁸⁸ I Sverige, ligesom i Danmark, var den ydre autoriserede "folkekirke" en parentes i folkehjemmet. Vist var den danske og svenske "statskirke" et forsøg på at bevare kirkens positive bidrag til samfundet,⁸⁸⁹ men den "tæmmede" folkekirke blev en tandløs modstander i mødet med det fremherskende, materialistiske verdensbil- lede. En institution der skal forkynde "det evige liv" kan ikke så let balancere med forestillingen om "mennesket ét med materien", uden at miste sin autencitet og kraft. Den "fortabte søn", blev dog ikke ulykkelig af den grund, tværtimod blev der festet som aldrig før. Ifølge "World Happiness Report" er de nordiske lande stedet for de lykkeligste mennesker år efter år. I mange år lå Danmark helt i top med Schweiz på 2. pladsen.⁸⁹⁰ To lande med det hvide kristne kors i midten af deres flag. De seneste år har Finland erobret førertrøjen.⁸⁹¹

Kors eller ej, netop i de nordiske velfærdstater fik den rent materialistiske opfattelse af "livet" tolkningsforetræde over- alt. Mennesket var en kemisk sammensat organisme, der "vågnede til liv" gennem opvækstens ydre stimuli. Den dan- ske neurobiolog Lone Frank udtrykte dette typiske materia- listiske synspunkt som indlæg i debatten om abort: "Det er hysterisk, at en blastocyst på 50-100 celler er et lille barn. Det er 50-100 celler, der ikke er blevet til noget endnu."⁸⁹² I det åndelige perspektiv er det ikke til at komme udenom, at "liv" er noget kvalitativt andet end en krop, og dermed ikke noget der langsomt bliver skabt gennem graviditeten. De forskellige synspunkter kan således ikke forenes og konflik- ten er en realitet. Problemet er, at den rent materielle ver- densforklaring har fået totalt herredømme over den anden, som den slet ikke forstår. Fornylig blev en svensk læge an- klaget for at bryde mod svensk lov, da hun gjorde hvad hun kunne for at redde livet på en for tidligt født baby, der skulle have været aborteret.⁸⁹³ Et menneske som ville redde et lille levende foster blev anklaget med lov i hånd. Hvad er det for en lov? Er ikke dette en lov baseret på en ensidig material- istisk opfattelse af hvad et menneske er? Den 13. april 2017 tabte en svensk jordmoder Ellinor Grimmark en dom hun havde anket til arbejdsdomstolen. Hun havde hævdet sin ret til ikke at være med til at bistå aborter. Tidligere fordømte det enøjede patriarkalske samfund kvinder, som var blevet gravide udenfor ægteskab. Dem som forsøgte at undslippe samfundets sociale udstødning risikerede at dømmes til dø- den.⁸⁹⁴ Det sekulariserede svenske samfund var nu havnet i den anden grøft. Nu blev et menneske dømt, fordi hendes samvittighed og overbevisning nægtede hende at deltage i at dræbe de små nyankomne mennesker.⁸⁹⁵ I det kosmiske perspektiv blev hun i realiteten dømt for at nægte at tage

del i institutionaliserede drab og "dommen" udgør dermed "dommen" over et ufærdigt samfund. "Dødens triumf" serveret af ateistiske kulturmennesker indhyllet i højteknologiske kulisser.⁸⁹⁶

Det var naturligvis ikke af ond vilje, at den svenske stat gjorde det lettere for ufrivillige forældre at slippe for forældreskabets byrde og tillade fri abort. Staten gik jo samtidig ind og hjalp til med at bære byrden af de børn, der fik lov til at komme til verden. I det svenske folkehjem gik man meget langt i forsøget på at lade staten aflaste familien. Den svenske "särbeskattning" som blev indført 1971 satte individet i centrum. Kvinden skulle ikke mere være afhængig af mandens løn, men uddanne sig og ud på arbejdsmarkedet.⁸⁹⁷ De mange love skulle garantere hende et alternativ. Hun skulle frigøres fra hjemmet og hjemmet fra hende eller som familierapeuten Eva Sternberg konstaterer pessimistisk: "*Vi har ersatt våra hem med daghem, hemsidor och "boenden" med hemtjänst, behandlingshem, jourhem, familjehem, fritidshem etc.*"⁸⁹⁸ Familien er ikke længere et sted hvor der er nogen hjemme.⁸⁹⁹ Børn vokser op med en "mor" som er borte det meste af tiden fordi hun er på arbejde. Til tider et arbejde hvor hun passer andre mødres børn.⁹⁰⁰ Mange børn savner voksenkontakt og det burde ikke behøves megen undersøgelse at påvise hvorledes børn behøver og foretrækker deres egen familie.⁹⁰¹ Det er ikke bedre i Danmark. I Danmark bliver ikke mindre end 62% af alle børn mellem 0 og 2 år passet i dagpleje eller vuggestue. Tallet for Norge er 55%, Sverige 46%, Island 60% og Finland 30%. Til sammenligning er tallet for USA 28% og Tyrkiet 0,3%.⁹⁰² Finland adskiller sig, fordi forældre i Finland har ret til frihed fra arbejde frem til at barnet er 3 år. I Sverige har forældre ret til at arbejde deltids indtil barnet fylder 8 år. Bortset fra Holland og Belgien, der også ligger højt på skalaen har Danmark, Norge og Sverige således verdensrekord i tidlig institutionalisering. Det skal tilføjes at tallet for Sverige primært handler om børn over 18 måneder, men er ikke det en tidlig alder at måtte undvære sin mor? Kontrasten er stor til kvinder i det man før kaldte "underudviklede lande" hvor kvinderne bærer sit barn på kroppe, selv når hun arbejder på marken. Vi kan således ikke stole blindt på "World Happiness Report".

Den svenske kirurg, Erik Erichsen flyttede til Etiopien og gav da også et helt andet billede: "*Den andliga nöden i Sverige är större än den materiella nöden i Etiopien.*"⁹⁰³ Erik slog sig ned som gratis læge i Etiopien på sine ældre dage. Det er da heller ikke min oplevelse, at livsmødet i de skandinaviske lande, med undtagelse af Finland, kan måle sig med langt mindre velstillede menneskers.⁹⁰⁴ I Sydafrika var jeg f.eks. vidne til en mindre folkefest foran den afdøde Nelson Mandelas bopæl. Her var ingen tung begravelsesstemning eller døds længsel at spore.⁹⁰⁵ Folk dansede spontant af livsglæde i mindet af den store landsfader. Kontrasten til den åndelige nød i Norden, og specielt i Sverige, er åbenlys. Den svenske forfatter Bodil Malmsten emigrerede engang til Frankrig hvorfra hun brysk kommenterede udviklingen: "*Ett folk som har allting men svälter ändå.*" Efter en tid i eksil flyttede Bodil Malmsten

hjem igen, men blev alvorligt syg og kom derfor i nærkontakt med det nedmonterede svenske sundhedsvæsen. Nu var hun sikker. Det var virkelig bedre i folkehjemstiden.⁹⁰⁶

Først efter det svenske systemskifte, altså efter folkehjemmets død, blev konsekvenserne af den svenske familiepolitik blev åbenlyse. Først havde folkehjemmets "uddelegeret" store dele af familiens ansvarsområder og derefter havde den nyliberale politik beskåret netop de institutioner som havde overtaget familiens omsorgsopgaver. Mennesket havde med statens hjælp frigjort sig fra familiens snærende bånd, men hvem skulle nu erstatte familien? Hvad skulle man gøre uden den statsmagt som man havde sat sin lid til?⁹⁰⁷ Jeg har mødt mange ensomme mennesker i Sverige.

Det var næsten som om folkehjemmets kritikere skulle få ret 50 år for sent. 1960 indspillede Ingmar Bergman filmen "Nattvardsgästerna" med præsten, der ikke længere troede på Gud og i 60'erne henviste den amerikanske præsident Dwight D. Eisenhower i en tale til et folk "oppe mod nord" underlagt "*sin, nudity, drunkenness and suicide*".⁹⁰⁸ Som bekendt er virkeligheden jo ikke helt som man påstod på den anden side af Atlanten i det, officielt, puritanske USA hvor kristne fundamentalister stadig bestemmer dagsordenen i mange stater. Mange amerikanske organisationer, f.eks. Chalcedon arbejder for at stater bør underkastes "Guds lov". Mon ikke det er Skandinavien man hentyder til med de følgende ord: "*moderne sekulariserede vesterlandske demokratier, der fører krig mod Gud*"?⁹⁰⁹

Det er let at kritisere det sekulariserede samfund, men ser det bedre ud i USA? Delstaten Montana kunne i 2018 rapportere, at 9,5% af alle gymnasieelever, dvs. 3700 elever i delstaten, havde forsøgt at begå selvmord indenfor de sidste 12 måneder.⁹¹⁰ Ja, hvad er egentligt en samfundsordning underkastet "Guds lov"? Er det udtryk for guds lov at uddanne mennesker i krig og give dem adgang til skydevåben? Hvad er det "ikke-kristne" i et samfund, der som "Folkehjemmet" havde til mål at garantere omsorgen for sine borgere? Hvad er det kristendommens højeste autoritet foreskriver? Er det ikke noget med at "den som har to kapper skal dele med den som ingen har", er det ikke noget med at tilgive sine fjender og stikke sværdet i skeden, er det ikke noget med at elske sin næste? Og hvad med det store hysteri omkring homoseksualiteten. Siger Jesus noget om at kærligheden er forbeholdt mand og kone? Og hvordan stemmer ordene om "*ikke at stille sin bøn til skue*" med de populære amerikanske masseseancer og stadiumprædikener a la Billy Graham? Var det svenske "Folkhem" virkelig mindre kristen i sit forsøg på at virkeliggøre idealet om kærlighed til næsten, uanset hvem denne næste var, være sig køn, race, religion eller andre ydre faktorer?⁹¹¹ Man kan kritisere familiens opløsning, men ved en nærmere undersøgelse er det et spørgsmål om sådanne tendenser kan undgås gennem fortielse og tabu. Hvordan ser det ud i det puritanske USA?⁹¹² Fremgår det ikke tydeligt af medierapporteringen, at også USA tager aktiv del i ægteskabets degeneration? Er det ikke den seksuelle udvikling som fremtvinger reformerne, snarere end reformerne som frem-

tvinger udviklingen? Hvorfor skulle en familiepølitik, der sigter mod at harmonisere samfundet med de allerede eksisterende realiteter og længsler i dybet af sjælen stride mod naturen eller "Guds lov"?⁹¹³ Er det ikke snarere udtryk for ønsket om at udvikle samfundet i harmoni med den af Gud givne udvikling som tydeligvis ikke kan standses. Naturen vidner selv om eksistensen af to højst forskellige mennesketyper; "formerings-" og "skabermennesket". Vi har ikke tidligere fået en åndelig videnskabelig forklaring på denne forskel, på den seksuelle udvikling og menneskers højst forskellige evne og indstilling til ægte- og forældreskab. Det er denne udvikling som Martinus kalder "den seksuelle polforvandling" som beskrives i næste del af denne tekst. Indtil denne åndsvidenskabelige forståelse vokser frem i menneskene, har de ikke anden trøst end at læne sig op ad det ekko af gamle religiøse myter som fortoner sig bagude i horisonten og med tiden får mere og mere skær af ren overtro, selvom de engang var livsbevarende realiteter og stadig er det for nogen.

Ligesom staten i misforstået iver kan hjælpe til med at "afsjæle" mennesket, kan det jo også være med til at fremme forståelsen af den åndelige videnskab. Lige så længe politikerne udelukkende lader sig vejlede af materialistisk videnskab, vil det moralske vakun kunne brede sig med "videnskabelige legitimitet". Uden ved også at gøre den levende del af livet til genstand for videnskaben, kan denne udvikling næppe bremses.

*"Selv om den gamle verdenskultur i en omfattende grad er påvirket af Kristendommen, er den altså endnu i en meget stor udstrækning hedensk. og dette hedenskab vil brede sig og få magten over menneskene, hvis ikke Kristendommen blev fornyet."*⁹¹⁴

– Martinus

I det kosmiske perspektiv er verdenshistoriens største lærestykke; "dommedagen" netop til for at gøre årsagen til miseren åbenlys for enhver; den moderne verdenskulturs manglende åndelige forankring. Uden en sådan forankring, og den heraf følgende forståelse, pligtfølelse og ansvar mod sine medmennesker, vil mistro og utryghed brede sig. Det svenske eksperiment folkehjem afslører behovet for den stærke og omsorgsfulde stat. Det afslører imidlertid også, at altruisme ikke kan funderes på et materialistisk livssyn. Den højt besungne arbejderbevægelse gik fra sejr til sejr, men det var kun netop så længe man så sin personlige fordel i at stå sammen. Derefter blev "arbejderen" til "kapitalist" og scenen ændrede sig. Den konsensus, som holdt "Folkhemmet" sammen overgik i mistro, konkurrence, materialisme og kulturpessimisme. Op til det svenske Riksdagsvalg 2018 konkurrerede politikerne med at overbyde hinanden i budgetterede antal nye politibetjente. "The american way" tog over. Efter valget kunne partierne ikke blive enige og landet fortsatte uden kaptajn måned efter måned, næsten som en bekræftelse på Platons sarkastiske billede af demokratiets vrangside. De folkevalgte politikere, sømændene, slås om at overtage roret, men ingen ved hvordan skibet skal styres.

USA – Land of the free and the slaves

"In America, there are no poor, nor even what we call peasantry. Each individual has his own honest property, and the same rights as the most wealthy landed proprietor." – Marquis Lafayette 1778⁹¹⁵

Lafayettes Amerika, "land of the free", udtrykker det mandlige hvide USA's selvbillede. Det inkluderer hverken folkemordet på den indianske befolkning eller overgrebet på mio. af sorte slavearbejdere gennem flere hundrede år. Plantager i sydstatene lagde grunden for Sydens rigdom, men det var ikke gået så let uden den gratis arbejdskraft. Den amerikanske virkeligheds to sider fik ikke kontakt med hinanden før Barack Obama blev præsident. Den amerikanske drøm har således en skyggeside; den voldelige undertrykkelse af fattige, og farvede mennesker.⁹¹⁶ Man bekæmpede med vold og magt mennesker som ville lovbeskytte arbejdernes rettigheder, mens Ku Klux Klans opfordringer til vold og mord mod farvede, jøder og katolikker gik fri ligesom kvinderne stadig savnede stemmeret.⁹¹⁷ Udviklingen eskalerede samme år som præsident Wilson måtte se sin plan for verdensfred og deltagelse i nationernes samarbejde gå i vasken.

Den russiske revolution havde sat en skræk i livet på USA og den amerikanske justitsminister Michell Palmer gjorde det til sin æressag at forfølge kommunister og anarkister. I 1919 og 1920 blev to bomber kastet. Den ene mod Wall Street og den anden mod Palmers hus. Palmer fik herefter carte blanche i sin inkvisitionsproces. J. Edgar Hoover blev udnævnt til chef for en ny enhed "Radical division", hvilket i realiteten indebar starten på den "amerikanske skyggeregering"; efterretningstjenesterne. Under påskud af at anarkister planlagde et statskup, fik Hoover arresteret 6.000 fagforeringsfolk og andre socialt engagerede mennesker hvorefter de i måneder blev holdt indespærrede helt udenom deres konstitutionelle rettigheder. Herefter var en anklage for "kommunisme" nok til at dæmonisere et menneske og placere det udenfor lov og ret. Det var blevet forbudt at kritisere profitøkonomiens præmisser. Intet skulle forhindre den nye model. Kapitalismen skulle få lov at vise hvad den gik for. "The american way" blev da også en vældig kilde til inspiration og materielle fremskridt. Det blev demonstreret hvad mennesket formår når det blot tror tilstrækkeligt på sig selv.

*"Æren tilhører den mand som faktisk befinder sig inde på arenaen; han hvis ansigt vanprydes af støv, sved og blod; han som strider tappert, som mislykkes, som gang på gang kommer til kort eftersom hver anstrengelse er forbundet med fejltagelser og brister, men som virkelig anstrenger sig for at udføre opgaven; han som føler stor iver og hengivelse; som kører sig træet; han som til sidst, i bedste fald, kommer smage den sejrssødme som det indebærer at have skabt noget og som i værste fald, hvis han mislykkes, i det mindste gør det samtidig som han beviser sit mod."*⁹¹⁸

– Theodore Roosevelt i en tale i Paris.

USA – Franklin D. Roosevelts "New Deal"

"The only thing we have to fear is fear itself." – Roosevelt

Der gik dog ikke så længe inden en alvorlig krise demonstrerede bagsiden af drømmen om *"everyone for his own"*, og det blev Theodors Roosevelts nevø, der måtte samle skårene af den amerikanske drøm op igen. I 1929 opstod en svær tørke i USA, der tvang mange fattige mennesker at søge arbejde i byerne. Netop da krakkede børsen på Wall Street. På en dag halveredes værdien af alle aktier, og verdenshistoriens største "depression" var en realitet, med følgende endnu større arbejdsløshed og elendighed til følge. Den "usynlige hånd" havde tilsyneladende svigtet. Det var tydeligt, at tingene ikke skulle "ordne sig selv".⁹¹⁹

Krisen banede dog også vej for en ualmindelig human præsident. Franklin D. Roosevelt blev indsat som præsident 1933 på løftet om at *"Restore America to its own people"* og holde USA udenfor konflikterne i Europa. Det er her, på baggrund af tidens omfattende krise, at John Maynard Keynes i 1933 skriver et åbent brev til den nye amerikanske præsident hvor han anbefaler statslige investeringer i infrastruktur og velfærd som midlet til at vende udviklingen. Keynes analyse er enkel: arbejdsløse har ikke penge at købe varer for, hvorved arbejdsgiveren ikke får solgt sine varer, og heller ikke får råd til at ansætte arbejdere eller betale dem løn. Den onde cirkel må derfor vendes ved hjælp af statens indgriben i form af investeringer. Det er den samme konklusion, som præger Keynes epokegørende værk der udkommer nogle år efter: *"General Theory of employment, interest and money"* fra 1936.⁹²⁰ Roosevelts følgende politiske program: *"The New Deal"* handlede dog om langt mere end blot at bygge skoler, dæmninger og veje. Sammen med den nye arbejdsminister 1933-45, Frances Perkins den første kvinde i embedet, udarbejdedes en hel revolution af reformer. Børnearbejde blev forbudt, fagforeninger tilladte og minimumsløn indført. En *"Social Security Act"* skulle beskytte de fattige, arbejdsløse og ældre mennesker. Frances introducerede USA for den 8 timers arbejdsdag, 5 dage om ugen og man var i realiteten på vej mod udviklingen af et decideret velfærdssamfund,⁹²¹ dog uden at bygge bro over den store kløft mellem hvide og sorte. I Roosevelt gennemførte flere reformer for fattige mennesker end nogen sinde før eller efter, men de hvide familier havde stadig fortrinset. I de nye subventionerede villakvarterer var de sorte ikke velkomne til at flytte ind. Roosevelts *"New Deal"* blev godt modtaget af alle stater, fordi de også indebar en fordeling af ressourcer fra velhavere i nord til fattige i syd, men det indebar ikke at New Deal blev til glæde for alle amerikanere. Under Roosevelt indførte 17 amerikanske stater således en eller anden form for *"Apartheid-love"*, der skulle garantere at den nye velfærd forblev velfærd for de hvide indbyggere.⁹²²

Roosevelts reformer fandt sted i dyst med finans- og industri-magnaterne. Henry Ford gik f.eks. til den højeste domstol, hvor han i 1935 fik underkendt statens ret til at bestemme løn og arbejdstid, hvorefter Roosevelt svarede med *"Wagnerlo-*

ven", der gav arbejderne ret til at organisere sig. Ford gav sig ikke. Han ønskede ingen "klassekamp på sine fabrikker" og da United Auto Workers, UAW, f.eks. den 25. maj 1937 delte flyveblade ud på Fords fabrikker blev de mødt med vold af civilklædte sikkerhedsvagter. "Klassekampen" kunne næppe blive tydeligere. På General Motors havde arbejderne større held og fik sine lønforhøjelser igennem. Selv Ford blev i øvrigt tvunget til at acceptere fagforeningen med tiden.

Krakket i 1929 havde demonstreret hvorledes almindelige mennesker kunne miste deres opsparring og tvinges fra hus og hjem fordi bankerne havde spekuleret for deres penge.⁹²³ Roosevelt svar var *"The Glass-Steagall Act"* som herefter i 60 år påbød adskillelse af almindelig og spekulativ bankvirksomhed. Den amerikanske økonomi kunne herefter vokse støt, uden alvorlige kriser helt frem til afreguleringen i nyere tid. Mange af Roosevelts reformer blev således først afskaffet i 70 og 80'erne i og med nyliberalismens sejrsmarch. Det var f.eks. Roosevelts antitrust-, dvs. antimonopol lovgivning, som forhindrede de store amerikanske biografelskaber i at sætte sig på det nye tv-medie efterhånden som det voksede frem, ligesom vi også kan takke denne lovs fortsatte virke de næste 30 år for at den senere digitale revolution ikke, i al fald ikke til at starte med,⁹²⁴ blev monopoliseret. I 1952 blev J. P. Morgans American Telephone and Telegraph, ATT, med loven i hånd tvunget til at åbne sine patenter hvilket banede vejen for opblomstringen af Silicon Valleys mange innovative opfindelser og virksomheder.

Nutidens fortalere for afregulering og privatisering undgår gerne at forholde sig til de to perioder, hvor USA i usædvanlig grad investerede i sin egen befolkning og gerne konfronterede monopolisterne. Den mægtige finansmand J. P. Morgan, der helt havde undladt at betale skat i både 1931 og 1932 blev endda stillet for retten i 1933. Symbolikken var utvetydig da J. P. Morgan var en hård modstander af Franklin D. Roosevelt's planer om *"The New Deal"* og gjorde alt for at undgå at han blev valgt. Sådan skulle det ikke gå, og de følgende store, og nødvendige, fremskridt, beviste behovet for statslige investeringer. Hverken *"The New Deal"* eller de omfattende investeringer i at uddanne hjemvendte soldater efter den 2. verdenskrig ledte til inflation. Tværtimod faldt priserne. Det er egentligt ikke så mærkeligt. Uddannede mennesker skaber nye job, får mere i løn og betaler mere i skat. I modsætning til J. P. Morgan Jr., krigsmiliardæren der ville gøre alt for at undgå skat. Hvem skulle kunne tvinge ham andre end præsidenten?

USA – Harry Truman

"This is the greatest day in history" – Truman om atombomben

Roosevelts pludselige død, indebar et markant scenskifte for USA og verden i øvrigt. I 30erne fik de amerikanske pengearistokrater større og større mistro til Franklin Roosevelt.

Blandt andet så Prescott Bush, George H. W. Bushs far Roosevelt som en forræder mod sin egen klasse, og meget tyder på at man gik så langt som at forberede et kup lig dem som fandt sted i Europa med den populære general, Smedley Butler, som frontfigur. Roosevelt skulle erstattes med en fascistisk marionetregering.⁹²⁵ I 1934 fremlagde Butler imidlertid planerne for den amerikanske kongres, som i en efterfølgende rapport delvis bekræftede visse af Butlers påstande.⁹²⁶ Det er efter min mening næppe tænkeligt, at en loyal soldat som Butler, USA's højst dekorede marinesoldat, skulle vidne falsk om planerne for en militær magtovertagelse. Butler blev i øvrigt så påvirket, at han efterfølgende rejste land og rige rundt og advarede om faren for det militær-industrielle kompleks i USA under navnet "War Is a Racket",⁹²⁷ hvilket også blev navnet på hans bog udgivet i 1935. I bogen demonstrerer Butler med eksempler fra den 1. verdenskrig hvorledes krig er blevet en overordentlig profitabel affære betalt af skatteyderne, til fare for demokratiet, hvilket Butler havde oplevet personligt. Til alt held valgte Butler konstitutionen fremfor pengemagten som ledestjerne mens den nye storkrig nærmede sig i horisonten.

I slutningen af denne krig, den 2. verdenskrig, så pengemagten igen sin chance. Industrien kørte i højeste gear og bekymrede sig for freden. Man var f.eks. bange for, at det kunne lede til en ny depression hvis den omfattende krigsøkonomi skulle afvikles. Finansfolkene satsede nu massivt på den forholdsvis ukendte kommunistforskrækkede Harry Truman.

Da Truman blev præsident omgav han sig med repræsentanter for USAs penge- og industrimagt, og da han grundlagde CIA, blev det med bankfolk ved roret. Finanseliten som havde tjent styrtende summer på krigen, og derfor havde stor profitinteresse i fortsat konflikt, kunne påvirke opinionen og verdenspolitikken.⁹²⁸ Snart var "den kolde krig" varm. Allerede i den 2. verdenskrigs slutfase demonstrerede Truman sin kynisme, da han beordrede sprængningen af de to atombomberne over Japan på et tidspunkt hvor krigen i realiteten var vundet og alt drejede sig om at aftale vilkårene for Japans overgivelse.⁹²⁹ Krigen udtrykte en tydelig forråelse. I starten af krigen appellerede Roosevelt til krigens parter om at undgå bombninger af civile byer, men da USA efterfølgende gik ind i krigen, gjorde man det industrielle massedrab til rutine under selv samme præsident. Den ene by efter den anden, helt uden militærstrategisk betydning, blev bombet til ruiner. Blot i Tyskland dræbtes 1/2 mio. civile ved sådanne bombetogter.

Roosevelts efterfølger, Harry Truman, afsluttede den 2. verdenskrig med at indlede det atomare kapløb vi stadig lider under. Det er mindre kendt, at det egentligt slet ikke var meningen, at Truman skulle være blevet præsident efter Roosevelt. Alt pegede på, at den særdeles populære vicepræsident, Henry Wallace, skulle blive både nomineret til, og valgt til præsident med overvældende flertal. Den intellektuelle Wallace var imidlertid en torn i øjet på den konservative dollarelite som nu vågnede til dåd. Wallace' åbenlyse humanisme og sympati med arbejdere og almindelige menneskers

vilkår var i vejen for storkapitalisternes ambitioner og han blev derfor kuppet væk takket være konservative og reaktionære kræfter, som manøvrerede Harry Truman i position. Den krigs- og sygdomstrætte Roosevelt i 1944 godkendte valget af Truman, men havde naturligvis ikke regnet med sin egen pludselige død, som indebar at koldkrigeren Truman, skulle få lov at ro freden i land. Truman mødte kun Roosevelt et par gange, og tog ikke megen notits af sin forgængers vision. Snart blev verden styret efter Trumans doktriner:

*"I believe that it must be the policy of the United States to support free peoples who are resisting attempted subjugation by armed minorities or by outside pressures. I believe that we must assist free peoples to work out their own destinies in their own way. I believe that our help should be primarily through economic and financial aid which is essential to economic stability and orderly political processes."*⁹³⁰

Virkeligheden var mere nuanceret. USA omdøbte sit "War Department" til "Defense Department", men var snart dybt involveret i at bekæmpe den selv samme modstandsbevægelse som i flere europæiske lande, havde hjulpet USA i kampen mod nazisterne. I Grækenland kostede borgerkrigen 100.000 døde og det var nu USA selv som bistod med alle den moderne krigs grusomheder. Dette var ikke en kamp for demokratiet, men for pengemagtens ret til at tryne folkets vilje. Alle, der modsatte sig overklassens tyranni var pr. definition kommunister, en udvikling som Henry Wallace havde forudset og advaret imod. Ved et stort massemøde i New York den 12. september 1946 udtalte han sin vision.

*"Jo hårdere vi bliver, jo hårdere bliver russerne. Vi kan samarbejde når russerne forstår, at vores mål hverken er at redde det britiske imperie, eller at sikre olie i Mellemøsten ved hjælp af amerikanske soldater. Ved hjælp af venskabelig konkurrence kan vores verdener mødes trin for trin. Den russiske verden og den amerikanske vil gradvist nærme sig hinanden. Russerne vil nå større og større frihed, og vi vil nå større social og økonomisk retfærdighed."*⁹³¹

– Henry Wallace

Wallace ord udtrykker på én gang både den tredje vej og vejen udenom at lade "frygten for næsten" styre udviklingen. Frygten fik uanede følger, og vi lever med konsekvenserne den dag i dag. Under Trumans ledelse initieredes den omfattende efterretningsvirksomhed. "Kampen mod kommunismen" satte dagsordenen overalt i Vesten. Hele samfundet blev engageret mod den røde fare som lurede overalt. Under Truman embedsperiode indspillede mere end 40 antikommunistfilm. Selv Henry Wallace blev affejet som "kommunist-sympatisør" selvom denne i sit private liv havde opbygget en større virksomhed som med tiden blev solgt for milliardbeløb. Wallace kritiserede Trumans tese om at "sikre freden" ved hjælp af et våbenforspring allerede inden våbenkapløbet eskalerede. Truman troede helt alvorligt, at Sovjetunionen

ikke ville kunne udvikle en atombombe, hvilket Oppenheimer affærdigede. I stedet for at lytte til sin medarbejder affærdigede Truman både Wallace og Oppenheimer som kommunist sympatisører. Wallace blev, som den sidste medarbejder efter Roosevelts første embedsperiode, afskediget 2 dage efter en berømt fredstale.⁹³² Wallace gav i øvrigt aldrig op, og forsøgte igen at stille op til præsidentvalget.

I stedet for en fredstillhænger som Wallace, fik USA nu den ene hårdkogte krigspræsident efter den anden. Den ene krig afløste den anden og Hollywoods krigsfilm hjalp godt til. Snart betragtede de fleste amerikanere det som en selvfølge, at USA skulle føre krig over hele Jorden. Alt som behøvedes var at nogle anvendte ordet "kommunist". Under Truman blev den amerikanske krigsøkonomi, som jo egentligt var en nødløsning under den 2. verdenskrig, en permanent tilstand. Med våben i hånd skulle USA redde verden ligesom de mange amerikanske emigranter i sin tid havde været overladt til at klare sig selv på prærien. Den nationale myte var, at det var op til enhver at kæmpe sig frem, både inden- og udenfor nationen. Man kunne i al fald ikke regne med andres hjælp, og den store modvilje mod statens indgriben, som i særlig grad kendetegner USA, skal nok også forstås i dette lys. Det er det samme vi er vidne til i kampen mod en velfungerende verdensorganisation; FN.

Wallace kendte til bagsiden af "the american dream" og glemte ikke de mange fattige og undertrykte mennesker på trods af sin egen privilegerede situation. I USA blev mio. af fattige eller farvede menneskers mindste forsøg på at tilkæmpe sig frihed og rettigheder, mødt med voldeligt gensvar. Trumans "frihedsretorik" klingede hult i lyset af arbejdernes ret til at organisere sig. Det er ikke engang helt forkert at kalde kampagnen mod fagforeninger og syndikalister for en amerikansk "kulturrevolution" med den amerikanske senator Joseph McCarthy i spidsen. Den amerikanske nation blev opfordret til at udpege kommunister overalt, og skuespilleren Ronald Reagan var en af dem, som gerne udleverede sine kollegaer til FBI for deres "kommunist sympatier". McCarthy behøvede ikke en eneste gang at føre bevis for sin påstand. Han behøvede blot vifte med et papir med en liste over personer, der arbejdede i den amerikanske stat for at indlede en hekseproces uden lige. McCarthys følgende liste navngav 418 amerikanske forfattere, der betegnedes som illoyale, Hemmingway og Thoreau⁹³³ indbefattet. I 39 stater udfærdigedes love mod kommunisme og i Texas blev man straffet med 20 års fængsel for at være medlem af kommunistpartiet.⁹³⁴ Det faglige arbejde blev fuldstændigt lamslået. Konstitutionen der skulle garantere individets ukrænkelige frihed til at udveksle tanker og ideer gjaldt ikke retten til at udtrykke tanker om lighed på det økonomiske område eller mellem racerne. Sådanne tanker blev bekæmpet på linje med voldelige kriminelle handlinger og de store sociale problemer fejlet ind under gulvtæppet.⁹³⁵

*"Verden må få at se, at der findes et andet USA end den Truman ledte, børsstyrede, militærstyrede gruppe som tilsværter demokratiets navn over hele verden."*⁹³⁶

– Henry Wallace

USA – John F. Kennedys opgør med "staten i staten"

"Magten til at udstede penge bør tages fra bankerne, og lægges i hænderne på det folk den retmæssigt hører."

– Thomas Jefferson

Meget tyder på, at verden havde set anderledes ud hvis John F. Kennedy havde overlevet sin første præsidentperiode og var blevet genvalgt. Kennedy var tydeligvis et optimistisk menneske, med store visioner for USA og for verden. Han udtrykte f. eks. ønske om at rydde op i det ukontrollable økonomiske system og den 4. juni 1963 tog han med sin "Executive Order 11110"⁹³⁷ det første afgørende skridt frem mod at genvinde kontrollen over udstedelsen af penge.⁹³⁸ Kennedy viste dermed, at han var parat til at stå op for statens interesser i dysten med pengemagten i form af de såkaldte "centralbanker" som USAs FED, der ikke ejes af staten, men af de andre private banker tilsammen. Havde Kennedy muligvis forstået den advarsel som USAs tredje præsident Thomas Jefferson i sin tid udtalte: *"I believe that banking institutions are more dangerous to our liberties than standing armies. If the american people ever allow private banks to control the issue of their currency, first by inflation, then by deflation, the banks and corporations that will grow up around will deprive the people of all property untill their children wake up homeless of the continent their fathers conquered. The issuing power should be taken from the banks and restored to the people, to whom it properly belongs."* Efter mordet på Kennedy skulle det vise sig, at Jefferson, havde haft ubehagelig ret, i sine bange anelser.

Det var tydeligvis også Kennedys ønske, at tage fat på det andet store problem; det eskalerende våbenkapløb. Kennedy håbede således på, at kunne indlede forhandlinger med Sovjetunionen for med tiden at kunne afslutte den kolde krig og noget tyder på, at han havde fået øje på et afgørende problem i den henseende. Efter invasionen i Svinebugten 1961 gik det nemlig op for Kennedy, at CIA og hærens generaler havde manipuleret ham som nyvalgt præsident til at godkende støtten til exilcubanernes invasion. Generalerne havde tydeligvis tænkt sig, at den indledende "private" invasion i Svinebugten skulle følges op af en regulær amerikansk invasion. Man regnede endda så meget med præsidentens godkendelse, at man allerede inden invasionen havde slået halvdelen af Cubas luftvåben ud ved hjælp af amerikanske fly, der var camouflerede af CIA som cubanske rebeller. Da affæren gik op for Kennedy, blev den nyvalgte præsident rasende, og erklærede sit ønske om at lægge CIA ind under udenrigsministeriet og ligeledes gøre op med generalernes magt. Som bekendt blev det ikke CIA men Kennedy, der forsvandt ud af billedet ved det uopklarede præsidentmord den 22. november 1963. Hvem havde interesse i at myrde præsidenten på det tidspunkt?

"The very word "secrecy" is repugnant in a free and open society; and we are as a people inherently and historically opposed to secret societies, to secret oaths and to secret proceedings."

– Uddrag fra Kennedys tale i New York den 27. april 1961

Ved et møde i det nationale sikkerhedsråd den 2. oktober 1963 formulerede Kennedy sit ønske om en gradvis tilbagetrækning fra Sydvietnam allerede inden år 1965.⁹³⁹ Den 1. november bliver Sydvietnams diktatoriske leder Ngo Dinh Diem dræbt ved et CIA-støttet statskup, men Kennedy træder alligevel frem på en pressekonference den 12. november og erklærer offentligt, at USA vil trække sine 16.000 amerikanske rådgivere tilbage. 10 dage efter bliver præsident John F. Kennedy dræbt i Texas.

Den officielle påstand, at en ensom Lee Harvey Oswald myrdede Kennedy, har siden haft svært ved at forklare, at den samme Oswald 2 dage efter blev skudt af natklubbejer Jack Ruby, og dermed forhindret i at forklare sine motiver. Oswald var i øvrigt en mærkelig skikkelse. Marinesoldaten Oswald var tidligere flyttet 3 år til Moskva, hvor han giftede sig og tog konen med hjem til USA hvor han senere begyndte at agitere halvkvædet for Fidel Castro inden han altså stillede op som præsidentmorder. Det er næsten som at læse en dårlig reprise af den "false flag" aktion præsident Kennedy kort forinden havde afvist med foragt. Jeg kan naturligvis ikke afgøre, om Oswald var dele af en sammensværgelse, men der er mange indicier.⁹⁴⁰ Jack Ruby, der altså forhindrede Oswald i at afsløre noget ved at dræbe ham, havde f.eks. tydeligvis følt sig tvunget til sin handling. Han afslørede i et tvinterview, at han dækkede over andre personer. Det fortsatte han i så fald med frem til sin egen død kun 4 år efter mordet.⁹⁴¹

"Den demokratiske fare" var drevet over. De hemmelige tjenester, de krigshetzende generaler og den profitable våbenproduktion kunne fortsætte uhindret og det viste sig snart, at Kennedys skepsis havde været velbegrundet. Vietnamkrigen blev i realiteten optrappet takket være en lang række CIA aktioner.⁹⁴² Den efterfølgende kommunistforskrækkede præsident Johnsons perfekte undskyldning for at optrappe krigen kom da det i august 1964 forlød, at Nordvietnam havde angrebet USA i Tonkinbugten.⁹⁴³ Opinionen opdannedes med pressens hjælp til krig og ved den følgende afstemning i senatet stemte 88 medlemmer for og 2 imod en optrapning af krigen, som en hemmelig rapport allerede havde stemplet som umulig at vinde. I kongressen stemte 416 for og ingen imod. Hele forløbet vidnede om iscenesættelse. En lang række CIA aktioner over hele verden, havde allerede gennem årtier demonstreret et højt fremskredent samarbejde mellem militær, efterretningstjeneste, medier og økonomiske interesser. Også den amerikanske indenrigspolitik kunne manipuleres, hvilket næppe kunne illustreres bedre end skæbnen for den tidligere præsident Trumans egen direkte henvendelse til det amerikanske folk præcis en måned efter mordet på Kennedy.⁹⁴⁴ Trumans vigtige artikel i Washington Post den 22. december 1963, hvori han overraskende advarede om CIAs magt, "forsvandt" således fra avisens senere oplag den selv samme dag. Det monstrum som Truman selv havde været med til at skabe, var tydeligvis allerede da udenfor parlamentarisk kontrol. Forskere mener da også, at adskillige journalister på aviserne i al hemmelighed var ansat af CIA. Der tales om mellem 50 og 400 sådanne.⁹⁴⁵ Læg dertil de mange skjulte supportere af "den hårde linje", og

det er ikke så svært at forstå hvorledes disinformation kunne "sive ind" og ubehagelige artikler som Trumans egen "for-svinde". Det er vel også på den baggrund, at historiebøgerne den dag i dag ikke skriver så meget om Trumans vigtige kovending og advarsel om CIAs rolle. Da Kennedy var skaffet af vejen kunne folkemordet på 3-4 mio. vietnamesere, for ikke at tale om indbyggere i tilstødende lande som Laos og Cambodia, indledes.⁹⁴⁶ I krigen kastede USA 3 gange flere bomber end i hele den 2 verdenskrig tilsammen.⁹⁴⁷ 68 mio. kg gift blev sprøjtet ud over landet,⁹⁴⁸ som fik 9.000 ud af 15.000 byer sønderbombet, heraf samtlige 6 industribyer.

Anderledes gik det i USA hvor våbenindustrien havde kronede dage. Mellem 1951 og 1965 kunne den alene i Californien tegne kontrakter for 67 mia. dollar med den amerikanske stat.⁹⁴⁹ Det "militære industrielle kompleks" som Butler og senere Eisenhower havde advaret om, fik således afgørende indflydelse på udviklingen og de mange konflikter.

USA – Dolores Huerta

Ligesom krigen ikke var til glæde for de berørte lande, var den heller ikke til glæde for soldaterne selv. De mange farvede soldater vendte ofte hjem til den samme rædsomme som de havde forladt for at "drage i krig for deres land". Optrapningen af krigens voldsanvendelse, var med til at optrappe volden i civilsamfundet. Tre uger efter den store "Freedom march" til Washington i 1963 med mindst 250.000 deltagere, blev 4 sorte piger dræbt mens de var på søndagsskole i Birmingham.⁹⁵⁰ USA var splittet i spørgsmålet om farvede menneskers rettigheder, omend mio. af mennesker havde fået øjnene op for de farvedes problemer. Den ene folkebevægelse efter den anden etablerede sig i 60'ernes USA og demonstrerede dermed, at USA var andet og mere end kynisk magtanvendelse. Takket være pioneren Dolores Huerta,⁹⁵¹ kunne de mange græsrodsbevægelser forene deres kræfter og blev med tiden stærke nok til at presse forandringer frem i samfundet. Huertas mantra: "*Sí se puede*" dvs. "*Yes, we can*" blev senere snappet op af præsident Obama og det var ikke uden symbolik. USAs mange immigranter, eller børn af immigranter, fra Centralamerika og Asien, havde gennem århundreder delt slavelignende kår med de sorte i USA. Indvandrerne levede og arbejdede stadigvæk uden helt selvfølgelige rettigheder som f.eks. fri adgang til drikkevand. Mange landarbejdere arbejdede på markerne mens de blev oversprøjtet af farlige gifte som DDT. Plantageejere kunne behandle arbejdere som de ville, og politiet var på deres side. De fattige landarbejdere, ofte analfabeter, var magtesløse, indtil Dolores Huerta lærte dem at organisere sig på tværs af interessegruppe. Som barnebarn til en Mexicansk indvandrer, bar hun på fornemmelsen af at ikke rigtigt tilhøre det amerikanske samfund. Alene hendes brune hudfarve var nok til at diskvalificere hende i manges øjne, men Huertas sjæl var stærkere. Under inspiration af Gandhis ikke volds metode lod Huerta sig fængsle 22 gange

i sin utrættelige oplysningskampagne.⁹⁵² Hendes budskab var, at mennesker må organisere sig og samarbejde hvis de vil nå deres mål. De fredelige metoder stod i kontrast til politiets voldsanvendelse på den anden side. Politiet som jo egentligt er statens garant for retfærdighed og beskyttelse mod vold, stod således ikke tilbage for direkte drab på og forfølgelse af de fredelige demonstranter. Huerta selv blev alvorligt skadet af en politibetjent i San Fransisco 1988. USA var endnu ikke Huertas land, men hvad skulle hun gøre, hun havde jo ikke noget andet?

Det skulle tydeligvis ikke heller lykkes, at vinde kampen for retfærdighed "ovenfra". Det hjalp ikke engang, at den myrdede præsidents bror, "Bobby"; Robert Kennedy offentligt erklærede sin støtte til Dolores og landarbejdernes kamp. Robert Kennedy lovede dem sin støtte hvis han blev præsident, men også han blev myrdet forinden. Huerta fortsatte istedet kampen nedefra. Det omfattende græsrodsarbejde tog form takket være Huerta og hendes makker César Chávez. Sammen forsøgte de at være nærværende overalt, sted efter sted, for at oplyse arbejderne om deres rettigheder og muligheder. Til sidst bar kampen frugt. "Druebojkotten" 1965 blev det store vendepunkt. Landarbejdere som høstede vindruer blev forgiftede overalt, og de almægtige plantageejere var ligeglade indtil Huerta kædede kampen for miljøet, landarbejdernes kår og indvandrerens rettigheder sammen. Bevægelsen var blevet en magtfaktor man måtte regne med. I Californien erklærede guvernør Ronald Reagan protesterne for ulovlige, men over hele landet organiserede forbrugerne sig, de ville jo heller ikke forgiftes og man opfordredetil at boykotte de giftige druer. Regeringen svarede med at indkøbe store druepartier og sende dem til soldaterne i Vietnam, men protesterne fortsatte og druebranchen blev til sidst tvunget til at indgå en aftale med fagforeningerne i 1970. Det var en enorm sejr. Modreaktionen kom dog snart, blandt andet i form af flere grove voldelige overgreb. USA balancerede således mellem en lang række borgerretsbevægelser på den ene side, og en optrapning af volden på den anden. I Sydstaterne kunne farvede mennesker stadig risikere at blive lynchet af Ku Klux Klan. Officielle talsmænd for farvede menneskers rettigheder blev myrdet en efter en.⁹⁵³ Medgar Evers dræbtes 1963 for sit arbejde for NAACP, ⁹⁵⁴ samme år som John F. Kennedy og 1968 gik det så ud over både Robert Kennedy og Martin Luther King.⁹⁵⁵

Robert Kennedy havde 1966 besøgt Soweto i Sydafrika og 1967 Mississippi. I det amerikanske senat udtrykte han sin forståelse for de fattige farvede mennesker, og sammenlignede deres situation i sydstaterne med datidens ulande. Robert Kennedy blev myrdet det samme år som han bekendtgjorde sit kandidatur til præsidentposten, endda med de selv samme ord som sin bror i sin tid. Budskabet var ikke til at tage fejl af. Var det derfor, at de følgende præsidenter i USA holdt lavere profil overfor sikkerhedstjenester, penge- og militærmagt?

USA – Lyndon Johnson

"Only when it is dark enough, can you see the stars"
– Martin Luther King

Mordet på præsident Kennedy 1963 demonstrerede trods alt, at man ikke kan dræbe ideer med våben. I stedet for Kennedy, fik USA i 1964 en præsident, der tog de hårde handsker på. Lyndon Johnson erklærede krig mod den dybere liggende årsag til mange af de konflikter som plagede landet og de to følgende år, 1964 - 1966 blev præget af den ene progressive reform efter den anden. Johnson udtalte: *"This administration, here and now, declares unconditional war on poverty in America..."*⁹⁵⁶ Den nye præsident havde aner i sydstaterne og kendte derfor til problemet indefra. Han fik 90 love gennem kongressen herunder love om skoleintegration, programmer for unge som dropper ud af skolen, lærertræningsprogrammer, sygeforsikring og boliger for lavtlønnede, der skulle bryde adskillelsen af sorte og hvide. Andre love skulle sætte en stopper for diskrimineringen af farvede og kvinder. I 1967 underskrev Johnson en præsidentordre, der forbød virksomheder der arbejdede for statens regning at diskriminere på basis af køn og en dom i højesteret⁹⁵⁷ indebar desuden, at prævention blev lovligt i hele USA.

USA – Martin Luther King

"Historien er et resultat af ånd, ikke materie."
– Martin Luther King⁹⁵⁸

Et andet nyt tiltag var det 24. tillæg til forfatningen. Det skulle forhindre, at borgernes skatteindbetalinger var en forudsætning for stemmeretten. Sådanne spidsfindigheder havde længe været med til at ekskludere mange farvede fra at afgive deres stemme, men sydstaterne fandt blot på andre veje til at forhindre farvede mennesker fra at blive optaget på valglisten. Således var næsten ingen af de 15.000 afroamerikanere i byen Selma optaget på valglisten. Afroamerikanere i USA levede som en slags andenrangsborgere i deres eget land, ligesom inderne i sin tid. Inderne fik Gandhi, og afroamerikanerne fik Martin Luther King. Pastor King var i høj grad inspireret af Gandhi, og snart fik USA sin Selmamarch, inspireret af Gandhis Saltmarch. Den store protestmarch fra Selma til Montgomery i 1965 blev dog ligesom Gandhis saltmarch mødt med vold. Brutale lokale politibetjente kastede sig over demonstranterne hvilket forevigedes på landsdækkende tv. Dermed fik præsident Johnson nationens velsignelse til at gribe ind og indsætte forbundstroppe, hvorefter hans reformer kunne trumfes igennem. Ikke volds-princippet havde sejret igen, kun 2 år efter mordet på Kennedy. Ligesom Gandhi endte sine dage for en morders hånd, blev dog også Martin Luther King dræbt den 4. april 1968. Natten forinden havde King en profetisk drøm:

"I just want to do Gods will. And he's allowed me to go up to the mountain and I've looked over and I've seen the promised land, and I may not get there with you. But I want you to know, tonight that we as a people will get to the promised land... I have a dream this afternoon, that the brotherhood of man will become a reality." ⁹⁵⁹

– Martin Luther King

Det var ingen let vej man havde foran sig. 6 år efter drabet på King blev også Kings mor, Alberta King, dræbt midt under gudstjenesten. På kort sigt, så det næsten håbløst ud, men King havde jo selv manet til tålmodighed. Udvikling tager tid. King: *"The arch of the moral universe is long, but it bends toward justice"* og 40 år efter drabet på Martin Luther King valgte USA sin første farvede præsident. Det er dog højst tvivlsomt om det havde tilfredsstillet pastor Kings drøm om det menneskelige broderskab. Mens Kings budskab i dag er populariseret til et spørgsmål om hudfarve,⁹⁶⁰ var virkeligheden mere nuanceret. King havde forstået årsagskæden mellem kapitalisme, racisme og krig, og blev dræbt præcist på dagen et år efter hans berømte tale "A Time to Break Silence" den 4. april 1967. Det var i den tale, at han åbenlyst kritiserede Vietnamkrigen.⁹⁶¹ King: *"Vores unge mænd sendes til Sydøst-Asien for at garantere demokratiske friheder, som de hverken får del af i Sydvest Georgia eller Øst Harlem."* I en demonstration foran Det Hvide Hus blev 20.000 mennesker arresteret. Martin Luther King var en trussel mod ønsket om fortsat krig.

Præsident Johnson ønskede at udvikle statens omsorg for alle medborgere, men det stod i skær kontrast til hans manglende empati med nordvietnameserne. Da amerikansk tv i 1968 fulgte Nordvietnamesernes Tet-offensiv blev man vidne til soldaternes fejltagelser og overgreb, det ene efter det andet. Derefter kandiderede Robert Kennedy, den dræbte præsidents bror, nu til præsidentposten med det erklærede mål at afslutte voldsudgydelsen i Vietnam og hjemme i USA. Sagen var at de hjemvendte farvede soldater, blev behandlet lige så dårligt nu som inden krigen. Spændingerne nærmede sig bristepunktet da Martin Luther King blev dræbt netop samtidigt med at demonstrationerne mod krigen voksede til ukendt styrke.⁹⁶² Det amerikanske samfund var ved at knække midt over hvorefter Johnson overraskende erklærede, at han mod forventning ikke stillede op til en ny præsidentperiode. Dermed havde præsidentkandidaten Robert Kennedy i realiteten ingen modstander, der kunne true ham. Troede han. Man skal aldrig undervurdere de skjulte interesser i fortsatte konflikter, krig og undertrykkelse. Den 5. juni blev nu også Robert Kennedy dræbt.⁹⁶³ I stedet blev Richard Nixon valgt til præsident. Den nyvalgte præsident tog stafetten op og fortsatte Vietnamkrigen. Den omfattende voldsanvendelse som herefter prægede den amerikanske udenrigspolitik inficerede støt og ret nationens eget politiske liv. Selv de hjemvendte "patrioter" protesterede mod det meningsløse myrderi, og i april 1971 afsluttede 700 vietnamveteraner en demonstration, med at kaste deres medaljer ind over Det hvide Hus. Dette bombardement var svært at afvise.

Nixon beordrede folkemordet på Nordvietnams befolkning i julen 1972-1973, selvom alle vidste, at krigen var tabt. Inden da tog han imidlertid også taget initiativ til afrustningsinitiativet SALT 1 aftalen med Sovjetunionen og det historiske møde med Kina, inden han blev offentligt afsløret som indbrudstyv. Det fremgik direkte af båndoptagelser fra Det Hvide Hus. Derefter måtte han gå af. USA havde både mistet sin selvrespekt og krigen. Intet blev mere som det var. Nixons efterfølger Gerald Ford blev genstand for 2 mordforsøg og 1 alvorlig påkørsel indenfor blot et år,⁹⁶⁴ mens de ultrakonservative fik tøjlerne over politikken. Ford, der åbnede døren på vid gab for en hårdfør politisk elite, der ville rejse sig efter det forsmædelige nederlag i Vietnam. Ford valgte George H. W. Bush til chef for CIA, Donald Rumsfeld til forsvarsminister og Dick Cheney som stabchef i det Hvide Hus. Det ultrakonservative team kunne nu begynde deres forvandling af udenrigspolitikken. Man lod sine fjendebilleder kunne sive videre til pressen og en ny SALT nedrustningsaftale blev blokeret af Cheney og Rumsfeld, som udmanøvrerede den mere moderate vicepræsident Nelson Rockefeller. Drabet på Kennedybrødrene og Martin Luther King markerer USA's brutale kursændring.

"Alle lande i den vestlige verden sidder fast i en løgn. Løgneren om deres humanitet. Det indebærer at historien ikke kan retfærdiggøres moralsk, og at vesten ikke har nogen moralsk autoritet."

– James Baldwin⁹⁶⁵

USA – Ronald Reagan indleder et korstog for kapitalisme, frihed og kristendom

"Human freedom, the right of every individual to pursue his own objectives and values so long as he does not interfere with the corresponding right of others." – Milton Friedman beskriver Ronald Reagans politiske mål.⁹⁶⁶

I USA havde de religiøse fundamentalister holdt sig i ro siden 1920'ernes pinlige retssag hvor delstaten Tennessee havde straffet en lærer John Thomas Scopes⁹⁶⁷ for at undervise i evolutionslæren. Selvom Scopes tabte sagen, blev den dogmatiske påstand om at Jorden var 6000 år gammel gjort helt til grin af hans forsvarsadvokater. Derefter tog det frem til 70'erne inden den seksuelle revolution, hippiekulturen, borgerbevægelsen, protesterne mod Vietnamkrigen og en retssag som i 1973 påbød fri abort,⁹⁶⁸ aktiverede den religiøst motiveret modreaktion. Begivenhederne i Mellemøsten og udfaldet af Watergateskandalen, der fældede præsident Richard Nixon samlede den evangeliske bevægelse bag valget af Jimmy Carter til præsident. Men Carter blev en skuffelse for krigshøgene. Han gav f.eks. amnesti til de unge amerikanere som havde nægtet at deltage i krigen i

Vietnam og som følge heraf havde været tvunget at gemme sig i udlandet for at undgå fængsel. Da Carter oven i det sagde sig, at ville skabe fred i Mellemøsten udenom de gamle bibelske profetier, sadlede man om og satsede nu i stedet på en kristen cowboy, som lovede mere "action"; Ronald Reagan. Mange evangelister følte sig så sikre på deres tolkning af ordene om Kristi profeterede tilbagekomst,⁹⁶⁹ at de f.eks. oversatte ordene i Lukasevangeliets lignelse kap. 19:13 til "*Occupy till I come*". Evangelisternes mest fremtrædende prædikant Billy Graham havde direkte adgang til de fleste præsidenter fra Truman og fremefter, men det var først i 1979, med grundlæggelsen af "Moral Majority" i 1979,⁹⁷⁰ at man besluttede sig for at gå strategisk politisk til værks og overtale mennesker til at udnytte sin stemmeret. Den skjulte agenda var indsættelsen af en rendyrket konservativ politiker som kunne beskytte moralen og jage staten på porten. De nykonservative politikere havde ligesom mange religiøse prædikanter en tendens til at opdele verden i godt og ondt. Det gik ikke at forhandle med "det onde", og der var derfor ingen vej udenom militære aktioner mod "ondskabens magter". USA skulle ikke spilde tid på diplomati, men agere på egen hånd.

Det andet vigtige mål for de nykonservative var at udradere Roosevelts reformer helt bort. Drømmen var total privatisering. Staten var, når man så bort fra det militære apparat, af det onde. De nykonservative var kommet til magten igen og operationerne indledt under Gerald Ford kunne fortsætte. Med Ronald Reagan i Det hvide hus fik man en præsident, der anvendte Bibelens profetier som reference i sin udenrigspolitik. Ved en briefing om Mellemøsten svarede Reagan engang: "*Ifølge profetierne indledes Armagedon med et angreb på porten til Damaskus*".⁹⁷¹ I al fortrolighed sagde han en anden gang til en israelsk politiker: "*Når jeg læser jeres profetier fra Det Gamle Testamente, om tegnene som indvarsler Dommedagen, så undrer jeg, om ikke vi er den generation som skal opleve dette*".⁹⁷² Reagans stærke tro forklarer også hans offensive udspil mod Sovjetunionen, som han ikke gik tilbage fra at kalde "ondskabens imperie"⁹⁷³. Sådanne udtalelser om de "gode og onde kræfter" var med til at mobilisere det kristne USA bag den nykonservative drøm.

Den mærkelige forbindelse mellem dybt religiøse mennesker og rationelle ikke troende økonomer kræver en forklaring. Den politiske filosof Leo Strauss' teser kan være med til at afdække mysteriet. Strauss anses som de nykonservatives ideolog på linje med Milton Friedman som han virkede sammen med på University of Chicago i 50erne og 60erne. Strauss anvendte beskrivelsen af dødsdommen mod Sokrates som eksempel på massernes uvidenhed og dårskab. Strauss konkluderer, at flertallet i et samfund ikke evner at forstå statskunsten, og derfor må ledes på "rette vej" af den bedrevidende elite ved hjælp af "den ædle løgn". Det er denne tankegang som senere kulminerer og sættes på sin spids under præsident George W. Bushs administration. Politikernes mest kraftfulde redskaber til at suggerere masserne på rette vej er religion og krig. Leo Strauss personlige elever, f.eks. Paul Wolfowitz og andre neocons, lærte at anvende

religionen i stedet for at undervurdere den i lyset af deres egen manglende trosevne. Massernes religiøse forestillinger var et mægtigt redskab. Både Ronald Reagan og den senere præsident George W. Bush udmærkede sig i den forbindelse, idet de tydeligvis også selv så deres politiske opgave som et slags religiøst kald.

I en gallupundersøgelse gjort i USA 2004 fremgik det at 70% af de adspurgte troede på at Satan eksisterede,⁹⁷⁴ ligesom en undersøgelse gennemført af Time og CNN i 2002 konkluderede at 59% af samtlige kristne i USA mener, at begivenhederne i Johannes Åbenbaring ville finde sted. Da de samme personer blev adspurgt om de dermed mente, at jorden ville gå under i kampen mellem Jesus og Antikrist i en kommende Dommedag, svarede 45% af de kristne "ja". I troen på den kommende Dommedag, med alt hvad dertil følger, er det vel heller ikke så mærkeligt, at Ronald Reagan foretrak de militære manøvrer, frem for at udvikle det amerikanske civilsamfund. Det blev ligeledes Reagan som i lyset af de mange besværlige afsløringer af CIA's hemmelige krige initierede en ny form for krig som i dag kulminerer.⁹⁷⁵ Man gik grundigt til værks. 1987 ophævede man Roosevelts "Fairness doctrine", som siden 1940 havde forpligtet medierne at tilbyde lige meget plads til modstridende opfattelser. Herefter var vejen åben for alskens populister og en skov af nye radio- tvstationer så dagens lys, finansieret af radikale højrekræfter.⁹⁷⁶ I 1983 grundlagdes organisationen "National Endowment for democracy". Man lod penge fra amerikanske regeringsorganer, som f.eks. US AID, tilflyde det politiske propagandaapparat og uddannede aktivister i forskellige lande i den omstændige proces at vinde medier, journalister og folket for en given sag i samarbejde med forretningslivets interesser. Det er egentligt frugterne af disse bestræbelser vi siden blev vidne til i form af nyliberalismens sejrsmarch over den ganske verden. Den "kristne" Reagan oplevede det nok ikke selv som at han frigjorde "pengedyret" fra alle lænker, men det var Reagan som, i symbiose med den engelske premierminister Margaret Thatcher, gjorde op med Roosevelt og Keynes økonomiske ideer. Reagan sænkede marginalskatten, skatten for de rige, fra 70% til 28%, samtidigt med at han satte skatten op for de mindste indkomster. Under navnet "The New Economy" skulle pengemagten nu for enhver pris befries for alle statslige begrænsninger. Reagan, der allerede i sin indsættelsestale som præsident udtalte, at staten ikke er målet men selve problemet, lod sig herefter gerne ses med Milton Friedmans manifest "Kapitalisme og frihed" under armen.⁹⁷⁷ Friedman blev således præsidentens ideologiske nestor ligesom han også havde været det for Nixon.

I 1980 var der premiere på Friedmans tv-serie "Free to choose" på ikke mindre end 196 lokaltvstationer i USA. Friedmans analyser af de håbløse økonomier i Øst, blev det ideologiske spyd som Reagan behøvede. Den militære oprustning var en naturlig forlængelse af det ideologiske mål. Det gjaldt om at udmatte Sovjetunionen og vinde den kolde krig, hvilket som bekendt lykkedes netop i det sidste år af Ronald Reagans embedsperiode. 20 år efter Reagans indsættelse, i 2004 sammenfattede Milton

Friedman Ronald Reagans politiske mål, og evaluerede resultatet som en total sejr i sin artikel: "Freedom's Friend".⁹⁷⁸ Friedman opsummerer kernen i Reagans program:

- Accept af kattesænkninger
- Accept af en recension for at få bugt med inflationen
- Angreb på de mange offentlige regulativer, som forhindrede menneskers frie udfoldelse og eget initiativ.

Han glemte at omtale, at Reagan forpassede den historiske mulighed for at gøre op med verdens atomvåben ligesom han ikke just fik saneret økonomien. Reagan efterlod USA med en statsgæld mere end 3 gange større end den han havde overtaget; fra 997 til 3000 mia. dollar.⁹⁷⁹ USA var i 1981 verdens største långiver, og i 1985 verdens største låntager. Som ny præsident havde Reagan i 1981 valgt en tidligere chef for investeringsbanken Merrill Lynch med navnet Donald Regan til finansminister og allerede året efter lagde Donald ud med en lov der ophævede de love der beskyttede de små sparekasser, hvor folk havde deres opsparinger, mod spekulation. Den tidligere investeringsboss ville tydeligvis give investeringsbankerne adgang til de mange sparepenge og resultatet blev en katastrofe. Inden "The new economy" var investeringsbankerne et begrænset foretagende. Giganten Morgan Stanley havde f.eks. blot ét kontor og 110 ansatte i 1972. Man investerede i høj grad for egne penge, og gik derfor forsigtigt frem. Nu kunne man pludselig investere for kundernes penge. Det gik overstyr. Inden 10 år var gået havde tusinder af mennesker mistet deres sparepenge. Fusket ledte til fængselsstraf for en lang række bankchefer,⁹⁸⁰ men det blev sidste gang manden på gulvet fik ret mod pengemagten. Det var Reagan som indsatte Alan Greenspan som chef for centralbanken FED, Greenspan som symbolsk blev siddende under de efterfølgende præsidenter Clinton, Bush og Obama. Alle ville fyre op under finanserne uanset risikoen. I 1988 etableredes verdens største finansvirksomhed, Citigroup, på trods af at tidligere regler som skulle beskytte samfundet mod altomfattende monopoler stadig havde juridisk gyldighed. Dyret i åbenbaringen; pengedyret, fik al magt.

USA – Bill Clinton afskaffer loven mod bankspekulation

*"Amerika er den største nation i historien, fordi vores folk altid har troet på to ting – at morgendagen kan blive bedre end idag og at vi alle har et personligt moralsk ansvar for at se til at det bliver således."*⁹⁸¹ – Fra Bill Clintons tale ved lanceringen af sin præsidentkampagne 1991

Den amerikanske præsident Bill Clinton tilhørte, ligesom Al Gore, "Southern baptist" den største protestantiske bevægelse i de amerikanske Sydstater med 40 mio. medlemmer i USA.⁹⁸² Da Clinton blev valgt i 1992 havde bevægel-

sen f.eks. modstanden mod aborter og homoseksuelles rettigheder som målsætning, og det blev en torn i øjet, at Bill Clinton valgte en anden og mere liberal politik, sikkert også under påvirkning af sin kone. De amerikanske "spidsborgere" slog tilbage med fuld kraft, med påstande om at præsidenten have været utro i sit ægteskab. Avisen The American Spectator havde som decideret mål at fælde Clinton, men det var nye tider og parret Clinton konfronterede anklagerne live på tv i "60 minutes". Da Clintons juridiske rådgiver begik selvmord, anvendte republikanerne dette som en slags bevis for Clintons djævelskab, men som svar udpegede præsidenten en republikansk anklager til at undersøge selvmordet, og i Robert Fisk's rapport 1994 blev det fastslået, at der vitterligt var tale om selvmord.

Men så i 1998 var der endeligt bid. Det blev afsløret, at præsidenten havde haft en affære med en 22 årig praktikanter og senere medarbejder i det hvide hus. Den følgende mediekampagne holdt Clinton optaget fra 1998. Med både præsident og vælgere optaget af, hvorvidt præsidenten havde været ærlig og tro i sit ægteskab eller ej, fik andre medlemmer af hans administration god plads til at hjælpe pengemagten til roret. Under Clintons sidste år som præsident afskaffede USA i 1999 2 vigtige love initieret af Roosevelt under ét benævnt "Glass-Steagall Act".⁹⁸³ Loven: "The Gram-Leach-Bliley Act" løsnede i det herrens år 1999 "pengedyrets" sidste lænker. Lovændringen indebar, at det heretter blev frit at samle de mange mindre pengetanke i samfundet i færre og større, således som man allerede havde gjort med Citigroup.

Det havde rigeligt kunne betale sig for pengemagten at få sine egne folk flettet ind i den politiske administration og den glade og venlige Clinton var den perfekte camouflage for "kuppet". Clintons finansminister 1995-1999, Robert Rubin havde været ansat på Goldman Sachs helt tilbage fra 1966 og endte som chef. Med pengemagten ved roret meldte konsekvenserne sig da også øjeblikkelig. Allerede 2001 var en stor krise igen en realitet. Det menes at 5.000 mia. dollar efterfølgende "forsvandt" i "internetboblen", "The Dot-com bubble"⁹⁸⁴ som følge af at de mange nye internetvirksomheder blev voldsomt overvurderet. En nærmere analyse af krisen afslørede mange selvforstærkende omstændigheder. Aktieanalytikerne fik f.eks. provision i forhold til omfanget af salg hvorefter de opgraderede aktierne til skyerne for at opnå højere provision. Efter den voldsomme krise indgik 10 involverede banker et forlig om at betalte 1,4 mia. dollar i bod og bedring, men den nye "rovdyrskapitalisme" var kommet for at blive. En skare af matematiske og tekniske "hjerners" flyttede fokus fra konventionel til økonomisk krigsførelse, nu da den tidligere fjende Sovjetunionen gik i opløsning. I stedet for militære våben og strategier, gik man i stedet i gang med at planlægge helt andre, men ikke mindre ødelæggende, økonomiske aktioner; "derivater". Spekulationen fik et hidtil uset omfang idet, der skabtes muligheder for at investere i og jonglere med objekter man ikke selv ejede. Den nye "boble" voksede med rasende fart. Snart var omfanget i størrelsesordenen 50.000 mia. dollar pr år.⁹⁸⁵ Det lyder

mærkeligt, og det fik da også topjuristen Brookly Born som Clinton selv havde indsat som chef for myndigheden DFTC, det var myndigheden der skulle regulere derivatmarkedet, til at reagere med et lovforslag. Men sådan skulle det ikke gå. Brookly fik snart Clintons kommende finansminister, Larry Summers, i telefonen og denne blokerede Brookly's videre fremfærd koordineret med centralbankdirektør Greenspan og SEC's chef. Alle nedsablede de Bookslys argumenter. Cheferne der formelt var indsatte for at regulere og beskytte økonomien modsatte sig kraftigt enhver form for statslige indgreb og Larry Summers lancerede endda en lov, der fra og med december 2000 helt forbød regulering af Derivater.

Summers kunne efter sin korte tid som finansminister for Clinton i 1999-2001 se frem til en løn på 20 mio. dollar om året som konsulent for en virksomhed, der netop var baseret på handel med derivater. Som rektor for Harvard kunne han samtidigt udstikke kursen for de kommende generationers økonomer. Mens Clinton var sat ud af spillet på grund af mediernes kampagne, satte de økonomiske "høge" sig ved roret og åbnede døren for det institutionaliserede tyveri. Clinton var tydeligvis ikke begejstret for krigen som metode⁹⁸⁶ i modsætning til sin efterfølger, men han var tydeligvis helt blind for konsekvenserne af pengekrigen. For at råde bod på sit eftermæle udgav han i øvrigt en bog med den tankevækkende titel: "At give".

*"Jeg var med til at overvåge forhandlingerne på nært hold i mere end et kvart århundrede, og jeg ved, at USA fik mere end hvad de ønskede. Problemet handler om, hvad de ønskede. Vores agenda blev udformet af de store virksomheder. Arbejdere og almindelige mennesker betalte prisen."*⁹⁸⁷

– Joseph Stiglitz, cheføkonom på Verdensbanken til år 2000

USA – George Bush forener økonomisk- og militær magt

"Under a government which imprisons any unjustly, the true place for just man is a prison." – Henry Thoreau⁹⁸⁸

I 1999 betroede en amerikansk præsidentkandidat sig til en gruppe præster i Texas. Han mente, at Gud havde kaldt ham til at stille op ved det kommende valg.⁹⁸⁹ Ifølge et ledende medlem af Southern Baptist Convention, Richard Land, sagde Bush til dem: "Jeg tror at Gud vil have mig som præsident."⁹⁹⁰

Med murens fald, havde de amerikanske nykonservative krigshøge fået sværere og sværere med at begrunde USAs militære ambitioner, men terrorangrebet i New York 2001 ændrede på alle forudsætninger. Jeg vil senere vise hvorle-

des den politiske, militære og økonomiske magt under præsident George Bush blev forenet i fuldstændig symbiose under dække af krigen mod "terror".⁹⁹¹ Bush's regering opfyldte de nykonservatives drømmescenario. Under dække af "den ædle løgn", krigen mod terror, kunne alle vigtige økonomiske sektorer i samfundet kobles sammen. De finansielle aktører kunne frit handle med alle former for lån. Jo flere lån jo bedre. Man kunne låne udenom den lokale bank, som tidligere for egen risiko skulle vurdere folks evne til at betale et hus eller studielån tilbage. Alene 2000-2003 firedobledes de såkaldte "suprimelån", dvs. lån med høj rente til mennesker med lav kreditværdighed. Bankerne var snart helt afhængige af handel med sådanne lånepapirer, derivater, og man var således blevet fanget i sin egen djævelske plan. Ingen turde længere stoppe "pyramidespillet". En købefest var indledt og huspriserne fordobledes fra 1996 til 2006. Ikke engang da FBI i 2004 advarede om det omfattende fusk, var der nogen som satte foden ned.⁹⁹²

Forløbet er i dag frit tilgængeligt. De store investeringsbanker; Goldman Sachs, Morgan Stanley, Lehman Brothers, Merrill Lynch og Bear Stearns og Konglomeratet Citigroup og J. P. Morgan bestak simpelthen de kreditvurderingsinstitutter; Moodys, Standard & Poors og Fitch, som skulle bedømme deres derivater, dvs. de omfattende pakker af "lån" som hele økonomien hvilede på. Risikoen var ikke så afgørende længere idet man handlede med andres penge. Lønnen til bankchefer og konsulenter i kreditvurderingsinstitutionerne skød i vejret parrallelt med de positive bedømmelser af derivaterne. Dagen før investeringsbanken Lehman Brothers kollapsede blev den vurderet som en solid investering, med bedømmelsen "A2", ligesom også verdens største forsikringsfirma AIG, der gik konkurs den samme dag den 15. september 2008⁹⁹³. Børsen oplevede det største kursstab nogensinde.⁹⁹⁴ Ligesom under internetboblen havde de falske kreditvurderinger fået selv store pensionsfonde til at købe løs af de værdiløse papirer. Man forærede dermed på kort tid menneskers gennem et langt arbejdsliv opsparede værdier, til finansfyrsterne. Selvom Lehman Brother gik konkurs kunne bankens øverste 5 chefer gå hjem med over 1 mia. dollar i løn 2007-2008 og ligeledes for de andre bankers vedkommende.⁹⁹⁵ Morgan Stanley uddelte 14 mia. dollar til sine ansatte og Goldman Sachs over 16 mia. dollar i 2009. General Motors og Chrysler var truet af konkurs og arbejdsløsheden steg til 17%.

Krisen var meget alvorlig, men påvirkede ikke dem der havde ansvaret. Ikke en eneste chef var nogle år efter blevet tiltalt ved retten. Efter Lehman Brothers konkurs 2008, blev investeringsdelen købt for en slik af Barclays, og samme år etablerede dets tidligere administrerende direktør, Peter G. Peterson, en ny kapitalvirksomhed, Blackstone, der igen idag opkøber ejendomme overalt, f.eks. i Danmark. Det økonomiske system er bundkorrupt. Skibet styres på grund uden at det får følger for kaptajnen. Inden krisen dengang var finansinspektioner blevet nedskåret med 146 personer, og afdelingen for "risk management" reduceret til én person.⁹⁹⁶ Der var næppe tale om "uheldige sammentræf", men snarere om en koordineret plan, der

skulle befæste kapitaldiktaturets magt. I perioden hvor storbanken Goldman Sachs handel med suprimelån kulminerede, skete det med Henry Paulson som chef. Derefter gik Henry den 30. maj 2006 fra at have været den højeste betalte person på Wall Street direkte til posten som USA's finansminister. Man gjorde dermed det samme menneske som havde været med til at underminere hele kreditvurderingssystemet, et menneske som personligt havde tjent gigantiske summer på spekulationer, der gjorde millioner af mennesker husvilde,⁹⁹⁷ til chef for den amerikanske økonomi.⁹⁹⁸ Det var ligeledes Henry Paulson, der som CEO for Goldman Sachs medvirkede til det massive lobbyarbejde, der i 2004 udmundede i, at man den 28. april 2004 løftede låneløftet, altså grænsen for hvad man må investere i forhold til sin egen formue fra 3 til 33.

1 måned før den store krise i 2008 skiftede Goldman Sachs bank i øvrigt status fra "Investment" til "Commercial" og opnåede derved statens beskyttelse i den kommende krise. Socialisme for overklassen indføres samtidigt med at nyliberalisterne officielt erklærede staten som "fjenden", således som det fremgik af Ronald Reagans indsættelsestale.

Da krisen den 18. september 2008 var en officiel realitet gik Paulson sammen med chefen for FED til kongressen og bad om 700 mia. dollars til at redde bankerne.⁹⁹⁹ Allerede den 4. oktober, kort inden Barack Obama vinder præsidentvalget, godkender Bush derefter redningspakken som f.eks. indebærer redningen af forsikringsselskabet AIG. Dagen efter kan AIG sende mia. af dollar direkte videre til Goldman Sachs, altså det firma som Paulson selv kom fra inden sin ansættelse som finansminister. Krisen 2008-2009 ledte til at bank efter bank, og branche efter branche, kollapsede. Arbejdsløsheden skød i vejret og teltbyer skød op overalt i USA.¹⁰⁰⁰ Det er svært at vurdere præcist hvor mange amerikanere som gik fra hus og hjem, nogle kilder melder om 10 mio. amerikanere hvert år, flere år i træk, men uanset tallet er resultatet skræmmende. I dag vokser mindst 2,5 mio. amerikanske børn op uden et hjem.¹⁰⁰¹

Spørgsmålet er om ikke George Bush regering i realiteten bekræftede Friedrich Engels beskrivelse af det amerikanske system hundrede år tidligere (1891):

"Her har vi to store bänder af politiske spekulanter, der skiftevis sætter sig i besiddelse af statsmagten og udnytter den med de mest korrupte midler" ... "folk, der gør politik til forretning, der spekulerer på at få sæde i forbundet eller i enkeltstaternes lovgivende forsamlinger, eller som lever af at agitere for deres parti og efter sejren bliver belønnet med embeder."

– Friedrich Engels

USA – Barack Obama: "Yes, we can"

"We don't need kings, shahs, mullahs or czars to tell us how to live. It was given to us to try something that hadnt been done before." – Joy Hakim¹⁰⁰²

Lånekrisens konsekvenser blev øjeblikkeligt globale. Økonomien var ikke længere et nationalt anliggende. Finanshusene havde forceret alle grænser.¹⁰⁰³ Det var svært at ignorere de store katastrofer som indledtes netop i slutspurten af det amerikanske præsidentvalg.¹⁰⁰⁴ Den følgende præsident Barack Hussein Obama kritiserede grådigheden og efterlyste allerede ved sin tiltrædelse som præsident strammere regler for finansbranchen. En uhyre økonomisk krise var imidlertid allerede eskaleret og placeret i skødet på den nye præsident. Familier mistede hus og hjem og allerede maj 2009 levede 1.5 mio. amerikanske børn som hjemløse.¹⁰⁰⁵

Valget af Barack Obama kom for mange fattige og afroamerikanere som opfyldelsen af en drøm; Martin Luther Kings profeti om ligeværd mellem farvede og hvide amerikanere. Så sent som i 2005 havde en stor katastrofe i New Orleans bevist, at mange hvide amerikanere ikke skyede nogle midler for at unddrage sig sit ansvar overfor sine farvede medborgere. Da byen blev oversvømmet under stormen "Katarina" og mange farvede amerikanere flygtede over broerne mod de hvide bydele stod nogle hvide mennesker parate med geværer, ikke med nødhjælp, for at forhindre de farvede mennesker i at undslippe det dødbringende inferno, der havde ramt byen. Sådant noget kunne Obama ikke acceptere. Han ville forene parterne i tilgivelse og forsoning trods århundreders overgreb.¹⁰⁰⁶

Hvad den økonomiske krig angår, skulle det snart vise sig, at Obama var lige så blind som sine forgængere. Han forsøgte indædt, at gennemføre sine reformer af det uretfærdige sygehusvæsen, men var oppe imod en skjult fjende som han tydeligvis ikke forstod idet han i praksis, med små forbehold, fortsatte den økonomiske linje som var udstukket længe forinden. Obama udnævnte de samme mennesker som havde konstrueret det fatale system, der allerede var kollapsede flere gange, altså det system hvis virkninger Obama havde kritiseret ved sin indtræden som præsident. Obama valgte Timothy Geithner som finansminister. Geithner byttede plads i N. Y. Centralbank med den tidligere cheføkonom fra Goldman Sachs, William C. Dudley. Obamas finansministers stabschef, Mark Patterson, var tidligere lobbyist fra Goldman Sachs og Gary Genster, tidligere chef på Goldman Sachs, blev chef for tilsynsmyndigheden CFTC. Obama genudnævnte Ben Bernankes til chef for FED¹⁰⁰⁷ og anvendte Larry Summar som cheføkonom, manden, der havde afskaffet den beskyttende Glass-Steagall loven, ja, hele administrationen var håndplukket fra Wall Street.¹⁰⁰⁸ Det kan næppe illustreres bedre, at det er pengemagten som indsætter præsidenterne i USA. Jo, mere human jo bedre camouflage. Ikke dermed sagt, at Obama handlede i ond tro. Det følgende er Obama, og det hvide hus', kom-

mentar til økonomien den 5. april 2016: *"Problemet er ikke, at de bryder lovene. Problemet er, at lovene er så dårligt formuleret, at de tillader folk, hvis de har nok med advokater og nok med revisorer til rådighed, at smyge sig ud af forpligtelser, som almindelige borgere er nødt til at overholde."*¹⁰⁰⁹

Wall Street fik sin vilje, også under Barack Obama. Den initierede dødsrute, både økonomisk og militært, fortsatte sin skæbnsvangre kurs under præsident Obama stimuleret af 3000 lobbyister aflønnet af finanssektoren. Ulven vogtede fårene. Mens Obama overfor de farvede, og verden i øvrigt, demonstrerede "The American Dream", demonstrerede hans store vanskeligheder ved at gennemføre forbedringer for fattige og syge i USA, at han egentligt ikke havde magt til andet end at fortsætte den nyliberale politik. Obamas gode vilje blev demonstreret af den omfattende reformpakke han fik vedtaget under navnet "The Dodd-Frank Act" i 2010, men samtidigt satte Obama ikke foden ned overfor den gigantiske "Bail out", Bushadministrationens hjælpepakke til bankerne,¹⁰¹⁰ vedtaget kort inden Obamas indsættelse som præsident. Usynlige økonomiske bånd blokerede tilsyneladende præsidenten i at gøre som han ville.¹⁰¹¹ Obama blev heller ikke afslutningen på de amerikanske racismetraditioner, og racismen blev endda nu også anvendt mod Obamas politik.¹⁰¹² Begivenhederne i Ferguson 2014 vidnede om, at meget var ved det gamle.¹⁰¹³ USA var ikke nået frem til sin egen "Truth and reconciliation commission" som i Sydafrika. I stedet for at forenes i forståelse af udviklingens gang, sprækkede det amerikanske selvbillede i projiceringer på kryds og tværs. En opinionsundersøgelse viste f.eks., at 69% af alle republikanere i 2016 mente at Obama hadede USA.¹⁰¹⁴

Da Obamas forlod præsidentembedet, var der gået 35 år siden Ronald Reagan lancerede Milton Friedmans ideologi: at frihed er synonymt med manglende statsmagt. Dogmet at alt ordner sig meget bedre uden statens indblanding, var jo egentlig kontrasten til Obamas ønske om at forbedre vilkårene for Amerikas underklasse hvoraf de farvede mennesker var i overtal. Obamas helhjertede forsøg på at reformere socialsystemet, og den massive modstand han blev udsat for demonstrerede paradokset. Den der vil hjælpe de svageste stigmatiseres, mens den der hjælper finansbranchen ophøjes til den store helt. Socialisme for overklassen. Paradokset viste sig ikke kun på det økonomiske område. Præsident Obama havde også lovet at rive "The patriot act" op og bringe alle de amerikanske soldater hjem fra Irak indenfor 16 måneder. Sådan skulle det ikke gå. I stedet indledte Obama verdenshistoriens største militære oprustning og skærpede samtidig overvågningen af USAs egen befolkning. Under Obama blev Libyen kastet ud i vold og kaos, ligesom det tilsyneladende er bevist,¹⁰¹⁵ at USA intrigerede og opmuntrede de begivenheder som i 2014 ledte til kuppet på Ukraines lovligt valgte regering, hvilket ledte til en ny optrapning i den kolde krig. Verden blev ikke tryggere under Obama. Var det amerikanske "demokrati" fuldstændigt i hænderne på de økonomiske og militære magthavere?

Obama måtte også se passivt til, da den amerikanske højesteret i 2010 hævede et forbud, der begrænser virksomheders og fagforeningers muligheder for at finansiere politiske kampagner.¹⁰¹⁶ En afgørelse, der lagde grunden for finansieringen af de selvsamme radikale konservative politikere, der nu skød frem som en modreaktion på Obamas reformer. Dommen med det vildledende navn, "Citizens United v. Federal Election Commission",¹⁰¹⁷ fik hård kritik af Jimmy Carter, der mente at USA herefter var at regne for et oligarki styret af bestikkelse "unlimited political bribery".¹⁰¹⁸ Kan man kalde det et demokrati, hvis ikke de mange alternative kandidater og deres reformforslag får spaltepads i medierne? Socialisten Bernie Sanders, der besejrede Hillary Clinton i hele 22 af 51 delstater, kaldte det amerikanske system for "Rigged Economy". Bernie Sanders ønskede at indføre en beskatning af arv på 55%, mens den anden kandidat, Trump ønskede at fjerne den helt. Bernie:

*"Vores lands grundlæggere erklærede deres selvstændighed fra hvad de anså være et tyrannisk aristokrati i England. Mere end to århundrede senere, er dagens tyranniske aristokrati ikke længere en udenlandsk magt. Det er en amerikansk milliardærklasse, med en aldrig før set indflydelse, økonomisk og politisk, over vore alle sammens liv. Hvis vi ikke mindsker disse formue- og indkomstforskelle som skyder i højden, er De Forenede Stater på god vej mod at få en oligarisk samfundsform, hvor næsten al magt hviler i hænderne på milliardærklassen."*¹⁰¹⁹

– Bernie Sanders

USA – Hillary Clinton: miraklet udeblev?

"Det er ikke retfærdigt, at man skal arbejde, arbejde og arbejde, men alligevel fortsætte med at være fattig. Alle der arbejder hårdt, og følger reglerne, skal have en chance i USA. Men sådan er det ikke i dag." – Hillary Clinton¹⁰²⁰

Barack Obama var præsident over en nation i forandring. Gamle og nye værdier mødtes i et længere opgør. I 2009 var der for første gang flere gifte, end ugifte kvinder i USA, og år 2013 var der for første gang flere kvinder end mænd med collegeeksamen og 2014 faldt andelen amerikanere som definerede sig som kristne hvide for første gang til under 50% af befolkningen. Den moderne amerikaner vejrede morgenluft, mens radikale konservative amerikanere bevæbnede sig.¹⁰²¹ I valgkampen 2016 blev Hillary Clinton

frontfigur i en kampagne, der for første gang forenede alle USA's undertrykte grupper i en og samme bevægelse: kvinder, børn, børnefamilier, farvede, latinamerikanske gæstarbejdere, homoseksuelle, syge og fattige. Efter 43 hvide mandlige præsidenter havde USA just haft en sort præsident, skulle miraklet fortsætte i og med valget af en kvinde til præsident? Det er svært at forstå for en europæer hvilken symbolværdi, dette ville indebære for USA, der stadig ligger langt efter andre OECD lande på utallige områder indenfor ligestilling og barneomsorg. En FN-delegation fra Polen, Costa Rica og Storbritanien, kom i 2015 til USA for at undersøge udviklingen. Her blev de chokerede vidner til et USA, der ikke engang lover kvinder 1 uges betalt forældreledighed efter børnefødsler, hvilket placerer USA lavest af alle 34 OECD-lande. FN's mindstekrav er 14 ugers betalt forældreledighed. Det viste sig ligeledes, at 83% af alle amerikanske piger mellem 12 og 16 år, havde været udsat for seksuel chikane.¹⁰²² Det er ikke så svært at forstå de amerikanske tilstande i lyset af at kun 1 ud af 5 amerikanske senatorer og medlemmer af kongressen er kvinder. Martin Gelin opsummerer den amerikanske kvindes situation således: *"I 2000-tallets USA försöker alltså en majoritet av landets kvinnor leva en i princip skandinavisk livsstil, men utan det familjepolitiska stöd som så länge har funnits i skandinaviska länder."*¹⁰²³ Martin nævner f.eks. det fuldstændige fravær af offentlige vuggestuer, som gør det svært for mindre bemidlede enlige mødre at klare sig i USA.

Mens Obamas valgkamp blev et opgør med USA's åbenlyse racisme, blev Hillary Clintons i valgkampen 2016 eksponent for kvinders og derigennem børns, børnefamiliers og minoriteters rettigheder. 3 ud af 10 amerikanske mødre forsørger deres børn næsten uden tilskud fra statens side, konstant på ruinens rand i et land med en minimumsløn på 7,25 dollar. Det er let for en mand at påstå, at køn ikke spiller nogen rolle, men i lyset af Hillarys valgkamp og de mange forhold som nu kom frem i lyset, er det tydeligt, at det ofte kræver en kvinde for at kunne forstå samfundets omsorgsopgaver. I 2013 udtalte Hillary sig uforbeholdent for samkønnede ægteskaber hvilket ophævedes til lov i og med en højesteretsdom i 2015. Som USA's udenrigsminister under præsident Obama, havde Hillary opnået ry som en hårdfør politiker, der ikke brød sig om grundlaget for USA's felttog mod Irak. Hillary havde vist sig villig til at betale prisen for magten, men nu var målet tilsyneladende at gennemføre den politik hun altid havde drømt om, men så ofte havde været nødt til at kompromisere bort.¹⁰²⁴ For første gang i sin politiske karriere tonede Clinton derefter fuldstændigt rent flag, og manede til kamp for ligestilling og velfærdsstat. Clinton profilerede sig nu som kvindelig politiker. Tiden var blevet moden for den pragmatiske magtspiller. Inden valget 2016 var en ny vælgergruppe blevet dominant. Etniske minoriteter, ugifte kvinder og amerikanere under 30 år udgjorde nu 63% af de amerikanske vælgere. Hillary var ikke sen til at identificere sig med sin indvandrede familie og udfordrede status quo, ved at inkludere de latinamerikanske indvandrere i denne identifikation. At hun ligeledes udfordrede den stereotype opfattelse af kernefamilien, retten til at bære våben og det håbløst forældede

ideal om at alle må klare sig selv var i realiteten en revolution. USA fik mulighed for at ændre kurs, hvilket blandt andet udtrykte sig ved kampagnen frem til valget 2020 hvor det tydeligvis var blevet mainstream at betegne sig som demokratisk socialist således som kandidaterne, Bernie Sanders og Elizabeth Warren. I 2016 gik det imidlertid ikke så godt.

Mennesker vil gerne tro og gøre nogle politikere til engle og dem de ikke kan lide til djævlene. Den indre religiøse længsel omsættes til politik og de politiske ledere forsøger gerne selv at fremstå som frelsere. Virkeligheden er naturligvis en anden i et system, hvor du er nødt til at alliere dig med magten inden du kan opnå magten og derefter eventuelt udfordre den. Politik udgør i mangt og meget en magtkamp, hvilket indebærer, at den politiske scene er forbeholdt magtspillere. I sin selvbiografi skriver Clinton om sig selv, at hun var *"optaget af enhver tænkelig aktivitet, der kunne resultere i en medalje"*. Præsidentposten i USA er den ultimative medalje, men indebærer Hillarys ambitioner, at hun var den skurk som præsident Trump påstod eller var den voldsomme kritik snarere resultatet af, at Hillarys gjorde sin præsidentkampagne til et opgør med konservative dyder såsom retten til at bære våben, den hjemmegående husmor og den hvide races privileger? Hillary blev skydeskive i den dramatiske valgkamp, som takket være Cambridge Analyticas hjælp gjorde Trump til vinder. Trumps kampagne stiledede 5,9 mio. FB-annonser direkte til usikre vælgere. Det afgørende slogan mod rivalen blev "Crooked Hillary". Læs mere om denne kampagne i del 2 af denne tekst.

Der er ikke mange politikere, der er blevet så ilde behandlet under en valgkamp som Hillary Clinton, omend det ikke indebærer, at hun er en engel. Anklagerne lød blandt andet på, at hun skulle have forsøgt at presse Juanita Boradricks til tavshed. Juanita påstod, at hun 20 år tidligere var blevet voldtaget af Bill Clinton, der aldrig blev tiltalt. Det taler for sig, at to andre kvindelige ofre, Paula Jones og Linda Tripp, fik høje beløb i erstatning, og dette smittede naturligvis af på Hillary. I valget 2016 stillede Bills ofre op som støtter for Donald Trump, og Hillary kæmpede herefter i stiv modvind mod alskens anklager mod hende og hendes mand. Det amerikanske valgsystem, som engang blev indrettet for at forhindre staten i at påtvinge delstaterne sin vilje, gav de konservative kræfter uforholdsmæssig stor indflydelse. Wyoming med 1/2 mio. indbyggere, har f.eks. lige så mange senatorer som Kalifornien med 39 mio. indbyggere. Ved det kommende valg kunne de radikale kræfter ligeledes, takket være dommen i højesteret, spendere så meget de havde lyst til på en kandidat. Vejen var åben for at en milliardærer ville kunne købe sig til en præsidentpost, og meget peger på, at Robert Mercer ikke var sen til at udnytte muligheden. Han lod firmaet Cambridge Analytica gøre benarbejdet, og snart var Donald Trump indstalleret som præsident i USA.

USA – Donald Trump: "The american dream" ?

"Ved i hvad jeg er? Jeg er nationalist, ok? Jeg er nationalist. Nationalist. Det er der ikke noget galt i. Brug det ord. Brug det" – Donald Trump til sine tilhængere 2018¹⁰²⁵

Det står i dag klart, at den frihed Ronald Reagan i sin tid lancerede med Milton Friedman som ledestjerne, i realiteten var friheden for den stærkeste til at bestemme vilkårene for den svageste. Ikke som udtalt mål, men som den praktiske konsekvens af at begrænse statens muligheder i tvekampen med pengemagten. Nyliberalismen banede vej for et magtmonster af hidtil uanede dimensioner eller som et medlem af den amerikanske kongres, der af naturlige årsager vælger at være anonym, udtalte: *"I've come to the conclusion the whole Washington scene represents a diminishment of civilization. Our country is in a free-fall to mediocrity, and Congress is leading the way."*¹⁰²⁶

Vi har i årtier været vidne til konsekvenserne af ureguleret pengemagt i symbiose med den militære magt som beskytter kapitalens interesser. I medierne fremstilles den følgende udvikling nærmest som om en idiot af uforklarlige årsager havnede på præsidentposten hvorfor vi alle må hjælpe til med at få ham fængslet eller oplaceret. For 30 år siden havde det da også været svært at fantasere sig frem til den situation, som blev virkelighed i verdens stærkeste militære stormagt 2016. En præsident som kommer til magten ved at gøre sig selv til varemærke. "Branding" eller "fake it till you make it". Jo mere Trump rumsterer, jo mere stiger værdien af hans "varemærke".¹⁰²⁷ Ikke kun politisk, men også i direkte økonomisk forstand. Trump er verdens 324 rigeste mand ifølge Erik Sandberg: "Jakten på den försvundna skatten". Den amerikanske præsident har sit navn på sine bygninger og en stor del af indtægterne i Trump imperiet kommer i realiteten fra tredje parter, der køber rettighederne til at anvende navnet "Trump" på sine hoteller.¹⁰²⁸ Et lejlighedshotel i Panama betalte således ikke mindre end 50 mio. dollar for denne rettighed¹⁰²⁹, ligesom det samme gælder for mange andre "Trump" hoteller og golfresorts verden over som i mange tilfælde ikke har andet med Trump at gøre, end det navn man betaler hans virksomhed for at anvende.¹⁰³⁰ Præsidenten for verdens førende militære stormagt indkasserer 5-60 mio. dollar for hver sådan licensaftale; retten til at anvende navnet Trump på sit hotel. Præsidenten er et omvandrende aktieselskab. Man kan indvende, at folkets ve og vel afspejler sig i "aktiekursen", men hvordan skal det gå til, hvis det er folket som betaler når Trump promoverer sit varemærke?¹⁰³¹ Når Trump sætter folk på plads, eller sender bomber afsted stiger kursen på varemærket. Vi er vidne til en højst mærkelig konsekvens af at gøre det profitabelt at være præsident i "demokratiet".

I januar 2017 tog Trump efter endnu en rokade en ny karakter ind i sit kabinet. Gary Cohn havde været præsident for Goldman Sachs siden 2006. I Michael Wolf "Fire and

fury" kan vi læse om magtkampen, der udmundede i indsættelsen af Gary Cohn, som chef for "National Economic Council" og dermed den højeste økonomiske rådgiver for præsident Trump. Cohn med 25 år på Goldman Sachs bag sig, er en kendt modstander af reguleringer af bankernes virksomhed,¹⁰³² og det tog kun nogle uger, inden Trump herefter indsatte en ny chef for centralbanken i stedet for Janet Yellen, der modigt havde stemt for at beholde de finansielle regler, der skulle beskytte Amerika mod en gentagelse af krisen i 2008-2010. Trump indsatte i stedet en børsspekulant, Jerome Powell, der selv var god for mindst 800 mio. kr.¹⁰³³ I november 2017 gjorde Trump Mick Mulvaney til midlertidig direktør for et bureau, der oprettedes i 2010 efter den voldsomme krise hvor mio. af mennesker blev franarret penge, hus og hjem. Bureauet blev til på Obamas initiativ i forsøget på at beskytte forbrugerne mod yderligere bedragerier. Nu fik bureauet en direktør hvis opgave det tilsyneladende var at begrænse dets virke. Mulvaney gik således målrettet til værks i den offentlige institution han var blevet leder for, og startede med at begrænse personalens adgang til finansielle data, altså de data som de skulle bruge til at hjælpe de udsatte forbrugere.¹⁰³⁴ Foran 1300 bankfolk og ledende industripersonligheder udtalte Mulvaney den 24. april 2018:

"We had a hierarchy in my office in Congress. If you're a lobbyist who never gave us money, I didn't talk to you. If you're a lobbyist who gave us money, I might talk to you."

– Mick Mulvaney

USA – Donald Trump: "Drain the swamp"

"Politik handler ikke om at forene folk. Det handler om at splitte folk" – Roger Stone ¹⁰³⁵

Det er naturligvis for unuanceret at opfatte pengemagten under et, hvilket afspejles i den nuværende amerikanske magtkamp. Ved midtvejsvalget 2018 mistede republikanerne deres flertal i Repræsentanternes hus som derefter kunne blokere for Trumps lovforslag. USA var delt i to lejre lige siden. I valgkampen 2016 anvendte Trump usædvanligt hårde ord og forsøgte med alle midler, at tilsmudse sin modkandidat som han gav øgenavnet "Crooked Hillary" pga. hendes ulovlige håndtering af sine email som USAs udenrigsminister. Sagen var, at Hillary Clinton havde installeret sin egen server i stedet for at anvende den statslige server som påbudt. Hun havde ligeledes foranlediget at over 30.000 mails sidenhen blev slettet. Det var hun imidlertid ikke ene om som amerikanske udenrigsminister. Det blev dog magtpåliggende for Trump, at bevise sine anklager mod Hillary og han bad FBI om at se nærmere på Hillary Clintons håndtering af hemmelige dokumenter i sine emails og hendes rolle i en aftale der gav Rusland kontrol over 20% af USAs uranforsyning.

Clinton var formelt medlem af en komite, CFIUS,¹⁰³⁶ der godkendte salget af Uranium One. De 9 aktieindehavere i samme Uranium One havde betalt ikke mindre end 145 mio. dollar til Clintons private stiftelse,¹⁰³⁷ hvilket Trump naturligvis kunne anvende til at miskreditere Clinton.¹⁰³⁸ Det så dog ikke ud som om de amerikanske myndighederne havde nogen videre lyst til at indlede en sådan undersøgelse.¹⁰³⁹ FBI chefen James Comey¹⁰⁴⁰ undersøgte sagen omkring Clintons mails, og afsluttede undersøgelsen med ordene, at Clinton havde optrådt "extremely careless", et valg af ord, der på en gang revsede og reddede Clinton for retsforfølgelse. Få dage inden præsidentvalget 2016 genoptog James Comey så undersøgelsen af Hillarys mail, hvilket naturligvis ikke var til Hillarys fordel. Efter valget bliver Trump imidlertid utålmodig og fyrer Comey på anbefaling af sin justits- og vicejustitsminister. Nu så det ud som om præsidenten havde fyret sin FBI chef fordi denne ikke ville hjælpe Trump med at hævne sig på en politisk rival, hvilket blev begyndelsen på en længere strid.¹⁰⁴¹ 8 dage efter afskedigelsen af Comey, tilsætter den selvsamme Rod Rosenstein, som rådede Trump til at afskedige Comey, en ny undersøgelse. Til Trumps store fortrydelse får en tidligere chef for FBI Robert Mueller, der samarbejdede med Hillary Clinton da hun var udenrigsminister under præsident Obama, nu til opgave at undersøge muligheden for russisk indblanding i den amerikanske valgkamp. Skytset blev med andre ord nu rettet mod Trump. I sin valgkamp havde Trump udtalt at "*Russia, if you are listening, I hope you are able to find the 30.000 emails that are missing*".¹⁰⁴² Trump hentydede til medierapporter en måned tidligere om at to russiske hackere havde infiltreret demokraternes computere, men i medierne blev det efterfølgende drejet til at Trump havde kendt til de russiske hackere og derefter strammedes nettet sig omkring Trump hvis nærmeste medarbejder nu skulle granskes af den tidligere chef for FBI Robert Mueller. Snart efter blev Trumps tidligere kampagnechef Paul Manafort dømt på 8 punkter sammen med 3 andre kampagnemedarbejdere for blandt andet skattesnyd og pengevask,¹⁰⁴³ men dens afgørende anklage forblev uafklaret.¹⁰⁴⁴ Ifølge Muellers anlageskrift, havde russiske agenter allerede samme dag som Trump åbent inviterede dem, forsøgt at trænge ind i Clintons personlige mailserver, men undersøgelsen måtte afsluttes i april 2019, uden dokumentation for nogle ulovlige handlinger fra Trumps side. Trump havde jo også udtrykt sin invitation til Rusland om at hjælpe til med at afsløre "skurken Hillary" i al offentlighed. Med hensyn til møder med russere, kunne det ligeledes konstateres, at det ikke er kriminelt at træffe mennesker fra andre nationer, heller ikke selv om det er valgkamp. Det var heller ikke så mærkeligt at Manafort havde møder med nogle russere, i det han havde arbejdet for Ukraines præsident Viktor Yanukovich, der senere blev sendt i eksil. Alt i alt mener Trump, at der er tale om en politiske kampagne, hvilket bekræftes af, at efterretningsvæsenet må have haft Trump og hans medarbejdere i søgelyset allerede inden han blev præsident for således at "have noget på ham" hvis det værste skulle ske, altså at han blev præsident. De fældende domme mod hans kampagnemedarbejdere, en efter en, og demokraternes intense arbejde for en rigsretsproces mod Trump, tyder på, at han har ret.¹⁰⁴⁵ Trumps valglogan 2016: "She

belong belong bars" havde givet bagslag. Da Robert Mueller bekendtgjorde den første anklage i Ruslandsundersøgelsen den 27. oktober 2017 blev den forsejlet over weekenden. Trumps administration vidste derfor ikke engang hvem anklagen gjaldt og kunne ikke forsvare sig, samtidigt med at CNN tydeligvis var godt informeret og anvendte hele weekenden på at interviewe Trumps politiske modstandere som for åben skærm forstærkede opfattelsen af, at Paul Manafort og Trumps kampagnechef i udenrigspolitiske spørgsmål Michael Flynn var skyldige. Det er også i dette lys man skal tolke Trumps vrede mod CNN. Bag kulisserne finder et større drama sted.¹⁰⁴⁶ Hvis Trump og hans medarbejdere er blevet overvåget i et samarbejde mellem CIA, NSA og FBI som med passende mellemrum lader informationer lække til pressen uden at angive de hemmelige kilder, er det jo udtryk for en politisk påvirkningskampagne af langt større format en den man anklagede Trump for. Er den amerikanske præsident blevet forsynet med fodlænke?¹⁰⁴⁷ Eller udtrykker de mange undersøgelser, og fældende domme blot, at demokratiet fungerer og at ingen står over loven?¹⁰⁴⁸ Begge parter påberåber sig, at de repræsenterer og har til hensigt at beskytte forfatningen og dermed demokratiet. Hvad nu hvis begge parter faktisk har både ret og uret i den grad de selv er med til at påvise det ufærdige og falske hos den anden part?

Den 12. august 2017 kørte en højreradikal deltager i en racistisk demonstration i Charlottesville, Virginia, sin bil ind i moddemonstranterne, hvorved han dræbte en kvinde og lammede 28 andre. Trumps efterfølgende ord: "*Jeg synes at skylden ligger på begge sider*", blev naturligvis anledning til en bølge af protester, mens en del indbyggere i Virginia gav ham ret.¹⁰⁴⁹ Trump affejede modstanden som udtryk for den mediekampagne han hele tiden har påstået, at han er offer for. Om han er offer for en kampagne eller ej, ændrer jo ikke på hans udtalelser og usandheder. Brutal polemik kan få brutale følger.

Da Polifact i 2016 granskede præsidentkandidaternes valgkampagner, viste det sig at Hillary Clinton var den udpræget mest ærlige af alle kandidaterne. Hele 95% af hendes udtalelser kunne mer eller mindre bekræftes, mens det samme gjaldt sørgelige 12% for Trumps vedkommende.¹⁰⁵⁰ At medierne lykkes afsløre Trumps umodne og udemokratiske tendenser, ændrer dog ikke på, at medierne også optræder partisk. I tiden frem til præsidentvalget overgik medierne hinanden i at lancere afsløringer om Trump, og for en tid så det virkelig ud som om Trumps seksuelle eskapader var mere interessante end hans politiske udspil. Trumps berømte sexistiske kommentar til det kvindelige køn: "*Grab em' by the pussy*" som blev publiceret første gang i Washington Post den 7. oktober 2016 blev uden Trumps vidende optaget i en samtale i en bus.¹⁰⁵¹ Den politiske magtkamp udkæmpes igen og igen ved hjælp af anklager om sexismen. Det så vi f.eks. da Trump skulle vælge til den amerikanske højesteret i september 2018. Dommeren blev revset i medierne af en 51 årig kvindelig professor, mens dommeren påstår at han er offer for et karaktermord.¹⁰⁵² Tidspunktet for vidnets fremtrædende efter 35 år virker nøje udvalgt. Domme udfærdiget af de 9 dommere ved USA's

højesteret gælder for hele USA og har således afgørende betydning for tolkningen af den amerikanske grundlov.¹⁰⁵³ Dommeren klarede frisag.

Trump anklager CNN for at være partisk mod Trump. Det er nok ikke hele sandheden. CNN anvendte f.eks. hele 800 timers sendetid på et angreb på den amerikanske ambassade i Benghazi, en hændelse, der blev anvendt mod udenrigsminister Hillary Clinton, altså Trumps ærkefjende.¹⁰⁵⁴ Det er et åbent spørgsmål hvor langt parterne vil gå i den politiske magtkamp. Noget kunne f.eks. tyde på, at Trump har taget visse modforholdsregler i tilfælde af, at han skulle tabe kampen. Den første marts 2018 udfærdigede præsident Trump en præsidentordre,¹⁰⁵⁵ der giver ham mulighed for at oprette specielle militære domstole. I en sådan eventuel proces spiller højesteretsdommere en vigtig rolle. Det er en kendt sag, at Trump nominerer sine dommere efter forlæg fra det indflydelsesrige "Federal Society" som dermed er blevet en afgørende magtfaktor i USA. Organisationen udtrykker en reaktion mod det man opfatter som en større og større afvigelse fra den oprindelige amerikanske konstitution. Man mener, at staten og dens uafhængige domstole først og fremmest har til opgave at garantere individets frihed.¹⁰⁵⁶ Med lov skal land bygges, men i USA har højesteret fået en næsten blokerende indflydelse over landets politik. Trumployale hjemmesider beskriver, at planen er at indsætte dommere på stat og delstats niveau, en efter en, og derefter når alt er parat, at få rensed ud; "Drain the swamp". Man påstår, at der er tale om en forfatningskamp, der skal sikre demokratiet mod lobbyisternes magt.¹⁰⁵⁷ Trump har f.eks. udtrykt ønske om at gøre op med svingdørsprincippet hvis skadelige konsekvenser fremgår tydeligt i hele denne tekst. Hvis det er sandt kan historiens dom over Trump blive helt anderledes nuanceret end den nuværende.¹⁰⁵⁸ Ikke engang Trumps opgør med USA's miljølove, er så sort/hvidt et emne som det først kunne se ud her fra Skandinavien. Nogle miljølove er f.eks. med til at tørkelægge USA's folkerigeste stat, Californien. På 35 år er befolkningen vokset fra 24 til 40 mio. mennesker. De tørre marker er helt afhængig af kunstvanding. Vandet kommer primært fra bjergenes regnvand som opdæmmes og ledes ud over markerne. Man er imidlertid forhindret i at bygge nye dæmninger pga. hensynet til en lille fiskeart, der trives i deltaet hvor de ikke opdæmmede vandmasser løber. Hvad er vigtigst, hensynet til en fiskeart eller 40 mio. mennesker?¹⁰⁵⁹

Et af Trump valgløfter 2016 var opførelsen af en mur ved grænsen til Mexico, og Trump forbigår ikke en lejlighed til at skyldte de mange problemer i USA på illegale indvandrere. "Muren" blev en styrkeprøve mellem Trump og hans modstandere, som nægtede at godkende statsbudgettet med det af Trump ønskede murbyggeri. Argumenterne "for" eller "imod" muren blev synonyme med holdningen til Trump. Nogle mener, at den meste narko, der smugles ind i USA ankommer med fly eller i biler, der passerer de allerede eksisterende grænseovergange,¹⁰⁶⁰ mens andre peger på, at den manglende mur gør det let for mexicanske gangstere at gå over grænsen. Det menes at smuglere med hver sin rygsæk fyldt med narkotika passerer grænsen flere gange

dagligt hvilket er højst sandsynligt i betragtning af det umulige i at bevogte hver meter af en grænse, der strækker sig tværs over et helt kontinentet.

USA – Ved en korsvej med Donald Trump ved roret?

Politik handler ikke om at forene folk. Det handler om at splitte folk – Roger Stone ¹⁰⁶¹

Det var i sin tid præsident Ronald Reagan, der genlance-rede udtrykket "Drain the swamp" som billede på opgøret med det amerikanske bureaukrati. Som bekendt øgede statens udgifter i stedet voldsomt under præsident Reagan, primært pga. hans sikkerhedspolitiske ambitioner. Nu er det så spørgsmålet, om det vil lykkes bedre for Trump. Hans udtrykte ønske om at sætte en stopper for "svingdørsprincippet", står i kontrast til virkeligheden bag felttoget som jo tilsyneladende skal finde sted ved hjælp af repræsentanter for den selv samme pengemagt man vil sætte foden ned overfor.¹⁰⁶² Tiden vil vise, hvad det er for frihed som Trump og Federal Society vil beskytte. Hvad indebærer endnu større frihed for individet i et land hvor et fåtal af mennesker allerede har monopoliseret ressourcerne med henvisning til friheden? Det er ikke så mærkeligt, at det syder og gærer i USA. I landet, der er kendt for sine teknologiske landevindinger, bliver det ikke billigere og billigere at leve. Det såkaldte Toil Index, introduceret af økonomiprofessor Robert H. Franks, demonstrerer paradokset. Mens det i 1950 kostede 45 arbejdstimer pr. måned at betale for adgangen til en gennemsnitsbolig i USA's storbyer, koster det i dag 101 arbejdstimer.¹⁰⁶³ Er det ikke mærkeligt i betragtning af den voldsomme udvikling af produktionskapaciteten, der har fundet sted samtidig? Den amerikanske frihedselskende nation befinder sig et økonomisk dilemma. Man er selv ved at blive fanget i globalismens håndjern, de håndjern man selv pressede ned over alverdens folk; politikere overalt skulle give slip på deres egen vilje og overgive sig "til markedets grænseløse økonomi". Trump svar blev at diktere andre nationer og virksomheder USA's vilkår, hvilket paradoksalt nok indebærer begrænsninger i markedsfriheden. Trump krævede f.eks., at Apple henlægger en større del af produktionen til USA.¹⁰⁶⁴ Apple er verdens største virksomhed, men havde alligevel kun 20.000 ansatte hjemme i USA (2016).

Selvom USA er verdens største olieproducent har Trump gjort meget for at holde oliepriserne nede til glæde for den almindelige amerikaner. Samtidigt afholdes kongreshøringer med formålet at få priserne ned på receptbelagt medicin. Den effektive metode kaldes "name and shame".¹⁰⁶⁵ Der er derimod andre områder, som Trump tilsyneladende har sværere ved at påvirke. Trump har f.eks. gentagne gange udtalt sig positivt om et nærmere samarbejde med Rusland som med ordene i 2016: "There's nothing I can think of that I'd rather do than have Russia friendly as opposed to the

way they are right now, so that we can go and knock out ISIS together.”¹⁰⁶⁶ Virkeligheden 3 år efter tyder på, at det ikke kun var op til præsidenten at bestemme kursen. Ligesom tidligere præsidenter blev nu også Trump tvunget til, på basis af oplysninger fra landets efterretningstjeneste, at indføre sanktioner mod Rusland. De hemmelige oplysninger peger på overtrædelse af indgåede traktater vedrørende besigtigelse af kemiske og biologiske våben lig dem som har været anvendt i mordforsøget på en tidligere russiske agent i Salisbury 2018. På basis af ”hemmelige bevis” er endnu en konflikt under udvikling. Hvis ikke Rusland accepterer inspektion af sine hemmelige installationer, indføres yderligere sanktioner.¹⁰⁶⁷ De to repræsentanter for de atomare supermagter udtaler sig sympatisk om hinanden med ønske om samarbejde, samtidigt med at deres efterretningsorganers hemmelige informationer og agerende presser dem mod konfrontation.¹⁰⁶⁸ Hvad er det der sker? Er USA blevet et skindemokrati hvor enhver folkevalgt præsident, som afviger fra hvad ”markedet” og ”den dybe stat” allerede har besluttet bliver obstrueret på alle måder, som f.eks. truslen mod Trump om at blive stillet for en rigsret (2019) ligesom truslen om døden for en morders hånd som J. F. K.?¹⁰⁶⁹

Er det som demokratiets eller pengemagtens vogter, at USA sætter foden ned overfor Kina?¹⁰⁷⁰ USA’s unikke stilling som verdens største militære magt, gør det muligt for Trump at stille krav til Kina. Styrkeprøven har foreløbig form af en handelskrig, der blev optrappet i form af USA’s nye toldafgifter mod kinesiske varer fra og med maj 2019.¹⁰⁷¹ I august 2019 gik Trump så langt som at opfordre alle amerikanske virksomheder at forlade Kina. Ligesom kineserne gør det svært for vestlige firmaer at konkurrere i Kina, indførte den amerikanske kongres i 2018 to love, der begrænsede kinesiske selskabers handlemuligheder i USA. Konflikten om handel udviklede sig derefter til en konflikt om teknologi. Trump satte foden ned overfor landet, der åbenlyst ignorerer demokrati og menneskerettigheder i både ind og udland.¹⁰⁷² Omend motivet var økonomisk, optrådte USA på en måde som det tilstundende demokratis ”hårde hud”. I del 3 af denne tekst vil jeg tillade mig, at opfatte begivenhederne som udtryk for den højeste feltherres vilje.¹⁰⁷³ Mere om det i del 3 af denne tekst. Hvad er det mindste onde, i en ufærdig verden hvor menneskene stadig har svært ved at forstå og stå for den virkelige sociale retfærdighed?

Den franske republik eksporterede frihedsgudinden til USA. FN har stadig hovedkvarter i New York, og Frihedsgudinden vejer stadig over New York, men det var også i New York, at symbolet for den usynlige og brutale økonomiske krig mellem nationerne, ”World Trade Center” blev lagt i ruiner. Er demokratiet på tælling, eller er det i blot profitøkonomiens dage som er talte? De sidste krige forestår. På begge sider af den politiske scene, fortættes modstanden mod udviklingen af virkeligt demokrati, internationalisme og retfærdighed. Vi lever en gammel verdenskulturs dødskrampe. Hvad er virkelighed og hvad er illusion? I den sidste del af denne tekst vil jeg beskæftige mig indgående med dette, men lad os først se på udviklingen i resten af verden.

”... det vældige forbrug af statens penge til diktatoriske militære opbud, en helst altbeherskende hær og flåde med tilhørende kostbart flyvevæsen. Sukkende og stønnende under dette diktatoriske åg, som almenheden har fået foregøglet som sand demokrati eller sand kommunisme, afføder dette en forstærket oplblussen af ”nationalismen”...”¹⁰⁷⁴

– Martinus

Latinamerika – Det vellykkede eksperiment ”den tredje vej”

”How long shall they kill our profit, while we stand beside and look?” – Bob Marley

Naomi Kleins bog ”Chokdoktrinen” indeholder en udførlig beskrivelse af hvorledes det amerikanske økonomiske credo eksporteredes til den ganske verden. Chile blev et afgørende vendepunkt for udviklingen i Latinamerikas demokratier. Landet blev konkret udvalgt af Milton Friedmans økonomiske disciple på ”Chicago school of economics”, som arnested for den fri markedsøkonomi. Man købte sig ind i et katolsk universitet og grundlagde her en økonomisk uddannelse underlagt det private University of Chicago.¹⁰⁷⁵ Med midler fra den amerikanske regering, Fords stiftelse mfl. uddannedes her de økonomer, der sidenhen skulle sørge for, at Latinamerika valgte nyliberalismens salige vej. En spydspids på hele 100 chilenske ”professorer” skulle lede striden. Uddannelsen var lagt op som et eliteprogram for elever der fuldstændigt fulgte den af Milton Friedman udpegede vej. De første professorer blev lærere på skolen i Santiago, som herefter udgjorde en selvstændig enhed i Chicagoskolens ånd. År 1963 havde 12 ud af 13 heltidsansatte lærere på universitetet i Santiago eksamen fra Chicagoskolen og snart voksede nye knopskud frem i Argentina og Columbia. De nye økonomiske magistre; pr-folk med akademisk autoritet, kunne herefter gennem årtier udbasunere Milton Friedmans lære over Latinamerika. Friedmans ideologi var ikke bare et alternativ til ”Maos lille røde”, men også til Keynes teorier som han kritiserede for at have suggereret verdens politikere ud på et sidespor.¹⁰⁷⁶ Mantraet i Friedmans ”bibel” ”Kapitalism and fredom” var:

- Afskaffelse af alle regler, som hindrer kapitalakkumulation
- Privatisere det meste af statens ejendom og virksomhed
- Gøre statens virksomheder profitstyrede

Det store propagandafelttog mislykkedes dog på kort sigt. På trods af massive amerikanske investeringer i propagandaen valgte Latinamerika i realiteten en anden vej, inspireret af Keynes og den skandinaviske velfærdsmodel. Miltons skole i Santiago var ikke længere den eneste. FN’s kommission for Sydamerika havde nu også centrum i Santiago og

det var her, under ledelse af Raull Prebisch, at den økonomiske skole som blev Latinamerikas virkelige ledestjerne i de kommende år tog form. FN-organets utvetydige anbefaling var, at Latinamerika skulle satse store offentlige midler og investere i infrastruktur. Man skulle bygge statslige institutioner, veje, stålværk og bilfabrikker i stedet for at overgive ressourcerne til udlandet og gøre sig afhængige af udlandets produkter. Man skulle desuden beskytte sin egen industri til at starte med, mens den udvikledes til ægte selvstændighed. Det havde man lært af Tyskland efter krigen. Uden beskyttelse, ville de udenlandske multinationale firmaer hurtigt overtage alle roller og ressourcer i de spæde demokratier.

Det viste sig at være en klog disposition. Sydamerikas "tredje vej" ledte til en svimlende ekspansion, f. eks i Argentina. Under Juan Peron landet ledestjerne for hele Latinamerika og andre af verdens lande, der præcis på dette tidspunkt skulle rejse sig og gøre sig fri fra kolonialismens lænker. Snart fulgte Paraguay efter og udviklingen i land efter land demonstrerede, at udviklingsøkonomerne i FN havde haft ret. Pengemagten med dens økonomiske generaler var dermed udmanøvreret af folkets og verdenssamfundet, FN's repræsentanter. Sådan fik det ikke lov at fortsætte.

Chile den 11. september 1973 – Demokratiet skydes ned

"I know no safe depository of the ultimate powers of the society but the people themselves; and if we think them not enlightened enough to exercise their control with a wholesome discretion, the remedy is not to take it from them, but to inform their discretion." – Thomas Jefferson¹⁰⁷⁷

I Chile som skulle have været spydspids for nyliberalismens sejrsmarch over Latinamerika, vandt Salvador Allende og hans parti "Unidad popular" på planen om at nationalisere landets absolut største indkomstkilde, kobberminerne, som dengang fuldstændigt kontrolleredes af amerikanske mineselskaber. I bogen "Dept squads" af Sue Branford og Bernardo Kucinski dokumenteres hvorledes mineindustrien frit førte et overskud på 72 mia. dollar ud af Chile på nær en enkelt mia. som investeredes i selve driften. Det er derfor ikke så mærkeligt, at Chile stod uden midler til at opbygge sin velfærd og demokrati. Udlandinge kunne frit føre landets ressourcer ud af landet. En nationalisering var således ikke et "kommunistisk kup", men en nødvendig beskyttelse mod det pågående røveri.

Konflikten i Chile tilspidsedes endnu mere, da man også ville tage magten over sit eget telefonsystem i duel med ITT, det amerikanske firma som dengang ejede 70% af den chilenske telefonvirksomhed. Det er i dag dokumenteret,¹⁰⁷⁸ hvorledes ITT anbefalede den amerikanske ledelse at gennemføre et militærkup i Chile, da det nyliberale propagandafelttog var mislykket. Den amerikanske præsident Nixon

beordrede CIA-chefen, Richard Helms, til at "sørge for at økonomien bryder sammen". Samtidigt med en økonomiske blokade initieredes en smædekampagne mod Allendes regering ligesom den amerikanske udenrigsminister Henry Kissinger beordrede mordet¹⁰⁷⁹ på den daværende chilenske general og hærchef Rene Schneider i oktober 1970, da man så ham som den vigtigste hindring i gennemførelsen af det kommende militærkup, der skulle styrte Allende.¹⁰⁸⁰

"Vi står overfor modstandere, der uden flag opererer fra skyggen, bevæbnet fra indflydelsesrige positioner med mægtige våben. Vi er potentielt rige lande, men lever i fattigdom."

– Salvador Allende i FN's generalforsamling dec. 1971.

Allende vidste hvad han talte om. Gennem årtier havde USA's efterretningstjeneste på forskellige måde bekæmpet Allende fordi han åbent sympatiserede med Fidel Castro.¹⁰⁸¹ John F. Kennedys regering havde investeret store summer i at forhindre, at Allende kom til magten i Chile. Det mærkelige er, at det på trods af den store modstand udefra, alligevel lykkedes Salvador Allende at vinde valget i 1973. Chilenerne stod altså fast på udviklingsøkonomien selvom det kostede relationen til amerikanerne.

Det er svært at forstå USA's reaktion. Hvorfor så man ikke de nye stater som ligeværdige samarbejdspartnere? Hvorfor glædedes man ikke over den store iver for selvstændighed og frihed i lyset af USA's egen frigørelseshistorie? Forklaringen er som beskrevet de økonomiske interesser, og den kamp mod kommunismen som USA var bannerfører for. Ved det chilenske socialistpartis 22. kongres i november 1967, havde partiet erklæret sig marxistisk-leninistisk, ligesom det fastslogs at "Det revolutionære vold er uundvigeligt og legitimt". Partiet erklærede at: "De fredelige eller lovlige kampformer alene ikke kan lede til magten. Socialistpartiet betragter dem som begrænsede værktøj, en del af den politiske proces, der leder frem til den væbnede kamp."¹⁰⁸² Allendes socialistparti var således ikke fri af den radikaliserings, der ledte til det voldelige kup i 1973. Den amerikanske udenrigsminister Kissinger udtalte direkte: "Vi kan ikke lade et folk vælge en kommunistisk regering", med henblik på Chile. Men var Salvador Allende stalinist? Hvorfor skulle han så offentligt fordømme Sovjets invasioner i Ungarn 1956 og Tjekkoslaviet 1968?¹⁰⁸³ Han viste yderligere sin holdning ved at lade Sverige inspirere sit skolesystem og velfærdsprogrammer, ligesom Sverige under Olof Palme åbent støttede den folkevalgte leder frem til kuppet den 11. september 1973.

Hele Sydamerika var genstand for en brutal kamp mellem demokrati og diktatur i disse år, hvilket medførte, at mange dissidenter havde søgt tilflugt i Chile hvor de nu skrækslagne bevidnede, at militæret også her kuppede sig til magten. Den nye junta ville endda besætte Cubas ambassade pga Cubas venskab med præsident Allende. Episoden udmundede dog i et eksempel på civilcourage til efterfølgel-

se. Den svenske ambassade lå nabo til den cubanske, og ambassadør Harald Edelstam tog sig midt i skyderiet frem med et svensk flag og erklærede cubas ambassade som nyerhvervet svensk ejendom, altså en del af den svenske ambassade. Hvis soldaterne fortsatte med deres angreb mod svensk territorium, ville der blive krig mellem Sverige og Chile. Det kan naturligvis fremstå som en mærkelig handling fra en diplomats side, men det mente Harald ikke og summa summarum var at ambassadøren reddede ikke mindre end 1300 mennesker fra tortur og død ved at tilbyde dem asyl på den svenske ambassade. Her var en embedsmand som tjente folket fremfor pengemagten. Sverige gav asyl til dem alle, ligesom mange fandt vej på anden vis. Efter en tid boede 48.000 chilenerne i Sverige.¹⁰⁸⁴

Hvad militærkuppet angik, var det tilsyneladende planen at kuppet skulle fremstå som en befrielse. USA havde først iværksat en omfattende økonomisk krig som blandt andet gav sig udslag i, at den fra USA styrede Verdensbank fra og med den 4. september 1970, da Folkefronten første gang vandt valget og indtil den 11. september 1973 ikke bevilgede et eneste lån til Chile, ligesom IMF holdt alle kreditter tilbage, ud over dem, der automatisk tilfaldt Chile som medlemsland. USA's private banker standsede i august 1971 ligeledes alle kreditter til Chile efter direkte ordre fra finansminister J. Conolly. Renteøkonomien betyder som bekendt, at et land hvert år skal betale omfattende renter af sin gæld. Renter som går direkte til de rige vestlige finanscentre, kreditorerne. For Chiles vedkommende var der tale om ca. 500 mio. \$ som skulle betales årligt, samtidigt med at landets kobbereksport blev næsten helt blokeret af USA. Det er bemærkelsesværdigt, at chilenerne alligevel slutter op om og genvælger deres leder i 1973 hvilket får USA til at satse på direkte militær magtovertagelse pr. stedfortræder. USA's militære magt havde på dette tidspunkt allerede mange gange gjort sig til redskab for pengemagtens interesser.¹⁰⁸⁵

Det chilenske militær, der i det følgende kuppede sin egen regering, blev belønnet med mere støtte fra Washington end alle andre lande i Latinamerika. Ikke den civile hjælp man jo egentlig havde brug for, men ren militær hjælp til brug for at undertrykke folkets vilje. Efter den 2. verdenskrigs opgør med de utilslørede diktaturer, var det ikke længere legitimt at føre åben angrebskrig og i stedet fulgte man nu en model med angrebskrig pr. stedfortræder, altså vha. samarbejde med landets egen korrupte militære ledelse; militærkup pr. stedfortræder. Dagene præcis inden kuppet i Chile gennemførtes en fælles chilensk-amerikansk flådeøvelse ud for havnebyen Valparaíso for at USA's militær under kuppet kunne have direkte forbindelse til det chilenske militær. Ved kuppet i Chile den 11. september 1973 blev 3200 mennesker dræbt.¹⁰⁸⁶ Mange blev tilfældigt udvalgt, dræbt eller underlagt tortur for at skabe skræk, passivitet og underkastelse. 80.000 fængsles hvoraf mange torteres. Totalt 200.000 chilenerne flygtede fra sit hjemland som følge af kuppet den 11. september 1973 og nu kunne kursen igen styres efter Friedmans principper. Den nye diktator Augusto Pinochet

valgte Milton Friedman, som rådgiver for Chiles økonomiske politik og 3 år efter kuppet blev Friedman i øvrigt belønnet med Nobelprisen,¹⁰⁸⁷ som ikke var så nobel længere. I 1973, samme år som kuppet mod demokratiet i Chile, havde krigsforbryderen Henry Kissinger fået Nobels fredspris.¹⁰⁸⁸

Kissinger blev dog ikke populær efter diktaturets ophør.¹⁰⁸⁹ Det gjorde derimod den svenske ambassadør Harald Edelstam som i 2009 blev hyllet som en folkehelt af folket og parlamentet i Chile. Hans civilcourage stod som en lysstøtte i den mørke tid.

"When it is a matter of life and death, you cannot hesitate, you don't have time. To be a diplomat you have to be human, to act of your own responsibility" .. "A modern diplomat he cannot only go to cocktailparties with the upperclass. He must have contact with people, with the trade union, with the opposition when the regime is against the people he must have courage and he must engage in social matters."

– Harald Edelstam

Chile 45 år efter – Verdensbanken hjælper milliardær til magten

Under Pinochets diktatur var Michelle Bachelet¹⁰⁹⁰ en af de mange som efter fængsling og tortur flygtede i eksil hvor hun uddannede sig til læge. Efter juntaens senere fald blev Michelle socialdemokratisk politiker i Chile, og i 2006 valgt til præsident i konkurrence med multimilliardæren Sebastián Piñera hvis parole var frihandel og økonomisk vækst. Piñera vandt den næste periode indtil det i 2014 igen var Michelles tur, men nu skete der noget mærkeligt. Chile faldt uden tydelig anledning fra 34'ede plads på Verdensbankens ranking af international konkurrencekraft til plads 57 under Michelles præsidentperiode. Ved det følgende valg i 2017 anvendte milliardæren Sebastián Piñera den "negative udvikling" til at vinde over socialisternes kandidat med deres parole om social retfærdighed.¹⁰⁹¹ Efter valget kom det frem, at Verdensbanken i realiteten havde manipuleret med Chiles ranking under hele Michelles embedsperiode.¹⁰⁹² Verdensbanken var med andre ord igen med til at undergrave den demokratiske proces, og modarbejde en socialdemokratisk politiker i Chile.¹⁰⁹³ Da kapitalmagts kandidat i marts 2018 tiltrådte sit embede, gik man fluks i gang med at forberede det forestående besøg i Det Hvide Hus,¹⁰⁹⁴ mens Michelle Bachelet forlod præsidentembedet og blev FN's øverste chef for menneskerettigheder. Symbolikken var ikke til at misforstå. Efter en besparingsrunde året efter udbrød voldsomme demonstrationer, hvorefter præsident Piñera svarede med at tone frem på tv med ordene "Vi er i krig" flankeret af soldater ved sin side. Det er ikke svært at forstå de associationer det måtte vække og folket krævede præsidentens afgang. Regimets svar på de omfattende demonstrationer blev gummikugler og hundredevis af synsskadede mennesker.

Mexico – Ved grænsen?

”Her i Mexico sidder journalisterne ikke i fængsel. De ligger i graven.” – Jennifer Clement, formand for PEN i Mexico

I 2017 blev Mexicos befolkning så træt af den politiske og økonomiske elite, at man gik ud i store demonstrationer. Den omfattende korrupsion og den indbyrdes kamp mellem forskellige mafiagrupper indbyrdes og militæret havde længe kostet landet dyrt. 2017 blev det mest voldelige nogensinde. Alene i Matamoros, Coahuila, var der tale om 3000 dræbte. 3 præsidenter i træk havde forsøgt sig med nyliberal politik og hårdere tøjler. Den sidste, Enrique Peña Nieto, gik så langt som at udliciterede den mexicanske olie til de multinationale selskaber. Samtidigt gav han militæret frie hænder i kampen mod mafiaen. Resultatet blev endnu dyrere brændsel¹⁰⁹⁵ og endnu mere vold. Konflikten i Mexico blev i 2017-2018 kaldet den dødeligste udenfor Syrien,¹⁰⁹⁶ og heller ikke journalisterne gik fri. I Mexico er 107 journalister blevet dræbt mellem år 2000 og 2017.¹⁰⁹⁷

I takt med at det bliver sværere at brødføde sin familie bliver det nærliggende at forsørge sig udenfor lovens rammer. Mange fattige lande er svært plaget af kriminalitet og vold. I 2007 blev 8867 mennesker myrdet i Mexico, 10 år efter var tallet oppe på 29168, altså 80 personer hver eneste dag. Det var åbenlyst, at staten ikke magtede at beskytte sine borgere og statens retræte fandt sted samtidigt med mafiaens ekspansion på militær vis. Mexico blev verdens skrækeksempel, og det blev værre år for år. Da gangstersønnen El Chapito blev fængslet i oktober 2019 gik banderne uforfærdet til angreb mod politi og militær i millionbyen Culiacán, der blev forvandlet til en krigszone, hvorefter myndighederne slap El Chapo fri. Mafiaen har vundet krigen.

Hvordan kunne det komme så vidt? Det mærkelige er, at der egentlig var penge nok. Den mexicanske stats oliefirma, Pemex, er et af verdens største olieselskaber. I 1990 vurderedes oliereserverne til 7 mia. ton.¹⁰⁹⁸ Landet hvilede på en guldgrube. Alligevel gik Pemex år efter år med store underskud og den mexicanske stat har gennem 4 år i træk måtte tilføje 6 mia. dollar fra centralbanken. Arveguldet er forsvundet i korrupsion og brændselstyperier. Grupper af militært organiserede mafiosos stjæler store mængder olie hver dag, og handlen med det stjalne olie er i dag en større indtægtskilde end narkotika i Mexico ifølge Seth Harp, som fremlagde sine undersøgelser i en artikel i Rolling Stone den 6 september 2018.¹⁰⁹⁹ Seth beskriver hvorledes oliemafiaen har udviklet sig til en paramilitær organisation på højt teknisk niveau. Det beregnes at tyvene tapper ca. 23.500 tønder olie af ledningsnettet hver dag. Man kan selv regne ud hvilket kaos af olielækage som følger af de anslåede 10363 tyverier blot i år 2017. Folkets modtræk kom 2018. Andrés Manuel López Obrador blev valgt til præsident og tog uforfærdet bladet fra munden. Ifølge Obrador var den omfattende og åbenlyse vold et problem, der helt skyggede for en hel anden, og endnu mere omfattende udplyndring, der fandt sted i de store firmaers bestyrelseslokaler. Pemex var et eksempel af mange. Det

er naturligvis ikke så let at overvåge Pemex' 10.000 km rørledninger, men det gør det ikke lettere hvis ansatte i olieselskabet selv hjælper til.¹¹⁰⁰ Meget tyder på, at der siver flere penge ud af det omfattende fusk med kontrakter og avtaler i olieselskabet Pemex, end ud af rørledningerne. Obrador anvender gerne ord som ”*the power maffia*” om den økonomiske og politiske elite,¹¹⁰¹ og valgte demonstrativt selv at gå 60% ned i løn for at gå foran som et godt eksempel.¹¹⁰² I stedet for at opruste krigen i kap med de mange legale og illegale våben, der strømmer ind i Mexico over grænsen fra USA, valgte Obrador at lægge et helt nyt argument frem. Obradors våben mod korrupsion og kriminalitet bliver uddannelse til alle unge mennesker og skabelse af nye job.

Tiden vil vise om Obradors slagord: ”*Abrazos, no balazos*”, dvs. ”*Kram, ikke kugler*” er nok til at bryde Mexicos onde cirkel. Obrador vil rense op i korrupsionen nedefra og op,¹¹⁰³ men han har lovet at lade bankerne være og afholde sig fra ekspropriationer og nationaliseringer,¹¹⁰⁴ i sin trinvis reformproces ud af elendighederne. Han kan sin historie og ved alt for godt, at det ikke nytter noget at udfordre de usynlige spillere og supermagten i nord. Men noget må gøres. Nationen er tæt på total kollaps.

Guatemala – Blodbad i ”bananrepublikken”

Kuppet i Chile 1973, var i realiteten en repetition af metoder som USA havde benyttet tidligere i Guatemala, Brasilien og andre steder. Den 18. juni 1954 blev Guatemala invaderet af en styrke under direkte ledelse af CIA. Det var her den nyvalgte generalsekretær i FN, Dag Hammarskjöld, havde sin første konfrontation med USA, der i strid med FN's vedtægter kaldte invasionen i Guatemala for et ”regionalt spørgsmål”. Kuppet blev udløst af præsident Jacobo Árbenz Guzmán's forsøg på en jordreform i landet hvor United Fruit sammen med nogle få godsejere lagde beslag på 70% af jorden. I sit ”Dekret 900” ville den nye præsident konfiskere storgodsejernes mark og give den til landsbyernes fattige indbyggere. I sin indsættelsestale gjorde præsidenten det klart, at der ikke var tale om noget kommunistisk eventyr, men om nødvendige forandringer i udviklingen af den moderne kapitalistiske stat. I denne omlægning lovede præsidenten fuld kompensation til tidligere jordejere, og United Fruit blev fanget i sit eget net. Man havde nemlig fået staten til at undervurdere værdien af sine omfattende landområder, for på denne måde at slippe billigere i skat.

Gennem årtier havde den amerikanske virksomhed støttet de korrupte ledere i hele regionen, mod at disse diktatorer til gengæld slog hårdt ned på alle tendenser til strejker og fagforeninger. Dermed skabtes en optimal situation for at udnytte indbyggerne i Guatemala, og andre lande i regionen og udtrykket ”bananrepublik” er ikke helt ved siden af. Nu skulle monopolbrydes. United Fruit, der kontrollerede landets eneste

havn skulle afgive store landområder til landets indbyggere. Det følgende militærkup demonstrerede således konsekvenserne af den kurs USA var slået ind på under præsident Truman med dennes ord om at ”*dæmme op mod den kommunistiske fare*”. I realiteten blev ”kampen mod kommunismen” anvendt som camouflage for samarbejdet mellem amerikanske virksomheder, politiske institutioner, efterretningstjeneste og militær. Kuppet i Guatemala blev godkendt af den amerikanske præsident og ”Operation P. B. Fortune” fandt sted ved at CIA bistod en landflygtig general, Carlos Castillo med våben og koordinerede indsatsen fra de omkringliggende diktaturers luftvåben. Denne første plan blev dog afsløret, og USA, ”lederen af den frie verden” var nød til at markere en vis officiel afstand. Virkeligheden var en anden. Samarbejdet mellem penge-, stat- og militærmagt kørte i højeste gear. CIA’s chef, Allen Welsh Dulles, sad f.eks. i bestyrelsen for United Fruit. Et tidligere hemmeligstemplet PM fra Dulles i 1953 viser da også at operationen i realiteten fortsatte.¹¹⁰⁵ 1954 lancerede præsident Eisenhower sin såkaldte ”dominoteori”: ”*Hver gennemført revolution opmuntrer indbyggerne i nabolandene til også at gøre oprør*”. Eisenhower’s ord, som egentligt var rettet mod de kommunistiske diktaturer, blev i realiteten anvendt i kampen mod fattige og undertrykte folk som ville afvise udbyttere og diktatorer, således som f.eks. i Guatemala. Ifølge Guatemalas ambassadør i USA klæbde USA etiketten ”*kommunisme*” på enhver manifestation af ”*økonomisk uafhængighed, hvert ønske om sociale fremskridt, al intellektuel nysgerrighed og al interesse for progressive, liberale reformer*”.¹¹⁰⁶

Som optakt til kuppet i Guatemala, introducerede USA psykologisk krigsførelse, som metode. Indenfor nogle uger var en radiostation etableret i Honduras: ”Voice of liberation”, som skulle give indtryk af at repræsentere borgere i eksil fra Guatemala. Udsendelserne kom direkte fra CIA’s studio i Miami og i de følgende måneder løb operationen af stablen omend under sit nye navn ”P. B. Succes” i et samarbejde mellem private finansierer, der bekostede de våben og lejesoldater som CIA derefter uddannede og dirigerede i militærkuppet 1954, en djævelsk model, som snart skulle anvendes overalt; samarbejdet mellem økonomiske interesser, hemmelige ”koordinatorer” og den ”dybe stat”. Den amerikanske regering kunne vaske sine hænder mens blodet flød. 40 års fascistisk diktatur fulgte og mange år senere skulle biskoppen Juan Geradis opsummere grusomhederne i en undersøgelse med det paradoksale navn ”Aldrig mere” udgivet af kirken. Rapporten dokumenterede hvorledes Guatemalas regering var blevet indsat, bevæbnet og uddannet i undertrykkelse af sin egen befolkning af USA, der pga. opinionen ikke ville intervenere. Kuppet pr. stedfortræder, ved hjælp af lejesoldater, kostede ifølge rapporten 200.000 dræbte, 500.000 flygtninge, 100.000 enker og forældreløse. Læg dertil drabet på en biskop. Geradis publicering blev hans dødsdom.¹¹⁰⁷

Det blev med al tydelighed demonstreret hvorledes forfatningskampen i Centralamerika var underlagt USA, på samme måde som frihedskampen i Afrika gennem længere tid var underlagt Europas nationer. Krig pr. ombud. Så sent

som i 2009 blev Honduras demokratisk valgte præsident Manuel Zelaya bortført af militæret,¹¹⁰⁸ hvilket den amerikanske udenrigsminister Hillary Clinton derefter kommenterede med ordene: ”*A plan to restore order in Honduras*”.¹¹⁰⁹ Hvad det er for en orden Clinton hentyder til? Så sent som maj 2018 blev den svenske ambassadør, Anders Kompass, udvist fra Guatemala fordi han sagde, at samfundet var præget af korruption.¹¹¹⁰

Brasilien – Præsidenter uden magt

”*O petróleo é nosso*” (oljen er vores) – Petrobras slogan 1953

Kun en måned efter kuppet i Guatemala blev Brasilianerne vidne til at deres præsident begik selvmord. Hvis man læser mellem linjerne i den brasilianske præsident Getúlio Vargas selvmordsbrev, skrevet mens militæret er på vej til hans palads den 24. august 1954, er det tydeligt hvad der sker.¹¹¹¹ I brevet skriver præsidenten for Latinamerikas største land, at det ikke længere er muligt for ham at styre nationen pga. udenlandsk indblanding. Kort forinden havde præsidenten grundlagt det statslige oliefirma Petrobras, der sidenhen blev Latinamerikas største virksomhed. Derefter begår præsidenten altså selvmord midt i sin embedsperiode. Fra denne ”hændelse” går en lige linje til Jânio Quadros, der blev valgt til præsident i Brasilien 1960. Jânio som ligeledes trækker sig tilbage et halvt år efter sin indsættelse angiver i sit afskedsbrev den 25. august 1961: ”*udenlandske kræfters sabotage*” mod sit arbejde som årsag. Det var Jânios ønske, at Brasilien skulle balancere mellem øst og vest.

Man kan ikke opbygge et samfund uden midler, og det kan næppe udtrykkes som et ”kommunistisk kup” at Jânios efterfølger præsident Joao Gulari i 1962 valgte, at tvinge de multinationale selskaber til at geninvestere 1 %, altså blot en procent af deres overskud i den brasilianske økonomi i stedet for at dele den ud til aktieejere i London og New York. Det var nok til at pengemagten så sig truet og den 30. marts 1964 gentog scenariet sig efter at den næste præsident havde anerkendt Cuba som stat. Militæret tog magten i Brasilien med USA godkendelse, ligesom i Bolivia samme år. Washingtons officielle kommentar til det nye militærdiktatur blev, at den nye regering ikke behøvede nogen anerkendelse idet der ikke var sket noget brud mod kontinuiteten. Virkeligheden var en anden. Den omfattende jordreform blev annulleret, 7000 personer blev arresteret, 300 dræbt, 4500 tjenestemænd blev fyret ligesom Brasiliens livsvigtige sektorer blev privatiseret. Kuppet lykkedes over al forventning, og allerede 1968 var 55 vigtige miner, bilfabrikker, investeringsbanker og industrivirksomheder blevet opkøbt af Ford, Chase Manhattan, Union Carbide mfl. En rapport om torturen under militærdiktaturet i Brasilien kunne senere ublu konkludere: ”*Den økonomiske politik var ekstremt upopulær hos de fleste indbyggere. Derfor måtte den drives igennem med vold*”.¹¹¹²

I 1980-81 blev det spæde demokrati udsat for 40 mystiske bombeattentater. Da det sidste attentat mislykkes og bomben sprang i hænderne på bombemanden viste det sig, at denne havde nære forbindelser med hæren. Der var altså ligesom i Italien tale om et mislykket "false flag" forsøg på at påvirke folket til at kræve indførelse af de sædvanlige "nødvendige forholdsregler". Efter en lang og sej valgproces 1982 - 1984 lykkedes det endeligt for en folkets mand, Tancredo Neves, at blive valgt til præsident. Den 14. marts 1985, dagen inden sin indsættelse og edsaflægning som præsident, blev Tancredo imidlertid "alvorligt syg", kom på hospitalet og døde indenfor 2 måneder.

Sådan gik det for Brasilien som i 1985 endelig troede sig vågne op til "friheden" og den første civile præsident efter årtiers militærdiktatur. Friheden bestod i renteslaveri. Hele Brasiliens samlede eksport skulle gå til at betale renterne på udlandsgælden. Diktaturets generaler var blevet erstattet med de internationale pengeinstitutioner og IMF kunne efterfølgende tvinge Brasilien til at mindske sin olieimport og statslige udgifter for overhovedet at få de lån som behøvedes til at betale renter med. I november 2007 fandt man meget store oliefund i Brasilien. Reserver, som vil kunne gøre landet til en af verdens største olieeksportører. Dilma Rousseff, der var præsident 2011-2016 så nu sin chance for at virkeliggøre målet om velfærd og demokrati i Sydamerikas største land. Hun lykkedes fortsætte sin forgænger Luiz Inacio da Silvas anstrengelser,¹¹¹³ og mindskede den ekstreme fattigdom med 89%. På ti år løftedes 30 mio. mennesker helt ud af fattigdommen. Derefter satte nogen en stopper for Dilma Rousseff vha en højst tvivlsom anklage om at have fusket med statens regnskaber. Der var ikke tale om anklager om korruption for egen vindings skyld, men kritik af den måde hendes regering lagde budget på. I stedet for den af folket valgte socialdemokratiske Dilma fik Brasilien nu en anden "midlertidig" præsident allieret med pengemagten, og det nye, ikke folkevalgte, regime kunne kort efter præsentere sit program. Man havde låst statens udgifter de næste 20 år og samtidigt lanceret en stor privatiseringskampagne, der inkluderede lufthavne, kraftværk mm.

Brasilien – Præsident med magt

Kort efter var en ny valgkamp i gang, og den meget populære Lula Da Silvas havde en anseelig chance for at blive valgt, efter folkets erfaringer med pengemagten ved roret. I stedet er det nu Lulas tur til at blive dømt for korruption,¹¹¹⁴ og Jair Bolsonaro bliver valgt til præsident på løftet om lov og orden. En sådan linje kan naturligvis ikke uden videre afvises i et land som i den grad er præget af lovløse tilstande. 60.000 mennesker myrdes hvert år og overklassen har barrikaderet sig i deres, "gated communities", som de kun forlader med risiko for at blive bestjålet, myrdet og voldtaget. Strømmen af kokain til Europa distribueres, ifølge Mischa Glenny, primært fra Brasilien.¹¹¹⁵ Narkokartellernes magt blev f.eks. demonstreret under de omfattende fængselsop-

rør i maj 2006 som var koordineret med vold mod politimænd og deres civile familier udenfor fængslerne. Det er ikke mærkeligt, at Brasilien i en sådan situation vil tilbageero-bre statens "voldsmonopol" tilbage fra gadens parlament.

Den nye præsident var bakket op af militæret og valgte en tidligere general som sin vicepræsident. Allerede under sin valgkamp gjorde Bolsonaro sig bemærket ved at citere fra en ny bog "A Verdade Sufocada", der forsvarede militærjuntaens rolle under diktaturet 1964-1985. Bogen forklarede kampen mod kommunismen som "et mindste onde" og sammenlignede de relativt få dødsfald i Brasilien sammenlignet med andre lande i regionen. Spørgsmålet er, om ikke militæret igen har taget magten i Brasilien, omend de har iklædt sig kostymer denne gang.

Det er naturligvis al ære værd, hvis man virkelig vil bekæmpe den omfattende kriminalitet og korruption, men kan det lade sig gøre, hvis man ikke samtidigt varetager de fattiges interesser? I de gigantiske skove lever mio. af bønder uden egentlige dokumenter på den jord de lever af. Med den nye præsident i ryggen kan industri og jordbrugsbaronerne nu drive bønderne væk for at anvende jorden på anden vis. Det var sandsynligvis derfor, at vi kort efter blev vidne til et utal af påsatte skovbrande i Brasilien. Landets rumfartsorgan, Inpe, advarede i juli 2019 om en voldsom stigning i brandene, men Bolsonaros svar var at afskedige chefen for Inpe, Ricardo Galvão.

De mange brande er med til at rydde landet og bane vej for exploatering. Samtidig ødelægges jordens fornemste lungeorgan; Amazonas, der står for 43% af verdens regnskov.¹¹¹⁶ Hvor skal de jordløse bønder begive sig hen i et land med 13 mio. arbejdsløse? Fattigdom er med til at gøre vold til et spørgsmål om overlevelse. Bolsonaros kamp mod volden bider sig således i halen. Hvordan stemmer "lov og orden" kampagnen med præsidentens tavshed overfor mordet på menneskerettighedsaktivisten Marielle Franco, den 14. marts 2018? Franco blev skudt med politiets egne kugler, den samme ammunition som anvendtes ved en massakre i Sao Paulo 2015 hvor 17 mennesker blev dræbt af politiet. Brasilianske medier har påvist koblingen til præsident Bolsonaro, som boede ved siden af den ene af morderne i Rio de Janeiro.¹¹¹⁷ Efteråret 2019 prægedes af uro og demonstrationer i Brasiliens nabolande, netop som en reaktion på brutal politivold og omfattende sociale uretfærdighed. Hele Latinamerika lider under manglen på fungerende offentlige institutioner.

Argentina – En nation versus en spekulant

Også i Argentina blev demokratiet kuppet af militæret i 1976 hvorefter befolkningen udsattes for forfærdelige overgreb. Juntaen lukkede kongressen ned, forbød politiske partier og begik tusindvis af overgreb mod politiske modstandere. Oppositionelle blev tortureret og mange blev bevisligt kastet i havet med opskårne maver for ikke at flyde ovenpå. Ikke mindre end 30.000 mennesker, hovedsageligt venstreorienterede aktivister, "forsvandt" sporløst i Argentina.¹¹¹⁸ Landet

som under FN's udviklingsøkonomers ledelse havde befundet sig i konstant mirakuløs økonomisk vækst, befandt sig nu i et militærdiktatur, der med magt fastholdt landet i Milton Friedmans model frem til 1982. Under beskyttelse af juntaens jernnæve, kunne udsalget af statens ejendom ske uhindret. Imidlertid voksede kritikken fra udlandet, ligesom økonomien ikke blev hjulpet, men snarere kvalt af privatiseringen. Det blev for meget for folket, som trodsede diktaturet og gik på gaden i protestdemonstrationer. Diktatoren Leopoldo Galtieris tyede til sin sidste udvej for at vinde folkets yndest og invaderede den 2. april 1982 øerne Islas Malvinas, Falklandsøerne, som man altid havde anset hørte til Argentina på trods af det engelske flag. Da de 700 argentinske soldater steg i land på hovedøen, blev demonstrationerne hjemme i Argentina udbyttet med demonstrationer til støtte for landets soldater. Patriotisme er et stærkt kort i hænderne på en diktator. Storbritannien svarede imidlertid prompte og efter en kort krig kunne 672 argentinske kister sendes hjem til Argentina 2 måneder efter, hvorefter Galtieri blev afsat.

Efter diktatur og krig vågnede folket nu op til regningen. WB, Verdensbanken havde ikke haft problemer med at låne penge til militærjuntaen som på denne måde havde 7 dobbelt landets gæld på de 6 år juntaen regerede. Juntaen havde ligeledes solgt statsobligationer på finansmarkederne til en samlet pris af 90 mia. dollar. Hvordan kan det være rimeligt, at et lands befolkning efter et diktatur skal betale for bødlernes lån? Argentina nægtede da også at acceptere Den Internationale Valutafond, IMF's vilkår for tilbagebetaling og oplevede som følge heraf en positiv udvikling og vækst på hele 8 % pr år. De argentinske myndigheder afviste, at hæve priserne på el, vand, telekommunikation osv., således som IMF efter bogen havde krævet. Kampen fik et mærkeligt efterspil. For nogle år siden således købte en amerikansk investor, Paul Singer, for 48. mio. dollar Argentinske lån med et pålydende 630 mio. Singer, med det internationale lov og retsvæsen på sin side, ville drive pengene ind til 14 gange sin indsats og gik konsekvent til værks. Med en retskendelse lykkedes det til eksempel for Singer at få Argentinske skibe beslaglagt i udenlandsk havn i Ghana, ligesom en juridisk proces ved en ret i New York dømte Argentina til at betale Singer.¹¹¹⁹ De internationale regler er tydeligvis ikke til for at beskytte befolkningen mod tyveri vha. militærkup og den daværende præsident Christina Fernandez de Kirchner udtalte: *"aldrig før har galskaben fået lov at gå så langt"*. Dommen gjorde det jo legitimt for en økonomisk spekulant, at blokere Argentinas internationale handel og erklære landet "teknisk konkurs". Argentina gav ikke op, men fik i stedet Kina til at investere i landet ligesom man appellerede til det overnationale beskyttelsesorgan, FN's generalforsamling og fik 135 lande på sin side i krigen mellem Argentina og denne ene spekulant. En resolution i FN gav Argentina ret til at bestemme over sin egen politik, således at den ikke skulle kunne dirigeres af en domstol i New York. USA og 5 andre lande stemte nej til resolutionen, mens 41 lande, heriblandt Sverige og andre skandinaviske lande, undlod at stemme. Kampen fortsatte. I november 2015 valgtes i stedet for Kirchner, forretningsmanden, den tidligere borgmester i Buenos Aires, Mauricio Macri, til præsident.¹¹²⁰

Venezuela – En kamp for demokrati eller en kamp for olie?

"Fædreland, socialisme eller døden" – Hugo Chávez

Sydamerikas foreløbige skæbne blev i realiteten beseglet allerede i 1825. Den amerikanske præsident James Monroe fastslog, at europæiske staters indblanding i Sydamerika var at betragte som fjendtlige handlinger mod USA. Sydamerika var herefter USA's private baggård. "Monroedoktrin" blev, trods de første intentioner, anvendt til at legitimere amerikansk formynderi, og militær magtanvendelse omend det ikke blev USA, men en general fra Venezuela; Simón Bolívar, der skulle kappe flere af de Sydamerikanske lænker til Europa. I følgevirkningerne af den franske revolution, som Bolívar var højt inspireret af, lykkedes det generalen at befri Peru, Venezuela, Columbia og Ecuador fra det spanske tyranni. Mange år senere skulle en militærmand fra Venezuela, Hugo Chávez, forsøge at gentage befrielsen og forene Latinamerika udenom om stormagterne. Det gik mindre godt. I Venezuela havde årtier af spændinger mellem overklassen og folket som helhed kulmineret i 1989. IMF havde presset præsidenten til at indføre den sædvanlige pakke af privatiseringer og afskaffe de i forvejen minimale velfærdsprogrammer hvorefter bægret flød over i en bølge af protester. Politiets efterfølgende drab på hundreder af ubevæbnede demonstranter motiverede derefter en major i hæren, Hugo Chávez, til et forsøg på at omstyrte regeringen i 1992 hvilket mislykkedes. Chávez blev dog ikke desto mindre umådeligt populær og efter nogle år i fængsel, rejste han land og rige rundt og for at motivere de fattige i slumområderne til at stemme for forandring og for Chávez, der i 1998 vandt præsidentvalget.

Den fattige majoritet af befolkningen i Venezuela havde fået en politisk repræsentation efter årtier af nød og forfølgelse. Hugo Chávez indledte herefter sin "bolivariske revolution". Sydamerikas store frihedshelt, symboliserede Latinamerikas ret til at bestemme på egne præmisser udenom USA og en lang række reformer fulgte, primært betalt ved at beskatte landets primære indkomstkilde; olien som strømmede nordpå til USA. Dette indebar naturligvis, at Chávez fik bitre fjender i Washington, både pga sin oliepolitik, men også pga sin bramfri kritik af det amerikanske hegemoni i Sydamerika, og Chávez' arbejdede for at skabe en USA-uafhængig handelsalliance mellem sydamerikanske lande; ALBA. Mens kritikken voksede i nord, kørte Chávez' reformprogram på højblus, og flere uafhængige analytikere bekræftede effekterne. Ifølge UNESCO havde programmet *Mission Robinson* indenfor få år næsten totalt udryddet analfabetismen.¹¹²¹ Efter en tid kunne over 95% af befolkningen over 15 år læse og skrive. Andre folkeoplysningsprojekter var Chávez' etablering af 3 public service tvkanaler. "Vive TV" skulle skildre Latinamerika i latinamerikanernes eget perspektiv.¹¹²² Af andre reformprogrammer kan nævnes *Misión Ribas*, der indebar at Unge uden gymnasieuddannelse fik chancen for at studere. *Mission Mercal* indebar etablering af en landsdækkende kæde af varehuse, der

sælger fødevarer til kraftigt subventionerede priser. *Misión Barrio Adentro* indebar gratis adgang til læge og sygepleje for alle. *Mission Guacaipuro* indebar beskyttelse af landets indianske befolkningsgrupper. *Mission Zamora* skulle give fattige bønder ret til at ekspropriere storbøndernes land, naturligvis ikke uden massive protester fra landets middel- og overklasse, hvilket oprappedes til et reelt kupforsøg april 2002, hvor Chávez blev fængslet på en militærbase, men snart frigivet igen som følge af de massive demonstrationer. Venezuelas demokrati, havde overlevet endnu et kupforsøg. I tiden derefter steg oliepriserne voldsomt,¹¹²³ hvilket var med til at finansiere de fortsatte reformer og gøre Hugo Chávez' umådeligt populær frem til sin tidlige død af cancer 2013,¹¹²⁴ som indebar at Chávez aldrig nåede at gennemføre de sidste reformer. Kritikere mener, at Chávez var så glad for at hjælpe de forsømte befolkningsgrupper her og nu, at han glemte at investere de mange oliepenge nødvendig industri og infrastruktur for at garantere pengestrømmen for eftertiden. Oliestrømmen, der tog sin begyndelse allerede i 1910 havde været en farlig sovepude. 100 år efter, var "Sydamerikas eksemplariske foregangsland" stadig helt afhængigt af dette ene produkt, og da både oliepriserne og produktionen styrteddykkede i 2014, var krisen en realitet.

Den efterfølgende præsident Nicolás Maduro¹¹²⁵ forsøgte at styre landet igennem det følgende kaos i Chávez' ånd, men opnåede ikke den samme popularitet og allierede sig derfor i højere grad med militæret, der fik specielle økonomiske privilegier på trods af krisen. Inflationens steg snart til over 100% og nøden spredte sig. Efter få år var 10% af landets befolkning på flugt og regimet var henvist til at overleve på lån fra Rusland og Kina til gengæld for indhug i landets oliereserver. Samtidigt eksploderede korruptionen med høje militærchefer og toministre i spidsen.¹¹²⁶

Ved valget til nationalforsamlingen i 2015 fik oppositionen overraskende flertal i parlamentet,¹¹²⁷ og kunne derefter spænde ben for præsident Maduro, indtil denne i 2017 diktatorisk omgik konstitutionen og indførte sit alternative parlament; "Constituent National Assembly" og overførte magten til dette. Derefter vandt Maduro i 2018 præsidentvalget, denne gang uden at tillade valgobservatører og med flere potentielle oppositionskandidater i fængsel. Domstolenes uafhængighed var i realiteten allerede undermineret under Chávez, der i marxistisk ånd opfattede demokratiet først og fremmest som et økonomisk anliggende.

Socialistiske regeringer har som beskrevet to modstandere; en ydre og en indre. Den indre er nationens overklasse, der kæmper for at beholde sine privilegier, mens den ydre fjende hvad Sydamerika angår, udgøres af USA og de multinationale firmaer, der vil have fri adgang til ressourcerne. I 2014 blev oppositionspolitikeren Leopoldo López sat i husarrest for at opmuntre til protester og demonstrationer hvilket udløste USA's sanktioner mod udvalgte repræsentanter for regimet det samme og de følgende år.¹¹²⁸ Herefter eskalerede konflikten mellem USA og Venezuela. 2017 bekendtgjorde Venezuela, lanceringen af en ny ekstra møntenhed; Petro og

i 2018 besluttede landet at fremtidige internationale transaktioner skulle foretages i Euro og Yuan, og ikke i dollar, hvilket efterfølges af nye amerikanske sanktioner samme år.¹¹²⁹ Situationen mindede mere og mere om begivenhederne i olienationerne Irak og Libyen nogle år før, hvilket man ikke var sen til at påminde om. De nye sanktioner var rettet mod Venezuelas statslige olie-firma, men ikke mod eksporten af olie til USA. Det virker således ikke som om man kan anklage Venezuelas økonomiske krise for at være forårsaget af USA's sanktioner på samme måde som f.eks. i Cuba. Krisen i Venezuela var en realitet allerede 2014 - 2015. Da var olieproduktionen nede på 0,5 mio. tønder olie pr dag, mod 3 mio. så sent som i 2005.¹¹³⁰ Med de seneste amerikanske sanktioner gik landet som er så afhængig af olieproduktionen næsten i stå. USA bremsede eksporten af den tyndere olie og petroleum som Venezuela behøver for at spæde sin tykflydende olie op, og gøre den anvendelig, men det var ikke det eneste. Reinaldo Quintero, der er chef for landets Oil Chamber, der repræsenterer landets 500 største olie-virksomheder, beskriver situationen 2019: "*We can't charge, we can't receive money. Our finances are paralyzed.*"¹¹³¹ Venezuela, der sidder på 20% af verdens kendte oliereserver var blokeret.¹¹³² *Der blev gjort parat til et sceneskift.*

Ind på scenen fremtræder nu parlamentets talsmand Juan Guaidó, der proklamerer sig som alternativ præsidentkandidat.¹¹³³ USA skærper sine sanktioner og vælger at betale for Venezuelas olie direkte til Guaidó, der således kan begynde at opbygge en parallel regering.¹¹³⁴ Denne højst usædvanlige fremgangsmåde, følges med trusler mod alle, der støtter Maduros regering. Med denne backup erklærer Guaidó sig nu som præsident i landet med henvisning til artikel nr. 233 i landets forfatning, der giver parlamentets talsmand ret til at fungere som præsident frem til et nyvalg, i den grad den siddende præsident bedømmes være klart uegnet til at regere. Få timer efter Guaidós erklæring udtaler den amerikanske præsident sin støtte til "den nye præsident", og samtidigt har USA's vicepræsident Mike Penze sikret sig støtte fra den såkaldte Limagrube; Argentina, Brasilien, Canada, Chile, Columbia, Costa Rica, Guatemala, Honduras, Mexico, Panama, Paraguay og Peru.¹¹³⁵ Snart efter følger også Canada, England og Frankrig mens resten af EU nøjes med at kræve nyvalg. Rusland og diktaturerne i Kina, Kuba, Nordkorea, Iran og Tyrkiet støtter derimod Maduro, der ser sin lid til sin gode ven Putin,¹¹³⁶ og sin nye specialstyrke, FAES. Den første uge i februar blev 850 mennesker arresterede og 40 personer dræbt ligesom der rapporteres om anvendelse af tortur.¹¹³⁷ "Anti-Maduro" demonstranter registreres og nægtes adgang til fødevarerhjælp, ligesom "Pro-Maduro" demonstranter som SvD's journalister talte med erklærede, at de egentligt mest demonstrerede for at bevare deres gratis madration. Samtidigt arbejdede stærke kræfter imod regeringen og sommeren 2018 udsattes Maduro endda for et decideret mordforsøg.¹¹³⁸ Volden var således gensidig, og der er ingen tvivl om, at de amerikanske sanktioner var med til at vende folket mod præsidenten. Den amerikanske "nødhjælp" i form af en konvoj af lastbiler med medicin og fødevarer som 2018 blev afvist ved grænsen til Venezuela. Der

er ikke megen "nødhjælp" i at forhindre et land i at kunne handle og samtidigt anvende en brøkdel af de beslaglagte pengesummer på "hjælp". Medierne fokuserede på regimets kynisme og rapporterede om at Venezuelas militær havde sat ild på nødhjælpen, hvilket New York Times senere kunne afkræfte.¹¹³⁹ Snart efter blev landet udsat for et længerevarende strømafbud, der f.eks. kostede 15 dialysepatienter livet.¹¹⁴⁰ Og med strømmen forsvandt drikkevandet, idet vandværkerne ikke fik el til sine pumper.¹¹⁴¹ Det er ikke umuligt, at dette er iscenesat udefra af mennesker der samarbejder med USA.¹¹⁴² Som beskrevet i del 3 af denne tekst nævnte Edward Snowden specifikt Venezuela som et af de lande hvor USA's efterretningstjeneste let kunne inficere infrastrukturen med skjulte edb-programmer. Samtidigt blev den amerikanske ambassade tømt for personale, og det er ikke et opmuntrende tegn for dem, der vil undgå en amerikansk invasion. Den nye selvudnævnte præsident udtalte: *"Dagens begivenheder tvinger mig til at tage en beslutning (...) Vi må overveje alle alternativ for at befri dette land, der kæmper"*.¹¹⁴³ Det er svært at tolke Guaidós ord på anden vis end som en invitation til militær invasion.¹¹⁴⁴

Spørgsmålet er vel om nogen af de to parter i magtkampen virkeligt har folkets ve og vel som primær interesse. Det mener den såkaldte "Citizens platform to defence of the constitution" i al fald ikke. Gruppen vil meget have sig frabedt et amerikansk angreb.¹¹⁴⁵ For gruppen er det afgørende ikke hvem der er præsident, men at det bliver folket i Venezuela, der bestemmer over deres egen fremtid og de store oliereserver. Landet burde være garanteret en førende plads blandt verdens nationer, men sådan er det ikke i en verden hvor ejendomsretten over naturressourcerne fordeles efter loven om "den stærkes ret", og hvor de mindre nationer bliver brikker i stormagternes spil.

Ifølge Andrew McCabe, der er vicedirektør for FBI udtalte den amerikanske præsident i 2017 sine intentioner i en privat samtale som McCabe refererer i sin bog. Trump: *"Venezuela. That's the country we should be going to war with, he said. They have all that oil and they're right on our back door"*.¹¹⁴⁶ Andrew McCabe blev dog taget i at lyve flere gange, også under ed,¹¹⁴⁷ men jeg bringer alligevel citatet videre, fordi det er med til at belyse de kræfter, der arbejder bag scenen og afgør Venezuelas skæbne, mens offentligheden præsenteres for sejrherrens version. Imens rejser Sydamerika sig land for land. Da Bolivia i 2006 fik en præsident med indiansk afstamning, kunne hele nationen forenes i en hidtil uset udvikling af vækst år for år, helt frem til november 2019 hvor Evo Morales tydeligvis havde svært ved at give magten fra sig igen. Morales talte om "militærkup" og fik asyl i Mexico, men efterlod sig et folk med bedre selvrespekt og en nation, som på kort tid havde fået opgraderet hele infrastrukturen. I sidste del af denne tekst, vil jeg i øvrigt vende tilbage til de mange hemmelige organisationer og deres mulige rolle bag begivenhedernes gang.

Med tiden kommer alt for en dag, hvilket den følgende nationale tragedie bevidner.

Indonesien – Folkemord for kapitalismens regning

"To hell with your aid" – Sukarno, Indonesiens landsfader

Holland bestyrede Indonesien, verdens 4. største land med hård hånd, frem til den 2. verdenskrig¹¹⁴⁸ hvor Holland så selv blev besat. Efter krigen havde Holland ligesom de andre kolonimagter tydeligvis svært ved at give afkald på sin tidligere indtægtskilde og valgte at anvende det meste af sin Marshallhjælp på et mislykket forsøg på at generobre de indonesiske øer. Tidsånden var imidlertid en anden og nationen blev befriet takket være Achmed Sukarno, som hollænderne forsøgte at fængsle og straffe. Sukarno blev landsfaderen i det "guided democracy", han ville skabe i nationen, med flest muslimske indbyggere i verden. Indonesien skulle balancere mellem øst og vest hvilket Sukarno demonstrerede ved at arrangere verdens første konference for de alliancefrie lande i Bandung på Java 1955. De 29 ledere for alliancefrie lande i Afrika og Asien ønskede en tredje vej udenom alle former for kolonialisme. Det er senere kommet frem, at CIA forsøgte at dræbe den kinesiske formand Zhou Enlais på vej til konferencen, eller i al fald hjalp gerningsmændene. Da Zhou uventet byttede fly, kostede sprængningen af Zhou's chatrede fly "The Kashmir Princess" i stedet 16 uskyldige mennesker livet den 11. april 1955.¹¹⁴⁹ De tilstedeværende ledere inkluderede f.eks. Nassar og Nehru, repræsentanter for Egypten og Indien, der begge havde gjort sig fri af englændernes åg. Også Indonesien ville nu have lov til at udvikle sin egen vej og da amerikanerne via WB og IMF forsøgte at lokke den nye stat med lån og samarbejde med multinationale firmaer, svarede Sukarno den amerikanske ambassadør med en svada uden lige: *"To hell with your aid"*. Sukarno havde gennemskuet hvad der gemte sig i den åbne hånd og afviste de skjulte trusler og utvetydige håndjern i form af "renter". Indonesien valgte friheden, i harmoni med Roosevelts vision om den nye verdensorden efter krigen.

Allerede 1957 forsøgte USA at gennemføre statskup under camouflage. Da en pilot i en bombeflyver, Al Pope, blev taget til fange kunne det imidlertid konstateres at CIA stod bag. Det bekymrede USA, at Sukarno planlagde at overtage de amerikanske gummplantager og olievirksomheder i landet ligesom også Australien og Storbritannien behøvede en antikommunistisk allieret i regionen. Vesten så rødt ved tanken om Indonesiens 3 mio. medlemmer af kommunistpartiet. Kun USSR og KINA havde flere. Det hjalp ikke, at Sukarno tydeligt havde afslået enhver kommunistisk regering, og samtidig nød folkets tillid. Vestmagterne igangsatte nu en trinvis kampagne, som skulle udmunde i et folkemord. Første trin var at registrere alle venstreradikale og en propagandakampagne, der skulle dæmonisere kommunistpartiet.¹¹⁵⁰ Det næste skridt var sandsynligvis "false flag metoden". I al fald indledtes et militærkup den 1. oktober 1965 med drabet på 7 højreorienterede officerer, sandsynligvis modstandere til kupmageren Suharto. En

stor del af hæren var trænet af amerikanerne. Med mordene som mærkelig undskyldning indledtes nu en omfattende massakre. USA overgav de lister man havde samlet over alle kommunister til hæren som herefter rekrutterede diverse småskurke overalt i landet til at udføre massakren på 1 mio., eller flere, påståede kommunister, etniske kinesere og intellektuelle. Nogle kilder taler om, at op til 3 mio. mennesker mistede livet i udrensningen, der var relativt ukendt udenfor Indonesien indtil filmen "The act of killing".

Massakren pr. stedfortræder kostede lige så mange mennesker som kommunistdiktatoren Pol Pots ofre i Kampuchea 1976–1979 og alligevel er det i Indonesien den dag i dag ikke muligt at tale åbent om tragedien. Et forsøg på at etablere en sandheds- og forsoningskommission blev således stoppet af præsident Susilo i 2004, samme år som Munir Said Thalib, indonesiens kendte menneskerettighedsforsvarer blev myrdet med arsenik på et fly på vej til Holland. Thalib arbejdede for menneskerettighedsorganisationen "KontraS" som så sent som 2017 stadig blev forhindret i at udgrave de mange massegrave.¹¹⁵¹ Efter kuppet 1965 åbnede Suharto landet på vid gab for de multinationale selskaber og udenlandske økonomiske interesser. En lille elite kunne herefter fortsat, ligesom under kolonialismen, udplyndre landet. Suhartos korrupte regime faldt først år 1988 da det blev kendt at han havde ført mia. af dollar ud af landet, men det er den dag i dag ikke lykket for det ressourcerige land at løfte sine 270 mio. mennesker (2019) ud af fattigdom og nød. Landet er stadig en forsyningsstation for råvarer til de rige lande og landet, der selv kæmpede for sin frihed mod de tidligere kolonisatorer, stod i 1975 bag folkemordet på 200.000 mennesker da Østtimor og Vestpapua ville frigøre sig.

Indien – Gandhis spinderok viser vej til selvstændigheden

"Den virkelige målestok for et lands velfærd ligger ikke i antallet millionærer som det huser, men på fraværet af sult blandt landets millioner." – Mahatma Gandhi¹¹⁵²

Indien kaldes i dag for verdens største demokrati. De pt. 1.3 mia. mennesker lever dog endnu ikke i den fred og retfærdighed som den indiske landsfader M. K. Gandhi ønskede for sit folk. "Ahimsa" dvs. "ikke vold", ragede i 1926 som et ekko over den ganske nation. Gandhis bog: "Non-violence, the greatest force" argumenterede for at åndsprincippet, og ikke magtprincippet, skulle lyse Indien vej ind i selvstændigheden. Målet var venskab og samarbejde med de tidligere koloniherrer. Det blev således Gandhis opgave, at demonstrere kristusprincippets altbesejrende kraft for den moderne verden. Det blev igen demonstreret, at ikke-voldsprincippet hverken var udtryk for naivitet eller slavekrybende underdanighed.

Gandhi forstod meget vel, at England ikke ville slippe sit indiske guldæg frivilligt eller var villig til at indgå kompromis. Man hverken ønskede eller troede på et demokratisk Indien,¹¹⁵³ det havde den engelske vicekonge tydeligt vist.¹¹⁵⁴ Inderne regnede man ikke rigtigt for noget, og Churchill udtrykte sig til tider uden omsvøb: "*Jeg hader indere. De er et dyrisk folk med en dyrisk religion*".¹¹⁵⁵ Gandhis fremgangsmåde var imidlertid ikke videre dyrisk i modsætning til den engelske kolonimagt, der f.eks. lod over 2 mio. indere sulte ihjel 1943-1944.¹¹⁵⁶ De utallige gange Gandhi blev arresteret og fængslet, 6 gange i Sydafrika og 6 gange i Indien, blev blot kærkomne lejligheder til at demonstrere hvad virkelig frihed er; åndsmagt besejrer militærmagt. Gandhi viste med sit eget eksempel¹¹⁵⁷ at de virkelige bånd, som binder et menneske, er af indre natur.

På vejen frem mod selvstændigheden blev Gandhi kritiseret af sine egne for at holde igen på frigørelsesprocessen. Indiens verdslige modsætning til Gandhi, den verdslige landsfader Vallabhbai Patel, også kendt som Indiens Bismarck,¹¹⁵⁸ gjorde sig gerne morsom på Gandhis bekostning, men forstod efter en tid den højere logik bag mesterens metoder og forsigtige fremfærd.¹¹⁵⁹ Det var da heller ikke Gandhi, men den engelske kolonimagt som lagde grunden for den kaotiske situation, der udvikledes da Indien blev selvstændigt. Selvstændigheden blev vedtaget i det britiske underhus den 18. juli 1947, og gennemført inden der var gået en måned, altså helt uden at det gigantiske land havde fået en chance for at organisere sig og forhandle en bedre relation mellem hinduer og muhamedanere. Englænderne efterlod områder med muslimsk majoritet under hinduernes administration og omvendt; del og hersk.¹¹⁶⁰ Katastrofe på katastrofe fulgte, og de nyeste spændinger i Kashmir vidner om at konflikten stadig er uløst og endnu kan udvikle sig til atomkrig.

Gandhi blev ofte fotograferet mens han sad og arbejdede ved spinderokken. Pointen var ikke, som mange tror, at man skal anvende sit liv på manuelt trøstesløst arbejde og modarbejde udviklingen. Spinderokken var et kraftfuldt symbol. Inden det engelske imperie satte sig på Indien i 1858 stod landet for ikke mindre end 28% af verdenshandlen hvilket faldt til 1% efter englændernes indtog.¹¹⁶¹ Det engelske imperies velstand hvilede på magt. Englands industrielle mirakel var i høj grad afhængig af at man med våben i hånd lukkede ned for Indiens blomstrende produktion og gjorde landet afhængig af Englands egne industriprodukter. Gandhi kunne ved selvsyn i den "frie verden" iagttage hvad den utøjlede frihed for overklassen kostede underklassen, da han besøgte Englands forarmede industrikvarterer 1931. Det blev et lyspunkt at Englands arbejdere havde større forståelse for Indiens selvstændighed end den engelske statsmagt, som konsekvent forsøgte blokere Indien i at rejse sig og producere sine egne produkter. Den berømte "saltmarch" hvor inderne demonstrerede "ikke volds princippet" og retten til at udvinde salt i sit eget hav blev derfor den afgørende symbolske handling.¹¹⁶² Gandhi var en genial strateg. Symbolikken mindede verden om dengang Amerika nægtede at betale te-skat til England hvilket indledte USA's løsrivelse,

som det første land i verden til at gøre sig fri af sin kolonimagt. Deltagerne i "Saltmarchen" demonstrerede "ikke volds princippet", i kontrast til englænderne som ved flere tilfælde havde massakreret sine våbenløse undersåtter. Gandhi udstak med spinderokken som symbol den nye vej til frigørelse fra en overlegen militærmagt, som siden skulle sprede sig blandt verdens undertrykte nationer.¹¹⁶³ Den dag i dag er det en udbredt opfattelse, at England udviklede Indien. Halvdelen af de adspurgte englændere i en større rundspørge 2014¹¹⁶⁴ svarede at imperiets tidligere områder havde stor nytte af at blive koloniseret, og 59% var direkte stolte af sin imperiefortid. Det var ikke engelske arbejdere, der byggede veje og jernbaner i Indien.

Gandhi havde studeret i London og klædte sig vestligt. Men da de økonomiske sammenhænge blev mere tydelig for ham afklædte han sig de materielle attributter en for en. Man kunne leve i øst såvel som i vest uden at materien af den grund behøvede at værre herre. Det gav genlyd i et Indien som gennem tusinder af år var indprentet respekten for livets åndelige realiteter.¹¹⁶⁵

Indien – Industrialisering for hvem?

"Industrialization on a mass scale will necessarily lead to passive or active exploitation of the villagers as the problems of competition and marketing come in."

– M. K. Gandhi¹¹⁶⁶

I det moderne Indien fremstilles den asketiske Gandhi ofte som en antimaterialist, der stod i vejen for udviklingen af det moderne industrisamfund, men han udtrykte det selv således: *"I want to save time and labour, not for a fraction of mankind, but for all; I want the concentration of wealth, not in the hands of a few, but in the hands of all. Today machinery merely helps a few to ride on the back of millions."*¹¹⁶⁷ Tiden skulle vise, at der var grund til at bekymring. Indien er endnu ikke blevet det økonomiske demokrati som i Mahatmaens vision.¹¹⁶⁸ Velfærdsstaten er endnu ude af sigte og privatiseringsbølgen har været uhørt hård mod Indiens millioner af bønder og landsbyboere. Det igangværende Delhi Mumbai Industrial Corridor Project, DMIC, indebærer f.eks. forflytning af 73 mio. mennesker med, eller ofte mod, deres vilje.¹¹⁶⁹ Alene 2014 var 168 store dæmninger under opførelse, hvilket foranlediger at store områder oversvømmes mens andre tørlægges. Indien befinder sig tydeligvis i en gigantisk forandringsproces, men er stadig et opdelt land. Ifølge FNs rapport "World Food Programme India", WFP, (2009) befandt 230 mio. mennesker sig i akut nød og sult i landet samtidigt med at den voksende middelklasse lever som i vesten. 600 mio. mennesker lever i landsbyer og af sine små landbrug hvis ikke jorden allerede er blevet "eksproprieret" eller opkøbt af en spekulant til brug for de mange "Special Economic Zones", SEZ. WFP-India har ikke mindre end 800 mio. fattige mennesker at hjælpe med basisvarer som mel, ris, sukker og olje.¹¹⁷⁰ En stor del af befolkningen har ikke råd til at købe en cykel.

Det var denne udvikling Gandhi forudså. Han ville ikke skabe en indisk elite på bekostning af flertallets nød. Han ville ikke skabe et nyt økonomisk kastesystem,¹¹⁷¹ et system, der gjorde folket til slaver for mammon, som i kolonitiden hvor mange lod sig købe af englænderne. Gandhi forstod det der var "skrevet med småt" i Indiens nye frihed. Han tænkte på de mange mennesker som hverken kunne læse eller skrive og derfor var lette at manipuleres af en lokal overklasse. Med så mange fattige og analfabeter kan man egentligt ikke tale om et demokrati. Fattige mennesker har behov for brød. Indtil videre er det tydeligvis mest i vejen for middelklassen. Gandhi afsluttede sit liv på "Birla House" i Delhi, hjemme hos Indiens rigeste industrimand. Uden den industrielle udvikling skulle Indien ikke kunne nå frem til det moderne automatiserede samfund hvor maskinerne overtager det ubehagelige arbejde. Kun ved hjælp af maskinerne kan menneskene frigøres til åndelige sysler; udviklingen af den humanitet, intellektualitet og skabende evner som kendetegner et udviklet menneske. Problemet er blot, at dette ikke kan blive til virkelighed så længe maskinerne og det de producerer ejes af en lille elite. Indiens omfattende forvandling har endnu ikke ledt til flere arbejdspladser og i januar 2019 var arbejdsløsheden den største i 45 år. Allerede 2010 havde det "fattige" Indien 69 milliardærer. De 100 mest velhavende inderes personlige formue repræsenterede mindst 25% af hele det indiske BNP.¹¹⁷² Dette har både sociale og demokratiske konsekvenser. Indiens rigeste mand, Mukesh Ambani, indehaver aktiemajoriteten i det mægtige RIL, og er indehaver af 27 tv-kanaler og Indiens eneste licens til 4g bredbånd. Hvad kan en politiker stille op overfor sådanne muskler? Mon ikke de skal være glade hvis de overhovedet får audiens til Mukesh hvis private bolig i Indiens finansielle hovedstad, Mumbai, i øvrigt har kostet over 2 mia. at opføre og serviceres af 600 ansatte.¹¹⁷³ Samtidigt lever omtrent 11 mio. børn på gaden.¹¹⁷⁴

De fattige må ikke blot kæmpe for overlevelse, men også mod forurening. Affaldet hober sig op i fattigkvartererene. Slumkvarteret Taimur Nagar får f.eks. hver eneste dag tilført 9600 ton plast fra New Delhi.¹¹⁷⁵ Indien har således endnu ikke taget ved lære af Kinas katastrofale indstilling til miljøet. Industrien, kulkraften og de mange biler har medført en forurening uden lige. I Delhi lider 30% af befolkningen af åndedrætsbesvær.

Indien er dog endnu mere plaget af åndelig forurening; "korruption". Korruptionen er f.eks. baggrunden for, at landet i øjeblikket gennemfører den største seddelombytning nogensinde.¹¹⁷⁶ Det er let at pege fingre af mennesker, der rager nogle få dollar til sig, men det virkelige problem er de store kanoner. I 2011 kunne journalister afsløre hvorledes landets kommunikationsminister havde solgt forskellige statslige licenser for en slik til sine gode venner. Den såkaldte 2G Spectrumsag kostede inderne mindst 40 mia. dollars, men er blot en af mange, og der er grund til bekymring efterhånden som medierne mere og mere koncentrerer i hænderne på et fåtal rigmænd. Det samme gælder udvindingen af Indiens mange mineraler. Den ene delstat efter den anden har f.eks. foræret retten til at udvinde

minerale til private entreprenører mod royalties på 0,5-7%, hvilket i realiteten indebærer at man forærer naturressourcerne bort.¹¹⁷⁷ Rige bliver ekstremt rige, og fattige forbliver fattige.

Indien – NGO på godt og ondt

"The privatization of Everything has also meant the NGO-ization of Everything" – Arundhati Roy¹¹⁷⁸

I Indien har den "markedsøkonomiske bulldozer" vist sig fra sin værste side. Rige entreprenører udruster sig med paramilitære sikkerhedskorps, der ser til at skræmme befolkningen væk fra de rige mineralressourcer de i realiteten bor ovenpå. En indisk statslig rapport fra 2009 nævner f.eks. hvorledes 640 landsbyer blev lagt øde i et inferno af voldtægter og mord.¹¹⁷⁹ Derefter stod Essar Steel og Tata Steel parate til at overtage de mennesketomme områder.

Der er ingen tvivl om at Gandhi ville vende sig i graven hvis han kunne se Indiens nuværende situation. I dag er det ikke englændere, der massakrerer protesterende indere. Det er indere og i visse tilfælde endda det indiske militær selv. Under påskud af jagten på rebeller, har regeringen givet hæren specielle beføjelser. Den ene såkaldte Armed Forces Special Powers Act, AFSPA, har set dagens lys efter den anden. Man kan selv regne ud hvad det indebærer at give militæret i et land plaget af korruption retten til at dræbe mistænkte "rebeller". Massegrave i Kashmir, Manipur og Nagaland taler deres tydelige sprog.¹¹⁸⁰ Regeringen har indtil videre nægtet menneskerettighedsorganisationer adgang til at undersøge og foretage dna-test i de berørte områder. Fattige mennesker forfølges, fængsles og dræbes uden at vide hvorfor, under påskud af at de er maoistiske rebeller.

I Arundhati Roys bemærkelsesværdige bog: "Capitalism A Ghost Story" forklarer Roy, hvorledes Indien havnede der. Roy beskriver hvorledes generationer af politikere og erhvervsfolk gennem tiden er blevet uddannet og finansieret, direkte eller indirekte, fra USA og indoktrineret i markedsøkonomien som eneste vej fremad i udviklingen. Et utal af Non Government Organisations, NGO, blev finansieret af store amerikanske stiftelser som f.eks. Gates Foundation, Lilly endowment og Ford Foundation. Stiftelserne har sat dagsordenen bl.a. ved at udfærdige prestigefyldte priser, der bestemmer den nyliberale vision for samfundet. Udvalgte kandidater til ledende stillinger i samfundet udpeges og finansieret via sådanne NGO og indtager derefter deres pladser indenfor medier, politik eller erhvervsliv og sørger for at det går "den rigtige vej", altså ligesom i Chile i sin tid. Roy:

*"The corporate or foundation-endowed NGO's are global finance's way of buying into resistance movements, literally as shareholders buy shares in companies, and then try to control them from within. They sit like nodes on the central nervous system, the pathways along which global finance flows. They work like transmitters, receivers, shock absorbers, alert to every impulse, careful never to annoy the governments of their host countries."*¹¹⁸¹

Roy taler om den såkaldte "NGO-ization of everything". De mange NGO overtager det offentlige rum. Private organisationer besørger det, der egentligt skulle være statens opgave i takt med den fremskridende privatisering, koordineret med de af WB og IMF foreskrevne besparelser indenfor uddannelse, sundhedsvæsen og børneomsorg. Samfundet hviler på et utal af NGO, hvoraf de fleste udfører et helt uundværligt arbejde på vegne af diverse stiftelser, virksomheder og private donorer. Det må man være taknemlig for, men det er endnu vigtigere at spørge de store økonomiske magtspillere, hvorfor de ikke virker for, at alle nationale og multinationale virksomheder betaler mere i skat til staten, mere i løn til deres ansatte og anvender flere penge på at forbedre arbejdsmiljøet og på at kompensere for de mange overgreb på natur og mennesker der bevisligt finder sted overalt. Er det ikke den slags spørgsmål, de mange NGO med de store stiftelser i ryggen, burde hjælpe frem øverst på agendaen? Det er kendetegnende få NGO, der stiller spørgsmålstejn ved de økonomiske spilleregler for udviklingen og det er sjældent at de får plads i det offentlige rum. Systemkritiske NGO marginaliseres, mens andre tilsyneladende bestemmer den politiske korrekte agenda. Ikke kun i Indien, men i hele verden. Det er Roys pointe, at mangel nok så "god sag" i høj grad anvendes til at kapre den offentlige scene og forblinde folket, så de ikke kan se den åbenlyse økonomiske uretfærdighed, eller få øje på de multinationale aktører, der styrer bag kulisserne og manøvrerer samarbejdsvillige politikere på plads. De utallige menneskerettighedskampagner er, den gode sag til trods, dermed også med til at skygge for den allermest primære menneskerettighed; mad i munden og tag over hovedet. Roy: *"The transformation of the idea of justice into the industry of human rights has been a conceptual coup in which NGOs and foundations have played a crucial part"*.¹¹⁸² Det er modigt sagt. Roy påstår, at mange massebevægelser, hvad enten deres fokus er menneskerettigheder, ligestilling eller andet, i realiteten er effektive megafoner, der kan rettes mod både den ene part, f.eks. staten, såvel som statens modpart ligesom dissidenter, virksomhedsledere der falder i unåde eller politikere, der modsætter sig NGO'ernes kontrol. Ved hjælp af massernes "stemning", kan den demokratiske proces styres udefra.

Roy peger f.eks. på en såkaldt uafhængig NGO, den magtfulde Observer Research Foundation, ORF.¹¹⁸³ En organisation bestående af pensionerede efterretningsfolk, politikere og strateger, finansieret op til 95% af en og samme virksomhed, Reliance Industries, er naturligvis ikke uafhængig, men udtryk for en åbenlys politisk lobbyorganisation. ORF siger sig arbejde for nødvendige "økonomiske reformer", men et hurtigt glimt af organisationens samarbejdspartnere indenfor forsvarsindustrien, Lockheed Martin, Tytheon og RAND afslører hvad det er for reformer, der propaganderes for. Ved hjælp af sådanne magtfulde NGO's kan den politiske proces styres som et teaterstykket hvor den ene politiker bekriger den anden, uden at de i virkeligheden er i opposition på det dybere ideologiske plan. På pengemagtens præmisser kan udviklingen iscenesættes. Et eks. er den usædvanlige anti-korruptionskampagne som i 2011 tog sin begyndelse i og med Anna Hazares sultestrejke for indførelsen af den såkaldte

”Jan Lokpal Bill”, en lov der påstås skulle hjælpe til i kampen mod korruptionen. Roy peger på at Anna Hazares¹¹⁸⁴ mediekampagne, hvilede på magtfulde sponsorerede NGO,¹¹⁸⁵ og fandt sted netop samtidigt med Wikileaks omfattende og pinlige afsløringer af korruption og lyssky samarbejde mellem indiske journalister, politikere, embedsmænd og store virksomheder. Det viste sig, at den foreslåede lov ikke inkluderede granskning af virksomheder, medievirksomheder eller de mange lobbyorganisationer. Den foreslåede ”antikorrupsionslov” kunne derfor anvendes som endnu et redskab til at styre politikere i hovedet på hinanden, og dermed forhindre fokus på de virkelige årsager til korruptionen. Roy peger på, at Anna Hazares team blandt andet var finansieret af nogle af de virksomheder, der samtidig stod anklaget i forbindelse med etablering af aluminiumsvirksomheder, havne og ”Special Economic Zones”. Roy: *”Now, by shouting louder than everyone else by pushing a campaign that is hammering away at the theme of evil politicians and government corruption, they have very cleverly let themselves off the hook.”*¹¹⁸⁶

Roy, der jo selv er kvinde, beskriver hvorledes den politiske feminisme i øjeblikket får meget opmærksomhed i medierne, samtidigt med at den holder bekvem afstand til de egentlige årsager til mange problemer, nemlig profitøkonomiens konsekvenser. De liberale femminister og deres NGOs oplever det tydeligvis ikke som deres sag, at millioner af kvindelige landarbejdere tvinges bort fra landsbyer og ejendom. Dette skrevet som en analyse af demokratiets udfordringer, og ikke som kritik af de kvindelige pionerer og deres store arbejde som behøves i det patriarkalske samfund.¹¹⁸⁷ De intellektuelle kvinder, der fik nok, og derfor først gik i spidsen for kampen mod vold i hjemmet, queers, homoseksuelles og prostitueredes rettigheder, er naturligvis med til at vende årtusinders traditioner.¹¹⁸⁸ Indien fik således i 2018 den tvivlsomme ære, at blive udnævnt til verdens farligste land at bo som kvinde.¹¹⁸⁹ Roy peger imidlertid på, at definitionen på ”feminisme” alt for entydigt defineres på de moderne frigjorte, akademiske og politisk stuerene, storbykvinders præmisser. Selv fattigdom intellektualiseres som et spørgsmål om identitet, snarere end hvad det er, resultatet af det ufærdige profitøkonomiske samfund.

Med de utallige NGO i vild kamp for hver deres agenda, fragmenteres virkeligheden og opløses i kamp og strid. Solidariteten opløses i kampen for politisk korrekthed. Er det ikke det vi ofte er vidne til? Tænk f.eks. på hvorledes WikiLeaks offentliggørelse af tusinder af kompromitterende dokumenter, blev overskygget af mediernes rapporteringer, om WikiLeaks grundlæggeren Julian Assanges konflikt med to kvinder i Sverige.

Hvilke NGO's er konstruktive, og hvilke er i realiteten redskaber for potentielle undergravende kræfter? I Indien har mere end 20.000 private organisationer gennem de senere år mistet deres licenser og ret til statslige tilskud. Er der tale om en udrensning af systemkritiske NGO's eller er der tale om at man vil beskytte den demokratiske proces?¹¹⁹⁰ I 2015 blev Greenpeace stemplet som en statsfjendtlig organisation,¹¹⁹¹ fordi man kritiserede Indiens anvendelse af kulkraft. Samtidig er Storbyerne år efter år ved at kvæles i luftforure-

ning. Så sent som november 2019 kaldte New Delhis chefminister byen for et ”gaskammer”. Den farlige tykke hvide røg stammer dog primært fra regionens 2 mio. bønders årlige markafbrændinger og ved nærmere eftertanke kan man godt forstå, at Indien ikke kan omstille sig så hurtigt som Vesten måtte ønske det. Man kan ikke lukke ned for energiforsyningen midt under en omfattende industrialiseringsproces blot fordi Vesten allerede selv har været igennem den. Der er nok af succeshistorier om indiske tekniske genier og i Indien er man allerede gået over til elektroniske afstemninger og arbejdet med at give hver eneste inder et Unique Identification Number, UID, og registrere dem som vælgere. Det er et omfattende projekt. Både Google og Microsoft har indere som administrerende direktører (2018).¹¹⁹² Indien producerer egne mobiltelefoner og småbilen ”Tata” produceres og sælges i Indien for den ufattelige pris af 16.000 Skr. Allerede i 2008 var der tale om 300.000 bestillinger. Det er heller ikke uden pointe at firmaet Tata ejer både engelske Jaguar og Land Rover såvel som sydkoreanske Daewo. Indiens basisindustri befinder sig på samme trin som i Skandinavien i 40 og 50'erne, men forskellen fra Skandinavien hvor majoriteten af indbyggerne fik arbejde og blev delagtige i processen er stor. Hvad hjælper de store prestigeprojekter de mange fattige børn? Hvert år forsvinder over 50.000 indiske børn sporløst, og nogle taler om op til 80.000 børn, da det ofte forbeholdt de mere velstående forældre at eftersøge og i bedste fald få deres børn tilbage. Men hvad er et demokrati hvor ingen repræsenterer børn og fattige fordrevne mennesker?

Indien – Kali yuga eller Satya yuga?

Indiens demokratiske konstitution er skrevet på 22 officielle sprog.¹¹⁹³ I april 2019 går 900 mio. indere til stemmeurnen, men demokratiet er endnu ikke nået til Kashmir. Konflikten ved kanten af Himalaya¹¹⁹⁴ er det indiske demokratis akilleshæl. Konflikten har været en realitet fra starten af. Gandhi modsatte sig at opdele Indien, men muslimerne krævede deres eget land hvorefter Pakistan udspaltedes 1947. Kashmirs daværende Maharaji var hindu, mens majoriteten af befolkningen var, og er, muslimer. Maharajien ville høre til Indien, Pakistan protesterede og konflikten brød ud i lys lue. FN delte parterne ved at bestemme en midlertidig ”line of control”. 43% af Kashmir blev indisk og 37% blev pakistansk, mens 20% i nord tilfaldt Kina. Ifølge planen skulle en folkeafstemning afholdes efterhånden som urolighederne var forbi. Folke- ne i de forskellige områder skulle selv bestemme, hvem de ville tilhøre. Det er denne folkeafstemning, der aldrig blev af og idag presser både Indien, Pakistan og Kina på med hver sine territoriale krav. Krigens mellem Pakistan og Indien brød ud igen i 1965 og en gang til i det herrens år 1999 hvor titusinder af mennesker blev dræbt. På dette tidspunkt havde begge parter anskaffet sig atomvåben.

Den uløste konflikt bliver sammen med ”faren for maoister” år efter år anvendt som undskyldning for at indskrænke ytringsfriheden og demokratiet i Indien. Lige som i resten af verden kan en minoritet, med interesse i konflikten, terrorisere majoriteten af folket, som både i Indien og Pakistan er godt trætte af situationen.¹¹⁹⁵

Det er let at beskyldte kritiske øjne for at være Maoister¹¹⁹⁶ eller Jihadister. Journalister lever et farligt liv i visse områder af Indien ifølge ”Committee to Protect Journalists”, CPJ. Selv udenlandske journalister afvises ved grænsen i den grad de er med til at formidle ubehagelige sandheder om de overgreb, der finder sted i øjeblikket. I november 2010 blev journalisten Richard Shapio f.eks. afvist fra lufthavnen i New Delhi. Hans partner havde formidlet oplysninger om tusindvis af anonyme grave i Kashmir.¹¹⁹⁷ I december 2001 fik Indien tilsyneladende bevis for ”terrorfaren”. Kun 2 måneder efter terroraktionen i New York den 11. september 2001, blev Indiens parlament den 13. december genstand for en terroraktion, der kostede 14 mennesker livet. Den følgende rettergang ledte til udpegningen af S.A.R. Gilani og en kashmiri, Afzal Guru der på trods af manglende bevis blev dødsdømt og henrettet.¹¹⁹⁸ Retten gav i den forbindelse følgende usædvanlige forklaring: *”The incident, which resulted in heavy casualties had shaken the entire nation, and the collective conscience of society will only be satisfied if capital punishment is awarded to the offender.”*¹¹⁹⁹ Krigshetzerne fik deres vilje. Indien kaldte sin ambassadør i Pakistan hjem og sendte ½ mio. soldater til grænsen mellem de to lande. Kun to år efter den forrige krig stod de to atommagter igen overfor hinanden som følge af nogle hændelser, der den dag i dag ikke er afklarede, men som tydeligvis kunne anvendes på samme måde vestens krige i den muslimske verden netop da.

Indiens mange problemer stemmer med årtusinder gamle profetier om ”Kali yuga”. Profetierne talte om en periode præget af åndelig fattigdom og en kommercialisme så stærk, at selv de åndelige lærere profiterede på visdommen. Materien skulle med andre ord overskygge det åndelige fuldstændigt. Der var imidlertid, som altid, hjælp at hente i de gamle tekster. Ifølge profetierne skulle den mørke Kali yuga periode nemlig udmunde en lysets og retfærdighedens periode; ”Satya yuga”.

Gandhis mål var at blive herre over det materielle. At have kontrol over sine begær betyder ikke, at man skal være imod det materielle således som mange i Østen opfattede det gennem tusinder af år, altså som forestillingen om, at man skal eliminere ethvert begær, men uden begæret efter livsoplevelse, og dette begærs evige forgreninger i ”sult og mættelse” ville vi slet ikke opleve at være levende. Kosmisk set er målet evnen til at kalibrere begærene, dvs. at intellektualisere dem og påvise deres konsekvenser. Vejen frem i udviklingen bliver dermed at opdage de mange ”falske” begær: alle dem der leder til ulykke og lidelse,¹²⁰⁰ i modsætning til begæret efter at ”elske sin næste”, som takket være de evige kosmiske skæbnelove udelukkende kan lede til lykken.

Indien – Ahisma eller atomvåben?

”It is the only thing that the atom bomb cannot destroy. Non-violence is the only thing, that is now left in the field.”
– Mahatma Gandhi ¹²⁰¹

Efter den 2. verdenskrigs rædsler havde Gandhi sammenlignet Ahimsa med atombomben. Det var ingen svær udregning. Det var ikke atomare våben, som gav Gandhi den tryghed og åndelige styrke han behøvede da han ledte sit folk ind i selvstændigheden. Gandhi havde vendt sig i sin grav hvis han havde vidst at Indien sidenhen begærede at udvikle sig til atommagt i konkurrence med sine naboer. Det var Gandhis udtalte ønske, at Indien skulle have den mindst tænkelige armé, og anvende sine ressourcer til samfundets bedste.¹²⁰² Indiens flag¹²⁰³ udtrykker på en gang dette ideal om fred og retfærdighed i form af Ashoka’s Dharma Chakra symbol i midten.¹²⁰⁴ Ashoka (322-180 Fkr.) blev længe regnet som verdens første pacifistiske regent i den indiske verdensmagt som spændte fra dagens Afghanistan i vest til Bangladesh i øst.¹²⁰⁵ Det har sat sine spor. I Indien går de fleste politimænd ikke med pistol. Forsynet med en lille trækæp skal politimanden overvåge lov og orden i det som snart er verdens folkerigeste land. Samtidig vil landet anvende større og større ressourcer på krig og oprustning. Hvordan skulle det gøre livet tryggere for de mange landsbyboere som flere steder plages af paramilitære styrker med frie tøjler. Indiens daværende premierminister Nehru kritiserede engang USA for atomkapløbet, men nu er Indien havnet i samme situation overfor Pakistan, Bangladesh og til dels Kina.¹²⁰⁶ Kashmir betragtes er stadig et åbent sår, og i 2019 brød konflikten ud igen. Har man helt glemt Gandhis vejledning om hvorledes man læger et sår, så det ikke breder sig yderligere; Ahisma.

Pakistan – Demokrati eller Teokrati?

”Det er ikke gennem isolering, men ved at samarbejde som verden bliver sikrere” – Benazir Bhutto

Drømmen om et kalifat omfattende alle ”umman”, dvs. muslimske folk i verden, kan fra tid til anden forene folkegrupper og nationer i Mellemøsten, Golfstaterne, Sydasiens, Centralasien og Østasien og dele af Afrika, men det er en anden sag når det kommer til praksis. Ligesom Europas religionskrige mellem ”kristne stater” udsprang af forskellige tolkninger af en og samme lære således er vi i dag vidne til forskellige muslimske sekters opfattelse af en og samme hellige bog og de deraf følgende dødbringende konflikter. Det forstod den Pakistanske premierminister Benazir Bhutto, og det var derfor hendes mål at skabe forståelse og broderskab mellem de stridende parter indbyrdes og i forholdet til andre religioner og kulturer. Hendes bemærkelsesværdige skrift ”Forsoning”¹²⁰⁷ blev færdigt og afleveret som manuskript den selv samme dag Bhutto blev dræbt

den 27. december 2007 som et forfærdeligt bevis på bogens hovedtese. Bogen peger på vejen til konsensus i den muslimske del af verden. Med teologisk fundament under sine analyser demonstrerer hun en gyldig tolkning, at også Islam peger på demokrati som vejen til freden, idet Islam bygger på de demokratiske principper om "Shura", dvs. rådslagning, "Ijma" dvs. enighed og "Ijtihad" dvs. den heraf følgende nytolkning og udvikling af den hellige tekst appliceret på den praktiske virkelighed. Vejen til denne konsensus går via en indre og ydre rådslagning. De varige løsninger inkluderer et varmt hjerte og det ægte gudsforhold.

Det er vel derfor, at vi har fået overleveret så mange beretninger fra den sociale og historiske baggrund for koranen og profetens eget liv.¹²⁰⁸ Hvis denne baggrund ikke spillede en rolle for forståelsen af koranen ville det jo være mærkeligt, at gøre så meget ud af den. Den religiøse ekspert har til opgave at applicere visdommen på den aktuelle virkelighed under stadig forandring. Der er f.eks. stor forskel på de koranvers som er skrevet i Mekka og efter profeten blev forvist til Medina. Den religiøse tekst kan således anvendes mod sit egentlige formål. Bhutto beskriver, at Sharia i realiteten er højst fleksibel. Den udtrykker ikke en "én gang for alle gældende rettesnor", men en metode til at nå frem til retfærdighed, ligestilling eller andre af de foreskrevne principper.¹²⁰⁹

Det var de færreste muslimer som selv granskede koranen, hvilket gjorde den indre kerne af ånd og visdom let at forvanske for radikale præster og selv de som kunne læse teksten på arabisk, kunne ikke altid forstå det de læste, selvom de havde lært at citere den. Mange muslimer kunne med andre ord ikke navigere i deres egen hellige tekst og situationen lignede den i Europa inden Luthers bestræbelser for at give menigmand adgang til at læse sin egen hellige tekst: Bibelen. Luthers hjælp blev starten på den moderne epoke. Derefter kunne bibelens humane forskrifter appliceres på alle dele af samfundet og virke som argument mod undertrykkelse og misforhold. Inden reformationen i Europa, kunne kirken f.eks. brandskatte bønderne med truslen om "det evige helvede". Det blev svært efter at Luther havde oversat Bibelen til tysk så folk selv kunne kontrollere om Gud nu også autoriserede handel med afladsbreve.¹²¹⁰ Reformationen som gjorde det muligt for fyrsterne i Europa at beskatte bønderne i stedet for kirken, og som i Danmark, Sverige og i England under Henrik VIII eksproprierte jorden fra Kirken. Reformationen skabte grundlaget for statsmagtens udbygning. Uden midler kan man ikke opbygge en stat. Store dele af den muslimske verden befinder sig i denne proces.

Pakistan – Visionen om det muslimske folkehjem

"Det skulle være helt på linje med Islam, i dens egentlige betydning, at forklare jihad mod fattigdommen, analfabetisme, sult og vanstyre. Dette er præcis hvad jeg foreslår."
– Benazir Bhutto

I den grad muslimer kan læse og tolke Koranen selv, ligesom Benazir Bhutto, vil de også kunne frigøre sig fra præsternes jerngreb. Takket være sit kendskab til koranen og den historiske Islam kunne Bhutto forklare, at Islam blev til midt i en væbnet konflikt, og hvorfor man ikke uden videre kan applicere dele af de historiske hændelser på nutidens verden. Formålet med religionen er ikke de konflikter, som prægede tiden for religionens fødsel. Religionen er jo til for at vise vej ud af dem og stimulere udviklingen af fred og retfærdighed.

Ligesom vi så det i Indien stammer også mange af Pakistans problemer fra den uforberedte selvstændighed fra England i 1947. Det efterfølgende kaos ledte til at hovedparten af ressourcerne havnede på den indiske side og Pakistan befandt sig i de følgende år i konstant militær konflikt med Indien for ikke at miste endnu flere ressourcer. Mellem 1947-50 anvendte det fattige land således 70% af sit budget på militære midler og i 1965 udbrød krigen igen.

1967 afgik Zulfikar Ali Bhutto. Han var ikke interesseret i den personlige tryghed det ville indebære at indgå i en proforma regering under militærdiktatoren Ayub Khan. Bhuttos mål var ægte demokrati og han udnyttede sin popularitet til at grundlægge, PPP Pakistans Peoples Party i november 1967 som en koalition på græsrodsniveau mellem forskellige grupper, politikere og intellektuelle. Ayub indførte dog snart en ny undtagelsestilstand og sådan gik det frem og tilbage. Ved valget 1970 vandt PPP en jordskredssejr, men blev så igen rendt over hovedet af militæret. Der skulle en ny krig med Indien i 1971 til at ydmyge Pakistan og dermed åbne militærets øjne for den uduelige diktator, som nu blev afsat. Zulfikar Ali Bhutto var herefter lovlig valgt præsident og indledte en vifte af reformationer inklusiv en maxgrænse på tre år for armechefens tjenestetid. Reformationerne omfattede gratis uddannelse for alle børn under 13 år, kvindernes ligestilling, lovbeskyttelse for minoriteter af alle slags, kvotering af minoriteter og kvinder ved diverse institutioner, love som skulle skabe tryghed ved ansættelsen, organisationsfrihed og en omfattende jordreform som Ali Bhutto demonstrerede ved selv at give 16.000 hektar land fra sig. Efter reformen var det forbudt for enkeltpersoner at eje mere end 60-80 hektar land og Pakistan gennemgik en særdeles positiv udvikling de følgende år.

Derefter blev det tid at lovfæste demokratiet med en ny grundlov. Magtens tredeling blev garanteret og den lovgivende magt givet helt i hænderne på nationalforsamlingen. Det følgende er et udrag af den dermed nyskabte konstitution for Pakistan som blev enstemmigt vedtaget 1973: *"Pakistans folk skal dermed garanteres grundlæggende rettigheder, herunder lige rettigheder til status, muligheder og retslig prøvning, social, økonomisk og politisk retfærdighed, samt meningsfrihed, ytringsfrihed, religionsfrihed og foreningsfrihed" ligesom forfatningen også indeholdt ordene om at "skabe et ligestillet samfund"...*

Zulfikar gjorde dog en fatal fejltagelse. General Mohammad Zia ul-Haq blev gjort til armechef. Zulfikar vidste at Zia var

vældig religiøs, men ikke, at han var inspireret af lederen for Jamaat-i Islami, Mawlana Mawdudi som sammenfattede de ekstremt religiøse menneskers synspunkter.¹²¹¹ Da Zulfikar og PPP ved valget 1977 igen blev valgt med rungende flertal af 155 ud af 200 pladser i parlamentet gik oppositionspartiet til aktion med en kampagne af vold og kaos som efterhånden, blev anledningen til islamisternes entré på den politiske scene med kravet om indførelse af Sharialov i Pakistan for at "genetablere lov og ret", hvilket banede vejen for Zia ul-Haqs militærkup den 5. juli 1977. To år efter lod Zia den lovligt valgte præsident Zulfikar henrette. Vi fik endnu et eks. på at religionen kan sætte demokratiet ud af spil. At det fik lov til at gå så galt må dog også forstås i lyset af den kolde krig. Det var ikke demokrati eller kampen mod religiøs ekstremisme, der var målet for USA, der betragtede Pakistans diktator Zia som allieret; i særlig grad efter Sovjetunionens intervention i Afghanistan 1979. Pakistans vordende demokrati betalte en høj pris for at agere affyringsrampe for USA's krig mod Sovjetunionen pr. stedfortræder i Afghanistan. Zia modtog en strøm af penge fra USA og Saudi Arabien, hvilket gjorde det muligt at opbygge en hær af religiøse fanatiske Mujahidinstyrker. Zia opfordrede og belønnede de religiøse fanatiske krigere og opbyggede heraf den hær som senere skulle destabilisere demokratiprocessen i flere lande. Samtidig islamiserede generalen Pakistans egen hær. Militærets motto blev ændret til: "*Iman taqwa, jihad fi sabiul Allah*" dvs. tro, fromhed og jihad for Allahs skyld. En koalition mellem militæret og islamisterne cementeredes og gjorde Pakistan til en stabil base for international terrorisme i kommende årtier. Pakistans efterretningstjeneste ISI ekspanderede og blev i denne tid en næsten uovervindelig skyggeregering i kampen mod demokratiet, ikke kun i Pakistan. Demokrater blev arresterede, pisket, torteret, dræbt og fængslet. En national overvågningsenhed "NAB" blev skabt med det officielle formål at undersøge og bekæmpe korrupsion, men i praksis anvendt til at udrydde moderate medlemmer af oppositionen ifølge Benazir Bhutto i sin bog.

Samtidig med at amerikanerne påstod sig kæmpe for demokratiet allierede man sig med den ene Pakistanske militærdiktator efter den anden. Diktatorer som på hjemmefronten legitimerede sig under dække af Islam, men som i realiteten erstattede mangfoldigheden med den muslimske sekt Jamaat-i Islami tilhængere og forstokkede lærebøger. Den djævelske alliance illustreres af, at også Afghanistan og USA produktet Osama Bin Laden aktivt modarbejdede den nye politiske stjerne; Benazir Bhuttos kamp for at videreføre sin fars arbejde. De mange penge som USA pumpede ind var ligeledes med til at legitimere Zias regime økonomisk, samtidigt med at mange områder stagnerede i skyggen af diktaturet. Den brutale virkelighed illustreres af forfølgelsen af Benazir Bhuttos egen familie. Ikke kun hendes far blev dræbt, men hun fik også selv fysiske og psykiske mén af mishandling, ligesom hendes bror blev dræbt i 1985. Det var en mærkelig allieret amerikanerne havde valgt i "kampen for frihed".

Pakistan – I skyggen af talibanerne

I realiteten blev medlemmerne af familien Bhutto dræbt en efter en i kampen for et demokratisk Pakistan. Fremtiden vil vise hvorvidt visionen de døde for, lever videre i nationens sjæl. Familien blev virkeliggørelsen af det gamle ordsprog: "*Med sin død skænkede de os sit liv.*"

I 1988 trak Sovjetunionen sig ud af Afghanistan og samme år døde diktatoren Zia ul-Haq i en flyulykke, hvilket sammen med andre omstændigheder gjorde det muligt for Zulfikars datter Benazir Bhutto at blive valgt som præsident samme år. På dette tidspunkt var landet imidlertid gennemficeret af militarisme. Pakistans efterretningstjeneste, ISI, blev den sværeste modstander af PPP og Benazirs folkevalgte regering. Konsekvensen af at opretholde hemmelige efterretningstjenester i konkurrence med åbne frie demokratiske institutioner blev åbenlys. Benazir satte dog ufortrødent gang i reformerne. På få år etableredes over 18.000 grund- og gymnasieskoler ligesom el-nettet blev udbygget i 40.000 byer og Benazir blev ven med Indiens premierminister Rajiv Gandhi hvilket dæmpede det katastrofale militære kapløb. Benazir åbnede Pakistan for vesten, hvilket også blev kimen til hendes undergang i det gennemislamiserede samfund. En målrettet kampagne blev rettet mod hende personligt hvori også USA's allierede "frihedskæmper" Osama Bin Laden¹²¹² var involveret. Bin Laden tilbød således hvert parlamentsmedlem som ville stemme for et mistillidsvotum til Benazir Bhutto en hel mio. dollar. Kupmagerne havde dog forregnet sig. Benazir var for populær også i parlamentet og komplottet endte i første omgang med et nederlag.

Benazir forsøgte herefter at tage kontrol over ISI, ved at afskedige generalen, men "staten i staten" var for mægtig og denne gang blev det hendes egen undergang. Et tillæg til konstitutionen blev anvendt til at styrte Bhuttos regering, og arrestere hendes mand. Ved det efterfølgende riggede valg i 1990 indsattes en marionetregering som øjeblikkelig gik i gang med at afskaffe de sociale programmer, der var sat i gang under Bhutto. Bhutto var selv så populær, at man ikke kunne udelukke hende helt og hun sad herefter i parlamentet som oppositionsleder, uden magt men vidne til hvad der skete. En større kampagne blev iværksat. Man ville ødelægge folkets tillid til PPP, det socialdemokrati som Bhuttos far havde grundlagt og diverse "false flag" aktioner blev planlagt, men opsnappet af udenlandske agenter. Benazir beskriver i sin bog "Forsoning" hvorledes 90'erne optrapning af vold og politisk retorik trin for trin ledte frem til "krigen mod terror" i år 2001.

Inden da, lykkedes det overraskende nok for Benazir og PPP at vinde valget igen i 1993, og arbejdet fra den forrige mandatperiode kunne fortsætte. Ikke mindre end 30.000 nye grund- og gymnasieskoler så dagens lys og 100.000 kvinder blev på kort tid uddannet til at varetage samfundsfunktioner

indenfor sundhed og familieplanlægning. Omverdenen genvandt tilliden til Pakistan, hvilket udtrykte sig i en 4-dobling af de udenlandske investeringer på blot et år og Pakistan var snart en af de 10 hurtigst voksende økonomier i verden. Ikke kun uddannelsessystemet, men også digital kommunikation blev udbygget og moderniseret. Igen var det dog selve udviklingen, de nødvendige moderniseringer, som forårsagede de religiøse ekstremisters modstand. Deres popularitet var baseret på uvidende og fattige mennesker. I samspil med de andre udemokratiske kræfter sattes nu endnu et komplot i værk. Et udemokratisk tillæg til konstitutionen blev igen i 1996 anvendt for at stoppe Benazirs regering i den selv samme periode hvor Al-Qaida i Afghanistan gik i gang med at rekruttere fanatiske muslimer fra hele verden. Det er ikke mærkeligt, at Osama Bin Laden gjorde stor modstand mod Bhutto og hendes reformer, idet man satte sit håb til en ren religiøst styret stat, og behøvede Pakistan som opløbsland til den store kamp. Det var USA, som pga. sit blinde had til Sovjetunionen, finansierede og via ISI uddannede disse religiøse ekstremister. Da Pakistan nu i realiteten stod uden en demokratisk valgt regering, kunne talibanerne med ISI's hjælp let etablere sig i flere provinser i Pakistan.

Benazirs anden bror blev dræbt og 1997 blev året for det riggede valg til en nyt Pakistansk marionetregering. Denne gang gik man effektivt til værks. Hele det demokratiske system blev sat ud af spillet, egne udvalgte dommere indsattes sammen med en ny hærchef. Kort efter tiltog spændingerne med Indien igen og Kargilkonflikten var i 1999 tæt på at eskalere til en atomkrig.¹²¹³ Det var i den situation den amerikanske præsident Bill Clinton bad Pakistan om at trække sig tilbage, hvilket blev et moralsk nederlag for den siddende præsident og gjorde det muligt for den nye hærchef, Pervez Musharraf, at kuppe den officielle regering den 12. oktober 1999. Herefter indsatte Musharraf sig selv som præsident ved et nyt rigget valg og Benazir flygtede ud af landet. Den dødbringende cocktail af religiøs fanatisme i samarbejde med militær og efterretningsvæsen tog livet af Pakistans folkehjem version 1.0.

Benazir Bhutto var stadig umådelig populær. Da hun efter 8 års eksil vender tilbage til Pakistan den 18. oktober 2007 bliver hun modtaget af millioner af begejstrede mennesker i hovedstaden Karachi. Man forsøger øjeblikkelig at dræbe hende endnu en gang. Midt i det store optog sprænger to bomber som tager 179 mennesker med sig i døden, og sårer mindst 600 mennesker, mens Benazir overlever som ved et mirakel. Ved det efterfølgende protestmøde arrangeret den 9. november 2007 arresteres 5.000 mennesker, men heller ikke dette sætter en stopper for Benazirs demokratikampagne. Hun bliver nu selv arresteret sammen med ikke mindre end 18.000 tilhængere, men frigives dagen efter og fortsætter ufortrødent sin kampagne indtil hun bliver myrdet ved et politisk møde i Rawalpindi den 27. december 2007 hvor hun både beskydes og udsættes for en selvmordsbomber. Man ville for enhver pris slippe af med det besværlige alternativ til diktatoren Musharraf som bekvemt, og i overensstemmelse med CIA,¹²¹⁴ herefter udpeger en talibansk krigsherre som

morderen. Kort forinden var Musharraf blevet tvunget til at tage stilling mod Taliban, idet ekstremister havde besat den røde moské i Islamabad hvorfra de åbent udfordrede diktatoren.¹²¹⁵ Styret som selv havde givet næring til den religiøse ekstremisme, blev nu selv målet for ekstremisternes kamp og talibanerne, som selv i sin tid var blevet betalt og udstyret af USA, pegede fingre af samarbejdet med vesten og USA indtil den pakistanske hær fik nok og tog kontrol over Peshawar nær grænsen til Afghanistan hvortil man opførte en lang mur. Derefter gik man igang med at indfange de unge terrorister, og sende dem til omskoling i "Projekt Sabaoon". Under vejledning af chefpsykologen Zia ul-Hasan er over 1000 unge allerede blevet afradikaliseret, og det viste sig snart at en civil uddannelse var langt mere effektiv end fængsel, som blot forhærdede de unge mennesker. Her var virkeligt noget at lære for Vesten som gennem flere år grublede over hvad man skulle gøre med de mange hjemvendte IS-terrorister.¹²¹⁶

Pakistan – I modsætningernes vold

"Tyranniet kan inte bestå" – Iqbal, Pakistansk poet

Det pakistanske styre havde sat sig midt imellem to stole. Man havde med vold og magt modarbejdet Bhuttos moderate regeringer og partiet PPP, som via sit store sociale patos beviste sin evne til at bygge broer mellem grupper i det pakistanske samfund på græsrodsniveau.

Det var Bhuttos mål at skabe en Pakistansk variant af den sekulariserede demokratiske velfærdsstat, uden at det skete på bekostning af religiøse og åndelige værdier og målet havde været at forene det splittede land ved hjælp af græsrodsarbejde. Spørgsmålet er naturligvis om dette overhovedet er muligt, så længe en religiøs majoritet tolker religionen i termer af dogmatiske love og regler, som skal følges bogstaveligt snarere end anvendes som vejledning i Gudsforhold, åndelighed og human væremåde.¹²¹⁷ I lyset af udviklingen kunne det se ud som om det store flertal af befolkningen endnu ikke havde løftet sig ud af den dogmatiske lovreligiøse åndelige territorie, men vi kan på den anden side ikke vide hvad der var sket hvis vesten i stedet havde taget utvetydig stilling imod de militærdiktatorer, der bekæmpede Benazir af al magt.¹²¹⁸

Når man læser om Bhutto på nettet, må man i øvrigt ikke glemme, at sejrherrene skriver historien. På svensk Wikipedia (2019) kan man f.eks. læse følgende påstand: *"Bhutto (Benazir) möjliggjorde indirekt att talibanerna fick makten i Afghanistan, då Bhutto stödde talibanerna, som hade en fristad i pakistanska koranskolor, mot lokala krigsherrar."*¹²¹⁹ Er dette ikke en mærkelig konklusion på Benazir Bhuttos livslange kamp mod religiøs ekstremisme så som denne ekstremisme udtryktes af "Jamaat-i Islami" under beskyttelse af de skiftende militærdiktatorer med USA's støtte og militære hjælp? Hvorfor støtte militæret og ikke Beazirs Bhuttos kamp for demokrati og retfærdighed?

En dag vil den virkelige fred og retfærdigheds sol gå op over Pakistan, men det er stadig uvist om atommagten inden da skal tvinges igennem endnu en periode af religiøst diktatur.¹²²⁰ Det er Benazirs fortjeneste, at vise hvorledes en sådan virkelighed på ingen måde kan udgøre opfyldelsen af den åndelige kerne i de hellige tekster, men snarere en parodi på samme.

*"Islam udnyttes nu for rendyrkede politiske formål af en gruppe mennesker som er vrede på vestverden. Religionen udnyttes og manipuleres til politiske formål, ikke for åndlige."*¹²²¹

– Benazir Bhutto

Pakistan – Fra Bhutto til Malala

"De kan inte stoppa mig. Jag vill ha min undervisning, om det så är i hemmet, skolan eller någon annanstans"

– Malala Yousafzai 11 år gammel

Benazir Bhutto falsificerede dogmerne om at nutidens kvindeundertrykkelse kan legitimeres i den hellige tekst. Man kan ikke så godt påstå at kvinden skal holde sig inden døre med henvisning til profeten Muhammeds ord, idet Muhammed selv giftede sig med en handlekraftig handelskvinde og ikke en passiv skygge til sin mand. Benazir:

"Jeg voksede op i et hjem, hvor kvinden og manden var ligestillede. Mine forældre havde de samme forventninger på sine to døtre, som på sine to sønner. Vi havde samme ansvar og samme forpligtelser. Og vigtigst af alt; vi havde samme muligheder. Alle vi fire – to sønner og to døtre – fik bedst mulige uddannelse og ikke bare tillods, men forventedes studere ved de bedste universiteter i verden og læse flittigt. Alle vi fire blev opdraget til at se det som vores pligt at tjene vores folk, som en måde at betale alt det vi havde fået tilbage til samfundet." Bhutto fortsætter: *"Da det blev tid til at bære min fars arv, og lede hans parti i Pakistans Peoples party, PPP, var det jeg, hans ældste barn som befandt sig i Pakistan, som blev valgt til leder i kampen for demokrati."* Bhutto gør let op med de mange byrder der pålægges kvinderne uden belæg i den hellige tekst. At nogle afrikanske stammesamfund stadig følger fortidens barbariske skikke og omskærer kvinderne, har ikke noget med Islam at gøre. Ikke engang den udbredte debat om "slør eller ej", kan legitimeres vha. koranen.¹²²² Det famøse koransted lyder: *"Profet! Sig til dine hustruer og dine døtre – og til (alle) troende kvinder – at de (udenfor hjemmet) nøje må omsvøbe sig sit ydertøj; på denne måde bliver de lettere at igenkende (som anstændige kvinder) og undgår at blive krænkede. Gud er stadigt tilgivende, barmhjertig."*

Ordene var tydeligvis rettet til Muhammeds egen familie i den konkrete situation. Profeten var netop udvandret til

Medina, hvor han skulle grundlægge den første muslimske stat og derfor gøre et optimalt godt indtryk. Bhutto bar ikke selv slør medmindre hun havde lyst, og hun citerede gerne sin far den tidligere pakistanske præsident Zulfikar Ali Bhutto: *"Min datter behøver ikke bære slør."* Bhutto citerede gerne et berømt sted i koranen *"Det bedste slør, er sløret i øjnene."*, hvilket udtrykker essensen i diskussionen, nemlig at man bør se på kvinder med respekt. Bhutto citerer også andre vers som argument for et neutralt forhold mellem kvinden og manden som begge bør møde hinanden med respekt.¹²²³ Ligestillingen mellem mand og kvinde gælder således både inden og efter ægteskabets indgåelse, også med hensyn til ejendom.¹²²⁴ Bhutto: *"Koranen siger klart og tydeligt, at ejendom, også efter giftemålet, tilhører kvinden og ikke må overtages af manden fordi de er gift."*

Bhuttos revolution fortsætter. Talibanernes kvindesyn blev åbenbaret for verden gennem den taliban som i 2012 skød en ung skolepige Malala Yousafzai i hovedet. Malala blev skudt flere gange fordi hun gik i Benazirs fodspor og hævdede sin ret til at gå i skole. Hun befandt sig i skolebussen uden slør på, da hun blev skudt, livstruende såret og havnede i koma. Gud ville det anderledes. Malala overlevede mirakuløst og udgav allerede året efter bogen "Jeg er Malala", hvorved hun blev talsperson for de mange piger som stadig lever i dette helvede. Efter drabsforsøget vedtog Pakistan en lov som skulle garantere alle børns ret til undervisning og i 2014 blev Malala tildelt Nobels fredspris som den yngste prismodtager nogensinde. Livet havde skabt endnu et eksempel. Vi må ikke glemme Malalas ord i sin bog, hvor hun konstaterer talibanernes fremmarch i sin hjemegn: *"Alt dette skete og ingen gjorde noget!"*.

Tyrkiet – Sekularisering eller diktatur?

"Da kongemagten eller det moderne diktatur, ukærligheden og friheds-berøvelsen er noget, der allerede er udlevet, vil det falde som den afblomstrede kulturepoke, det udgør, og de nye demokratiske impulser vil sejre." – Martinus¹²²⁵

Næsten 100 år efter opløsningen af det Osmanniske rige og udråbelsen af republikken Tyrkiet i 1923, er landet igen præget af nationalisme og religiøs retorik. Begivenhederne illustrerer, at man ikke kan skære sine egne rødder af således som den tyrkiske landsfader Mustafa Kemal Atatürk dengang forsøgte. Med et sværds slag ville Atatürk gøre op med Kalifatet, den religiøse stat. De religiøse skoler blev lukket og eleverne sluset til statslige skoler. Fez'en og kvindernes ansigtsslør blev forbudt, det moderne latinske alfabet blev indført 1928, og i det følgende århundrede befæstede det moderne sekulariserede Tyrkiet sine positioner. Det troede man i al fald.¹²²⁶ Hændelserne motiverede nemlig også den modreaktion vi i dag oplever konsekvenserne af. Det var f.eks. begivenhederne i Tyrkiet som fik Hasan Al-Banna til at

grundlægge "Det Muslimske Brødrskab" i Egypten tilbage i 1928 netop som en modvægt til Vesten påvirkning.¹²²⁷

Det er svært, at diktere menneskenes åndelige natur udefra, det er jo tværtimod deres erfaringer, empati og åndelige natur, der inspirerer deres handlinger. Det var vi vidne til i Iran, hvor en mindre kosmopolitisk elite ved revolutionen 1979 blev styrtet af mennesker, med forankring i tusindårige traditioner. Nu har også Tyrkiet været igennem sin "revolution" efter årtiers vaklen mellem militærkup og demokrati. Tyrkiets leder Recep Tayyip Erdogan voksede selv op blandt Istanbuls fattige, religiøse og konservative muslimer. Han har udtrykt, at han oplevede det sekulariserede Tyrkiet som en diskriminering af den store religiøse del af befolkningen; hans kernevælgere. I 2014 udtalte Erdogan f.eks. at det var som at "*skære halspulsåren over på Tyrkiet.*" da man forlod det arabiske alfabet.¹²²⁸

I 2007 fik Tyrkiet sin første statsleder, med rødder i politisk Islam; Abdullah Gül. Også Erdogan stillede op, men blev forhindret pga sin utilsørede Islam-agenda. Erdogan blev i stedet premierminister. Erdogan var mindre moderat, og mindre populær, end præsident Gül hvis mål var at lede Tyrkiet ind i EU. Da dette mislykkedes, 45 år efter at Tyrkiet underskrev en associeringsaftale med EU, blev det dråben som fik bægre til at flyde over. Den optrappede ordkrig mellem Tyrkiet og Tyskland kan forklares med, at det primært var Tyskland som satte sig imod. Modstanden gav kun Erdogan mere medvind. Dengang var Erdogan allieret med imamen Fetullah Gülen, lederen af "Gülen-bevægelsen" med mio. af tilhængere, som gav den politiske islam et ansigt Vesten kunne acceptere.

I 2013 skilte vandene. Den ydre fjende, det sekulariserede Tyrkiet, var på det tidspunkt allerede manet til jorden, og præsidentvalget blev en magtkamp mellem forskellige repræsentanter for politisk islam. Fetullah Gülen anklagede Erdogan for korruption, hvilket tvang flere ministre til at afgå,¹²²⁹ og Erdogan på den anden side anklagede Gülen for at, ved hjælp af sine tilhængere, undergrave staten og berede vej for Gülen.¹²³⁰ Da Erdogan 2014 blev valgt som præsident, indledtes en voldsom kampagne mod tusinder af skoler, universiteter og institutioner, der var inspireret af Gülen-bevægelsen, og mod Erdogans tidligere kollega Abdullah Gül. Det er baggrunden for det såkaldte "kupforsøg" i Tyrkiet 2016¹²³¹, beskrevet i noterne til tredje del af denne tekst. Erdogan fik sit argument for massiv forfølgelse af alle politiske modstandere. Året efter gennemførte Erdogan en folkeafstemning, der gav ham næsten diktatorisk magt,¹²³² og siden da har en massiv propagandamaskine via radio, tv og aviser pumpet præsidentens meninger ud. Der spilles på religiøs retorik, som at Vesten er på korstog mod Islam, herunder den mest udviklede af de muslimske nationer; Tyrkiet. I lyset af magtkampen med de andre islam-inspirerede politikere, er det imidlertid ikke helt klart hvad målet er. Er religionen blot en camouflage af magtkampen?¹²³³

Der er dog ingen tvivl om, at Erdogans Tyrkiet igen vander sine religiøse rødder. Det er f.eks. igen blevet forbudt at undervise i evolutionslæren i Tyrkiet,¹²³⁴ og de kurdiske styrker

i Syrien, som netop havde overvundet den islamiske stat, IS, blev den store fjende som i 2018 skulle forene nationen.¹²³⁵ Enhver protest mod udviklingen¹²³⁶ blev overdøvet af nationalisme og krigstropeter. Folket blev ensrettet med ultimatummet: "*Er du for eller imod terroristerne?*"¹²³⁷ Pludselig var alle Erdogans modstandere i realiteten "terrorister", både almindelige politikere som svensk kurdiske Hamit Biten,¹²³⁸ tilhængere af Gülen og kurdiske frihedskæmpere. Jan. 2018 bombede man distriktet Afrin, et af de eneste resterende trygge områder i Syrien, der allerede var sprængt i ruiner. Netop i dette område havde hundrede tusinder af mennesker med forskellige religion og etnicitet søgt tilflugt. Det er ligeledes herfra vi hørte beretninger om kvindelige soldater, der hellere bekæmpede IS end at lade sig tage til fange. I Afrin og to andre kantonen hvis navn er Rojava, uds spillede sig i realiteten en politisk og social revolution hvor kvinder sad på halvdelen af ministerposterne.¹²³⁹ Rojava udgjorde begyndelsen på en autonom stat under beskyttelse af den kurdiske milits YPG i det nordlige Syrien langs grænsen til Tyrkiet. Det er denne udvikling Erdogan vil bekæmpe. YPG er søsterorganisation til PKK som ligger i krig med Tyrkiet. I følge den tidligere amerikanske forsvarsminister Chuck Hegel sagde Erdogan til ham i 2014: "*Vi vil gøre alt som står i vores magt for at gøre slut på kurderne.*"¹²⁴⁰ Da Tyrkiet invadere Syrien oktober 2019, var det for at skabe en 30 km dyb sikkerheds zone hvor man ville etablere 140 landsbyer og begynde at genhuse de mange mio. syriske flygtninge i Tyrkiet. Denne zone skulle følge hele den tyrkisk-syriske grænse og dermed samtidigt skabe beskyttelse mod kurdisk indblanding i Tyrkiet. Europa var nød til at se igennem fingre med invasionen; Hvis Europa åbner munden åbner Erdogan istedet grænsen mod Europa som han udtrykte det i en tale den 10. oktober 2019: "*Hallå, EU, vågn op. Jeg siger det en gang til: Hvis i forsøger at beskrive vores operation som en invasion, så gør i det let for os. Så åbner vi porten og sender 3,6 mio. emigranter til jer.*"

Tyrkiet er i dag et diktatur. Da oppositionen vandt lokalvalget i Istanbul marts 2019, svarede Erdogan med at erklære valgresultatet ugyldigt.¹²⁴¹ Den tyrkiske stat forsøger at udøve total kontrol over sine indbyggere indenfor og udenfor landets grænser, ligesom oppositionelle længe har levet i frygt for "De grå ulve", der ifølge Tyrkiets egne myndigheder står bag mordet på over 600 mennesker indenfor og udenfor Tyrkiets grænser. I december 2018 vidnede en tidligere fange i et af Tyrkiets hemmelige torturfængsler, hvorledes han blev kidnappet på åben gade i Ankara og ført bort. Sådanne kidnappinger til Tyrkiske fængsler har fundet sted fra Kosovo, Gabon, Sudan, Moldavien, Azerbajdzjan, Ukraina, Malaysia, og andre lande som ikke har strittet imod.¹²⁴² Ved nytår 2017 kom et dekret, der gjorde det legitimt for civile at anvende vold for at forsvare Tyrkiet mod "teror", dvs. mod alle som kritiserer den nuværende udvikling. Det forrige bombardement i Syrien¹²⁴³ kaldtes for "Operation Olivenkvist" på samme måde som invasionen af Cypern i 1974 fik navnet "Operation Fred". Religion er det strålende middel til kontrol over nationens borgere. Den statslige religionsmyndighed "Diyamet" er Tyrkiets svar på NSA. Diyanet har 100.000 ansatte. Herfra blev nationens religiøse tjenestemænd i 2018 opfordret til at prædike decide-

rede erobringsbønner i de 90.000 moskeer til hjælp for krigen i Syrien.¹²⁴⁴ I 2016 lækkede et dokument, som viste hvorledes Diyanet bad de tyrkiske ambassader i Europa registrere og sende navnelister på tyrkere som sympatiserede med oppositionslederen Fetullah Gülen. Tyrkere overalt i Europa bliver således registrerede og holdt under opsyn. Det er ikke engang tilladt for tyrkere i udlandet at afsværge sig sit tyrkiske medborgerskab. Diyanet står via deres stiftelser i mange lande bag opførelsen af moskeer i disse lande. I Sverige sker det til eksempel via stiftelsen "Isvec Islam Vakfi" som står bag 9 moskeer. Diyanet både udvælger og uddanner de imamer som skal prædike og mindst 14 svenske imamer er direkte aflønnet af Tyrkiet. I Danmark ejer Diyanet 29 moskebygninger ifølge rapporten "Moskéer i Danmark 2".¹²⁴⁵ Diyanet tillader f.eks. ægteskaber indgået med børn ned til 9 år gamle, på trods af Tyrkiets officielle aldersgrænse på 18 år. Ved at lade en imam vie parterne, omgås loven. Der er god grund til at se nærmere på en myndighed, der med sådanne læresætninger påvirker tyrkere i udlandet. Alt tyder således på, at Benazir Bhutto fik ret i sine advarsler, da hun i 2007 skrev at Erdogans virkelige mål var at styre landet i fundamentalistisk retning. Erdogan spiller på de mange tyrkiske indbyggere i de andre europæiske lande, som en slags "trojansk hest". Han opfordrede f.eks. i 2017 muslimer i Tyskland til at få så mange børn som muligt.¹²⁴⁶ Dermed er Erdogan naturligvis kun med til at bekræfte de europæiske landes opfattelse af Erdogan og deraf tøvende holdning. Med sin kompromisløse vægren mod at slippe en amerikansk pastor ud fra sin husarrest har han også fået USAs regering imod sig.¹²⁴⁷ USA truer Tyrkiet med sanktioner hvis man ikke slipper den kristne præst fri. Den retoriske optrapning finder sted som forsvar for pastor Andrew Brunson, altså en repræsentant for den kristne kirke. Tiden vil vise hvor fast Tyrkiet står fast på sin politiske og religiøse nidkærhed. Den kortvarige nationalistiske rus er blevet afløst af éen voldsomme inflation, der i 2018 overgik 25%.¹²⁴⁸ Prisen på fødevarer er steget til det tredobbelte indenfor kort tid. Erdogan anklagede omverdenen for konspiration,¹²⁴⁹ og forsøgte lede omverdenens opmærksomhed bort fra sit engagement Syrien. Det ændrer ikke på Tyrkiets afhængighed af den selv samme omverden som illustreret i Trumps advarsel til Tyrkiet om ikke at gå for hårdt frem. Trump vil i så fald "fuldstændigt ødelægge og ruinere den tyrkiske økonomi".¹²⁵⁰

1250

Vil "den stærke mand" skære knuden over, eller er det netop dyrkelsen af de nationalistiske idealer som er knuden?

*"Efterhånden vil sådanne individer såvel indenfor penge-magten som indenfor statsmagten, der på grund af overlegen selvished i deres egen bevidsthed bliver egoismens, besiddelsens, udbytningens og krigens lydige forkæmpere, forholdsvis hurtigt blive afsløret som usamfundsmæssige. De er blinde politikere."*¹²⁵¹

– Martinus

Iran – Demokrati, marionetteater og fundamentalisme

"My greatest sin is that I nationalized Iran's oil industry and discarded the system of political and economic exploitation by the world's greatest empire. This at the cost to myself, my family; and at the risk of losing my life" – Mohammad Mosaddegh citeret fra sin forsvarstale.¹²⁵²

Det nuværende konflikt mellem Iran og USA daterer sig til en ordre præsident Eisenhower i sin tid gav CIA. Man skulle kuppe den demokratisk valgte Mohammad Mosaddegh, Mellemøstens lysende stjerne, hvis portræt prydede forsiden på Time Magazine som årets mand 1951. Mosaddegh var den første iraner, der tog doktoreksamen ved et europæisk universitet; garant for demokratiets trygge trinvis udvikling. Iran var pioner i Mellemøsten. Sådan skulle det ikke fortsætte. For Vesten handlede det udelukkende om kontrol over olien. USA ville ikke risikere at Mosaddegh, skulle vende sig til russerne og foretrak at indsætte sin egen marionet selvom alle vidste at Mosaddegh ikke var kommunist.¹²⁵³ Operation "Ajax" indledtes den 25. juni 1953 med et "oprør" som i realiteten bestod af betalte kupmagere. Pludselig blev Teheran kastet ud i kaos. Man købte journalister, officerer og parlamentsmedlemmer, til at anklage Mosaddegh for at være både jøde og kommunist, ligesom man ikke gik af vejen for at betale kriminelle for at ødelægge moskeer. Den oppiskede stemning blev udnyttet og snart sad Mosaddegh i fængsel og Riza Khan på magten.¹²⁵⁴ Irans nye diktator takkede USA ved at købe militært materiale for over 10 mia. dollar mellem 1952 og 1956 samtidigt med at han udrensede alle Mosaddeghs venner. Mohammad Mosaddegh døde i husarrest. Britterne kunne fortsat kontrollere det Anglo-Persian Oil company, omend USA tilskansede sig en større andel af den iranske olie. Det er på denne baggrund ikke så mærkeligt at iranerne sidenhen blev vældigt mistroiske mod vesten. Benazir Bhutto: *"At en legitimt valgt regering som havde folkets opbakning skulle demonteres af et samarbejde mellem en autoritær muslims leder og vestlige regeringer var et fænomen, som skulle gentage sig over hele den muslimske verden."*¹²⁵⁵

Bhutto påstod, at det i realiteten var vestens overgreb i Iran som ledte til, at den anden yderlighed, det brutale præstestyre i 1979 kunne få folkets støtte til at gribe magten: *"At alle folk i den muslimske verden var det mindst sandsynligt, at iranerne skulle vælge en religiøst ekstremistisk fremtid, men årtier af undertrykkelse og kvælning af alle demokratiske initiativ, havde haft en meget stor påvirkning på iranernes politiske holdninger. I den vestfødte diktators tyranni blev "manden på gaden" ekstremist, med den khomeyniledte iranske revolution som resultat. Hvis landet var blevet liberaliseret havde dette kunne undgås."*¹²⁵⁶

Socialister og kommunister, der havde været indædte modstandere til Shahan og derfor havde hjulpet revolutionen på vej, blev nu de første ofre. Man burde have vidst bedre end at bane vej for en radikal islamist som Khomeyni. Allerede i flyet på vej hjem, blev Khomeyni forelagt et enkelt

spørgsmål af journalisten Peter Jennings da de kom indenfor Iransk luftrum: *"Ayatollah, would you be so kind as to tell us how you feel about being back in Iran?"* Khomeyni svarede: *"Hichi"* hvilket betyder "ingenting".¹²⁵⁷ Det var således ikke nogen udpræget empatisk leder for "folket", der ankom til lufthavnen. Kontrasten mellem folkets håb om frihed, og det totale diktatur, der ventede dem kunne dermed ikke blive større som det næsten fremgik af Khomeynis første tale.¹²⁵⁸ Khomeinis udtrykte ingen anden politisk vision end opgøret med repræsentanter for Shahens sekulariserede styre, der herefter skulle bekæmpes som kriminelle. De religiøse kampråb overdøvede al politisk retorik og snart blev folk henrettet på stribet. Det gik med gru op for folket, at deres første frie stund længe, skulle blive den sidste. Regimet vendte sig indad i overkompensation mod Shahens moderne initiativer og ethvert kompromis var udelukket. Da præsident Carter forsøgte at gyde olie på vandene, blev svaret den efterfølgende besættelse af USA's ambassade. USA sås efterfølgende som den "store satan", og Israel som den "lille satan". Fronten var trukket op og de 125.000 revolutionsgardister, IRGG, skulle stå vagt.¹²⁵⁹ Irans tidligere præsident Ahmadijad var en del af IRGG, som kontrollerer Irans økonomi og rekrutterer proselytter verden over i den ventede konfrontation. På en konference i Polen februar 2019 diskuterede repræsentanter for 60 nationer, under ledelse af USA's udenrigsminister situationen i Mellemøsten med fokus på Iran. Den israelske premierminister udtalte samtidigt i en video på regeringens hjemmeside, at det egentlige mål var konsensus om en krig mod Iran. IRGG står på spring for at angribe vestlige mål i tilfælde af en krig, og provokerer derfor gerne.

Kina – Riget i midten?

En ny verdensorden er ved at blive etableret med tyngdepunkt i Kina,¹²⁶⁰ der igen er blevet "Riget i midten".¹²⁶¹ Indtil videre indebærer "ny" hverken økonomisk retfærdighed, menneskerettigheder eller demokrati, men det er måske også for meget forlangt af et land, der på kort sigt har udviklet sig fra fattigdom til stormagtsstatus. Den 11. november 2017 udkom det toneangivende tyske ugeblad der Spiegel med ordene "Xing lai!" dvs. "Vågn op" på den røde forside. Derefter fortsatte teksten: *"Derfor er Kina allerede verdensmagt nr. 1"*. Fra sin perifere rolle er Kina igen "riget i midten" og præsident Xi Jinpings vision er fortsat vækst frem til kulminationen i år 2049, året for Folkerepublikkens 100års jubilæum. Man får et indtryk af det mægtige rige ved at sammenligne Kinas 120 millionbyer, snart 220,¹²⁶² med Europas 35. Blot ti mil fra Peking er man i øjeblikket ved at opføre en ny by "Xiongan New Area" med et areal 3 gange New York.¹²⁶³ Kina uddanner årligt 2 mio. ingeniører og naturvidenskabsmænd og er allerede indehaver af verdens to største og mægtigste banker.¹²⁶⁴ Med Kina som akse og mål er verdens største infrastrukturprojekt, med det symbolske navn "Silkevejen"¹²⁶⁵ i øjeblikket ved at forbinde en række asiatiske lande og kommunikationen opgraderes i

rekordfart.¹²⁶⁶ Kinesiske virksomheder opkøber i hastig fart virksomheder med knowhow indenfor områder man behøver, og intentionen er at være verdensledende bl.a. indenfor informationsteknologi, robotter og kunstig intelligens med Tyskland som teknisk forbillede.¹²⁶⁷ Allerede ved sin indsættelsestale som præsident i år 2012 slog Xi Jinping tonen an og udstak de trinvisse kommende mål. Først parolen "Made in China 2015",¹²⁶⁸ og derefter at Kinas befolkning som helhed i 2021, 100 år efter kommunistpartiets grundlæggelse, skal repræsentere en "middelhøj levestandard" der senest i år 2049 skal udmunde i opfyldelsen af den kinesiske nations "store fornyelse" hvad det så end indebærer.

Paradoksalt nok præges "verdens største kommunistiske stat" indtil videre også af verdens største forskel på rig og fattig.¹²⁶⁹ Samtidig er Kina dog også næsten det eneste land, som lykkes leve op til FNs Milleniummålsætning om at halvere fattigdommen: "Millennium Development Goals", MDG vedtaget i september år 2000. I 1981 vurderede WB, at der var 65% ekstremt fattige mennesker i Kina. I år 2004 var tallet allerede nede på 10%. 500 mio. mennesker var på lidt over 20 år flyttet ud af ekstrem fattigdom og udviklingen fortsatte. Allerede på Folkekongressen 2019 kunne premierminister Li Keqiang konkludere, at Kina havde forflyttet sig fra at have tyngdepunkt i fremstillings- til serviceøkonomi.¹²⁷⁰ Andelen af ældre bliver flere og flere, og den voksende middelklasse kræver ren luft, rent vand og bedre infrastruktur. Staten bliver tvunget til at investere hvilket også indebærer, at det årlige offentlige budget kører med større og større underskud år efter år, ligesom f.eks. i USA.¹²⁷¹ Det var ikke den tidligere formand Maos fortjeneste. Mao har, trods sin popularitet, vist sig at være en parentes i udviklingen, en kejser i en lang rækkefølge af kejsere. Da Mao med sin "kommunistiske revolution" tog magten, var det egentligt ikke i strid med traditionen i det strengt hierarkiske samfund. Kejseren var Guds repræsentant, og på lignende vis blev også formand Mao dyrket. Kun hvis det gik dårligt for nationen, var det tegn på, at kejseren ikke mere var i Guds nåde. Kejser Mao's "store spring" blev som bekendt et spring i sultedøden for uhyrlige 15-30 mio. mennesker og den senere "kulturrevolution" som indebar forfølgelse og udryddelsen af landets egne intellektuelle i et misforstået opgør med resterne af "aristokratisk tankegang" hensatte nationen i intellektuelt vakuum.¹²⁷² Formandens forfærdelige misforståelser, var dog med til at åbne Kina for det virkelige spring, som Kina har gennemgået de sidste 30 år. Da tøjlerne blev sluppet løs kunne "tigerøkonomien" skyde frem med hele 13-14% i vækst pr år og den er i skrivende stund stadig over 5% (2019).

De gamle konfucianske dyder¹²⁷³, handel og købmandskab, var dybere rodfastet end Maos visioner og den Kinesiske økonomi er i dag ikke mere socialistisk end at ejendomsretten igen fra og med år 2002 er lovfæstet. Det er stadig staten, der styrer de strategisk vigtigste industrier, med det forbehold, at de, fra og med 2016, kan få lov til at gå i konkurs når de bliver for urentable. De kinesiske virksomheder er ligeledes hoppet på det globale lånekasino og man låner nu lige så meget i rent spekulationsøjemed som resten af verden hvilket klinger dårligt

med målet om "finansiel stabilitet" som er et af tre officielle mål, ved siden af den teknologiske udvikling, for de næste 5 år. De to andre er at udrydde fattigdommen og skabe et grønnere Kina.

Når Kina i dag er et af verdens mest centralstyrede samfund er det ikke partiets skyld, men blot fortsættelsen på en tradition. Den kinesiske kejser styrede engang sit gigantiske rige via sine embedsmænd, mandarinere, næsten ligesom i dag hvor Kinas kommunistiske parti's, (CPC/CCP) øjne og ører er tilstede overalt. CCP's udvalgte kerne af 3.000 delegerede, dets centralkomite med 370 medlemmer, dets politbureau med 25 medlemmer og "det stående udvalg" på 9 medlemmer med den egentlige magt og præsidenten i toppen, tilsætter de ledende poster i alle dele af det kinesiske samfund. Det fælles sprog, trods mængden af 40-50.000 skrifttegn, gør det mægtige land velegnet for centralstyring og er en del af årsagen til at kejseren engang effektivt kunne begrænse handelen med de vestlige barbarer til kystbyen Kanton. Bortset fra sølv, havde vesten ikke noget at tilbyde Kina, og de engelske købmænd introducerede derfor en ny vare; opium, som de producerede i Indien. Giften blev enormt eftertragtet og strømmede ind i Kina. Snart var mio. af kinesere afhængige og blev ødelagte på sjæl og legeme, mens engelske og senere amerikanske købmænd havde kronede dage. Kejseren blev bekymret over forfaldet og beordrede i 1839 sit sendebud, Lin Zexu, til Kanton for at sætte en stopper for denne handel og destruere al opium hvorved Kina fik den nye verdensmagt, industrinationen England, på halsen. Kejseren sendte et brev til Englands nykronede dronning Victoria, hvor han gjorde opmærksom på opiums omfattende skadevirkninger, men Victoria var ikke imponeret og snart sendte briterne deres nyeste dampdrevne kanonbåde med krigstrænede soldater afsted og den følgende "første opiumskrig" 1839-1842 blev et ydmygende nederlag for "Den "himmelske kejser". Den følgende "Nanjingtraktat" tvang Kina til at åbne nogle havnebyer og afstå øen Hongkong udenfor fastlandet. Her byggede opiumskøbmændene deres hovedkvarter, det som senere blev til banken HSBC. Traktaten og de følgende 100 år underlagt Vestens dominans efterlod dybe spor i den kinesiske folkesjæl. Under den anden opiumskrig 1856-1860 lagde 3500 soldater kejserens vidunderlige sommerpads, Yuanming Yuan, i ruiner, og sådan fremtræder det stadig, som en markering af det gamle år. Vesten åbnede døren til Kina med tvang. Vesterlændinge skulle kunne rejse frit i Kina og de vestlige handelsskibe sejle frit på Yangtze-floden. Ved "Boxeroprøret" år 1900 blev både Peking og den forbudte by indtaget. Kina blev igen straffet af Vestmagterne¹²⁷⁴ sammen med Japan, der senere terrorbombede Shanghai og invaderede store dele af landet. Japans brutale fremfærd sendte 80 mio. kinesere på flugt. 14-15 mio. kinesere døde i krigen eller af dens katastrofale konsekvenser.¹²⁷⁵ Det er alt sammen noget Kina ikke har glemt og på nationalmuseet i Peking, verdens største, fremhæves ydmygelsen side om side med den forskønnede¹²⁷⁶ historie om "Riget i midten". De mange katastrofale fejltagelser i nyere tid, nævnes overhovedet ikke i museets beskrivelse, som således bekræfter de nationale myter i stedet for at vaske et realistisk og sandt selvbillede frem. Der er ingen tvivl om vestens grumme overgreb dengang, men i lyset af den nyere

historie, er der jo heller ingen tvivl om, at åbningen mod vest var nødvendig og blev en velsignelse på sigt. Den overdrevne nationalisme skaber grubund for fremtidige konflikter. Kina er verdens ældste statsdannelse, det ældste nuværende land, og burde kunne forholde sig mere realistisk til sin egen rolle.

Noget tyder på, at den uhørt stærke økonomi ikke er nok til at genoprette det kinesiske selvbillede, men hælder mod overkompensation. Kinas økonomi var så stærk, at den ikke blev ramt af den kredittkrise, der ellers satte en dominoeffekt i gang verden over i 2009. Kinas mange statsejede virksomheder og dets enorme valutareserver, som allerede i 2010 beløb sig til 3000 mia. dollar,¹²⁷⁷ har længe gjort landet næsten usårbart, men hvis landet fortsætter den nuværende voldsomme gældsætning, kan denne tilstand hurtigt forandres. De kinesiske virksomheders gæld udgør 155% af landets BNP, og det er meget højt. Det koster at foretage store "spring".¹²⁷⁸ Landet er udpræget eksportorienteret,¹²⁷⁹ men den kinesiske Yuan "Renminbin", har længe været kandidat til at tage pladsen som verdens reservevaluta efter dollaren.¹²⁸⁰ Dette er ikke nogen uvigtig hændelse i lyset af hvad det egentligt indebærer for os alle sammen, og for USA. Vi må ikke glemme hvordan det tidligere gik nationer, f.eks. Irak og Libyen, som udtrykte ønske om at ændre på dollarens dominans. Den nye udfordrer er af helt anderledes karat. Der er f.eks. dobbelt så mange mandarin, dvs. "kinesisk", talende mennesker som der er mennesker med engelsk som modersmål på Jorden. Kampen mellem dollar og Yuan symboliserer dermed hvorledes stafetten igen er ved at overgå fra det ene imperium til det næste. Kinas indflydelse er allerede markant på alle jordens kontinenter. Måske hører vi snart mere til "Beijing consensus" end "Washington consensus"?

Der er grund til at tro, at Kinas opfattelse af den kommunistiske drøm også omfatter resten af verden. I præsident Xi Jinpings tale ved partikongressen oktober 2017 talte han om historiens opdeling af mennesker i "slaver" og "herskere". Historiens sejrherre vinder takket være deres modige kamp, mens de feje og vankelmødige er dømt til at blive slaver. Man aner foragten for svaghed bag de store ord. Hvis dette er Xi Jinpings vision,¹²⁸² er der grund til at overvåge udviklingen i Kina. Foragten for svaghed er fascismens kendetegn. En militærmagt med globale ambitioner, der ikke har gjort op med sine overgreb mod minoriteter og systemkritikere kan aldrig blive bannerfører for fred og retfærdighed, men højst for vejen til mad i munden og tag over hovedet hvilket naturligvis er en forudsætning for den virkelige frihed. Men helliger målet midlet? I en vigtig artikel i tidsskriftet "Kaifang Shidai" forklarer professor Jiang Shigong fra Peking Universitet, de mange hændelser som en forberedelse til Kinas renæssance. Jiang forklarer ligeledes den nuværende kinesiske præsidents hårde fremfart som forudsætning for det store opsving vi er vidne til i modsætning til Vestens misforståede demokratiopfattelse som den ydre fernis for et samfund kontrolleret af kapitalister og massemedier.¹²⁸¹ Det færdige samfund bygger på det ufærdige. Den hierakiske styreform er et naturligt led i udviklingen, men hvad med de mange individer, som ikke passer ind i Kinas politiske korrekthed?

Kina – Verdensledende i indoktrinering og dødsstraf

Magtens centrum er ved at forflytte sig. Verden har udsigt til at blive domineret af Kina, topstyret af et kommunistparti helt udenfor rækkevide af frie granskende medier og debat om hvad der egentligt finder sted.¹²⁸³

Da finanschefen for Huawei, Meng Wanzhou, i 2018 blev arresteret i Canada og placeret i husarrest på grund af amerikanske anklager om at Huawei har omgået USA's sanktioner mod Iran, altså handlet i modstrid med "The Washington concensus" svarede Kina prompte med at gribe 3 canadensere, og placere dem uden kontakt med advokat eller familie. Den ene befandt sig allerede i fængsel, men blev nu placeret foran dommeren igen og idømt dødsstraf. Kinas ambassadør i Canada kaldte handlingen for "selvforsvar". R retorikken er ikke til at misforstå. Kina ser sig i sin ret til, ligesom USA, at kidnappe sine oppositionelle i udlandet, således som f.eks. i tilfældet med den svenske statsborger Gui Minhai. Gui flygtede fra Kina efter massakren på den Himmelske Freds plads i 1989 og fik i 1992 svensk pas. I Sverige virkede han gennem længere tid ved Göteborgs Universitet og blev med tiden forfatter og bogtrykker i Hong Kong. Den 17. oktober 2015 blev han imidlertid kidnappet på ferie i Thailand, og forsvandt fuldstændigt indtil han efter en tid dukkede op på kinesisk tv i januar 2016, hvor han bekendte sine påståede tidligere synder. Hans medarbejdere blev løsladt efterhånden som de stod frem på kinesisk tv og "tilstod" både det ene og det andet.¹²⁸⁴ Forsøget på at få frigivet Gui, løftede derefter sløret for de mafialignende metoder. Den kinesiske stat anvender sig tydeligvis af betænkelige stråmænd, og en af disse skulle i januar 2019 mødes med den svenske ambassadør og Guis datter. Da svensk tv granskede den kinesiske forretningsmand, viste det sig at 7 af hans påståede firmaer ikke omsatte noget, at konceptet handlede om "samarbejde mellem Kina og Norden indenfor forskning og teknologi", at forretningsmandens professoritel var opdigtet ligesom han opererede under 3 forskellige navne. Under et møde med Guis datter udtalte han til en anden person, der også var nærværende: *"Du må lukke munden på svenske medier. I så fald skal jeg få jeres mand ud."*¹²⁸⁵

Gui er blot en af mange dissidenter, der er blevet tvunget til at indrømme sine fejltagelser frem for tv, hvorefter dette formidles til den ganske verden. Englænderen Peter Humphrey, den tidligere journalist ved nyhedsbureauet Reuters i Kina, slap fri efter torturlignende behandling og fremtvungne "bekendelser" som følge af at han sammen med sin partner interesserede sig for en person tæt på en af de kinesiske magthavere. Peter beskriver hvorledes han efter en tid i fængsel under forfærdelige forhold, blev medicineret og placeret i et bur frem for 3 kameraer. Den plagede og omtågede Peter lykkes at sige undskyld uden at tilstå noget, men dagen efter er forhøret blevet omredigeret og sendes ud over hele verden, som en "tilståelse". Først efter 23 måneder slap

Peter fri. Under sin fængselstid fik han heller ikke behandling for sin prostatacancer som han lykkeligvis overlevede. Det er ikke så mærkeligt, at Peter sidenhen stævnedes den britiske myndighed, der giver sendetilladelser til Englands tvstationer. Den har endnu ikke har inddraget CCTVs licens, og der er mange penge i klemme. CCTV har satset en mia. dollar på en større afdeling i London, hvorfra 300 journalister og producenter skal virke underordnet det kinesiske kommunistparti.¹²⁸⁶ Regimet internerer og indoktrinerer sine borgere, reagerer med hårde ord mod al kritik af sin politik, og anvender avancerede spionprogrammer til at stjæle forretningshemmeligheder verden over.¹²⁸⁷ I december 2017 kunne svenske rigsdagspolitikere således berette, at de var blevet ringet op af Kinas ambassade og udsat for pression og personlige trusler med hensigt at skræmme dem fra at mødes med tibetanske eksilpolitikere. I maj 2018 blev Tashi Wangchuk f.eks. idømt 5 års fængsel. Hans "forbrydelse" havde været at undervise børn i tibetanske sprog.

Den voldsomme måde man har behandlet minoriteter og medlemmer af sekten Falung Gong/Falun Dafa taler sit tydelige sprog. Ifølge FN udgør udøvere af Falun Dafa 2/3 af de politiske samvittighedsfanger i de kinesiske fængsler. Der er endda forlydender om, at virkeligheden i de kinesiske fængsler og anstalter er værre end man kan forestille sig. Man kan dog ikke fortie realiteter fordi de er grusomme. Ifølge Torsten Trey som leder organisationen AFOH er hundrede tusinder af Falun Dafa udøvere blevet dræbt, og deres kropslige organer videresolgt.¹²⁸⁸ I et senere kapitel af denne tekst fremgår det, hvorledes den kinesiske regering med al sandsynlighed endda har anvendt sig af levende oppositionelle som med vold blev frarøvet deres organer og dræbt. Virkeligheden og omfanget af denne virksomhed overgår forstanden og demonstrerer dermed behovet for at "sætte foden ned" overfor Kina inden det er for sent. I Kina henrettes flere mennesker hvert år end i hele resten af verden tilsammen,¹²⁸⁹ og spørgsmålet er om ikke sådanne metoder blot forværrer de mange indre modsætninger i det store land. De store sociale uligheder er en trykkoger der kan få uventede følger, ligesom tiden vil vise hvorledes de kinesiske myndigheder vælger at forholde sig til det stadig stigende antal kristne kinesere, i øjeblikket vurderet til mellem 30 og 60 mio. mennesker.¹²⁹⁰ November 2017 rapporteredes, at repræsentanter for det kinesiske kommunistparti opsøgte kristne mennesker som de overtalte til at udskifte Jesus-billeder på hjemmets vægge med billeder af Præsident Xi Jinping.¹²⁹¹ Samtidigt intensiveres kampen for at "omvende" en anden religiøs minoritet, de mange mio. uigerere i provinsen Xinjiang. I 2018 kunne Amnesty International rapportere¹²⁹² om etableringen af verdens største fangelejr, i Kina kaldet "genopdragelseslejr" for denne minoritetsgruppe hvor de udenfor omverdenens søgelys systematisk indoktrineres efter samme model som først blev anvendt overfor Tibets befolkning som følge af besættelsen 1950.¹²⁹³ Muslimske Tahir Imin har f.eks. beskrevet hvorledes de obligatoriske "gratis sundhedseftersyn" går til i regionen. Tahir fik scannet sit ansigt, sine fingeraftryk og tappet blod inden man optog hans stemme. Da Tahir spurgte hvad myndighederne

skulle med dette, blev han henvist til politiet. Der er næppe tvivl om hvad de kinesiske myndigheder vil anvende de mange "sundhedseftersyn" i Xinjiang til.¹²⁹⁴ I 2014 udgav forskere fra "ministeriet for offentlig sikkerhed" en artikel, der beskrev en måde at skelne uighurer fra indere, eller andre befolkningsgrupper.¹²⁹⁵ Den kinesiske regering har tydeligvis ikke ændret kurs. Den dokumenterede mangel på etik gør derfor Kinas tekniske og biologiske udvikling betænkelig. I november 2018 bekendtgjorde den kinesiske forsker He Jiankul, at verdens første genmanipulerede babyer nu var blevet født.¹²⁹⁶ Ved hjælp af en såkaldt "gensaks" havde forskeren modificeret et tvillingepars dna i embryoet, med det officielle formål at gøre babyerne modstandskraftige mod faderens HIV. Denne form for forskning er forbudt i mange lande, og problemet er blandt andet, at ændringer i et embryo bliver nedarvet til kommende generationer med uoverskuelige konsekvenser til følge.

Også Kinas omstridte "et-barns-politik", der praktiseredes fra år 1979 frem til år 2015 har medført omfattende lidelser. Kvinder blev tvunget at adoptere, selv i 9. måned, og mennesker blev afskediget og huse blev revet ned som straf for familieglæden. I 2004 fødtes 121 drenge pr. 100 piger, da familierne foretrak at føde drengebørn til at føre slægten videre.¹²⁹⁷ Den moderne ultralydsscanning har sat sine spor. Den kinesiske et-barnspolitik har således i realiteten udartet sig til en krig mod det kvindelige køn, mod mødre der blev tvunget til at abortere og de mio. af piger der aldrig blev født. Efter en tid blev det imidlertid mændenes problem, og især mindre velstillede mænd som ikke havde udsigt til at blive gift, da de ikke kunne punge ud med de nu opskruede brudepriser. Det har medført nye problemer og ordet "guanggun" betyder både unkarl og huligan på kinesisk. Befolkningen opfordres nu til at skaffe sig flere børn, ligesom retten til abort er blevet begrænset i Kina. Spørgsmålet er dog om de 30 mio. kinesiske mænd, der pga. et-barns politikken ikke har mulighed for at kunne finde sig en ægtemage, kan slå sig til tåls med det? De mange mio. børn som gennem tiden er blevet født i modstrid med denne politik, er af angst for repressalier blevet sendt væk eller opfostret i det skjulte til et liv uden adgang til skole og sygepleje som de andre, de "officielle" børn. Andre nationer, der ligesom Kina har løftet sig ud af fattigdommens åg, har helt uden sådanne fascistiske indgreb mindsket deres fødselstal betydeligt. Som omtalt andetsteds her, er det en global tendens med mindre familier i takt med den materielle velstand. Konsekvenserne af kommunistpartiets forsøg på at regulere livets gang og menneskenes indbyggede sympati for hinanden er en advarsel for eftertiden. Er vi vidne til de første konsekvenserne af et gudløst imperie? Hvad bliver det næste?

Spørgsmålet er om Kinas ledere, som fortrinsvis kommer fra storbyerne, virkelig kan kontrollere udviklingen i det store land. For at opdrage befolkningen, og imødegå "uventede hændelser", har landet nu udviklet et overvågnings og kontrolsystem af aldrig før set karakter. "Staten i staten" er blevet et anseeligt monstrum på godt og ondt. Maos politistat¹²⁹⁸ satte f.eks. en stopper for den omfattende produktion, anvendelse og eksport af opium.¹²⁹⁹ Det kinesiske kontrolsystem bliver

analyseret for sig i del 3 af denne tekst. Begivenhederne på den Himmelske Freds Plads i 1989, skræmte kommunistpartiet i dets grundvold. De fandt jo sted samtidig med, at jerntæppet faldt i Europa. Ligesom Gorbatsjov i Rusland ville det kinesiske kommunistpartis generalsekretær, Zhao Ziyang, dengang møde studenternes krav om reformer, og gik ud på torvet den 19. maj 1989. Men fik dermed en majoritet af partiet imod sig, og måtte tilbringe resten af sit liv i husarrest. Allerede den 20. maj udlyste regimet undtagelsestilstand og 14 dage efter var dramaet forbi.

I George Orwells bog "1984", kunne diktatoren, "Big Brother", ved hjælp af et avanceret overvågningsystem kontrollere borgernes liv ned til mindste detalje. Den profetiske tekst ser i vore tider mere og mere ud til at gå i opfyldelse i Kina. Det er allerede blevet umuligt at organisere oprør og demonstrationer. På Peking Universitet registrerer overvågningskameraer idag alle ansigter, der kommer og går ved hjælp af centrale databaser.

For 150 år siden lukkede Kina sine havnebyer for vesten, og isolerede handlen med barbarerne, en term for ikke kinesere, til et mindre område ved Kanton (Guangzhou). Kina kunne selv producere alt man behøvede indenfor landets grænser. Den kinesiske mur beskyttede landet mod barbarerne i nord. Idag sørger "The Great Firewall", for at blokere internetbrugere fra udvalgte hjemmesider. Kommunistpartiet bestemmer hvad indbyggerne må læse og en mængde begivenheder og navne viskes ud på det kinesiske internet.

Kina – Tigerøkonomien og miljøet

Forceret udvikling indebærer naturligvis problemer. I Kina var idealet gennem århundreder et liv i harmoni med naturen som udtrykt i Yin- og Yangsymbolet og den nationale gymnastik "Tai-chi". Sådan skulle det ikke fortsætte. Både Greenpeace og det Kinesiske Videnskabsakademi er enige om at forureningen i Kina er så alvorlig, at det flere steder ikke kan lade sig gøre at genoprette balancen som følge af den hastige overgang til masseproduktion som har fundet sted.¹³⁰⁰ Kinesiske medier har selv rapporteret om "cancerbyer", hvor en uventet stor del af befolkningen bliver syge. År 2009 udpegede et kinesisk universitet således 247 cancerbyer og i 2013 bekræftede regeringen problemet officielt.¹³⁰¹ Regeringen peger f.eks. på tekstilindustrien som årsag. Man mener, at 1/6 af Kinas landbrugsareal er forurennet af tungmetaller. I maj 2017 blev det kendt verden over, hvorledes man knapt kunne gå udenfor sin dør i hovedstaden Peking pga. en sandstorm fyldt med ekstremt højt indhold af farlige partikler.¹³⁰² Problemet med den ekstreme smog som kulminerede allerede 2013 er stadig uløst omend et stort antal forurenende virksomheder dengang blev flyttet udenfor byen. Julen 2016 blev man tvunget at lukke 1200 fabrikker på grund af smog,¹³⁰³ og ifølge WB 2007 dør 700.000 mennesker hvert år pga. forurening af luft eller drikkevand i Kina. 300 mio. indbyggere mangler rent drik-

kevand. Problemets omfang kan ikke engang måles. Mange tungmetaller og kemikalier akkumuleres i kroppen, og konsekvenserne viser sig i nogle tilfælde først på længere sigt.

Også det kinesiske fænomen "Chabuduo", dvs. "næsten lig med", altså at kopiere originale varer, også fået konsekvenser for kineserne selv. I 2008 havnede 54.000 kinesiske spædbørn på sygehus fordi de var blevet madet med giftigt mælkepulver,¹³⁰⁴ hvilket i øvrigt er baggrunden for at kinesiske turister ude i verden hamstrer mælkepulver hvor de end kommer frem. Som følge af de mange problemer er miljøet blevet et af de tre vigtigste indsatsområder for Kina i de kommende år. Man er hastigt på vej og planterer i øjeblikket skov med Sverige som forbillede. 22% af Kinas arealer er skovbeklædte, og målet er 30% indenfor 30 år.¹³⁰⁵ Således imødegås ørkendannelse, og Kina demonstrerer dermed de store muligheder for at vende udviklingen. Man har lanceret en policy, der skal fremme træbyggerier, fordi det er gunstigt for klimaet. Kina har ligeledes udviklet kulkraftværk, der er mere miljøvenlige end det ellers så miljømoderne Tyskland formår. Man er ligeledes gået forrest i udviklingen og omstillingen til solenergi som man mener skal løse energiproblemet med tiden. Problemet er de eksisterende gamle kulkraftværk. Planen for den store omstilling er, at anvende de kulreserver man har til at forberede det store spring ind i fremtiden. Derfor de mange miljøvenlige energikilder, som i øjeblikket udvikles på rekordtid i det topstyrede land. Der sælges allerede nu 4 gange flere elbiler i Kina end i USA. Teknisk forskning og udvikling har højeste prioritet.

Kina – Med naturvidenskaben i centrum

Kina fortsætter sine gamle uddannelsestraditioner og vi finder i dag eleverne med verdens højest ranking i Shanghai (nr. 1), Hongkong (nr. 2) og Taiwan, det tredje Kina, (nr. 3).¹³⁰⁶ Pekings stjerneuniversitet Tsinghua lå i mellem år 2006 og 2009 på plads nr. 66 i verden. I dag regnes det som verdens bedste universitet.¹³⁰⁷ Kina er således ikke bare den største producent af materielle goder, men også af naturvidenskab.

I en omstridt debatartikel¹³⁰⁸ gjorde forfatteren Amy Chua grin med vestens demoraliserende behandling og undervisning af ungdommen i lyset af kineserens mere disciplinerede fremgangsmåde. Ikke overraskende forsvarede Amy at lade børnene spille på sit instrument 6 timer i stræk uden afbrydelser for at gå på toilettet, ligesom der heller ikke er nogen grund til at lade dem omgås med venner og slet ikke besøge og sove over hos hinanden. Faren er at børnene skulle kunne påvirke hinanden unødigt med "dårlige ideer". Barnets vilje er således noget dårligt som forældrene har til opgave at rette op på. Det er måske ikke så mærkeligt hvis Kina kun befinder sig på plads nr. 90 på Human Development Index (2015).¹³⁰⁹ I Kina bliver mønsterfamilier fremhævet med navne og foto på store offentlige banners, mens et nyt "social ranking

system", let kan identificere og slå ned på alle de andre.¹³¹⁰

Den materielle udvikling, gamle dyder og "ro i klassen" står indtil videre øverst på dagsordenen i Kina, men det siger jo ikke noget om hvordan man vælger at prioritere den dag de materielle mål er nået. Indtil videre er emner som "uafhængigt retsvæsen" og "kommunistpartiets historiske fejltagelser" forbudte forskningsområder i Kina, og nye strikte retningslinjer forpligter de kinesiske embedsmænd til at holde et ekstra øje med de studerendes ideologiske habitus, ligesom de kinesiske børn indprentes de 5 vigtigste dyder lige fra børnehaven af. Det gælder at elske landet, folket, arbejdet, viden og socialismen i dens kinesiske udformning.¹³¹¹

Hvis Kina skal bedømmes på vestens præmisser må vi ikke glemme de mange lig som vesten har i lasten. På partikkongressen i 1993 anvendtes betegnelsen "socialistisk markedsøkonomi" og de mange paradokser vidner om et hidtil uset eksperiment. Demokrati bygger på demokratiske mennesker. Et folk, der er van til en strikt hierarkisk samfundsordning kan ikke blive demokrater på en stund. En lille hændelse som en kinesisk ven beskrev for mig kan måske tolkes opmuntrende i den forbindelse. Hun berettede, at man i de kinesiske skoler havde ændret, hvem der skulle vælge duks i klassen, altså den der stod for orden i klassen. Eleven, som altså tidligere var udvalgt af læreren, skulle fra nu af vælges af klassen selv. I et land som Kina gennemfører man ikke sådanne ændringer uden, at det kommer oppefra. Detaljer kan udtrykke tendenser, ja, måske er Kina ved at øve sig i demokrati? Det er naturligvis en mærkelig tanke, men man overlader ikke noget til tilfældighederne i det topstyrede Kina. Også ved de nu tilladte lokale valg i Kinas 1 mio. mindre byer er man tilsyneladende i gang med at øve sig. Der er stadig tale om valg der ikke påvirker partiet, men det er valg som spiller en stor rolle for byboernes dagligdag.¹³¹² Hvorfor udføre sådanne "farlige" eksperimenter hvis det er noget man ikke ønsker? Kinas vaklende håndtering af demonstrationerne i Hongkong 2019 er ligeledes interessante. Hongkong beholdte såvel ytrings- som forsamlingsfrihed og uafhængigt retssystem efter at Storbritannien overdrog øen til Kina 1997. I 2019 gik flere mio. af Hongkongs indbyggere på gaderne, og mange blev slået til blods, inden et lovforslag endeligt blev trukket tilbage. Loven ville have sat fastlands Kinas lov og ret over Hongkong. Titusindvis af kinesiske betjente stod parat til at rydde gaderne, men krisen udmundede indtil videre i en sejr for demokratiet. Man er tydeligvis bange for, at kineserne får øjnene op. For hvis Hongkong, og i endnu højere grad Taiwan, kan trives og udvikles under demokratiets faner, hvorfor så ikke Kina? Kinas voldsomme retorik overfor demokratiet viser, at diktaturets dage er talte.

Kina har ikke tradition for demokrati. Kejseren i toppen af pyramiden var både garant for "pagten med Gud", men også familiens yderste beskytter. I dag fortsætter opdragelsen. I november 2018 blev det forbudt for børn under 12 år at spille online spil mere end en time pr dag, hvilket skulle garanteres af kravet om ansigtsgenkendelse ved indlogging. Her var noget at lære af, men spørgsmålet er hvor længe hele det kinesiske folk kan holdes indenfor de af Konfucios bestemte rammer.

Det siges at en anden, men mere mytomspunden, vismand levede i Konfucios samtid: Lao Tzu, eller Tao Tse, hvilket kan oversættes med "gammel mester". Lao Tzu var ikke tilhænger af overdrevne love og regler og det siges at han forlod sin stilling ved Chou dynastiet pga. dets forfald. Det ville han ikke være en del af, og han begav sig derfor afsted mod vesten. På denne rejse, ved rigets yderste grænsepost, nedskrev han sine uddødelige ord "Tao Te Ching", eller "Bogen om vejen og magten" hvorefter han forsvandt for stedse. Tao Tse's ord klinger som den rene kristendom: *"Soldater er det ondes våben" ... "Gengæld ondt med godt, thi kærligheden sejrer når den angriber, og er usårlig når den forsvarer sig." ... "Den der følger vejen, er identisk med vejen."*¹³¹³ Det er svært, at ikke associere til Jesus ord og man forstår hvorfor Tao måtte drage videre. *"Soldater er det ondes våben"* blev hans sidste ord til det rige som 1300 år før vesten, skulle smede de første jernsværd, udvikle det første krudt og de første bomber og håndgranater. Tiden vil vise om Kina med tiden inviterer sin vise læreremester ind i varmen igen. Alt kan tilsyneladende ske i Kina.

Kina – Fra Mao til Milton

*"Om alla skall bli rika, måste några gå före" ... "Hur skall Kina bli rikt om inte människor tillåts bli rika?" – Deng Xiaoping*¹³¹⁴

Kinas økonomiske mirakel er som bekendt et mærkeligt paradoks. Den "kommunistiske nyliberalistiske" stat har på kort tid indtaget 1'ste pladsen i verdensøkonomien. I Naomi Kleins "Chokdoktrinen" afdække den overraskende baggrund for udviklingen som Milton Friedman var med til at initiere. I september 1988 var nyliberalismens ankermand Friedman således på et 12 dages besøg i Kina hvor han mødtes med kommunistpartiets generalsekretær Zhao Zi Yang og den kommende præsident Ziang Zemin. Milton mindes, at han gav sine kinesiske værter de samme råd som altid: *"Jeg understregede vægten af privatiseringer og frie markeder og afregulering i et eneste dødeligt slag." ... "For øvrigt gav jeg eksakt samme råd til både Chile og Kina."*¹³¹⁵

Som sagt, så gjort. Miltons besøg fandt sted kort tid inden massakren på "Den himmelske freds plads".¹³¹⁶ Efter Miltons besøg skruede partiet tommelskrueerne på. Wang Hui var en af de ledende studenter i demonstrationerne 1989. I sin bog "Chinas new order" beskrives det som udløste protesterne: *"Folkets utilfredshed med Dengs "revolutionære" økonomiske forandringer som indebar nedsatte lønner, højre priser og forårsagede "en krise med afskedigelser og arbejdsløshed."* Det var altså den nyliberale økonomi som forårsagede protesterne og massakren på den Himmelske Freds Plads den 3. juni 1989. De hundredevis af dræbte var ikke kun studenter, men også fabriksarbejdere, der ville protestere mod konsekvenserne af de voldsomme privatiseringer. Med andre ord var det retten til at protestere mod kapitaldiktaturet, der blev tromlet ned af de kinesiske tanks og massakren skulle vise

at partiet og Deng Xiaoping¹³¹⁷ var parat til alt for at sikre de nødvendige "omstruktureringer".¹³¹⁸ Deng: *"Alle nødvendige midler vil blive anvendt for at umiddelbart eliminere hver form for uorden som kan opstå i fremtiden. Undtagelsestilstand, og endnu strengere metoder, kan indføres."*¹³¹⁹ De 2-7.000 døde og 40.000 fængslede efterlod ingen i tvivl om alvoren bag ordene og indenfor 3 måneder efter massakren slap det nye Kina så "reformerne" løs: fri prisdannelse og etablering af frihandelszoner hvor udenlandske investorer kunne bolte sig frie for besværlige fagforeninger under beskyttelse af hæren og det hemmelige politi. Kina havnede i kapitaldiktaturets smeltedigel og blev for en tid verdens største sultelønsfabrik, med sin unikke kombination af lav skat og told, bestikkelsesvillige embedsmænd og totalt kontrol over alle de ansatte. Man kan næsten ikke forestille sig et mere sammensvejset samarbejde mellem stat og pengemagt end i Kina. Ifølge Klas Eklund's bog: "Kina" er 90% af de kinesiske milliardærer børn til partimedlemmer. Man må således gerne blive meget rig i Kina, blot man ikke på nogen måde udfordrer partiets totale magt. En kinesisk fagforeningsmand udtalte på tv, at regimet ser arbejdere som en slags rendesten, som andre kan anvende til at bevæge sig tørskoet over det beskidte vadested. En tv-dokumentar fra 2017 viste hvorledes en halv procent af Kinas befolkning ejer over 70% af værdierne. Da politiet i 2014 ransagede general Xu Caihous hjem fandt de over et ton kontante penge.¹³²⁰

År 1989, året for massakren på "Den himmelske freds plads", var "slangens år" i følge den kinesiske astrologi. Slangen har også stor betydning i kinesisk mytologi og symboliserer visdom, intellekt og nyskabelse. Massakren blev på mange områder et vendepunkt. På den ene side indledtes et økonomisk eventyr, men begivenhederne gav samtidigt næring til fremkomsten af flere og flere selvstændige intellektuelle systemkritikere hvoraf nogle siden da har levet som dissidenter. En af disse, den avantgardistiske kunstner Huang Yong Ping, slog sig dengang ned i Paris og er i øjeblikket ved at udsmykke loftet i den nye Haga togstation i Göteborg med et 318 meter langt slangeskelet. Visdommen overlevede den kinesiske diaspora.

Kina – Det nye verdensimperie

I dag patruljerer kinesiske atomubåde over hele verden, og de asiatiske farvande præges af en stemning af "kold krig" mellem supermagterne. USA omtaler Kina i højst aggressive toner i sin National Security Strategy for 2017, men vælger samtidigt selv at forlade Trans-Pacific Partnership og hvor USA trækker sig tilbage, efterlades et vakuum som Kina ikke er sen til at fylde. Er stafetten ved at gå videre? Allerede ved topmødet i Davos 2017 kunne Kina, til tilskuernes begejstring, føre sig frem som verdens forkæmper for globalisering, frihandel og miljøbeskyttelse,¹³²¹ men ikke demokrati. Hvad miljøet angår, er der dog bemærkelsesværdig forskel på udviklingen i Kina og udenfor Kina hvor de kinesiske firmaer hugger skove ned for at eksportere træ til Kina, uden at plante nye træer. 75% Afrikas trærå-

varer eksporteres til Kina. De afrikanske lande er ofte for økonomisk afhængige til at kunne kræve hensyn til miljøet. Kinas begejstring for frihandel, er jo ikke så mærkelig, idet situationen i den grad har været til fordel for Kina selv. I realiteten har man jo delvist "kopieret sig frem" til sin nuværende position. Kinas kopieringsevne er legendarisk. De tyske virksomheder Siemens og Thyssenkrupp troede f.eks. at de havde gjort et scoop ved at sælge deres nyeste højhastighedstog til Kina. Snart for "Maglevtag Transrapid" afsted fra Shanghai med 430 km/t og det vellykkede eksperiment skulle bane vej for kommende højhastighedslinjer i Kina, dog ikke helt som de tyske ingeniører dengang havde tænkt sig. Året efter bekendtgjorde de kinesiske myndigheder overraskende produktionen af deres eget højhastighedstog. Hvordan mon det kunne lade sig gøre?

Det viste sig, at der hverken var tale om magi eller teknisk innovation, men om simpel forretningsespionage. På en overvågningsfilm fra togdepotet i Shanghai, hvor den tyske opfindelse stod stationeret, kunne man se hvorledes 20 energiske kinesiske ingeniører aften og nat målte og analyserede hver sin lille del af toget.¹³²² Skandalen var en realitet, men blev som så mange andre dysset ned af fare for at risikere adgang til det store kinesiske marked. Virksomhedsdirektører, der udtaler sig offentligt om Kinas spionage, kan næppe regne med indrejsetilladelse til Kina, ligesom det pågældende firma sandsynligvis bliver straffet. En anonym medarbejder på en større svensk virksomhed i Kina beskrev klimaet: "*Selv når vi har at gøre med privatejede kinesiske virksomheder, udgår vi hele tiden fra, at det er "China Inc" vi møder*".¹³²³

De mange virksomhedskøb Kina udfører i øjeblikket handler simpelthen om adgang til teknologi, og man må regne med at medarbejdere i de forskellige firmer jævnligt rapporterer hjem til Kina. Det kinesiske firma Geely er i dag majoritets ejer af Volvo Cars.¹³²⁴ Ikke desto mindre købte firmaet sig i februar 2018 ligeledes ind i konkurrenten Daimler Benz (Mercedes). Daimler er ikke bare Volvos konkurrent når det gælder personbiler, men også verdens største lastbilproducent. Hvordan hænger det sammen, vil Geely konkurrere med sig selv? Nej. Der er naturligvis tale om, at Geely opkøber teknik på vegne af Kinas regering; China Inc. Det er vel derfor Geely tilsyneladende har ubegrænsede midler at købe aktier for. På denne måde er mange af Europas største virksomheder ved at blive underlagt de kinesiske dispositioner.¹³²⁵ Man er med andre ord ved at blive underlagt det kinesiske kommunistpartis dispositioner.

I Kina anses nationen for kroppen og partiet for hovedet. Vil Kina dominere eller samarbejde? Den kinesiske protektionisme er legendarisk. Udenlandske firmaer i Kina, f.eks. de danske, møder massiv modstand. Den danske chefkonsulent for Dansk Erhverv bekræfter at virksomhederne "*pludselig udsættes for helt uigennemsigtige kinesiske produktstandarder, som entydigt har til formål at hjælpe deres kinesiske konkurrenter*".¹³²⁶ Også det militære aspekt er en integreret del af de kinesiske it-ambitioner.¹³²⁷ Blandt andet med hensyn til robotteknologi og kunstig intelligens, AI.¹³²⁸ En student ved Kinas universitet for forsvarsteknologi, NUDT, der rejste til Sverige for at udføre sine doktorandstudier beskrev hvordan han inden sin afrejse blev påmindet om sin hellige opgave:

*"Vi behøver et gennembrud i fysik. Hvordan skal vi ellers kunne fremme en hurtig udvikling indenfor våbentechnologi?"*¹³²⁹

– Kinesisk sverigestudent

Kinas fremtid – Kommunisme, plutokrati, diktatur eller demokrati?

I Kina bygges i øjeblikket en tro kopi af den berømte luksusliner "Titanic" som havarerede i 1912 netop inden verdenskrigen indledte Europas helvedestid. Indtil da byggede det aristokratiske Europa sine prængende metropoler på arbejderklassens nød og elendighed. Vil Kina efterligne Vestens dårlige eksempel? Er luksusprojektet Titanic vigtigere end opgaven med at reformere de fattige landsby-samfund og skaffe rent vand til alle borgere? Titanic, der i bogstavlig forstand adskilte over- og underklasse på over- og underdæk, blev vor tids symbol på hovmod, uret og de deraf følgende spændinger og fald. I Europa camouflerede man klassekampen bag den første verdenskrig. Hvordan skal denne nødvendige selvransagelse vokse sig moden i et land som ikke engang tillader konstruktiv kritik som den forfatteren Liu Xiaobo¹³³⁰ i 2008 tilbød via et manifest om mere demokrati i Kina. Liu blev fængslet, og blev først frigivet 2 uger inden han døde af kræft 2017.

Den kinesiske regering viger ikke tilbage for at sætte pres på alle, der kritiserer landet. Den 15. maj 2019 sammenlignede den svenske avis Nerikes Allehanda de to lande, Taiwan og Kina, for at påtale den uret, der stadig begås mod Taiwan. Taiwan forhindres i at deltage i WHO's aktiviteter, selv som observatør.¹³³¹ Kort efter blev avisen kontaktet af den kinesiske ambassade, der ønskede at avisen fremlagde ambassadens fremstilling.¹³³² Kina ønsker ingen indblanding, men blander sig gerne. Man bekæmper, Taiwan; beviset for at det kinesiske menneske sagtens kan fungere i et flerpartisystem.¹³³³

Kina ser man tydeligvis de mange påmindelser om menneskerettigheder som en slags imperialistisk indblanding i landets indre anliggender,¹³³⁴ hvilket svenskeren Peter Dahlin fik mærke på sin krop da han i januar 2016 blev kidnappet af kinesiske myndigheder, der ville stoppe Peters NGO, "China action", som skulle uddanne advokater i at håndtere spørgsmål om menneskerettigheder. Peter blev placeret i et af Kinas mange "sorte fængsler" altså steder hvor man holder mennesker isolerede helt udenom det sædvanlige retssystem,¹³³⁵ hvilket bekræftede behovet for Peters arbejde for menneskerettigheder. Kampen for retfærdighed bliver mødt med vold i Kina. Sådan kan man ikke til evig tid fjerne spændinger i den gigantiske nation. De store interne spændinger må analyseres og intellektualiseres på samme måde som Kina løser sine mere fysiske udfordringer en for en. Det er set tidligere, at et land kan løfte sin levestandard i løbet af

en kortere tidsperiode. Men den virkelige lakmusprøve er håndteringen af de indre modsætninger; er der plads til alle? Kinesiske journalister bedømmer selv, at der hvert år bryder over tusind oprør ud i Kina som involverer mio. af mennesker. Nogle oprør involverer titusinder af mennesker.¹³³⁶ Man kan ikke ensrette mennesker på samme måde som man ensretter et fysisk produktionsanlæg. Kosmisk set er det kun den individuelle udvikling; moral, der evner at forene menneskene i deres utallige individuelle variationer. Udvikling af medfølelse og forståelsen af skæbneloven og Guds forsyn fører med tiden til menneskenes forening på frivillig vis, i øst som i vest.

Ved kommunistpartiets store kongres oktober 2017 lancerede partiet en "ny socialistisk æra". Xi Jinping: *"Vi skal forene alle det kinesiske folks etniske grupper og lede dem til en afgørende sejr, for at bygge et velfungerende samfund i alle henseender."*¹³³⁷ Kina holder fast ved den socialistiske ide, og visionen er som sagt, at de mange fattige landsbyområder indenfor de kommende årtier skal løftes op på linje med resten af Kina.¹³³⁸ Man er tydeligt inspireret af Marx tese om at menneskets materielle forudsætninger må forbedres inden der kan blive tale om ægte menneskelig frihed; den "kommunistiske fase". Udfaldet afhænger af om man har forstået kapitalismens indbyggede modsætninger som jo netop i særlig grad viser sig i slutfasen af industrialiseringen. Modsætningerne er mange. Den iøjefaldende forskel mellem rige milliardærer og de andre fortsætter at øge. Tiden vil vise, om man er parat til at ofre sine privilegier for det høje mål eller om størrelsen af partimedlemmernes egen pengepung gør det umuligt at føre kampen for et virkeligt retfærdigt samfund i mål. Det virkelige demokrati har endnu ikke været på dagsordenen i Kina, hverken før, under eller efter partikongressen 2017. Allerede inden kongressen blev teddybjørn forbudt som symbol på de sociale medier. Man ville undgå karikaturer af præsident Xi Jinping.¹³³⁹ Inden partikongressen 2017 spekulerede verden i Xi's egentlige ambitioner; ville Xi tillade potentielle efterfølgere at fortsætte i politbureauets stående komite? Kongressen viste utvetydigt, at svaret var "nej" og i februar 2018 gik centralkomiteen så i gang med at ændre grundloven således at Xi, og hans vicepræsident, kunne blive siddende efter at mandatet løber ud i 2023. Xi kan, ligesom Mao i sin tid, dermed blive siddende ved magten. Samtidigt dæmoniseres den frie presse og kritikere undertrykkes. Har man mon lyttet til sin høje åndelige mentors formaninger? Ifølge Lao Tzu kommer samfundets fjende ikke udefra. Hvad bliver den yderste konsekvens af at dæmonisere den åndelige, religiøse del af livet? Kan Guds plan fuldbyrdes uden at vide hvad den går ud på?

Afrika – Fra kolonialisme til neokolonialisme

"Innebörden av nykolonialismen är att det land som utsätts härför atnjuter en formell självständighet och alla de yttre attribut som förknippas med internationell suveränitet. I realiteten styrs landets ekonomiske system och därmed dess politiska handlingslinja utifrån."

– Kwame Nkrumah, Ghanas første præsident i sin bog: "Neo-colonialism, the last stage of imperialism."

Moderne atlas anvender "Mercators projektion", for at få kontinenterne på den runde klode ned på en plan sfære.¹³⁴⁰ Tag et kig på et atlas, og sammenlign så med en globus. Pludselig fremtræder Afrika i sin rigtige størrelse. Det vældige kontinent fremstår på et fladt Mercatorkort ikke meget større end USA selvom Afrika i virkeligheden er større end både USA, Indien, Kina, Vesteuropa og Grønland - tilsammen.¹³⁴¹ Ikke blot i den henseende er Afrika verdens mest undervurderede kontinent. Det har længe været traumatiserende for Afrika, at mindes, og blive mindet om, sin koloniale fortid,¹³⁴² men man kan næppe håndtere dagens problemer og muligheder uden at betænke de voldsomme overgreb Europa udsatte kontinentet for gennem flere hundrede års slavehandel som også Danmark var en del af. Danske og norske skibe transporterede mellem 85.000 og 100.000 afrikanere på deres mere end 340 transatlantiske rejser.¹³⁴³ Kontinentet blev betragtet som Europas lager af råvarer og mennesker. Den kolonimagt, som kom først frem til et område, fik overherredømmet det pågældende sted, og de resterende områder blev fordelt ved Berlinkonferencen 1884 hvor man med lineal udstak landegrænserne for det store kontinent helt uden hensyn til de mange folkeslag. Etablering og udvikling af Afrikas miner, jernbaner, havne og anden infrastruktur skete med det ene formål, at kunne føre kontinentets rigdomme hurtigst muligt videre til Europa og Amerika. Sådan var det for 100 år siden,¹³⁴⁴ da visionen om "Eurafrika" blev formuleret; Afrikas jord og råvarer skulle gøres tilgængelige for Europæerne,¹³⁴⁵ som til gengæld skulle "civilisere" Afrika.¹³⁴⁶

Det blev sidenhen tydeligt hvad denne "civilisation" indebar. Kolonialisme blev neokolonialisme. Officielt møder Vesten Afrikas nationer med gode ønsker om demokrati og velfærd, men vi er samtidigt vidne til en brutal udnyttelse af mennesker og råvarer. Vestens handel med Afrika er præget af et enigt handelssamarbejde i nord, der endda subsidierer, dvs. beskytter egen produktion, overfor et Afrika der via de handelsaftaler man er bundet af, forbydes at gøre det samme. Tidligere suveræne stater som f.eks. Libyen, der forsøger at krænge sine lænker af sig, er blevet lagt i ruiner af vestens dødsmaskiner. Libyen var f.eks. godt på vej til, vha. sine oliepenge, at tæmme sin nådesløse natur bl.a. i form af verdens største underjordiske vandforsyningsprojekt, anlagt over tusinder af kilometer med formålet at forsyne folket med vand og muliggøre en "grøn revolution".

Der tales meget om Afrikas vækst. Økonomien for kontinentet som helhed er 3-doblet mellem år 2000 og 2011 og 6 ud af 10 af verdens førende nationale vækstøkonomier er i dag afrikanske. Salget af smartphones er steget med 43% i snit hvert eneste år siden år 2000, og afrikanerne ligger helt fremme i anvendelsen af mobil mikro-banking. Men de store fremskridt dækker over et kontinent hvis samlede økonomi stadig er mindre end Brasiliens.¹³⁴⁷ Verdens 5 mest forarmede lande, fordømt som "Failed States",¹³⁴⁸ ligger således alle i Afrika, kontinentet hvor der fødes flere og flere mennesker og ifølge visse beregninger vil nå en befolkning på 2 mia. indbyggere indenfor de næste 30 år. Det er en længere diskussion om det nu også bliver således¹³⁴⁹ men der er plads nok. Kontinentet er 3 gange større end Europa inklusiv den europæiske del af Rusland. Visse kilder spår en befolkningsvækst frem til 4 mia. afrikanere og det er ikke umuligt, det er heller ikke umuligt at kontinentet vil kunne brødføde sig selv idet 50% af verdens endnu uudnyttede arealer er Afrikanske.¹³⁵⁰ Vi er således vidne til et enormt potentiale, men de stadige katastrofer peger på de mange problemer. Problemerne fremstilles ofte som om, at det er befolkningsmængden, der bærer skylden som i Paul R. og Anne Ehrlichs: "The population Bomb" fra 1968, der spåede om kommende massesult og død indenfor få årtier med påstanden om at anvendelsen af Jordens ressourcer var nået til en grænse, samtidigt med at befolkningen stadigt voksede. Denne påstanden er blevet gentaget med jævne mellemrum gennem hundreder af år samtidigt med at jorden kultiveres.¹³⁵¹ Allerede 1798 advarede Thomas Malthus mod "befolkningsfælden" i en bog,¹³⁵² og så sent som den 15. sept. 1990 kunne man i en artikel i det ansete medicinske tidsskrift The Lancet, læse den engelske læge Maurice King på denne baggrund foreslå, at man satte en stopper for vaccinationskampagner i udviklingslande.¹³⁵³ To år før Thomas Malthus bog fandt den første "vaccination" sted. Sygdommen kopper som gennem århundreder havde høstet millioner af ofre i Europa gik nu mod sit endeligt og i 1977 registreredes sidste tilfælde i Somalia. I dag er Malaria den store plage, men takket være Bill og Belinda Gates donationer til vaccinationsarbejdet er også denne sygdom nu kraftigt på retræte ligesom mæslinger. Det var inden de store flygtningestrømme vendte på trenden. Mens pessimister fokuserer på befolkningsmængden som om det var et problem, at der fødes mennesker, er det mere frugtbart at tage fat på at fjerne årsagerne til problemerne.

De store formuer, som skabes i Afrika havner stadig i høj grad i nord. Forum Syds rapport: "Bringing the millions back – how Africa and Europe can end illicit capital flight" nævner beløbet 854 mia. dollar i perioden 1970-2008, altså for et kontinent hvor hver krone er afgørende. Beløbet kan være op til 1.800 mia. dollar afhængig af regnemetode. Det er ikke kun penge, der forsvinder. Afrika er også udsat for omfattende "Brain drain", dvs. kvikke hoveder, der uddannes i Afrika og herefter flytter til vestens lande eller udenlandske firmaer. Afrikas "Diaspora" har således form af uddannede unge, der forsvinder for at leve og arbejde i vesten. Der går m.a.o. stadig en lind strøm af mennesker og ressourcer fra kontinentet. I stedet for et rigt og blomstrende interregionalt samarbejde mellem landene på

det ressourcerige kontinent, er vi stadig vidne til, altså ligesom under kolonialismen, at handel fortrinsvis går til EU, omend Kina nu øger sin andel af kagen med stormskridt.

Det omstridte initiativ "The Paris-agenda" lanceredes i 1985 for at tage fat på problemerne. Man ville vende den trend som gjorde Vesten til vinder og Afrika til taber. Ord som "partnerskab" og "ejerskab" fløj gennem luften. De afrikanske lande skulle eje sin udvikling. Siden da har Europa og USA ved hjælp af egne toldmure og frihandelsaftaler fortsat med at stimulere Afrikas afhængighed. Kontinentet er fanget som råvareeksportør og importør af andres produkter og ekspertise.¹³⁵⁴ I realiteten kan de to forskellige tilstande i nord og i syd illustreres ved at tegne en linje tværs over jordkloden; "The Brandt line". Brandt rapporten (1980) pegede derfor på den nødvendige løsning i form af tilførsel af alle nødvendige ressourcer fra de udviklede lande i nord til de "underudviklede" lande i syd. Det var man ikke meget for i nord. Problemet fik i 1981 Tanzanias præsident Julius Nyerere til at tage bladet fra munden og protesterede over det store hykleri ved et større topmøde. Svaret kom ufortrødent fra lederen af verdens rigeste land: "*Vi har råd til at betale i modsætning til jer*".¹³⁵⁵ Svaret fra USA's præsident Ronald Reagan skar verdenssituationen ud i pap.

Ligesom "magten" bestemmer over "retten", i det store spil mellem syd og nord, således er mange afrikanske lande naturligvis også opdelt indadtil. Afrikas moralske udfordring er til at tage og følge på i form af den åbenlyse korruption. Selv i Sydafrika har jeg oplevet at blive stoppet af en bom over en vej med kravet om "bompenge". Den korrupte stats problem kan sammenlignes med et træ fyldt af termitter. Termitterne æder staten op indefra indtil det falder sammen i støv. Fra og med 1997 har Vesten forpligtet sig til at handle med Afrika uden anvendelse af korruption,¹³⁵⁶ men i mangel af overnational kontrolmyndigheder siver pengene stadig ud af hænderne på de mennesker, som behøver dem mest. Korrupte embedsmænd og statsledere tager imod penge og placerer dem i sikkerhed udenfor Afrika. UNCTA vurderer kapitalflugten fra Afrika til 530 mia. dollar 2002-12. Eksemplerne er utallige. Angola havde f.eks. et samlet statsbudget på 69 mia. dollar i år 2013, samtidigt med, at olieindtægter for hele 32 mia. dollar forsvandt ud af statsbudgettet år 2012.¹³⁵⁷ Præsidentens datter Isobel blev Afrikas første kvindelige milliardær. Nogle afrikanske stater udviklede sig til rene vampyrstater med et statsapparat, som i realiteten var indstillet på at udsuge samfundets produktive ressourcer. Samtidigt med at Zaire/Congo-Kinshasa forblødte skaffede Mobutu sig f.eks. en personlig formue på 4 mia. dollar og i 2006 kunne Wikileaks afsløre hvorledes også Kenyas tidligere præsident Daniel Arap Moi havde stjålet milliarder af kr. fra statskassen.¹³⁵⁸ I Nigeria blev nationalbankdirektøren, Lamido Sanusi, fyret da han alarmerede om at ikke mindre end 20 mia. dollar indtjente oliepenge var sporløst forsvundet. Der var ellers nok at anvende pengene til i Afrikas folkerigeste land hvor 90 mio. mennesker lever i ekstrem fattigdom. Sanusi ønskede, at de mange penge skulle lede til vækst i den virkelige økonomi, men blev afskediget af præsident Buhari, den folkevalgte præsident i landet hvor en stemme kan købes for en skål ris.¹³⁵⁹

Årsagen til at Vesten ikke effektivt blokerer de korrupte statslederes luksusforbrug og pengeflugt er naturligvis at pengene strømmer til vesten hvor de kommer til gavn og glæde. Det er derfor det går trægt for vesten at stå sammen overfor korruptionen. Man er indirekte med til at stimulere de korrupte ledere og embedsmænds uhensigtsmæssige adfærd hvilket f.eks. illustreres af "The Great African Armsdeal". I dette ene eksempel var der tale om bestikkelse på op imod 1 mia. dollar i forbindelse med en våbenhandel på 4,8 mia. dollar.¹³⁶⁰ Tror man ikke at 1 mia. dollar let kan lokke mennesker på gød på det fattige kontinent? At man overhovedet solgte militær materiel til ét land, Sydafrika, hvor en stor del af befolkningen lå for døden i en alvorlig AIDS-epidemi, vil jeg vende tilbage til.

"Mange af de lande som er fattige, de kan egentligt let, ved at modvirke korruptionen og tage et skridt ad gangen, forandre sig fuldstændigt, og slå ind på den samme udviklingsvej som vi gjorde i vores samfund for 150 år siden."

– Gro Harlem Brundtland¹³⁶¹

AU – Forudsætninger for milliardløftet

Afrika er ikke passiv. Ligesom Italien er vågnet til kamp mod mafiaen, er Afrika i dag vågnet til kamp mod korruptionsproblemet. AU, Den afrikanske union svarende til EU, har længe arbejdet målrettet med opgaven. År 2006 skabtes "Convention on preventing and combating corruption",¹³⁶² ligesom man i samarbejde med FN's Economical comission for Africa (ECA) vil skabe effektive regler mod skatteflugt. Også Transparency International er på banen. Korruption og fattigdom er naturligvis to sider af samme sag. Vi må ikke glemme den helt "lovlige" udplyndring, der finder sted i form af "forretning", men i forståelse af, at det problem bliver svært at løse uden etablering af en international verdensregering, bliver kampen mod korruption et første skridt.

Et andet problem er racisme. Forfatteren og psykiatrikeren Frantz Fanon var født på Martinique hvor han begejstret meldte sig under de frie franske faner som soldat under den 2. verdenskrig. Han blev sendt til Algeriet og den racisme han der blev udsat for, altså selvom han var soldat for Frankrig, rystede hans verdensopfattelse. Da han også efter krigen, og en afsluttet universitetsuddannelse, blev offer for racismen udmundede det i 1961 i hans bog: "Fordømte her på jorden", som var et opgør med den imperialisme og neokolonialisme han havde været vidne til. Ifølge Fanon havde Europa udviklet sig til et monster. Det var nødvendigt for Afrika, mente han, at lægge Europas institutioner bag sig og skabe en helt ny verden baseret på ydmyghed. Fanon beskrev verden i det farvede menneskes optik: "*Et menneske er rigt fordi det er hvid, og hvid fordi det er rig*".

De senere årtiers udvikling demonstrerer, at virkeligheden er mere nuanceret. I Sydafrika er det f.eks. ikke længere de hvide som undertrykker de sorte.¹³⁶³ Hele verden er underkastet den økonomiske "Apartheid". Mens vi venter på interna-

tionale konsensus omkring profitøkonomiens bagside, er der all mulig grund til at justere den industrielle udvikling i Afrika ud fra erfaringerne fra Europa og Asien. I betragtning af de mange populistiske politikere i Europa, er det dog ikke rimeligt at kritisere Afrika for det samme. De afrikanske lande må selv ind- og afsætte deres ledere, hvilket bliver lettere med et mere retfærdigt verdenssamfund i ryggen. I Anders Bolling og Erik Esbjörnssons interessante bog "Miljard Lyftet" peger forfatterne på den revolution, der i øjeblikket finder sted. Efter murens fald, mellem 1990 og 1994 pegede de valg, der fandt sted i 38 af 47 afrikanske lande på at dagene er talte for Afrikas enevældige ledere. I Gambia er folket f.eks. i øjeblikket ved at tage stilling til detaljerne i sin demokratiske forfatning. I 105 udvalgte byer registrerer de udsendte team fra "Constitutional Reform Commission" hvad folket mener om dette og hint. Samtidigt kan befolkningen på tv følge den nyindrettede "Freds- og forsoningskommission", forhøre diktaturets medløbere en efter en.¹³⁶⁴ Mens demokratiet er på tilbagetog over hele verden, går det således den modsatte vej i mange afrikanske lande, som f.eks. Gambia, Etiopien, Zimbabwe og Angola. Forandringens vinde blæser over Afrika.¹³⁶⁵

En virkelig forandring må udmønte sig politisk, økonomisk, socialt og ikke mindst psykologisk. Der kræves udvikling på tværs. Den ene del af samfundet behøver den anden. Mange lovende afrikanske industriprojekter taber i forhold til Asiens økonomier på grund af mangler i infrastrukturen. De gentagne afbrydelser i forsyning af strøm og vand, gør det svært at konkurrere og det er en del af forklaringen på at Afrika havnede bagerst i kapløbet, da globaliseringen satte fart. Ikke bare på grund af produktion, men også på grund af konsumtion. Kontinentets indbyggere kunne indhandle de sidste nye hitech produkter i butikkerne samtidigt med at den lokale produktion ikke havde muligheder for at producere produkter af samme standard. De afrikanske lande, der ellers sprudler af kreativitet må ligeledes ofte give afkald på tekstilproduktion af højere kvalitet simpelthen på grund af ustabile leverancer af strøm og el. Det er i dette lys højst unuanceret at kræve at Afrika på en stund skal erstatte deres forurenende kraftværker med solpaneler og lignende utilstrækkelige løsninger. Ligesom Asien og Europa behøver også det afrikanske kontinent store effektive løsninger på behovet for el, vand og kommunikation. Innovationer som f.eks. solpaneler kan hjælpe enkelte familier, men ikke erstatte de nødvendige store tunge satsninger på infrastruktur. I bogen "Miljard Lyftet" nævnes det rige afrikanske olieland Nigeria som eksempel på problemet. Også her har man baseret hele sin økonomi på olie i stedet for at brede udviklingen ud over hele samfundet.¹³⁶⁶

Det modsatte af en sådan monokultur er brede løsninger med massiv satsning på uddannelse på alle niveauer og udvikling af infrastrukturen. Der er nok af arbejdssøgende mennesker i Afrika og nok af landbrugsjord. En trinvis udvikling i tråd med den de skandinaviske lande har gennemlevet, er derfor at foretrække frem for overdreven fokus på pludselig overgang til højteknologiske løsninger, som ofte endnu ikke understøttes lokalt. Der er mange eksempler

på fejlslagne bistandsprojekter i form af avancerede tekniske anlæg som ikke bliver anvendt efter hensigten og ikke kommer befolkningen til gode. En større fabrik eller produktion genererer i realiteten arbejde for hundreder af mindre virksomheder og tifoldigt flere arbejdere i nærområdet. "Det store" fungerer ikke uden "det mindre". Man må derfor sætte større fokus på de mange små virksomheder og på så vis begunstige udvikling i "bredden". Den store prop i denne udvikling af samfundet er korruption og politikere, der klamrer sig til magten i stedet for at efterleve naturens eget cirkulationsprincip.¹³⁶⁷ I land efter land overgår frihedshelten efter en tid til at anvende de selv samme metoder, som de diktatorer man i sin tid ville gøre op med.¹³⁶⁸

Den økonomiske udvikling kan ikke stå alene. Penge gør ikke mennesker mindre selviske og selvisheden i højeste potens er nationalisme. Modsætningen er internationalisme, og dens højeste verdslige repræsentant må naturligvis være De Forenede Nationer. Begivenhederne efter Congos "selvstændighed" afspejler den ulige kamp mellem nationalismens og internationalismens repræsentanter.

Congo – FN i krig mod pengemagtens lejesoldater

"Det är bättre för FN att förlora stödet från USA efter att ha varit troget lagar och principer än att överleva som en agent vars aktiviteter styrs av politiska syften som aldrig uttalats eller slagits fast av FN's tunga beslutsorgan."
– Dag Hammarskjöld i FN under konflikten i Congo.

Congo blev det første Afrikanske land hvor FN helhjertet forsøgte at sætte foden ned. Begivenhederne blev et lærestykke i kampen mellem retten og magten i verden. Det blev demonstreret hvorledes intolerance og profitbegær, kan resultere i det ene forfærdelige blodbad efter det andet. Først ude var kolonimagten Belgien som under Kong Leopold II stod bag et af verdens største folkemord.¹³⁶⁹ 10 mio. mennesker mistede livet i Belgiens gummplantager i Congo.¹³⁷⁰ Gummi består af koaguleret plantesaft, og processen med at tappe saft af de høje ranker var ikke ufarlig. Det var ikke noget man kunne betale en mand for, som en soldat i kong Leopolds hær, Force Publique udtrykte det: *"Han må tvinges"*, og tvunget blev de. I 1899 rapporterede den britiske vicekonsul hvordan det gik til. De belgiske soldater plyndrede by efter by hvor de tog alle kvinderne som slaver. For at få kvinderne tilbage måtte høvdingen i byen udkommandere alle mænd for at tilvirke så og så mange kilo gummi som han derefter skulle betale i løsepenge. Hver by og hver gummivirksomhed havde indhegninger til sine gidsler, som blev dræbt hvis mændene nægtede at udføre ordre.¹³⁷¹

Den 3. juni 1960 skulle det være slut med belgiernes terror. Kun 2 uger efter Congos selvstændighed udbrød imidlertid

en ny konflikt. Heller ikke i Congo havde kolonimagten forberedt landet på selvstændighed, og den følgende uro var derfor forudsigelig, eller planlagt. Ud af koloniens 5000 statsansatte var 3 indfødte Congolesere, resten var europæere og det nye land var ligeledes fuldstændig uforberedt på at agere som selvstændig stat. Det blev ikke bedre af, at man ved selvstændigheden hovedkulds overlod den formelle magt til præsident Joseph Kasavubu og premierminister Patrice Lumumba, der var indbyrdes uenige,¹³⁷² og konflikten udartede allerede ved selve selvstændighedsceremonien. Belgiens konge holdt en tale som direkte hyllede den tidligere massemorder Kong Leopold II hvilket blev for meget for Lumumba som brød ud i en spontan tale, der kritiserede Belgiens overgreb og sluttede med ordene rettet direkte til kongen: "Vi er ikke længere jeres aber".¹³⁷³ Talen blev direkte radiotransmitteret og herefter gik det slag i slag. Heller ikke Belgien havde ment afgivelsen af sin koloni alvorligt og ville i al fald beholde den mest indbringende del. Ved hjælp af 7000 lejesoldater, hovedsageligt belgiere, brød den mineralrige provins Katanga¹³⁷⁴ sig nu løs af Congo og erklærede sig selvstændig under en finansmand. Katangas nye leder havde både det belgiske mineselskab "Union Minière du Haut Katanga" og et britisk mineselskab i ryggen. Der gik så en kort tid, og derefter ville 2 andre dele af Congo ligeledes erklære sig selvstændige og den nye stat var i realiteten i opløsning. Del og hersk.

Men verdensopinionen var ved at vågne op. Et næsten enigt FN, under Dag Hammarskjölds ledelse, fordømte aggressionen og i FN-resolutionen den 14. juli 1960¹³⁷⁵ krævede man, at Belgien trak sine tropper tilbage ligesom man tog de praktiske skridt til at sætte handling bag ordene. Den populære Hammarskjöld, lykkedes på 2 dage at skabe en FN-hær på 6000 mand, der skulle effektuere beslutningen. Hammarskjölds energiske indsats var netop motiveret af, at Congo symboliserede de mange nye stater behov for international beskyttelse i overgangen fra koloni til moderne demokratiske samfund. Det var Hammarskjölds ønske, at den nye stat ligesom andre lande skulle bestemme selv udenom stormagternes interesser hvilket naturligvis også indebar, at Congo skulle råde over sine mineralressourcer. Det var denne upartiske holdning som allerede tidligt i konflikten gjorde Hammarskjöld til måltavle for stormagterne også i øst. Under FN's generalforsamling den 3. oktober 1960 bankede Sovjetunionens leder Chrusjtjov næverne i bordet i forbitrelse over generalsekretærens uhørte frækhed. Generalsekretæren vovede jo, at sige stormagterne imod. Hammarskjöld udtalte i den forbindelse: *"Det är mycket lätt att böja sig för en stormakts önskan. Det är en annan sak att göra motstånd"*.

FN's mange nye medlemsstater var for at FN skulle garantere den nye stats integritet mens Belgien, Frankrig, Rhodesia, Storbritannien og USA var imod. FN soldaterne skulle beskytte den nye stat, men manglede mandat til at gribe ind mod udbryderstaten Katanga. Frihedshelten; premierministeren Lumumba rejste til Eisenhower i USA med en anmodning om amerikansk støtte idet Congos hær uden egne officerer, var ude af stand til at tage kampen op, men

Eisenhower afslog at mødes med Lumumba som derefter vendte sig til Sovjetunionen med en bøn om hjælp til at genforene landet med udbryderrepublikken hvorefter sovjetiske tropper blev fløjet ind til Katangas grænse. Det blev for meget for Lumumbas rival, præsident Joseph Kasavubu som nu afsatte Lumumba. Lumumba var imidlertid populær i Congos senat og svarede med at afsætte præsidenten. Derefter skete det igen. Hærchefen Joseph-Desiré Mobutu kuppede med hjælp fra USA magten i landet, og satte premierminister Lumumba i husarrest, hvor han dog blev beskyttet af FN-tropper. De sovjetiske tropper blev beordret ud igen.

Lumumba ville ikke accepterede kuppet og flygtede fra sin husarrest, men blev ved hjælp af CIA, taget til fange og ført til Leopoldville hvor han blev mishandlet foran journalister og FN soldater. I byen navngivet efter en af Afrikas mest brutale koloniherrer, blev den nye nations første premierminister slæbt afsted i et tov efter en bil. Derefter blev han på belgisk anmodning fløjet til Katanga hvor han, efter mere tortur, til sidst blev henrettet med belgiske soldater tilstede.¹³⁷⁶ Koloniherrerne, tidligere og kommende, fik hævn. Det brutale scenario ledte dog også til, at man fik verdensopinionen imod sig. En ny FN-resolution nr. 161 beordrede alle lejesoldater ud af landet og i den følgende tid blev næsten alle parter enige om at Congo skulle udgøre én stat. Men konflikten var allerede eskaleret og det var i denne stund verdens førende diplomat, lederen af de Forenede Nationer, Dag Hammarskjöld, valgte at begive sig til Congo for at tale udbryderrepublikkens præsident Moïse Tshombe til rette. Det officielle mandat verdenssamfundet havde givet Hammarskjöld til at løse konflikten, var i realiteten ved at blive undergravet. De transportfly som i en afgørende fase var på vej til hjælp i Congo blev pludseligt kaldt tilbage af England og USA. Det var kun udadtil man var enige om et forenet Congo og i lyset af de følgende hændelser, kan man spørge sig selv om ikke Dag Hammarskjöld var lidt naivt da han personligt begav sig ind i stormens øje.

Den britiske premierminister Harold MacMillan, skrev den 15. september 1961, altså 3 dage inden Hammarskjölds mystiske død i Congo, i sin dagbog: *"Hvis vi ikke reagerer hurtigt og resolut kommer vi i løbet af en uge at have mistet alt som vi, med store udgifter, har opnået på et år." ... "Congo bliver overgivet til Rusland på et sølvfad. Union Minières værdier vil blive nationaliseret og kontrolleret af russiske kommunister og en meget farlig situation vil blive skabt i Afrika – samtidigt som vest og specielt den europæiske civilisation vil blive ramt af et kraftigt finansielt og moralsk tilbageslag."*

Det er uvist hvor langt englænderne var parate til at gå for at undgå et sådan "morsk tilbageslag", men det er en kendsgerning at Hammarskjölds fly nogle dage efter forulykkede ved grænsen til Rhodesia, der i realiteten udgjorde engelsk territorium. Det er idag så godt som bevist, at flyet blev skudt ned af en belgisk lejesoldat og krigsveteran fra RAF.¹³⁷⁷ Det tog 15 timer inden man fandt vraket, men det skulle tage over 50 år inden det i oktober 2017 fremgik af en FN rapport, at tunge indicier talte for at Dag Hammarskjölds fly

blev skudt ned.¹³⁷⁸ Det er egentligt mærkeligt, at det skulle tage så lang tid. Allerede to dage efter Hammarskjölds død sagde USA's tidligere præsident Harry Truman til journalister at Hammarskjöld *"was on the point of getting something done when they killed him. Notice that I said 'when they killed him.'"*¹³⁷⁹ Man må vel gå ud fra at han var informeret?

Alt tyder på, at en eller flere vestlige nationer havde ryddet verdenssamfundets højeste officielle repræsentant, FN's generalsekretær af vejen, eller i al fald undladt at medvirke til opklaringen. Den tidligere officer i det amerikanske efterretningsorgan NSA, Charles Southhal, bevidner i en dokumentarfilm hvorledes han som ansat i NSA aflyttede pilotens radiokommunikation, da et fly, som næsten kun kan være Hammarskjölds blev skudt ned. Ifølge Charles findes indspilningen på bånd arkiveret i USA hvorfor man forstår, at Truman kunne udtale sig så skråsikkert.¹³⁸⁰ Charles kunne ikke bare høre piloten beskrive hvad han gjorde, men også selv høre maskingeværet "ra ta ta", og det efterfølgende krasch. Piloten kaldtes the "lone ranger", identisk med en vis Jan van Risseghem. Meget tyder på at en til "offentlig hemmelighed" dermed kom for dagen. I april 2014 ophørte et telegram fra USA's ambassadør i Congo, Ed Gullion, afsendt den 18. september 1961, med at være hemmeligtstempelt. I telegrammet, afsendt nogle timer inden havaripladsen officielt blev fundet, står at Hammarskjölds fly er blevet skudt ned af Jan van Risseghem, omend Jans efternavn staves lidt forkert. Det fremgår ligeledes, at Hammarskjöld er død. Hvordan kunne man vide, at han var død, og hvorfor leverer man ikke beviserne for mordet på FN's generalsekretær videre til FN? Var det fordi man dækkede over en allieret? Risseghem skulle endda senere have fortalt en ven om nedskydningen: *"...sometimes you have to do things that you don't want to do, but they are an order"*¹³⁸¹ Det var igen op til private mennesker, at beskrive en af verdenshistoriens skelsættende begivenheder og pege på de kompromitterende oplysninger.¹³⁸² Jeg vil i den følgende note beskrive nogle andre nye oplysninger mere udførligt.¹³⁸³ Begivenheden markerer tydeligvis grænse for demokrati og samarbejde i en verden styret af nationalisme og penge.¹³⁸⁴ FN var tydeligvis ikke oppe imod en enkelt lokal krigsherre, men et samarbejde af stater, med profitinteresse i status quo. De lokale krigsherrer var tydeligvis beskyttet af Belgien, Frankrig, England og USA. Både den engelske, sydafrikanske og amerikanske regering vægter sig stadig mod at hjælpe til i opklaringen af omstændighederne omkring Hammarskjölds død, samtidig med at man indrømmer, at man ligger inde med afgørende dokumentation.¹³⁸⁵ Hammarskjölds skæbne blev Congos skæbne. Efter Hammarskjölds død blev hans private tanker offentliggjort i bogen "Vägmärken". Her havde han blandt andet skrevet:

"I believe that we should die with decency so that at least decency will survive"

– Dag Hammarskjöld

Congo – Militærkup, udplyndring og krig

Efter drabet på Lumumba gav FN-resolution nr. 169 FN-soldaterne tilladelse til at anvende militærmagt i højere grad hvilket gjorde, at man efterhånden erobrede magten i Katanga. Samtidigt var et nyt udbrudsforsøg dog i gang i Gizenga i det østlige Congo. Rebellerne handlede denne gang i sympati med den henrettede Lumumba, som nu var blevet en martyr for de undertrykte folk. Situationen blev ikke mindre tilspidset da Moise Tshombe, altså præsidenten for den tidligere udbryderrepublik Katanga, i juli 1964 blev premierminister i det nu forenede Congo. De tidligere kolonimagter havde fået rokeret sin mand på plads på tronen i den tidligere koloni. Tshombe bad herefter Belgien og USA om hjælp til at slå oprøret ned og Congo blev igen forenet til ét land omend Tshombes egen befolkningen ikke kunne tilgive, at han allierede sig med den tidligere kolonimagt. Derefter følger så igen et kup hvor Joseph Mobutu med CIA's og vestens hjælp og accept, tager magten og gør Congo til et diktatur hvilket varer frem til 1997. Den sædvanlige model havde sejret. Vesten havde fundet en partner man kunne samarbejde med i den fortsatte udplyndring af Congo som forarmedes yderligere. Congo var blevet endnu et kleptokrati,¹³⁸⁶ og store dele af IMF's lån til landet havnede direkte i Mobutos egne lommer. Indbyggerne står den dag i dag for afbetalingen.

De mange uretfærdigheder udmundede med tiden i det som siden blev kaldt "den første-" og "den anden Congokrig", og senere blev kaldt "Afrikas første verdenskrig". Den langvarige konflikt i Congo er da også den krig som har involveret flest nationer og kostet flere dødsopfre, bortset fra Vietnamkrigen, efter 2. verdenskrig. Der var tale om mindst 3-5 mio. døde, omend de ikke omtales videre i mediernes. Ifølge flere samstemmige FN rapporter handler de årtier lange konflikter om kontrollen over Congos mineraler.¹³⁸⁷ Congo har verdens rigeste Kobber mineralfund. Dets kobbermalm er 7 gange mere kobberholdigt end kobber fra Chile, ligesom det også er her man henter metallet Tantal, der behøves i mobiltelefonerne. Vestens åbenlyse udplyndring af Congo pr. stedfortræder er i realiteten fortsat frem til 2007 og ligeledes forsyningen af våben og luksus til de korrumpere politikerne. I 2001 indgik Joseph Kabila en aftale om at det fattige og krigshærgede land skulle give verdens rigeste Kobber mineralfund bort for 27 mio. dollars.¹³⁸⁸ Se dette absurde lille beløb i forhold til de 800 mio. dollar pr. år som IMF stiller krav om at landet skal betale i rente årligt af de totalt 12 mia. dollar landet havde lånt under den tidligere diktator Mobutu. Fra Joseph Kabila kommer til magten år 2001, 10 dage efter mordet på hans far, var det i praksis verdensbanken, der dikterede vilkårene for landet som længe efter var FN's største indsatsområde. December 2017 dræbtes 14 FN soldater og der er meget som tyder på, at præsident Joseph Kabila havde en finger med i spillet.¹³⁸⁹ Med henvisning til det omfattende kaos og de fortsatte massakrer på civile ville han retfærdiggøre at blive siddende på magten selvom han skulle være afgået december 2016. Så sent som i november 2017 alarmerer FN's børnefond Unicef om at mindst 1.2 mio. congolesiske børn behøver akut hjælp.¹³⁹⁰ Det bliver kun al for tydeligt, at Congos mange naturressourcer ikke kommer

landets befolkning til del. Verdens største bilfirmaer er i øjeblikket ved at stille produktionen om til elbiler. En stor del af den kobolt som anvendes i de genopladelige batterier i disse elbiler, såvel som i vores mobiltelefoner, stammer fra minerne i Congo. Det nederste led i produktionskæden er congolesiske børn fra 7-8 års alderen og opefter således som dokumenteret i Amnesty Internationals rapport "Time to recharge".¹³⁹¹ Journalisten Staffan Lindberg besøgte en af minebyerne, Kolwezi, og kunne derefter vidne om arbejdernes helvede. Byens lazaret var fyldt med ofrene for helt unødvendige arbejdsulykker. I stedet for at anvende moderne robotmaskiner blev mennesker uden beskyttelsesudstyr, tvunget 30 m ned under jorden hvor de faldt som fluer, som om de var soldater i en krig. Det var måske netop det de var? Ikke meget havde udviklet sig siden Kong Leopolds dage.

*"Stadens lasarett liknade de krigssjukhus jag har sett i Mellanösten. Där låg gruvarbetare med krossade armar och ben och vred sig i smärta. Lukten av infekterade sår bredde ut sig. På bårhuset låg de döda gruvarbetarna staplade på varandra."*¹³⁹²

– Staffan Lindberg

Rwanda – Endnu et folkemord

Begivenhederne i Rwanda, på grænsen til Congo, kan også forklares i lyset af den tidligere kolonimagt Belgien. I 1933 opdeles befolkningen i det nuværende Rwanda i Hutsier og Tutsier alt efter individernes krops- og næselængde og hudfarve. Lange mennesker med smal næse og lys lød fik stemplet Tutsi i deres ID kort som de herefter obligatorisk skulle bære med sig, og resten blev Hutsier. Kolonimagten favoriserede Tutsierne og skabte dermed de modsætninger som 60 år efter udmundede i folkemordet på 800.000 mennesker,¹³⁹³ da Hutsierne ville hævne årtiers forfølgelse.¹³⁹⁴ Efter folkemordet flygtede de ansvarlige i 1994 til Østzair, det nuværende Congo hvilket satte den dominoeffekt i gang som udmundede i "Afrikas Verdenskrig". Da Uganda og Rwanda i 1996 invaderede Congo var krigen en realitet. Den fortsætter, trods fredsftalen i 2002, den dag i dag i Øst-Congo på trods af de 22.000 placerede FN soldater: "Monusco-styrken". Folkemordet i Rwanda blev dog et afgørende vendepunkt. Rwandatribunalen retsforfulgte de mennesker, der havde sat massakren i værk. Her afsagdes verdenshistoriens første dom for folkedrab; "Akayesu 1998".¹³⁹⁵ Der var på det tidspunkt gået 50 år siden konventionen mod folkedrab var blevet vedtaget.¹³⁹⁶ Bedre sent end aldrig.

Uganda – Rædsel pr. stedfortræder

Når en ubemidlet nation én gang har optaget et lån, er det derefter tvunget til at sluge de vilkår bankerne kræver for at kunne optage nye lån for at kunne betale renterne på det gamle.¹³⁹⁷ Naomi Klein oplister i "Chockdoktrinen" en lang række eksempler på nationernes vej ind i gældsfælden.¹³⁹⁸ Man kan med rette spørge sig hvorfor de fattige lande har givet sig ind i denne farlige leg, men svaret er at de fleste aldrig fik et reelt valg efter deres såkaldte "selvstændighed". De tidligere kolonimagter havde ofte en finger med i spillet og det var ikke altid til folkets bedste. Vi har f.eks. alle hørt om Ugandas rædselsregime under diktatoren Idi Amin. Regimet myrdede mindst 300.000 af sine egne indbyggere, men vi har hørt mindre om hvordan Amin opnåede sin magt. Diktatoren Amin begyndte sin karriere i "Britain's King's African Rifles" hvor han blev kendt for sin størrelse og brutalitet både inden- og udenfor bokseringen. Det var en kvalitet i øjnene på den engelske hær som oplærte og lod den brutale Amin stige i militær rang indtil en position som hærchef hvorfra han officielt "kuppede" den siddende præsident Milton Obote som englænderne så som kommunistvenlig. En polsk journalist og filmfotograf bevidnede, at Amin blev decideret udvalgt og hjulpet til magten af Vesten netop fordi han ikke var egnet som demokratisk leder.¹³⁹⁹

Men hvorfor manøvrere dårlige ledere til magten i stedet for mere forstandige mennesker? Man kan kun gætte svaret.¹⁴⁰⁰ En dårlig leder i spidsen for en tidligere koloni, vil til eksempel begå mange fejltagelser og dermed afsløre, 'behovet for den hvide mands fortsatte hjælp og vejledning'. Et andet motiv er naturligvis at en diktator gerne skyldsætter nationen for at finansiere sine luksusindkøb i vesten, og vi har været vidne til mange sådanne djævelske alliancer mellem overklasse, militær og vestlige banker over hele jorden. Som følge af dette samarbejde med pengemagten har mange ledere i Afrika, Sydamerika og Asien simpelthen ikke følt incitament til at udvikle landet som helhed. De har kunnet isolere sig i luksus uden at behøve kære sig om sine indbyggers tryghed og velfærd, selvom det senere bliver disse indbyggere, eller deres børn, der skal betale af på den gæld og de renter de korrupte politikere har påtvunget nationen. Kreditsystemet, profitøkonomien og den udbredte korruption er dermed forskellige sider af et og samme problem. Det er derfor, det ikke er tilstrækkeligt blot at afskrive gælden.¹⁴⁰¹ Den dybere årsag til, og de mulige løsninger på problemet afhandles i de næste to bind af forestående værk.

The Panafrican Parliament – Made in China

På baggrund af vestens rolle, kan det ikke undre nogen, at Afrika i højere og højere grad vender sig mod Kina. Allerede år tilbage registreredes 700.000 fastboende kinesere i Afrika og ifølge Sten Rylanders "Afrika" bor der i dag over en mio. kinesere sammenlignet med 100.000 amerikanere og europæere. Man kan vel synes at europæerne i lyset af fortiden burde holde sig væk, men man må ikke glemme at titusinder af idealistiske europæere, gennem tiden har ofret sig for Afrikas udvikling og derved lagt grunden for fremtidens ligeværdige samarbejde.

Den afrikanske union, AU, har store udfordringer foran sig, men i og med samarbejdet med Kina også nye muligheder. AUs hovedkvarter i Addis Ababa (Etiopien) er helt sponsoreret af Kina som i dag er den største investor i Afrika som helhed.¹⁴⁰² Donationen viste sig at være mindre selvsk i lyset af, at vægge og borde i det nye hovedkvarter indeholdt mikrofoner, som gennem 4 år havde stået i forbindelse med servere i Kina.¹⁴⁰³ Kina spillede en mere positiv rolle da historien om Congo tog en ny vending i 2007. Mens den vestlige verden, bortset fra FN's mislykkede intervention, havde været præget af at røve eller slavebinde Congo har et nyt samarbejde med Kina indtil videre vist sig af anderledes karakter. De to lande indgik i 2007 en decideret byttehandel uden penge indblandet netop for, at forhindre den værste korruption. Aftalen gik ud på, at Kina fik 10 mio. tons kobber mod at genopbygge infrastrukturen i det krigshærgede land og Kina er nu i gang med at bygge 3500 km motorvej og lige så meget jernbane, 31 sygehuse, 140 mindre sundhedscentre og 4 universiteter mm tilsyneladende uden politiske krav.

The Panafrican parlament med sine 265 medlemmer blev placeret i den anden ende af Afrika, i Johannesburg, hvorfra også lederen (2017) Nkosazana Dlamini-Zuma kommer. Der er en kvinde ved roret, ligesom i flere afrikanske lande. I parlamentet i Rwanda udgør kvinder 64%, og i Sydafrika 42%. Kampen for ligestilling mellem kønnene er andre steder kun begyndt. I Congo er andelen af kvinder i parlamentet 8%. Tiden vil vise om AU også søsætter en fælles strategi overfor den stadig opadstigende spiral af renter og lån. De ildevarslende eksempler på hvad vesten tillader og ikke tillader i Afrika er imidlertid mange. Den afrikanske union, som afløste Organisation of African Unity (OAU) blev til på Libyens leders initiativ.¹⁴⁰⁴ Vi ved hvorledes det gik for Libyen. Tænk hvis Afrika slog sig sammen med verdens andre forgældede låntagere og stillede krav til långiverne. Dette er ikke umuligt, men det kræver samarbejde. Det er svimlende perspektiver der her åbner sig, men hvordan bliver reaktionen i Vesten?

"Vi vil tiltrække udenlandsk kapital for at bygge infrastruktur, jernbaner, holdbar energi, byer, industrier og videnskabelige institutioner. Trin for trin kommer vi til at smelte sammen med den moderne verden."¹⁴⁰⁵

– Nkosazana Dlamini-Zuma

Libyen – Islamisk socialisme: ”Jamahiriya” ”Communism is a rejection of God, and Capitalism is a rejection of the human” – Moammar Gaddafi¹⁴⁰⁶

Vestens direkte hjælp til at sprænge den sekulariserede, stat Libyen i 2011 og efterlade den i hænderne på religiøse jihadister blev dråben for Den Afrikanske union, AU som herefter holdt sig udenfor FN's samordnede ”Responsibility to Protect” aktioner. Libyen, Afrikas 4. største land, var inden ”borgerkrigen” nr. 53 ud af 194 lande på FN's ”High human development index” og lå dermed øverst i hele Afrika. Landet, der gav sine indbyggere gratis elektricitet, gav nygifte par 50.000 dollar i hjælp til at etablere sig og var godt i gang med at udrydde analfabetismen.¹⁴⁰⁷ Gadaffis oplyste enevælde stod dermed i skærende kontrast til de kaotiske tilstande som fulgte efter vestens krig hvilket var forudsagt af Gadaffi.¹⁴⁰⁸ USA havde aldrig tilgivet Gadaffi. Det var sandsynligvis Libyen, der stod bag en bombe på et diskotek i Vestberlin 1986, der dræbte tre og sårede 50 amerikanske soldater.¹⁴⁰⁹ Efterfølgende beordrede Ronald Reagan et bomberaid over Tripoli, der kostede 30-100 mennesker livet, hvilket sandsynligvis motiverede Gadaffi for at beordre endnu en hævnaktion.¹⁴¹⁰ I 1988 blev en bombe placeret i en flyvemaskine, der styrtede ned over Lockerbie i 1988, med 270 mennesker, hovedsagligt amerikanere, ombord.¹⁴¹¹ Året efter gik det ud over 170 passagerer i et fransk fly.¹⁴¹² Libyen havde tidligere været i krig med Frankrig pr. stedfortræder i Tchad og påstod sig repræsentere Tchads befolkning. I stedet blev Libyens indsats til slut det som forenede Tchads befolkning mod Libyen. Moralene var, at man ikke skal sprede revolutioner.¹⁴¹³ Libyen nationaliserede olien fra det som synes at være Afrikas største oliereserve. Pengene blev til eksempel anvendt til at etablere verdens største underjordiske vandforsyningsstruktur ”The Great Man Made River Project”,¹⁴¹⁴ et netværk af 2800 km underjordiske rør og viadukter under ørkenens sand. Dagligt forsynedes Libyens ørkenbyer med 6,5 mio. kubikmeter drikkevand og målet var at forvandle de store ørkenområder til grønne oaser. Et pionerprojekt, der skulle vise vej for hele Afrika.¹⁴¹⁵ Ligeledes havde Libyen efter år af politiske og dødelige kontroverser med stormagterne, som Libyens leder åbenlyst kritiserede, i årene 2003-2006 bevæget sig ind på en ny kurs. Man havde f.eks. aktivt samarbejdet med USA for at afsløre formodede muslimske terroristceller efter den 11. sept. Ligesom man indrettede en fond, der skulle kompensere ofrene for Libyens medvirken i tidligere terroraktioner. USA udenrigsministerium fjernede Libyen fra listen over lande man påstod støttede terrorisme og efter samråd med vesten begyndte landet en større neddrosling af sit eget militær for ikke at virke truende, ligesom man tog også afstand fra alle masseødelæggelsesvåben. Fra 2008 blev Libyen endda indvalgt i FN's sikkerhedsråd. Men Libyens socialistiske eksperiment skulle snart gå en grum skæbne i møde.

Den såkaldte ”borgerkrig” som kun 3 år senere sprængte landet, var en højst mærkelig variant. Der skete i realiteten det, at nogle religiøse Al-Qaida radikalister gik til krig mod det se-

kulariserede samfund, der ville begrænse deres indflydelse næsten som en bekræftelse på Gadaffis ord: *”Once a ruler becomes religious, it becomes impossible for you to debate with him. Once someone rules in the name of religion, your lives become hell.”* Opstanden støttet af vesten indledtes med at 1000 Al-Qaida jihadister gik til angreb på et militært forråd i Benghazi-området hvor de bevæbnede sig og angreb civilsamfundet.¹⁴¹⁶ Da regeringen forsvarede sig ved at bekæmpe de religiøse oprørere, skete det mærkelige, at man fik det internationale samfund imod sig. En FN resolution den 17. marts 2011 forbød således Gadaffi i at anvende sit eget flyvevåben i striden, og samtidigt gik det franske og herefter amerikanske flyvevåben i Nato-regi til angreb på Libyen, en suveræn stat, mens Tyskland trak sig helt ud af projektet. Vestens bomber ødelagde også dele af ”The Great Man Made River Project”. ”Borgerkrigen” blev kortvarig. Gadaffi havde anvendt flere ressourcer på sin befolkning og på at forene de mange stammefolk end på militæret og Vestens ledere havde direkte tilskyndet Gadaffi, til at neddrosle sin arme. Det vestlige dobbeltspil gik for sent op for Gadaffi som i kampens hede udtalte: *”I only made one mistake - and that was trusting the Americans and Westerners”*¹⁴¹⁷ Overfor vestens enøjede militære støtte til oprørerne blev centralregeringen snart tvunget til at give op overfor det ”Nationale overgangsråd” - National Transitional Council – (NTC) ledet af Mahmoud Jibril, som ikke overraskende var uddannet i USA sammen med Ali Tarhouni en amerikansk økonomiprofessor, der nu blev ”minister for oil and finance” og den militære øverstkommanderende Bel Hadj,¹⁴¹⁸ som kort forinden befandt sig i fængsel i Pakistan. Meget talte for aftalt spil. Havde CIA igen en finger med i spillet og, ligesom i Afghanistan, anvendt Jihadkrigere som blinde marionetter?¹⁴¹⁹

Der var i al fald tale om nogle usædvanlige revolutionsledere. Kun to dage efter FN's flyveforbudszone den 17. marts 2011 skabte NTC en ny nationalbank og et nyt oliefirma. Rebellerne prioritering var ikke til at tage fejl af. På sit besøg i Danmark den 26. april 2011, kunne den russiske leder Putin herefter med al ret stille det helt åbenlyse spørgsmål; hvem der havde givet koalitionen ret til at eliminere et andet lands statsleder?¹⁴²⁰

Konsekvensen af vestens indgreb blev at terrororganisationer frit kunne etablere sig i Libyen.¹⁴²¹ Over grænsen fra Niger i syd væltede det nu ind med 100.000'er af flygtninge fra resten af Afrika, og Shari'atlov erstattede verdslig lov.¹⁴²² Den 22 årige mand som i maj 2017 dræbte 22 og sårede 116 personer i Manchester havde kort forinden været i direkte kontakt med en IS-gruppe i Libyen. Angrebet på Libyen, tippede balancen, alle forhåbninger til det såkaldte arabiske forår blev skudt i grus og fundamentalismen spredte sig til Europa i form af populistiske regeringer, valgt på løfter om at sætte en stopper for flygtningestrømmen.

Europæiske lande og USA som længe havde haft travlt med at anklage lande i Afrika for brud mod menneskelige rettigheder, forholdt sig helt passivt eller agerede som direkte krigsførende i Palæstina, Irak, Afghanistan, Libyen og Syrien. Alt det som de vestlige medier gennem årtier anklagede Gadaffi for, havde man beviseligt selv udøvet i Libyen; brud mod folkeretten, fol-

kemord, terrorisme og finansiering af samme. Folkeretten var endnu ikke "folkenes ret". Vestens nationer lagde grundstenen til "International Criminal Court", ICC, men ville med ICC dømme statsledere og krigsherrer i Afrika og samtidigt selv stå hævet over lov og ret. De afrikanske lande som tog initiativ til at fremlægge flere store sager for ICC fik efter de store ødelæggelser i Libyen øjnene op. Fra og med 2012 vil AU ikke længere være med. Folkemordet i Rwanda nogle år forinden hvor 1 mio. tutsier blev dræbt på 100 dage, dvs. 5 gange hurtigere end i nazismens udryddelseslejre, uden at Vesten greb ind i tide var ikke nogen enlig svale. Nedmonteringen af Libyen gjorde det utvetydigt hvad neo-kolonialisme indebar.¹⁴²³ Afrika forstår i dag bedre Frantz Fanons råd, at man er nød til selv at opbygge de institutioner, der behøves for at beskytte den demokratiske proces.¹⁴²⁴ Efter mediernes bevis for, at der forekommer slavehandel i Libyen i november 2017, tager AU initiativ til at organisere en evakuering af de mange flygtninge, der sidder fast i Libyen. Gadaffis åbenmundede kritik af vesten og supermagterne blev hans død og Libyens ruin.¹⁴²⁵

*"We cant allow the security council to be run by superpowers."*¹⁴²⁶

– Gadaffi i sin tale i FN den 23. sept 2009

Somalia – Anarki og pirateri

Verden befinder sig i en helt ny situation. Et af de strategisk vigtigste knudepunkter for den internationale skibsfart ind og ud af Adenbugten, har f.eks. været præget af rent sørøveri. Det havde været utænkelig for 50 år siden. Somalia er en af flere såkaldte "failed states". Men hvad var det som gik galt?

Somalias lange kystlinje var længe en lovløs zone regeret af banditter forsynet med våben fra vesten og det tidligere Sovjetunionen. I 1969 kuppede General, Siyad Barre sig til magten i Somalia. Da Sovjet året efter hjalp Eritrea blev området endnu en grænselinje i den kolde krig. Somalia vendte sig til USA som straks stillede op med våbenhjælp til gengæld for militære støttepunkter. De mange våben formidlede Barre videre til forskellige fraktioner som til gengæld lovede at være loyale. Ved den pludselige afslutning på den kolde krig i slutningen af 80'erne stod Barre imidlertid uventet overfor de mange fraktioner, som nu gik sammen om at styrte ham. USA forsøgte ved en mislykket intervention "Restore Hope" at rette op på det politiske kaos, men blev ydmyget ved hjælp af de mange våben man jo selv havde leveret tidligere og holdt sig herefter udenfor. Somalia var blevet et lovløst "ikke land". Uden centralmagt og kystbevogtning lå landet nu helt ubeskyttet mod illegalt fiskeri som i årene efter kollapsen systematisk støvsugede Somalias tusindvis af kvadratkilometer kystområder for de fisk som indtil havde udgjort hovedindkomst og primær ernæringskilde for befolkningen. I år 2000 var ca. 700 store og små fiskekut-

tere på heltidsarbejde i farvandet som bogstaveligt talt tømtes for fisk, mens de lokale fiskere afmægtigt så på.¹⁴²⁷ Efter en tid ankom de første skibe med giftigt affald fra Vesten. Prisen for at dumpe giftigt affald i Somalia var under 1% af prisen for at skaffe sig af med det i Europa¹⁴²⁸ og flere giftkatastrofer fulgte. En gang døde 30 mennesker. Man har endda anvendt de paradisiske strande som affaldsplads for radioaktivt affald.¹⁴²⁹

Fremkomsten af den militante al-Shabab og de huserende sørøvere, er i dette lys ikke så mærkeligt. Baggrunden er fattigdom, elendighed og adgang til våben.¹⁴³⁰ De unge mennesker kunne ikke få øje på andre indtægtsmuligheder end at jage de store fisk, de vestlige skibe, som passerede.¹⁴³¹ Da grupper fra Somalia begyndte at angribe og kidnappe mennesker i nabolandet Kenya blev det kun mere tydeligt at problemerne i et land også er det globale samfunds problem. Efter en omfattende NATO operation i området, "Operation Ocean Shield" kunne man i december 2016 erklære havet piratfrit, men man løser ikke de alvorlige sociale problemer i området ved hjælp af hi-tech vestlig militær, og allerede i maj 2017 meldtes igen om flere og flere pirater. Det nye epicentrum havde blot flyttet sig til Afrikas vestkyst, til farvandet udfor Niger.¹⁴³² De moderne handelsskibe har i dag indrettet et sikringsrum "Citadel" hvor besætningen skal gemme sig, ligesom mange skibe har private vagtværn ombord.¹⁴³³ Verdenssamfundets problem kan ikke illustreres bedre end af at private skibe, ligesom fortidens kanonbestykkede handelsskibe, igen må udrustes med hvert deres private bevæbnede vagt. Sådan kan "nord/syd" problemet ikke løses, og det forstår AU, som har landsat 20.000 soldater i landet og i området omkring hovedstaden Mogadishu, der igen (2018) er relativt trygt. Herfra og ud mod delstaterne kan centraladministrationen nu igen udvikle sin tentakler og FN er involveret i processen. Med lov skal land bygges. Der er f.eks. planer om etablering af havsreservater til at beskytte fiskebestanden, og de tidligere pirater kan overgå til kampen mod det illegale trawlfiskeri. I de største byer begynder skattesystemet at fungere så staten kan udvikles og gradvist erstatte våbenmagt med politisk magt. Det kræver langvarig indsats fra AU og FN at vise vej ud af ekstremisme og fattigdom. Mens det tilslørede pirateri er forbeholdt Vesten, er det utilslørede forbeholdt jordens fattigste lande i Sydamerika, Afrika, og Asien.¹⁴³⁴ Røveri fattigdom og ekstremisme er sider af samme problem.

Sudan – Folkemord for Vestens regning

På det globale index over "fragile states", tidligere "failed states" huserer Sydsudan på 1'ste pladsen, og Sudan på 5'te plads (2017).¹⁴³⁵ De to lande som frem til folkeafstemningen i 2011 udgjorde et og samme, Sudan, har siden frigørelsen fra kolonimagten Storbritannien 1956 været genstand for Afrikas længste borgerkrig mellem nord og syd. Medierne beretter om sult og borgerkrig, men sjældent om den dybere baggrund for de forfærdelige tilstande.

Borgerkrigen fulgte efter Storbritanniens forsøg på at forene et område med hundreder af forskellige folkeslag, der taler mindst 400 dialekter. Et land hvor befolkningen i syd gennem århundreder har levet med risikoen for at blive taget til fange af arabiske slavejægere i nord. Så sent som i 2008 rapporterede medierne om 8000 slaver i de nordlige områder af Sudan.¹⁴³⁶ Kvinder og børn fra syd blev taget til fange under den lange borgerkrig og ført til nord hvor de herefter levede som slaver. I Maj Wechseldmanns dokumentarfilm "Det är upp till dig - filmen om Lundin Petroleum" dokumenteres købet af en gruppe slaver, i dette tilfælde en gruppe slaver opkøbt af frivillige idealister med henblik på slavernes frigivelse.

I mediernes beskrivelse af miseren "glemmer" man gerne at berette om det vældige incitament under konflikterne og de stadige hungerkatastrofer. Den forhenværende tyske indenrigsminister Gerhart Baum, som blev udpeget til FN's særlige rapporter i Sudan, var ikke i tvivl: regeringen i Sudan udryddede og tvang sin egen befolkning på flugt for at tækkes oliefirmaer, der ville etablere sig og søge efter olie.¹⁴³⁷ I 1979 fandt Chevron olie og snart brød borgerkrigen, som havde hvilet i 11 år, ud igen. 1989 tog Omar Al-Bashir¹⁴³⁸ magten og et forfærdeligt blodbad eskalerede ligesom hungersnød blev en tilbagevendende begivenhed. Da sulten hærgede som værst i syd forbød præsidenten i nord fødevarerhjælp fra Vesten til de døende mennesker i syd. Det sorte guld som gjorde landet til et af Afrikas rigeste, blev en forbandelse for landets befolkning. Vesten fik olie, og diktatoren blev forsynet med våben og ved hjælp af 360 militærbaser i det olierige Ogaden holdt diktatoren sin befolkning i et jerngreb. Den såkaldte borgerkrig var i realiteten et folkemord for Vestens regning oftest gennemført fra luften ved hjælp af bombefly og helikoptere.¹⁴³⁹ 2 mio. mennesker mistede livet, ligesom 4 mio. flygtede for at undgå samme skæbne. Satellitfoto dokumenterer hvorledes befolkningen udrensedes de selv samme steder hvor olieselskaberne, blandt andet det svenske Lundin Oil, etablerede sig. Der var tale om en krig mellem regeringen og olieselskaberne på den ene side og Sudans befolkning på den anden side. Hæren udrensede systematisk det ene store område efter det andet. Hverken kirker, skoler eller sundhedsklinikker gik hus forbi. Da krigsforbryderdomstolen i Haag tiltalte Omar Al-Bashir for folkemordet, glemte man at tiltale oliefirmaerne. En omfattende kampagne i USA ledte DOG til at Chevron solgte sin oliefelter videre. Afroamerikanere i USA forfærdedes over nyheden om, at mennesker blev holdt som slaver og protesterne ledte blandt andet til en amerikansk lov, der begrænsede handel med Sudan. I stedet tog det kanadensiske firma Talisman over, men også her lykkedes man, ved at få pensionselskaber til at sælge deres aktier i selskabet med faldende kurs til følge, og selskabet blev presset til at sælge sine aktier.

Det er Maj Wechseldmanns håb, at hendes dokumentation også kan være med til at sætte fokus på det svenske oliefirma Lundin Oils rolle. Det er et kontroversielt emne i Sverige i det den svenske tidligere statsminister Carl Bildt sad i bestyrelsen for Lundin Gruppen fra år 2000 til 2007,

altså mens nogle af de værste folkedrab fandt sted. Engagementet i Lundingruppen gjorde Carl Bildt til en rig mand, og synes mærkeligt nok ikke hindret hans politiske karriere. År 2006 blev Carl Bildt således Sveriges udenrigsminister. Lundingruppen hævder, at deres engagement var til glæde og stimulerede Sudans udvikling,¹⁴⁴⁰ men i 2010 fremlagde ECOS (European Coalition on Oil in Sudan) sin rapport,¹⁴⁴¹ "Unpaid Debt", som dokumenterede begivenhederne, hvorefter "Internationella åklagarkammaren" i Stockholm indledte forundersøgelser til en eventuel retssag. Først i oktober 2016 blev chefen for Lundin Petroleum indkaldt til forhør,¹⁴⁴² og måneden efter blev både ejeren og chefen for bestyrelsen mistænkt for delagtighed i overtrædelse af Folkeretten. Sagen er således exceptionel. Det er første gang siden Nürnbergprocesserne efter den 2. verdenskrig, at en virksomhed forsøges stillet til ansvar for krigsforbrydelser. Sagen er rejst mod to privatpersoner, men der er ingen tvivl om, at det er firmaets agerende, der er op til dom.¹⁴⁴³

Derefter tog udviklingen i Sudan en ny retning. Den nye aktør, Kina, var ikke hæmmet af hensynet til menneskerettigheder. Kinesiske firmaer fik i det følgende magten over 75% af Sudans olie,¹⁴⁴⁴ og havde som modydelse overtaget rollen som våbenleverandør til det krigshærgede land ligesom man i FN's sikkerhedsråd holdt hånden over diktatoren Al-Bashir. Man gik hårdt frem, og den 3. juni 2019 blev over 120 demonstranter dræbt i Khartoum, sandsynligvis af det nye militære korps RSF, oprettet ved hjælp af de mange penge fra EU. I forhandlingerne i Khartoum i 2014 mellem EU og Sudan blev man enige om at støtte regimet med store beløb i bytte for at landet satte en stopper for flygtningestrømmen til Europa. Det var naturligvis ikke intentionen at skabe mere vold og undertrykkelse, men begivenhederne demonstrerer behovet for store overgribende internationale aftaler. I det globale verdensanarki huserer de multinationale rovfisk frit, og gør det umuligt for befolkningen i land efter land at afgøre deres egen skæbne. Overmagten er for stor, og behovet for verdenssamfundets beskyttelse åbenlys.

Sydafrika – Revolution i tilgivelse

"All crew are strong believers. Everytime we go up we believe we go down" – Anette, stewardesse på South African Airways

Erfaringerne fra Sydafrika viser i dag tydeligt, at de dybere årsager til konflikterne i verden ikke er race og kultur. Intet sted i verden har man gjort så grundigt op med tidligere tiders raceundertrykkelse, "Apartheid", som netop i Sydafrika, uden at det dog udmundede i ægte retfærdighed.¹⁴⁴⁵ Sydafrikas "The Truth and Reconciliation Commission", TRC, gjorde på eksemplarisk vis op med hundrede års undertrykkelse af farvede mennesker efter devisen: *"If you told the truth about your crimes, you would never be prosecuted for them"*. Processen genoplivede mange sår, men den kunne netop derfor også være med til at helbrede dem helt og forhindre den borgerkrig mellem sorte og

hvide som så let kunne være brudt ud. Ærkebiskop Desmond Tutu, som var TRC's leder og moralske kompas,¹⁴⁴⁶ udtalte: *"having looked the beast in the eye, having asked and recieved forgiveness, let us shut the door on the past, not to forget it, but to allow it not to imprison us."*¹⁴⁴⁷ Sydafrika viste, hvorledes man må lukke døren til fortiden inden man åbner døren til fremtiden. Nelson Mandela; "Madiba", den nye stats førstemand gik velvilligt foran i forsoningsprocessen ved at byde sine tidligere fangevogtere med til sin indsættelse som præsident. Under processen kunne de hvide sydafrikanere hver aften bevidne politibetjente, som tilstod grusomme forbrydelser. *"Alle vidste nu besked med 'halskæder' – brændende bildæk om halsen – og 'terroristangreb' "*¹⁴⁴⁸ Vist kunne man slukke for fjernsynet, men som den sydafrikanske journalist og poet Antje Korg udtalte: *"Hvis i afskærer jer selv fra denne proces, vil i vågne op i et fremmed land – et land, som i ikke kender og som i aldrig vil forstå."*¹⁴⁴⁹ TRC efterlod Sydafrika med én beretning i stedet for to højst forskellige beskrivelser af historien; en sort og en hvid. Richard Goldstone, som ledte det enestående arbejde ved kommission blev senere øverste anklager i ICC ved krigsforbryderprocessen om det tidligere Jugoslavien og Rwanda. Det var efter dette arbejde ved ICC i Haag, at han med stor fordel kunne sammenligne denne proces med TRC processen i Sydafrika og her bevidne, hvorledes man havde opnået mere i Sydafrika, end man kunne opnå ved retsforfølgelse.¹⁴⁵⁰ Hvis man også andre steder indførte en "sandhedskommision" i overgangen fra tidligere tiders uret til den nye tids samarbejde kunne man dermed spare tusindvis af lange kostbare retssager. Tænk hvad det ville betyde for verdens mange demokratier, hvis menneskene først forsonede sig og erkendte deres fejltagelser, inden de skulle samarbejde? Historien skulle dog sidenhen demonstrere, at problemet ikke var 'hvid og 'sort'. Desmond Tutu havde øjne for mere end den racemæssige adskillelse af menneskene:

"Skal vi lade Afrikas og Asiens børn dø i sygdomme som kan helbredes, hindre dem fra at gå i skole og begrænse deres muligheder til meningsfyldt arbejde bare for tilbagebetale uretfærdige og ulovlige lån givet til deres forfædre?"

Sydafrika – Revolution i lænker

"Today in South Africa, a clutch of Mercedes-driving former radicals and trade unionists rule the country" – Arundhati Roy i "Capitalism A Ghost Story".

Hlumelo Biko var ikke i tvivl om svaret. Hlumelos far, Steven Biko, var en af frihedsbevægelsen ANC's største helte. Biko dræbtes af det sydafrikanske politi i 1977 hvilket ledte til omfattende demonstrationer og 1200 arresterede, hvilket kun ledte til endnu flere uroligheder kulminerende i det store oprør i Soweto hvor ikke mindre end 1611 personer blev dræbt og 1229 såret. Professor Taljaard, som undersøgte 229 af de dræbte kunne dengang konstatere, at 80% af dem var blevet skudt bagfra.

Apartheid grunder sig på en lov, der fra og med 1913 effektivt hindrede den sorte majoritet i landet fra at eje mere end 7% af jorden. Mennesker som i generationer havde kunnet ernære sig på jorden var herefter henvist til slavelignende arbejde i minerne eller andre underbetalte job ligesom uddannelsessystemet var lagt op til at forberede farvede mennesker for de kropsligt krævende job, der ikke truede den herskende hvide klasses overherredømme. Hlumelo Biko kalder i sin bog dette "bantu-uddannelses-system" for et "intellektuelt folkemord", som han mener fortsætter den dag i dag hvor 10% af sydafrikanerne stadig kontrollerer 60% af økonomien.¹⁴⁵¹

Længe efter efter Apartheidregimets fald, skrev Hlumelo Biko i 2013 bogen "The Great African Society – A plan for a Nation Gone Astray". Hans pointe var, at sandheds- og forsoningskommisionen ikke fik gjort op med de økonomiske forbrydelser, tyveri, slaveri og udsugning, som fandt sted under apartheid gennem årtier.¹⁴⁵² Den økonomiske Apartheid fortsætter.¹⁴⁵³ Det "nye" Sydafrika har ikke holdt sig tilbage fra at anvende vold og drab mod sin egen befolkning som i Marikana den 16. august 2012 hvor 34 farvede minearbejdere blev dræbt af politiet fordi de krævede bedre vilkår. Den korrupte politiske ledelse hyttede sine egne interesser i samarbejde med pengemagten der hyttede sine.

Eksemplet viser, at det ikke er forbeholdt de hvide at udnytte de farvede. I Sydafrika talte jeg med en lærerinde på en eliteskole for de kommende advokater, politikere og andre topfolk i Sydafrika. Ifølge hende var alt som før, bortset fra farven på eleverne. Det var en sort Præsident Jacob Zuma, en af ANC's store frihedshelte, som efter "befrielsen" byggede en dyr villa til sig selv for folkets penge. Zuma, med fortid i ANC's efterretningsafdeling, nedlagde personligt rigsanklagerens elitestyrke "The Scorpions" der havde til opgave at undersøge korruption i landet.

Landet befandt sig i mange år derefter i en forfatningskamp hvor Zuma år efter år spillede politikere ud mod hinanden for åben skærm. Som undervisning for nationen placerede livet en person på magten som i den grad demonstrerede det store problem; "moral" i kampen for fred og demokrati. Takket være pressens skrivelser og den forfatningsgaranterede åbenhed kendte alle til præsidentens korruption. Samtidigt blev de vidne til de mange problemer, og manglen på ressourcer til at løse statens vigtige opgaver. Det var lærerigt. Efter Nelson Mandelas død, samledes verdens personligheder på det store FNB-stadium i Johannesburg. De mange tilreisende blev her vidne til det mærkelige fænomen at sydafrikanere på stadium åbent viste deres foragt for den egen daværende leder Zuma. Folket havde gennemskuet præsidenten. Det skulle senere vise sig, at præsidenten ved hjælp af en indisk forretningsfamilie, Gupta, havde forsøgt at kidnappe staten ved at give denne ene familie fordele ved alle større licitationer.

De besøgende statsledere, bortset fra den danske der mest var optaget af at tage selfies med præsident Obama, fik et vink om at politik er at tjene, og ikke tjene på, folket. I november 2016 anklagede den sydafrikanske justitsombudsmand Zuma for at lade Guptas forretningsinteresser bestemme over vigtige ministerposter,¹⁴⁵⁴ og i 2017 udmundede det i deciderede slagsmål i parlamentet¹⁴⁵⁵ fulgt af store folkelige demonstrationer. Den 3. maj 2017 kom det så frem, takket være tusinder af lækkede dokumenter, at Zuma i realiteten havde skabt en skyggeregering med formålet at stjæle penge fra de offentlige finanser.¹⁴⁵⁶ Ved at placere personer på nøgleposter i statens forskellige forvaltninger kunne disse personer videresende store pengebeløb til enkeltpersoner.¹⁴⁵⁷ Det var igen blevet forbundet med livsfare at udøve journalistik i Sydafrika, hvilket dog stadig ikke lukkede munden på folket som nu havde fået smag for frihed.¹⁴⁵⁸ Lige meget hjalp det. Det gamle Sydafrika bandt det nye Sydafrika til nyliberalismens økonomiske lænker.¹⁴⁵⁹

Sverige har spillet en vigtig rolle for det nye Sydafrika. Det var Sverige, der som første land i verden indførte isolerede svenske sanktioner mod apartheidstyret i 1979, hvilket stadig omtales med taknemlighed. Palmeregeringen fik dog også morderiske fjender på halsen. Svenske politikere hjalp aktivt ANC, der kunne mødes og organisere sig i Sverige, ligesom man støttede skole- og demokratiprojekter i det nye Sydafrika. Jeg har besøgt sådanne projekter i Sydafrika. Det svenske "Folkhem" har sat uforglemmelige spor hos mange og den sydafrikanske ærkebiskop Desmond Tutu udtalte ved lejlighed om Olof Palme: "*Han var usædvanligt farveblind, for han kunne ikke se forskel på sort og hvid*". Det er imidlertid ikke så svært at se forskel, hvilket idag let leder til, at man skylder skylden for de økonomiske problemer på "de hvide" ligesom man engang skyldte det på "de sorte". Mange hvide sydafrikanere oplever det som om de befinder sig i et besat land uden garanti for statens beskyttelse, ligesom de farvede mennesker gjorde det tidligere. De hårrejsende beskrivelser om brutale overgreb på hvide farmere gik kloden rundt og den amerikanske præsident twitrede om "large scale killing of farmers".¹⁴⁶⁰ De 62 mord på farmere år 2017, bør dog ses i relation til landets voldsstatistik. Hver eneste dag bliver gennemsnitligt 57 personer myrdet i Sydafrika. Den væbnede kamp har sat sine spor.

Sydafrika – Våbenmagt eller åndsmagt?

"Ubuntu!" – Det afrikanske udtryk kan bedst oversættes med: "Et menneske er et medmenneske".

Sveriges rolle i transformationen til det nye Sydafrika havde flere aspekter. Man medvirkede indirekte til at forstærke dagens korrupte system. Det ufærdige pengesystem overtruffede også i Sverige de udtrykte humane idealer. Det var Sverige, en af verdens store våbenhandlere, som var med til at forsyne det nye Sydafrika med ubåde og jetja-

gere, samtidigt med at landet stod midt i verdens største aidskatastrofe med millioner af ofre. For hver enkelt krone af statens penge, der gik til en af de 6 mio. aidssyge gik 7,6 kr. til "The South African Armsdeal", en våbenhandel som fandt sted via omfattende bestikkelse i landet, der præcist da skulle gøre op med Apartheidtidens uret og løgne. På våbenkoncernen Saab har man f.eks. indrømmet, at en mand tæt på Sydafrikas forsvarsminister fik 24 mio. i bestikkelse. Sydafrika købte våben for ikke mindre end 66 mia. kr. Den store handel, som blev hjulpet godt på vej af eksportgarantier fra den svenske stat fik senere den bramfrie ærkebiskop Desmond Tutu til at udtale at svenskerne skulle skamme sig og han hentydede her ikke til det nedslående resultat af det svenske militære isenkram som var for avanceret for behovet. Den svenske våbeneksport til Sydafrika stod i skær kontrast til Olof Palmes ord efter massakren i Soweto: "*Inget afrikanskt land kan utgöra något militärt hot mot Sydafrika. Ändå fortsätter landet att få vapen utifrån*".¹⁴⁶¹ Palme blev myrdet inden ophøret af Apartheid 1994 og kan derfor ikke klandres for våbenhandelen.

Skandinavien er pioner i ulandshjælp, men det sker på profit- og kreditsystemets præmisser.¹⁴⁶² Et andet aspekt af vestens dobbelte dagsorden er forholdet mellem udvikling og hensyntagen til sundhed og miljø. I Sydafrika er mange mennesker engageret i oplysningskampagner mod anvendelse af GMO. Målet er et sundt og bæredygtigt landbrug over hele det Afrikanske kontinent. Mens forretningsfolk taler sig varme for GMO, overser man det egentlige problem, nemlig at landbefolkningen ikke har fået basal uddannelse og evne til at gennemføre de nødvendige tekniske fremskridt. I mange afrikanske lande har ledere, allieret med militær og overklasse, klaret sig fint uanset hvordan det gik befolkningen, man har ikke været interesseret i at udvikle landbruget og gennemføre nødvendige afvandingsprojekter og den effektivisering som også med tiden vil kunne forhindre tørke og ørkendannelse. Israels udvikling og Gadaffis "grønne revolution" viser, at det kun er fantasien, der sætter grænserne for forvandling af ørkenområder til rig landbrugsjord.

Man skal dog ikke tage fejl. Hvide og sorte, fattige og rige, er lige berørte af Mandelas og Tutus visioner. Det har jeg selv været vidne til. På et besøg i Sydafrika landede jeg om morgenen til nyheden om landsfaderens død den selv samme nat. Det var dog ikke en sorgens plads, der mødte mig. Dette var ikke en tilbageskuende, men genfødt nation. Udenfor Mandelas hus, mellem meterdynger af blomsterbuketter dansede folk i taknemlig minde om Mandiba, der tilbragte et helt liv i fængsel for retfærdighedens skyld. Også gode gode eksempler spreder sig. Lidt frisk kunne man udvide det sydafrikanske ordsprog "Ubuntu" til: "*A country is a country through other countries*" og det er fra Sydafrika at mange af Afrikas kommende ledere i dag uddannes i Mandibas ånd og ligesom man selv fik hjælp har man taget imod ikke mindre end 5 mio. afrikanske flygtninge sammenlignet med de 2 mio. som Europa, foruden Tyrkiet, i 2018 sukker og stønner over.¹⁴⁶³ Sydafrika har en af verdens stærkeste og frieste forfatninger, garanteret af "The Reconstituional

court” som allerede i sin fysiske arkitektur symboliserer idealet om transparens. Glas og frit indsyn til domsrummet symboliserer, at den afgørende præmis for ægte demokrati og frihed, er borgerens frie indsyn i statens forhold. Magtens fjende er åbenhed. Kun vha. camouflage kan den kloge narre den mindre kloge. Og kun for en tid. Et Afrikaansk ord-sprog tjener til at advare den hovmodige: ”*Clever man gets caught by his cleverness*”.¹⁴⁶⁴ Guds mølle maler langsomt, men den maler.

Efter 9 års vanstyre blev Sydafrika til sidst af med sin korrupte præsident Zuma. Den nye præsident Cyril Ramaphosa indrettede en undersøgelseskommission, der gennem to år skulle rense ud i korrupsionen. En efter en blev de inkompetente og korrupte embedsmænd forflyttet og skiftet ud. Zumas ”State capture” blev afsløret dag for dag for åbent tæppe. Kasserne var tomme. Strømmen går med nogle få timers mellemrum i Sydafrikas storbyer. Statens energiselskab, Eskom, står på fallittens rand med en gæld på 270 mia. skr. (2019). Det samme gælder statens flyselskab, statens transportselskab og ungdomsarbejdsløsheden er 40%. Forfatningen har overlevet Zuma, men tiden vil vise om den også overlever Cyril Ramaphosa. Den 13. maj 2019 prydedes forsiden på Time Magazine af et dronerbillede taget over en by i Sydafrika. Artiklen i bladet afslørede at landets ulige fordeling af goderne var uforandret. På fotos fra Durban og Cape Town ses store golfbaner side om side med byer af sammenklemte ghettobaraker.¹⁴⁶⁵ Bankkontokulturen slår en kil ind mellem menneskene.

Sovjetunionen – Supermagten, der opløste sig selv

Den 24. august 1991 skete det utænkelige. Et af verdenshistoriens største eksperimenter var uigenkaldeligt forbi. Supermagten Sovjetunionen opløstes sig selv i 15 nye stater, som deklareredes den 26. december 1991: Armenien, Aserbajdsjan, Hviderusland, Estland, Georgien, Kasakhstan, Kirgisistan, Letland, Litauen, Moldavien, Rusland, Tadsjikistan, Turkmenistan, Ukraine og Usbekistan. Man gjorde op med 69 års overherredømme. Samtidigt havnede 25 mio. russere i udlandet i løbet af en nat hvilket lagde grunden blev til kommende konflikter.¹⁴⁶⁶

De tidligere Sovjetrepublikker var lykkelige for deres genvundne frihed.¹⁴⁶⁷ At den ene supermagt i ”den kolde krig” opløste sig selv, ændrede mærkeligt nok ikke på Vestens holdning, og i dag har det nye Rusland overtaget rollen som ”fjenden”, der skal legitimere den stadige oprustning. Vestens paroler om samarbejde, fred og demokrati blev gjort til skamme da man ikke rakte hånden frem til sin slagte ærkefjende og afsluttede konflikten med tilgivelse og integration i vestens samarbejde. Begivenhederne omkring Sovjetunionens opløsning, er derfor med til at kaste lys over en ”skjult

fjende”, som forhindrer os i at nå det ønskede samarbejde mellem verdens folk, den virkelige fred.

Rusland kunne have været en del af Europa. Gorbatsjov talte om det ”fælles europæiske hus”. Rusland ville med i EU, men fik ikke lov til at være med. EU indbød i stedet flere af de tidligere Sovjetstater.¹⁴⁶⁸ To på hinanden følgende amerikanske præsidenter, George Bush Sr. og Bill Clinton så passivt til mens sammenbruddet bredte sig i Rusland og med tiden ledte til ny oprustning og ny utryghed. Hverken Øst eller Vest havde tilsyneladende lært af fortidens dyrt købte erfaringer; ”freden” i den tysk/franske krig som lagde grunden for tyskernes revanchisme, og ”Versaillesfreden” som ledte den 1. verdenskrig videre ind i den 2. verdenskrig.¹⁴⁶⁹ Nu havde verden overlevet 40 års kold krig og båret sig til blods på en byrde af militære udgifter, men undlod alligevel konsekvent at åbne pengepungen for de småbeløb, det havde krævet at cementere varig fred og samarbejde mellem de tidligere ærkefjender. Det er naturligvis let at være bagklog, men det kunne have gået helt anderledes således som en gruppe økonomer fra Harvard University tidligt anbefalede det i deres rapport: Window of Opportunity – The Grand Bargain for Democracy in the Soviet Union”. Rapporten beskrev udover de markedsøkonomiske tiltag nødvendigheden af at tilføre Rusland 100 mia. dollar gennem 5 år og en afskrivning af gælden; et mindre beløb i forhold til tidligere og kommende udgifter til militær oprustning, for ikke at tale om de ekstreme ”udgifter”, der følger i sporet af en eventuel væbnet konflikt. George Kennan, hvis ”lange telegram” i sin tid forudså vejen til Sovjetunionens sammenbrud¹⁴⁷⁰ fik det sidste ord da han, 92 år gammel, beskrev den uhøre chance som opstod, og forsvandt, efter murens fald. Kennan kaldte begivenhederne for ”*An enormous and historic strategic error*”.¹⁴⁷¹ Det blev skæbnesvangert for Sovjetunionen, at opløse sig selv parallelt med nyliberalismens fremmarch. Her var ingen nåde at hente.

Rusland – ”The new Russia”

”*En lang tid levede vi under kommunismens diktatur, men nu har vi indset, at livet under forretningsmændenes diktatur ikke er bedre.*” – Grigorij Gorin¹⁴⁷²

For at forstå begivenhederne må vi først skrue tiden tilbage til Sovjetunionens sidste dage. Det var jo ikke gået helt så godt under kommunismen som propagandaaen påstod. Selv hvede havde man været tvunget til at importere. Sovjetunionen var i 1982 verdens største importør af hvede, hvilket endda var værre end på zarens tid. Det træge planøkonomiske apparat var på tælling og det blev Sovjets sidste generalsekretær og præsident Gorbatsjov, som fik til opgave at lede landet gennem den nødvendige transformation. Sovjetlederen lancerede sin nye politik: ”Perestrojka”, dvs. fornyelse, i 1985, men efter 5 års fornyelse var der næsten ingen adgang til de mest basale dagligvarer i verdens største land.

Få år efter bliver det nye spæde demokrati som Gorbatsjov lagde grunden til kuppet. Ifølge Marshall Pomer i "The New Russia" (2001) var det Gorbatsjovs plan at omskabe samfundet efter skandinavisk velfærdsmodel, men skæbnen ville det anderledes. En del af årsagen var Gorbatsjovs egen usikkerhed. Gorbatsjov repræsenterede både det nye og det gamle. Han påstod f.eks. i ramme alvor, at Estland, Letland og Litauen var frivilligt underlagt Rusland.¹⁴⁷³ Svaret "nedefra" kom dengang prompte. Den 23. august 1989 dannedes en kæde af 2 mio. mennesker fra Vilnius til Riga og Tallinn, altså tværs gennem de tre baltiske hovedstæder. Man ville ikke vide noget af Gorbatsjov "nye pagt"; spørgsmålet drejede sig om okkupation eller ikke okkupation. Januar 1991 beordrede Gorbatsjov endda en generobringen af de baltiske stater hvilket kostede 15 mennesker livet i Vilnius, som ellers havde erklæret sig selvstændig den 11. marts 1990 og 4 mennesker i Riga.¹⁴⁷⁴

I juni 1991, da Jeltsin blev valgt til Sovjetunionens præsident, havde Gorbatsjov en tid til den udøvende magt i landet og i juli 1991 deltog han på G7s topmøde. G7 var det uformelle mødested for ledere af verdens dengang rigeste lande, Frankrig, Tyskland, Italien, Japan, England, USA og Canada. Situationen var akut. Verdens største land behøvede hjælp for at kunne gennemføre den store omstrukturering og ønskede overgang fra planøkonomi til markedsøkonomi. Den i Vesten populære Gorbatsjov som kort forinden (1990) var blevet indehaver af Nobels fredspris kom til mødet med forhåbninger og tillid til vesten. Gorbatsjov sammenlignede verdens nationer med en gruppe bjergbestigere, der ikke havde andet valg end at klatre sammen til toppen eller sammen falde i afgrunden. G7-landene var dog hverken indstillet på visionære tankebilleder eller konkret solidaritet. Man havde det fint på toppen og forklarede, at man var parat til at kappe rebet og lade Rusland falde alene i afgrunden.¹⁴⁷⁵ Ligeledes afviste IMF og WB, hvis chef dengang var Joseph Stiglitz, Gorbatsjovs bøn om at få afskrevet den tyngende gæld, som gjorde omstillingen svær på grund af de mange renter, som skulle betales. Det iskolde svar blev, at man ville afbryde madleverancerne til Rusland hvis ikke hver eneste lånt krone blev betalt til tiden. Det kunne Sovjetimperiet ikke. Man var fanget i de faldende oliepriser som slog til kort tid efter at Gorbatsjov blev præsident. Situationen afslørede pinligt, at den sovjetiske økonomi i høj grad hvilede på olieeksport, og da prisen på den hvede man behøvede samtidigt gik op, var slaget afgjort. I 1991 var inflationen 160%, og året efter steg den til ufattelige 2509%. Menneskers pensioner og opsparinger gennem et langt arbejdsliv forsvandt i løbet af kort tid. Pengene mistede deres værdi. Da butikkerne efter en tid blev fulde igen, var der ingen som havde råd til at købe noget som helst. Verdens største land var i frit fald, mens vesten passivt så på oppe fra alpetoppen. Rusland skulle nu opleve konsekvenserne af den eftertragtede "frie markedsøkonomi".

"Når et "kommunistisk samfund", således må gå tilbage til forhenværende "kapitalistiske tilstande", vil det jo afsløre, at man er gået for voldsomt til værks." ... "kapitalismen var ikke helt udlevet af de pågældende individer."¹⁴⁷⁶

– Martinus

Rusland – Arven fra Sovjet

"Kun et demokratisk rige kan være stort for alvor" – Michail Gorbatsjov¹⁴⁷⁷

Russerne var faldet pladask for pengemagtens propaganda. Den megen propaganda under Sovjettiden havde ikke givet menneskene evne til at gennemskue virkeligheden på egen hånd. Da pendulet svingede blev de et let offer for netop det som den tidligere propaganda gennem et århundrede havde advaret dem imod. Den livsvigtige træning i selvstændig tænkning og friheden til at kritisere og afsløre løggen, havde ikke fået næring. Under Sovjettiden var de mange propagandaløgne blevet så institutionaliserede og selvfølgelige, at det overgår al fantasi. Man kan ikke stimulere selvstændig bevidsthed med løgne. Ruslands hårde skæbne, før og nu, må således i høj grad tilskrives "løggen". Under sovjettiden var det målet, at for enhver pris fremstille sig som overlegne kapitalisterne i vest. Man havde f.eks. reklamer for produkter, som slet ikke fandtes. Følgerne var uoverskuelige. En ven var efter murens fald med til at kortlægge ejendomme og logistik i det "nye" Rusland som forudsætning for at kunne lægge realistiske planer for fremtiden i det kolossale land. Men det var slet ikke så let for Ruslands vedkommende: mange af de optegnede bygninger, fabrikker mm, fandtes slet ikke i virkeligheden. De skulle blot pynte i statistikken. Denne løgnkultur havde spredt sig over hele Østeuropa og eksemplerne på den absurde dobbeltmoral under "kommunismen" er utallige. De centralistiske samfund umyndiggjorde individet, og uden ansvar, blev mennesket netop "ansvarsløst". Olav Johanson sammenligner i en analyse denne tilstand med et samfund bygget af "råddent træ".¹⁴⁷⁸ Min ven kondenserede situationen således: *"Jag tror inte att det var fattigdom som var svårast i Ryssland och Östeuropa, även om det i flera länder är mycket utbrett, särskilt för vissa minoritetsgrupper, utan känslan av maktlöshet, rädsla för systemet och medmänskors, korruption och godtycklighet i livets alla område."*

Påstanden om at kommunismen havde lykket sig i at forene de mange modsætninger faldt ligeledes til jorden direkte efter murens fald, da et utal af etniske modsætninger brød ud i lys lue efter at have været undertrykt så længe. Da man jævnedes en af sine egne byer, Groznyj med jorden som reaktion på et oprørsforsøg blev det åbenlyst at man heller ikke havde gjort op med vold som metode ligesom man ikke rigtigt fik gjort op med en af historiens største masse mordere; Stalin.¹⁴⁷⁹ Ved den årlige fest for sejren over nazisterne, som man jo først havde allieret sig med, kunne man i Moskva den 9. maj 2017 iagttage store skilte med portrætter af Stalin,¹⁴⁸⁰ manden bag

det omfattende masse mord både indenfor og udenfor landets grænser.¹⁴⁸¹ Rusland behøver m.a.o. en russisk sandhedskommission lignende den vi så efter systemskiftet i Sydafrika for at rydde jorden og skabe en ny og mere ærlig grund at bygge samfundet videre på.¹⁴⁸² Nobelpristageren Svetlana Alexievichs bøger gør et godt forsøg. I bog efter bog dokumenterer Svetlana virkeligheden bag de mange propagandaløgne.¹⁴⁸³ Opgøret med de mange løgne, er altafgørende for Ruslands fremtid.¹⁴⁸⁴

Rusland – Fra frit marked til frit fald

"I praktikken dræbte de håbet om en liberal og demokratisk udvikling af samfundet og staten." – Andrei Illarionov Putins tidligere rådgivere

Som så mange andre steder i verden, blev heller ikke Ruslands overgang til den brutale nyliberale markedsøkonomi gennemført med folkets velsignelse, men ved at afskaffe demokratiet. Den hårdhodede Boris Jeltsin tvang de store forandringer igennem, helt uden sikkerhedsnet for landets borgere. Jeltsin som længe havde kritiseret Gorbatsjov for at gå for langsomt frem lovede borgerne guld og grønne skove. Økonomen Jegor Gajdar valgtes til at lede slaget som indledtes i højeste bannerføring. De smertefulde konsekvenser ledte dog den 19 august 1991 til at nogle gammelkommunister forsøgte sig med et kupforsøg under navnet "komiteen for undtagelsestilstand" netop dagen før den nye unionsaftale for det nye Sovjet skulle underskrives den 20. august. Kupforsøget gjorde i stedet Boris Jeltsin umådelig populær da han i august 1991 stillede sig op overfor de tanks som kupmagerne havde kørt frem foran det hvide hus, Sovjetunionens parlament. Det mislykkede kup blev dråben og den 22. august gik folkemasserne til KGB's hovedkvarter hvor de rev statuen af dets grundlægger ned. Putin var en af dem som sagde sin stilling op efter kupforsøget mod Gorbatsjov,¹⁴⁸⁵ og i årene efter afskedigedes 20.000 fra KBG. Politi og efterretningsvirksomhed blev decentraliseret og kuppet efterlod Jeltsin som synonym med fred og demokrati, mens Gorbatsjov som kupmagerne havde isoleret på Krim blev opfattet som passiv og svagelig. Resultatet blev at Jeltsin efterfølgende fik frie hænder til at indlede en endnu strengere økonomisk chokkur efter Milton Friedmans recept.¹⁴⁸⁶ Chok på chok fulgte. Blot 4 måneder efter opløbet bekendte Jeltsin Sovjetunionen opløsning for parlamentets medlemmer og fik fuldmagt til i løbet af et år, at gennemføre de nødvendige økonomiske ændringer, de "strukturelle ændringer" som i altid er betingelsen for at få adgang til vestens slavebindende lån. Jeltsins "privatiseringsminister" uddelte derefter statens fælles ejendom, på nær de største råvareindustrier, til folket i form af 144 mio. kuponer, en til hver indbygger, som kunne indløses mod aktier. 225.000 statsejede virksomheder solgtes for en slik.¹⁴⁸⁷ Uden erfaringer af markedsøkonomi var nationen et let bytte for de økonomiske rovdyr. Det så demokratisk ud, men var i realiteten udtryk for en djævelsk plan, hvilket den amerikanske bankier Boris

Jordan senere indrømmede for åben skærm som dokumenteret i filmen: "Att skapa en Putin". Boris var en af mange bankfolk og økonomer som blev inviteret til at vejlede den russiske regering i den svære overgang. I længslen efter materialisme og overflod havde Rusland naivt inviteret de værste økonomiske rovdyr med til bords og de følgende retningslinjer blev afgørende for Ruslands fremtid. Det dobbelte formål med folkeaktierne viste sig at være, at finansmænd som Boris overtog værdierne for en slik samtidigt med at overgangen til markedsøkonomi blev irreversibel. Ved at sætte statens ejendom på børsen blev det umuligt at vende tilbage til planøkonomien. Boris Jordan ansatte 300 studenter, som satte boder op i de store russiske byer hvor folk uden kendskab til sin folkeaktiens virkelige værdi solgte den for en slik. Overgangen til markedsøkonomi indledtes således med et gigantisk bedrageri. Værdier opbyggede gennem 100 år blev serveret på et sølvfad til pengemagten, som selv havde bestemt reglerne for det nye system.¹⁴⁸⁸ Havde man slet ingen medfølelse med de mange mio. mennesker, som blev ofret, eller så man dem som nødvendige ofre for "systemskiftet"?

Det eneste område som den russiske stat stadig subventionerede; den energiforsyning som skulle hindre, at folk frøs ihjel blev næste mål for spekulanterne som systematisk opkøbte den olie og gas, der var reserveret for folket. Man kunne tjene store beløb ved at sælge olien til udlandet for 100 gange mere end den subventionerede pris man havde købt den for. Samfundet havnede i den dybeste nød. Kapitalismen havde vist sit sande ansigt. De nødvendige "strukturelle ændringer" havde på få måneder gjort millioner af mennesker arbejdsløse ligesom lønningerne for arbejdere, lærere, læger og andre offentligt ansatte blev mindsket gang på gang. Situationen kunne efterhånden sammenlignes med den nød og elendighed som fulgte af den "kommunistiske" revolution i 1917. Denne gang var det teorien om "det frie marked" som suggererede folk i afgrunden. Påstanden var, at den økonomiske frihed naturnødvendigt ville munde ud i en balance mellem udbud og efterspørgsel og deraf følgende harmoni. Man fortalte aldrig folk, at en sådan situation, et sådan samfund aldrig havde eksisteret. Tanken er og forbliver en utopi forbeholdt Chicago-økonomernes hoved som aldrig har villet forholde sig til, at magten automatisk koncentrerer hos de rige i den grad statsmagten ikke beskytter folket mod de stærkes tyranni. Det spillede næppe nogen rolle for økonomerne som jo netop da havde vundet en sejr større end man havde turde kunnet håbe på. Ronald Reagan havde knapt nået at afgå som præsident inden ærkefjenden kapitulerede totalt og overgav hele scenen til Chicagoskolen. I rekordtempo fik russerne nu lejlighed til at indhente de manglende erfaringer af kapitalismens velsignelser.¹⁴⁸⁹

Rusland – Militærkup med vestens hjælp

I Rusland levede millioner af mennesker nu i ekstrem fattigdom. Kriminalitet, vold og alkoholmisbrug steg over alle grænser og landet var i trauma. Den før så populære Jeltsin havde tabt hele sin goodwill på et år. Selv hans vicepræsident vendte sig mod ham og parlamentet udnævnte i stedet Alexander Rutskoj til præsident.¹⁴⁹⁰ En tid havde landet således to præsidenter omend Jeltsin var den selvudpegede af dem.

Det er her det sker. Præcis inden Jeltsin skal stå til regnskab for parlamentet varslers han undtagelsestilstand og kaster dermed Rusland ind i en forfatningsstrid. Gorbatsjovs nyindrettede forfatningsdomstol, der skulle beskytte det spæde demokrati, dømmer undtagelsestilstanden som værende i strid med forfatningen, men der sker nu det, at Vesten tager utvetydig stilling for Jeltsin mod de nye demokratiske institutioner. Med militærets hjælp udsteder Jeltsin dekret "nr. 1400", som afskaffer forfatningen hvorefter han opløser parlamentet, og lukker for telefonerne i "Det hvide hus".¹⁴⁹¹ Militæret, der præcis inden da havde fået deres løn fordoblet takket være et akut lån på 2,5 mia. dollar fra Bill Clintons regering i USA, omringer nu det demokratisk valgte parlament og dræber 123 demonstranter, som tropper op for at beskytte de folkevalgte. Jeltsin beordrer storm af parlamentet¹⁴⁹² og kuppet den 4. oktober 1993 efterlod 500 dræbte, 1000 sårede og 1700 arresterede. De demokratisk valgte medlemmer af parlamentet forlod parlamentet med hænderne over hovedet og det russiske kapitaldiktatur blev indledt i en strøm af blod. Altsammen uden protester fra vesten. Ingen vestlig ambassade protesterede, intet land nedlagde sine forbindelser med det nye militærstyre.¹⁴⁹³ I Sverige kunne den daværende nyliberale statsminister Carl Bildt¹⁴⁹⁴ dagen efter blodbadet i den svenske rigsdag, i symbiose med USA erklære sit "stöd till Rysslands folkvalde president i hans strävan att så snabbt som möjligt lösa den politiska konflikten".¹⁴⁹⁵

I Rusland troede mange, at de skulle blive millionærer, men Jeltsins Chicagoinspirerede økonomer havde en anden plan og fik i realiteten fuldstændigt frie hænder til at gennemføre en aldrig før set udplyndring af et enkelt land. Inden "chockkuren" levede 2 mio. af Ruslands fattigste på under 4 dollar pr dag, stigende til 74 mio. efter kuren.

Den tidligere præsident George Bush Sr. forklarede sidenhen ublu hvorfor Jeltsin var så populær i USA:

*"His goals ... to dismember and liquidate the USSR ... matched the goals of the american leadership ... weakened Russia under Jeltsin was more in line with the US interest than the prospect of a renewed USSR that Gorbatsjov was struggling for."*¹⁴⁹⁶

Rusland – Oligarkerne ved magten

"The greatest theft of resources that has ever occurred from any country in a short period of time" – Den amerikanske forfatter og forsker Raymond Baker

Fra 1994 til 2004 steg antallet af misbrugere med 900% ligesom antallet af voldsepisoder 4 dobledes. Kidnapninger og mord blev en del af hverdagen og selv politi og sikkerhedsstyrker tog for sig på det sorte marked. Også sikkerhedsbranchen blev privatiseret. Allerede 1996 havde Moskva 3125 private sikkerhedsfirmaer og cheferne kom næsten udelukkende fra tidligere ansættelser indenfor statens sikkerhedsorganer,¹⁴⁹⁷ hvilket ikke var nogen garanti for sikkerheden. F.eks. blev direktøren for "sikkerhedsfirmaet" Barrs Protection, en tidligere KGB mand¹⁴⁹⁸ september 1996 arresteret for at have overfaldet direktøren for en af de virksomheder man skulle beskytte: Petrograde. Man ville afkræve direktøren en "afgift" på 35% af overskuddet. Firmaet Scorpions som "beskyttede" 120 virksomheder fik lederen af en kendt gangsterliga, Tambovskaya, som chef. Årene 1991-2000 var således en usikker tid i flere henseender. De tusinder af sikkerhedsfolk og betjente gjorde ikke meget for at beskytte landet mod det største tyveri i verdenshistorien. Produktionen i 1997 var lavere end i 1990 og mindst to mia. dollar førtes ud af Rusland hver eneste måned.¹⁴⁹⁹ I 1996 levede 25% af befolkningen i akut fattigdom og 10 år efter, i 2006 beregnedes 3,5 mio. børn leve på gaden uden tag over hovedet i landet kendt for sine kolde vintre.¹⁵⁰⁰ Landet befandt sig i total armod.¹⁵⁰¹ Det sidste og afgørende stød mod det russiske folk var dog endnu ikke sat ind. Indtil videre havde staten beholdt kontrollen over sin råvareindustri, men nu i 1995 blev det tid til at forære også det sidste arveguld væk. Norilsk Nickel som til hvert år gav overskud på 400 mio. dollar, blev f.eks. solgt til Vladimir Putanin for 170 mio. dollar.

Allerede år 2003 var der 17 russiske dollarmilliardærer i det tidligere socialistiske land, samtidigt med at majoriteten af de øvrige 144 mio. indbyggere levede i misære. Var det fordi landet var så fattigt, at det ikke kunne brødføde sin egen befolkning? Hvis det var så fattigt, hvor fik de mange nyrige så sine uhyrlige formuer fra? Hvorfra kom de mange mio. som de nyrige "oligarker" kunne investere i luksusartikler fra vesten og placere i sikkerhed i skatteparadis? Var det ikke disse penge som skulle have været investeret i Rusland? Mens folk forsøgte at sælge deres sidste ejendele i boder på gaderne havde oligarkerne fået statens ejendom forærende for en slik. Også Jeltsins familie blev stenrig.¹⁵⁰² Resultatet af kuppet i Rusland blev således en gruppe stenrige oligarker med interesse i, og magt til, at modstå ethvert forsøg på at lede Rusland tilbage mod planøkonomi. De skulle snart få brug for at anvende denne magt.

Den nu upopulære Jeltsin havde forsøgt sig med det gamle "erklær krig og bliv populær trick". Han havde ledt Rusland i krig med Tjetjenien med 100.000 døde som resultat, men var nu tvunget til at udskrive valg. Det formelle demokrati

som også Jeltsin efter en vis tid igen måtte respektere, var som altid den store udfordring for kapitalmagten. Folk havde fået et forfærdeligt indtryk af demokrati og kapitalisme i kontrast til mindet om Sovjetunionens noget tryggere tilværelse. Ifølge opinionsmålinger 1995 stod det kommunistiske parti i realiteten til at vinde det kommende parlamentsvalg. Ziuganov stod til at blive præsident.¹⁵⁰³ De nye økonomiske diktatorer udklækkede nu en plan ved det uofficielle topmøde i Davos for verdens økonomiske elite år 1996. Målet var ifølge Boris Jordan, at den dybt alkoholiserede Jeltsin for enhver pris skulle vinde det kommende valg. Man gav Jeltsin mindst 100 mio. dollar i kampagnestøtte og bevilgede ham 800 gange mere sendetid end sine konkurrenter. Boris var således vidne til hvorledes den økonomiske elite satte en reel smædekampagne i gang mod Ziuganov. Pengemagten, der ejede medierne lykkedes at dreje den offentlige mening så meget, at Jeltsin kunne vinde valget på en hårsbredde. Det russiske folk var blevet offer for propagandamaskinen endnu en gang. Denne gang under ledelse af oligarkerne.

Rusland – Putin overtager tøjlerne i ”kampen mod terror”

”In the Year 1999 and the seven (sept) months, The Great King of Terror will come from the sky. He will bring back the great king of the mongols. Before and after War rules happily” – Michel de Nostredame i Quatrain 1:35

Jeltsin kan dog ikke redde den katastrofale situation og 1998 kollapser hele bankvæsenet. Folks opsparede penge er borte. Det kan ikke blive værre og det er i denne krisestemning, at situationen glider ind i sin næste fase. Jeltsin udnævner Putin til agerende premierminister og måneden efter finder nogle afgørende, men mindre omtalte, begivenheder sted. Den 4. - 16. september 1999 sprænges 4 etageejendomme i Moskva og 2 andre byer. 300 mennesker dræbes. Den Russiske Føderations premierminister Vladimir Putin får af Jeltsin til opgave at ”*lede jagten på udyrene*” og den kommende ”*krig mod terror*” gør Putin vældigt populær. Da Jeltsin pludseligt uventet træder tilbage den 31. december 1999 overføres magten fra Jeltsin til Putin. Præsidentvalget fremskyndes og det lykkes den hidtil ukendte Putin at vinde valget i marts. Det var ikke sket uden ”terroristernes bomber”, og allerede i september 1999 opstår da også de første rygter om at Ruslands egen sikkerhedstjeneste stod bag eksplosionerne, hvilket senere fik næring af den tidligere russiske agent, Aleksandr Litvinenkos bog: ”FSB sprænger Rusland” (2002). Bogen blev muligvis Litvinenkos død, idet han blev forgiftet med radioaktivt stof i London 2006. Litvinenko pegede selv på sin tidligere arbejdsgiver som eneste tænkelige gerningsmand. En døende mand har ikke noget at miste. Men indebærer det at påstanden er sand? Litvinenkos bog blev betalt af en ærkefjende til Putin, oligarken Boris Beresovskij. Det modbeviser dog ikke den grundlæggende påstand som aldrig er blevet undersøgt til bunds. Litvinenko var da heller ikke den eneste, der blev forgiftet i denne sag.

Også den svenske journalist Jan Blomgren blev forgiftet og havnede i koma, efter at han i juli 1999 havde skrevet en analyse om faren for kommende falske terrorhandlinger, i forbindelse med Jeltsins afgang. Nogle dage efter sprængningerne i Moskva og omegn blev det endnu mere mystisk. Den 22. september 1999 reagerede en vågen buschauffør på en mistænkelig bil med overstregede nummerplader i byen Rjazan sydøst for Moskva. Efterfølgende kunne politi og beboere opdage 3 sække med sprængstoffet Hexagon forbundet med ur og tændsats i kælderen under endnu et højhus. De vågne borgere blev berømmet som helte, således således som det f.eks. fremgår af nogle interview sendt på SR den 24. august 2019 under navnet ”Putins Rysland – 20 år af spørgsmål”. Sporene efter den afværgede terrorhandling viste sig imidlertid ikke at lede til tjetjenske terrorister, men til anholdelse af 2 personer, der viste sig at være medarbejdere på sikkerhedstjenesten FSB og da de blev anholdt af politiet tog sagen en helt ny vending. Chefen for FSB stod frem og erklærede, at der slet ikke var tale om en terrordåd, men om en øvelse, og at sprængstoffet i virkeligheden var sukker. Hele forløbet minder i høj grad om de begivenheder, der fulgte 2 år senere i USA og er udførligt omtalt i del 3 af denne tekst. Putin havde i årene forinden været vidne til det store kaos, men også, som Jeltsins nære medarbejder været med til at samordne de tidligere så splittede sikkerhedsorganer. Begivenhederne september 1999 sker netop efter Putins centraliseringsproces, et mønster som i øvrigt gentog sig kort efter i USA.

Efter de utallige prøvelser, som det russiske folk havde gennemgået, var det ikke så mærkeligt, at de nu længtes efter ”en stærk mand” og færre revolutioner.¹⁵⁰⁴ Men det var ikke nogen ukompliceret opgave i en situation hvor så mange ledende personer, inklusiv Putin selv, havde været involveret i tvivlsomme affærer.¹⁵⁰⁵ Hvis man skulle arrestere alle som havde været med til at fuske i det forløbne, ville man lægge grunden for et nyt kaos. Putin valgte at tilgive alle synder, inklusiv Jeltsins og sine egne, i bytte mod loyalitet overfor den nye fremvoksende stat. Putin, som selv havde bevidnet hvorledes det store magtvakuum tiltrak alskens uret, tog nu et fast greb om magten. Putin: ”*This vacuum of authority has led to state functions being appropriated by private corporations and clans. They have surrounded themselves by their own shadowy groups, lobbying groups, and dubious security services.*”¹⁵⁰⁶

Rusland – Retsstat eller Kleptokrati?

”Putin and his circle sought to create an authoritarian regime ... who used democracy for decoration rather than direction” – Karen Dawisha¹⁵⁰⁷

Skæbnen var med Putin idet oliepriserne netop da skød i vejret. Med en oliepris på 140 dollar pr tønde olie kunne staten igen betale sine borgere løn,¹⁵⁰⁸ og på basis af oliepengene kunne Putin redde hvad reddes kunne af den russiske stat. På kun 8 år efter den store statsbankerot lykkedes det utro-

ligt nok Rusland at betale hele sin udenlandsgæld tilbage i august 2006 hvilket må siges at være noget af en bedrift. Der blev nu råd til sociale reformer som især begunstigede de hårdt plagede børnefamilier, der til eksempel fik hjælp til at købe egen ejendom.¹⁵⁰⁹ Putin havde mod til at sætte sig på oligarkerne og ophæve de uretfærdige love som gjorde det muligt for dem at udnytte staten. De rige blev, ligesom i Kina, tvunget til at erklære troskab mod ledelsen i landet. Oligarken Michail Chodorkovskij, Ruslands rigeste personsatte sig imod og havnede i fængsel i årene 2003-2013.¹⁵¹⁰ Chordorkovskij blev Vestens skytsengel i den nye kolde krig og "bevis" for Putins overgreb. Hvad medierne ikke stillede spørgsmål til, var hvorledes dette ene menneske i løbet af få år kunne eje Ruslands 2. største olieselskab Yokus. Ifølge David Hoffman¹⁵¹¹ fra Washington Post, havde Chordorkovskij ved hjælp af sin bank, Menatep manipuleret sig til Youkos i en aftalt auktion. Ved tiden for hans arrest var han ved at forberede salget af 40% af Yokus til Exxon Mobile og Chevron Texaco efter et uofficielt møde med Dick Cheney. Chordorkovskij var ligeledes konsulent for Carlyle group, hvor han kunne drøfte business med et andet bestyrelsesmedlem George W. Bush. Det fremgår heller ikke i main-stream-media, at Chordorkovskij ifølge flere kilder var godt i gang med at købe sig til et flertal i Dumaen.¹⁵¹² Da Chordorkovskij forsvandt fra scenen, overgik hans aktier og stemmeret i Yukos i øvrigt til Jacob Rothschild. Var Chordorkovskij marionet for Vestlige finansfolk?

Kontrollen over sin egen olie var helt afgørende for Rusland og Putin nationaliserede Yokus i 2004¹⁵¹³ ligesom han året efter tog kontrol over Gazprom,¹⁵¹⁴ hvor George Soros og Jacob Rothschild ved hjælp af mellemhænder ellers havde taget kontrollen. Putin satte foden ned og den russiske borger fik nu en oplevelse af, at de rige ikke stod over loven i modsætningen til Vesten hvor de rige mennesker oftest kunne slippe udenom retsvæsenet. De vestlige medier beskrev Putins forfølgelse af de gode kapitalister,¹⁵¹⁵ mens den hjemlige opinion hyldede politimanden som gjorde op med forbryderne og reddede nationens ære og ejendom.¹⁵¹⁶ Putin kaldte en spade for en spade da han beskrev den omfattende udplyndring som havde fundet sted, og snart var der overskud på statsfinanserne.¹⁵¹⁷

Det er let for vesten, at pege fingre af Putins følgende "lov og orden politik", men for den russiske borger var det et spørgsmål om liv eller død. Kriminaliteten kulminerede efter sovjetimperiets sammenbrud.¹⁵¹⁸ Uden statens hjælp var det gennem længere tid op til den enkelte borger at klare sig efter bedste evne. Moralen syntes være "den stærkes ret", og udplyndringer "foroven" smittede af og dannede model for udplyndringer "forneden". Titusinder af unge mennesker var involverede i kriminelle aktiviteter. Enhver nyåbnet butik eller cafe fik periodiske besøg af afpressere,¹⁵¹⁹ og gangsternes gennemsnitsalder var 17-22 år. Den yngste kidnapper i politiets database 1990-95 var f.eks. en dreng, Yakov Tolmachev, født 1982 som f.eks. også havde arrangeret en kidnapning af sin far for at afpresse ham for penge.¹⁵²⁰

Putin repræsenterede således den lov og orden man så længe havde savnet.¹⁵²¹ Nu kunne skuden vendes og fra 2000-2012 steg gennemsnitsindkomsten fra 700 til 29.000 rubler.¹⁵²² Putin blev umådeligt populær.¹⁵²³ Nu gik det den rigtige vej. Sådan så det i al fald ud indtil Karen Dawisha i 2014 publicerede resultatet af sin forskning i: "Putin's Kleptocracy: Who Owns Russia?".¹⁵²⁴ Karen havde stukket hånden ind i en myretue. Emnet var så kontroversielt at Cambridge University Press, som ellers havde udgivet 5 af Karens tidligere bøger, denne gang ikke vovede publicere.¹⁵²⁵ Karens tese er, at Putins forflyttede magten, og magtmisbruget, fra oligarker til statslige myndigheders korrupte ledere som oftest befandt sig blandt Putins betroede.¹⁵²⁶ Hendes kritik af den russiske stat er nådesløs. Hun beskriver hvorledes statens øverste repræsentanter i realiteten ikke selv stoler på det russiske eksperiment og derfor stadig helst placerer pengene udenfor deres eget land. At de store pengesummer ofte finder vej via London, kan være med til at forklare Karens problem med at publicere sin bog. Året efter udgivelsen fik hendes kontroversielle påstande dog uventet hjælp i de 2,6 terrabyte med 11,5 mio. dokumenter, der dumpede ind til en journalist på Süddeutsche Zeitung. De såkaldte "Panamadokumenter" er omtalt andetsteds i denne tekst. Dokumenterne afslørede f.eks. de virkelige russiske ejere bag en lang række virksomheder og pengeanbringelser camoufleret ved hjælp af skuffeselskaber oprettet af et advokatbureau i Panama. Mange af disse personer viser sig at være Putins nærmeste venner og samarbejdspartnere.¹⁵²⁷ Cellisten Sergej Roldugi, tidligere leder af konservatoriet i Sankt Petersborg, der er en af Putins gode venner gennem 50 år, var f.eks. registreret gentagne gang i et netværk af virksomheder.¹⁵²⁸ Cellisten var god for mindst 500 mio. dollar. Af andre navne kan nævnes Putins judovenner Boris og Arkadij Rotenberg, Putins kusine Igor og en af Ruslands rigeste mænd Alisjer Usmanov.¹⁵²⁹ Panamadokumenterne afslører f.eks. hvorledes Sergej Tjemesov, der leder en russiske statslig virksomhed, Rostec placerer store millionordrer i et firma, Svyazdorinvest, hvor både hans egen søn og datteren til vicedirektøren for Rostec har ejerandele. I 2010 gav Rostov ordre på etablering af glasfiber datakabler mellem Rusland og Kina til Svyazdorinvest. Ordren vurderes til i nærheden af 550 mio. dollar. Penge som chefen og underchefens nærmeste familie dermed får del i.¹⁵³⁰ Putin afviser oplysningerne i Panamadokumenterne som en vestlig disinformationskampagne,¹⁵³¹ hvilket stemmer dårligt med andre oplysninger i dokumentet som f.eks. afsløringen af Ukraines vestvenlige præsidents ulovlige dispositioner.¹⁵³² Det er næppe tænkeligt, at de 4.804.618 emails, 3.047.306 database-filer og 2.154.264 PDF'er, 1.117.026 billeder, 320.166 tekstfiler og 2.242 øvrige filer i Panamadokumenterne skulle være konstruerede for at miskreditere Rusland.

Ruslands økonomi er således en mærkelig hybrid. Karen Dawisha: "Political leaders close to Putin have become multimillionaires, and the oligarchs around them, according to Forbes Russia, have become billionaires".¹⁵³³ Ifølge Karen disponerer 110 milliardærer over 35% af formuen i hvad Karen kalder det statskapitalistiske Rusland. Karen:

"the state nationalizes the risk, but continues to privatize to those closest to the president in return for their loyalty".

At Karen fuldstændigt fortier Vestens rolle i udplynningen af Rusland, ændrer ikke på hendes advarsel om den nuværende udvikling. Det er Karens tese, at Putin allerede indenfor de 100 første dage af sin præsidentperiode udstak retningslinjerne for det senere autoritære styre. Den russiske forfatningskamp raser videre. I juni 2019 blev den russiske journalist Ivan Golunov, kendt for sine artikler om korruption i det russiske samfund, arresteret "for narkotikabesiddelse". Det viste sig at anklagen var fabrikeret og Golunov blev løsladt.

Rusland – Demokrati eller diktatur?

"Jeg forstår, hvad terrorisme er. Når man kaster med bomber og slår ihjel. Men hvad ekstremisme er, og hvordan det kommer til udtryk i Jehovas Vidners tro og virke, det kan jeg slet ikke få til at hænge sammen." – Dennis Christensen blev fængslet i Rusland pga sin tro i maj 2017.¹⁵³⁴

I sin allerførste tv-tale den 31. december 1999 udtalte Putin, at han ville forsvare demokratiet og ytringsfriheden. Vestens opfattelse er derimod, at Putin sidenhen fortsatte de magttraditioner han voksede op med og Rusland er i dag et diktatur med demokratisk ansigt. Putin blev genvalgt som præsident i 2018 for en ny 6 års periode, og er dermed kun overgået af Stalin. Over 76% af de russiske vælgere stemmer for Putin, og støtter dermed op omkring landsfaderen i den svære situation. Der er imidlertid ikke så mange rigtige alternativer i det russiske medielandskab. I Den Russiske Føderation kan systemkritikere se frem til at blive forgiftede, præcis som under sovjettiden. Da journalisten Anna Politkovskaja til eks rejste til Beslan hvor Tjetjenske rebeller i september 2004 gennemførte en stor gidseltagning på en skole,¹⁵³⁵ blev hun forgiftet og endte i bevidstløs tilstand allerede på flyet frem.¹⁵³⁶ Politkovskaja blev senere myrdet og listen over andre myrdede engagerede mennesker er lang. Politikeren Boris Nemtsov blev myrdet 2015¹⁵³⁷ ligesom andre systemkritikere er blevet dræbt. Kara-Murza blev forgiftet flere gange, senest foråret 2017,¹⁵³⁸ og Nikolaj Andrusjtjenko, journalisten der grundlagde den uafhængige avis "Novyj Peterburg", blev slået ned den 9. marts 2017 hvorefter han ikke kom til bevidsthed igen. Nikolaj havde allerede år 2000 advarede om, at "sikkerhedstjenesterne nu havde taget kontrol over Rusland".¹⁵³⁹ Putin stoledede ikke på demokratiet eller frie medier. F.eks. skulle gymnasieungdommen anvende en standardiseret historiebog. Putin har ligeledes gjort sig bemærket ved at slå ned på bevægelser som f.eks. Jehovas Vidner, der blev forbudt under anklage for at være ekstremistisk hvilket mindede om Sovjettidens doktriner.¹⁵⁴⁰ Argumenterne gælder alle religioner, der ophøjer sin egen religion som "den eneste ene". Sådanne tanker bærer kimen til konflikter og krig, og derfor må derfor forbydes i Putins Rusland. Ikke bare Jehovas Vidner, der har omkring

170.000 medlemmer i Rusland, men også tekster, der argumenterer for radikal Islam. Således blev sunnimuslimernes vigtigste tekst efter koranen, Sahih Bukhari, en samling hadither fra det 9. århundrede, forbudt i den russiske republik Tartarstan i 2014, fordi de opfordrer til kamp mod anderledes troende. Uanset hvad man mener om den sag, gør det ikke automatisk Putin mere populær hos de troende. Han har mange fjender. Bill Browder, manden bag en af de største udenlandske investeringsfonde i Rusland, er blot en af dem, der bekæmper ham indædt. Browder påstår, at hans advokat Sergej Magnitskij blev dræbt i russisk fængsel som en del af et vendetta, men historien er ikke helt let at få hold på.¹⁵⁴¹ Der er dog flere og flere eksempler på, at retssystem bliver anvendt politisk. I Masha Gessens bok: "Framtiden är historia - Det totalitära Rysslands återkomst" beskriver hun f.eks. hvorledes russisk tv. gennem længere tid har udråbt pædofili som tidens store samfundsfare. På dette felt får man med garanti får opinionen med sig ved mindste blotte antydning om en politisk modstander. Overgreb på børn er naturligvis det mest forfærdelige man kan forestille sig, men det ændrer jo ikke på at sådanne anklager netop derfor er taknemmelige i smædekampagner, hvilket blev demonstreret i processen mod Jurij Dmitrijejev, som i december 2016 blev arresteret for "besiddelse af børnepornografi".¹⁵⁴² Det viste sig senere, at anklagen var baseret på et almindeligt familiefotografi af Jurij 11 årige adoptivdatter, der badede med et af jurij's børnebørn.¹⁵⁴³ Processen som fulgte efter længere tids forfølgelse og personlige trusler mod Jurij's familie fik stor opmærksomhed. Det endte med frifindelse efter en ekspertudtalelse om familiefotoet, men Jurij blev alligevel tilbageholdt frem til den 28. januar 2018 og skulle stadig "mentalundersøges" hvilket tyder på at Rusland ikke har gjort sig fri af Sovjettidens metoder. Jurij's virkelige forbrydelse er nok hans utrættelige arbejde for at gøre Rusland opmærksom på sin mørke historie. Gennem flere årtier kortlagde Jurij utrætteligt steder og ofre for Stalins folkemord.¹⁵⁴⁴ Han opsøgte sted for sted og fandt vha. lokalbefolkningen frem til de mange massegrave som i øvrigt også indeholdt svenskere og finlændere, der var blevet hvervet af kommunistpartiet og begejstret havde udvandret til Sovjetunionen under depressionen i 20'erne og 30'erne.¹⁵⁴⁵ Jurij arbejder for Organisation "Memorial", der dokumenterer det totalitære Sovjetunionens overgreb og hjælper familier med at opklare forsvundne slægtninges skæbne ligesom man er med til at overvåge menneskerettigheder i dagens Rusland. Det er ikke ufarligt.¹⁵⁴⁶ Mens Tyskland har været igennem både afnazificering og afstazificering møder den nødvendige proces stadig stor modstand i det nuværende Rusland¹⁵⁴⁷. Man åbnede en dør på klem, og indrømmede at Stalin ikke var en engel, men man vil alligevel hellere mindes ham som krigshelt end som bøddel. Som følge heraf blev organisationen Memorial i 2016 placeret på listen over "udenlandske agenter".

Det er uheldigt, hvis upopulære synspunkter pr. automatik stemples som udtryk for "fjendtlige agenter", i Rusland såvel som andre steder. Som beskrevet andetsteds her, blev den russiske tv-kanal RT i 2017 stemplet som "udenlandsk agent" i USA,¹⁵⁴⁸ hvilket forhindrede RT-kanalens adgang til den amerikanske kongres. Kanalen blev grundlagt

af Aleksey Gromov fra den russiske stat og har tydeligvis til formål at formulere de russiske synspunkter og værdier, på samme måde som f.eks. BBC ifølge sin formålsparagraf skal formidle britiske værdier, således som RT's chefredaktør, Margarita Simonyan, så rigtigt formulerede det, da hun blev interviewet af svensk tv, hvor hun anklager Vesten for at rapportere for ensidigt negativt om Rusland.¹⁵⁴⁹

Hvad rapporteringen indenfor Rusland angår, er situationen efterhånden mere speget. Noget tyder på, at den russiske regering vil skabe et digitalt jerntæppe mellem Rusland og resten af verden.¹⁵⁵⁰ At kontrollere internettrafikken er lettere for Rusland end andre lande idet, man har fuld kontrol over de få kabelstationer, der forbinder landet med omverdenen.¹⁵⁵¹ Både uafhængige medier og bloggere har allerede fået sine hjemmesider blokeret af myndighederne, som følge af nye love stiftet efter demonstrationerne mod Putin i 2011 og 2012.¹⁵⁵² Situationen minder mere og mere tiden under "den kolde krig". Hvordan havnede vi der?

Rusland – Ven eller fjende?

"Skal vi virkelig angribe NATO? Hvor mange mennesker bor i NATO-lande? Omkring 600 mio, ikke sandt? Der er 146 mio. russere." – Vladimir Putin ¹⁵⁵³

Putin siger i et interview, at han foreslog Bill Clinton, at lade Rusland gå med i NATO for på den måde, at modvirke alle kommende konflikter. Clinton skulle have svaret *"Ja, hvorfor ikke?"*,¹⁵⁵⁴ mens præsidentens rådgivere så forfærdede på. Hvorfor gik man ikke videre ad den vej? Hvorfor fortsatte den kolde krig i nye klæder? Mens verdens befolkning længtes efter fred og efter at få afsluttet den kolde krig en gang for alle, var der tilsyneladende andre kræfter, der behøvede en fjende, der kunne legitimere det overskruede militær og den deraf følgende mulighed for fortsat dominans. På Natos topmøde i Bukarest 2008, tog man initiativ til at invitere Ukraine ind i Nato hvilket sendte chokbølger gennem Rusland. I Vesten bliver vi præsenteret for Rusland som den store fjende nr. 1, men hvis formålet er fred og retfærdighed må vi også lytte til Ruslands indvending.¹⁵⁵⁵ Putin: *"De løg for os den ene gang efter den anden. De tog beslutninger bagom ryggen på os, og præsenterede os derefter for fuldbyrdede fakta. Det var det der skete i og med NATOs ekspansion østpå, da militære forlægninger blev udplacerede ved vores grænser."*¹⁵⁵⁶

Dette er sandt. Efter murens fald er de fleste tidligere østlande gået med i NATO, som stadig udbygger missilskjoldet omkring Europa i modstrid med den amerikanske udenrigsminister James Bakers løfte til Sovjets daværende præsident Gorbatsjov den 9. februar 1990 om at NATO ville afholde sig fra at ekspandere så meget som en tomme mod øst udover Tysklands genforening. 11 år efter ophævede USA i 2001 ensidigt ABM aftalen, der siden 1972 skulle sikre rutiner mod optrapning og utilsigtet atomkatastrofe. Dette samtidigt med at NATO's kernevåben blev stationeret rundt om Ruslands grænser. NATO har ekspanderet i ikke mindre end 13 lande

omkring Rusland og har i realiteten omringet det nye Rusland. Set fra de tidligere Østlande er det naturligvis ønskværdigt og logisk som følge af det diktatur man kun lige havde vristet af sig, men situationen som helhed, udtrykker næppe noget fremskridt for verdensfreden. I lyset af at USA i 2015 anvendte mere end 10 gange så mange penge på sit militær som Rusland er det også relevant, at inkludere situationen oplevet fra Rusland.¹⁵⁵⁷ I 2015-2017 filmede den amerikanske filminstruktør Oliver Stone nogle interviews med den russiske leder. Stone forklarer: *"Hvis det er sandt at Vladimir Putin er USA's fjende, så burde vi i det mindste forsøge at forstå ham."* Det var mærkeligt nok ikke uden protester, at man i vesten kunne se denne 4 timers dokumentarfilm som en kontrast til de politisk korrekte versioner i medierne. Filmen bygger på Putins fremstilling af begivenhederne og Oliver Stone fremtræder næsten som en Putin-fan, men det er også filmens styrke, idet den derved kommer bag facaden på Ruslands præsident.¹⁵⁵⁸ Vestens fjende viser sine afslappede, humoristiske og intelligente sider. Putin indrømmer f.eks., at Sovjetunionens arrogance ledte verden ind i den kolde krig. Det er let at forstå hvorfor filmen er upopulær hos krigs- og militær tilhængere. "Vestens fjende nr. 1" viser sig som en potentiel ven, som for åben skærm foreslår partnerskab og fred i stedet for det hovedløse våbenkapløb. Hvorfor takker de vestlige regeringsledere ikke "ja"?

Interviewfilmen underdriver Ruslands nuværende problemer, f.eks. forfølgelsen af minoriteter og oppositionelle, men den forklarer samtidigt Ruslands perspektiv. Putin udtaler åbent, at flere tusinde af de terrorister, der kæmpede for IS i Syrien er russere, og at han derfor er bange for at de skal sprede sig til Rusland. Han kritiserer Syriens diktator, som Rusland har hjulpet, men påpeger samtidigt de hovedløse konsekvenser af at afskaffe en diktator uden at forberede et bæredygtigt alternativ. Konsekvenserne så vi i Irak og Libyen. Terrorgruppen IS og det "Kalifat" de vil indføre i Syrien er ikke noget alternativ. Aleppo og de andre byer som Rusland var med til at befri blev bevarede i højere grad end f.eks. Mosul og Rakka som Vesten var med til at befri for IS. Putin beskriver hvorledes Rusland i 2001 hjalp USA, da de indledte jagten på al-Qaida i Afghanistan, men oplevede at man ikke selv fik hjælp i kampen mod bevæbnede radikale grupper som hærgede i Ruslands grænseområder. Rebellerne fik tværtimod støtte fra USA i den grad de bekæmpede Rusland, præcis ligesom under den kolde krig hvor USA jo uddannede og udrustede al-Qaida for at bekæmpe Sovjetunionen pr. stedfortræder.

Kuppet i Ukraine 2014 og Krims tilbagevenden til Rusland, blev afgørende begivenheder, som sidenhen har delt verdensopinionen i pro-Rusland og pro-Vest. Forklaringerne på begivenhederne er fuldstændigt kontrære og situationen er gået i hårdknude. Ifølge opinionsinstituttet Levada havde Putin efter indmarchen i Krim 2014 stadig 80% af russernes stemmer,¹⁵⁵⁹ mens USA's præsident Obama på den anden side med henvisning til begivenhederne i marts 2014, underskrev de økonomiske sanktioner mod Rusland.¹⁵⁶⁰ EU fulgte snart trop på trods af stærke indicier, eller rettere beviser, for, at Obamas administration medvirkede til optrapningen frem til kuppet i

Ukraine.¹⁵⁶¹ I stedet for at EU og Rusland nærmede sig hinanden vendte Rusland sig nu mod Kina og indgik blot to måneder efter sanktionerne en kontrakt om leverance af gas til Kina for ikke mindre end 400 mia. dollar.¹⁵⁶² Begivenhederne i Ukraine blev således afgørende. Fra russisk side, så man dem som bevis for Vestens aggressivitet, og fra vestens side så man begivenhederne på Krim som bevis for russisk aggressivitet.

Konflikten er i øjeblikket ved at udvikle sig til en "krig pr. stedfortræder" mellem USA og Rusland.¹⁵⁶³ Hvis fred og samarbejde er målet, er der derfor behov for at analysere disse begivenheder lidt nærmere inden det går helt galt. Vesten kan ikke så godt pege fingre af udviklingen i Rusland hvis det viser sig, at man selv er med til at blokere for den selv samme udvikling.¹⁵⁶⁴ 2018-2019 florerede rygter om russisk indblanding i det amerikanske præsidentvalg 2016. Man glemte at "fejfe for egen dør". Wikileaks publicering af dokumenter fra det mellemstatslige samarbejde e-PINE i februar 2011 afslørede, at flere lande, blandt andet Sverige, havde forsøgt at påvirke russisk indenrigspolitik ved at så en kil mellem daværende præsident Dmitrij Medvedev og daværende premierminister Vladimir Putin,¹⁵⁶⁵ for ikke at tale om den utilsørede støtte til kupmageren Boris Jeltsin i sin tid.

I russisk media opfattes Vestens anklager mod Rusland, som at Vesten med lys og lygte leder efter en undskyldning for konfrontation. Rusland har svaret med en blanding af henvisninger til sine kernevåben og invitationer til konfliktløsning som det fremgik af den russiske udenrigsminister Sergej Lavrovs ord i FN den 28. sept 2018: *"If you have any questions or claims to anyone, then sit down and talk, show facts, listen to your counterpart's arguments, try to balance your interests."*¹⁵⁶⁶ Inden da mindede situationen i mangt og meget om tiden frem til krigen mod Irak i 2003 hvor England og USA manipulerede verdensopinionen med påstanden om Iraks kemiske våben.

To på hinanden følgende episoder ledte til en optrapning af den diplomatiske krig med hidtil uset hastighed. Først mordforsøget på en russisk dobbeltspion Sergei Skripal ved hjælp af en gift, Novitjok, som tilsyneladende er udviklet i Rusland.¹⁵⁶⁷ Frankrig, Tyskland, Kanada, USA og Storbritannien anklagede derefter den russiske sikkerhedstjeneste GRU, og dermed Putin, for mordforsøget.¹⁵⁶⁸ Derefter kom forlydender om anvendelsen af kemiske våben i Syrien. Den engelske premierminister udviste 23 russiske diplomater fra England, og russerne svarede prompte på samme vis.¹⁵⁶⁹ Det var svært at bevise hvor giften kom fra, men det var lettere at knytte to mistænkte til Rusland.¹⁵⁷⁰ Sporet peger mod Rusland, men bør et mordforsøg kunne sabotere afspænding og dialog? Den tidligere svenske ambassadør i Moskva udtalte: *"Situationen är i sanning paradoxal. Medan kontakterna trots allt upprättshölls under det kalla kriget, då Sovjetunionen verkligen var en riktig diktatur och ockupationsmakt, är de nu praktisk taget djupfrysta, när Ryssland kastat av sig det kommunistiska oket."* .. *"få tycks inse konsekvenserna av det som nu sker"*.¹⁵⁷¹

Selv den hærdede koldkriger Zbigniew Brzezinski blev urolig da han så hvor det bar hen. Kort inden sin død udtalte han, at det gjaldt om at støtte et Europæisk orienteret Rusland.¹⁵⁷² Mens den amerikanske udenrigspolitik gennem årtier, i mangt og meget havde udtrykt ren og skær "del og hersk", havde den gamle rådgiver med andre ord fået udvidet horisonten. Det giver ingen mening at være NATO-partner med Tyrkiet og samtidigt sætte en kil mellem Europa og Rusland. Det giver kun mening for den, der måtte have økonomisk vinding ud af konflikt og oprustning.

Voldelig optrapning eskalerer hvor som helst begge parter taler magtsprog. Rusland er med til at optrappe konflikten. Man byggede en bro til Krimhalvøen, men havde også placeret et langt fragtskib under broen, som dermed lukkede den Ukrainske havneby Mariupol inde i flere dage. Den 25. november 2018 gik Rusland så langt som at beskyde og kapre 3 ukrainske fartøjer hvorefter NATO indkaldte til krisemøde.¹⁵⁷³ Den 23. august 2019 blev en mand myrdet i Berlin. Han var tidligere soldat i Tjetjeniens krig mod Rusland, og havde allerede overlevet to mordforsøg, det ene i Tyskland 2015. Denne gang bliver morderen grebet, og det viser sig, at han opererer med falsk pas, og må være blevet hjulpet på plads af "nogen". Alt peger igen på den russiske sikkerhedstjeneste og de russiske myndigheder vil da heller ikke hjælpe til med opklaringen.¹⁵⁷⁴ Så meget for den dialog som Lavrov så kort forinden havde opfordret til. For at helt forstå situationen, det drastisk forværrede forhold mellem Vesten og Rusland, er det dog nødvendigt at stille skarpt på konfliktens kerne; begivenhederne i Ukraine.

Ukraine og Krim – krig eller fred?

"We still don't know who shot at the people. That is the problem" – Victor Yanukovich¹⁵⁷⁵

Det er ikke så mærkeligt, at Ukraine med sine omfattende naturressourcer og strategiske beliggenhed mellem Europa og Rusland er en potentiel krudttønde. Landet blev en selvstændig nation for første gang ved den hovedkuldse opløsningen af Sovjetunionen august 1991, som ikke tog hensyn til Ukraines højst forskellige etniske og sproglige tilhørsforhold. Som følge heraf blev landets politiske proces i det følgende en tovtrækning mellem de øst- henholdsvis vestorienterede regioner i landet. To dele som i realiteten aldrig har villet det samme og derfor ikke burde udgøre ét og samme land. Den vestlige del har i århundreder orienteret sig mod vest, og den østlige mod øst. Da Sovjetunionen i sin tid gav Krim til Ukraine var det netop fordi Krims befolkning af "etniske russere" skulle balancere vægtskålen. Ved Sovjetunionens opløsning kom problemet op til overfladen igen. Nationen var splittet, og fra valg til valg tippede regeringsmagten mellem repræsentanter for øst- og vestsympatier.

Efter en periode med økonomiske problemer, forsøgte den siddende præsident Viktor Yanukovich i 2013, at forhandle sig frem til en handelsaftale med EU.¹⁵⁷⁶ Da IMF krævede den sædvanlige pakke af radikale indgreb i økonomien, herunder en choklignende forhøjelse af priserne på el og gas, bakkede Yanukovich, hvorefter IMF lukkede døren og Yanukovich måtte rejse tomhændet hjem fra mødet med Europas ledere. Yanukovich vendte sig nu til Rusland som tilbød Ukraine billig gas og økonomisk støtte på 10 mia. Euro i ren hjælp og 10 mia. i form af opkøb af statsobligationer. Den 17. december 2013 blev aftalen med Rusland underskrevet. I mellemtiden var andre begivenheder imidlertid eskaleret. De fredelige demonstrationer, som indledtes da Yanukovich kom tomhændet hjem fra EU, udmundede i et decideret statskup februar 2014. Begivenhederne eskalerede trin for trin fra de fredelige demonstrationer på Maydan frem til det camouflerede statskup i februar 2014, som sendte den demokratisk valgte præsident Viktor Yanukovich på flugt hvorefter 328 af parlamentets 450 medlemmer stemte for at afsætte præsidenten på trods af konstitutionens krav om mindst 338 stemmer for en sådan handling. Det nye Ukraine bygger dermed på en forfatningsstridig afgørelse,¹⁵⁷⁷ og tolkningen af begivenhederne på "Maydan" i 2014 er derfor stadig en varm kartoffel.

På den selvsamme dag som magtovertagelsen, den 23. februar 2014, vedtog parlamentet, at genindføre det ukrainske sprog som eneste i hele Ukraine, hvorefter konflikten mellem russiske og andre ukrainske befolkningsgrupper i landet brød ud i lys lue. Visse regioner med russisk majoritet nægtede, at acceptere den nye regerings legitimitet, og den 27. februar besatte prorussiske demonstranter det lokale parlament på Krim. Samtidig indtog maskerede mænd 2 flypladser ligesom man på anden vis afskar al kommunikation med resten af Ukraine og Putin erkendte senere, at de maskerede mænd var russiske soldater, fra Krim hvor man havde sin store flådebase. Den 2. marts advarer NATO Rusland om at dets aggression vil få konsekvenser, og den 11. marts erklærer Krim sig selvstændigt og gennemfører kun 5 dage efter en folkeafstemning hvor 96% stemmer for, at lægge Krim ind under Rusland omend resultatet ikke er repræsentativt da visse folkegrupper boykotter valget som er afgjort på forhånd i og med Krims befolkning på 58,5 % såkaldte etniske russere.¹⁵⁷⁸ Den 18. marts 2014 indlemmes Krimhalvøen i den russiske federation, og vesten fordømmer Ruslands annektering af en del af Ukraine. Snart efter erklærede to andre russisk dominerede områder af Ukraine sig selvstændige, Donetsk og Luhansk,¹⁵⁷⁹ og begivenhederne indledte en borgerkrig med potentiale til at blive den "tændende gnist" i en verdenskonflikt på randen af Europa. Man kan naturligvis ikke løse en konflikt hvor parterne har helt modsatrettede interesser og sympatier, uden at lytte til og forsøge at tilgodese dem begge parter hver for sig. De vestlige medier har fokuseret på Ruslands annektering af Krim, som fandt sted uden nogen voldsudgydelse, men ikke på kuppet i Ukraine som udmundede i sejr for den vestligt sindede fraktion.

Den vestlige del af Ukraine har altid været vestvenligt. Det var her man bød tyskerne velkommen da de i 1941 invaderede Sovjetunionen på samme måde som man havde gjort i Finland. Ukrainske nationalister dannede deres egen SS-bataljon af 80.000 frivillige som tog del i de følgende folkemord. Jødehadet var stort i området og det var ukrainere som dræbte 150-200.000 jøder, herunder de 33.700, som blev dræbt på 2 dage ved Babi Yar i Kiev. "Ukrainian insurgent army" var ligeledes ansvarlige for folkemordet i Volhynia og østlige Galicia i Polen hvor henholdsvis 35-60.000 og 25-40.000 mennesker blev udryddet.¹⁵⁸⁰ Efter krigen blev Ukraine igen indlemmet i Sovjetunionen, og mange fascistiske flygtede til Europa hvor de slap for retsforfølgelse idet amerikanerne drog nytte af deres erfaringer fra kampen mod Sovjetimperiet. Der var således efter afslutningen på den 2. verdenskrig tale om decideret guerillakrig. I et helt årti forsøgte man med USA's hjælp at befri Ukraine.¹⁵⁸¹ Efter murens fald så det nu endeligt ud til at kunne lykkes. 1989 dannes en ny bevægelse "Narodnyy Pukh" dvs. folkets modstandsbevægelse som krævede Ukraines selvstændighed og i tiden efter Ukraines selvstændighed 1991 dannes flere radikale højregupper som f.eks. "Trident" og "Right sector". Ifølge journalisten Robert Parry,¹⁵⁸² det var i øvrigt ham som skrev bogen om Iran/Contra skandalen, og Oliver Stone som beskriver forløbet i dokumentarfilmen "Ukraine on fire", var der tale om spil for galleriet.

Det er vha. aflyttede telefonsamtaler som fremgår af Stones film bevist, at amerikanerne aktivt valgte Arseniy Yatsenyuk som sin kommende kandidat samtidigt med at man officielt forhandlede med den siddende præsident.¹⁵⁸³ Det er ligeledes bevist, at forskellige NGO organisationer var blevet forberedt til at organisere militante unge, og udarbejde strategier til at påvirke befolkningen mod den siddende regering. Vi er vidne til udfoldelsen af en manipulerende plan som eskalerede dagene efter den 21. november 2013. Med udgangspunkt i en demonstration bestående af fredelige mennesker i alle aldre, med Ukrainske flag i hænderne på den ene side og fredelige politifolk på den anden side udarter det sig. Fra den 21. november og 3 dage efter lanceres hele 3 nye tv-kanaler, som opfordrer mennesker til at valfarte til Maydan. Begivenhederne på Maydan er virale fra starten af. Den 24. november blandes demonstranterne med militante maskerede mennesker, der angriber politiet foran regeringsbygningen med pepperspray og lignende. Dagen efter følger nye aggressioner, denne gang mod sikkerhedspolitiet. Den 30. november eskalerer det videre. Aftenen var demonstrationen i realiteten ved at opløse sig, og chefen for sikkerhedspolitiet kan endeligt gå udmattet i seng. Næste dag vågner han op til kaos. Under natten har nogen givet politiet ordre om at opløse demonstrationen med magt. Der blev spledes skabt et "bevis" for statens aggressive hensigter, og alt udvikles som var det planlagt på forhånd.¹⁵⁸⁴ På overvågningskameraer ser man hvorledes grupper af veltrænede unge i camouflauniform og skudsikre veste ankommer til området. I Oliver Stones dokumentarfilm ser man hvorledes disse bevæbnede maskerede provokatører angriber politiet med jernrør, sten og lysbomber.

Politiet forsvarer sig, uden overvold, men med alle de nye medier imod sig og den næste dag er politiets vold i fokus for protesterne. Derefter ankommer store grupper facist-nationalister med sine rød/sorte flag, altså de samme som anvendtes under den 2. verdenskrig. Alle er bevæbnede med lange jernrør. Man ser på film hvorledes de endda anvender store bulldozers til køre ind i politiet som har til opgave at beskytte parlamentet dvs. demokratiet. Under urolighederne blev hundreder af mennesker, både politimænd,¹⁵⁸⁵ demonstranter og journalister skadet. Efter tre dage gav regeringen en undskyldning til demonstranterne ligesom præsidenten gav amnesti til demonstranter, som havde anvendt vold. Politichefen, der gav ordren indgav sin afskedsansøgning. Lige meget hjalp det. Det er i øvrigt den dag i dag uklart hvem, som gav politiet ordren som tippede konflikten. Der er senere rejst tiltale mod Kievs borgmester,¹⁵⁸⁶ men det er mere sandsynligt, at ordren kom fra dennes chef Serhiy Lyovochki¹⁵⁸⁷ som i øvrigt var venner med den amerikanske ambassadør og den amerikanske topdiplomat Victoria Nuland, der ifølge Oliver Stone mfl. holdt i trådende bag galleriet. Under hændelserne havde Lyovochki i øvrigt søgt tilflugt hos sine amerikanske venner.

Den 8. december havde de voldelige demonstranter i realiteten blokeret alle veje ind til regeringsbygningen og fra pladsen foran parlamentet opfordrede oppositionslederen Arsenij Jatsenjuk til at holde ud. Det er således oppositionen som derefter trapper volden op. "Demonstranter" bevæbnet med håndvåben, shotguns og molotovcocktails er næppe demokratiets talerør. Det er næppe heller repræsentanter for Ukraines sikkerhedsstyrker, som den 20. februar 2014 giver sig til at skyde mod politi og demonstranter. Snigskytterne befandt sig på Konservatoriets bygning, et område kontrolleret af demonstranterne. De myrder 20 politimænd og sårer 150 ifølge indenrigsminister Vitaliy Zakharchenko. Ikke nok med det, hele 67 politimænd rapporteres "forsvundne" og på film ser man hvorledes uniformerede "demonstranter" går afsted med tilfangetagne uropolitimænd, der netop ikke er bevæbnet med skarpe skud fordi man ville undgå en eskalering.¹⁵⁸⁸ Mange af disse betjente gik en uvis skæbne i møde. Totalt 130 mennesker mistede livet.

Var den omfattende massakre på politi og civile demonstranter skabt for at optrappe den stemning, der skulle vælte præsidenten? Var mordet på landets politibetjente et forsøg på at få regeringen til at reagere i affekt? Ville nogen få regeringen til at reagere på ikke demokratiske vis for derved at kunne legitimere en efterfølgende voldelig magtovertagelse? En "false flag" aktion? De følgende begivenheder tyder på at udenlandske magter var involveret. Regeringen havde tydeligvis ikke forventet det følgende forløb. Hvem har motiv, evner og ressourcer til sådanne aktioner?¹⁵⁸⁹ Det er mindre uvist, at den omfattende mediekampagne der ledsagede begivenhederne i høj grad var iscenesat. 3 nye tv-kanaler så dagens lys netop da situationen optrappedes: "Spilno.tv" d. 21. november, "Hromadske.tv" den 22. november og "Econpeco.tv" den 24. november 2012. Hromadskes var sponsoreret direkte fra den amerikanske og Hollandske

ambassade hvilket fremgår af regnskaberne.¹⁵⁹⁰ Vi er vidne til udfoldelsen af den model, som Reagan lancerede i 1983. Man udviklede evnen til at kunne skabe "revolution" og systemskifte på den amerikanske præsidents befaling. Ikke ved hjælp af invasion, men ved at samarbejde med lokale urostiftere.¹⁵⁹¹ Helt identiske instruktioner er blevet forfattet og uddelt til oprørsstiftere overalt i verden,¹⁵⁹² f.eks. manualer i at dæmoniserer en politisk modstander.

I Ukraine fortsatte den siddende præsident stadig forhandlingens vej. Dagen efter massakren indgik han, under overværelse af repræsentanter fra EU,¹⁵⁹³ en aftale med oppositionen for at sætte en stopper for volden.¹⁵⁹⁴ Aftalen indebar et løfte om nyvalg inden årets afslutning, ændringer i konstitutionen, og forpligtelser fra begge parter om at afstå fra vold og nedsætte en undersøgelseskommission under tilsyn af Europarådet, der skulle undersøge massakren.¹⁵⁹⁵ Denne aftale blev underskrevet med udenrigsministre fra Tyskland og Polen og andre europæiske repræsentanter som vidne den 21. februar 2014.

Alt tyder dog på, at nogen havde en anden plan og anvendte gadens parlament.¹⁵⁹⁶ Lederen for det radikale "Right sector" på Maidan pladsen ville ikke acceptere nogen aftale og udtalte: "*Right sector will not lay down its weapon*", ligesom en anden fascist trådte frem på scenen med påmindelsen om, at man ville anvende vold hvis ikke regeringen gik af. Fascister og nationalister var dermed i færd med at tage magten og Kievs jøder blev opfordret til at forlade landet i en fart.¹⁵⁹⁷ Kupmagerne, i vesten kaldet aktivister, truede med at ville storme præsidentpaladset næste morgen. Regering og præsident blev tvunget på flugt den næste dag¹⁵⁹⁸ hvorefter kupmagerne besatte parlamentet og "valgte" deres egen regering.¹⁵⁹⁹ Imens blev befolkningen holdt i suggestivt favntag af billeder af kister med ofrene for massakren som blev båret frem gennem folkemasserne på Maidan.¹⁶⁰⁰ Præsidenten flygtede til Rusland og vesten godkendte kupmagerne og "revolutionslederen" Arseniy Yatsenyuk.¹⁶⁰¹ Ukraines "revolution", som det kaldes på Wikipedia, var i realiteten et statskup.¹⁶⁰²

De vestlige mediers beskrivelse af hændelserne i Krim, er således forvrængede. Hvorvidt repræsentanter for EU var delagtige i hændelserne, eller blev manipulerede er uvist,¹⁶⁰³ men at basere en farlig militær optrapning på gensidig løgn og propaganda er ikke vejen til fred og demokrati. Vesten lyver for sig selv, ligesom Ukraine lyver for sine indbyggere, der ikke må få kendskab om sin egen historie. I Ukraine er den britiske historiker Antony Beevors bog "Stalingrad" forbudt fordi den også beskriver hvorledes SS i 1941 tvang ukrainsk militær til at dræbe 90 jødiske børn. Også svenske Anders Rydells bog "Boktjuvarna" blev i 2018 forbudt i Ukraine. Det ironiske er, at bogen beskriver hvorledes nazisternes liste over forbudte bøger, ledte til tyveri og afbrænding af 100-200 mio. bøger. Bogen Boktjuvarna er tilladt i Rusland, på trods af at bogen også beskriver Den Røde Hærs plyndringer. Ifølge forfatteren var det især afsløringerne af de forfærdelige massakrer under den kortlivede Ukrainske

Folkerepublik (1918-1921), der gjorde bogen upopulær i magthavernes øjne. Jeg citerer her fra Boktjuvarna: *"Under Ukrainska folkrepubliken uppskattas tiotusentals judar ha mördats i över 1300 pogromer. Tiotusentals kvinnor våldtogs och upp emot en halv miljon blir också hemlösa. Våldet var extremt och många offer misshandlades till döds, brändes levande eller halshöggs."*¹⁶⁰⁵⁴

Petro Porosjenko, var en af de økonomiske bagmænd bag den såkaldte "Orange Revolution", som gjorde ham selv til præsident 2014. Inden valget udtalte Porosjenko til det tyske blad Bild: *"Hvis jeg bliver valgt, skal jeg rense korruptionen bort"*. Året efter valget afslørede Panamadokumenterne, at præsidenten havde etableret skuffeselskaber for at gemme sine penge uden om offentlighed og beskatning.¹⁶⁰⁵ Man skulle ellers tro, at præsidenten havde penge nok. Porosjenko var allerede i 2012 Ukraines 7. rigeste mand ifølge Forbes. I 2019 vandt komikeren Volodymyr Zelenskyj overraskende præsidentvalget i Ukraine.¹⁶⁰⁶

Zelenskyjs første udtalelse efter valgsejren var fortrøstningsfuld: *"Det vigtigste er at få sat en stopper for volden"*,¹⁶⁰⁷ og allerede i december 2019 kunne Zelensky og Putin mødes til fredsftaler i Paris. Frankrig bød sammen med sin tidligere ærkefjende Tyskland ind til mødet, der skulle sætte en stopper for den langvarige krig i Ukraine. Den 12 december 2019 aftalte parterne en våbenhvile i krigen, der indtil da havde kostet 13.000 mennesker livet, i et hjørne af Europa. Det er om at håbe, at parterne derefter vil tage fat i de mange løgne fra begge sider, der gjorde krigen mulig.

EFTERORD

Bag de mange mørke begivenheder omtalt i dette afsnit, genkender vi magtmoralen fra det egentlige dyrerige. Dyrerigets principper, er stadig udslagsgivende i menneskenes anliggender på trods af tusinde års opdæmning i form af "religion". Dyrene i junglen er camouflerede og gør alt for at undslippe, overmande eller lokke deres bytte i fælden.

Det samme gør sig tydeligvis også gældende hos menneskene. Vi ser princippet udfolde sig i privatlivet, i forretningslivet såvel som i nationernes kamp. Verdens gang er stadig udtryk for magtens og ikke rettens princip og resultaterne bliver derefter.

Men hvordan skal magten forenes med retten? Metoder, der går ud på at påtvinge modparten sine egne foretrukne løsninger er tydeligvis vejen til yderligere konflikter. En overvunden "fjende" drømmer kun om at sprænge sig fri igen.

I de følgende afsnit vil jeg sætte fokus på de økonomiske konflikter, systemfejl, konsekvenser og mulige løsninger. Problemerne er tydeligvis overordnede de nationale politiske handlemuligheder. Det er derfor nødvendigt at analysere pengeproblemet uafhængigt af den nationale og verdenspolitiske scene hvilket vil finde sted i den næste del af dette tredelte værk. I den tredje og sidste del kan de mange problemer iagttages som et og samme og mulige løsninger tone frem.

NOTER

1 Martinus Thomsen fødtes i 1890 udenfor ægteskab i Sindal, Nordjylland hvor han voksede op på et lille husmandssted hos sine plejeforældre. Der var ikke råd til uddannelse, og Martinus måtte klare sig med tidens mest elementære skolegang. Han virkede som røgterdreng, mejerist, oppasser, nattevagt, postbud og kontorist på et mejeri i København indtil hans liv pludseligt tog en vending. Martinus har berettet, at han var 31 år gammel, da han i marts måned 1921 oplevede en åndelig proces, som han fx har beskrevet i et manuskript med navnet: "Den Intellektualiserede Kristendom" og "Omkring min missions fødsel" og andre steder. Her beskriver Martinus sin lysoplevelse: *"Det blændende gyldne lys med sine vibrerende gyldne lystråde havde optaget i sig alt, hvad der ellers er tilgængeligt for sansning eller livsoplevelse, men alligevel kunne jeg gennem det stærke gyldne lys dagsbevidst opleve, at jeg havde en levende eksistens uden for de fysiske fænomeners verden, uden for alt hvad der ellers fremtræder som skabte foreteelser. Jeg var uden for tid og rum. Jeg var ét med uendeligheden og evigheden. Jeg var i mit udødelige Jeg's element, det udødelige Jeg, der tilsammen med alle eksisterende levende væseners udødelige Jeg'er er ét med verdensaltets Jeg eller evige ophav. Jeg var her ét med den gennem alle tider, gennem alle verdenskulturer, verdensreligioner, racer og folkeslag bevidst og ubevidst søgte, dyrkede og tilbedte evige almægtige, alvise og alkærlige Guddom."* Jeg skriver ikke dette fordi man skal tro på Martinus, men for at redegøre for kilden til de kosmiske analyser; de tekster og "kosmiske symboler" forfatteren efterlod sig ved sin bortgang i 1981. Det var ikke Martinus ønske, at man skulle tro på noget han skrev, men at det skulle stå sin prøve i forhold til læserens egne erfaringer og logik. Det bør i øvrigt ikke være så svært at falsificere sandhedsværdien af Martinus' værk da det er temmelig omfattende. Hvis teksten er et falsum bør det være let at opdage noget, der ikke stemmer. Jeg har selv læst det flere gange, og er endnu ikke stødt på noget. Værket er i dag udgivet under den titel; "Det Tredie Testamente", som Martinus gav det inden sin død. Rolf Elving har skrevet en udmærket introduktion til værket, ligesom der er meget information på internettet. Jeg vil her specielt anbefale: www.det-tredie-testamente.dk. På Martinus Instituts hjemmeside, www.martinus.dk og på www.martinus-webcenter.dk kan den interesserede læse og søge i Martinus værk.

Martinus 44 år gammel:

2 I den omtumlede periode fik jeg stor hjælp af nogle oplevelser, der fandt sted i forbindelse med terapeutiske sessioner. Det kan lyde mærkeligt, men de står, for mig selv, som beviser for, at jeg har levet inden dette liv. Oplevelserne kom uventet til mig, da jeg søgte hjælp i forbindelse med visse smerter i kroppen, som jeg ikke kunne forstå ophavet til. Der var altså ikke tale om kosmiske glimt, men oplevelserne var ægte nok. Ægte kosmiske glimt kommer derimod helt udenom andre menneskers hjælp. Mere om dette fænomen i tredje bind af denne tekst.

3 Det må anbefales at læse Martinus' egne ord for ikke at gøre ham ansvarlig for de under- og overvurderinger som kan gøre sig gældende når andre applicerer de "kosmiske" analyser på den praktiske virkelighed hvilket naturligvis er meningen med dem. Martinus skabte ikke de kosmiske analyser som et mål i sig selv, men som et redskab at anvende ligesom det er tilfældet med al anden videnskab.

4 En hund kan lugte og fornemme ting vi ikke kan, men den har ikke megen glæde af at gå på kunstmuseum. I det kosmiske perspektiv er det os, der er blinde og døve. Vores sanseorganer reagerer på den fysiske verden, men ikke på den skjulte åndelige virkelighed bag den synlige fysiske verden. Det er ligesom med de mange tv-kanaler vi henter "ud af den blå luft". Vi kan ikke se dem, men vi lever midt i dem alligevel. Verden har således mange "bøl-gelængder". Hvad vi oplever afhænger af vores "apparatur" og de "bølgelængder" vi korresponderer med. Verden er dermed langt mere end det som umiddelbart fremtræder for os, her i den fysiske del af verden. Vores forskellige oplevelse af livet er ifølge Martinus betinget af vores sanseorganers forskellige udviklingstrin.

5 Som det fremgår af Bibelens forbandelse: *"I dit Ansigts Sved skal du spise dit Brød"*, hvilket mange kan nikke genkendende til, ligesom også den forbandelse som specielt blev kvinden til del: *"Du skal føde dine børn med smerte"*. 1.Mosebog 3:16 og 3:19.

6 Mure og hegn til at adskille det ene land fra det andet skyder stadig op overalt. Ifølge Weekendavisen 30. juni 2017 er tendensen femdoblet fra 2001 til 2016.

7 Ordene indleder Kiplings berømte digt: *"The Bal-lad of East and West"*.

8 Verdenssamfundets visionære leder, Dag Ham-marskjöld, reflekterede senere: *"För en västerlänning av en senare generation som konfronterades med Asien och Afrika av i dag, är det en nyttig övning att gå tillbaka till de verk om dessa områden som skrivits av betydande europe-er, vilkas andliga inställning fått sina huvuddrag bestämda före första världskriget. Man frapperas kanske främst av hur mycket de inte sett och inte hört och av hur även deras mest sympatiska försök till inträngande i en annan tanke-och känslövärd präglas av en oreflekterad, trygg överlägs-enhet."* Uddrag fra Hammarskjölds tale i Lunds studenter-hus maj 1959.

9 Det eneste som ifølge Martinus kan forene men-neskeheden er livets virkelige realiteter, livets egen religion, så at sige, i modsætning til de andre religioner som altid bærer et vist præg af den kultur de er opstået i. Menneske-ne har svært ved at adskille "indhold" og "form", de evige universelle sandheder som gemmer sig bag de konkrete beskrivelser. Martinus: *"Livets Bog skal således give den*

studerende et indblik i, hvorledes denne førstnævnte korre-spondance eller denne livets direkte tale eksisterer som ud-gørende tilværelsens absolut eneste fundamentale religion, idet den nemlig kun kan eksistere med absolut alle som læ-rere, med alle som elever og med alt som læresætninger." Når Martinus her skriver at alle er lærere", og alle er elever imødegås tendensen til at ville favorisere den ene eller den anden. Målet er ikke, at folk skal blive disciple af Martinus' eller af hinanden, men at menneskene åbner deres øjne for de virkelige realiteter, der har givet ophav til al sand religion; naturen selv: *"Da alle levende væsener derved eksisterer som fødte medlemmer af denne religion, har den ingen forudgående indmeldelses- eller optagelsesceremonier. Og da dens område fra evighed til evighed omspænder intet mindre end selve altet, har vi her den eneste eksisterende religion, i hvilken der, i bogstavelig forstand, kun findes én hjord og én hyrde."* Citeret fra Livets Bog 1 stk. 15.

"Livets Bog" i 7 bind er hovedværket i Det Tredie Testamen-te og har altså til formål at lede mennesket til at forstå den virkelige "livets bog", naturen og livet selv. Kun det virkelige liv kan forene øst og vest i den samme opfattelse af tilvæ-relsen. En sådan global konsensus på det åndelige område af livet forudsætter videnskab, ikke kun på det materielle, men også på det åndelige område af livet. Kun en sådan virkelig videnskab kan forene menneskene fra øst til vest. Martinus: *"At få denne evne, at komme til at se Livet fra så stort og ophøjet et horisontomraade, at hele verdenspla-nen bliver synlig, bliver til viden, vil altså udgøre den fælles åndelige Interesse, den absolut eneste religiøse basis, der kan forene alle jordmennesker til eet folk, til eet rige, til „een hjord"."* Citeret fra Livets Bog 1 st. 90

10 Det 6. bud, nogle steder kaldet det 5. bud, fremgår enstemmigt af den 2. Mosebog kap. 20:13 og af den 5. Mo-sebog kap. 5:17: *"Du må ikke dræbe"*.

11 Citeret fra Det Nye Testamente 1. Korintherbrevet 10:12

12 Det Nye Testamente, Matthæusevangeliet 26:41

13 Den store virtual reality pionjer, Jaron Lanier, be-rettede i Svd. den 14. april 2018 om et morsomt eksperimen-t. Nogle forsøgspersoner iført VR udrustning fik påført en hale. Overraskende hurtigt lærte de sig, at anvende deres nye hale, det var næsten som om den ikke havde været borte.

14 Ifølge Martinus er formålet med alle ægte reli-gioner at forberede menneskene til direkte kontakt med Guddommen. Bønnen til fetischen, til den store ånd, til Gud, Zebaoth, Jehova, Vishnu, Allah, Brahma, Zeus, Odin, Azura Mazda, Ishvar mfl udtrykker en og samme proces som i det ydre er tilpasset alverdens kulturer. "Allah" er blot det arabiske ord for "Gud".

15 Det religiøse princip er organisk indbygget i menneskets psyke. Det er derfor vi finder det overalt i alle kulturer frem til i dag.

16 1. Mosebog 1:26

17 Ifølge en gammel myte fik en tidlig farao en drøm om at han skulle gå og grave et bestemt sted i ørkenen hvor sphinxen derefter viste sig. Den sandede senere til igen, for så senere igen at vise sig, denne gang i prins Thutmehis drøm. Man mener han levede omkring år 1400 f.Kr. I den store danske enklipædi står, at sfinxen gemmer på *"hemmeligheden om verdens fremtid"*. Stenene skal tale. Sfinxen gemmer i al fald tydeligvis på en hemmelighed om verdens fortid idet den viser tydelige tegn på vanderosion selvom området har været tørlagt mindst 9000 år. Dette stemmer dårligt med den officielle teori om, at sfinxen skulle være bygget under Chefreden 2450 f.Kr. Den officielle teori burde i øvrigt falde pga. at det gigantiske projekt slet ikke omtales i hieroglyffer fra Chefredens embedsperiode. Det er ikke videnskabeligt at afvise sådanne fakta blot fordi det strider imod hidtil gældende teorier. Faren ved videnskabelige hypoteser er netop, at man slet ikke stiller spørgsmål til de historiske kilder udenfor disse hypoteser. Der er ellers nok at stille spørgsmål til. Ved floden Narda i de østlige Uralbjerge har man f.eks. i jordlag, der er 300.000 år gamle fundet metalspiraler i størrelser fra 0,003 mm til 3 cm. Materialet var en blanding af tungsten og molybden, med et af de højeste smeltepunkter vi kender til. Kilde: artikel af Bo Edvinsson i Kosmos nr. 10 2010. Her en hjemmeside med fund fra fortiden: <http://www.ancient-wisdom.com/> Den store pyramide i Giza som ligger ved sfinxen, er som bekendt et mærkeligt bygningsværk bestående af 2,3 mio. stenblokke, hvoraf nogle vejer op til 500 ton. Er ikke dette en mærkelig bedrift i en tid uden moderne maskiner og lignende? Pyramiden er bygget så fint, at man ikke kan presse et papir ind mellem stenene, og hjørnerne er placeret nøjagtigt efter "verdenshjørnerne". Ligeledes spejler placeringen af sfinxen og de tre pyramider i Giza præcist beliggenheden af stjernerne i Orions bælte på himlen således som det så ud 10500 f.kr.

Datidens kultur ville tydeligvis leve i harmoni med makrokosmos. Menneskene levede i samhörighed med det himmelske. Det ægyptiske år var 365,25 døgn hvilket er mere videnskabeligt præcist end den Gregorianske kalender vi anvender i dag. Den nidkære omsorg man i denne gamle kultur udviste for kroppen efter døden, afslører i øvrigt at man kendte til det levende mikrokosmos i et afdød menneskes krop. Kroppen er jo fyldt med levende væsener, som befinder sig under celleniveau i kroppen.

Pyramiden er tydeligvis ment som et symbol, der skulle overleve årtusinde efter årtusinde. Det forlyder, at der gemmer sig flere hemmeligheder i pyramiden. Nogle tolker f.eks. Lukasevangeliets kap. 19:40: *"Jeg siger jer at hvis de tiger, skal stenene råbe"* i den retning, og i Nostradamus profetier er der utvetydige henvisninger til pyramiderne, men om der dukker noget op her må jo alt sammen vise sig med tiden.

18 Kønsorganerne markerer den dyriske tilstand. Selvskhedens dybeste årsag er den opdeling i han- og hunvæsener, der finder sted i dyreriget. Med det livsnødvendige behov for en partner af modsat køn, blev grunden lagt for den dræbende rivalisering mellem væsener af det samme køn. Erobringen af magt og materielle attributter finder i høj grad sted i håbet om at tækkes det modsatte køn. Læs mere uddybende om dette emne i 2. del af denne tekst.

19 "Slangen" omtales i den kristne verdenskultur som den store "frister". Men Bibelens gengivelse af "slangens" ord til "Adam" og "Eva" da de vil spise "frugten" fra "kundskabens træ" fremstår mere som en vejledning i overgangen fra det ene "paradis" til det næste. "Slangen" siger jo: *"Vist skal i ikke dø! Men Gud ved, at den dag I spiser af den, bliver jeres øjne åbnet, så I bliver som Gud og kende forskel på godt og ondt."* (1. Mos 3:5). Der står om kundskabens frugter, at de er synonyme med nye indsigter, der var "gode at få forstand af". Og sådan blev det jo. Menneskene har spist løs af frugterne på "kundskabens træ", og livet fortsatte. Ifølge Martinus symboliserer "slangen" livets to største kontraster; lys og mørke. Menneskene måtte "ind i mørket", materien, for at genopfriske sin viden om lyset. Slangen symboliserer det evige livs vekslen mellem lys og mørke i livets teater. I og med at Guds alkærlighed, det lyse princip, administrerer den kortvarige rejse gennem det mørke princip, som udelukkende er til for at skabe kontrastoplevelse til det virkelige liv, kærligheden, er det denne kærlighed som er universets grundtone.

Ikke kun i Egypten, men også i Kina og andre områder i asien var slangen kejserens, den indviede konges, symbol. Kinesernes Yin/yang symbol er som to slanger der bider hinanden i enden. Symbolet illustrerer det mandlige og det feminine princip, og dermed det princip som driver udviklingen fremad i et evigt kredsløb som vi også kender fra det buddhistiske hjul. En stor del af Det tredje Testamente er helliget beskrivelsen af kønsprincippet, den drivende motor i udviklingen. I bibelen fremgår det, at "Adam" først er alene. Der er altså ikke i denne første anvendelse af ordet tale om en "mand", men om et "helkøn". Traditionelt betyder ordet "Adam" da også menneske, ligesom eskimoernes "inuit". "Evas skabelse" symboliserer således introduktionen af halvkønsprincippet: "mand" og "kvinde". Der tales om to forskellige principper; helkøn, Adam som var alene, og den efterfølgende opdeling i "han" og "hun" som vi kender fra dyreriget; mørkets og drabets sfære.

I Nordisk mytologi kender vi slangen i form af "Midgårdssormen", der omslutter Jorden og sluger sin egen halespids. Først ved Ragnarok lykkes det for Thor at dræbe slangen, men Thor bliver også selv dræbt af slangens gift. Verdensbranden Ragnarok skildres f.eks. i Völuspá, dvs. Vølvens spådom. Den udmunder i en stor oversvømmelse, men efter en tid kommer Jorden og de få overlevende aser frem af havet og befolker jorden. En ny epoke indledes. I

det gamle Egypten er det den mørke slange Apep, "Guds fjende", som sluger Re "Gud" hvorefter verden igen indhylles i mørke indtil den "fødes igen". I Vestafrika beretter Fonfolkets myte om regnbueslangens rolle ved tidernes ende, og hos Aztekerne kaldes den bevingede slangedud for "Quetzalcoatl", hvilket er samme som Mayakulturens "Kukulkán", der netop var præsternes og videnskabens beskytter. At slangen har "vinger" bekræfter at der er tale om et åndeligt princip.

20 Det Nye Testamente: Galaterne kap. 6:7

21 Kejserens globe, "rigsæblet" som også kongerne symbolsk holder i hånden, symboliserer at det er givet magten på Jorden.

22 Martinus beskriver, at fortidens mennesker var nærmere naturmenneskene i udvikling og derfor havde en høj grad af instinkt og åndelig automatviden i behold, hvilket gjorde, at de kunne "se" eller fornemme deres ledere som "guddommelige" individer, det var værd at underkaste sig. Derfor kunne disse fortidskulturer udtrykke så stor harmoni og skabelse samtidigt med at dens indbyggere paradoksalt nok, på nær en mindre elite, bestod af helt uintellektuelle mennesker.

23 Martinus påstår, at de kommende faraoer ligesom andre religiøse ledere gennemgik en åndelig "indvielses proces", der skulle afgøre om de var modne til at bestige det høje embede. I Egyptens store Kheops pyramide findes et rum med en stor stensarkofag som forskere tror er et gravkammer. Ifølge Martinus var rummet et "fødselskammer" hvor adepten til "indvielsen" lå under sin åndelige prøvelse. Det som i virkeligheden blev prøvet var adeptens gudsforhold. På gammel ægyptisk sprog betegnes pyramiden med ordene per-mes hvilket betyder "fødselshuset". Mere om dette i den sidste del af denne tekst.

24 Martinus: "*Det lille spædbarn, der sammen med sin mor befinder sig i et tog og er på rejse, kender intet til det tog, det befinder sig i, eller den rejse, det er på*" ... "*At se naturen omkring os som udslag af blinde tilfældige kræfter er det samme som at høre et sprog, vi ikke forstår.*" Citeret fra Martinus: "Livets ABC".

25 Citeret fra Martinus foredrag den 24. marts 1971: "Intuitionens epoke"

26 Citeret fra fortalen i begyndelsen af "Livets Bog".

27 <http://www.martinus.dk>

28 Ifølge Bibelen bad Jesus på korset, en bøn om tilgivelse for sine bødler med ordene: "*Fader, forlad dem, thi de vide ikke hvad de gøre*". Kilde: Lukas kap.23

29 Dette gælder naturligvis både materialisten som ser livets og naturens mirakel som udtryk for "tilfældig-

hedernes spil", som den religiøse tro på guds usynlige styrende hånd udtrykt i ordene: "Guds veje er uransaglige" eller "InShAllah".

30 Mathæusevangeliet 26:52

31 Som det i øvrigt fremgår af det kristne Begravelsesritual: "*Af jord er du kommet, til jord skal du blive, og fra jord skal du igen genopstå.*"

32 De mange jordeliv forklarer den langsomme udvikling fra hævn moralen i GT: "*Liv for liv, øje for øje, tand for tand, hånd for hånd, fod for fod, brændt for brændt, sår for sår, skræmme for skræmme*" (2. Mosebog kap. 20 og 21), frem til efterlevelsen af kærlighedsbudet: "Du skal ikke dræbe" (2. Mosebog kap. 20:13) som Kristus sidenhen blev det store eksempel på at efterleve. De to moralske idealer er ikke givet til de samme mennesker. Det tager mange liv at udvikle sig fra nationalismens og ægteskabets lovfæstede tilstand i Det Gamle Testamente frem til den næste kærlige tilstand som Jesus var eksemplet på. Det Tredie testaments forklaring på de modsatte moralske instrukser er dermed, at det høje mål, kærligheden, langsomt podes ind i verdenskulturen: Først som teori, derefter i kraft af en pædagogisk demonstration; korsfæstelsen, som derefter forklares for det logisk tænkende menneske. Martinus: "*Kristendommens verdensepoke består af tre store stadier, hvor de første udgøres af Det Gamle Testamente og Jødedommen og det andet af Det Nye Testamente og kristendommen, hvor den materielle tilstand skulle udvikles. Det Tredie stadium er Det Tredie Testamente eller åndsvidenskaben, som vil danne grundlag for menneskets videre udvikling og garantere, at menneskene inden for denne epoke vil komme til at blive ét med Gud.*" Citeret fra artiklen "Kristendommens verdensepoke".

33 Martinus sagde engang: "*Og husk det nu. Der sker dig aldrig uret.*" Det er en tanke som tager flere liv at fordøje. Martinus ord er gengivet af Ingrid Okkels på en båndoptagelse.

34 Ifølge Martinus forstod Kristus, at disse individer også var evige kosmiske individer på vej mod indvielsen med behov for hjælp og forståelse. At "elske sin næste" indebærer derfor ikke at elske det primitive eller dumme som et individ måtte udtrykke på sit midlertidige udviklingstrin, men at elske dets egentlige højeste identitet.

35 Martinus: "*Mit arbejde er ikke en ny dogmatik eller et nyt trosobjekt, men udelukkende videnskab*". Citeret fra "Åndsvidenskab". Martinus: "*Den udviklede eller åndelig modne forsker kan således ved hjælp af sit eget erfaringsmateriale eftertænke og derved kontrollere enhver førende detalje, enhver førende foreteelse i verdensbilledets kosmiske analyser og derved nå frem til ved selvsyn at opleve disse som konkret viden, sandhed og virkelighed. Disse verdensbilledets kosmiske analyser ikklædt intelligensmaterie og dermed gjort tilgængelige for almindelige intellektuelle sanser*"

som kontrollabel videnskab er dermed blevet overført fra følelsens og instinktets domæne, hvor de kun var tilgængelige som ukontrollable trosdogmer eller profetiske postulater, til forstandens og den vågne dagsbevidstheds klare realistiske område." Citeret fra Livets Bog 5 st. 1897 "Kristus har ikke bebudet en leder eller åndelige diktator, men en højintellektuel analyse af livets største problem eller selve livsmysteriets løsning på en sådan måde, at hvert menneske bliver sin egen Kristus. En sådan analyse er nemlig udelukkende 'den hellige Ånd'." Citeret fra "Åndsvidenskab"

36 Citeret Fra Nils Ferlin: "Goggles II" Värmlänningen Nils Ferlin var ung da den første verdenskrig bølgede frem og tilbage over Europa. I Sverige kendes Ferlin for sin humoristiske beskrivelse af den fattige digters kompromis. Skulle han overleve eller holde sig på kunstens kompromisløse kurs? Her fra "En valsmelodi":
*"Jag har sålt mina visor till nöjes estrade
och Gud må förlåta mig somliga rader
ty jag är ganska mager om bena ..."*
(uddrag)

37 "Re-in-carno" betyder netop "tilbage i kødet". Tanken at man kan fødes igen på denne klode kendes især fra Østens religioner. Den er udtrykt i vedaerne, (Brahmismen), Budhismen, Egyptens visdom, Orfeus, Pythagoras og Platon. Begrebet "Døden" er i realiteten en moderne opfindelse. Hos urfolk overalt på kloden var det en selvfølgelig sag, at man lever videre.

At vi bliver født igen, i fysisk kød og blod, fremgår ligeledes af kristendommens hellige bog. Det er af naturlige årsager en højst kontroversiel sag, nu som på Jesu tid. Bibelen beskriver hvorledes det jødiske rådsmedlem Nikodemus, opsøgte Jesus hemmeligt om natten og spurgte til emnet: "Hvordan kan et menneske fødes når det er gammelt. Det kan da ikke for anden gang komme ind i moders liv og fødes igen?" hvortil Jesus svarer: "Du skal være lærer for Israel, og forstår ikke dette?" (Johannesevangeliet kap. 3:10). Emnet var tydeligvis på grænsen af Nikodemus fatteevne, han er alt for bundet til den materielle livsoplevelse og kunne kun forstå reinkarnationen som om det gamle menneske, med den krop han havde, igen skulle fødes gennem en moder. Jesus svarer: "Den der ikke bliver født af vand og ånd kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden er ånd." Han svarer altså på spørgsmålet. Et menneskes krop består hovedsageligt af vand, og ånd udtrykker jo bevidstheden som anvender og besjæler kroppen. Det er det Nikodemus har så svært ved at forstå, han har tydeligvis identificeret sig for stærkt med den fysiske krop, ligesom det moderne materielle menneske. Jesus fortsætter, hvilket sikkert ikke gør det jødiske rådsmedlem mindre konfus: "Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser hvortil den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvorfra den kommer eller hvortil den farer" (Johannesevangeliet kap. 3, 3-8) Jesus beskriver tydeligvis hvorledes menneskets usynlige "jeg" og sjæl, "vinden", rejser videre på usynlig vis. Derefter

siger Jesus ifølge Bibelen: "Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den som ikke bliver født på ny, skal ingenlunde se Guds rige". Der står altså, at det er et uomtvisteligt krav, at fødes flere gange for at udvikles frem til "Gudsriget". I Livets Bog 3 st. 870 skriver Martinus: "At dette, som et fuldkomment væsen at blive indlemmet i "Gudsrige", ikke kan opnås ved blot og bar "nåde" og "syndernes forladelse" har altså været en åbenlys kendsgerning for verdensgenløseren. I modsat fald ville han udelukkende kun have været beskæftiget med denne "syndernes forladelse". Han ville ikke have haft nogen som helst logisk begrundelse for al den tid, energi og kraft, han ofrede på at manifestere forskrifter, lignelser og idealer for sine disciple og alle andre visdomssøgende såvel som på sine taler til folket." På genial vis havde Jesus på en gang forklaret problemet, og samtidigt givet den troende mulighed for at tage Nikodemus ord til indtægt for "dåben" og sakramenterne som skulle åbne døren til paradiset. På denne geniale måde kunne der skabes fred og tillid i den troendes bevidsthed. "Syndernes forladelse" blev en bro fra moselovsepoken til den virkelige kærlighedsepoke for det plagede "syndefulde" menneske. Men den bliver ikke sand af den grund. Problemet er naturligvis, at denne tolkning indebærer muligheden for, at den troende kunne opnå paradiset helt udenom den nødvendige kærlighedsudvikling, altså udenom selvransagelse og "gode gerninger". En sådan opfattelse, kan naturligvis ikke omskabe jorden til et virkeligt paradys. Hvis det var som mange kristne påstår, at syndsforladelsen er det altafgørende, er det mærkeligt, at den i realiteten er en detalje i alle Jesus ord og gerninger. Hvorfor alt dette om at gøre godt, hvis det altafgørende for ens personlige skæbne var at opnå "syndernes forladelse"? Derfor er dette sted i Bibelen er så kontroversiel.

Man går endda ikke af vejen for at forfalske indholdet i sin egen hellige bog for at undgå den kompromitterende virkelighed. I den store filmversion af Bibelens beretninger: "The Bible" fra 2013 lægger man nogle ord til Jesus svar til Nikodemus: "You have to reborn – not in the flesh" og forfalsker dermed Kristi ord fordi man ikke kan forstå dem. Man tror, at ordene indebærer en trussel og er dermed med til at korsfæste sin egen åndelige konge. Andre steder i Bibelen udtaler Jesus sig helt tvetydigt. Da disciplene f.eks. spørger ham om jødernes profeti om profeten Elias, der skulle komme tilbage i forbindelse med Messias ankomst, svarer Kristus: "Om i kunne tage imod det, han er Elias som skulle komme" (Matthæusevangeliet kap. 11:14-17) Herefter står der ordret: "Da forstod disciplene, at han talte til dem om Johannes Døberen" (Matthæusevangeliet kap. 17:10-13). Bibelen fastslår med andre ord at profeten Elias kom tilbage i en ny krop med et nyt navn. Der er endda flere "bibelske beviser". Da disciplene spørger Jesus: "Rabbi, hvem har syndet, han selv eller hans forældre, siden han er født blind?" (Johannesevangeliet kap. 9:1) forstår man, at disciplene allerede kunne rumme tanken om en tilværelse inden denne fødsel, for ellers giver spørgsmålet jo ingen mening. Kristendommens forjættelse om "evigt liv" kan i øvrigt heller ikke være noget, der begynder ved fødslen. Det som er evigt kan jo ikke, som det der en gang er

født, have en alder. Evt er kun det som er uden start eller slut. Det bør derfor ikke være så forbavsende, at Jesus udtaler om sig selv: "Jeg er og jeg var inden Abraham blev til". (Johannes 6:58) da det jo også gælder for andre end ham. Og det udtrykker han da også med ordene: "Og om de dødes opstandelse, har i så ikke læst, hvad der er talt til jer af Gud: 'jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud'? Han er ikke Gud for døde, men for levende" (Matthæusevangeliet kap. 22). Han beskriver altså, at disse personligheder stadig var levende. Den som hertil foreslår, at dette "evige" liv er forbeholdt disse bibelske "hellige" personligheder får svært ved at forklare ordene i Johannes Åbenbaring kap. 1.7: "Og alles øjne skal se ham, også deres, som har gennemstukket ham, og alle jordens stammer skal jamre ved hans komme". De der gennemstak ham, var de romerske soldater, der ville sikre sig at Jesus var død. Der står altså, at disse personligheder også skulle være til stede ved hans senere "genkomst" i "de sidste tider". Men hvis de skal være til stede i "de sidste tider" må de jo nødvendigvis være "re-in-carno".

Hvorfor blev tanken om reinkarnation fjernet fra den officielle kristendom? I Karl Aage Kierkegårds bog: "Reinkarnation er forenelig med kristendom", påviser Karl Aage, som læste Bibelens manuskripter på originalsprogene, at reinkarnation hovedsageligt optræder i de kristne tekster de første 1-300 år efter Kristus. Det var således først da den romerske kejser Justinian angreb en af de store kirkefædre Origines værk "De Principiis" at tanken blev kætterisk. Jeg citerer her fra "De Principiis": "Sjælen har hverken begyndelse eller afslutning. Enhver sjæl kommer til verden styrket af sine sejre, eller svækket af sine nederlag i tidligere liv. Dens placering i denne verden, bestemt for ære eller vanære, bestemmes af dens tidligere fortjenester eller negative handlinger. Dens arbejde i denne verden bestemmer dens plads i den verden der vil følge efter denne." Det fremgår i den gamle tekst utvetydigt, hvorledes en af de store kristne kirkefædre beskriver reinkarnation som en selvfølge. Sandheden om kristendommen fortoner sig mere og mere jo længere borte vi kommer fra de store begivenheder. Vi må derfor tillægge en sådan gammel tekst større sandhedsværdi, end senere tolkninger. Det var først i år 553 at man vedtog en decideret fordømmelse af "Læren om sjælens eksistens før fødslen".

I det kosmiske perspektiv skulle det imidlertid være netop således, at reinkarnationstanken forsvandt ud af vestens religiøsitet for at materialismen kunne kulminere i den kristne vestlige verden som kontrast til østen hvor mennesket en tid endnu, blandt andet takket være reinkarnationstanken, kunne identificere sig med ånden frem for kroppen. I og med de mange indhøstede erfaringer, og materialismens kulmination i vore tiders store "jammerdal", er bægeret dog fyldt op og menneskets længsel er igen efter livet og ikke efter "døden". Martinus: "først og fremmest er formålet med mit arbejde at skabe det manglende mellemlid mellem den officielle kristendom og det daglige liv. Dette mellemlid er de kosmiske analysers belysning af

de store facitter: Reinkarnation og udødelighed, så at man kan se deres forgreninger ned i det praktiske liv." ... "Når jeg derfor genskaber det manglende mellemlid, som jeg er i færd med at gøre, er det for at det skal være muligt at føre kristendommens verdensbillede videre." ... "uanset kristendommens nuværende terminologi er dens store grundfacitter evige realiteter, og de danner et så fast fundament at bygge videre på, at kristendommens kerne i sig har alle naturlige forudsætninger for at være "den sæd i hvilken alle Jordens slægter skal velsignes". Citatet er fra foredraget januar 1942 med navnet: "Det sande Gudsforhold".

For det moderne sekulariserede menneske spiller religion kun en mindre rolle. Kirkens dominans er for længst erstattet af universiteter og anden uddannelse. Alt drejer sig om tilegnelse af viden og kunnen. Men hvorfor egentligt det? Hvad skal vi med universiteter og lærestalter hvis den massive talentudvikling, går til spilde hver gang det vi kalder "døden" indtræder? Vil det ikke være et gigantisk spild af ressourcer? Hvorfor skulle amatørmusikere træne time efter time, uge efter uge, år efter år uden nogensinde at kunne nå frem til den virtuositet og genialitet de længes efter? Hvilken amatørpianist kan opnå Mozarts niveau på kun ét liv? Er ikke Mozarts geni i sig selv et bevis på reinkarnation? Blot 14 år gammel besøgte Mozart Rom sammen med sin far, og får her i det Sixtinske kapel lov at overhøre et rigt udsmykket korværk med 9 stemmer fordelt på hele to kor; "Allegris Miserere". Derefter skriver den unge mand hele værket ned efter hukommelsen. Han får så lov til at høre det én gang til for at bekræfte om han fik det hele med, og vips har han transskriberet hele det omfattende værk hvis noder er Vatikanets hemmelige ejendom. Dette vidner som så mange andre af Mozarts talenter om møjsommelig træning gennem flere liv. Vist havde Mozart en musikalsk far som stillede krav til sin søn, men at påstå at en nok så streng musikalsk træning skulle kunne gøre et barn til geni i 14 års alder er det rene vås. At den langsomme erfaringstilegnelse er den eneste vej frem, ser man endda også demonstreret i Mozarts eget liv gennem et musikalsk område som han ikke beherskede så let til at starte med. Mozart var således for en tid "i lære" hos venen Haydn, for at tilegne sig den nye "strygekvartet form". Det var denne form, som ledte til den wienerklassiske musiks kulmination. Mozarts håndskrevne noder fra denne periode vidner med sine mængder af rettelser om den stædige kamp det også var for Mozart, at tilegne sig et nyt område. Der er markant forskel på denne kamp, og de frembringelser han allerede bemestrede til genialitet. "Eine kleine Nachtmusik" var til eksempel fuldt færdig i hans hoved allerede inden han på en gang nedfældede det på noder med kaligrafisk akkuratess og skønhed. Mozart efterlod sig ikke mindre end 626 geniale mesterværker ifølge Köchel.

Verdenslitteraturen har ligeledes mange beretninger om mennesker som har oplevet livet "på den anden side", altså oplevet at livet fortsætter, også uden en fysisk krop. En sådan autentisk oplevelse kan man f.eks. læse i Georgie R.

Ritchies usædvanlig interessante bog: "Return from tomorrow". Her beretter George hvorledes han som ung amerikansk lægestuderende under den 2. verdenskrig, selv oplevede at blive syg og "dø" midt under sin uddannelse, men også hvad han oplevede "som død" og oplevelsen af at komme tilbage til kroppen og "live op igen". Det siger sig selv, at denne oplevelse fik store konsekvenser for hans efterfølgende liv og virke som læge.

Verden har i øvrigt allerede fået sit første forskningsfakulteter indenfor området "reinkarnation". Den kanadensiske professor dr. med. Ian Stevenson arbejdede således utrætteligt på The University of Virginia School of Medicine gennem 50 år. Han rejste jorden tyndt, og indsamlede et omfattende empirisk materiale om emnet. De 3000 cases hvoraf mange beskrives i værket: "Reincarnation and biology" fra 1997, et mammutværk på 2268 sider, peger på reinkarnation som tydelig forklaring på sammenhængen mellem hændelser i et liv og medfødte defekter og modersmærker i det næste. Ian Stevensons forskning bekræfter i øvrigt også skæbneloven, loven om evner og talenter udvikling fra liv til liv og det lykkelige i at mennesker normalt ikke kan huske deres tidligere liv. Stevensons andre bøger hedder: "Tyve tilfælde der tyder på reinkarnation" (1966), "Where Reincarnation and Biology Intersect" (1997) og "European Cases of the Reincarnation Type" (2003). Jeg har været i kontakt med Stevensons fakultet, som gav udtryk for at man savnede en ildsjæl af Stevensons karakter til at fortsætte hans arbejde. https://en.wikipedia.org/wiki/Ian_Stevenson <https://med.virginia.edu/perceptual-studies/who-we-are/dr-ian-stevenson/>

38 Det Gamle Testamente Ordsprogenes bog kap. 15:31

39 "Menneskene har beskrevet denne realitet på mange måder. I nordisk mytologi omtales "Nornerne" der vævede på skæbnens tæppe. En høvding fra Susquehannastammen udtalte engang til en hvid missionær: *"Vores forfædre havde en stærk overbevisning, og det har vi også; at de som gør godt i dette liv vil blive belønnet i det næste alt efter sine gerninger. De som har begået onde gerninger skal få en straf, som står i proportion til de overgreb de har begået. Det har altid været anset som sandhed i alle generationer. Derfor kan det ikke være et påfund, uanset hvorledes det har været udformet og udtalt. Det skulle aldrig have overlevet den kritik som aldrig har været forbudt hos os og vores forfædre."*

40 Citeret fra 1 Mosebog 1:26. Med "os" menes Gud. Vi er på Guds udsigtspunkt. skrivemåden kaldes "Pluralis majestætis". Derefter kan vi i Det Nye Testamente læse om Kristus som i et og alt opfyldte lovens største bud: *"Du skal elske din næste som dig selv"*. (Matthæusevangeliet kap. 22:39). Han var altså i den alkærlige Guds billede og et eksempel til efterfølgelse. Det færdige menneske blev kød og blod således som profeteret i Det Gamle Testamente: *"Jeg skal lægge min lov i deres bryst, og i deres hjerter skal jeg*

skrive den." (Jer 31:33) Det er jo det livet gør gennem alle de smertefulde erfaringer, der åbner menneskets empati med andres smerter. Når Bibelen i nogle oversættelser skriver "mennesket" i stedet for "mennesker", er det udtryk for den kristne overtro, at hele skabelsen udelukkende handler om fremkomsten af det ene individ; Jesus.

41 Jorden transformation fra glødende ildkugle til et paradisisk hjem for menneskeheden udtrykker en plan. Den fantastiske "automatiske" organisation af alle detaljer i mineral-, plante- og dyreriget vidner om planens ufejlbarlighed.

42 Martinus sagde engang: *"Det er mærkeligt nok, at videnskaben eller menneskeheden ikke har tænkt over, at ligesom der efter et planterige kommer et dyrerige, så kommer der efter et dyrerige et rigtigt menneskerige."* Fra foredraget "Intuitionens epoke" den 24. marts 1971

43 Rumi: *"Hvis du vil forstå noget, vær hverken for eller imod."* At se livet I Guds perspektiv indebærer at se "begge kontraster" i en given sag. At se helheden.

44 Louis De Geer (1587–1652) var en hollandsk industrimagnat, købmand og krigsherre som fik øjnene op for Sveriges store naturrigdomme. Den svenske konge lokkede De Geer til Sverige, hvor han opbyggede og moderniserede den svenske træ- og jernmalindustri både mht. råvareproduktion og bearbejdning. De Geer bragte Vallonerne til Sverige hvor de revolutionerede produktionen og lagde grunden for Sveriges høje håndværkersnilde ligesom han overtog fabrikation af geværer. Det var Louis De Geer som på den svenske konges opfordring udrustede den flåde som vandt det afgørende søslag mod danskerne ved Femern 1644 og dermed tvang den danske kong Christian IV, til at opgive sit herredømme over Øresund og den told som danskerne afkrævede alle som passerede, hvorefter Sverige kunne udvikle sin handel og industri. De Geer blev "friherre" og slægten fik afgørende adelige privilegier i Sverige. De Geers 16 børn lagde grunden for et stort industridynasti og han betragtedes som "den svenske industrinations fader". Industri, købmandskab, våbenproduktion, diplomati, filosofi og politik forenet i én og samme person. En senere Louis De Geer blev Sveriges første statsminister 1876–1880.

45 Det Gamle Testamente 1. Mos: *"Vorder frugtbare och mangfoldige, opfylder Jorden og gøre eder den underdanig"*.

46 I lyset af oplevelserne under 2 verdenskrig udtalte Martinus: *"De bruger meget ofte den begavelse de har lært i skolen og læreanstalter til at ødelægge verden."* Citeret fra foredraget "Kontrastprincippet"

47 Gandhi blev engang på rejse i England spurgt hvad han synes om den engelske kulturs udvikling hvortil han overraskende svarede: *"Det tror jeg, ville være en vældigt god ide."* Gandhi er her citeret fra Salman Rushdie *"Fantasiens hjemlande"*

48 Er det ikke snarere udtryk for "ånds-svaghed"? Åke Johansson, som engang af den svenske stat blev dømt som "utvecklingsstörd" kunne se det som mange højtuddannede videnskabsmænd ikke kan få øje på og skrev engang: *"Ibland brukar jag säga. Jag är stolt över att vara utvecklingsstörd, för vi kan inte fundera ut sådana hemska vapen som kan användas i krig..."* Her citeret fra "Åkes bok 2.0". Åke beskriver i øvrigt i sin bemærkelsesværdige bog konsekvensen af den kolde rationelle måde man behandlede afvigende mennesker på: *"Det var institutionen Hallagården som gjorde mig utvecklingsstörd. Jag var inte utvecklingsstörd när jag kom dit, men jag var det tio år senare." ... "Med vilken rätt har förståndare och annan personal fått behandla oss så illa att vi fått skador för livet?" ... "Fanns det rent av en lust i detta att få kuva, trycka ner, sätta sig på?" ... "En utvecklingsstörd som aldrig ens får bestämma vilka byxor han ska ta på sig eller vad han ska ha på smörgåsen kan ju inte utvecklas särskilt mycket." ... "Dette att aldrig behöva bestämma något själv, gör ju att man somnar inuti" ... "Till slutt blir detta trygghet. Rädslan blir då allt som är nytt, annorlunda. Det är därför ingen bråkar och skriker och vill därifrån. Den viljan är bruten, den finns inte mer. Det levande livet kan inte rymmas inom sådana väggar."*

49 Østens åndelige livsperspektiv gjorde det mindre magtpåliggende, at udvikle statens ansvar for sine borgere. De evige skæbnelove garanterede jo, at alt var som det skulle være her i denne verden. Denne "halve sandhed" har haft konsekvenser, og det er nok ikke tilfældigt, at de fleste sociale opfindelser fandt sted i Vesten. I februar 2019 kunne BBC berette om, at japanske pensionister frivilligt lod sig fængsle fordi de blev bedre behandlet indenfor fængslets mure. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/japanska-pensionarer-begar-brott-for-att-hamna-i-fangelset>

50 Som bekendt er forudsætningen for at indhente sikker viden indenfor et område, at eksperimenterere og gøre sig sine egne erfaringer. Martinus: *"Østens religioner adskiller sig fra kristendommen derved, at tilhængerne af disse søger lyset udenom de materielle ting, som de foragter. I sig selv er denne søgen efter lyset lige så skøn som den kristnes, men da materien skal besejres, fører denne vej ikke til oplevelsen af den totale kosmiske bevidsthed. Mange orientaler har store psykiske evner, men er trods disse uden evne til at gøre sig det virkelige verdensbillede begribeligt. Den materialistiske udvikling har været en absolut nødvendighed." ... "Med den kristne religions indtræden i kulturhistorien, blev der skabt betingelser for den tekniske udvikling. Denne rent materialistiske udvikling var dybest set til det bedste, fordi mørket skulle opleves*

til en sådan grad af fuldkommenhed, at menneskene ikke et eneste øjeblik kunne nære skygge af tvivl om, hvad der er det rigtigste og kærligste, enten at "komme til Valhal" eller at "stikke sværdet i skeden". Igennem arbejdet med materien udvikledes intelligensen." ... "Det vil sige, at den kristne verdensreligion ved at skabe betingelser for en materialistisk udvikling forandrede kulturen, ja skabte faktisk den "sæd, i hvilken alle jordens slægter skal velsignes." ... "I deres børnelærdom har menneskene lært, at de skal elske deres næste som sig selv, og denne lærdom indpodes dem stadigt fra tusinder af prædikestole verden over. At denne stadige påvirkning uundgåeligt forfiner nervesystemet, siger sig selv." ... "De skal med deres vågne dagsbevidsthed opøve dem i at tilgive og forstå deres næste. De skal forlade princippet "øje for øje, tand for tand" til fordel for Jesus tilgivende: "Fader, forlad dem, thi de vide ikke, hvad de gøre". Derved sår de en ny sæd. Det er den sæd, i hvilken alle jordens slægter skal velsignes. Igennem denne væremåde opnår de at få en fuldkommen kultur." Citeret fra Martinus artikel "Kulturen". Det er således den humane væremåde, og ikke religionen i sig, der her er tale om hvilket Martinus tydeligt understreger mange steder, f.eks. som her fra Kosmos nr. 1 1976: "Den impuls, der her fra vesten skal komme til at befrugte østens kultur består nemlig ikke blot i materialistisk videnskab, den vil også komme til at bestå af åndelig eller kosmisk viden, som vil være i stand til at forene den materialistiske videnskab med de store sandheder, der ligger skjult i østens religiøse mystik."

51 Martinus: *"Denne indstilling er i virkeligheden kun en overfladisk spaltning. Oprindeligt er alle mennesker religiøse, ja, de kan slet ikke leve uden at være det. Når der derfor er tale om "irreligiøsitet", vil dette kun betyde en sindstilstand, i hvilken væsenet netop har tabt al tro på den fra fortiden overleverede moral og opfattelse af et forsyn eller en Guddom, idet fortolkningen er skrigende imod dets nuværende videnskabeligt eller intelligensmæssigt indstillede sansning. Men i det øjeblik, de religiøse love og overjordiske detaljer er virkelig videnskab og med forstanden kan efterforskes eller kontrolleres, er der tusinder eller millioner af jordmennesker, der er parate til at lægge deres opfattelse og liv helt og holdent i denne videnskabs interessefære. Da kommer deres religiøsitet atter frem til den synlige, fysiske overflade." Citeret fra Livets Bog stk. 1485*

52 Menneskenes intelligenssnobberi får dem til at glemme moralen. 2018-2019 oprulledes skandalen omkring "Det svenska Akademi". Mange så op til institutionen, som blandt andet har til opgave at udpege modtagere til Nobelprisen i litteratur. En person som valgte at være anonym udtrykte sin entusiasme således: *"Jag hade också en idé om, att ju mer bildad man var, desto klokare människa var man och desto mer etisk skulle man vara."* Hun blev klogere. Kilde: Svd den 15. april 2018.

53 Da hjernekirugen Eben Alexander i november 2008 gik igennem et 7 dages koma som følge af en hjernehindeinflammation oplevede han ikke nogen afbrydelse

af sin livsoplevelse hvilket han siden beskrev i sin bog: "Till himlen och tillbaka". Hans hjerne var med andre ord ikke centrum for hans livsoplevelse. Eben beretter her hvorledes han inden sin egen oplevelse benægtede alle muligheder for livsoplevelse udenfor hjernen. Ikke at han ikke blev præsenteret for konkrete empiriske vidnesbyrd, som til de der f.eks. fremkom i Raymond Moodys bog "Life after life" fra 1975. Eben: *"Som så mange andre videnskabelige skeptikere, tog jeg mig ikke tid til at sætte mig ind i materialet som var relevant for spørgsmålet om dette fænomen. Jeg dømte materialet og dem som udarbejdede det ud, fordi jeg med mit begrænsede perspektiv ikke kunne se nogen mulighed for, at sådanne ting faktisk skulle kunne finde sted."* Skæbnen ville senere, at netop Eben selv kom igennem en lignende oplevelse og derefter sparer Eben ikke på superlativerne: *"Dette er virkelighedernes virkelighed, sandhedernes ubegribelige og fantastiske sandhed. Den lever og åndes i alt som findes og nogensinden kommer til at findes. og det er helt umuligt at forstå hvem og hvad vi er, for den som ikke kender til denne kærlighed."* Eben som er en erfaren ekspert i kirurgi og den menneskelige hjerne udtaler sig efter sin oplevelse med hele sin skolemedicinske autoritet som baggrund: "De mere primitive dele af min hjerne fungerede under hele den tid hvor jeg lå i koma. Men den del af hjernen som ifølge hjerneforskningens grundpræmisser står for udpræget menneskelige funktioner var helt slået ud. Jeg kunne se det på billederne, på prøveresultaterne, på alle neurologiske undersøgelser – i al dokumentation fra mit detaljeret dokumenterede virke på sygehuset." Men nu var det Ebens tur til at blive mødt af en mur af tavshed. Hans erfaringer passede ikke med de allerede vedtagne hypoteser: *"At beskrive en nærdøden oplevelse er svært, selv under de mest fordelagtige omstændigheder, men at gøre det foran en lægestand som nægter at tro på sådanne oplevelser overhovedet kan forekomme endnu sværere.*

54 Som følge af det materialistiske livssyn har forskningen længe haft travlt med at placere forskellige tanker i forskellige områder af hjernen. Den kan jo ikke på fysisk basis se, at hjernen blot er en slags radiostation for en usynlig åndelig "hjerne", altså "sjælen" som også den blot er redskabet for "jegets" livsoplevelse. I Weekendavisen den 21. april 2017 nævnes en interessant iagttagelse i den forbindelse. Neuroforskeren Tamar Makin fra University College i London har opdaget, at mennesker som fødes med kun en hånd i stedet anvender det område i hjernen som man mente styrede den anden hånd, til andre funktioner, til eksempel at styre mund eller fødder. Man skal dog ikke tro at sådanne opdagelser leder til nye paradigmer. Naturvidenskaben kan ikke gå udenfor sin fysiske ramme. Problemet opstår kun der hvor "videnskaben" præges af hårdnakket overtro. Der hvor man udtaler sig på områder hvor man slet ikke har empirisk adgang til fakta. Ligesom Magrittes billede af den fine mand i smoking og bowler, der er blindet af æblet foran hans ansigt, kan materialisten ikke forholde sig til det umiddelbare; livets evige mirakel. Årsagen til dette mirakel kan ikke findes i den materielle verden.

Materie har ikke vilje til at ville noget som helst. Materie kan ikke engang ønske at "overleve", den er jo allerede død. Mine skoleelever i en 6 klasse i Tårnby kunne let forstå forskellen på "det skabte" og det usynlige "noget" som anvendte "det skabte". Men de havde jo heller ikke gået i skole så længe!

55 <http://brainsciencepodcast.com/bsp/121-craig>

56 <http://archive.sciencewatch.com/dr/fmf/2011/11mayfmf/11mayfmfCrai/>

57 Bud Craig: "how do you feel - Now? The Anterior Insula and Human awareness"

58 F.eks. "The Ethical Brain" af neurovidenskabsmanden Michael Gazzaniga. Eller for den sags skyld "Brain-wise" af Patricia Churchland. De moralske spekulationer, viser at de store materialistiske forskere, uden at vide det, også længes efter forståelsen af livets natur og den rette handling, altså det religiøse område af livet.

59 Rene Descartes "Discours de la methode" lagde grunden for senere videnskabstraditioner. Reformationen havde åbnet for en mængde spørgsmål, som man inden da troede var nagelfast definerede. Det var de så ikke. Descartes ville med sin metode vaske sandheden frem, altså hvad der måtte siges at være absolut sikker klippegrund at stå på. Alle kritiske, skeptiske argumenter skulle anvendes i undersøgelsen af en given sag. Descartes nåede på denne måde frem til sit absolutte holdepunkt for tilværelsen: *"Jeg tænker, altså er jeg til"*. Han var her nået, ikke til en relativ, men til en absolut sandhed, altså noget han kunne anvende som fundament for sin videre tankerække. Han erkendte, at denne "jeg oplevelse", som han kaldte "sjælen", var mere virkelig end kroppen, for den fortsatte jo når han sov og rejste i tankernes verden. Descartes når endda frem til at påvise Guds eksistens alene ud fra selve tanken om Gud. Thi hvordan skulle "det mindre" væsen selv på egen hånd have undfanget ideen om "det større"? Det større måtte dog have indpodet ideen i det mindre, og Descartes mente sig på denne basis at kunne konkludere Guds eksistens. Det lykkedes dog ikke Descartes, at forklare og løse paradokset: hvordan kan sjælen påvirke den fysiske materie?

Det blev i øvrigt Descartes endeligt, at han flyttede til Stockholm for at blive dronning Kristinas lærer. Det var her han udtalte, at Sverige var et land hvor både mennesker og tanker fryser til is. Det gjaldt i al fald for Descartes som døde af lungeinflammation efter kun 2 måneder i Stockholm 1649. Han efterlod sig "dualismens" uløste problem. Martinus forklarer problemet i symbol nr. 8,9,10 og 11 hvor "jeget", "skabevnen" og "det skabte" dvs. den skabte sjæl og krop, ses som forskellige aspekter af èt og samme levende væsen.

60 Martinus skelner mellem "jeget" og "sjælen". Han påstår, at vi har både åndelige og fysiske skabte kroppe, og et "Jeg" som er den inderste "oplever" af alle disse tilstande som vi evigt vekselvirker med. Jeg'et viser, at vi er evige i modsætning til de skabte tanker og tidsbunde kroppe vi anvender os af i en evig rejse mellem sult, mættelse og ny sult efter nye oplevelsestilstande. Martinus: *"Disse strukturer, der er "skabte", adskiller sig fra de ikke-skabte eller evige strukturer derved, at de hverken kan eksistere eller fungere ved egen kraft. De får udelukkende deres bevægelses eller funktionskraft fra de evige strukturer, som netop eksisterer ved egen kraft."* Det Evige Verdensbillede nr. 1 s.29

61 Martinus: *"Evigheden" er ikke noget, der er "udenfor" det levende væsen, men er det levende væsens egen dybeste bestandel, er den akse, er det fundament, omkring hvilken "tiden" eller "livet" bevæger sig.*" Citat fra Livets Bog nr. 4 st. 1070. Analysen af det levende væsens grundprincip kan opsummeres som "Skaberen" (jeg'et), "skabeevnen" og det "skabte", af Martinus betegnet som "X1", "X2" og "X3". Livet er et treenigt princip. Det ene eksisterer aldrig uden det andet.

62 Martinus er citeret fra Grand Kursus st.44

63 Selv den mest indædte materialist vil jo normalt erkende sin familie og sine medmennesker som "levende". Dertil dyrene og måske planterne. Med denne erkendelse er forskeren stedet overfor et univers som i så fald består af forsvindende promiller af liv i forhold til "det døde".

64 Edwin Hubbles opdagelse, at Universet ekspanderer, ledte til "big bang teorien", om universets fødsel. For Einstein kunne "The big bang" lige så godt vekselvirke med et "big crush". Alt vi har indenfor vores sansers rækkevidde er jo underlagt "kredsløb", døgnnet såvel som vores eget åndedræt mm. Ud og ind og ud igen.

65 Martinus: *"Alt det jeg har beskrevet i mine analyser, og alt det, jeg skal give dem, før jeg forlader denne zone, er noget Guddommen viser mig. Jeg har ikke min vid fra noget jeg har læst, men derimod fra alt det jeg ser, og jeg ser, at alt hvad der sker, er udtryk for strålende kærlighed, selv om jeg lever midt i en zone, hvor det dræbende princip udfoldes så vældigt, og hvor krigen kulminerer. Jeg ser, at det er strålende lys alt sammen, og jeg ved at de længes alle sammen vældigt efter dette strålende lys."* Citeret fra Martinusforedraget: "Det sande gudsforhold"

66 Gud er naturligvis hverken "han" eller "hun" og behøver ikke formere sig. Hvis Gud havde en mand eller kone kunne Gud ikke så godt være almægtig. Den gamle betegnelse "Faderen" er opstået i en patriarkalsk fortid. Begrebet dækker, ligesom navnet "Adam", ikke over et "han", men over et helkønsvæsen. Ordet "Faderen" markerer dog også, at der er tale om en levende individuel personlighed.

Ordene "Fader, du som er i himlene" beskriver, ret præcist, den omstændighed at den almægtige Gud ikke kan være ét sted, men må befinde sig overalt, i alle "himle" altså alle eksistensplan, "store" som "små", stråleformige som klippefaste. At læse Bibelen og andre af fortidens hellige bøger i et moderne genusperspektiv må inkludere forståelsen af, at beretningerne er tusinder af år gamle.

67 Det er denne virkelighed som gemmer sig bag ordene, "Faderen, sønnen og den hellige ånd". Livets oplevelse bliver "hellig" i den grad den kommer i kontakt med virkeligheden. På symbolet ser vi hvorledes strålefeltet inde fra midten, Guddommens oplevelse og vilje, og strålefeltet fra de mange små cirkler, Gudesønnens oplevelse og vilje, tilsammen danner de 6 skabte tilværelsesplan. Martinus beskriver hvorledes de mange levende væsener tilsammen udgør Guddommens redskaber, omend der altid vil være forskel på "den ene" og "de mange". Takket være de mange levende væseners evige kredsløb, og bevidsthedsfornyelse, er Guddommens bevidsthed evigt kulminerende i den højeste alkærlighed, alviden og almagt

68 På samme måde som Grækernes "Theatron" i realiteten betegnede tilskuernes område, er det "livets teater" vi bevidner, i det kosmiske perspektiv en scene hvor vi samtidigt er både medregissører og hovedperson.

69 Martinus kalder dette tilværelsesplan for "salighedsriget" fordi man her lever i en salig oplevelse af egne minder uden tilførsel af nye stimuli udefra, hvilket naturligvis med tiden må lede til længsel efter nye oplevelser.

70 At gennemgangen af de 6 riger således gentager sig i en evigt opadgående spiral viser Martinus gennem nogle andre symboler. Han kalder derfor hver sådan gennemgang for et "spiralkredsløb".

71 I det kosmiske perspektiv er både mineral-, plante- og dyreriget således en slags fostertilstand til udviklingen af det rigtige menneske. Det gamle græske ord "paradeisos" var i øvrigt ordet for dyrenes og planternes sted, altså netop den instinktive tilstand som intelligensen betyder "uddrivelsen" ud af som beskrevet i bibelens myte om paradiset. Således "fødes" bevidstheden. I Bibelens myte beskrives, at de nye indsigter var "gode at få forstand af". Således kunne menneskene udvikle sig og med tiden "blive som Gud at kende forskel på godt og ondt" som der står. Martinus: *"Nu skal folk jo prøve at overdrive alt hvad de kan, derfor, at hvis de ikke måtte gå til yderligheder kunne de jo ikke kende forskel på godt og ondt."* Sagt af Martinus i privat sammenhæng 1973, her gengivet fra Kosmos nr. 8 2009.

72 Citeret fra "Logik" kap. 82

73 Jeg er udmærket bekendt med den for tiden "politisk korrekte" opfattelse af hvad videnskab er. Her citeres fra Mattias Lundbergs ellers udemærkede bog:

"Det är sant! - det stod ju i tidningen!": *"Några exempel på 'ovetenskapliga' frågeställningar är: 'Vad innebär det att vara människa?', 'Vad är meningen med livet?' och 'Är det rätt eller fel att döda?'"* Dessa frågeställningar är måhända intressanta och stimulerande, men eftersom de inte går att ta sig an på ett systematisk sätt, så är de inte vetenskapliga." Man affejer det som hører til den åndelige side af virkeligheden med begrundelsen at disse "ikke kan bekræftes på systematisk empirisk vis". Man affejer f.eks. også mio. af menneskers daglige oplevelser af bønnens effekt. Hvorfor har man ikke for længst videnskabeliggjort denne funktion som ethvert menneske let kan afprøve ved at udtale et ægte problem i sin tanke, rette tanken til "Gud" og bede om hjælp til at forstå årsagen til eller løse et problem? Videnskaben er ikke videnskab hvis den på forhånd udelukker visse påstande som den derfor slet ikke beskæftiger sig med at undersøge sandhedsværdien i.

74 Citeret fra Johannesevangeliet kap. 10:30 hvor Jesus taler til de jødiske skriftekloge, som reagerer med at ville stene ham, hvorefter Jesus lidt efter forklarer: *"Står der ikke i skriften: 'Jeg har kaldt jer guder'? Hvis altså skriften, som ikke kan annulleres, kalder de mennesker, 'guder', som Gud har indsat til at gøre hans vilje, hvordan kan I så anklage mig, som Faderen har indsat og sendt til verden, og sige, at jeg håner Gud, fordi jeg siger, at jeg er Guds Søn?"*

75 Matthæus 5:8

76 *"Der må opstå et samarbejde i menneskesindet mellem dets intelligens og dets næstekærlighedsevne".* Martinus citeret fra "Livsmodet" Et menneske med en således balanceret bevidsthed kalder Martinus for højintellektuel: *"Et 'højintellektuelt' væsen er altså i absolut forstand et individ, der fornemmer alle andre væseners liv pulsere i sit eget indre og samtidigt har denne fornemmelse under en med samme fornemmelse fremtrædende jævnbyrdig intelligensmæssig kontrol."* Martinus er her citeret fra "Gavekultur"

77 Det nødvendige samarbejde mellem hjerte og logik, beskrives til eksempel af den store matematiker Blaise Pascal. I Stig Strömholms bog: "Blaise Pascal – brev och småskrifter" beskrives hvorledes Pascal gjorde op med den rent kolde rationelle deduktive metode: *"Det räckte inte att följa de tankelager som uppställdes av fornuftet, 'la raison'. Man måste också använda den förfinade och för varje komplext öppna, intuitiva fattningsförmåga som han kallar 'hjärtat', le cœur."* Pascals arbejde demonstrerede hans unikke evne til at danne sig umiddelbart overblik over store og komplekse forhold. Dette er "intuitionens kendetegn". Vi kender det også fra Mozarts kompositioner. Mange af Pascals store opdagelser var flere hundrede år før sin tid som f.eks. udviklingen af Paris første omnibus og et apparat til at måle atmosfærisk tryk. Noget tyder på, at også Pascal har fået stor inspiration af det "kosmisk glimt" som fandt sted under hans berømte "Ildnat" gengivet andetsteds her.

78 Det Gamle Testamente, Esaja kap. 58:6-10: *"Nej, den slags faste jeg ønsker, er, at I sætter de uretfærdigt anklagede fri, at I fjerner slavernes tunge byrder, at I løser de undertrykte fra deres lænker, at I deler jeres mad med de sultne, at I giver husly til de hjemløse, at I sørger for tøj til dem, som intet har, og i det hele taget gør, hvad I kan for at afhjælpe de behov, der findes lige omkring jer. Hvis I gør det, vil det lysne for jer, som når morgenrøden bryder igennem, og jeres redning vil komme i hast. Jeres godhed vil gå foran jer og min herlighed slutte op om jer bagfra. Så vil jeg høre jer, når I kalder på mig. Så snart I råber om hjælp, griber jeg ind. Hvis I holder op med at undertrykke de svage, standser jeres falske anklager og lader være med at sprede onde rygter, hvis I giver de sultne mad og hjælper dem, der er i vanskeligheder, så skal jeres lys skinne i mørket, og mørket omkring jer skal vige som ved højlys dag."*

79 Ohiyesa er her citeret fra "Lyssna vita man!" af Lars Persson

80 Markusevangeliet kap. 10:43-45

81 Johannesevangeliet kap. 13:5

82 Georg Wilhelm Friedrich Hegel er citeret fra sit hovedværk "Ändens fænomenologi" fra 1807. Hegel var først med med ordene, som senere tilskrives Nietzsche, der udtaler noget lignende flere steder i sine værker.

83 I 2019 rejste provokatøren Rasmus Paludan Danmark rundt for at forsmæde koranen som han ved en lejlighed brændte af og ved en anden lejlighed anvendte som kastebold foran Christiansborg. Kilde: Berlingske Tidende den 15. og 16. april 2019.

84 Matthæusevangeliet kap 24:12.

85 Den der er mystisk interesseret har nok funderet over Johannes Åbenbaring 14:17-18 hvor det siges, at *"Den, der har forstand, må regne på dyrets tal, for det er et mennesketal. Dets tal er 666."* Hvis man sætter alfabetet på tal: a=101, b=102, c=103 og så videre, ja, så bliver den overraskende sum af bogstaverne i navnet "Hitler" til 666. Er 666 navnet på den diktator som i særlig grad blev vores eksempel på diktatur og djævelskab forudsagt i Bibelen? Nazisterne bekendte åbenlyst deres hedenske intentioner. Kristendommen så man som en jødisk konspiration. Heinrich Himler: *"Vi lever i tidsalderen for det endelige opgør med kristendommen. Det er opgaven for SS at under det næste halve århundrede give det tyske folk den ikke-kristne-verdensopfattelse som grundlag for dets livsførelse."* Man skal naturligvis ikke tro, at dommedagen er begrænset til en tysk korporals skadevirkninger, men det er heller ikke til at komme udenom, at vi her fik et konkret eksempel på konsekvensen af at feje moralen ind under gulvtæppet. Hitlers væld blev et eksempel på "Djævelen der skulle rase" i "de sidste tider". Hitler blev næsten besat når han holdt

tale, det var som at bevidne et djævlemenneske i kød og blod ligesom han tydeligvis var okkult interesseret, hvilket f.eks. fremgår af Trevor Ravenscroft bog: "Skæbnspydet". Nazisternes hagekors, har under navnet svastika været kendt i Indien i årtusinder og ligeledes i resten af Asien og endog hos indianere i Amerika. Det mystiske tal "666" kan også betyde den romerske Kejser Nero, idet hans navn på hebræisk netop har talværdien 666. Det ene udelukker ikke det andet, det er jo netop kendetegnende for Biblens geniale symbolik, at den på en gang favner over flere kendsgerninger. Martinus påstår, at det var en stor fejltagelse, da menneskene begyndte at sprænge atomet kerne. På baggrund af udviklingen sidenhen, kan det let give visse associationer, at det europæiske atomforskningsinstitut CERN har netop bygget sit logo på 666: <https://en.wikipedia.org/wiki/CERN>

86 Den store uvished er i Bibelen udtrykt i de følgende ord: *"Ingen kender dagen eller timen, hverken englene i himlene eller sønnen, men alene Faderen"* Matthæusevangeliet kap. 24:36-37

87 Markusevangeliet kap. 1:15

88 Martinus er her citeret fra Livets Bog 4 st. 1369.

89 Det Tredie Testamente forklarer verdensreligionerne som "stråler" fra en og samme lyskilde tilpasset menneskenes forskellige udviklingstrin. Selv i de gamle græsk-romerske myter finder vi beskrivelser af det moralske forfald og de ulykker som forudgår "den store omvæltning". I bogen "Midgård brinner. Ragnarök i religionshistorisk belysning", fremstilles nogle af teorierne ud fra oldtidens kilder.

90 Vi har set mange åbenlyse bedragere og sekteriske masse mordere gennem tiden. Deres evne til at forføre menneskene tyder på en evne til at citere andres visdom. Det er jo netop derved man skal skelne det falske og det ægte. Der er forskel på at kunne citere den gamle visdom, og evnen til at kunne læse den i livet selv og tilføre nyt. Der er ligeledes forskel på åndelige metoder med og uden ægte moralsk fundament. Kristus sagde om de "falske profeter", at de skulle have evner til at gøre "mange tegn og undere". I 1978 fandt en forfærdelig hændelse sted. I "Folkets tempel" havde Jim Jones overtalt og påtvunget 914 mennesker til selvmord. Den såkaldte Soltempels orden fulgte i samme spor årene 1994-1997 og i 1993 mente David Koresh, at han var den nye Messias, der skulle forberede sine tilhængere på den forestående apokalypse. Forberedelserne inkluderede imidlertid bevæbning hvilket ledte til konflikt med myndighederne og 82 mennesker mistede livet i Davids apokalypse på sektens ranch i Waco i Texas. En anden sekt, den japanske Aum Shinrikyo ville ligeledes komme apokalypsen i forkøbet og slap derfor saringas ud i Tokyos metro 1995. To år efter begik 39 medlemmer af sekten Heaven's Gate selvmord i USA og kort efter årtusindskiftet kom den selvbestaltede apokalypse over den såkaldte "Movement for the Restoration of the

Ten Commandments of God" i Uganda, da nogen låste gruppens medlemmer ind i kirken og brændte den ned. 780 - 1000 mennesker blev offer for dommedagssekten som var baseret på de ti bud og forventningerne til dommedagen. Kilde f.eks.: https://sv.wikipedia.org/wiki/Movement_for_the_Restoration_of_the_Ten_Commandments_of_God

91 Allerede for hundrede år siden kørte forventningerne til ankomsten af den nye verdensfrelser i højeste gear. Annie Besant (1847-1933) som længe var præsident for det teosofiske samfund og skrev i 1912 bogen: "Den nærmeste fremtid og Kristi genkomst". Man grundlagde på den baggrund et samfund; "Stjernen i øst", The order of the star, som skulle forberede frelserens ankomst. Man gik endda udviklingen i forkøbet og Annie Besant erklærede den indiske dreng Krishnamurti Jiddu (1885-1986) til ny verdenslærer. Teosoffen Leadbeater havde opdaget drengen nær teosoffernes hovedkvarter i Adyar og mente, at Kristus havde taget ophold i ham. Krishnamurti som var helt uskyldig i det store teater blev sidenhen adopteret af Annie, som gennemgik en retssag i London mod barnets far, der ville beholde forældreretten. Krishnamurti blev herefter indoktrineret til sin rolle som verdenslærer. Kristus advarende ord om falske profeters "tegn" og "mirakler" gik også til dels i opfyldelse, da Krishnamurti blev præsenteret for bevægelsen ved den store teosofiske kongres i Adyar den 28. september 1911. Det siges, at *"den hellige ånd inkarnerede i hele salen"* og gjorde folk ekstatisk opløftede. Man mente, at Kristus var gået ind i Krishnamurtis krop under dennes tale til forsamlingen. Der skulle alligevel gå 14 år til Annie Besant den 11. august 1925 erklærede at Krishnamurti var ved at være parat og snart ville vise sig som den nye Messias. Alt var forberedt. Annie havde til eksempel udvalgt 12 "apostle". Men der var ugler i mosen. I tiden derefter forkastede Krishnamurti både Annies "Åbenbaringer" og de 12 apostle, men udtalte også i foråret 1927 til en privat kreds: *"Jeg har nået befrielsen, det vil sige den menneskelige fuldkommengørelse. For seks måneder siden ville jeg ikke helt ærligt havde kunnet komme med denne deklaration, for da var jeg endnu ikke blevet verdenslærer."* Kilde: Ludowic Réhault: "L'Instructeur du Monde – Krishnamurti" 1934. Den 2. august 1927 erklærede han så offentligt at han virkelig var verdenslæreren og han havde nu igen Annie Besant ved sin side. Det næste år 1928 kom så den store bekendtgørelse: *"Sandheden er, at jeg er verdenslæreren og Krishnamurti eksisterer ikke mere. Ligesom floden bliver forenet med oceanet, er jeg blevet forenet med dette liv, der bl.a. repræsenteres af Buddha, Kristus og Maitreya."* Kilde: Int. Star Bull. Nov. 1928 Herefter blev Krishnamurti modtaget som den store verdenslærer på en rejse til Indien, USA, Kina, Japan, Brasilien og Europa okt. 1927. Ved Hollywood Bowl talte Krishnamurti for ikke mindre end 16.000 mennesker og ligeledes i New York, Chicago, London og Paris.

Men eventyret sluttede lige så pludseligt i 1929. Ved Lejren i Cape Ommen den 2. august 1929 blev "stjernen i øst opløst". Krishnamurti havde haft tilstrækkelig ryggrad til at holde

en tale hvor han opløste hele organisationen med 3.000 medlemmer tilstede. Kilde Int. Star Bull oktober 1929, Ludovic Réhault: "L'Instructeur du Monde – Krishnamurti" 1934. Det må have været et hårdt slag for tilhængerene. Ekstra Bladet viderebragte den 25. november 1931 et interview med Krishnamurti fra Los Angeles-bladet "Herald Examiner" under titlen: "Krishnamurti trækker sig tilbage". Her fremgår det at Krishnamurti frabeder sig, at blive kaldt for "den nye Messias" og "menneskehedens frelser": "*jeg vil være fri, have lov til at leve mit eget liv, tænke mine egne tanker*" ... "*og siden jeg har taget denne beslutning, er jeg lykkeligere end jeg nogensinde har været.*" ... "*Nu ved jeg at jeg ikke er Kristus mere end de er det*" sagde han til interviewer. Han bekræftede ligeledes, at han faktisk først troede på Annie Besant da hun, mens han endnu var en lille dreng, fortalte ham at han var Kristus. Dette blev i øvrigt for meget for Annie Besant som havde givet sit liv for denne vildfarelse og hun blev mere og mere psykisk syg frem til sin død kort efter i 1933. Krishnamurti var tilsyneladende herefter så mæt af alt, der havde med teosofi at gøre, at han sidenhen afholdt sig fra emnerne reinkarnation, karma og udvikling. Kernen i hans senere virksomhed blev herefter tanken om at "være i nuet" som vi sidenhen genkender hos andre forfattere. Men hvordan forstå "nuet" uden at forstå hvor vi kommer fra, hvortil vi er på vej, og hvad dette indebærer for os her og "nu"?

92 *"For da skal der være en stor trængselstid, som der ikke har været magen til fra verdens begyndelse indtil nu, og heller aldrig vil komme."* Citeret fra Matthæusevangeliet kap 24.

93 Martinus i "Den nye kultur" her gengivet fra kosmos nr. 3 2004: "*Det bliver ikke behageligt, så længe "ragnarok" står på, men der må man regne med, at man ikke kan få anden skæbne end den man har til gode, og når man passer på ikke at lave andet end godt, kan man heller ikke få mørke tilbage."*

94 I Mexico blev 21.000 mennesker kidnappet alene i 2011 ifølge den nationale menneskerettighedsorganisation. I 2010 blev 72 emigranter fra Centralamerika henrettet og efterladt i en bunke. Mellem 2006 og 2016 forsvandt 5563 mennesker alene i Tamaulipas. 2011 fandt man resterne af 193 mennesker som var blevet taget ud af en bus på vej til Reynosa og henrettet. Miriam Rodriguez Martinuez, mor til en myrdet pige på 14 år, gik herefter i aktion. I hendes stædige kamp for retfærdighed lykkedes hun at finde frem til den ene "narcos" (gangster), efter den anden, som havde været involveret i massakren. Den modige Miriam fik endda 13 af dem sendt i fængsel på trods af det korrupte system. Det siger sig selv, at Miriam levede et farligt liv i kampen for de mange forsvundne børn og voksne. Miriam blev dræbt på "Mothers day" den 10. maj 2017. Inden da havde hun i øvrigt bedt FN og "The Inter-American Commission on Human Rights" om hjælp. Når nationalstaten kollapser bliver behovet af en international øvrighed åbenlys. Kilde: The economist den 20. maj 2017. Forholdene i Mexico

er ikke engang enestående. Her nogle beskrivelser fra El Salvador, hvor det eneste lys i mørket er FN's, UNHCR's, hjælp til ofrene: <https://sverigeforunhcr.se/blogg/kvinnor-utsatta-for-gangvald-i-el-salvador> Den altovervejende del af El Salvadors befolkning bor i områder hvor gangsterne er stærkere end politiet. Resultatet af borgerkrigen der sluttede 1992 og kostede 75.000 menneskeliv er skræmmende. Freden blev "værre end krigen" fortalte folk Ellen Moodie i sin bog "El Salvador in the Aftermath of Peace" Efter borgerkrigen opløste man sikkerhedsstyrkerne fordi de havde været part i konflikten, hvorved de kriminelle fik god til til at organisere og opruste indtil de i dag næsten enevældigt kontrollerer landet på nær enkelte områder. Det er tydeligt, at det ikke er partipolitik, der baner vej for freden. Først regerede højrepartiet ARENA i 20 år, og derefter det socialistiske FLMN i 10 år. Det er i øvrigt ikke meget bedre i Honduras: <https://www.youtube.com/watch?v=c8lmUOC5qnY&feature=youtu.be> Det er ikke bedre i det såkaldt socialistiske Nicaragua hvor 81 mennesker blev dræbt, og 868 såret år 2018 som svar på protester mod reformer af socialforsikringen. Regeringen kalde drabet på oppositionelle for "operation rengøring". En del lande har nu afbrudt deres bistand til landet hvis budgetunderskud skyder i højden samtidig med at den tidligere socialistiske folkehelt Daniel Ortega er blevet en af landets største velhavere. Situationen i Nicaragua ligner således mere og mere situationen i Venezuela.

95 En af de utallige rapporter om tørke og sult. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/svar-torka-skapar-kris-49-miljoner-hotas> Rapporterne om ekstreme vejforhold og dets konsekvenser strømmer ind: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/kraftig-okning-av-extremvader>. Jordskælv og andre naturkatastrofer indfandt sig efter tur. Orkanen "Maria" drog ind over Caribien. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/orkanen-maria-okar-ater-i-styrka-hotar-nu-dominikanska-republiken> Dette kun 2 uger efter at det farligste uvejr som nogensinde er registreret over Atlanten bevægede sig mod USA's kyst: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/orkanen-irma-nar-rekordstyrka-dra-in-over-forsta-karibiska-oarna> Kun for at blive afløst af den værste monsterstorm i mands minde: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/orkanen-florence-ett-tripplhot> Alle-rede i august 2019 blev det så tid for orkanen Dorian, som med aldrig tidligere vindhastigheder over land lagde dele af Bahamas øde inden den drog videre. 2017 blev præget af rekordagtige voldsomme monsun regnfald over hele Sydøstasien og juli 2019 oplevede Japan oversvømminger i et aldrig tidligere set omfang. I Sydøstasien er mindst 2 mio. mennesker døde som følge af naturkatastrofer siden 1970'erne. Oversvømmelse det ene sted, og tørke det andet sted: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/sjon-krymper-i-takt-med-att-terror-okar> Også jordskælv har der været mange af efter årtusindskiftet. Den store Tsunami som i december 2004 dræbte over 200.000 mennesker i Asien udsprang f.eks. af et større jordskælv ligesom også katastrofen i Fukushima 2011 var forårsaget af en Tsunami skabt af et jordskælv og her er den gal i Mexico City: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kraftig-jordbavning-skakar-mexico-city> Derefter skete det i Peru 2017: <https://www.svt.se/fruktansvarda>

scener-i-peru-5eks Og året efter blev Peru ramt igen samme år som det store vulkanudbrud på Hawaii hvor 700 huse forsvandt. <https://www.svt.se/nyheter/vetenskap/se-bilderna-fran-valdsamma-vulkanutbrottet-pa-hawaii-2018> I Kalifornien blev et jordskælv i 2019 livesendt mens journalisterne måtte flygte ud af studion. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nyhetsankare-jordskalv>

Vi har ligeledes været vidne til et utal af andre naturkatastrofer. Stormen "Katarina", hærgede i 2005 Louisiana, Mississippi og Alabama i USA i en sådan grad, at nogle så den som "Dommedagens komme" og allerede 2012 var den gal igen i New York <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/sandy-kostade-126-miljarder-i-new-york> og derefter i 2017 gik det så ud over Houston: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/det-kommer-ta-manga-ar-att-hamta-sig-efter-katastrofen> Samtidigt har andre områder i Vestamerika været plaget af tørke 5 år i træk: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/torkan-klimatet-och-vilda-vastern?> På kort tid drog den ene voldsomme skovbrand efter den anden over tørre områder over hele verden. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/stora-skogsbrander-i-frankrike> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/akut-vattenbrist-i-italien-nar-skogsbrander-harjar> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/minst-39-omkomna-i-skogsbrander> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/svara-skogsbrander-i-kalifornien-1> Brandbekæmpelsen i Californien bestod i øvrigt af 4500 udkommanderede fanger, der ufrivilligt sætter livet på spil for en dollar i timen. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/branderna-i-kalifornien-kan-ta-ny-fart-hittills-17-> I 2018 blev det endnu værre. 15 voldsomme brande i Californien kostede 110 mennesker livet. Der var tale om skader for 150 mia. kr ifølge Weekendavisen den 8. februar 2019. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/svt-pa-plats-i-brandharjade-kalifornien-som-en-apokalyptisk-film> Og så i 2019 fortsatte det. Denne gang blev 50.000 mennesker evakuerede. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/50-000-evakueras-vid-ny-kalifornienbrand> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tusentals-evakuerade-efter-skogsbrander-i-kanada> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nationalpark-eldharjad-i-brasilien> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/historiska-skogsbrander-odelagger-sodra-chile> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/stor-skogsbrand-utanfor-nationalparken-yosemite-i-kalifornien> Sverige blev hårdt ramt 2014. En enkelt brand tvang tusinder på flugt og lagde et område 3 gange Stockholm øde. I 2018 var den gal igen i Sverige og denne gang værre end nogensinden: <https://www.gp.se/nyheter/sverige/skogsbr%C3%A4nder-rasar-%C3%B6ver-hela-sverige-1.7180449> August 2019 hærgede ikke mindre end 9500 større brande i Amazonas, og indbyggere beskrev det følgende scenarie som en postapokalyptisk scene. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/efter-branderna-i-amazonas-det-ar-som-en-postakopalyptisk-scen>. Det var i det hele taget svært at undgå den slags associationer. Fra Finland rapporteredes f.eks. om sværme af insekter så omfattende, at de skyggede for solen: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/finland-invaderat-av-fjarilsploga-svarmarna-skynde-solen> Og i det apokalyptiske Mexico blev en hel by begravet af hagl midt på sommeren: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/stad-begravd-i-hagel>

96 Storme, vulkaner, jordskælv, epidemier, jordskred, oversvømmelser og tørke.

97 Statistikken er gengivet i DN den 14. juni 2016

98 Statistikken i DN (Dagens Nyheter) og i Hans Roslings "Factfulness" beskriver, at antallet af dødsfald som følge af de mange katastrofer derimod ikke er stigende. Der dør voldsomt mange mennesker som følge af katastroferne frem til den 2. verdenskrig hvorefter det i stedet er antallet af katastrofer som øger.

99 Rosling dokumenterer i sin bog, hvorledes menneskenes fysiske levevilkår bliver bedre og bedre, mens han samtidig kan pege på undersøgelser, der viser at over halvdelen af de adspurgte mennesker i samtlige undersøgte lande, nu tror at verden er på vej mod en forværring.

100 Rusgifte har engang været en del af den religiøse kultus. Ved hjælp af psykedeliske svampe, rødder man kunne tygge på eller planter man kunne ryge forsøgte man at bevare kontakten med det åndelige paradis man havde forladt. Også rituelle danse, suggestive trommer og andre lydfrembringelser skulle lede mennesket i åndelig stemning eller bringe det helt i trance. Rusmidler er i det kosmiske perspektiv en sikker vej til "åndeligt selvmord", idet sådanne giftstoffer underminerer de spirende åndelige organer. Mere om dette i del to af denne tekst.

101 Matthæusevangeliet kap. 10.21. Mens jeg skriver dette, bliver en svensk kvinde dømt for at få en yngre mand til at myrde sin far og næsten også sin mor for at kunne overtage familiens sommerhus og fra udlandet kommer flere beretninger om børn som myrder sine egne forældre: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/amerikansk-tonaring-misstanks-for-mord-pa-familjemedlemmar> Ligesom nogle forældre tydeligvis ikke går af vejen for at dræbe deres egne børn af religiøse årsager.

102 Kilde: Det Nye Testamente. Lukasevangeliet 12:51-53

103 Matthæusevangelie 24:12. Den tid vi lever i kan næppe betegnes som andet end urettens triumf. Her er der inge brist på eksempler. I begyndelsen af julemåneden den 2. december kunne medierne f.eks. berette om en ældre kvinde, der blev skubbet ud foran et tog af en tilfældig mand. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/kvinna-pakord-av-tag-i-lund-man-frihetsberovad> Den 19. september 2019 kunne SVT berette om en ung mand på 19, der allerede var mistænkt for 221 forbrydelser, og snart havde udsigt til at fortsætte den indslagne vej. <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/han-har-varit-misstankt-for-221-brott-pa-fyra-ar-och-ar-19-ar-gammal> Den 11. december 2018 bekendtgjorde Stockholms politi, at man ikke ville efterforske bedragerier der var relaterede til forbrydelser under 5000 kr. Værre naturligvis med de mange forfærdeligste overgreb ude og hjemme. Mens

pressen tidligere kunne skrive om en og samme hændelse i ugeavis, er det næsten som om medierne i dag ikke kan nå at berette om galskaben: <https://www.theindigenousamericans.com/2018/01/07/human-trafficking-sting-leaves-hundreds-arrested-84-children-rescued-young-3-months-old/> Man kan let forestille sig hvordan borgerens opfattelse af lov og ret påvirkes, når det fremstår som frit at begå kriminelle handlinger: <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/sa-fa-brott-blir-uppklarade> <http://pejl.svt.se/var dagsbrott-karta/> Indbrudstyve har frit spil, og blot 1,5% opklares: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/stockholmspolisen-samst-pa-att-klara-upp-bostadsinbrott> Biler, både og traktorer for 1-2 mia. Skr forsvinder ud af Sverige hvert år. I januar 2017 fremlagde det svenske "Brottsförbyggande rådet" sin årlige redegørelse for trygheden i Sverige og udviklingen beskrives som "alarmerende". 1,7% af befolkningen været udsat for seksuelle overgreb i det forløbne år mod 1% året før. Der var f.eks. tale om skønsmæssigt 140.000 fuldbyrdede voldtægter mod 97.000 året før. Blot i løbet af første halvdel af 2017 var der tale om ikke mindre end 731.000 anmeldte forbrydelser i Sverige, herunder 95.900 forsøg på bedrageri. Kilde: Metro den 7. juli 2017. I aviserne kan man læse om børn på 15 år, der allerede er dybt kriminelle, og har opgivet håbet om en anden form for tilværelse: <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/lost-sammansatta-gruppering-okar-kriminella-vi-bryr-oss-inte> Ligesom vi kan læse om kriminelle, der slipper bøder og afgifter, idet 57.000 biler ejes af såkaldte "bilmålvagter" (svensk udtryk). Biler som også anvendes til kriminelle aktiviteter: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/allt-fler-bilmalvakter-trots-ny-lagstiftning> Medierne stimulerer opfattelsen af "Forbrydernes paradys": <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/tomas-tobe-sverige-upplevs-som-ett-paradis-for-brottslingar> Det tog flere år at få bugt med problemet. Selv redningsfolk er genstand for volden: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/raddningstjansten-angreps-vid-brand> Jordemødre er nødsaget til at gå med overfaldsalarm når de skal hjælpe gravide mødre: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/barnmorskor-ska-bara-overfalls-larm-pa-forlossningen> I 2016 blev 156 "arbejdsulykker" registreret som følge af trusler eller vold mod sygeplejersker og plejere i Sverige. Kilde: Metro den 25. september 2017. Selv i den svenske folkeskole risikerer læreren at blive truet på livet af sin egen elev, og 224 anmeldelser om trusler med våben i hånd indløb fra 2014-2018. Det er en fordobling. Mørketallet er naturligvis meget større. Skolen anmelder nødtigt en 8 årig. <https://www.svt.se/nyheter/exempel-pa-skolvald> Det svenske arbejdsmiljøverket har registreret over 3000 trusler om vold siden 2014. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/jag-ska-skara-halsen-av-dig>. Forleden blev en ældre mand overtalt af en sælger til at købe to lastpaller med telefoner og andet kostbart udstyr som han ikke havde brug for. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/74-arige-bertil-har-56-abonnemang-och-tva-pallar-med-prylar-han-inte-vill-ha>

104 <http://doomsday-clock.com/>

105 Sidste gang viseren stod på 2 minutter i 12 var i 1953, da USA og Sovjet havde prøvesprængt brintbomben.

106 Matthæusevangeliet 24:19

107 Martinus påstår, at Judas handlinger som beskrevet i Bibelen, ikke var forårsaget af ønsket om at forråde sin mester for penge, men af Judas utålmodighed. Judas tog sagen i egne hænder i forventningen om, at Jesus derved skulle få lejlighed til at vise sine almagt og bringe orden i sagerne. De følgende begivenheder afslørede jo, at Judas ikke havde forstået på hvilken måde hans lærermester ville bringe orden i sagerne. Det var ikke "sværdets vej" som ledte til freden og paradiset. Judas havde i misforstået iver været med til at korsfæste sin egen mester.

108 <https://www.doomsdayguide.org/qiyamah.htm>
<http://www.wonderslist.com/10-major-signs-of-doomsday-in-islam/> [https://www.jw.org/en/publications/magazines/wp20150501/is-the-end-near/#?insight\[search_id\]=8535bdf0-e55a-4fe9-8d1c-8cd621ff0ff4&insight\[search_result_index\]=8](https://www.jw.org/en/publications/magazines/wp20150501/is-the-end-near/#?insight[search_id]=8535bdf0-e55a-4fe9-8d1c-8cd621ff0ff4&insight[search_result_index]=8)
<http://www.alamongordo.com/hindu-prophecies/>
https://www.doomsdayguide.org/jewish_doomsday_prophecy.htm https://en.wikipedia.org/wiki/End_time

109 Vist er der for tiden dem som mener, at diktaturet er at foretrække fremfor demokratiets endeløse tovtrækkeri og de må selv erfare "diktatorprincippet" på egen krop og sjæl. Generelt hører princippet fortiden til. Martinus beskriver princippet i LB 4 st. 1506: *"Kongen" var oprindeligt netop et sådant med uindskrænket myndighed og magt, ja, selv over undersåtternes liv og død udstyret væsen. De store fortidige riger ved Nilen blev jo regeret af mægtige faraoner eller "indviede" konger, hvis ord var love, almenheden ved hjælp af straffe og dødsstraffe bragtes til at overholde. Disse love fra de "indviede" konger eller faraoner var leveregler, der var absolut nødvendige forløbere for den udviklingstilstand, jordmenneskeheden måtte bringes frem til. Og disse konger blev således en vis tid, så længe jordmenneskene endnu var tilstrækkelig primitive og uden selvstændig tænkning og uden de store degenerationstendenser, der i dag karakteriserer dem, til guddommelig velsignelse for nævnte væsener. Men menneskene blev ikke ved med at leve i den samme uvidenhed og naivitet som dyrene, men begyndte at tage ved lære af deres erfaringer. Det ene individ efter det andet begyndte selv at tænke lidt over tingene eller de daglige oplevelser, de daglige lidelser og besværligheder. Men da denne selvstændige tænkning og den heraf følgende selvstændige mening eller opfattelse jo ikke var påkrævet, ja, end ikke engang lovlig for en undersåt indenfor en selvherskers eller diktators område, begyndte der efterhånden at opstå en konflikt mellem individets begyndende udvikling af selvstændig tænkeevne og diktaturet eller kongemagten. Individet begyndte at føle diktaturet, der tidligere var en vejledning, en velsignelse, en beskyttelse, som en gene for dets begyndende selvstændige tanke- og sjæleliv. Og efterhånden blev det vanskeligere og vanskeligere for en diktator eller konge at bevare hele sin autoritet og magt. Der måtte bruges vold og dødsstraffe i en langt større udstrækning end tidligere, hvilket bevir-*

kede, at kongerne eller faraonerne af høj indivielses- eller humanitetsgrad ikke mere egnede sig til at beklæde diktorposterne eller kongetronerne. Individer med primitiv humanitetsgrad og helt uden indivielse og afsørende sig som ligefrem tyranner med perverse eller sadistiske tilbøjeligheder forenet med et umætteligt magtbegær, inkarnerede undertiden i kongeværdigheden og blev jordmenneskenes beherskere frem til nutiden, hvor purpurkåben, kronen og scepteret mere er en museumsgenstand, en maskeradedragt, et filmkostume, end det er en naturlig klædning for en moderne konge eller en regerende person af i dag."

110 Bibelens tale om "dyrets tal" og "dyrets mærke" kan med rette også beskrive den nuværende tilstand hvor alle livets detaljer får "en pris". Selv den amerikanske præsident bliver et varemærke. Alt gøres til en "vare" og forsynes med en prislap, ikke engang undtaget det livsnødvendige drikkevand. Hvis man kunne ville man utvivlsomt også monopolisere og sætte pris på solens lys. I denne tekst vil jeg vise hvorledes "prismærket" i høj grad udtrykker "dyrets mærke" idet det ikke er retfærdigheden, men selvisheden der afgør prisen på de livsnødvendige goder.

111 I Bibelen omtales den store trængselstid vi lever i med ordene "begyndelsen på veerne" i Mathæusevangeliet 24:8-9. Det er påstanden, at veerne indvarsler fødslen af den kommende verdensorden af fred og retfærdighed.

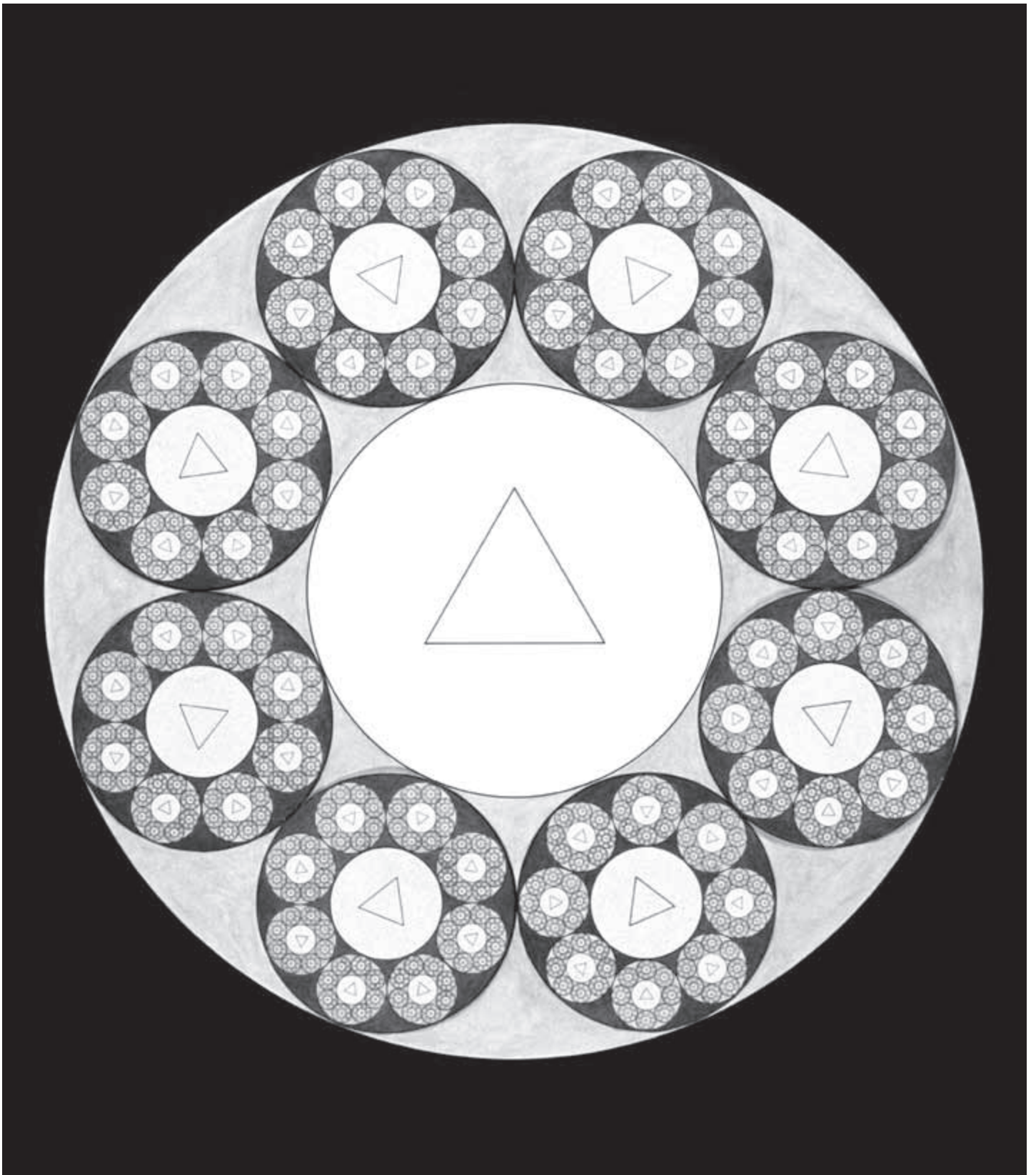
112 I mange trosreligioner beskrives livet som en kamp mellem "Gud" og "Djævelen". Men at vi kæmper med os selv, indebærer jo ikke at også Gud er i splid med sig selv.

113 Forskeren James Lovelock, der tidligere havde arbejdet på Nasa udgav i 1979 en bog "Gaia. A new look at life", som løftede sløret yderligere. Den logik vi bevidner overalt på vores eget makrovæsen, gælder tydeligvis også længere oppe i "makrokosmos". Jordkloden i sin bane om solen, og solen som deler plads med i al fald 200 mia. sådanne lignende stjerner blot indenfor vores egen mælkevejsgalakse befinder sig i en tryk samhørighed og samarbejde som vi ikke engang kan ane vidderne af ud fra vores perspektiv. Når man "forstørret" perspektivet endnu mere op til de i al fald 2000 mia. andre galakser som videnskaben erkender eksistensen af, får vi et lille glimt af samarbejdet "oppe og nede". Samarbejdet må naturligvis være uendeligt, thi hvad skulle kunne udgøre en "grænse"? Kilde til antal stjerner og galakser: "The Astrophysical Journal" den 15. oktober 2016 som gengivet i Berlingske Tidende den 29. oktober 2016: "Hallo! Er der noget intelligent derude."

I december 2017 kom en asteroide dækket af organisk materiale tæt på Jorden. Den kommer altså fra et solsystem som på mange måder ligner vores eget. Det er tankevækkende i lyset af de utallige andre solsystemer der svæver over vores hoveder. <https://www.svt.se/nyheter/vetenskap/ufo-asteroiden-ar-tackt-av-organiskt-material> I juli 2018 kunne

italienske forskere konkludere, at der var flydende vand under Mars ydre. Selv på vores nærmeste planet, er der således visse betingelser for organisk liv. Det er ikke så overraskende, omend materialisten i værste fald tror, at det uendelige univers over vores hoveder kun er til for vores skyld. Naturvidenskabens pionærer var i al fald ikke i tvivl om tilstedeværelsen af et genialt ophav til samarbejdet i det små og i det store. Newton: "This most beautiful system of the sun, planets, and comets, could only proceed from the counsel and dominion of an intelligent Being." Kilde: https://en.wikipedia.org/wiki/Religious_views_of_Isaac_Newton

114 I vores egen organisme er vi vidne til et genialt samarbejde mellem alle organer. Vi behøver ikke bruge vores bevidsthed på at styre de mange processer i kroppen, de bliver styret af en slags små undersætter i organismens hierarki, en slags små "underkonger". Vores "jeg" er på denne måde at ligne ved en konge, der bestemmer over sine undersætter, der så hver især er "konge" for det organ de regerer. Under sig har disse "konger" så igen en stor mængde "underkonger" som styrer og regulerer molekylernes og cellernes verden og så videre nedad i det uendelige. Martinus symbol "Livsenhedsprincippet – det første glimt af en Guddoms eksistens" illustrerer dette kosmiske princip. Den interesserede anbefales i øvrigt at læse Martinus egen og fyldestgørende forklaring af symbolet i bogen "Det Evige Verdensbillede" bind 1. Det er gengivet med tilladelse fra Martinus Institut på den næste side.

Livsenhedsprincippet – det første glimt af en Guddoms eksistens

Symbolet forklarer, hvorledes den samme "treenige" struktur gentager sig op og ned i det uendelige. Man kan f.eks. tolke den yderste, store figur som et menneske med dets "jeg" (trekanten i midten), dets skabevne (cirklen udenom trekanten) og dets skabte organisme (området udenfor den inderste cirkel). Man ser hvorledes denne organisme er opbygget som et samarbejde med mindre livsenheder, levende væsener. Det er svært at komme uden om en bevidst organisering af dette perfekte samarbejde mellem myriader af levende væsener i det små som i det store, og mellem det små og det store. Martinus illustrerer denne "organisator" på sit følgende symbol nr.11 (se hovedteksten)

Det kosmiske perspektiv forklarer derfor et utal af konsekvenser af samarbejdet mellem os selv og den mikroskopiske verden. Man forstår f.eks. at selvom det er økonomisk eller hygiejnisk med ligbrænding, er det alligevel skrigende imod livsloven, da kroppens organer er opbygget af celler som igen er opbygget af endnu mindre levende enheder. Selvom organer og celler dør, er der liv længere nede i mikrokosmos, hvilket forrådnelsen i sig selv vidner om. En forrådnelse er dog heller ikke altid "det mindste onde" i det kosmiske lys, idet man overlader processen til de mest primitive individer. I en krop vil tarmens bakterier til eksempel give sig til at spise de andre. Det er ifølge Martinus derfor, at man i flere af fortidens store kulturriger har balsameret kroppen for på denne måde at lade den forvandles i egen takt til det mineralske stadie. Alternativet er, at celler ekspanderer fra tarmen og dræber alle andre livsenheder. En ligbrænding er dermed et af mange uvidenhedens kendetegn, også selvom den finder sted hos delvist oplyste mennesker. Den beviser, at de pågældende ikke er indviede i livet i mikrokosmos.

Mumificering tyder på, at der har været mennesker som kendte til livet i mikrokosmos omend de ikke har kunnet givet deres viden videre på videnskabelig vis. I Bhagavad Gita kan vi læse: *"Arjuna skuede det ganske univers med dets talløse milliarder livsformer, alle samlet hos gudernes Gud i hans mægtige, grænseløse krop." ... "jeg ser dig uden begyndelse og uden ende, i den grænseløse krop, med en million arme. " ... "jeg ser dig overalt, med mange milliarder arme, øjne, maver og ansigter, uden afslutning, midtpunkt eller begyndelse, din krop, Herre, er det ganske univers."* Kilde: Bhagavad Gita Kap 11. Anvendelsen af ligbrænding er stærkt stigende for tiden: <https://www.economist.com/news/international/21740399-bereaved-better-informed-no-longer-always-do-what-they-are-told-or-pay-what-ever-they>

115 I Markusevangeliet kap. 16:18 lover Kristus, at hverken slanger eller dødbringende gifte vil kunne skade disciplene. Det må have krævet en del mirakler, at omvende det romerske krigerfolk. Det siges, at mange af de kristne som blev kastet for de vilde dyr til romernes forlystelse i "Forum Romanum", gik syngende ind i arenaen. Det påvirkede ikke denne romerske kejser. Den senere romerske kejser Konstantin skulle imidlertid blive vidne til et større

mirakel. Inden slaget ved Pons Mulvius år 312, så han det kristne kors i en vision ledsaget af de første bogstaver i "Kristus" efterfulgt af ordene: *"I dette tegn skal du sejre"*, og det gjorde han, tydeligvis udvalgt af den "usynlige hånd". Også den danske konge Harald Blåtand lod sig døbe efter at have bevidnet et mirakel; den tyske munk Poppo "jernbyrd" i år 963. Poppo kunne ifølge beretningen bære rundt på glødende jern i sine hænder hvorefter Harald forbød dyrkelsen af de gamle hedenske guder i danernes rige. Ifølge Jellingestenen, blev Harald den som samlede Danmark og Norge. Senere, siges det, faldt det danske flag Dannebrog, altså flaget med det hvide kors i midten, ned fra himlen den 15. juni 1219 netop da Kong Valdemar Sejr var så hårdt trængt på sit krigstog i Estland. Valdemar så det som Guds medvind og sejrede. Dannebrog er det ældste af samtlige nationale flag som stadig anvendes. Det er næsten som om Danmark, har været udtænkt at spille en særlig rolle i begivenhederne. På den enorme St Isaacs katedral i St. Petersborg findes et stort mosaikbillede forstillende Kristi genkomst i form af "Den hellige ånd". Mon det danske flag som Kristus har i hænderne skal lede tankerne hen på en geografisk lokalitet, der har med disse begivenheder at gøre? https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/47/St_Isaacs_cathedral_royal_doors.jpg Er dette et vink med en vognstang til Rusland, det første land som bekendte sig til kommunismen, men uden kristendommen og dermed humanismens som grund?

116 Hvilket naturligtvis ikke hindrer, at opgøret kan tage sin tid. Alle skal igennem erfaringernes smertelige vej som den danske præst og digter Kaj Munk der udtrykte sin beundring for nazismen, men senere blev offer for den, eller den tyske bogelskende litteraturprofessor Fredrik Böök, som i 1933 hyllede bogbrændingerne.

117 M. K. Gandhi: "A Golden Treasury of Wisdom - Thoughts & Glimpses of life"

118 Da den hvide mand var på vej ud over Amerika blev de indianske folkeslag advaret. En Chippewa indianer gengiver i det følgende sin farfars profetiske drøm inden mødet med den hvide mand: *"Mændene har lange sorte rør med hvilke de peger på dyr og fugle. Ud af rørene kommer der røg lig den fra vores piber. Med røgen kommer ild og et uvæsen som skræmte mig til og med i drømmen"*. Citatet er oversat fra "Lyssna, vite man!" af Lars Persson. Her gengives også hvorledes gamle vise mænd hos pueblo-indianerne profeterede om den hvide mands ankomst og den hidtidige civilisations opløsning: *"Der vil komme en tid hvor i vil blande jer med dette folk. I vil lære deres måde at leve på. De vil få jer til at ryge allerede mens i er unge. Når i begynder at spise med stave af jern vil i begynde at tale højlydt. I vil tale højt og overdøve jeres forældre. I vil blive ulydige. I vil gå ind i andre menneskers hjem og myrde og stjæle."*

119 Fra "Lokes smædelser"

120 Den lille mands selvskhed udtrykkes i "Karl Nilsson's" monolog: *"Fick jobb upp vid sågen och staplade bräder ... en del hade böjt sig, de lade jag för sig, en del var angripna av blåhjon och nattsmyg de la jag åt sidan i en särskild hög för sig, en del hade krympt, de lade jag för sig, en del var prima virke, de lade jag för mig."* Teksten er forfattet af Powel Ramel

121 Paulus' brev til romerne kapitel 7, vers 19.

122 Kilde: Berlingske Tidende den 18. juli 2019: *"Det globale göldsberg voksede med 19.900 mia. kroner i første kvartal"*. Ordet "Privat" kommer af latin: "Private". Betydningen er at berøve eller fratage nogen noget. Det man privatiserer har man taget fra almenheden. Er vi stedet for kapitalismens døds kamp? Investorer overalt opfatter de lave renter som advarselslamper, og reducerer deres investeringer i stedet for det modsatte. Man fusionerer, og opkøber egne aktier for at stålsætte sig. Det er kun med til at forstærke krisestemningen.

123 Citat Rousseau: "Du contrat social ou Principes du droit politique", eller blot "Contrat social" fra 1762.

124 Det italienske ord "soldato" kommer fra "solidare" med betydningen løn/sold. En soldat har solgt sig til en rig krigsherre hvis vilje han tjener. Ifølge Gallup var det primært stemmer fra fattige, hvide uden collegeuddannelse, arbejdsløse og andre socialt udsatte grupper som 2016-17 gjorde forretningsmanden Donald Trump til præsident og øverstkommanderende for verdens største militærmagt. Kort efter sin indsættelse fremlagde Trump forslag om at øge forsvarsudgifterne med 54 mia. dollar på bekostning af det blødende civilsamfund. Kilde: Berlingske Tidende den 28. februar 2018

125 Martin Luthers teser, der indledte "reformationen" demonstrerer sandhedens kraft. Luther afslørede, at den katolske kirke under dække af ægte åndelige idealer ragede penge og magt til sig selv. Det satte en revolution igang.

126 Citeret fra: "På kærlighedens alter" kap 5

127 Et eksempel. Prisen på kaffe ligger stabilt omkring 2,5 dollar pr pund (0,45 kg), samtidigt med at råvareprisen længe har cirkuleret omkring 1,25 dollar. I øjeblikket (2018) er den nede på 1 dollar. I Danmark er omsætningen steget fra 6-700 ton 2003 til over 2200 ton i 2017. Alle kan regne ud hvilke enorme fortjenester, der genereres. Kilde: Berlingske Tidende den 6. februar 2019.

128 Det er omstridt hvordan man overhovedet skal gruppere verdens nationer. I 2016 forlod Verdensbanken begreberne "udviklede lande" (i-lande) og "udviklingslande", (u-lande). På det tidspunkt havde professor Hans Rosling tordnet mod de misvisende begreber i mange år siden han 1999 for første gang præsenterede sine "facts"

for Verdensbanken. I Hans Roslings bog "Factfulness" forklarer han, at en gruppering i 4 er mere korrekt. 6 mia. af verdens befolkning befinder sig i gruppe 1,2 og 3, alt efter indkomst, mens Rosling placerer 1 mia. i den rigeste gruppe 4. Hvem er så de 2 mio. mennesker, der befinder sig i gruppe 3? Rosling: *"Wow! Du klarede det! du har flere jobb och arbetar 16 timmar om dagen, sju dagar i veckan, och har lyckats fyrdubblad din inkomst igen, till 16 dollar om dagen."* Efter min mening er der endnu ikke grund til de store gratulationer. Jeg interviewede i 2018 en thailandsk kvinde som berettede en ganske almindelig livshistorie fra "gruppe 3". Kvinden som jeg ikke vil navngive idet Thailand er et diktatur, arbejdede gennem mere end 10 timer pr. dag på en af Vestens skofabrikker. 6 dage om ugen knoklede hun 10-11 timer pr. dag til en løn af 10 kr. pr time. Livet var arbejde og søndag var man totalt udmattet. Først efter et års arbejde fik man ret til en (en) ekstra "feriedag", hvor man så kunne forsøge at rejse til sin familie som oftest boede langt væk. Den som var så uheldig at anskaffe børn, måtte hastigt give dem til en ældre kvinde, da man umuligt kunne forene moderskab med fabriksarbejdet. Valget stod mellem pest eller kolera. Da hun senere fandt arbejde i en anden virksomhed, der producerede souvenirs til turisterne blev de mange giftstoffer snart for meget for hendes krop. Symptomerne, som hun levende beskrev, blev flere og flere indtil hun blev tvunget til at slutte. Jeg tror gerne, at verden bliver rigere fra generation til generation, men det er på bekostning af utallige menneskers lidelser. Hvis vi lader os blænde af den fantastiske materielle udvikling og ikke vil se dens konsekvenser kan vi ikke udvikle det virkelige demokrati. Da nyliberalismen gjorde sin entre var det også med voldsom modstand mod distinktionen mellem arbejdsgivere og lønmodtagere, arbejdere og i Sverige lancerede moderaterne sig som "det nye arbejderparti". Men samtidigt blev kløften mellem de mest velhavende og de andre stadig større. Forskellen mellem menneskene, nøden og fattigdommen, forsvinder ikke fordi vi laver sproget om. Hans Roslings facts: <https://www.gapminder.org/>

129 Kilde: Svd den 22. april 2016.

130 Familiens lille blikhjem kostede 280 skr. pr. md. Kilde: Svenska Dagbladet, herefter benævnt som "Svd", den 7. maj – 2016.

131 Martinus beskriver i "Juleevangeliet" hvorledes der kosmisk set hviler en atmosfære af "stjalne arbejdstimer" over dagens indkøbscentre.

132 Karl-Johan Persson udtalte dette, da selskabet præsenterede sin årsrapport 2016. Kilde: Moa Kärnstrand & Tobias Åkerblom: "Modeslavar"

133 Katastrofen ledte til aftaler om at inspicere fabrikkerne ligesom det er blevet lidt lettere for fagforeninger at operere. Den faglige kamp er under udvikling, men børnearbejde finder stadig sted i Bangladesh. Kilde: Amen-

sty Press 1/2018. En ingeniør fra de lokale myndigheder havde dagen inden katastrofen inspiceret revnerne i den store fabriksbygning og advaret mod at færdes i denne. Dagen efter diskuterede chefer og arbejdsledere problemet hvorefter de valgte at forlade bygningen, mens arbejderne skulle fortsætte arbejdet. Da strømmen lidt efter forsvandt, gik dieselgeneratorerne i gang. Alle de 5 virksomheder som holdt til i bygningen havde hver sin generator. De satte nu i gang samtidigt hvilket udløste, at bygningen faldt sammen. Kilde: Moa Kärnstrand & Tobias Åkerblom: "Modeslavar".

134 Da Telia Sonera 2015 solgte sin del af den nepalesiske operatør Ncell for 8 mia. kr. til firmaet Axiata kunne det svenske firma takket være "internationale regler" helt slippe for at betale 2 mia. skr. i skat til Nepal, der ellers inderligt behøvede skattepengene efter nogle voldsomme jordskælvskatastrofer.

135 Mange arbejdere anser de få penge som bedre end ingenting. Gennem nogle år kan man måske spare op til at et familjemedlem kan flygte ud af miseren og senere hjælpe familien. Johan Norberg gengiver i sin bog "Till världskapitalismens försvar", udgivet på Timbro bogforlag, at arbejdere på Nikes produktion i Thailand ved anonyme interviews udtrykker glæde for arbejdet, idet de fik 3-4 gange landets minimumsløn. Man kan kun håbe de også er sunde og raske om 10-20 år, og at de en dag vil få betalt i forhold til hvad de producerer. I Johan Norbergs bog: "Framsteg" 2017 opremses en for en beviserne for kapitalismens fortræffeligheder. Johan konkluderer, at vi kan takke kapitalismen for at fattigdommen de sidste 50 år har mindsket mere end 500 år forinden. <http://www.johan-norberg.net/> På Svt. den 8. december 2016 kan vi læse en lignende artikel: "Bisty svalt – nu är hon stolt sömnerska". Her beskrives hvorledes en andel fattige i Bangladesh i 70'erne på 70% nu er nede på 18,5% som befinder sig under fattigdomsgrænsen i 2016. Ifølge WHO er risikoen for at dø af tuberkulose mindsket med 47% fra 1990 til 2015. Når vi læser videre er det imidlertid mindre rosenrødt. Abdul Hakin 12 år er en af dem som har løftet sig. Han har som 12 årig allerede gennem 4 år arbejdet 12 timer hver dag. Nu tjener han 130 skr. pr. uge hvilket er et stort fremskridt fra før, men hvad er det for et liv at byde en 8 årig som kommer til denne verden? Er det ikke slaveri? Er det ikke negationen til titlen på Johan Norbergs film: "Free or equal"? Konklusionerne afhænger tydeligvis af perspektiv. Den store udvikling er stadig en udvikling på de riges præmisser. 2018 udgav Oxfam en rapport som endnu engang påviste at hele verdens tilvækst havner i lommerne på den ene halvdel af befolkningen, mens den anden halvdel, dvs. de 3,7 mia. fattigste, ikke får del af indkomstøgningen. Den skæve fordeling indebærer, ifølge rapporten, at med den nuværende udvikling skulle verdensøkonomien behøve vokse 175 gange for at alle verdensboere skulle kunne opnå blot 5 dollar i indkomst pr. dag.

Udviklingen foregår på Vestens præmisser. Moa Kärnstrand og Tobia Andersson Åkerblom forklarer i bogen "Mo-

deslavar", at det er selve forretningsmodellen, at en tøjvirksomhed ikke selv ejer fabrikkerne da det giver fleksibilitet til hurtigt at forflytte sig til næste lavtlønsland og lade andre tage følgerne af forurening mm. H&M's ejer Stefan Persson siger i bogen: "Det är en mycket okomplicerad bransch. Det gäller att hela tiden köpa billigare än man säljer." De mange katastrofer som opremses andetsteds her leder til gradvise forbedringer for arbejderne i produktionslandene. Johan Norberg tordner mod kritikken af udviklingen. De mange reportager om sulteløn, forgiftninger og undertrykkelse har flere steder ledt til, at aftaler mellem vestens virksomheder og leverandørfabrikkerne er blevet afbrudt. Pest eller kolera? Eller er der en tredje vej; den tredje vej.

136 Eksemplerne er utallige. Bogen "Modeslaver" af Moa Kärnstrand og Tobias Andersson Åkerblom opremses f.eks. en lang række eksempler på arbejdere der falder bevidstløse om som følge af de barbariske arbejdsvilkår. Virkeligheden overgår fantasien, der er eksempler på at så mange som 300 arbejdere er besvimet på en og samme arbejdsplads i Cambodia. Da Moa og Tobias ville undersøge de nærmere omstændigheder på en af disse arbejdspladser, Huey Chuen, blev de udsat for myndighedernes propaganda. Efter en tid opdagede de, at man efter katastrofen simpelthen havde byttet fabrikkens navn med en anden virksomhed som så mere tilforladelig ud for at undgå at nogen skulle grave de miserable tilstande frem i lyset.

137 Ikke derved sagt, at der ikke kan være flere årsager. Edward Snowden nævner f.eks. landet da han i dokumentaren "The Putin interviews" del 4 udtaler sig om, at USA ved hjælp af NSA i realiteten er i stand til at medvirke i at skabe kaotiske tilstande, uden at folk forstår hvad der sker. Man kan dog næppe beskyldte USA for at diktatoren Maduro kom til magten, idet hans populære forgænger Hugo Chavez pegede på denne som sin efterfølger. Banen var klar, for en korrupsion uden lige. Når først nogen har taget imod en gave de ikke havde ret til, er de fanget. Hvis de kommer i opposition kan magten anklage dem for "korrupsion". "Antikorrupsionskampagner" og efterfølgende anklager er altså ikke nødvendigvis tegn på demokrati.

138 Citeret fra Livets Bog 1 st. 110

139 Citeret fra Martinus: "Logik" kap.81

140 2016 gjaldt det aftalen "CETA" mellem Europa og Canada, og "TTIP" mellem Europa og USA, som Trump siden forkastede.

141 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tanzanias-president-tokkoper-cashewnotter> Præsidentens mindre flatterende side er hans manglende forståelse for seksuelle minoriteter.

142 "Investor state dispute settlement", ISDS. "Frihandelsaftaler" kan altså åbne for institutioner, der gør det muligt for firmaer at omgå nationale love og aftaler.

143 Som da den svenske snusproducent Swedish Match i 2017 sagsøgte den norske stat: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/swedish-match-stammer-norska-staten>

144 Citeret fra Martinus artikel: "Åndsvidenskabens nødvendighed"

145 Martinus i "Den guddommelige ånd eller gerning" gengivet fra kosmos nr. 9 2011.

146 Et blik ud over verden gør det klart hvem, der har de største økonomiske "muskler". Ifølge Der Spiegel nr. 46 2017 har verdens absolut største private formuer hjemme i USA. Spiegel vurderer beløbet til 71,4 billioner Euro. Derefter kommer Kina 22,5 - Japan 15,2 - Tyskland 5,5 og Rusland 0,8.

147 Jeg vil her henvise til Hans Roslings dokumentation i hans bog "Factfulness".

148 Det er uvist om Ludvig den 14. virkelig udtalte de berømte ord, men der er næppe tvivl om at de på udmærket vis udtrykte kongens dispositioner.

149 Den ideelle opdragelse er naturligvis afhængig af barnets individualitet, ellers kan den gøre mere skade end gavn hvilket den danske kronprins Frederik VI f.eks. fik at føle i sin tid. Johann Friedrich Struense var vældigt inspireret af Rousseaus ideer, men gik i sin opdragelse af kronprinsen langt over stregen. Kilde: https://no.wikipedia.org/wiki/Johann_Friedrich_Struensee#Kronprins_Frederiks_opdragelse
Den senere kong Frederik VI's virke blev i øvrigt højst omtvistet. De første 13 år af denne udvikledes Danmark hurtigere end noget andet europæisk land. Stavnsbåndet ophævedes, slaveriet blev forbudt og godsejernes uindskrænkede magt begrænsedes takket være kapitulationen af 102 jyske godsejere som i 1790 havde krævet de nye love omgjort, ligesom Danmark holdt sig udenfor de ødelæggende krige mod Napoléon som hærgede Europa i samme periode. Var det så galt? Da Danmark undlod at underordne sig Englands uindskrænkede tyranni over verdenshavene var friheden forbi. Sympatierne med de franske idealer og opgøret med adelens privileger var med til at pådrage Danmark, englændernes vrede. I år 1801 angreb Lord Nelson den danske flåde, bedre kendt som "Slaget på Reden" med 50 skibe, og da Danmark senere nægtede at udlevere sin samlede flåde til England ledte det til "verdens første terrorbombardement" af København 1807.

150 Det siges, at træerne ikke vokser ind i himmelen. Rousseau var så optaget af det store samfundsprojekt, at han glemte det lille. I 1845 mødte han sit livs udkårne i form af en servitrice på et hotel, som fødte ham 5 børn og fulgte ham livet ud. Børnene derimod blev afleveret til et børnehjem. Omend George Sand betvivlede, at der nu også var tale om Rousseaus egne børn, ændrer det jo ikke på, at børnene gik en krank skæbne i møde uden en faders

og moders beskyttelse. Rousseau lagde selv kortene på bordet i sin usædvanlige selvbiografi "bekendelser"; hvordan skulle han kunne varetage sit forfatterskab midt i en gruppe larmende børn? Ufærdige mennesker har ufærdige sider, og ufærdige sider vil komme til udtryk før eller siden. Den som bliver "skuffet" over et andet menneske, har ikke evnet at vurdere dette menneske "sandt".

151 Rosseau: "*Alle mine skrifter er gennemtrængt af den samme kærlighed til evangeliet, og den samme ærefrygt for Jesus Kristus.*"

152 Dette skrev Barruel i 1789 i "Journal Ecclésiastique" som han en tid var redaktør for, her gengivet fra "Expo" #3 2018.

153 På mærkelig vis udkom næsten samtidigt skotten John Robisons bog: "Proofs of a Conspiracy against all religions and governments of Europe, carried on in the secret meetings of Free Maosns, Illuminati and the Reading societies". Robison, var 'professor of science' ved universitetet i Edingburg.

154 Franskmandene synes ikke, at den nye frihed skulle omfatte de tidligere kolonier og i 1802 sendte Napoléon derfor en slagkraftig styrke til Santa Domingo for at genoprette slaveriet, men blev her overvundet af den oprørske befolkning som fordrev alle hvide fra øen. Året efter deklareredes republikken Haiti.

155 Principperne appliceres naturligvis forskelligt fra land til land. I Danmark er magtens tredeling stadig formelt underlagt kongehuset således at alle vedtagne love skal fremlægges og godkendes af monarken, ligesom enhver ny regering. Det er en mærkelig realitet, omend det jo endnu aldrig er hændt, at kongehuset har sat sig imod. Det ville i så fald blive kongehusets endeligt.

156 Også Voltaire og Diderot skal naturligvis nævnes i denne sammenhæng. I 1726 blev Voltaire tvunget i eksil i England, hvor han blev vidne til konstitutionen, "Bill of rights" der begrænsede kongens magt og religionens diktatur. Voltaire var selv offer for det korrupte system i Frankrig og kunne nu agitere med England som eksempel. Han introducerede Newtons nye videnskabelige metoder og opdagelser til Frankrig, eksperimenterede selv og blev en drabelig debattør. For en tid slog Voltaire sig ned i Geneve hvor han livligt diskuterede med byens førsteborger, Rousseau. De to personligheder demonstrerede oplysningsidealet med eller uden kristendommen som Voltaire kritiserede. Imens sad Diderot i 20 år og skrev på den store franske encyklopædi. Diderot kunne tilbringe dag efter dag med at iagttage håndværkere og deres maskiner for derefter at beskrive dem og mangfoldiggøre teknikken i det store værk, datidens Google. Viden blev gjort tilgængelig uden kongens og kirkens legitimering. Diderot, der 8 år gammel sigtede mod præstekaldet, blev snart indædt materialist for ingen steder i naturens mekaniske processer kunne han

få øje på nogen overnaturlig indgriben. Oplysningstiden og opgøret med de religiøse dogmer blev dermed to sider af samme sag. Med den nye metodiske tanke anvendt på det religiøse opstod overalt en og samme udfordring formuleret i "teodiceproblemet": hvorfor tillader en kærlig, almægtig Gud det onde? I Portugal var det netop en katastrofe, jordskælvet i Lissabon 1755, som banede vejen for oplysningsfilosofferne idet kirken ikke kunne forklare miseren. Portugals store oplysningspolitiker, Markisen av Pombal, så sin chance og genopbygningen af Lissabon gav anledning til at demonstrere alle de nye opdagelser. Man tog initiativet fra kirken, og gik enda så langt som at forbyde Jesuitternes virksomhed og konfiskere deres ejendom. Pompal: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Louis-Michel_van_Loo_003.jpg

157 Konflikten med katolikkerne endte dog med et forlig og Katolicismen blev officiel anerkendt, omend helt adskilt fra statens anliggender i Frankrig.

158 https://en.wikipedia.org/wiki/Coronation_of_Napoleon_I Det hed sig ellers i "Unam Sanctam" at paven stod over alle andre magthavere. Pavens guddommelige legitimation var imidlertid en omtvistet sag. Mellem 1409-1415 kæmpede f.eks. hele tre forskellige paver om magten.

159 Begivenhederne i Frankrig ledte endvidere for indførelsen af de naturvidenskabelige standarder vi anvender den dag i dag. Protyperne for en meter og et kilogram blev placeret i Paris som reference for den videre udvikling. Det vides ikke om det er pga. konflikten, at England så standhaftigt har holdt fast ved sine egne mål.

160 Allerede 1791 skrev forfatteren Marie Gouze, under pseudonymet Olympe de Gouges, kvindernes menneskerettighedserklæring: "Déclaration des droits de la femme et de la citoyenne". 2 år efter blev også Marie henrettet for sin kritik af Robespierre, hvorefter der gik 150 år, helt indtil 1944, inden de franske kvinder fik stemmeret.

161 I Sverige blev tortur forbudt så tidligt som i år 1734 mens Danmark måtte vente til 1770.

162 https://en.wikipedia.org/wiki/Marie_Louise,_Duchess_of_Parma

163 Det var netop de mange forfølgelser, der havde gjort Rothschild til handelsrejsende i penge, da det var en af de få resterende muligheder, der stod åbne for jøder. Man havde forbudt jøder, at arbejde indenfor en mængde håndværk.

164 Kilde til en del af historierne om Rothschild: Dereck Wilson: "Rothschild"

165 Der går en rød tråd frem til Frankrigs nuværende præsident Emmanuel Macron som efter valgsejren 2016

sagde: "Europa og verden venter på, at vi forsvarer den oplysningstankegang, der er truet så mange steder. De venter på, at vi forsvarer frihed og beskytter de undertrykte." Kilde: Weekendavisen den 11. maj 2017 Tiden vil vise om den tidligere bankmands ord også gælder friheden for de fattigste. Forgængerer Francois Hollande kom i strid modvind, da han satte skatten op til 75% for indkomster over 1 mio. euro pr år.

166 <http://cdn.wrestledrop.com/wp-content/uploads/2016/09/5-733x1024.jpg>

167 <https://sv.wikipedia.org/wiki/Mayflower> Korsflaget er Englands flag

168 Først i 1728 opførtes den første synagoge i New York og 4 år efter den første katolske kirke i Philadelphia. Den protestantiske mistro mod jøder og katolikker, som vi stadigvæk er vidne til i visse områder af USA, har lange aner.

169 https://sv.wikisource.org/wiki/USA:s_sj%C3%A4lvst%C3%A4ndighetsf%C3%B6rklaring

170 Hector hed egentlig Michel-Guillaume-Saint-Jean de Crèvecoeur og kom til den nye verden for at, som fransk undersåt, bekæmpe de engelske kolonialister. Mødet med kolonierne, og den frihed de tilbød, ændrede Jeans opfattelse fra grunden. Her var den virkelige frihed man netop da diskuterede overalt. Jean ændrede navn og bosatte sig på en farm i New York hvor han skrev sin bog: "Letters of an American Farmer" som blev vidt berømt i Europa og utvivlsomt medvirkede i mio. af menneskers beslutning om at flytte til den nye verden. Hector besøgte Europa for at få sin bog publiceret. Da han kom hjem mødtes han af et forfærdeligt syn. Hans kone var blevet dræbt og huset brændt ned af indianerne. "Crèvecoeur" betyder, "knust hjerte" på fransk. Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"

171 Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"

172 Jefferson var naturligvis inspireret af Frankrig, hvor han i øvrigt var ambassadør for en tid.

173 John Locke som også var med til at inspirere den amerikanske konstitution efterlod sig definitionen af en fri mand, som en person med ret til at holde slaver.

174 Da Susan B Anthony den 1. november 1872 sammen med 15 andre kvinder lader sig registrere på kontoret for valgdeltagelse med henvisning til det 15. tillæg som indeholder ordene om "the right of citizens of the United States to vote" munder det ud i at hun 3 uger efter arresteres og stilles for en dommer. Dommeren og juryen på 12 mænd finder hende skyldig. Dommen udmunder i en længere debat; er kvinder også medborgere? Det skulle tage hele 50 år for kvinderne, at få stemmeret og endnu længere tid, at nå frem til fuldstændig ligestilling.

- 175 Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 176 I South Carolina og flere andre stater var det fra 1740 til 1865 forbudt at undervise slaver i at læse og straffen for overtrædelse kunne være forfærdelig.
- 177 Den gamle verdens mest djævelske opfindelser af våben, krudt og kugler var også fulgt med til den nye verden. Den amerikanske du Pont familie nedstammer fra Éleuthère Irénée du Pont, der havde ansvar for krudtproduktionen under Louis den 14. frem til den franske revolution, der ledte til du Ponts flugt til Amerika. Året efter ankomsten til Amerika år 1800 grundlagde du Pont sit nye firma: E.I. du Pont de Nemours & Company også kendt som "America's armorer". I midten af det 19-århundrede var firmaet den største krudtleverandør til det amerikanske militær, hvilket blandt andet spillede en afgørende rolle under borgerkrigen. Den 2. verdenskrig blev en kassesucces for Dupont de Nemour, der kunne udbetale *"dividender på op til 458% af pariværdien af grundkapitalen"*. Citeret fra Aldous Huxley i: "An Encyclopedia of Pacifism".
- 178 *"The more indians we can kill this year, the less will have to be killed the next year, for the more I see of these indians, the more convinced I am that they all have to be killed or be maintained as a species of paupers."* Masmorderen General Sherman udtalte dette i 1867. Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 179 Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 180 Adam Smith citeret fra "Om folkenes vâlstånd".
- 181 <https://www.treasury.gov/about/education/Pages/in-god-we-trust.aspx>
- 182 Det skulle dog vente til 1928 inden kvinder fik stemmeret i Storbritannien, men det var endnu værre i Frankrig som måtte vente til 1944.
- 183 Smith: *"Begrundelsen for at gribe ind til hjælp for børn, gælder ikke mindre når de drejer sig om de ulykkelige slaver, dyrene."* Ordene fra det 18. århundrede, er endnu mere relevante for dagens industrielle dyreplageri.
- 184 Hvad ville Mill have sagt om lande som hindrer fattige lande i at beskytte sin egen produktion og samtidigt beskytter sin egen højteknologiske fødevarerproduktion via toldmure overfor lande f.eks. i Afrika? Samme år Sverige hjalp Tanzania i form af 2 mio. til at bygge mejerier, gav man 6 mio. til sine egne mejeriprodukter for, at de kan stå sig i konkurrencen og sælge bedre i det selv samme land, Tanzania. Kilde: Diakonia "Dela med" fra år 2003 og 2004.
- 185 Idas afsløringer så første gang dagens lys i "McClures Magazine".
- 186 Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 187 Alligevel blev det Milton Friedman som genoplyvede Adam Smith. Friedman anvendte udtrykket "Den usynlige hånd". Henvisningen til den "usynlige" hånd var en strålende undskyldning for Reaganadministrationens nedmontering af staten.
- 188 Vi har jo f.eks. i dag liberale partier som vil indføre medborgerløn.
- 189 Marx samlede værker omfatter ifølge bladet ETC ikke mindre end 25.000 sider.
- 190 Marx forsøg på at videnskabeliggøre den økonomiske udviklings konsekvenser for samfundet blev udgangspunkt for den videnskabsgren vi kalder "sociologi".
- 191 Marx var her inspireret af Hegel, som sammenlignede udviklingen med et pendul. Erfaringerne fra den ene periode, "tesen", skulle med tiden få pendulet til at svinge modsat til "antitesen" og vice versa indtil med tiden balancen, syntesen opstod. Vi genkender beskrivelsen i Marx berømte begreb "dialektisk materialisme".
- 192 Citat fra "Det kommunistiske manifest": "Hver enkelts individs frie udvikling er forudsætningen for alles frie udvikling." Her gengivet fra Olav Johansson udmærkede introduktion til erfaringerne efter murens fald: "Drømmen der brast."
- 193 Kilde: Karl Marx "Grundrisse" s.593
- 194 Ligesom Rousseaus skrifter gjorde ham farlig for overklassen og sendte ham i eksil, blev også Marx tvunget til at leve i landflygtighed det meste af sit liv og endte sit liv i fattigdom i London. Kapitelnavnene i Karl Marx og Frederich Engels "udvalgte skrifter" taler for sig: "Familien, privatejendommens og statens oprindelse", "Bourgeoisiet og kontrarevolutionen", "Løn, pris og profit", "Begrebet merværdi. Forskellen på arbejdets værdi og arbejdernes løn." I øvrigt ligestiller Marx boligejeren overfor lejereren med arbejdereren overfor arbejdsgiveren. En interessant detalje i lyset af nutidens mantra om "markedspriser" også for husleje.
- 195 Kilde: Willy Strezelewicz: "De mänskliga rättigheternas historia".
- 196 I England gik det mindre godt. Det demokratiske argument blev fremført med stor styrke, men praktikken var anderledes. Af 513 parlamentsmedlemmer fra England og Wales blev de 254 valgt af kun 11.500 valgmænd og 56 af 700 valgmænd. Helt frem til 1800 tallet var de store industrier Manchester og Birmingham overhovedet ikke repræsenteret i parlamentet. Selv efter parlamentsreformen i 1832 var det kun den besiddende klasse som havde stemmeret. Ikke just noget demokrati. I 1842 lykkedes det

arbejderbevægelsen at skaffe over 3 mio. underskrifter for sit krav om demokrati. Det blev blankt afvist af parlamentet hvilket gentog sig 1848. Den engelske føljeton, "herskab og tjenestefolk", er fortsat lige siden.

197 "Kommunarderne" som de kaldtes var i grunden de første kommunister.

198 Som et kuriosum kan nævnes, at Victor Hugo, Frankrigs store forfatter, som i sin tid udtalte ordene om tiden for den store ide, selv gav sig på barrikaderne. Først ved Februarrevolutionen 1848, og derefter i "Pariserkommunen" 1871-72, hvor han viste sig uduelig som politiker. At være den ukronede forfatterkonge i kulturens daværende højborg Frankrig, forlenet med et hidtil uset øje for de svageste i samfundet, var ikke ensbetydende med evnen til at bære politiske opgaver.

199 Zar Nikolajs kroningsfest på Chodynka i Moskva udmundede i en katastrofe. 2000 mennesker blev trampet ihjel i trængslen uden at zaren afbrød ceremonien. Med lignende ligegyldighed besvarede man en minestrejke ved Lenafloeden med nedskydningen af demonstranterne. 270 dræbtes og 250 sårede. Mens mineejerne som bestod af engelske forretningsmænd og medlemmer af zarfamilien høstede 7 mio. rubler i overskud hvert år, måtte arbejderne klare sig med gammelt hestekød. I Dumaen kommenterede zarministeren: "Sådan gik det, og sådan vil det gå" ifølge Stefan Lindgrens bog: "Lenin".

200 Marx: "Philosophers until now have only interpreted the world in various ways. The point however, is to change it."

201 Marx: "Religiøs lidelse er, på en og samme gang, et udtryk for virkelig lidelse. Religionen er suk fra det undertrykte væsen, hjertet i en hjerteløs verden, og sjælen i sjælsløse forhold. Den er et opium for folket. Afskaffelsen af religionen som folkets indbildte lykke er en forudsætning for deres virkelige lykke. At opfordre dem til at opgive deres illusioner om deres tilstand er at opmuntre dem til at give slip på en tilstand som kræver illusioner. Kritik af religionen er derfor, ligesom et frø, kritik mod den dal af tårer i hvilken religionen udgør glorien. Kritikken har plukket de indbildte blomster på kæden bort, ikke for at mennesket skal fortsætte med at bære den der kæde uden fantasi eller trøst, men for at hun skal kaste kæden af sig og plukke den levende blomst." Oversat fra Karl Marx': "Till kritiken av den hegelska rättsfilosofin": https://sv.wikipedia.org/wiki/Till_kritiken_av_den_hegelska_r%C3%A4ttsfilosofin

202 Hele Rusland var i oprør. 1905-1907 nedbrændtes 2000 store gods ifølge Stefan Lindberg: "Lenin".

203 Kilde: Stefan Lindberg: "Lenin".

204 Lenin havde netop i 1902 udgivet bogen: "Hvad bør gøres".

205 Under Lenin byttede Bolsjevikpartiet i 1919 navn til kommunistpartiet.

206 Den Første Internationale var en arbejderbevægelse inspireret af Marx, Engels, Proudhons og Akunin i 1864 https://sv.wikipedia.org/wiki/F%C3%B6rsta_internationalen.

207 Dannet i 1889 i Paris på 100 års dagen for den franske revolution.

208 I Tyskland stiller majoriteten af socialdemokrater sig bag krigen, mens en stærk minoritet repræsenteret ved Rosa Luxemburg og Karl Liebknecht er imod.

209 https://en.wikipedia.org/wiki/Zimmerwald_Conference

210 Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin".

211 George og Nicholas bedstefar på moderens side var i øvrigt den danske kong Christian IX, som ofte kaldtes "Europas svigerfar", samtidigt med at Georges bedstefar på faderens side ligesom for Wilhelm var Victoria; "Europas bedstemor". Sjældent har en familiekonflikt fået sådanne konsekvenser.

212 Begivenhederne frem til den russiske revolution er på mange måder mærkværdige. Den russiske tronfølger, Alexei Nikolaevich, led af en blødersygdom og var i oktober 1912 tæt på at dø, da munken Rasputin redder ham hvorefter zaren og hans kone Alexandra tager Rasputin til sig. Rasputin får hurtigt stor indflydelse, og zarens rådgivere havner i baggrunden. Da zaren rider i krig får munken Rasputin magten over rigets anliggender gennem Alexandra, ligesom han sender breve til zaren med gode råd, der får forfærdelige konsekvenser. Rasputin var således et mærkeligt "overgangsfænomen" inden revolutionen. Han blev højst upopulær, og blev snart udsat for et komplot, men selv efter at han, efter sigende, havde spist en hel kage med cyanid var han tilsyneladende upåvirket. Da attentatmændene derefter skød ham flere gange for at være helt sikre, regnede de ham for død og efterlod ham i kælderen. Men kort efter var han på flugt igen, og blev nu både skudt og slået eftertrykkeligt og derefter bundet og kastet i en flod langt borte. Da Rasputins lig dukkede op nogle efter, og obduceret, fandt man hverken gift i kroppen eller vand i lungerne.

213 Lenins analyse af krigen var enkel: "Kriget förs för att fördela kolonier och röva främmande jord. Tjuvar har råkat i tvist". Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin". Lenin færdiggjorde netop sit værk: "Imperialismen som kapitalismens högsta stadium" i Schweiz i 1916. Lenin så krigen som en logisk følge af imperialismen.

214 Oversat efter citat i Knut Bäckström: "Den svenska arbetarrörelsens historia".

- 215 Hvilket svarer til den 8. marts ifølge nutidens kalender. År 1918 overgav man den gamle gregorianske kalender til fordel for den julianske kalender som i Vesten.
- 216 En sådan er påstanden om, at Lenin i realiteten var tysk spion. I bogen "Lenins rejse" af Catherine Merridale præsenteres den gamle teori igen, at den tyske kejser hjalp Lenin på plads. I 1917 var tyskerne kørt fast på fronten, og et russisk oprør ville derfor betyde store lettelser for den tyske krigsførelse hvorfor den tyske kejser skulle have finansieret Lenin med et større beløb, sandsynligvis flere millioner mark. Lenin som jo havde erklæret sig som kapitalens svorne fjende, ville naturligvis ikke kende noget til dette, men at han blev finansieret på en eller anden måde er en kendsgerning. Den tyske udenrigsminister Zimmermann gav tilladelse til Lenins rejse ligesom Sverige tillod transittet til Finland. Det er ikke utænkeligt, at tyskerne har hjulpet revolutionen på gled. Tyskerne var dygtige konspiratorer. Man samarbejde med f.eks. med oprørsmænd i både Irland og Indien, ligesom man opfordrede soldaterne til mytterier i Frankrig. England aflønnede via Sir Samuel Hoare en ung journalist, Benito Mussolina, med 100 pund om måneden for at bekæmpe "frihedshetserne", altså dem som ville trække Italien ud af krigen. Det var denne unge ivrige journalist som senere skulle alliere sig med Tyskland og dermed blev Englands fjende i 2 verdenskrig, ligesom en amerikansk finansieret muslimsk frihedskæmper jo en dag skulle blive USA's fjende nr.1. Kilde: "Lenins resa" af Catherine Merridale og https://en.wikipedia.org/wiki/Arthur_Zimmermann
- 217 Ifølge Stefan Lindgren: "Lenin"
- 218 Ruslands hovedstad som under den 1. verdenskrig blev kaldt Petrograd.
- 219 Her boede han med sin familie og arbejdede på sin bog om imperialismen for et schweizisk bogforlag. Da han overrasket hørte nyheden om revolutionen i Rusland, skrev han sin instruktion til en anden revolutionær, Alexandra Kollontaj i Stockholm: "... *fortsat revolutionær propaganda, agitation og kamp for en international proletær revolution*" Citeret fra Fokus (7-20. april 2017). Revolutionen skulle ifølge Marx have fundet sted i de vestlige industrisamfund først, altså ikke i det agrare Rusland. Antallet af russiske politiske revolutionære, krigens grusomhed og zarens overgreb gjorde udslaget. Begivenhederne kom bag på Lenin. Ved et møde i Folkets hus i Zürich den 22. januar 1917 kort inden revolutionen, udtalte Lenin: "*Vi af den ældre generation kommer måske ikke til at opleve de afgørende kampe i den kommende revolution*" Kilde: Stefan Lindberg: "Lenin". Også den senere revolution i Kina fandt sted i et landbrugsland. Maos "Lange march" gik netop ud på at cementere revolutionen i bøndernes bevidsthed ved at bo og leve med bønderne som en efter en forvandlede til revolutionære soldater med våbenhjælp fra Rusland.
- 220 Ifølge Stefan Lindberg: "Lenin". Lenins første forvisning til Sibirien blev i realiteten baggrunden for hans senere virke. Her havde han god tid til at studere bøndernes liv og situation, og til at læse sig gennem verdenslitteraturen. Efter "eksilet" i Sibiren fik han fragtet de vigtigste 240 kg bøger med sig til sit bibliotek.
- 221 Lenins morforældre var svenske og tyske.
- 222 Lenins rejse til Petrograd, altså Sankt Petersborg, var i øvrigt ved ikke at blive til noget. Lenins tog kunne ikke komme videre fra Berlin uden tilladelse og det blev de svenske myndigheder, der til sidst tillod transittet gennem Sverige. Toget var ikke så plomberet som det forlyder, f.eks. er Lenin foreviget på foto af hans spadsertur i Stockholm hvor han mødtes og holdt tale for de svenske socialister den 13. april 1917 hvilket forevigedes i Svenska Dagbladet. Turen gik til Haparanda og videre over Finland til Petrograd. Jernbanen til Haparanda var færdig få år før. Kilde: "Lenins resa" af Catherine Merridale
- 223 Lenins synspunkt er foreviget på internettet: <https://www.youtube.com/watch?v=Izf3FRSbEUK&feature=youtu.be> Og her bevidnes planerne om at sprede revolutionen fra land til land: <https://www.youtube.com/watch?v=L75VrIIP2c8&feature=youtu.be>
- 224 https://en.wikipedia.org/wiki/July_Days
- 225 I et skrift med titlen "Lenin slår tillbaka" - "Marxismen i dag" nr. 12 1999, findes en udmærket redegørelse for nutidens kommunister syn på begivenhederne. Man vedkender sig, at det var bolsjevikernes hensigt at tage magten i rette stund.
- 226 Bolsjevikernes senere magtovertagelse sættes i relief af Kerenskij's ordre til Skt. Petersborgs kommandant: "*Skyd Lening på stedet*". En dusør på 200.000 rubel blev udlovet. Kilde: Stefan Lindberg: "Lenin".
- 227 Vi ser en parallel til senere borgerlige regeringer, der verden over forfølger, kortlægger og fængsler kommunister i forsvar for sin egen eksistens.
- 228 Som til eksempel distriktet Taganro. Kilde: "Marxismen i dag" nr. 12 1999
- 229 Lenin ville have bønderne med i revolutionen, mens andre, som f.eks. Maxim Gorkij advarede mod de "hovedløse" bønderes diktatur og protesterede mod indberetningerne om deres overgreb rundt om i landet, mens Lenin så godsejernes overgreb gennem århundreder som meget værre. Borgerkrigen var en realitet.
- 230 Den 7. november ifølge vores moderne kalender.

231 Kilde: Wikipedia og Weekendavisen den 27. januar 2017: "Revolutionen som ikke var".

232 Bolsjevikernes afdeling i Moskva var imod fredsaftalen med Tyskland pga de hårde kår for Rusland, hvilket demonstrerer at demokratiet stadig herskede indenfor bolsjevismen. Lenin skrev i Pravda den 28. februar og 1. marts 1918: "*Det er helt naturligt, at kamrater som er uenige med centralkomitéen angående separatfreden kritiserer den hårdt*" .. "*Dette er partimedlemmernes lovlige ret og fuldt forståeligt.*" Lenins ord er her gengivet fra Stefan Lindbergs bog: "Lenin".

233 I Bolsjevikernes fremsendte fredsforslag foreslog man at alle parter forlod alle besatte områder, frihed for undertrykte folkeslag, nationernes selvbestemmelsesret, afkald på krigsstatninger og afskaffelse af alt hemmeligt diplomati. Som en demonstration af dette medsendte man simpelthen alle de traktater som de allierede havde sluttet med hinanden under krigen, inklusiv de mange hemmelige løfter man havde fået og afgivet til hinanden. Det var kun Tyskland som svarede på forslaget og indgik aftalen i Brest-Litovsk, hvorefter tyskerne kunne frigøre soldater fra østfronten og placere på den anden front hvor krigen fortsatte. Det må have været en voldsom torn i øjet på krigshetzerne at de hemmelige forhold blev afsløret af kommunisterne. Det har sikkert været med til at motivere den følgende kampagne. Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen Berlingske Forlag.

234 Marx anvendte denne tese i sin tekst: "Kritik af Gothaprogrammet".

235 Lenin: "*Først når kapitalisternes modstand i det kommunistiske samfund endegyldigt er brudt, når kapitalisterne er forsvundet, når der ikke mere findes klasser (dvs. ingen ulighed mellem samfundets medlemmer i deres forhold til samfundets produktionsmidler) - først da ophører staten med at eksistere og der kan blive tale om frihed.*" Kilde: Lenin: Staten og revolutionen". Her gengivet fra Olav Johansson: "Drømmen der brast"

236 Betegnelsen "antikrist" er en logisk følge af Bolsjevismens modstand mod kristendommen.

237 Præsidenten for den lokale Sovjet besluttede at myrde zarfamilien da czekoslovakiske tropper, "de hvide" nærmede sig området for at befri dem. Det er utænkeligt, at man har gjort dette udenom bolsjevikernes ledelse omend mordet ikke kan knyttes til Lenin. Bolsjevikkerne ville undgå, at modstanderne skulle legitimere sin modrevolution gennem slægten Romanov som man derfor nedslagtede. Zaren blev dermed en i en lang række russiske tyranner som selv gik en grim skæbne i møde. Gennem de forløbne 250 år var hver anden zar død for en morders hånd. Zarinden tog 3 bøger med sig på sin flugt. De tre bøger var Bibelen, Tolstoys "Krig og fred" og Sergey Nilus

bog: "The great in the small", bogen som dannede grundlag for de fleste senere udgaver af "Zions vises protokoller", det kontroversielle skrift, som vi skal høre mere om i del 3 af denne tekst.

238 Ved den spanske borgerkrig 1936-39 kunne man iagttage fænomenet, at engelske, franske, italienske og tyske krigsskibe sammen blokerede for forsyninger til den siddende lovligt valgte spanske socialistiske regering. Amerikanske firmaer, f.eks. Ford og GM forsynede fascisterne ligesom Tyskland bombede socialisternes områder og hjalp til med forsyninger og regulære tropper. Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen Berlingske Forlag. Mens efterkrigstidens historieskrivning ofte beretter om den heltemodige kamp mod fascisterne, var realiteten altså noget anderledes. I 1934 var det Spaniens højreregering, der med brutal magt nedkæmpede et oprør fra venstre. Europa reagerede ikke, da general Franco i 1934 mejede 700 strejkende minearbejdere ned i Oviedo. Da venstresiden to år efter vandt den politiske kamp med demokratiske midler, stod de europæiske nationer imidlertid sammen mod den demokratisk valgte Folkefrontsregering. Franco fik hjælp af 50.000 italienske og 16.000 professionelle tyske soldater, ligesom også Portugal og Irland hjalp til på Francos side. I by efter by skulle Spanien renses for "*marxister, frimurere og jøder*".

Konflikten handlede i høj grad om kirkens rolle. Den nye regering ville adskille stat og kirke og Franco motiverede sin krig med beretninger om kommunister der afbrændte kirker og myrdede præster. På den anden side af fronten strømmede det til med frivillige. 8.000 amerikanere under navnet "Abraham Lincoln Brigaden" meldte sin ankomst og blev den største gruppe af de 50.000 frivillige. Spaniens skæbne blev dog i høj grad beseglet af Stalin, som fra Moskva beordrede kommunisterne til at tage magten fra venstresocialisterne og anarkisterne. Stalin beordrede f.eks. mordet på venstresocialisternes leder Andres Nin ligesom han lagde beslag på Spaniens guldreserve. Dette forsøg på at "kuppe" revolutionen efterlader nogle spørgsmål. Udfaldet af borgerkrigen blev følge Hugh Thomas i hans værk af samme navn: "Den spanske borgerkrig" 200.000 mennesker døde i kamp og 130.000 døde som følge af henrettelse og mord. De mange erfaringer af krig og nød, gjorde det magtpåliggende for Spanien at holde sig neutrale i den efterfølgende verdenskrig, men da havde man jo allerede overgivet sig til fascismen. General Franco beordrede byggeriet af et gigantisk monument "Ofrenes dal" udenfor Madrid ved hjælp af slavearbejdere fra regeringssiden. For nylig blev det livligt diskuteret om man skulle flytte Francos grav fra stedet, som fascistens tilhængere stadig valfartede til.

239 De fleste af Ruslands større virksomheder, dets tunge industri, dets olie- og kulproduktion og banker, var udenlandsk ejede.

240 Ifølge Stefan Lindberg: "Lenin".

- 241 <https://www.telegraph.co.uk/culture/books/book-news/10346568/Winston-Churchill-authorized-use-of-chemical-weapons.html>
- 242 Selv den amerikanske præsident Wilson som efter den 1. verdenskrig hævdede princippet om "ikke indblanding" sendte tropper afsted under camouflagen af, at hjælpe nødstedte tjekker og slovakker.
- 243 https://sv.wikipedia.org/wiki/Ryska_revolutionen
- 244 USA's præsident Wilson sendte faktisk et sendebud, William Christian Bullitt, til Lenin i Moskva. Overfor William mfl. fremsatte Lenin et forslag om, at godtgøre Ruslands skyld til Vesten pga. revolutionen. Da Lenins forslag blev afvist, sagde Bullitt sin stilling op i det amerikanske udenrigsdepartamente og blev sovjetsympatisør. Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin".
- 245 Anton Nilson: "Från Amalthea till ryska revolutionen".
- 246 Kilde: Daniel & Håkan Blomqvist: "Lenin: Massmördare?"
- 247 Som beskrevet i Per T Ohlssons bog: "När landet stod och vägde" og Håkan Blomqvist: "Potatis-revolutionen".
- 248 Tanken bag "den kommunistiske internationale", var at revolutionen skulle sprede sig fra land til land, indtil alle slavelænkede brødre og søstre var befriede verden over. Forsøget på at sprede den russiske revolution vha. ren militær intervention i Polen og derefter andre europæiske lande blev dog stoppet af Polens militær hvilket udmøntedes i "Freden i Riga" 1921.
- 249 https://sv.wikipedia.org/wiki/Hunger_och_milit%C3%A4rdemonstrationerna_1917 Se også: <https://stockholmskallan.stockholm.se/post/30174>
- 250 Som i Finland bevæbnede også Stokholms overklasse sig. "Medborgergarder" på den ene side og de arbejder- og soldaterråd som socialisterne forberedte på den anden side, kunne faktisk have skredet til handling som i Finland. En reel nedslagtning af sultende demonstranter foran den svenske rigsdag blev kun undgået takket være personlig indgriben idet Anders Gustaf Kempe trak sin chef, politimesteren, bort lige inden han gav ordre til angreb på folkemængden. Kilde: "1918, året då Sverige blev Sverige" af Per T Ohlsson Det svenske revolutionsår udmundede i loven om hjælp til fattige og behøvende, loven om 8 timers arbejdsdag, stemmeret til mænd og kvinder og det samarbejde mellem arbejdere og kapitalmagt som lagde grunden for det kommende svenske folkehjem.
- 251 Maria-Pia Boëthius skriver i "Vitt och rött", at meget taler for at Kerenskij's beslutning sandsynligvis var resultatet af Finlands godsejeroverklassens lobbyarbejde.
- 252 Overklassen af Finlandssvenskere, havde regeret Finland i hundreder af år siden paven på 1200 tallet gav området til Svenskerne. Svensk var overklassens, godsejernes og præsternes sprog. Et sprog som 90% af befolkningen ikke talte. Den finske frihedskamp, de røde mod de hvide, var således også kampen mod det skjulte svenske overherredømme.
- 253 Også i Finland fik de hvide hjælp fra omverden. f.eks. ankom en svensk brigade på 800 mand og selvom man ikke taler højt om det i Finland var det de 9000 veltrænede tyske soldater, som blev afgørende for at sejren faldt ud til "de hvide". Den svenske hjælp var ikke upåvirket af, at svenskerne gennem 600 år havde regeret i Finland indtil Rusland erobrede området i 1809.
- 254 Efter slaget i industribyen Tammarsfors blev de "røde" krigsfanger henrettet.
- 255 Kilde f.eks. Maria-Pia Boëthius: "Vitt och rött".
- 256 I perioden 1917-1922 var det ikke kun Finland, men også mange andre russiske områder som rev sig løs og erklærede sig selvstændige. En efter en blev de dog erobret igen som f.eks. Armenien, Azerbajdzjan, Georgien og Ukraina.
- 257 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/1-400-finlandska-ss-soldater-utreds-for-krigsbrott>
- 258 Lenin er citeret i Svante Nordin "Hitlers München".
- 259 Den italienske fascisme kom til magten som reaktion på de mange strejker i landet i bølgerne af den russiske revolution. Hitler kunne ligeledes argumentere ved at henvise til "faren for bolsjevismen" som udtrykte sig konkret i form af revolutioner i Bayern.
- 260 Gorkij's brev til Lenin den 6. september 1919 er citeret i Stefan Lindgrens bog: "Lenin".
- 261 Ikke sådan at forstå, at Gorkij var begejstret for Vesten. I 1906 blev Gorkij modtaget med triumftog i USA. Da det herefter blev kendt, at han ikke var viet til den kvinde han boede sammen med fik tonen en anden lyd. Nu blev han afvist fra de amerikanske hoteller og endda offentligt skandaliseret af blandt andet Mark Twain. Med tiden vendte Gorkij tilbage til Sovjetunionen, hvilket viste sig at være langt værre end det puritanske USA. 1934 sattes han i husarrest og omstændighederne omkring hans død 1936, og hans søn 1935, er stadig uafklarede.
- 262 Tal ifølge Stefan Lindgren: "Lenin".

263 Fejltagelserne var mange, og det skulle snart vise sig at kommunisterne ikke havde læst Marx's analyser af pengenes problem særligt grundigt. I mangel af rigtige indtægter, satte gang i seddelpressen. Snart var 10.000 mennesker beskæftiget med at trykke penge. Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin".

264 Stalins mistænksomhed mod alt og alle, som f.eks. resulterede i, at han ikke troede på sine egne efterretningsrapporter om at Tyskland forberedte et angreb på Sovjetunionen, grundede sig nok i hans egen konspiratoriske evne. I Simon Sebag Montefiores bog: "Den unge Stalin" kan man følge Soso Djugasjvili, som Stalin hed dengang, helt tilbage fra hans barndom i Gori, en af de "mest voldsomme byer i zarens rige". Stalins karriere var en usædvanlig rejse via præsteakademiet, hvor han blev marxist. Den senere så enevældige "zar" forsøgte sig både som poet og bankrøver. Stalin hærgede i Kaukasien i samarbejde med Goris politichefs søn Ioseb. I den lovløse superrige olieby Baku praktiserede Stalin terroristens værste kneb og udrensende mangan konkurrent i ly af sin charme. Stalin blev også fængslet og forvist flere gange, men klarede sig alligevel. På et foto fra en forvisningsperiode i Sibirien 1915 ser man Stalin omgivet af 15 bolsjevik-kammerater. Dette foto blev siden retoucheret igen og igen alt eftersom "kammeraterne" blev færre. På det sidste officielle foto var der kun 8 kammerater tilbage som ikke var blevet udrenset af deres "ven". Fotomanipulation blev et af Stalins kendetegn.

Lenin havde som omtalt advaret mod Stalin fra sit sygeleje. I sin iver for at legitimere sig som "Lenins eftertræder" fik Stalin retoucheret sig selv ind på dette foto fra Lenins sidste tid så det ser ud som om Stalin var på besøg: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e3/Lenin_and_stalin_crop.jpg/190px-Lenin_and_stalin_crop.jpg Sandheden kommer altid for en dag. Martin Luther: "En lögn är som en snöboll; ju längre man rullar den desto större blir den."

265 Den 4. januar 1923. Den 23. december 1922 skrev Lenin i sit politiske testamente: "Efter att ha blivit generalsekreterare har kamrat Stalin i sin hand koncentrerat en gränslös makt" ... "och jag är inte säker på att han alltid kommer att tillräckligt varsamt kunna utnyttja denna makt". Kilde: https://sv.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Lenin#De_sista_.C3.A5ren_av_sjukdom Kommunister påstår, at Sovjetunionen havde udviklet sig i en mere human retning med Lenin ved magten. Vjatjeslav Molotov som var udenrigsminister 1939-1949 blev i et interview 1985 spurgt om dette hvortil han svarede: "Säkert inte, Lenin var ju strängare än Stalin". Kilde: Max Jakobson: "Våldets århundrade".

266 Stefan Lindgren: "Lenin".

267 Ifølge den højst usædvanlige politiske aktivist Emma Goldman kaldte Lenin ytringsfrihed for "borgerlig overtro". Han udtalte til hende: "Der kan ikke findes nogen ytringsfrihed under en revolutionær periode."

https://sv.wikipedia.org/wiki/Emma_Goldman#Ryssland Emma Goldman beskrev senere sine oplevelser i "My Disillusionment in Russia"

268 Et øjenvidne beretter: "Sovjet betyder styrelse. Med dem ville man gå direkt från tsarens enevælde och fastställa i lag att varenda by i Ryssland ska bilda styrelse, sovjets. De ska leda allt i byn. Sovjeterna samla sedan i distrik, distrikten i större enheter." Den svenske pilot Anton Nilson som deltog i borgerkrigen på de rødes side er citeret fra "Marxismen i dag" nr. 12 1999

269 Kort efter blev Trotskij forvist til Centralasien, og derefter landsforvist. Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen

270 Leo Trotskij citeret fra "Vad är meningen med kampen mod "trotskismen"?"

271 Kilde: "Oleg Chlevnjuk: "Stalin, Zjizn Odnogo Vo-zjda" her gengivet fra Axess den 9. december 2015

272 Masha Gessen: "Framtiden är historia - Det totalitära Rysslands återkomst"

273 De burde dog også kritisere den manglende åbenhed i egen lejr. Den engelske premierminister Tony Blair har således sørget for, at de engelske arkiver holdes lukket for forskerne. Der må være meget, som ikke tåler dagens lys. Blairs personlige sekretær gennem 10 år, Kate Garvey, blev sidenhen gift med grundlæggeren af Wikipedia, Jimmy Wales, så mon ikke der slipper lidt ud en dag? <https://www.theguardian.com/technology/2014/feb/07/jimmy-wales-wikipedia-interview>

274 Inden da havde Komintern ad snørklede veje flere gange forsøgt at hjælpe og finansiere kommunistiske kupmagere f.eks. i Brasilien 1935, ved hjælp af sin efterretningstjeneste, OMS.

275 Martinus er citeret fra "Åndsvidenskabens nødvendighed" kap. 11

276 Kilde: "Marxismen i dag" nr. 12 1999

277 Alene aug-okt 1936 henretter Stalin 37.808 politiske modstandere.

278 Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin".

279 I 1929 blev hele landbruget tvangskollektiveret

280 På [https://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Kahn_\(architect\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Kahn_(architect)) beskrives en af disse vestlige hjælpere Albert Kahn: "On May 8, 1929" ... "the Soviet government contracted the Albert Kahn firm to design the Stalingrad Tractor Plant, the first tractor plant in the USSR. On January 9, 1930, a second contract with Kahn was signed for his firm to become

consulting architects for all industrial construction in the Soviet Union. Under these contracts, during 1929–1932, Kahn's firm, at its headquarters in Detroit and the especially created design bureau in Moscow, Gosproektstroi, headed by Albert Kahn's younger brother, Moritz Kahn, trained over 4,000 Soviet architects and engineers and designed 521 plants and factories under the First Five-Year Plan."

281 De forfærdelige konsekvenser for det russiske folk var ikke særligt befordrende for den kommunistiske ide. Friedrich A. von Hayek viede sin bog "The Road to Serfdom" til tesen, at kollektiv ledelse af økonomien var dømt til at mislykkes og ende i trældom ligesom han også blev en stor kritiker af Keynes. Hayek lignede den politiker som ville styre "den frie pengestrøm", med en ond diktator, thi pengestrømmen var synonym med livsstrømmen. Erfaringerne fra Sovjetkommunismen så ud til at give Hayek ret. Samme år som russerne smagte den bitre frugt af tvangskollektiviseringen i 1929, smagte Vesten imidlertid på det kapitalistiske systems problem, da børsen på Wall Street krakkede.

282 Ordet "kammerat" har sin oprindelse i det militære. Kommunisterne blev en slags soldater, med opgaven at værne om "proletariatets diktatur".

283 Under Stalins ledelse har 3-60 mio. mennesker måttet lade livet: https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Stalin#Calculating_the_number_of_victims

284 Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin".

285 Kilde: Masha Gessen: "Framtiden är historia."

286 Nikolaj Bucharin skrev en Marxistisk lærebog til proletariatets oplysning, hvori han anvendte ordet "sociologi", hvilket blev kommenteret og latterliggjort af Lenin. Bucharin blev senere henrettet. Kilde: Masha Gessen: "Framtiden är historia"

287 Man ser hvorledes kommunismens intolerance i Sovjetunionen, ligesom den religiøse intolerance i USA, efterlader en gabende uvidenhed om verden udenfor dogmerne. En uvidenhed som gør menneskene til villige soldater mod hinanden.

288 Også prævention var en mangelvare i Sovjetunionen. P-pillen fandtes slet ikke, og kondomerne var elendige. I stedet anvendtes i høj grad abort og i 1984 var der flere aborter end fødsler i Sovjetunionen. Jurij Levadas beskriver i bogen: "Sovjetskij prostoj tjelovek" barnet som en råvare for staten. Det er ikke helt forkert at sammenligne sovjetstatens indstilling til forældrenes rolle som en slags avlsdyr.

289 Tolstoys bog "The kingdom of God is within you" blev først trykt i udlandet og derefter bragt illegalt ind i Rusland. Bogen om at leve kristendommen ud i praksis,

havtede i øvrigt senere i hænderne på en vis Gandhi og fik ifølge Gandhi selv stor indflydelse på hans forståelse og praktisering af ikke vold, "Ahimsa".

290 Her en passage fra bogen om et møde mellem hovedpersonen, grev Pierre Bezuchov, og en fjendtlig fransk officer: *"De så en stund på hinanden og dette blik reddede Pierre. I dette blik, udenfor krigens omstændigheder og standret, opstod en menneskelige kontakt mellem de to mænd. I dette øjeblik oplevede de begge: at de begge var menneskebarn, at begge havde en mor, at de var elskede, at de selv elskede, at de havde været forelskede og gjort både godt og ondt."*

291 En advarsel som ikke er mindre relevant i dag hvor udviklingen har givet menneskene uddannelse og teoretisk adgang til livets store facitter, inden alle forstår og kan anvende dem på den rigtige måde. Ja, den overdrevne teori kan endda gøre dem uegnede til vigtige områder af det praktiske liv. Hver tidsepoke har sine veltalende pseudovidenskabelige "mentale robotter", som i glæde over nyerobret status, og følgende adgang til goderne, ser det som sin fornemste opgave at forfølge de rigtige intellektuelle som de ikke forstår, men ser som en fare for afsløringen af deres egen uformåen og drøm om heltestatus. Martinus advarer med ordene: "... når en opfattelse accepteres af mange væsener, bliver den en kraft, ganske uafhængigt af, om den er logisk eller ulogisk, om den er virkelig eller uvirkelig, om den er sandhed eller usandhed" Citeret fra bogen "Bisættelse" kap. 119.

Konflikten daterer sig tilbage til ideernes oprindelse. Intelligenten er et lige så vel redskab for selvished som for det modsatte. Platons beskrivelse af Sokrates duel med sofistene blev sammen med Jesus møde med farisæerne, vægtige, lærerige eksempler for eftertiden. Sofisterne var skikkelige talere uden moralsk ryggrad. De kunne forvandle enkle og selvfølgelig moralske dilemmaer til abstrakte foretelser for derved at undgå enhver form for personlig forpligtelse i forhold til sandheden. Den egentlige motivation er selvisk og formålet med "værdirelativisme" er egentligt at bevare sin position og privilegier. Det er sådanne pseudo intellektuelle, uanset eventuelle videnskabelige titler, som forsøger forhindre menneskenes udvikling frem mod virkelig viden på alle livets områder.

Jesus opgør med de retorisk snedige farisæere er ikke et enestående eksempel. I en af August Strindbergs romaner "I Havsbåndet" udtaler hovedkarakteren: "... men överallt såg han, hur samma periods människor uttalade samma meningar om samma saker, framkastade flertalsmeningen såsom sin egen, sade fraser istället för tankar, och han upptäckte därvid, att det egentligen var några få andars tankar, som ruminerades av massorna." I et andet værk, "Hjärnornas kamp" udtaler Strindberg følgende: "Det mänskliga framåtskridandet är en funktion av ett fåtal starka hjärnors röjningsarbete, den stora hopen följer endast den utstakade vägen."

Det følgende er en Aztekisk version. Et dikt om den falske vismand:

"Den falske vismand er som en ukyndig læge, en mand, der uden forståelse påstår sig at vide om guderne. Han har sine egne traditioner og holder dem hemmelige. han er stor i munden, forfængeligheden er hans. han gør alt indviklet, han deklamerer og overdriver. Han er som en skarp klippe i folden. En elsker af mørke og slør, en troldkarl, en magiker, en heks, en som åbent stjæler. En forblinder som får folket til at vende sine ansigt bort. Han lægger til side, og gør tingene svære at forstå. Han væver ind i ubegribelighed og forstyrrer tanken; han volder folkenes undergang, på sin mystiske vej ødelægger han alt." Oversat fra "Lyssna vita man!" af Lars Persson

292 Mange nødvendige reformer over hele verden, f.eks. Luthers oprør mod pavemagtens afladshandel, har haft ubehageligt selskab af krig og blodsudgydelser via de mere primitive individer i bevægelserne. Det gælder som altid om ikke i blind tillid til "den stærke mand", at "kaste barnet ud med badevandet".

293 I 1908 nedsablede Lenin Tolstoys religiøsitet og kaldte det: *"Prædiken af noget af det laveste som overhovedet findes på jorden, nemlig religionen, stræben efter at erstatte de officielt tilsatte præster med præster af etisk overbevisning, dvs. dyrkelse af det mest raffinerede og derfor i særlig grad modbydelige præstevælde."* Lenins afslørende svada er her gengivet fra Stefan Lindbergs bog: "Lenin".

294 Citeret fra "Solzhenitsyn – Voice from the Gulag" af Edward Ericson. Den store russiske forfatter Aleksandr Solzhenitsyn, der selv blev født lige ind i revolutionen, levede en stor del af sit liv i den russiske helvedessfære og kunne derfor med fuld ret optræde som sandhedsvidne om den store katastrofe.

295 Dette er navnet på forfatteren Stefan Zweigs enestående tidsbeskrivelse, som burde være obligatorisk læsning for vestens gymnasieelever. Vi får et billede af "verden af igår" altså inden den "gik af lave" og materialismen for alvor eskalerede og stimulerede "dommedagen" omkring århundredeskiftet. Zweig beskriver sin barndom i datidens Wien hvor han med sine kammerater fra overklassen, brugte al tid på ånd, litteratur, teater, musik, poesi, kunst og lignende. Det er denne gyldne periode han beskriver med ordene: *"Den har indpodet mig en lidenskabelig kærlighed til åndeligt liv, som jeg håber, jeg aldrig skal miste, og alt, hvad jeg siden har læst og lært, bygger på hine års støbte fundament."*

296 Da den engelskfødte forfatter Stuart Chamberlain lancerede sine teorier om "Den nordiske races overlegenhed" fik han stor lydhørhed overalt i USA og andre lande. Det er på denne baggrund, at de amerikanske sydstater

først i 1967 ophævede loven mod ægteskab mellem sorte og hvide. Verdens første statslige "Rasbiologiska Institut" blev indrettet i Sverige i 1922 under ledelse af lægen og professoren Herman Lundborg. Tusinder af mennesker blev i tiden derefter steriliseret med tvang, de fleste på grund af psykiske diagnoser, men også 860 transseksuelle mennesker blev tvangssteriliseret i Sverige. https://sv.wikipedia.org/wiki/Tv%C3%A5ngssterilisering_i_Sverige https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Steriliseringar_1935%E2%80%931979.svg

297 Præcis som i Romerriget så Hitler den kristne næstekærlighed som en farlig undergravende fjende. I romerriget blev de kristne forfulgte på forfærdelig vis gennem flere århundreder, men voksede i antal indtil kejser Septimius år 202 udfærdigede et totalforbud mod at konvertere til kristendommen. En efterfølgende kejser Diocletianus skrev år 302: *"Vores skræk er, at de med tiden skal ... infekterer hele imperiet med en ond slanges gift."* Oversat fra Världens Historia nr. 18/2009

298 Racebiologi leder til racisme. Ved en Ku Klux Klan march i Washington den 25. juli 1925 samledes mindst 40.000 hvidklædte mennesker med hætter i "hvid-magt" demonstration på Pennsylvania Avenue. Foto fra demonstrationen: <http://all-that-is-interesting.com/ku-klux-klan-march-washington> Vidnesbyrd om raceforskningen: <http://all-that-is-interesting.com/eugenics-history>

299 Den svenske raceforskning demonstrerer den materialistiske forsknings manglende autoritet på det moralske område. Efter omfattende rejser og analyser af mennesker i Lapland 1913-17, hvor den svenske racebiolog Herman Lundborg overalt blev vel modtaget, kunne han i 1922 udgive sit skrift: "Degenerationsfaren och riktlinjer för dets förebyggande." Lundborgs skrift "Listerlandet" blev beundrende omtalt i Tyskland og anvendt som emperisk argument i den følgende tyske racekrig. Allerede i 20'erne blev skriftet "Raskunskap" uddelt i de svenske skoler og ved en konference i Berlin 1935 udtalte Herman f.eks. om jøderne: *"Det synes mig ändamålsenligt, att de avskiljas helt ur den europeiska samhällskroppen"*. En stats sanktioneret svensk forsker udtalte sig altså utvetydigt for det kommende Holocaust.

Det racebiologiske Institut i Uppsala var til inspiration for den nazistiske bevægelse. Formålet med instituttet var at redde det svenske folk fra "degeneration". Længe forinden havde man f.eks. nøje opmålt ikke mindre end 45.000 værnepligtige på alle tænkelige måder, og påstod herudfra i "*Anthropologia suecica. Beiträge zur Anthropologie der Schweden*" at Sverige havde den reneste gren af den germanske race i verden. Kilde f.eks.: https://sv.wikipedia.org/wiki/Rashygien_och_eugenik_i_Sverige Herman Lundborg, der jo havde talt sig varm for tvangssterilisering, fik i øvrigt i 1927 barn med Maria fra Lapland. Herman blev altså i praksis tiltrukket af en kvinde han selv havde været med til at udelukke rent teoretisk. Livet selv læste korrektur på Hermans teorier. Kilde: Maja Hagerman: "Käraste Herman". http://www.norstedts.se/bocker/114583-karaste-herman_Sverige

300 Kilde: Julian Huxley: "Charles Darwin".

301 I mange lande blev mennesker langt op i det 20 århundrede påtvunget det religiøse, selvom de egentligt var blevet materialister. Hele folkebevægelser udspringer af behovet for at forsvare den materialistiske livsanskuelse. f.eks.: https://en.wikipedia.org/wiki/American_Atheism Andre eks. er Rickard Dawkins bøger.

302 Charles Darwin: "An Agnostic would be the more correct description of my state of mind." Citeret fra: <https://web.archive.org/web/20120612015341/http://www.darwinproject.ac.uk/what-did-darwin-believe-article>

303 Charles Darwin: "An Agnostic would be the more correct description of my state of mind." Citeret fra: <https://web.archive.org/web/20120612015341/http://www.darwinproject.ac.uk/what-did-darwin-believe-article>

Darwins teorier førte naturligvis til hovedbrud for mange troende, men videnskabens opdagelser er ikke noget argument for at affærdige det religiøse spor, eller som Darwin udtrykte det i et svar til en troende 1866: "*I am grieved that my views should incidentally have caused trouble to your mind but I thank you for your Judgment & honour you for it, that theology & science should each run its own course & that in the present case I am not responsible if their meeting point should still be far off.*" Kilde: <https://web.archive.org/web/20120606134531/http://www.darwinproject.ac.uk/entry-5307>

304 På Carnegie Museum i USA fremviser evolutionsantropologen Jeffrey Schwarz f.eks. fosiler, der tydeligvis falder udenfor hypotesen om gradvis udvikling. At Jeffrey i filmen "The trouble with atheism" fremfører en alternativ forklaring til arternes pludselige forandringer viser dog også hvorledes videnskaben ikke kan bevæge sig udenfor sit materialistiske udgangspunkt. Når man støder på anomalier, indfører man blot en ad-hoc teori til at forklare denne, ligesom man undgår at forholde sig til racebiologien som er konsekvensen af dette udgangspunkt. Man påstår, at nye funktioner er som små frø, der først blomstrer når de er udviklede, men et frø kan jo ikke hjælpe det individ som bærer på dette frø i at klare sig bedre i overlevelseskampen inden frøet har manifesteret sig som en ny funktion i det ydre. "Survival of the fittest" er dermed ingen forklaring. Den danske mikrobiolog Søren Johannes Sørensen har ligeledes gennem forskning konstateret, at det ikke er den grådigste bakterie, men den venligste, og mest samarbejdsvillige bakterie som overlever bedst; bakterien, der er parat til at ofre noget for helhedens bedste. Se det var jo overraskende for nogen, men hvordan skulle naturens samarbejde som helhed ellers fungere så fantastisk? <https://www.ineffableisland.com/2019/10/for-bacteria-darwin-was-wrong-survival.html>

305 Da passagerskibet Titanic gik ned sammen med 1500 passagerer i 1912 var der ikke ringe symbolik i passagerernes forskellige reaktioner. Englænderne optrådte høfligt i katastrofens stund, mens amerikanerne var mest optaget af at redde sig selv. Der overlevede procentvis langt flere amerikanere. Kilde: "Världens historia" nr. 7 2009. De store begivenheder som snart befordrede stafetten fra det ene imperie til det næste, var under opsejling; verdenskrigene. Survival of the fittest?

306 Fra August Strindbergs avisartikel: "Tolstojs Demokratism" den 24. oktober 1910.

307 https://sv.wikipedia.org/wiki/Svenska_pansarb%C3%A5ts%C3%B6reningen_B%C3%A5den fik navnet: HMS Sverige [https://sv.wikipedia.org/wiki/HMS_Sverige_\(1915\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/HMS_Sverige_(1915))

308 Det er også i dag en central del af den nyliberale politik at argumentere for nødvendigheden af våbenindustri og medlemskab af Nato. Det fremgår f.eks. af bøger som "Ukraina väcker opinionen – ett nytt säkerhetsläge i Norden".

309 Også Scoutbevægelsen var en slet skjult forberedelse til soldaterlivet. Initiativtageren Robert Baden Powel var krigshelt fra krigen mod boerne i Sydafrika og i bogen "Scouting boys" fra 1908 defineres bevægelsens motto: "*Jeg lover at efter bedste evne forsøge at udøve min pligt mod Gud, fædreland, hjælpe andre og følge spejderloven.*" Bevægelsens motto var "Be prepared". Det var 5 år inden krigen.

310 Det svenske militærs drab på 5 demonstranter i Ådalen i 1931 ledte til en stærk reaktion og udmundede i en lov mod at anvende militære kræfter mod sin egen befolkning. Hændelsen splittede befolkningen i to dele alt efter klasse og stand, men balancen tippede til demokratiets fordel. I Sverige har man i øvrigt, i al stilhed, den 10. maj 2006 ophævet den gamle begrænsning for militærets agerende med lov (2006:343) om "Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning". Herefter kunne man igen indkalde det svenske forsvar for at bekæmpe terrorisme, omend det må ske under politiets ledelse, og ikke mod demonstrationer og lignende. Den samme ændring blev gennemført i Danmark den 8. september 2017.

311 Det er måske ikke så mærkeligt, at Strindberg aldrig posthumt blev begunstiget med Nobelprisen i litteratur idet Sven Hedin og andre militarister gennem længere tid dominerede Det Svenske Akademi som skulle udpege kandidaterne. Poeten Per Hallström, der havde hyllet Hitler som vor tids Napoléon ledte Akademiet 1922-1946, og Sven Hedin var personlig ven med Adolf Hitler og skrev så sent som 1937 bogen "Tyskland och världsfreden" som en hyllning til det fredselkende Tyskland.

312 Som et knopskud af det nyligt grundlagte amerikanske "Womens party". 100 år efter modtog organisationen for udryddelse af atomvåben, ICAN, Nobels fredspris 2017. I sin efterfølgende Nobeltale satte ICAN's leder Beatrice Fihn hovedet på sømmet: *"Man - not women! - made the nuclear weapons to control others"*. <http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/fred/historik/>

313 Stanley Weintraub beretter om hændelserne i "Silent Night: The Remarkable Christmas Truce of 1914"

314 Ifølge dokumentaren "Shadow World" var der tale om hundrede tusinder af skyttegravssoldater som denne berømte juleaften vovede sig op fra skyttehullerne og ud i ingenmandsland for at hilse på "fjenden". Det er dokumenteret på gamle sort/hvide film. Flere steder spillede man endda fodbold.

315 Det er Gunnar Holmberg som i en artikel på nettet nævner disse detaljer, her gengivet fra Olav Johannsons artikel i Kosmos nr. 10/2017.

316 Fornylig gengav Caspar Opitz i Dagens Nyheter indholdet i et brev fra en engelsk soldat som blev solgt på en auktion. Soldaten beskriver i brevet til sin mor det venkabelige samvær som afsluttedes med ønsket om godt nytår og soldaten funderer: *"Jeg kan næsten ikke forstå, at vi har skudt på dem de sidste to uger"*.

317 Efter mordet gik serberne i øvrigt med på alle Østrig-Ungarns følgende krav, uanset hvor urimelige de var. Den østrigske kejser Frans Josef demonstrerede en stolthed og arrogance uden lige.

318 Virginia Cowles bog "Kaisern" gengiver breve fra begge parter, og det fremgår hvorledes den russiske zar endda tilbagekalder den første ordre om mobilisering ved udsigten til krig.

319 Den 29. juli 1913 telegraferede zaren til sin tyske modpart: *"Det ville være ret, at overlade det Østrig-Serbiske problem til Haagkonferencen."* Kilde: Virginia Cowles bog "Kaisern".

320 Den tyske kejser demonstrerede sit hovmed da Tyskland senere afviste præsident Wilsons forslag om en fredsftale; "fred uden sejr" i årene 1916-1917 helt frem til ubådskrigen som vendte stemningen i USA.

321 Zarens militære rådgivere pressede på, og da zaren endelig gav ordre om mobilisering var det generalstabschefens hensigt, at ødelægge telefonen for at undgå endnu en "ydmygende" kontraordre fra zaren. Kilde: Virginia Cowles bog "Kaisern".

322 Delene blev levereret fra USA til Fords fabrik i Köln hvor de monteredes. Repræsentanter for alle Ford-fabrikkerne i Europa, på hver sin side af fronten, kunne under krigens gang fortsat mødes og aftale forretninger i Portugal. "Buisness as usual". Buisness som gjorde at krigen kunne fortsætte. Hitler havde et billede af Ford over sit skrivebord og var inspireret af den nye effektive "samlebåndteknik". På sin 75 års fødselsdag fik Henry Ford i juli 1938 en fortjenstmedalje af Hitler: "Verdienst orden vom Deutschen ADLER". Inspirationen var gensidig. Ford og andre matadorer hjalp gerne Hitler mod "den røde fare", dog ikke dermed sagt, at Ford var tilhænger af krig. Under den 1. verdenskrig var Ford længe imod amerikansk krigsdeltagelse, og fik i 1915 diverse notabiliteter med på en fredsmission til det krigshærgede Europa. Fords fredsskib fik dog ingen videre effekt, og da USA snart ændrede kurs var Ford med på vognen. Titusinder T-Ford biler blev leveret til fronten. Frem til den 2. verdenskrig var man anderledes bedre forberedt og Ford etablerede verdens største fabrik, "Willow Run", for at kunne bygge de mange bombe-fly. Under den 2. verdenskrig producerede USA 300.000 fly. Samtidig stod Ford og General Motors, GM, for hele 70% af bilproduktionen i Tyskland. Hitlers krige havde ikke været mulige uden disse biler og lastbiler. Så sent som i 1940 investerede GM 100 mio. dollar i sin Opel fabrik i Tyskland og overførte vigtige patenter, som f.eks. syntetisk gummi og syntetisk benzin, der var helt nødvendige for de tyske tanks. Da Hitler, med industriens hjælp, kom til magten, kvitterede han ved at afskaffe al skat på nye personbiler i Tyskland.

Det var i øvrigt takket være IBM's hulkort maskiner "Hollerithkort", at nazisterne kunne systematisere sin ekspansion og sætte udryddelsen af jøderne i system. Hvor kan vi læse dette i historiebøgerne? Tyskerne betalte enorme beløb tilbage til ejerne af de amerikanske bilfabrikker i USA under hele krigen via Bank for International Settlements, BIS, i Basel. Det sidste afdrag fandt sted 3 måneder inden sammenbruddet. Opel i Tyskland havde ovenikøbet amerikansk chef, Pege Hoglund, frem til marts 1941. Kilde: artikler i "Der Spiegel" og Anthony C. Suttons bøger, f.eks. "Wall street and the rise of Hitler". To forhenværende slavarbejdere i Nazityskland har i øvrigt i nyere tid lagt sag an mod præsident Bushs familie. Bush farfar Prescott Bush var direktør for den bank som i USA repræsenterede de tyske virksomheder, der anvendte slaver. Kilde: <https://www.theguardian.com/world/2004/sep/25/usa.secondworldwar>

323 Kilde: Gerard Aalders & Cees Wiebes: "Affärer till varje pris".

324 Kilde: Gerard Aalders & Cees Wiebes: "Affärer till varje pris".

325 Det var ikke kun England, men i høj grad også Sovjetunionen der nød godt af "Lend and lease" aftalen med USA. Den beløb sig til totalt 50,1 mia. dollar, modsva-

rende 659 mia. dollar i dagens penge. Sovjetunionen modtog f.eks. 427.284 lastbiler og 1.900 damplokomotiver under krigen mens russerne i perioden selv producerede 446 lokomotiver. I 1945 var ¾ af alle russiske lastbiler leveret fra USA. Stalin udtalte efter sigende til Chrusjtjov: *"If the Unites States had not helped us, we would not have won the war."* Amerikanerne forsynede Hitlers felttog i øst med tusinder af lastbiler samtidigt med at de altså fra øst skulle bekæmpe denne fjende ved hjælp af amerikanske våben. Kilder: Wikipedia og Anthony C. Suttons bøger, f.eks. *"Wall street and the rise of Hitler"*. Mens krigen på film fremstilles som soldaternes krig, er langt de fleste ofre i realiteten civile mennesker. USA's terrorbombninger af Tokyo den 9-10. marts 1945 kostede mellem 97.000-125.000 mennesker livet. Af 1/2 mio. døde japanere i den 2. verdenskrig, var de fleste kvinder og børn. Det var japanerne selv, der lagde ud som første nation, der bombede en storby, Shanghai. Jeg har talt med en kvinde som oplevede bombeinfernoet i Tyskland inden hun kom til Sverige som barn og krigsflygtning. 50 år efter havde hun stadig svært ved at finde ord for at beskrive det hun havde oplevet. Læs også Lars Ericson Wolke: *"Bomba och bränna dom"*.

326 Kilde: August Strindberg: *"En blå bok"* s.1028

327 Kilde: August Strindberg: *"En blå bok"* s.671

328 Hvad Julian Assanges person angår, er det ikke lige så utvetydigt. Assange er utvivlsomt den usædvanlige cryptopioner bag WikiLeaks, der kunne afsløre krigens grusomhed og det diplomatiske rævespil i moderne tid, men også privatpersonen, der flygter fra det svenske retssystem da to kvinder anmelder ham for ikke at ville anvende kondom. Assange henviste til faren for at blive udvist til USA, men det klinger hult i betragtning af at en sådan risiko var mere åbenlys i Storbritannien.

329 Senere kom samme skæbne over Dag Hammarskjöld og Olof Palme. Den svenske overklasse tilgav aldrig, at overklassedrengen Palme blev socialdemokrat. Man lykkedes aldrig at matche den skarpsindige, højtuddannede Olof Palme, før ukendte drabsmænd til sidst tog ham af dage, ligesom tidligere Dag Hammarskjöld.

330 Strindbergs ungdomsven, den senere socialdemokratiske svenske statsminister Hjalmar Branting, undsagde med tiden Strindbergs senere skrifter. Det var netop de skrifter, der markerede Strindbergs fortsatte udvikling. Efter at Strindbergs sociale engagement havde kulmineret, voksede en dybere og dybere åndelig indfaldsvinkel til livet frem i hans litteratur. Branting studsede over Strindbergs *"Blå boken"* og andre skrifter. Han ville have *"den gamle Strindberg tilbage"*. Kilde: Folke Olsson: *"Strindberg"*. Strindberg var med sin skarpe pen nyttig i arbejderbevægelsens fødselsfase. Men Strindberg var ikke *"flokmenne-ske"*. Hans åndelighed var imod massebevægelser.

331 Esaias Tegnér: *"Vad du ej klart kan säga vet du ej (...) det dunkelt sagda är det dunkelt tänkta."* Strindberg var klar i spytet. Han initierede en hel ny form for skuespil. *"Intima teatret"*, skulle sidenhen danne skole over hele verden. Livets vigtige konflikter skulle være i fokus, ikke sløvende underholdning. På Teatret kunne mennesket få hjælp til at opdage og håndtere sine sjælelige sider og vågne til åndeligt liv i modsætning til en teaterform som udelukkende har målet at skabe spænding ved at placere mennesker i kontrast til andre mennesker. Man har overset livets vigtigste spænding; den indre sjælelige kamp mellem selviskheden og kærligheden i det enkelte menneske. Den kendte Strindberg til.

Skuespilleren August Falck som var Strindbergs tro følgesvend på teatret, beskrev senere hvorledes Strindberg også som dramatiker mødte ond modstand: *"När jag nu går igenom skörden av recensioner, kan jag icke undgå att konstatera den systematiske ovänlighet, som mötte och följde företaget."* Jeg citerer her fra s. 336 i August Falck: *"5 år med Strindberg"*. Strindberg var pioneren, der *"gik foran flokken"*. Kun 23 år gammel skrev Strindberg mesterværket *"Mester Olof"* og befandt sig med tiden på grænsen for hvad menneskene kunne håndtere indenfor det hidtidige verdensbillede. Han udtrykte behovet for en åndelig reformation, der skulle forene religion og videnskab. Allerede i sin usædvanlige selvbiografi *"Tjänstkvinnans son"* omtaler han profetisk *"den kommande själsvetenskapen"*, og hans selvbiografi har da også undertitlen *"En själs utvecklingshistoria"*. Fokus for beskrivelsen af sit hændelsesrige liv var altså ikke de ydre hændelser, men den indre udvikling som de spejlede. I Strindbergs sidste dagbogsoptegnelser, udgivet under titlen *"Blå böcker"*, spekuleredes også over den åndelige videnskab. Strindberg fornemmede hvad komme skulle.

332 De følgende ord af Blaise Pascal skrevet for over 300 år siden kunne meget vel være skrevet om Strindberg: *"När man möder en naturlig stil bliver man måbende og begejstret thi man ventede sig at finde en forfatter, og man finder et menneske."*

333 I George Orwells senere *"Politics and the english language"* forklarer Orwell styrken i enkelheden: *"Never use a long word where a short one will do."* - *"If it is possible to cut a word out, always cut it out"* - *"Never use the passive where you can use the active"* - *"Never use a foreign phrase, a scientific word, or a jargon word if you can think of an everyday English equivalent."* Akademikeren Orwell tog selv arbejde som kulminearbejder, opvaske og lignende. De *"almindelige menneskers liv"* var mere end blot statistiske enheder som akademikeren kunne jonglere med. Nu fandt de også vej ind i den literære virkelighed. Sproget behøvede ikke være forfinet for at kunne frigøre menneskene. I bogen *"Animal farm"* anvender Orwell børnenes fabelsprog til at beskrive hvorledes de *"revolutionære"* alt for let glemmer og forråder deres egen vision som kort forinden demonstreret i Rusland.

- 334 Strindberg anvender udtrykket i "En blå bok" s.621 og andre steder. Her et citat fra "Vivisektioner": *"Någon aning om sveket måste emellertid mänskan ha, då man nästan enhälligt ropar på en frågas nedläggande efter längre rivande i den samma, emedan man fruktar få se hela eländet (sanningen) blottat; och icke utan grund är det som sanningen blivit ansedd cynisk, rå, farlig. Att bli sannfärdig, visa sig sådan man blivit, säga sina meningar, sådana de födas spontant i ens hjärna är livsfarligt, och de försök som gjorts ha alltid haft menliga följder. När Rousseau är nog oklok omtala att han stulit en bandstump i sin ungdom, så begagnas denna bandsstump sedan för att strypa hela hans tänkar-existens."* Det samme blev Strindberg til del. Gennem årtier har man forsøgt at lukke munden på Strindberg, få ham til at ligge stille i sin grav, ved hjælp af nogle hårrejsende udtalelser om kvinder man tog ud af helheden i hans omfattende værk. Strindberg giftede sig med stærke kvinder og hans ægteskaber var derfor ikke uden ballade. Når det gik højt, var han nervøs for, at kvinderne ville idioforklare ham således som han demonstrerede i flere af hans romaner. Værket "En dåres försvarstal" blev skrevet i forbindelse med processen mod hans tidligere kone. Det var Strindbergs opfattelse at den ulige kønsfordeling i det ydre, ikke afspejlede de virkelige magtforhold mellem kønnene. Den ene form for magt legitimerer ikke den anden.
- 335 Det er her Spengler udvikler sin tese om de 8 store verdenskulturer: at de blomstrer, visner og forfalder efter tur. i Svante Nordins bog: "Hitlers München" beskriver Svante hvorledes Spengler når frem til opfattelsen at Tyskland skal rejse sig og blive den nye stormagt i form af en arbejdernes revolution. Ikke i form af bolsjevisme eller som Eisners kup i München, en revolution uden anarki, et diktatur "som Napoléons". Spenglers ord var i realiteten med til at bane vej for nazismen.
- 336 Det er skæbnens ironi, at det blev Wilson som ledte USA ind i den første verdenskrig. Wilson som dagligt læste Bibelen, ændrede opfattelse i takt med optrapningen af de tyske ubådsangreb som i foråret 1917 sænkede 8 amerikanske skibe. På kort tid skabtes på Wilsons ordre et uhyre propagandapparat, "Creelkommissionen", som i løbet af 6 måneder vendte den amerikanske opinion til at ville krigen, ja til at ligefrem kræve den af sin regering. Den omfattende informationskampagne, "Committee on Public Information", inkluderede 6.000 pressemeddelelser, hver 14. dag uddeltes infoblade til 100.000 lærere over hele nationen, 200.000 dias blev udgivet til at ledsage foredrag og 1.438 forskellige plakater blev skabt til ophængning i kirker, skoler og foreninger. Her udvikledes de stereotyper, der skulle lede menneskene i krig, som f.eks. foto på tyskere, der spiddede babyer på bajonetterne. Kilde: Jan-Olof Rönn: "Utan media kan du inte starta ett krig".
- 337 Citeret fra Wilsons tekst den 31 marts 2017
- 338 Andre afgørende elementer i Wilsons punkter var frihandel, forbud mod hemmelige aftaler mellem nationerne, verdenshavens ukrænkelighed og nedrustning.
- 339 Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen. Berlingske Forlag
- 340 Industrimanden Henry Ford spillede også en afgørende rolle i og med hans tro på at præsident Wilson var redskab for en påstået hemmelig jødisk verdenskonspiration. En påstand som jeg senere skal vende tilbage til.
- 341 Dolkestødslegenden: <https://sv.wikipedia.org/wiki/Dolkest%C3%B6tslegenden> Nederlaget skulle senere lede general Ludendorff i armene på Hitler. Der skete det at Ludendorff fandt sig en ny elskerinde, Mathilde Kemnitz, som fortalte Ludendorff, at nederlaget i krigen ikke var hans fejlbedømmelse, men skyldtes en djævelsk sammensværgelse mellem jøder, jesuitter, frimurere. Selv kristendommen tjente ifølge Kemnitz denne plan. Læs mere om dette i afsnittet om Zions protokoller. General Ludendorff var en af Hitlers medsammensvorne ved kuppet i München, og det var ham som i 1935 udviklede og publicerede teorien om "Den totale krig".
- 342 Frankrigs udenrigsminister Barthou arbejdede hårdt på at få Sovjetunionen med i Folkeforbundet hvilket lykkedes den 18. september 1934. Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen. Måske blev Louis Barthou kort herefter straffet for denne handling. Sammen med Jugoslaviens konge bliver han dræbt ved et attentat af en "bulgarsk revolutionær". Den hemmelige undersøgelse af de dræbende kugler kan ikke bekræfte den officielle version, men viser, at de er affyret af en af det franske politis pistoler. https://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Barthou Det er en kendsgerning, at det franske politik var gennemkorrumpet i 30'erne. En lang række mærkelige skandaler afløste hinanden. Det er ikke helt tilfældigt, at det netop var i Frankrig man lykkedes at camouflere mordet på Ivar Kreuger som et selvmord. Nikola Majstrovic dokumenterer korrupsionen i "Sanningen bakom Kreuger-kraschen".
- 343 Des mere den nye tyske "fører" trodsede udlandet, des mere populær blev han i Tyskland. Versaillesfreden lagde grunden for revanchismen. Tyskerne overså eklatant, at de havde hovedansvaret for den 1. verdenskrig ligesom for angrebskrigen i 1870.
- 344 Tyskland meldte sig ud efter Hitlers magtovertagelse.
- 345 Keynes bog: "The economic consequences of the peace". Keynes beskrev den lidet opmuntrende atmosfære på fredskonferencen. Frankrigs Georges Clemenceau forventede sig f.eks. fortsat periodisk tilbagevendende europæiske borgerkrige. For Clemenceau handlede konferencen derfor om at forsvage Tyskland mest muligt, for på den måde at udsætte den næste krig, i stedet for at garantere freden.

346 Konsekvensen af at trykke flere penge blev demonstreret ind i det absurde. Den 5. november 1923 nåede købsprisen for 1 dollar op i 4.200.000.000.000 mark. Ved det efterfølgende seddelbytte den 12. november 1923 fjernede man 11 nuller fra beløbet. 1 bio mark blev til 1 rigsmark. Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen

347 Keynes pegede på, at kanslerens overdrevne nedskæringer forstærkede folks længsel efter "forandring". Ifølge en artikel af Poul Høi i Berlingske tidende den 27. december 2017 beskar kansleren udgifter til sundhedsvæsenet med 72%, udgifter til beboelse med 96%, udgifter til infrastruktur med 43% og til uddannelse med 28%.

348 Keynes ord til Elixabeth Wishemann er citeret i SvD den 18. januar 2019. I den følgende krig produceredes alene i USA over 3 mio. køretøjer, 7000 skibe og 300.000 fly. Man må sige, at Keynes ønske var gået i opfyldelse.

349 Kilde f.eks.: Nikola Majstrovic: "Sanningen bakom Kreuger-kraschen"

350 Kilde: Nikola Majstrovic: "Sanningen bakom Kreuger-kraschen"

351 Kilde: Blandt andet https://en.wikipedia.org/wiki/J._P._Morgan_Jr. Ligeledes: Aldoux Huxley: "An Encyclopaedia of Pacifism", der refererer officielle britiske tal.

352 Det følgende er en liste over nogle af de lande, der modtog lån fra Kreugerkoncernen. Der er tale om mange mia. kr i nutidspenge. Jeg har for alsidighedens skyld her anvendt Professor Robert Kristensson bog: "Ivar kreugers Italienska affärer" som kilde: Polen 211 mio., Grækenland 40 mio., Ecuador 13 mio., Frankrig 412 mio., Jugoslavien 121 mio., Ungarn 198 mio., Letland 33 mio., Rumænien 165 mio., Lithauen 33 mio., Danzig 5 mio., Bolivien 11 mio., Estland 7 mio., Guatemala 13 mio., Tyrkiet 55 mio. og Tyskland mindst 687 mio.

353 Kilde blandt andet: https://en.wikipedia.org/wiki/J._P._Morgan_Jr.

354 Nikola Majstrovic argumenterer omkring dette i "Sanningen bakom Kreuger-kraschen". Kreuger tilbyder f.eks. Tyskland et lån på 125 mio. dollar den 23. oktober 1929 dvs. dagen inden børskrakket den 24. oktober 1929. Kreuger overlevede krakket bedre end de fleste hvilket illustreres af, at han, trods børskrakket, kunne underskrive det omfattende lån den 26. oktober 1929. Stemmer det med billedet af "den konkursramte Kreuger"?

355 Avisernes falsknerier blev siden kopieret i Financial Times og andre ansete aviser på den anden side af Atlanten, hvilket tilsyneladende netop var målet.

356 Hjalmar Schacht havde hjulpet til med at bremse den galloperende tyske inflation fra 1000% til 15%, hvilket gjorde ham til Riksbankschef for livstid. Tyskerne kunne indtil videre slippe for at hente deres løn i trillebør. 1923, da man bad Schacht om hjælp, var vekselkursen 4,2 mia. mark pr. dollar. Schacht havde imidlertid andre planer. Han blev mere og mere utilfredshed med den daværende regering og mere og mere imponeret af Hitler. Schacht havde et stort internationalt kontaktnet, og spillede en afgørende rolle i finansieringen af den tyske krigsmaskine.

357 Kilde til det sidste om facismen: https://en.wikipedia.org/wiki/J._P._Morgan_Jr.

358 Hjalmar Schacht lykkedes at få storindustrien til at bidrage til Hitlers valgkampagne med 3 mio. Reichsmark.

359 Hitler blev mærkeligt nok pengemagtens kandidat selvom Nationalsocialisternes partiprogram den 24. februar 1920 udover de nationalistiske og racistiske paroler talte om at staten skulle "afskaffe indtægter uden arbejde", "inddrage krigsformuer" og "nationalisere selskabsvirksomheder". Efterhånden som Hitler nærmede sig regeringsmagten ændredes dette, og partiprogrammets pkt. 17 om ejendomsretten blev tandløst. Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen Berlingske Forlag. Dele af partiprogrammet ligner til forveksling kommunisternes: pkt. 11 taler om "At indkomster uden arbejde og indsats bringes til ophør, at renteslaveriet forbydes" og pkt. 12: ".inddragelse af penge tjent på krigen", pkt. 14: "Tantieme på alle storvirksomheder", pkt. 17: "Jordreform" .. "vederlagsfri ekspropriation af jord til formål, der tjener det fælles bedste", "fattige forældres børn, der viser specielle anlæg, bliver uddannet på statens bekostning", pkt.21: "Fremme folkesundheden ved at beskytte såvel moder som barn, ved at forbyde, at børn anvendes i arbejdet", pkt. 23: ". ad lovgivningens vej sætter ind mod bevidst politisk løgn" og pkt. 25: ".der skabes en stærk centralmagt i landet". Partiprogrammet var naturligvis først og fremmest til for at vinde massernes tilslutning så man efterfølgende kunne kuppe sig til den totale magt. Programmet indeholdt en lang række bestemmelser, der skulle favorisere tyske statsborgere, og bekæmpe "den jødisk-materialistiske ånd".

360 Hindenburg udtalte at: "Det tyske folks ve og vel forbød ham at overdrage magten i et enkelt partis hånd." Kort efter skulle Hindenburg alligevel overdrage magten til en enkelt person. Inden 3 måneder var gået oplystes Tyskland af brændende bogbål. Det må synes temmelig mærkeligt, at man kan tro på Hitler som allerede den 8-9. november 1923 havde forsøgt "marchere" og kuppe sig til magten ved det berømte "kup i ølkælderen" Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen

361 https://en.wikipedia.org/wiki/Marinus_van_der_Lubbe

362 Bogen skrev han under sit fængselsophold efter det første kupforsøg. Hitlers nye plan gik derefter ud på at overvinde demokratiet med sine egne midler. På demokratisk vis skulle man først tage fuld kontrol over hæren, hvorefter det egentlige kup kan finde sted. Begivenhederne omkring "Rigsdagsbranden" 1933 og "de lange knives nat", opgøret med det ulydige SA 1934 blev opfyldelsen af planerne. Påstanden om at Rigsdagsbranden var iscenesat har imidlertid mødt modstand hos forfatteren Fritz Tobias som i sin bog "Der Reichstagsbrand" påstår, at der var tale om den ensomme gerningsmand. Det endelige svar svæver i det uvisse, som det gør med hensyn til så mange andre afgørende historiske detaljer, men Indicierne er stærke. Den 31. januar skrev Goebbels i sin dagbog: "*Foreløbig vil vi se bort fra direkte modforholdsregler (altså mod kommunisterne)*,. *Det bolsjevistiske revolutionsforsøg skal først flamme op. I det rigtige øjeblik slår vi til.*" Bortset fra lokale demonstrationer og mindre episoder var de "kommunistiske kupmagere" resultatet af Hitlers tankekonstruktion. Nazistpartiet voksede for hver gang Hitler tordnede om den overhængende fare fra kommunisterne. Rudolf Diels arbejdede for Göring og bevidner i bogen "Lucifer ante portas" hvad Hitler sagde ved ankomsten til Riksdagen, der stod i luer: "*Hver eneste kommunistisk partifunktionær skal skydes, hvor han end befinder sig. De kommunistiske parlamentsmedlemmer skal hænges endnu i nat. Alle, der står i forbund med kommunisterne skal arresteres. Heller ikke socialdemokrater og Reichsbanner kan skånes længere.*" Allerede samme nat blev 4000 partifunktionærer arresteret, og samme dag lød det i den første offentlige bekendtgørelse, dateret samme dag som branden den 27. februar, at branden var indledningen til en borgerkrig hvorfor man havde set sig nødsaget til at arrestere kommunister og socialdemokrater. Alt gik lige efter bogen. Læs mere om "false flag-metoden" i del 3 af denne tekst.

363 Rigsdagsbranden: http://www.youtube.com/watch?v=kfQiy0_6BIo I retsopgøret efter krigen påstod en tysk general, Franz Halder, at Hermann Göring havde sagt, at han var med til at sætte ild til den tyske rigsdag. https://en.wikipedia.org/wiki/Hermann_G%C3%B6ring#Reichstag_fire Göring benægtede til det sidste at han havde noget kendskab til brandstiftelsen.

364 Kilde: Dokumenter i NSDAP's hovedkvarter, her gengivet fra "Hitler".

365 Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen Den svenske digter Bertil Malmberg, bosat i Bayern, besøgte Dachau og berettede om misforholdene.

366 Hjalmar Schacht lykkedes efter krigen på mærkværdig vis at rense sig, selvom han var minister helt frem til 1943. Det mislykkede mordforsøg på Hitler i 1944 udmundede i en større udrensning. Schacht som var antisemit, havnede nu selv i Kz-lejr, 67 år gammel. Schachts bog "Opgør" er et vidneudsagn om en diktator på nært hold.

Hitlers vej til magten beskrives: "*Han pegede blot på målet. Han sagde "sådan" og ikke "hvordan". ... "Han forlangte blot magten til sig selv og til sit parti. Hvis han fik magten ville han befri folket for elendigheden." ... "Han opdagede hurtigt og instinktivt hvordan de forskellige mennesker, han kom til at stå overfor skulle behandles, for at de kunne føle sig tiltrukket af ham. Han sagde netop det til hver enkelt, som den pågældende helst ville høre. ... "Hitler var blevet en mester i skuespillerkunsten.*" Beskrivelsen kan suppleres af Stefan Zweig's bog: "Verden af igår" hvor nazisternes metode beskrives således: "*Den gav altid kun en lille dosis ad gangen, derpå fulgte så en lille pause. Bestandig kun en lille pille at sluge, og derefter et øjeblik til at afvente i, om den havde været for stærk, om verdens samvittighed nu også kunne holde til den dosis.*" Det er værd at huske på.

367 Af vigtige amerikanske investorer kan nævnes General Motors og Prescott Bush, farfar til præsiden George W Bush.

368 Allerede i "Mein kampf" kunne man i 1925 forvise sig om Hitlers planer for det kommende "Lebensraum". Danmark udmærkede sig i øvrigt i forhold til alle sine nordiske naboer, ved at producere flere fødevarer end landet selv konsumerede. Det er ikke mærkeligt, at Tyskland besatte Danmark ligesom også Østeuropa var et stort kornkammer.

369 Selvom den kommende krig lagde store dele af Europa i ruiner, var størstedelen af krigens ofre mennesker udenfor Europa. I Kina døde flere mennesker end i Japan, Italien og Tyskland tilsammen. I mange lande blev de undertrykte mennesker tvunget ind i en krig de ikke havde noget at gøre med. Selv om 3.000 Auberoriginals kæmpede side om side med australiensere fik de f.eks. først valget i 1967. I New Zealand kæmpede 16.000 maorier for briterne og i Korea. 200.000 kvinder fra Filipinerne, Malaya og Burma blev med tvang placeret på Japans uhyggelige soldaterbordeller overalt i imperiet. Også indenfor Japans grænser arbejdede slavearbejdere og mange af ofrene for atombomberne var kinesiske og koreanske slavearbejdere. I Østafrika/Kenya døde ikke mindre end 44.000 soldater, uden at deres enker eller de som overlevede fik den rette pension. På fransk side kæmpede f.eks. soldater fra Senegal og Algeriet. De algeriske soldater fik efter krigen ret til en pension på 1/7 af deres franske soldaterkammerater. Da en større gruppe afrikanske soldater i Thiaroyelejren i 1944 protesterede over udebleven løn blev 35-300 soldater simpelthen dræbt. Det blev tydeligt hvis frihed det var de kæmpede for. Kilde: Folke Schimanski: "De bortglømda". Også i den 1 verdenskrig. blev 1 mio. soldater rekrutteret fra Frankrig og Englands kolonier.

370 Kilde: Gerard Aalders & Cees Wiebes: "Affärer till varje pris"

371 Den omfattende camouflage er i øvrigt forklaringsgen på, at tyskerne så hurtigt genetablerede sin krigsmagt helt udenom Versaillesaftalerne. Man havde gemt både kapital og knowhow udenlands. Tysklands største våbenproducent Krupp overførte f.eks. sine licenser, nøglepatenter og hemmelige processer til den svenske våbenfabrikant Bofors til gengæld for en større aktiepost i firmaet. Rheinmetall-Borsig, Tysklands 2 største våbenproducent etablerede endda en moderne ammunitionsfabrik i Leningrad; "Putilovverken". De tekniske forbindelser blev først afbrudt i midten af 30'erne. Kilde: Gerard Aalders & Cees Wiebes: "Affärer till varje pris".

372 I "Affärer till varje pris" videregives dokumentation fra det hollandske udenrigsministeriums arkiver: Departmental Archives code 3, Folder 313.22.

373 Beskrevet i Gerard Aalders & Cees Wiebes: "Affärer till varje pris"

374 Citeret fra F. S. Heffermehl 2000: "Peace is possible".

375 1946 indrømmede den tyske minister for oprustning, Albert Speer, under en afhøring, at de allieredes bombninger, lig udslettelsen af Hamburg, ville have ledt til Tysklands sammenbrud hvis de resterende 5 største byer var blevet bombet på samme vis. De 3 bombeangreb på Hamburg i juli og august 1943 satte hele byen i brand. 71% blev totalt udslettet, 40.000 mennesker blev dræbt på en gang og andre hundrede tusinder sendt på flugt. Kilde: Weekendavisen den 13. - 19. marts.

376 Kilde: artikler i "Der Spiegel" og Anthony C. Suttons bøger, f.eks. "Wall street and the rise of Hitler".

377 Den amerikanske professor i økonomi ved California State University, Antony C. Sutton, beskrev for nogle år siden hvorledes de skjulte sammenhænge fortsatte videre ind i den Kolde Krig. Sutton, som forsker ved Stanford University's Hoover Institution, konkluderede i et større værk i tre dele: ""Western Technology and Soviet Economic Development", at vesten havde spillet en helt afgørende rolle i opbygningen af Sovjetunionen og at man derefter, i både den 2. verdenskrig., Koreakrigen og Vietnamkrigen, egentligt havde været i krig mod sin egen teknologi, dvs. industriprodukter eller deres efterligninger man selv havde profiteret på at formidle til Sovjet på direkte eller indirekte vis. Sutton gjorde sine påstande endnu mere utvetydige i sin bog "National Suicide: Military Aid to the Soviet Union", hvilket ledte til, at han blev tvunget bort fra The Hoover Institution. Han havde jo stillet spørgsmålstegn ved dogmet om "kampen mod kommunismen", ved at påpege, at USA var med til at finansiere Sovjetunionen og dermed direkte eller indirekte været med til at bevæbne begge sider i konflikterne i Korea og Vietnam. Suttons egen konklusion om disse krige var, at de blev organiseret "to generate multibillion-dollar armaments contracts." Citeret Antony C. Sutton: "Wall street and the rise of Hitler".

378 Selv julen skulle "omprogrammeres": <http://varldenshistoria.se/krig/andra-varldskriget/nazism/hitler-ville-stjala-julen-fran-jesus>

379 Tjekkoslaviet rummede et utal af nationale mindretal og Hitler kom med grundløse påstande om, at de tyske mindretal i Tjekkoslaviet blev undertrykt, og hele Europa købte den tyske propagandaversion, mens man lod Tjekkoslaviet i stikken.

380 Det var formelt den italiensk diktator Mussolini, der fremkom med det "kompromisforslag", der skulle "løse" det af tyskerne skabte "problem" i Tjekkoslaviet. I realiteten var forslaget produceret af tyskerne. Det ved man blandt andet fordi forslaget i sin helhed blev telegraferet til Mussolini i Rom, der herefter fremførte det på mødet i München. Jan Masaryk søn til Tjekkoslaviets grundlægger Thomas Masaryk mødte op hos den engelske premierminister i London, hvor han forfærdet fik at vide, at hans eget land ikke engang var indbudt til konferencen, hvorefter han udtalte de profetiske ord: "*Hvis de har reddet mit land for at redde verdensfreden, skal jeg være den første til at lykønske dem. Men hvis ikke, mine herrer, da Gud være dem begge nådig*". Tjekkoslaviets daværende præsident, Edouard Benes, var mere klar i spyttet: "Vi er offer for et fejlt forræderi".

381 Det hører med til historien, at også Polen og Ungarn tog for sig og annekterede en del af Tjekkoslaviet henholdsvis 1938 og 1939. Det er ikke uvigtigt i betragtning af, at Polen kort efter selv bliver annekteret. Ungarn bliver senere allieret med Tyskland, Italien og Japan. Det samme gælder Rumænien, den nye stat Slovakiet og Jugoslavien.

382 Også angrebet mod Polen forudgås af en stribe tyske anklager om at Polen ikke vil respektere de tyske mindretal. Dernæst følger påstanden om, at polske soldater skulle have overfaldet en radiostation i Gleiwitz i Schlesien. I realiteten var der tale om en falseflag operation udført af tyske soldater i polske uniformer. Angrebet fandt sted den 31. august, dvs. dagen inden Tysklands angreb på Polen. Sådanne propagandaoperationer er en del af krigens virkelighed. Mere om dette senere.

383 Hele mødesprotokollen er gengivet som kopi af originalen og oversat til svensk i Peter Longerichs bog: "Hur förintelsen planerades - Wannsee-konferensen 1942". Hitler ville ifølge historieprofessor Peter Longerich til at begynde med også anvende jøderne som en slags gidsel i forhandlingerne med USA, men dette blev unødvendigt efter Pearl Harbour og den følgende tyske krigserklæring mod USA 4 dage efter, den 11. december 1941.

384 I en tale den 30. januar 1939 sagde Hitler: "*Jøden skal ikke udrydde de europæiske folk. Han vil falde som offer for sit eget angreb.*" Noget lignende blev gentaget januar og februar 1942, altså kort efter krigserklæringen mod

USA. Kilde. Max Domerius "Hitler" Vol. II her gengivet fra Peter Longerich: "Hur förintelsen planerades - Wannsee-konferensen 1942".

385 https://sv.wikipedia.org/wiki/Aktion_T4#De_f%C3%B6rsta_gasningarna

386 Se f.eks. Peter Longerich: "Hur förintelsen planerades - Wannsee-konferensen 1942".

387 Roosevelt fortsatte: "*De fredselkande nationer må gøre en forenet anstrengelse for at modsætte sig de traktatkrænkelser og den ligegyldighed overfor menneskelige instinkter der nu skaber internationalt anarki og usikkerhed, som man ikke kan undrage sig blot ved isolering eller neutralitet.*" Kilde: "Verden siden 1914" af T. Vogel-Jørgensen

388 Det er en mærkeligt, at læse mellem linjerne i Roosevelt's årlige tale om nationens tilstand 1939: "

Der vil komme en tid i menneskenes skæbne, da de må være beredt på at forsvare ikke blot deres hjem, uden troens og menneskelighedens grunsætninger på hvilke deres kirker, deres statsform og selve deres civilisation hviler."

I en ny og afgørende tale 1940 sagde Roosevelt: "Det handler om den nationale sikkerhed" ... "Vi må udgøre demokratiets vældige arsenal" ... "for at møde truslen mod vores demokratiske overbevisning". En ny doktrin var født.

389 De mange citater fra mødet på Atlanten er gengivet fra "Elliott Roosevelt: "As He Saw It". Præsidentens vision er i harmoni med frihedsgudinden, der symboliserer friheden på alle verdens have og kontinenter. Amerika ønskede fri adgang overalt, ligesom Englænderne i sin tid havde gjort det overfor den kinesiske kejser.

390 Det var som altid våbenproducenterne, der profiterede mest på bombningen af Pearl Harbour. En undersøgelse viste, at den øverstkommanderende på øen ikke fik adgang til vigtige informationer, der kunne have advaret ham bedre mod angrebet, som på en gang vendte opinionen og fik USA til at erklære krig. Kilde: https://en.wikipedia.org/wiki/Walter_Short Ifølge Dusko Popop, der var serbisk dobbeltagent for de allierede, havde han allerede i august 1941 meddelt FBI at japanerne ville angribe amerikanernes stillehavsflåde. Hoover benægtede senere, at han overhovedet kendte Popop, omend FBIs egne dokumenter senere beviste det modsatte, at Hoover kente Popop personligt. Som en anekdote beskrevet i "Allt om historia" nr. 15 2008 kan det i øvrigt nævnes at Popop dannede model for MI5 agenten Ian Flemmings romankarakter "James Bond". Den store japanske flåde, bestående af langsommelige hangarskibe med mængder af følgefartøjer, på et tidspunkt hvor Japan allerede havde opført sig som en aggressiv krigsførende magt i 4 år, altså midt i en krigstid færdedes helt ubeset i 11 dage, 6.000 kilometer over havet, for at nå sit mål. USA's tre største hangarskibe var i øvrigt ikke i

havn. <https://www.timeanddate.com/worldclock/distanceresult.html?p1=248&p2=103> Den amerikanske krigsminister Henry L. Stimson skrev i øvrigt 10 dage før angrebet på Pearl Harbour at han i en samtale med præsidenten havde talt om "*hvordan vi skal manøvrere dem (japanerne) til en position hvor de affyrer det første skud uden at vi rammes af alt for store skader.*" Oversat fra Daniel Smith: "100 saker de inte vill att du ska veta". Efter krigen blev den store misforståelse genstand for en større undersøgelse og gentagne forhør i kongressen hvilket udmundede i en rapport i 39 volumener 1946. At Hawaii i øvrigt var centrum for USA's stillehavsflåde og siden ferieø for de rige skyldtes i, at Hawaii annekteredes af amerikanerne år 1900 på trods af, at øens selvstændighed inden da var anerkendt af flere stater. I 1959 blev Hawaii USA's delstat nr. 50.

391 https://en.wikipedia.org/wiki/World_War_II_casualties#Human_losses_by_country

392 I okkuperingsdirektivet JCS 1067 beordrede USA's okkuperingsstyrker: "*Take no steps looking toward the economic rehabilitation of Germany.*"

393 Næsten som en gentagelse af tiden efter den 1. verdenskrig, hvor millioner af mennesker også døde af sult som følge af sejrherrenes blokade, altså efter at kapitulationen havde fundet sted.

394 I England blev 130.000 tyske krigsfanger f.eks. udkommanderet til arbejde i landbruget for 4 shillings pr uge, modsvarende en normalløn på 3 shilling pr. dag. <https://www.historytoday.com/archive/postwar-germany-britains-lost-opportunity>

395 Den "etniske udrensning" som tyskerne selv havde gjort sig til talsmand for kom efter få år over dem selv. Bogen "A terrible revenge" af Alfred Maurice beskriver hvorledes mindst 2 mio. tyskere blev udryddet og 15 mio. forflyttet fra deres hjemstavn, altså efter afslutningen på den 2. verdenskrig. Juristen Alred Maurice er FNEkspert i international lov.

396 S. P. MacKenzie: "The Treatment of Prisoners of War in World War II" The Journal of Modern History, Vol. 66, No. 3. (Sep., 1994), side 487-520. og Jonas Tjersland: "Tyske soldater brugt som mineryddere" i Verdens Gang den 8. april 2006.

397 Først i 2015 kom filmen "Under sandet" om de tyske soldater, der ryddede miner på den danske vestkyst.

398 https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_concentration_and_internment_camps#After_World_War_II

399 Anderledes varsomt behandlede man Hitlers stedfortræder, Rudolf Hess, nr. 2 efter Hitler i det tyske nazistparti. Hess blev arresteret da han, efter sigende, rejste på "fredsmission" til England i 1941 og derefter holdt isoleret

frem til sin død i 1987. I 1960erne var han den eneste fange i et større fængsel, Spandaufængslet, med plads til 600 personer. Hvad var det mon for hemmeligheder Rudolf Hess tog med sig i døden? Hvad var det offentligheden ikke måtte få at vide?

400 Det amerikanske militær, der på det pågældende tidspunkt helt beherskede det japanske luftrum, kastede sandsynligvis atombomberne over Hiroshima og Nagasaki for at afprøve bombernes effekt og skræmme Sovjetunionen. Det er ikke den officielle version, som vi kunne læse i historiebøgerne og som stadig overlever alle fakta. Se f.eks. her: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/den-krigsdampande-bomben> I virkeligheden var det næppe atombomberne, der fik Japan til at overgive sig. Da Hiroshima blev bombet var ikke mindre end 64 japanske byer allerede blevet sønderbombede, og angrebet på Tokyo i marts kostede flere dødsfald end Hiroshima, uden at det fik Japan til at give op. Den japanske marine var på det pågældende tidspunkt besejret, og der var i realiteten kun det forarmede fastlands eventuelle modstand tilbage. USA frygtede de formodede omkostninger ved en invasion, men spørgsmålet er om den ikke var kommet under alle omstændigheder. En eventuel blokade er en af mange muligheder. I bogen "Racing the enemy" (2006) viser Tsuyoshi Hasegawa, at Japan vidste at krigen var tabt og udelukkende forsøgte at forhandle sig frem til bedre vilkår for kapitulation. Hele pointen, som ikke fremgår af historiebøgerne, var at man for enhver pris ville undgå at overgive sig til Sovjetunionen. Atombomben over Hiroshima den 6. august 1945 påvirkede ikke de hærdede japanske befalhavere. Da Sovjet erklærede krig mod Japan den 8. august var sagen i dermed afgjort, og man indkaldte til møde i krisestaben den næste morgen. Man ville overgive sig til USA. Samme dag, den 9. august kastede USA endnu en atombombe. Den var ligeså overflødig. Det var efter alt at dømme ikke derfor Japan en uge efter overgav sig betingelsesløst, men af skræk for russerne. Det ville have sparet mange menneskeliv, hvis russerne havde erklæret krig tidligere, men det ændrer jo ikke på, at det var USA som kastede atombomberne. Kilder f.eks.: Berlingske Tidende den 13. august 2013: "Det var ikke atombomben, der gjorde det".

Atombomben blev udelukkende positivt omtalt i USA frem til John Hersey's artikel i "The New Yorker" den samme måned. Artiklen "Hiroshima" beskriver 6 personers helvedesoplevelser. Det var kort efter denne artikel, at den officielle påstand lanceredes, som beskrevet på en udstilling i Washington, under The Smithsonian Institution, med navnet "The Price of Freedom": "Atombomben över Hiroshima och Nagasaki sparade en mio. liv". I realiteten var bomberne nok snarere en advarsel til russerne og del i et eksperiment.

Amerikanerne byggede en lille forskerby i en del af Hiroshima hvor nogle overlevende indbyggere blev tvunget til at lade sig undersøge og fotografere, men ikke fik lægehjælp trods deres invaliditet og døende tilstand. Man demonstrere

rede den selv samme djævlbevidsthed som havde besjælet Japan. Japanerne havde utallige overgreb på samvittigheden. Under den 2. verdenskrig udførte "Enhet 731" f.eks. forfærdelige eksperimenter på 5-12.000 mennesker i Pingtan station i det besatte Manchuriet. Japanerne forsøger den dag i dag at formindske de mange overgreb. Premierminister Shinzo Abe udtalte f.eks. at de mange kvinder som japanerne tvang ind i krigsbordellerne gjorde det "frivilligt". Mange koreanske kvinder troede, at det drejede sig om et arbejde i landbrug eller på fabrik, og opdagede for sent hvad "aftalen" med en eller anden "underentreprenør" gik ud på. Den japanske stat undskylder sig idag med, at de blot fik kvinderne leveret fra disse firmaer. Man er ligeledes begyndt at omskrive historien som om de voldsomme overgreb der fandt sted i Nanjing ikke var Japans skyld. Den nationale stolthed er stadig større end hensynet til ofrene for de grænseløse overgreb.

401 Roosevelt er citeret fra Oliver Stones dokumentarfilm: "Untold History of the United States".

402 Da Japanerne indtog Singapore og tog den engelske hær til fange, valgte 40.000 af de 55.000 indiske soldater prompte at skifte side til japanerne. Så forhadet var det engelske overvælde.

403 Den tyske fremrykning i Sovjetunionen kan kun beskrives som industrialiseret djævelskab af mord på soldater og civile, ligesom alle jøder skulle udryddes. Det er forbavsende hvad soldater kan gå med til. En tysk soldat skrev hjem til sin familie: "Hvis jeg har brug for noget, så tager jeg det fra russerne. Det er bedre, at tyve russere kradser af, end at jeg skal fryse." Citatet er her gengivet fra Weekendavisens den 3. juni 2016, der er en anmeldelse af Niels Bo Poulsens bog: "skæbnkamp. Den tysk-sovjettiske krig 1941-1945"

404 Trumans ord er her gengivet fra Oliver Stone's dokumentarfilm: "Untold History of the United States".

405 Kilde: Timothy Snyder: "Den svarta jorden – Förintelsen som historia och varning"

406 Det var netop filosofen Hannah Arendts pointe, at Holocaust blev muligt takket være en trinvis plan. Først undermineres statens legitimitet i et område. Tyske historikere skrev f.eks. om Polen som om staten aldrig havde eksisteret. Hanna Arendt: "Man kan kun gøre som man vil med staltløse mennesker." Der var stor forskel på hvordan det gik jøder fra områder med et eksisterende, anerkendt statsapparat og den forfærdelige skæbne som de polske jøder oplevede. I Danmark blev 481 af 6.000 jøder taget til fange. Kilde: "Den svarta jorden – Förintelsen som historia och varning" af Timothy Snyder.

407 <https://sv.wikipedia.org/wiki/Katynmassakern> Vi kan takke Gorbatsjov for kendskabet til denne massakre idet han videregav visse dokumenter om massakren til Polens

Lech Walesa som en slags første offentlig undskyldning. Indtil da forsøgte russerne at skyde skylden på nazisterne. Den forfærdelige hændelse er stadig et åbent sår i relationen mellem Polen og Rusland som endnu i 2017 endnu ikke har dømt et eneste menneske for de russiske krigs- eller fredsforbrydelser under Stalin. I 2010 ville den polske regering hædre de mange ofre for massakren, men det polske fly med præsidenten, mange af hans regeringsmedlemmer og militære chefer "faldt" ned ved ankomsten til Smolensk i tæt tåge. Mange mærkelige omstændigheder omgærder denne hændelse som altså, igen, udryddede en del af den polske politiske intelligensia. https://sv.wikipedia.org/wiki/Flygolyckan_i_Smolensk Man forstår den polske mistænksomhed.

408 Sovjetunionen gik ikke af vejen for noget. Svenskeren Raul Wallenberg som ved sin personlige indsats reddede tusindvis af jøder fra udryddelse i Ungarn blev selv offer for regimet. https://sv.wikipedia.org/wiki/Raoul_Wallenberg Der er dem som mener, at Raoul Wallenbergs forsvinden var en hævn fra Sovjetunionens side idet Rauls brødre havde hjulpet nazisterne til at kunne fortsætte produktionen af krigsmateriel.

409 https://en.wikipedia.org/wiki/Western_betrayal

410 Også fra Sverige deporteredes tusindvis af mennesker til den sikre død. I 1946 udvises 246 baltere og senere sendes ikke mindre end 8.000 russiske krigsflygtninge tilbage i armene på Stalin. Det er ikke noget man taler højt om i Sverige og situationen minder lidt om tiden efter 2016 hvor man begyndte at sende afghanske flygtninge tilbage til deres krigshærgede land.

411 http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/august/14/newsid_3536000/3536533.stm Her Churchills dokument: <https://en.wikipedia.org/wiki/File:Atlanticcharter2.png> https://en.wikipedia.org/wiki/Atlantic_Charter

412 De andre medforfattere var interessant nok en kinesisk diplomat Peng Chun Chang, en diplomat fra Libanon Charles Malik og to jurister; John Peters Humphrey og René Cassin.

413 48 ud af de 58 daværende FN-nationer stemte ja. De 10 andre som holdt sig væk eller undlod at stemme var Jugoslavien, Polen, Saudiarabien, Sovjetunionen, Sydafrika, Tjecoslovakien, Ukraina, Hviderusland, Honduras og Yemen.

414 FN's generalsekretær Dag Hammarskjöld invite-rede aftenen inden vigtige møder de delegerede på restaurant hvor de i andægtig tavshed tilbragte nogle timer mens dygtige pianister fremførte Beethoven og Chopin. Næste dags samtaler skulle besjæles lidt. Kilde: Dokumentaren "Att smycka en vision" Svt 2017.

415 Af den brasilianske kunstner Caudido Portinari som døde af det bly han anvendte i de to store malerier som det tog ham 5 år at færdiggøre.

416 Churchill i sin berømte tale på Westminster College Fulton, Missouri den 5. marts 1946. Præsident Truman var en af tilhørerne. Hvis han i stedet havde lyttet mere til Roosevelt havde dagens verden set helt anderledes ud.

417 Det noget usædvanlige telegram var på 34.000 tegn.

418 Allerede i 1945 nævnte Churchill i et telegram til Truman for første gang "Jerntæppet". Kilde: Michael Kerrigan: "Kalla kriget".

419 Regeringen i Grækenland befandt sig i borgerkrig med kommunisterne fik bevilliget 300 mio. dollars. Tyrkiet fik 100 mio. dollars.

420 Da England gav op i kampen mod de revolutionære i Grækenland tog amerikanerne de hårde handsker på. Regeringsmagten blev kuppet af CIA som troede sig se kommunister overalt uanset hvor demokratisk det gik for sig. Churchill bekræftede senere hvad der var fundet sted bag facaden; Vesten havde "fået" Grækenland mens USSR havde "fået" Bulgarien og Rumænien. Folket selv havde ikke noget at sige. Magtpolitikken kostede 100.000 grækere livet og udmundede i diktatur.

421 Marshallhjælpens egentlige navn var "European Recovery Program".

422 Det var George Orwell som i en artikel i avisen "Tribune" den 19. oktober 1945 første gang anvendte betegnelsen om den periode verden gik ind i, da atombomberne over Hiroshima og Nagasaki havde gjort en direkte konfrontation mellem supermagterne så forfærdelig, at en mindre konflikt mellem supermagterne ikke skulle kunne udvikle sig til virkelige voldsomheder. Troede man.

423 De mange propagandafilm om kommunistiske sammensværgelser var ikke altid taget ud af luften. En afhopper fra Sovjets ambassade i Ottawa kunne til eksempel i september 1945 afsløre alt fra "sovende agenter" til hemmelige "dead drops" hvor information udveksles med spionerne. Kilde: Michael Kerrigans: "Kalla kriget".

424 Sønnen til landsfaderen Tomáš Garrigue Masaryk.

425 I Michael Kerrigan: "Kalla kriget" kan man se dokumenter fra denne plan.

426 I Vesten troede offentligheden, at Sovjetunionens slagkraft var meget større end den var. Ved 1. maj paraden 1947 blev vestlige gæster således forfærdede over

de mange nyudviklede jetjagerfly som passerede over hovedet. Hvad de ikke vidste var, at flyene fløj i cirkel og ligesom ved Kinas parade i Peking kom igen flere gange. Da USA senere overfløj Sovjetunionen med de avancerede U-2 fly, blev man temmelig overraskede. Ved overflyvningen af 9 militære flyvepladser i det vestlige Sovjet så man ikke et eneste af de 4 motorers bombefly man troede stod parat til at angribe Vesten. Den vigtige opdagelse blev hemmeligholdt gennem mange år, hvilket bidrog til at fortsætte det vanvittige våbenkapløb.

427 Virkeligheden var mere speget. I realiteten var de nye Mig15 fly som Østmagterne anvendte mod vestmagterne i Koreakrigen udstyret med engelske Rolls-Royce Nene-motorer. Verdenskrigen efterlod England i forarmet tilstand, og salget af de nyudviklede jetmotorer var en indkomstkilde som den daværende engelske Labourregering ikke kunne sige nej til på trods af, at man samtidigt udviklede atomare afskrækkelsesvåben mod den selv samme nation; Rusland.

428 Keynes påstand var, at man ikke kunne sammenligne statens økonomi med det enkelte hushold. Det er klogt for en familie at spare på pengene i krisetider, mens det samme princip i statens tjeneste vil lede til konkurs. I krisetider bør staten tværtimod låne penge og investere. Takket være "the multiplier effect" vil disse investeringer vende tilbage til staten. Aktiverede arbejdere betyder øget forbrug, mere produktion, færre udgifter til arbejdsløse og en masse vigtige forbedringer.

429 Den store genopbygning var ikke uden mørkesider, hvilket forfatteren Günther Walraff f.eks. dokumenterede i sine interessante bøger.

430 I dette interessante værk skriver Keynes en spådom som endnu ikke er gået i opfyldelse. Han skriver at den som får sine penge ved hjælp af kapital han ejer og udlåner, med tiden vil gå under efterhånden som adgangen til denne kapital øger. Som bekendt blev udgangen det modsatte. Århundredet blev kreditorernes fest.

431 I Michael Rowbot: "Goodbye America. Globalisation, Debt and the dollar Empire" kan man læse beskrivelsen af Keynes oprindelige forslag til de økonomiske rammer for efterkrigstiden. Det er nemlig ikke så let at finde frem til.

432 Med en dollar kan man teoretisk set kun købe varer i USA. At det ikke virker således i praksis, skyldes de mange mellemhænder. Systemet fungerer kun så længe der bagerst i rækken af "hænder" er nogen som kan anvende pengene i det pågældende land. Dette er en realitet som får en afgørende rolle i krisesituationer.

433 I den gamle verdensorden var stabiliteten afhængig af en enevældig stabilisator. Efter den 1. verdenskrig var englænderne ikke længere enevældige, og USA havde endnu ikke overtaget scenen. Uden stabilisator blev ver-

den kastet ud i kaos frem til den 2. verdenskrig som indledte USAs hegemoni. Der er allerede dem som taler om Pax China, og Kinas vicepræsident Luo Yuan har åbent talt om Kinas dilemma mellem at blive militært stærkere end USA eller opgive sine planer om at blive verdensledende.

434 Greenspan i NBC's "Meet the press" 2011 her gengivet fra Tino Sanandaji: "Tio tusen miljarder".

435 Hvem ved om det i virkeligheden var det som fældede Saddam Hussein. År 2000 insisterede Saddam på at lade Iraks olie handle i Euro og ikke i dollar. USA var ikke begejstrede, da USA i praksis subventioneres af hele verden i og med, at dollaren er den faste omregningsvaluta i både IMF og WB.

436 Forfattere: Romilly Greenhill og Ann Pettifor

437 Det globale "skatteindrivningsystem" fungerer på samme måde, som under de feudale konger. Den som nægtede at betale skat til herremanden eller kongen, kunne vente besøg af soldaterne.

438 Ved konferencen i Haag 1930 underskrev en lang række lande en protokol som i realiteten gav BIS immunitet og gjorde den nye usynlige spiller til en slags økonomisk stat i sig selv. Dokumentet kan ses her: <https://www.bis.org/about/protocol-en.pdf> I BIS organisationens hovedkontor holder også BCBS til, som trods sin vifte af indsatsområder agerer helt uden formålsparagraf. https://en.wikipedia.org/wiki/Basel_Committee_on_Banking_Supervision

439 Efter krigen ville amerikanerne nedlægge BIS som skulle erstattes af WB og IMF, men sådan blev det ikke https://www.bis.org/about/history_2ww2.htm

440 Kilde: Yago, Kazuhiko: "The Financial History of the Bank for International Settlements". Per Jacobsson var efter sigende en belæst og alsidig herre. Han udgav f.eks. under pseudonymet Peter Oldfield i 1928 bogen: "Death of a Diplomat" og i 1929 udgavs: "The Alchemy Murder". Per efterlod sig en stiftelse.

441 https://www.bis.org/about/member_cb.htm

442 I aftalen "Agreement between the Swiss Federal Council and the Bank for International Settlements to determine the Bank's legal status in Switzerland." som kan se her: <https://www.bis.org/about/headquart-en.pdf> I 2009 udgaven af denne aftale fremgår det utvetydigt af artikel 3: "1. *The buildings or parts of buildings and surrounding land which, whoever may be the owner thereof, are used for the purposes of the Bank shall be inviolable. No agent of the Swiss public authorities may enter therein without the express Headquarters Agreement with Switzerland consent of the Bank. Only the President, the General Manager of the Bank, or their duly authorised representative shall be competent to waive such inviolability.*

2. *The archives of the Bank and, in general, all documents and any data media belonging to the Bank or in its possession, shall be inviolable at all times and in all places.*

3. *The Bank shall exercise supervision of and police power over its premises."*

Landet BIS har med andre ord sin egen politistyrke.

443 Verdens dominerende politiske hovedstad er beliggende i et autonomt område. Washington D. C. "The city of Washington", som den benævntes, betragtes som en selvstændig juridisk enhed. Arealet er doneret af de omkringliggende stater. Først i 1963 fik beboerne i Washington D. C. ret til at deltage i præsidentvalg, dog har man stadig ikke ret at vælge sine repræsentanter til kongressen. <https://web.archive.org/web/20090331094658/http://www.dccouncil.washington.dc.us/history>

444 På BIS kan vi dog læse: "Private shareholding, a remnant from the BIS's foundation, was discontinued in 2001" https://www.bis.org/about/history_4global.htm Med andre ord var BIS altså delvist privatejet frem til 2001.

445 Her citeret fra https://www.bis.org/about/history_3emu.htm : "*While the EEC Commission had wanted to see this committee based in Brussels, the Governors decided that it should meet at the BIS in Basel*".

446 Jeg vil i det følgende henvise til nogle videointerviews af højst usædvanlig karakter idet de indeholder påstande som kan være svære at vurdere. Jeg har alligevel valgt at inkludere dem af flere årsager. Ronald Bernard påstår, at BIS anvendes som redskab for en hemmelig elite af nogle tusinde mennesker, der styrer verdens gang ved at kontrollere de afgørende pengetransaktioner bag kulisserne. Ronald påstår, at han selv var en del af dette magtspil mellem år og 1982-1994. Han påstår, at Den europæiske centralbank ECB i realiteten er underlagt BIS dispositioner også efter at ECB flyttede sit hovedkvarter fra Basel til Frankfurt og at man ved hjælp af ESM, den Europæiske stabilitetsmekanisme, dirigerer penge til og fra de forskellige nationer for at skabe og styre politiske kriser ligesom han beskriver hvorledes rent sadistiske metoder indgår som "pression" i processen. De involverede lader sig købe, og tvinges samtidig til tavshed. Ifølge mange mennesker, der i dag opfatter verden som et komplot styret af en skjult gruppe mennesker, ofte omtalt som "Illuminati" er Ronald et centralt vidne og man kan ikke - retfærdigt - vurdere en sådan påstand uden at lytte til det som påstås. Jeg vil derfor lade Ronald tale. Ifølge Ronald er BIS det primære redskab for en skjult magtelite. De officielle bestyrelsesmedlemmer i BIS og andre centrale institutioner er ifølge Ronald redskaber for nogle virkelige og uofficielle magthavere, der styrer det globale casino ved hjælp af penge og pression. Det første interview med Ronald blev viralt med det samme og sås af 20 mio. mennesker. Det er nu op til os selv at vurdere, om Roland er et sandhedsvidne, der er ved at komme til hæfterne efter et torturlignende forsøg på at tvinge ham til tavshed eller en uligevægtig mytoman. Vurder selv: <https://www.youtube.com/watch?v=ZO3jtXv6jUg>

Eller søg efter "Whistleblower, Ex-Elite Banker Speaks Out". Interviewet er ligeledes tilgængeligt her: <https://fellowshipoftheminds.com/tag/ronald-bernard/> Ronald er grundlægger af bank og oplysningsprojektet, "B of joy": <https://bofjoy.net/why/> <https://bofjoy.net/about-us/who-are-boj.html> En senere video: <https://www.youtube.com/watch?v=EyNIhuCJPTo> Den grundlæggende påstand er svær at forholde sig til, men der er en grundlæggende årsag til, at man alligevel ikke kan affeje Ronalds beretning uden videre og det er derfor jeg efter mange overvejelser har valgt at tage den med her. For det første taler Ronald ud fra egne oplevelser og beskriver i forskellige videoer temmelig troværdigt sin egen karriere, og de følelsesmæssige år fra barndommen, der lukkede af for hans empati. Med sjælen i "dybfryseren", kan man gå med på alting som Ronald beskriver det. Der er meget i det Ronald beskriver som ser ud til at passe. Ronald beskriver f.eks. forekomsten af en enorm skjult økonomi. F.eks. gør de mange konflikter i verden det muligt at beherske store olieletter og eksportere olien udenom officielle kanaler. Bernhard nævner f.eks. i et af sine interview, at han i kælderhvalvet under en bank har været vidne til lastbiler med pengesedler som en del af handlen med illegal irakisk olie udenom Vestens sanktioner mod Irak som følge af Kuwaitkrigen 1991.

En sådan sortbørshandel forekommer tilsyneladende mange steder i verden. I SvD den 26. januar vurderes den globale sortbørshandel med olie til ikke mindre end 133 mia. dollars, og her taler vi kun om ren og skær tyveri af olie. Med sådanne indtjeningsmuligheder opstår naturligvis enorme incitamentter for uro, konflikter og lovløse tilstande der fortsat gør et sådan tyveri muligt. Eventuelle "konspiratorer" får enorme muskler med sådanne beløb til rådighed. Lejesoldater kan betales og embedsmænd bestikkes. Bernard påstår, at et hvilket som helst papir kan forfalskes blot man har penge nok, og at det således også lader sig gøre at bytte identitet om nødvendigt, hvilket gør det hele svært at efterforske. Man kan ikke affærdige noget fordi det er forfærdeligt, det er jo netop alt sådan noget, der må frem i lyset. Tænk hvis politiet skulle gå udenom de værste forbrydere. At involvere mennesker i bestialske mord, således som Ronald beskriver det, er tidligere anvendt som en måde at kontrollere mennesker på. Det kender vi fra den 2. verdenskrig og nyere eksempler fremgår af den uhyggelige artikel i Rolling Stone den 6. september 2018 om den mexicanske maffia. <https://www.rollingstone.com/culture/culture-features/drug-war-mexico-gas-oil-cartel-717563/> Artiklen handler interessant nok netop om den illegale handel med olie, som ifølge artiklen hovedsageligt finder sted fra Irak, Mexico, Indonesien, Rusland og Nigeria. Der er med andre ord visse påstande i Ronald Bernards vidneudsagn, som kan bekræftes. Der er også andre, der endnu ikke har kunnet be- eller afkræftes, men de er vigtige at kende til som hypoteser for den, der på egen hånd forsøger at vurdere verdens gang da de påvirker mio. af mennesker. Jeg vil vende tilbage til hele denne diskussion i den tredje bog. I interviews med Bernard peger han i øvrigt ofte på sit eget fædreland, Holland, som et vigtigt nav for de skjulte pengestrømme. I 2019 fremkom oplysninger i medierne om

Hollands rolle i nogle transaktioner af mange mia. kr. Nike var blot en af de virksomheder, der havde anvendt Holland til næsten helt at undgå beskatning af en indtjening på 100 mia. skr. <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/nike-tjanade-100-miljarder-skattade-mindre-an-2-procent> Den engelske politimand John Wedgers skæbne, er et eksempel på, hvor svært det er at afsløre misforhold, som ens overordnede ikke vil have frem. Hemmeligheder gør forfærdelige forhold mulige. <https://www.youtube.com/watch?v=z01qB-HeYV8> Wedgers historie blev sendt bekræftet af en kollega: <https://www.dailystar.co.uk/news/latest-news/550022/Scotland-yard-met-officer-john-wedger-reveals-paedo-sex-ring-cover-up>

447 https://en.wikipedia.org/wiki/Bank_for_International_Settlements

448 <https://www.bis.org/banking/finserv.htm>

449 Den daværende tyske udenrigsminister.

450 Kravene er hårde. Man skal registrere sig et halvt år forinden, og ligeledes have et gyldigt id og socialforsikrings-nummer hvilket op imod 1/3 af befolkningen ikke kan få fordi de lever med en tidligere "arrest order" eller "conviction order". Dernæst kræves det at man møder op i sin hjemstat uanset hvor man opholder sig. I USA befandt 51 mio. stemmeberettigede sig helt udenfor valglisten de år da Bush var præsident. Samtidigt stod 1.8 mio. andre afdøde amerikanere på listen. Ved valget 2012 stod 50 mio. af 237 mio. stemmeberettigede vælgere udenfor valglisten i "the land of the free". Norske journalister konstaterer, at valgobservatører fra OSSE blev erklæret for uønskede i Texas, Alabama, Florida, Iowa, Michigan, Mississippi, Ohio og Pennsylvania ligesom i et diktatur. <https://www.nrk.no/urix/osse-ikke-imponert-over-usa-valget-1.8388977>

451 Nobelprisen i økonomi var i realiteten ikke et ønske fra Alfred Nobels side og fremgik ikke af hans testamente, men blev indstiftet ved at den svenske rigsbank for netop 50 år siden skød penge i projektet og indstiftede prisen "til Nobels minne" 1968. Hvad mon videnskabsmanden Alfred Nobel havde syntes om det?

452 "the possibility of cooperation without coercion". Milton Friedman i "The Freeman", nr. 46 maj 1996.

453 Margreth Thatcher argumenterede gerne med sit eget liv som eksempel og det nyttige i at hun lærte at hjælpe til i forældrenes forretning.

454 Budhoo beskrev hvorledes fonden anvendte statistik som sit "våben". Den manipulerede statistik blev opfattet som fakta af "markedet", der derfor automatisk placerede Trinidad i risikogruppe og således lukkede af for lånemulighederne samtidigt med at et fald i oliepriserne begrænsede indtægterne og dermed tvang landet til at bede Valutafonden om lån. Et lån som blev bevilliget sammen med krav om afskedigelser, lønsænkninger og alle de sædvanlige "omstruktureringer". Budhoo har første hånds indsigt, og vidner altså om IMF's bevidste og gennemførte strategi om at knække

et land økonomisk for derefter at slavebinde det. Budhoo beskrev IMF's politik som en form for tortur hvor "Regeringer og folk som skriger af smerte tvinges stå på knæ fremfor os og nedbrudte, skrækslagne og i opløsningstilstand tigge om en smule fornødt og anstændighed fra os. Men vi griner dem grumt i ansigtet og torturen fortsætter uformindsket." Her citeret fra Naomi Klein: "Chockdoktrinen". Udtalelserne ledte til lokal opmærksomhed og Trinidads regering iværksatte to uafhængige undersøgelser som begge bekræftede hans oplysninger. Valutatfondens fabrikerede statistik havde da allerede skadet landet enormt. Hvorfor står sådanne vidnesbyrd ikke på forsiden af vores daglige medier? Hvordan skal vi nå frem til konsensus om en ny og bedre samfundsorden hvis vi ikke må kende til konsekvenserne af den nuværende?

455 Kilde: http://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52044.htm Udvidelsen fortsatte med 2 lande til år 2009. Det er ikke underligt, at de mange stater som gennem mange år terroriseredes af Sovjetunionen ville ind under den vestlige militærparaply. I juni 1941 blev 40.000 mennesker fra Estland, Letland og Litauen sendt til arbejdslejre rundt om i Sovjetunionen. Den estniske film "Där vindarna möts" fortæller historien om en af dem. Overgrebet fortsatte efter den 2. verdenskrig. Alene i Litauen ledte den forgæves modstand mod sovjet til døden for 20.500 Litauiske oprørsmagere i årene 1944-1953. 186 blev arresteret, 118000 deporteret, og 53000 døde i fangenskab. Kilde: "Nato-opinionen" af Stefan Olsson, her gengivet fra bogen: "Ukraina väcker opinionen" af Mats Johansson. Det hører med til historien, at mindst 20.000 ud af Litauens egen befolkning inden da havde hjulpet til med at udrydde landets jøder. 200 massegrave over hele landet vidner om massakrerene hvor 96% af landets 220.000 jøder blev dræbt af nazisternes lokale medhjælpere således som det f.eks. fremgår af Efraim Zuroffs bog: "Vårt folk". Alene i Vilnius boede 70.000 jøder. Vilnius var hjemsted for et af verdens førende jødiske biblioteker.

456 Mens vi ikke så nogen økonomisk hjælp til det forarmede Sovjetunionen efter sammenbruddet modtog Central- og Østeuropa derimod en hjælp som var 3 gange så stor som Marshallhjælpen i forhold til procent af EU-landenes BNP. De fik ca 500 mia. Dkr i bistand. Danmark ydede i øvrigt 7 mia. hvilket var det højeste beløb set pr indbygger. Kilde: Mogens Camre "Knus tyrannerne".

457 Som så dagens lys allerede ved privatiseringen af Østtyskland hvor salget af 8.500 virksomheder, det såkaldte "Treuhand", mærkeligt nok endte med underskud. På kun 20 måneder blev 4,1 mio. arbejdspladser reduceret til ca. 1 mio. Chefen for Treuhand blev senere myrdet af den kommunistiske terroristgruppe RAF. 3 uger efter murens fald blev også Alfred Herrhausen myrdet. Herrhausen var Helmut Kohls rådgiver og med i styrelsen for Bilderberg og Deutsche Bank. Det uopklarede mord tilskrives RAF. Herrhausen talte varmt for et forenet Europa. Murens fald udløste et økonomisk kapløb.

458 EU er mere end blot Europa. Ikke mere end 24 lande og territorier i Afrika, Asien, Oceanien og Latinamerika er i dag associerede medlemmer af EU.

459 I 2017 kom det frem, at de fleste lande i EU ikke engang lever op til FN's målsætning om at anvende blot 0,7% af sit BNP til bistandshjælp.

460 Martinus er citeret fra Livets Bog 4 st. 1330.

461 Ordet liberal bliver således anvendt på alle sider af det politiske spektrum. Madame de Staël hyllede Napoleon som liberal, og under Frankling D. Roosevelts "New deal" blev der også talt om "new liberalism", men med Roosevelts død, satte den tidligere præsident Herbert Hoover sig i 1946 på begrebet med erklæringen om at ordet var blevet "forurenset og voldtaget". Med tiden begyndte flere og flere tilhængere af en fri utøjlet statsmagt at kalde sig "libertarianere" og "liberale". De skulle med tiden forene sig under Ronald Reagan og Margaret Thatchers nyliberalistiske korstog.

462 Kilde: Margaret Thatcher: "Min vej til magten".

463 Thatchers ord er her gengivet fra Henrik Bohlin: "Medborgerlig utbildning".

464 Det svenske LO er paradoksalt nok selv storejer af aktier.

465 Det var i øvrigt den samme alliance som hjalp den senere "labour" leder Tony Blair til magten. Blairs private ven, Murdoch, truede på forsiden af sin avis, dagen inden valget, med alternativet til Blair: "lukke og slukke". Murduchs journalister på the "News of the World", aflyttede telefonerne for kendte personer, politikere og kongehuset under Blairs regeringstid. Da en af Murduchs chefredaktører senere kom i retten viste det sig, at hun var ven med senere premierminister Gordon Brown.

466 Opgøret med minearbejderne 1984 blev Thatchers første sejr over fagforeningerne som havde strejket i protest mod regeringens planer om at nedlægge minerne. Konflikten skar som en kniv gennem samfundet. Store dele af England havnede i fattigdom mens andre områder opgraderedes. Fagforeningerne var på visse områder en hindring for den nødvendige tekniske udvikling, men de var jo også arbejdernes beskyttelse mod arbejdsløshed og armod. Regeringen vandt slaget mod fagforeningerne takket være Thatchers strategiske beslutsomhed. Mens fagforeningen i 1973 lykkedes i at bringe den engelske regering til fald blev det denne gang omvendt. Den diktatoriske fagforeningsbos Arthur Scargill erklærede strejke, men havde glemt at stemme af med sine medlemmer. Inden opgøret havde staten strategisk lagret kul, omlagt kraftværkerne til oliebasis og nøje forberedt politiet til de kommende kaotiske tilstande, som ledte til hundreder af arresterede og

skadede strejkevagter. Nationen fulgte slaget i medierne og bevidnede at fagforeninger tabte mod Thatchers nyliberale politik. Fra minestrejken gik der blot 2 år inden det blev avisbranchens tur. Arbejdsgiverne var velforberedte og da 6.000 grafikere gik i strejke, blev de fyret på stedet. De forstod først bagefter, at arbejdsgiverne havde ventet på lejlighed til at starte en ny digitale produktionsproces op uden dem. Mediekongen Murdoch havde hemmeligt forhandlet med Elektrikerforbundet hvis medlemmer blev uddannet og overtog grafikernes arbejde beskyttet af nye love og en opgraderet vel forberedt politistyrke. "Jernladyen" og nyliberalismen vandt.

467 For Thatchers vedkommende var det måske den sociale dimension, som EU's præsident Jacques Delor dengang talte sig varm for, som udløste Thatchers berømte tale på "College of Europe" i 1988 hvor hun erklærede, at EU aldrig skulle fortættes til Europas forenede stater. Det er også muligt, at problemet var tanken om at indgå i et samarbejde hvor de tidligere franske og tyske ærkefjender dominerede. EU processen fortsatte imidlertid og EF blev til EU i og med Maarstrichtaftalen 1992. Da Tony Blair blev premierminister åbnede han døren for indvandrere fra Østeuropa, hvilke 6 dobles på bare et år. Det blev for meget for "manden på gaden" og snart var Brexit en realitet. Cambridge Analytica kunne let spille på menneskets lavere natur. Kilde: Svd. den 3. februar 2018 "Bråk om Brexit?" Det efterfølgende kaos gav dog også vind i sejlene for labourpartiet hvis leder Jeremy Corbyn lovede en helvending hvis han skulle blive valgt i december. Efter decienners sultekur, kunne Corbyn ligesom Thatcher i sin tid udlove "there is no alternative" blot med modsat fortegn. De høje priser på el, gas og vand i privatiseringens spor, gav Corbyn vind i sejlene. Corbyn talte om at bygge en mio. billige huse og lejligheder, gratis universitetsuddannelser, grønne jobs og nationaliseringer af postvæsen, jernbaner, elnettet, vand- og kloakindustri og overlade regningen til de rigeste bl.a. ved hjælp af skat på finansielle transaktioner, mens almindelige borgere slet ikke skulle opleve skattestigninger.

468 Jeg har selv været vidne til hvorledes en fagforening kørte et fungerende firma i knæ. Som ansat i SAS Servicepartner i 90'erne blev vi pålagt arbejdsnedlæggelser, der udløste millionkrav fra firmaets partnere. En proces som efter en tid blev særdeles kostbar. Også for de ansatte da firmaet så til sidst bukkede under.

469 Ydermere var samfundsborgeren blevet møt af den omfattende smog som lå tungt over de engelske byer som en følge af anvendelse af kul. I London tales stadig om "ærtesuppen", der lå så tungt over byen 5 dage i december 1952, at man mener, at den kostede ikke mindre end 12.000 svagelige mennesker livet. Kilde: Weekendavisen "Noget i luften" den 30. juni 2017

470 Men også for den europæiske populisme som herefter fik mere og mere indflydelse i takt med krisen og arbejdsløsheden holdt sit indtog.

471 I visse anliggender må man give Thatcher ret. Det var f.eks. Thatchers fortjeneste at privatiseringen i det teknisk forældede British Telecom indledtes og åbnede op for private aktørers, primært Vodafones, udvikling af mobiltelefoni. Sammen med Sverige blev England et foregangsland, i høj grad takket være den svenske forretningsmand Jan Stenbeck som dog senere solgte sine guldæg for at anvende pengene til at investere i satellittv. Sammen med Luxemborgs premierminister Jaques Santer indledte Stenbeck sin dristige plan, der snart skulle gøre det af med Europas tvmonopol ved hjælp af Astrasatelliten, der blev sendt op fra Luxemborg, beskyttet af den nationale suverenitet. En ny æra tog sin begyndelse.

472 Kilde: Faktum nr. 191 2018

473 I vesten rygtedes det om østens gigantiske virksomheder, der fulgte sin medarbejdere fra vugge til grav i mangel af statslig omsorg. Lidet anede man, at markedsøkonomien pr automatik var ved at skabe de samme betingelser i vesten. Allerede i 1968 udtalte Sven Fagerberg om individets nye gruppetilhørighed; virksomheden: *"Att tillhöra gruppen är det högsta livsvärdet; gruppens målsättning upplevs därför som något rent personligt. I konflikter mellan gruppens målsättning och den individuella etiken vinner därför alltid gruppen."* Sten Fagerberg "Dialog i det fria"

474 Her citeret fra et interview med Barbara Walters.

475 Flygtningespørgsmålet har delt Europa og det er svært ikke at se Polens projekt "tre-havs-initiativ" som en slags modvægt mod de store vestlige landes dominans i EU. Splittelsen er en realitet og Polen læner sig op ad sin stærke allierede USA. Weekendavisen den 7. juli 2017 "Fra hav til hav".

476 Man anvendte et papir, som Walesa skulle have underskrevet i fængsel 1970 om at ville tale med myndighederne som betingelse for frigivelse. Man glemmer, at Walesas alternativ var tortur eller værre. At man skrev under indebærer ikke at man derefter arbejdede for kommunisterne hvilket Walesa jo sidenhen beviste at han ikke gjorde.

477 Her citeret fra "Hukommelse med huller" Weekendavisen 23. juni 2017

478 Lech Walesa: *"Hvis du er med i en klub og ikke passer ind, skal du kastes ud. At miste stemmeretten er for lidt. De må smide os ud."* citat fra svt den 19. december 2016 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/lech-walesa-slang-ut-polen-ur-eu>

479 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/minister-varnar-for-en-varld-av-cyklister-och-vegetarianer>

480 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/massiva-protester-i-budapest>

481 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/rumaniens-justitieminister-avgar>

482 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/oro-att-ungern-bryter-mot-demokratireglerna>

483 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/det-nya-polska-rattssystemet>

484 <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/10/19/eu-domstolen-stoppar-polens-domstolsreform-pensionerade-domare-ska>

485 Ivan nævner dette i "Efter Europa".

486 De nazistiske udryddelseslejre i Polen var naturligvis ikke polske, men det er ikke dem det handler om. Alleerede i 2001 udgav polakken Jan Gross bogen "Naboerne", der beskrev hvorledes de polske indbyggere i Jedwabne i 1941 dræbte flere hundrede jøder i byen hvorefter også Jan blev anklaget for "antipatriotisme". Selv efter krigen fortsatte forfølgelserne. Den 4. juli 1946 blev 42 jøder dræbt og 50 sårede i byen Kielce. Da Polens intellektuelle i 1968 rejste sig mod regeringen og krævede demokrati, udmundede det i endnu en forfølgelse af jøderne som kommunistpartiet udpegede som "skyldige" for demonstrationerne og optøjerne som fulgte efter et teaterstykke med antirussiske replikker. Efter demonstrationerne slog regeringen plakater op med tekster som "Sinoister - til Israel". Regeringen anvendte den gamle afprøvede metode, at pege på jøderne som årsag og de følgende år blev jøderne forfulgte overalt i Polen og ikke mindre end 20.000 jøder forlod landet 1968-72 til fordel for Danmark, Sverige, Israel og USA. Danmark tog imod alle som ville komme, mens Sverige foretrak de højt uddannede. Kilde: Svd den 25. marts 2018: "Ett stycke lyckad invandrarhistoria".

487 Kilde: Amnesty press nr.4 2017

488 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/portratt-kaczynski>

489 I Rumænien forsøger landets regering med et lovforslag, at bekæmpe sin egen chef for anti-korruptionsenheden, Laura Codruta Kovesi, som tilsidst blev fyret i 2018. Den 23. oktober 2019 tiltræder Laura imidlertid sit nye job som European Public Prosecutor, altså EUs offentlige anklager. Man må gå ud fra at de tidligere ærkefjender i Rumænien ryster om hænderne. Mellem 2013 og 2018 fik Laura fængslet dusinvis af korrupte politikere og ministre, og der var tydeligvis noget helt galt. Alene de sidste 10 år er 3 mio. rumænere emigreret som følge af de elendige forhold. Også i Ungarn har 5 mio. af landets indbyggere, dvs. hver tredje, bosat sig i udlandet, og også i Ungarn er korruptionen udbredt som ringe i vandet rundt om premierminister Viktor Orbán. Barndomsvenner bliver stenrige

som borgmesteren i Felcsut, Lorin Meszaros, hvor Orban voksede op. Meszaros formue vurderes ifølge Svd den 17. marts 2018 til omkring 400 mio. Euro. Korruptionen finder primært sted vha. "statslige bidrag" og mere end 50% mener man stammer direkte fra EUs kasse. Også i Bulgarien går det hedt til. En forslået ny "antikorrupsionslov" skal gøre det svært for wisselblowers. Korruptionen indebærer pengeoverførsler som banker kan med- eller modvirke i. I december 2017 kom det frem, at Den Danske Bank år 2012 - 2014 ukritisk hjalp personer i det korruptionshærgede Aserbajdsjan med hvidvaskning af tvivlsomme pengestrømme, herunder penge til medlemmer af Europarådet, der skulle granske diktaturets overtrædelse af menneskerettighederne. Kilde: Berlingske Tidende den 13. og 15. september 2017 Den Danske Bank som under finanskrisen nød godt af statens omsorg og skatteydernes penge bag "bankpakken" medvirkede m.a.o. i demokratinedbrydende aktiviteter. Det skulle senere vise sig, at bankens samvittighed var mørkere end man kunne forstille sig. September 2018 kom det frem, at banken havde medvirket til at vaske 200 mia. danske kroner via sin filial i Estland. Banken havde hjulpet 6500 kunder med højst tvivlsom baggrund, f.eks. russiske kriminelle, mellem 2007 og 2013. <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/analys-bankens-problem-har-bara-borjat> <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/skandalen-i-danske-bank-detta-har-hant> Den ansvarlige bankchef har dog ikke noget at bekymre sig over. Han afgik med 19 mio. Kr i afgangsvederlag. <https://www.di.se/nyheter/sa-stor-bliir-danske-banks-vds-fallskarm/> Den Danske Bank blev i øvrigt skabt på ruinerne af Landmandsbanken, der gik fallit i 1922 fordi samfundseliten havde haft for travlt med spekulationer og kurspleje.

490 I Ungarn er Viktor Orbán gået i krig mod George Soros som udpeges som nationens fjende nr.1 bortset fra indvandrere.

491 Her citeret fra Benazir Bhuttos bog "Försoning"

492 Mens Václav Havel sad i Hermanice-fængslet havde han en åndelig oplevelse, der indgydede ham til lid: *"Det var en forsonet næsten hengiven indforståethed med tingenes næsten uundgæelige forløb, sådan som dette standpunkt lukkede dem op for mig. Denne indforståethed forbandt sig i mig med den frejdige beslutning at udholde til enden alt det som man skal udholde."* Kilde: "Brev nr. 133" den 19. juni 1982

493 Der er forskel på teori og virkelighed. Jeg mindes historien om en kunstner i en mindre tjekkisk by, der skabte et fantastisk maleri "Springet" i forventning om den nye tid som var på vej. Maleriet gav han de nye politikere. "Springet" ind i den nye tid gik dog ikke som forventet. Kapitalismen var ikke noget paradys. Efter en tid gik kunstneren desillusioneret tilbage til byens rådhus og pillede sit værk ned igen.

494 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kraftig-hogersvang-i-tjeckiens-val>

495 Babis beskyldes for misbrug af muligheden for EU-støtte ved et hotelbyggeri.

496 Affæren desillusionerede hele den nye politistyrke og efter frigivelsen valgte Tomáš Macháček, at forlade staten til fordel for det private selvom han fik tilbudt at vælge frit mellem embeder. Kilde: Misha Genny beskriver dette i "McMaffia".

497 <https://www.svt.se/kultur/medier/italienska-affarsman-gripna-efter-journalismord> Mordet ledte til de største protestdemonstrationer siden fløjsrevolutionen, og demonstranterne bar på banderoler med ordene: *"Maffia get out of my country"*.

498 Václav Havels ord gengivet fra Aftonbladet den 22. maj 1992. Den kriminalitet Havel beskriver, prægede det meste af Østeuropa efter murens fald og er uden side-stykke i historien. Værdier for mia. af kr. tyvstjæles i vesten hver måned. Misha Genny beskriver i "McMaffia" hvorledes det store tyveri styres i samarbejde mellem private og offentlige aktører. Citat: *"Hver måned stjæles tusinder af biler fra gaderne i Europa og forberedes for illegal eksport til Østeuropa og Balkan. I år 1992 så jeg hvorledes et enormt containerskib spyttede sig lastrums indehold op i den forfaldne albanske havneby Durrës. Ud på en kaj af forvitrede sten og rust rullede dusinvis BMW, Peugeot, Honda og framfor alt Mercedes, Mercedes og atter Mercedes, mest fra 200-serien som var så populære hos taxauffører i Tyskland, Holland og Skandinavien. Tolderne vågnede knapt fra sin slumren da ophidsede, støvede og beskidte mænd overtog køretøjer, der stadig havde originalskiltene på, med duftgran og familiefoto dinglende fra bakspejlet."*

499 Sideløbende med de fysiske smuglerruter etableredes virtuelle "spamruter". De utallige spammails og den stadige strøm af malware som overstrømmer Vesten er også en del af den nye økonomiske kriminalitet. Mischa Glenny konstaterer i "McMaffia" at indsamling af emailadresser har haft epicenter i Peking, Moskva og Sao Paolo, men også i Sydkorea og Indien.

500 Her citeret fra Mischa Glenny: "McMaffia"

501 Brazilianeren Vanderlei De Lima som førte løbet blev puffet ind i tilskuermasserne og fastholdt i 10 afgørende sekunder. Kilde: <https://www.marathon.se/nyheter/os-i-aten-2004/overfall-skuggade-baldinis-os-seger>

502 I årtiet inden krisen øgede lønnen pr. offentligt ansat i Grækenland med hele 117% ifølge Ivan Krestevs: "Efter Europa". Tallet for Europa som helhed var 40%.

- 503 Værdien af Deutsche Banks derivat værdipapier er 40.000 mia. Euro. Kilde: Andreas Cervenka: "Vad gör en bank?"
- 504 I kontrast til det første af bankens 14 forretningsprincipper: "Our clients' interests always come first". <http://www2.goldmansachs.com/who-we-are/business-standards/business-principles/index.html>
- 505 Grækenland har tradition for marionetregener. Diktatoren 1967-1973, Georgios Papadopoulos var CIA agent ifølge Oliver Stones dokumentarfilm: "The untold story of the United States".
- 506 Da portugiserne fornylig valgte en kritisk regering, ville præsidenten forhindre dens formelle indsættelse med henvisning til "*de internationale kreditorers reaktioner på valget*" og i Spanien er ytringsfriheden i dag voldsomt begrænset, med henvisning til folkets kraftige protester mod de massive nedskæringer. En 21 årig spansk student, Cassandra Vera, fik kærligheden at føle da hun april 2017 blev idømt 1 års fængsel for nogle satiriske vittigheder hun havde skrevet på Twitter omhandlende diktatoren Francos førsteminister admiral Luis Carrero Blanco, som i 1973 blev dræbt af en bombe af terrororganisationen ETA. Pludselig var det blevet farligt at formidle politiske vittigheder, rettet mod en person, der var den spanske diktators første mand for over 40 år siden.
- 507 <http://www.kronosofia.dk/frames/side/biblioteket/sokrates/sokrates.html#side1> Sokrates forsvarstales afsluttende ord: "*Lad os gaa den Vej, som Gud viser os.*"
- 508 Ikke engang Olof Palme er i biografien "Med egne ord" fra 1977 helt sikker på det italienske kommunistpartis intentioner, omend han konstaterer, at de har bevæget sig mod midten.
- 509 Også under den 2. verdenskrig. blev Italien hårdere ramt end så mange andre lande. Flere italienere satte livet til end englændere, franskmænd og amerikanere til sammen. Italien kom i klemme mellem Tyskland og de allierede, som begge straffede civilbefolkningen med bomber. En civilbefolkning som i øvrigt gjorde mere for at gemme og redde jøderne end resten af det besatte Europa. Kilde: "Allt om historia" nr. 8/2008
- 510 Citatet er fra Gert Sørensens bog: "Den dobbelte stat" (1998)
- 511 Den italienske kommunistiske terrororganisation "De Røde Brigader" var enten skurken, som agerede imod ethvert kompromis mellem kommunister og borgerlige, eller også blev de anvendt som "nyttige idioter", da de 1978 tog den italienske kristelig-demokratiske politiker Aldo Moro til fange og myrdede ham.
- 512 Terroraktionen er ikke uden fortilfælde. Den 12. december 1969 eksploderede en bombe på Piazza Fontana i Milano. Bomben dræbte 16 og sårede 88 mennesker samtidigt med at en omfattende strejke lamslog samfundet. Terroraktionen legitimerede en periode af overvold fra politiets side, og strejkerne blev afblæste. Skylden blev placeret på en gruppe anarkister, hvis leder blev dræbt på politistationen. Den 28. maj 1974 gentog tragedien sig. En bombe på Piazza della Loggia in Brescia dræbte 8 og sårede 100 mennesker midt under en strejke. https://en.wikipedia.org/wiki/Piazza_della_Loggia_bombing#2000_report_alleging_US_intelligence_involvement
- 513 Af andre spændende bøger fra Daniel der er historiker, energi- og fredsforsker kan nævnes: "Europa im Erdölrausch. Die Folgen energifährlighen Abhängigkeit" (2014) og "Illegale Kriege. Wie die Nato-länder die UNO sabotieren – Eine Chronik von Kuba bis Syrien" (2016).
- 514 Kilde: ZDF 21. maj 2009 og Göteborg Posten den 2. juni 2009 Hvad denne episode afslører er i øvrigt interessant. Ville man starte en revolution midt i "the summer of love" fordi den store frihed i vest gjorde ufriheden i øst alt for tydelig?
- 515 Joseph Conrad var i øvrigt Józef Retingers bedste og næreste ven. Retinger som initierede Bilderberg møderne. Mere om dem senere.
- 516 Kilde: Weekendavisen den 22. februar 2019.
- 517 Kilde: Expo nr. 1 2019
- 518 <http://www.globalconstructionreview.com/news/china-eyes-trieste-and-geoa-italy-joins-chinas-be/>
- 519 De kinesiske investeringer var højst nødvendige. Allerede ved årskiftet 2018/19 havde den Europæiske Centralbank, ECB overtaget italiens 10. største bank; Carige. <https://www.nytimes.com/2019/01/02/business/ecb-italian-bank-banca-carige.html>
- 520 Citatet er fra bogen "Olof Palme" af Gunnar Fredriksson.
- 521 <http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/kunskap/historik/>
- 522 <http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/kunskap/kaf/>
- 523 <http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/rostratt/tidslinje/iframe.xml>
- 524 Den første socialdemokratiske statsminister, Hjalmar Branting, argumenterede allerede i en tale i 1886 for en fredelig revolution af samfundet; kampen for almindelig stemmeret. For den socialdemokratiske ideolog Per Albin var det mere tvetydigt. I Anders Isaksson store biografi om

Per Albin skriver han: *"På våren 1917 ville han revolution, ett år senare var han en kompromislös reformist."* Per Albin var til at begynde med tilhænger af den revolutionære vej som middel til at bane vej for almindelig stemmeret og demokrati. Dette må ses i lyset af de privilegier som overklassen stadig krampagtigt holdt fast i. Isaksson mener, at den endelige afgørelse fandt sted ved to lange møder den 20. og 22. maj 1917 hvor man til sidst opgav Per Albins forslag om "arbejderkomiteer". Isaksson: *"Just här, kunde socialdemokratin ha slirat sig in på en helt annan väg, demokratin ha fötts i blod, kungen i panik ha flytt från slottet, en nationalförsamling ha utropats, proportionalism ha avskaffats och majoritetsval i enmansvalkretsar ha införts."*

525 Salmen hedder "Langt højere bjerge": <https://www.youtube.com/watch?v=UpGd89en8wI>

526 Gunnar Frederiksson udtaler om Palme: *"Sista gången jag deltog i den konferens tillsammans med Palme gälde det nyliberalismen. Han såg den som en form av egoism och han trodde att om den någonstans skulle lida nederlag, så skulle det vara i Sverige."* Dette blev altså udtalt af Palme kort tid før sin død. I 1977 udtalte Palme i bogen "Med egna ord" at det svenske højres politik siden Wigforss tid egentligt kun havde handlet om at få socialdemokratiet bort fra magten ligesom det blev et mål i sig selv at sætte skatterne ned, uanset konsekvenserne.

527 År 2017 havde Danmark verdens højeste skatteprocent.

528 Det modsatte er tilfældet med den europæiske unionstraktat, som er en konstruktion oppefra og derfor ikke har let ved at repræsentere de folk og kulturer, den skal omfatte. Når der er for lang afstand til almindelige mennesker mister politikerne fornemmelsen af hvad deres beslutninger har for konsekvenser. Den danske politiker Mogens Camre bevidnede i EU hvorledes afstanden til borgerne gjorde det let at fukse med pengene. Kommissionen gav sig selv lønninger, som – efter skat – var op mod 3 gange højere end tilsvarende løn i nationernes egen administration. Et kapitel i Camres bog "knus Tyrannerne" hedder "Svig og svindel – EU's kendemærke". Endnu i 2010 kunne man ikke redegøre for 10% af EU's budget. Det er enorme pengesummer. Et eks. var den danske afdelingsleder, Dorthe Smith-Brown, der allerede år 2000 meldte om mistænkelige dispositioner på Eurostat, EU's statistiske organisation. Som svar blev hun mobbet, og det var først da en tysk journalist, Hans-Martin Tillack skrev om det hele i ugebladet "Stern", at det kom op i kommissionen. Der blev dog ikke rensset ud. Den 19. marts 2004 dukkede politiet i stedet op i Hans-Martins lejlighed i Bruxelles hvor de beslagtog computer og papirer uden dommerkendelse. I stedet for at reagere på korruptionen og få rensset ordentligt ud ville man altså finde frem til den "wisselblower" som havde afsløret miseren. Dette er ikke et argument mod EU som institution. EU er også en del af forberedelse til den store globale verdens-

stat vi er ved at bygge op. Der er ingen vej udenom de mange øvelser i samarbejde på alle niveauer. Den afgørende øvelse er imidlertid de demokratiske metoder.

529 Lande som Tyskland, Frankrig og Italien repræsenterer andre modeller, med tyngdepunkt i familien, der forventes at bære hovedansvaret. "Generationskontrakten" indebærer, at offentlighedens rolle først begynder, der hvor familien mangler muligheder. Velgørehed spiller en større rolle i et sådan samfund, mens velgørehed i Skandinavien primært er statens opgave. Den velopdragede svenske samfundsborger forventede sig at staten konfronterede alle sociale problemer, i ind- og udland, og løste dem. Europaunionens problemer afspejles også af forskellen mellem katolikkerne i syd, som etablerede Europa unionen, og protestanterne i nord. Den "nordiske model" er ikke den eneste model, men spørgsmålet er alligevel om ikke udviklingen går mod den "personlige frihed" som har præget Skandinavien. Flere og flere mennesker ønsker muligheder for at kunne klare sig selv.

530 Lukasevangeliet kap. 3:11

531 Denne konsensus omtales ofte som "Saltsjöbadsavtalet", den aftale det svenske LO underskrev sammen med arbejdsgiverforeningen (SAF) den 20. december 1938.

532 Citeret fra Filmdokumentaren om Pehr G. Gyllenhammar: "Sveriges mest beundrede man" fra 2017. Gyllenhammar, PG., var en usædvanlig chef. Som chef for en stor industrivirksomhed valgte han arbejderens ve og vel højere end ren profit, hvilket naturligvis kun var til fordel for Volvo, som fik trofaste loyale medarbejdere som tak. PG blev 9 år i træk valgt til Sveriges mest beundrede mand, men fik også mange fjender. Da han i 1993 trak sig fordi han ikke fik sin vilje, blev han en slags "ikke person" i Sverige. Medierne løftede ham først til skyerne, og lod ham falde tungt.

533 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/darfor-ar-sverige-bast-i-varlden-pa-trafiksakerhet>

534 Den värmlandske lærersøn er et udpræget eksempel på dybfølt moralfølelse. Under sin studietid i Lund søgte Erlander at hjælpe ubemidlede medstuderende. Han gik ofte i borgeren for deres lån, med det resultat at Tage igen og igen blev tvunget til at betale deres lån med sine egne begrænsede midler.

535 Winston Churchill sagde engang: *"En politiker tænker på næste valg, mens en statsmand tænker på næste generation"*.

536 Siden "Saltsjöbadsavtalet" i 1938 havde arbejdsmarkedets parter kunne forhandle løn uden for megen statslig indblanding og samtidig lade staten trin for trin udvide beskyttelsen af arbejderes rettigheder. De største

fremskridt fandt sted i 70'erne: 1973 "Lag om anstillnings-skydd", 1974 "Förtroendelagen", "Främjandelagen", som gjorde det lettere for ældre og arbejdere med funktionsned-sætninger, 1975 "Studieledighetslagen" og 1976 "Lag om medbestämmande i arbetslivet" MBL. I bogen "Med egna ord" forklarer Olof Pale baggrunden for mange af de nye tiltag som f.eks. skabelsen af 80.000 "skyddsombud" som fik til opgave at værne om arbejdsmiljøet med ret til at af-bryde arbejdet hvor der forelå alvorlig risiko for arbejdernes helbred. Om begrundelsen for "Trygghetslagen" som skulle beskytte de ældre arbejdere siger Palme: *"När man bliver äldre är det svårare att ställa om sig, att börja någonting nytt. Och det visade sig, at det just var de äldre som i ned-gångstider drabbades av uppsägningar och permitteringar. Det var just dessa som hade svårast att få nytt fotfäste i arbetslivet."*

537 Imellem de to magtpositioner stod de mindre virk-somheder, der oplevede demokratiets bagside. Hverken staten eller fagforeningerne var særligt interesserede i de små virksomheder, der havde svært ved at hævde deres interesser og de mange regler for arbejdsmarkedet tog tydeligt udgangspunkt i de store virksomheder. De mange regler kunne f.eks. afkræve en lille virksomhed, en frisør-salong, at etablere separat omklædningsrum til sin ene ansatte eller lærling. Den lille virksomhed kom i klemme i "flertalsdiktaturet" og oplevede dermed demokratiets bag-side.

538 Finlands nationalepos "Kalevala" så dagens lys 1835

539 *"Er lyset for de lærde blot til ret og galt at stave? Nej, himlen under flere godt, og lys er himlens gave, og so-len står med bonden op, slet ikke med de lærde."* Se hele teksten her: http://www.ugle.dk/er_lyset_for_de_laerde_blot.html Jeg får i øvrigt lyst til også at minde om et andet kendt digt af Grundtvig "Nyaarsmorgen", hvori det blandt andet fremgår at: *"Lys uden varme er helvedets kval"*.

540 <http://www.hojskolehistorie.dk/folkehoejskolens-historie/hoejskolehistorisk-oversigt>

541 Industrien står i dag for 80% af den danske eks-port ifølge Berlingske Tidende den 15. april 2019.

542 Det store oplysningsprojekt, var til menneskenes bedste, men skete sikkert også i taktisk forståelse af at borgere, der forstod faren ved politisk kommunisme, eller kapitalisme, lægger sin stemme midt i mellem, altså på socialdemokratiet. Ligesom bønderne engang skulle lære at samarbejde indenfor nationen, skulle arbejderne i den nye æra forstå nødvendigheden af solidaritet over grænserne i den globale nation. Sloganet "Arbejdere forene eder" gav ekko i de store byer. Oplysningsprojektet var sikkert ikke upåvirket af Marx analyser om proletariatet, som trin for trin skulle "oplyses" og udvikle sig frem til at bære den virkelige frihed i fremtidens paradissamfund; "kommunismen".

543 Hans Rosling opsummerede i "Hur jag lärde mig förstå världen" udviklingen fra hans bedstemor, der var analfabet, til mormoderen som fik 4 års grunduddannelse frem til ham selv som verdenskendt professor.

544 Omend det vel ofte anses som "politisk korrekt" at antage, at alle mennesker fødes med samme sindelag, er det, som forklaret andetsteds her, kosmisk set absolut ikke tilfældet.

545 Sokrates stod anklaget for at fordærve ungdommen på samme måde som alle andre ægte oplysningsfi-losoffer gennem tiderne. Flokkens modstand afslører, at pioneren "har fået fast tag" i flokken og fører dem fremad og opad. Åndeligt set.

546 I Platons Staten, bog 6, demonstrerer Sokrates det hovedløse demokrati i dialogen med Adimantos, med spørgsmålet om hvem vi helst vil have til at styre et skib; den uddannede kaptajn, eller en tilfældig udvalgt person? Indtil flertallet i et "demokrati" når "filosoffens stadiet", som Platon kaldte det, lurede den konstante fare for at demo-kratiet ville blive kidnappet af "demagoger". Vi har siden set mange eksempler på demokratiske regeringer, der presser diktatoriske tilstande ned over hovedet på sin befolkning. Vi så det i Tyskland 1933 og vi ser det i dag i Tyrkiet og Vene-zuela.

547 Jeg er Henrik Bohllins bog: "Medborgerlig utbild-ning" taknemmelig for det herlige citat ved den svenske statsminister år 1925-1926; Richard Sandelin.

548 <http://www.fogelstad.org/sida/75> <http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/kunskap/fogelstad/>

549 1925 fik de svenske kvinder ret til at søge job in-denfor staten. 1938 blev forbuddet mod præventivmidler afskaffet. 1947 indførtes ligeløn indenfor staten og året efter loven om børnepenge. 1949 indførtes 3 måneders barselsledighed og almen sygeforsikring.

550 Ebba Holgerssons ord er gengivet fra "Fogelstad-tankar" - Småskrift nr. 3 udgivet af Kulturföreningen Fogelstad 2003.

551 Kilde: "Tidevarvet - En historisk bakgrund och in-troduktion." Småskrift nr. 8 2008.

552 Ellen Holgerssons ord er gengivet fra "Fogelstad-tankar" - Småskrift nr. 3 udgivet af Kulturföreningen Fogelstad 2003.

553 Honorine hermelin Grønbech, der var Fogelstad Kvinnohögskolas karismatiske rektor, fik stor indflydelse på tankerne der udmundede i den svenske enhedsskole.

554 Det er ikke tilfældigt, at den svenske kvindebevægelse tidligt forstod nazismens væsen. Nazisterne ville at mødre villigt skulle stille deres børn til rådighed for staten ligesom i Sovjetkommunismen. Nazismen blev dissekeret i tidsskriftet Tidevarvet 1933 nr. 30, 31 og 32 og man arrangerede et stort protestmøde i Stockholm samme år. Få år efter blev det politiske klima så hårdt, at man næsten ikke risikofrit kunne agitere for fred og ligestilling.

555 Den italienske filosof Antonio Francesco Gramsci beskrev engang hvorledes samfundets herskende klasse, samfundets "hegemoni", bevarer magten på egne hænder ved hjælp af ideer snarere end korporlig magtanvendelse. Bourgeoisiets anvender sine institutioner, f.eks. indenfor uddannelse og kultur, til at sprede sine værdier og normer som om de var alment gældende. Normer som i virkeligheden gik ud på at bevare "status quo", altså at den ene klasse skal bestemme over den anden. Antonio havnede i fængsel under Mussolini, men det gav ham blot god tid til at formulere sine tanker. Det er naturligvis ikke måden man holder på kniv og gaffel, eller sofistikerede klæder, der afslører et menneskes humanitet, intellekt og skaberevne.

556 Det senere systemskifte satte udviklingen i relief. Velfærdsgoderne blev begrænsede og den sociale klassekamp eksploderede. Fokus ændredes fra samarbejde til konkurrence. Snart flyttede de ressourcestærke forældre sine børn til "de bedste" skoler hvorefter "snittet" for disse skoler blev endnu højere og snittet for de andre skoler endnu lavere. Sverige som altid havde befundet sig i toppen i sammenligningen mellem verdens skoler faldt samtidigt tilbage på rangstigen samtidig med segretionen.

557 Her citeret fra Olof Palme: "Med egne ord".

558 Her citeret fra Olof Palme

559 I Kåge Berglunds bog: "För många chefer för få indianer" møder vi den stærke kritik som også fandtes af det svenske "lighedssystem". Kåge skriver at "jämtlikthetsskolan" fra 1950'erne og frem havde til formål at "producera den kollektiva samhällsmedborgare, som passer in i systemet. Ett system där alla är lika på en lägra nivå." Det var jo det samme John Stuart Mills advarede mod i "Om frihet", altså at være på vagt hvis nogen forsøger "förhindra uppkomsten av någon individualitet som inte överensstämmer med dess model, och tvinga alla personligheter att forma sig efter dess förbilder." Kåge holder sig ikke tilbage, men sammenligner direkte det svenske skolesystem med nazismen: "Nazismen indsåg tidigt värdet av att utbilda den nya generationen för att försäkra sig om de rätta lojala ledarna på alla nivåer." og hans konklusion om resultatet er mere nedslående: "Tyvärr har man lyckats alltför väl och resultatet ser vi nu i form av elever utan grundläggande kundskaper i läsning, skrivning och räkning för att bara nämna det elementära."

Med hensyn til resultatet kan man nok ikke give Kåge helt

ret. Hvordan skulle den svenske opfindsomhed og innovation have været muligt hvis det stod så forfærdeligt til? Utallige tekniske og humane innovationer har rødder i Sverige. Jeg vælger, at læse Kåge som at han naturligvis ikke ville "snydes" ind i socialismen. Den geografiske beliggenhed i nærheden af Sovjetunionen, holdt i årtier en stor gruppe mennesker beskæftigede med militære forholdsregler. Det er ikke uvæsentligt, at også Kåges sympatier og arbejdsplads gennem længere tid var det militære, da der indenfor militæret fandtes en opposition som voksede sig stærk med årene. Kåge registrerer i sin bog, at den offentlige sektor i Sverige i 1950 udgør 25% af BNP mens den i 1980 udgør 65% og peger på, at hvis det fortsætter vil statssocialismen være indført i Sverige inden år 1995. Dette var hvad Thatcher også advarede imod. Hvad Kåge dog ikke bemærker, er forskellen på bureaukratiet i et diktatur og embedsmandens opgaver i et demokrati. Olof Palme: "Det torde knappast finnas något land som är så decentraliserat i den meningen, att stora väsentliga samhällsuppgifter handhas på lokal nivå." her citeret fra bogen "Med egne ord". Palme imødegår kritikken af det øgende antal tjenestemænd med at opridse, en for en, de mange ansvarsområder som skal varetages for at tjene borgerens interesse, lige fra den nyoprettede "datainspektion" til at garantere individets integritet, til behovet for lærere, kuratorer, sygehjælpere, miljøteknikere, arbejdsmiljøinspektører, studievejledere mm. Kåre svarer: "politiker saknar erfarenhet av verksamhet i näringslivets tjänst." ... "besluten leder till högst personliga tolkningar hos de myndigheter som utfärdar tillämpningsföreskrifter för allmänheten." ... "Konsekvensen blir att beslutsanderätten överföres till tjänstemännen. Vi får lager som inte är särskilt väl förankrade i verkligheten." ... "vilka sedan skall tillämpas av myndigheter, som i sin upphöjda position ser som sin uppgift mera att styra och kontrollera än att vara ett serviceorgan till allmänheten." Der er utvivlsomt selvpoplevelse bag Kåges ord, men hvad skal man gøre? Det er ikke alle mennesker som har viden til, eller er ydmyge nok, til at kunne anvende deres position i helhedens tjeneste. Vi må altid være på vagt overfor tjenestemændenes magt. Det er en lang kamp at virkeliggøre en politisk vision. Den personlige moral er afgørende, "omdöme" som det hedder på svensk. Palme: "De flesta människor vänder sig till samhället för att få stöd och hjälp. Deras krav är helt enkelt: bry dig om mig och mitt problem! Och de kräver därmed inte endast en rättvis behandling i enlighet med lagens paragrafer. De hoppas på omtanke, medmänsklighet, mänsklig kontakt." Citat fra Olof Palme: "Med egne ord". Det svenske "offentlighedsprincip" skulle hjælpe så fejltagelserne kom frem i lyset. I Sverige fik borgerne adgang til alle offentlige sagsakter hvor det ikke var uhensigtsmæssigt af hensyn til mennesket selv. Desværre fandt tjenestemændene snart på at anvende denne undtagelse, som undskyldning for at holde sagsakter, der afslørede deres egne fejltagelser, hemmelige. Dette "hensyn til den enkeltes integritet" gør det i dag ofte svært at få indsigt i hvad der er sket i en given sag, og det er jo faktisk ikke til glæde for den som det er gået ud over. Samtidig er man også vidne til, at menneskers personnummer og data er fuldt tilgængelige hvilket kriminelle i høj grad benytter sig af, f.eks. til at skrive falske bestillinger hvilket plager tusindvis af men-

nesker og virksomheder. Den stærke stat har utvivlsomt ledt til en del "justitsmord". Embedsmænd har i mange tilfælde manglet en modpart som kunne moderere deres fremfærd, som da socialtjänsten på Gotland tvangsfjernede et 8 årigt barn, Dominic Johansson, og gav ham helt nye "forældre", fordi hans egne forældre ville undervise ham i hjemmet. <http://vannertilldomic.blogspot.se/>

Den svenske "sociale kontrakt" indebar således også begrænsninger i friheden. Kåge nævner som eksempel, at "Statens planverk" vil bestemme over byggeriet. Planverkets Generaldirektør Lennar Holm: "*Småhusens ställning är dålig. De uppmuntrar till social skiktbildning...*" "... vi kan inte tillåta att folk behåller sina olikheter. Folk måste ge upp sin rätt att själv välja sina grannar." I lyset af den meget høje generelle boligstandard som man faktisk opnåede i Sverige, må man nok konstatere at frihedens begrænsning i dette tilfælde var et "mindste onde". Det svenske "millionprogram" indebar derimod en standardisering som måtte have været en torn i øjet på frihedselskere som Kåge. De nye "satellitbyer" blev da også stedet for mange senere sociale problemer, som f.eks. i "Biskopgården" udenfor Göteborg, men det var ikke primært bebyggelsens skyld. Problemet var segregeringen. Jeg har mødt mange som voksede op i området, og som i dag ikke rigtigt kan forstå hvordan det udviklede sig. Marie Knutson Wedel, som voksede op i Biskopgården, beskrev følelsen af at vokse op på 3 klasse i et interview i "Hallå Hissingen" august 2017: "*Man såg inte alla möjligheter som man faktisk hade, det var som att de inte fanns.*" ... "*Det var ingen fördel i Ryaskolan i Biskopgården att vara ett barn som gillar att läsa, det var ingen kompis-hit direkt*" ... "*Jag visste inte vad jag kunde använda kunskapen jag fick genom böckerna till, och träffade inte personer som hade den typen av jobb som kommit ur en lång utbildning.*" Marias samtale med en studievejleder var ikke mere opløftende: "*Jag fick höra att naturvetenskaplig linje inte var för sådana som oss och att jag inte skulle klara av det.*" Maria er i dag vicerektor på Chalmers Göteborgs tekniske universitet som en undtagelse, der bekræfter reglen. Det er ikke ideelt at placere mennesker i kasser ovenpå hinanden, men spørgsmålet er samtidig om man havde kunnet bygge så mange boliger, og give så mange mennesker tag over hovedet uden denne omfattende standardisering. Man forsøgte jo, at sikre en så høj standard som muligt der hvor folk faktisk ville bo. Konsekvenseren af standardisering kan altid have på et sidespor, som da man forbød salget af hamburgers: <http://naringslivshistoria.se/bizstories-nyheter/naringslivshistoria/narstaten-forbjod-och-salde-hamburgare/> Det kan vi grine meget af, men i dag hvor vi kender konsekvenserne af årtier med fast-food stivner leendet.

560 Hvilket også understreges af udviklingen sidenhen da pengemagten fik det som den ville. I Sydkorea har 98% af ungdommen gymnasial uddannelse, mens tallet i Sverige nu er nede på 82%. Kilde: Erik Sandberg: "Jakten på den försvundna skatten."

561 Det var Olof Palme, som tog initiativ til en overstatslig vestlig studenterorganisation ISC, som på sit første møde i december 1950 havde deltagere fra 19 lande.

562 I 1950'erne var op mod 5% af befolkningen på en eller anden måde politisk aktive for et bedre samfund. F.eks. i diverse nævn og foreninger.

563 Citeret fra Olof Palme "Med egna ord". Palme skriver videre: "*Det märkliga är att resultatet av dessa insatser som alltså har kostat en massa pengar har blivit mycket bättre än vi trodde.*"

564 På 100 år er træmængden i de svenske skove fordoblet. Kilde: SvD den 9. februar 2019. Dette vel at mærke samtidigt med at Sverige eksporterer løs af skovprodukter.

565 Regler som i dag blot er et minde fra fortiden. I dag bygges tæt igen.

566 <https://sv.wikipedia.org/wiki/Egnahemsr%C3%B6relsen>

567 "Egna hem" var også et forsøg på at skabe et alternativ til den omfattende udvandring i starten af århundredet.

568 https://sv.wikipedia.org/wiki/Hjulkvarn,_Trollh%C3%A4ttan

569 Afholdsbevægelsen var en vigtig mærkesag i tiden, og Ellen Key påstod f.eks., at skønne omgivelser bidrog til at man holdt sig fra alkohol.

570 <http://www.carllarsson.se/> Ellen Key: "Skönhet för alla".

571 Man var i høj grad influeret af Tysklands tilsvarende "Deutscher Werkbund".

572 Ellen Gullbergs ord blev langt senere gengivet i "Form" nr. 7 - 1965

573 Kilde: "Swedish Grace" af Gunella Ivanov. Tændstikpaladset ejes i øvrigt af en millionær fra Saudi Arabien; Mohammed al-Amoudi.

574 Det verdensomfattende imperium blev grundlagt af Ingvar Kamprad mens han aftjente sin værnepligt. Ingvar begyndte ved at annoncere for en reol i diverse aviser og ugeblade. Folk fik møblerne tilsendt pr. post. Ordrene strømmede ind og IKEA er idag Nordens mest værdifulde varemærke. Brand Finance vurderer at det er værd 210 mia. skr. Kilde: SvD. den 23. maj 2017 IKEA er i dag kontrolleret af et netværk af stiftelser i Holland, Luxemborg og Liechtenstein for at undgå skat.

- 575 Ingvar Kamprad, heraf "IK" i "IKEA", kunne 2016 regne sig som Sveriges rigeste person, og blev nogle år før registreret som verdens 5. rigeste person.
- 576 Citat fra Olof Palme: "Med egne ord"
- 577 Man kan i realiteten sammenligne dette ideologiske mål, med målet, som har stået i socialdemokraternes partiprogram i årtier; afskaffelse af kongehuset. Nok står det som målsætning, men det er næppe gennemførligt pga. opinionen.
- 578 Citat fra dokumentarfilmen "Palmes sista timmarna" af Göran Ellung 2016
- 579 I realiteten var højst 10% af den svenske industri ejet af staten, sammenlignet med over 50% i Frankrig.
- 580 Demonstrationerne var i høj grad var iscenesat. De 75.000 deltagere blev hentet fra hele landet i busser og ekstratog. Palmes modstandere vejede morgenluft.
- 581 I lyset af familien Wallenbergs syn på den stundende tyske krise er det ikke uvæsentligt at huske på folkehjems-politikeren Per Albins ord om Jacob Wallenberg: "*Jacob Wallenbergs evangelium var privatkapitalism med minsta möjliga statsinblandning. Från våra samtal har jag antecknat, att han ansåg ekonomiska kriser som nyttiga och att de hade en positiv funktion inom det privatkapitalistiska systemet.*"
- 582 I 1978 var marginalsatten på 87%, men man må ikke glemme, at dette kun gælder de sidst tjente penge. Det var heller ikke helt enestående. Under Roosevelt forhøjedes marginalsatten fra 25% til 79% mellem 1931 og 1935. Kilde: Erik Sandberg: "Jakten på den försvundna skatten."
- 583 10 år efter stod det klart, hvad afviklingen af den svenske ejendomsskat havde haft for konsekvenser. Staten havde forfordelt storbyerne. Provinsen fik betale. <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/ekonomen> Først i 2019 begynde omfordelingen tilbage igen.
- 584 Göran Greider mindes, da man slettede det centrale mål fra partiprogrammet således: "*Det var kort efter den 11. september och det var som om världen hade krympt, det skulle nu dansas efter bara en pipa.*" Det store mål forsvandt samtidigt med at penge og ejendom samledes på færre hænder og automatiseringen indebar færre mennesker at beskutte. Døden var uundgåelig. Man kan ikke skabe et paradys uden midler.
- 585 I realiteten kunne Centralbanken handle udenom Riksdagen. Afreguleringen fandt sted november 1985 netop en måned efter, at en kritisk tjenestemand på den statslige myndighed var afgået.
- 586 Ifølge finansministeren, Kjell-Olof Feldt, var Palme slet ikke involveret i processen. 1984 kom modsætningerne mellem Palme og Feldt til offentlighedens kendskab. I en interviewbog havde Feldt udtalt sig imod socialdemokraternes tro på statens rolle og f.eks. nævnt muligheden for private daghjem hvilket Palme kommenterede med ordene "Kentucky fried children". Palme var urolig for at partiet skulle sprænges mellem en højre- og venstre fraktion. Feldt var langt mere liberal end den tidligere finansminister Gunnar Sträng, der så sent som 1982 afviste afreguleringen.
- 587 Ingvar Carlsson: "*Vid den här tiden förekom inte någon debatt eller kritik offentligt. Inte någon professor, direktör i näringslivet, oppositionspolitiker, riksbanktjänstemän eller bankman höjde stämman eller förutsåg vad som komma skulle*" ... ". Men krisen kom .. och då blev det ju tvungen neddragning af konsumtionen och skrämde människor". Citat fra "Ingvar Carlsson – Erlanders sista pojke." Det var Ingvars vurdering at Sverige ikke som det eneste land i Europa, og med sin store handel med udlandet, havde kunnet bevare sine store valutarestriktioner. Man kan ikke gennemføre et folkehjem i et land upåvirket af det globale.
- 588 Allerede inden årtusindskiftet omfattede afreguleringen kredit- og valutamarkedet, el- og telekommunikation, radio- og tv-monopolet. Man sænkede marginalsatten, gjorde Riksbanken uafhængig og gjorde det legalt for private virksomheder at profitere indenfor skole og sundhedssektoren.
- 589 Kapitalismens ansigt fremtræder tydeligst, når de metoder vi kender fra maskinel produktion appliceres på omsorg af mennesker således som i hjemmeplejen. Hvordan oplever brugerne det? I Göteborg direkt den 27/1-2/2 2018 kunne man læse om Vanja på 92 år som i 2017 fik besøg af 68 forskellige personer fra hjemmeplejen. En "forbedring" fra 2014 hvor der var tale om 140 forskellige personer.
- 590 Fra "Boken om Olof Palme, hans liv, hans gärning, hans död."
- 591 Det er ikke uden symbolik, at Palmes første embedsgerning var at deltage i afskeden med John F. Kennedy på Arlingtonkyrkogården den 25. november 1963.
- 592 Det hører med til den store kursændring der fandt sted efter Palmes død, at hans efterfølger, Sveriges udenrigsminister Anna Lindh, for en tid fortsat kaldte "en spade for en spade" og åbenmundet kritiserede misforhold ude i verden og ligesom Palme talte sig varm for en retfærdig globaliseringsproces. Det var Anna Lindh som kritiserede angrebskrigen mod Irak: "*Ett krig som förs utan stöd i FN:s stadga är ett stort misslyckande*" kilde: https://sv.wikipedia.org/wiki/Anna_Lindh. Enhver kan i dag konstatere at hun havde ret. Anna Lind kritiserede samtidigt Sadam Husseins

styre: <http://www.svd.se/irak-protester-ar-mot-anna-lindh> Anna Lindh blev myrdet af en svensk/serbisk mand i et indkøbscenter den 11. september 2003. Hun døde efter 8 timer på operationsbordet efter en langvarig, og i øvrigt omdiskuteret operation, der blev revset i TV4s program "Kalla Fakta" den 17. oktober 2010. 8 år efter mordet beskrev morderen til den svenske avis Expressen, hvor let det var at narre det svenske system. <https://www.expressen.se/nyheter/expressen-avslojar/mijailovic-talar-ut-det-ar-dags-att-sanningen-kommer-fram/>

593 Præcis 6 mdr. inden mordet på Anna Lindh, på nær en dag, blev den serbiske premierminister myrdet 2 timer inden han skulle møde Anna Lind som befandt sig i nærheden. Det er et uhyggeligt sammentræf, at Anna Lindh blev myrdet af en serb. Serbiens voldstraditioner nåede helt til Sverige. Den 1'ste verdenskrig udløstes af en serbisk nationalist, der dræbte den Østrig-Ungarske ærkehertug den 28. juni-1914 og borgerkrigen i Jugoslavien 1991-2001 blev overgangen til den nuværende længere konfliktperiode.

594 Også i Danmark bekendte de toneangivende socialdemokrater, som Helle Thorning-Schmidt, sig først til profitøkonomiens præmisser. Velfærdsstaten havde taget overhånd og fremtiden, mente man, hvilede på det private initiativ af økonomisk eller ideel karakter. Den 25. marts 2012 skrev Mette Frederiksen en artikel i Jyllandsposten under overskriften "En Alvorlig Systemfejl i Velfærdsstaten". Mette: *"I dag fungerer store dele af især den offentlige administration bureaukratisk, i virkeligheden kontrollerende og også med elementer af mistillid. Det hele menneske, som det er nødvendigt at have fokus på, fortaber sig. Det er vigtigt, at systemet er til for borgeren og ikke omvendt."* Alle har vi set eksempler på myndigheder, der ikke samarbejder med hinanden, og noget tyder på, at en vis oprydning er nødvendig fra tid til anden. Der er imidlertid forskel på at rydde op, og fuldstændig give tøjlerne i hænderne på profitøkonomiske interesser. Hvorfor skulle det være bedre at hjælpe ældre, syge og skoleelever på akkord? Vi har behov for en stærk stat. Hvem skal ellers stå op for borgerens interesser i mødet med kapitalmagten? Er det ikke bedre at staten rydder op i sine egne forhold end at den lægger sig på maven for dyret i åbenbaringen? Mette Frederiksen blev senere statsminister og gjorde nu, som omtalt i hovedteksten, et frontalangreb mod NPM-politikken.

595 Derefter fulgte Cypern, Østrig, Liechtenstein, Tjeckien, Slovakien, Norge og Finland i sporet. Også i Danmark svinger opinionen mere og mere til fordel for en fjernelse af skatten på arv.

596 Kilde: Erik Sandberg: "Jakten på den försvundna skatten." Momsen er blot et af mange udtryk for en sådan ideologi, idet den fattige betaler det samme procentuelle beløb i skat af et produkt som den rige.

597 26 dollarmiliardærer ud af 10 mio. indbyggere, mod USAs 540 dollarmilliardærer ud af 325 mio. indbyggere. Kilde: Erik Sandberg: "Jakten på den försvundna skatten."

598 Hvad uddannelsessystem angår, blev NPM lanceret med løftet om større bevægelsesfrihed for lærerne. I Sverige hed det f.eks. i forslaget til en reform af læreruddannelsen, at den skulle give de enkelte individer større muligheder for at udvikle deres egen pædagogik under ansvar for de overordnede ramme. Sådan skulle det ikke gå. Snart blev presset fra de gentagne PISA-undersøgelser for stort, og "skolens krise" ledte pr. automatik til kravet om større kontrol af lærerens arbejdsindsats som nu betragtedes med større og større mistro.

599 I Henrik Bohllins bog: "Medborgerlig utbildning" citerer han en sygeplejerske, som kom fra et planlægningsmøde under netop dette tema, altså at "øge produktionen" og få flere patienter på besøg.

600 En ven som arbejder indenfor branchen har beskrevet for mig hvorledes de offentlige myndigheder som skal bevillige timer til personlig assistance i nogle kommuner læser loven med formålet at undgå at hjælpe den udsatte bruger, snarere end det modsatte. I januar 2018 nåede en tragisk nyhed forsiderne. En hel familie havde taget livet af sig selv og sine sygdomsramte døtre. De magtede ikke mere. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/polisen-haller-presstraff-om-doda-familjen-i-bjarred>

601 Anna Lindh: *"EU är unikt. Ingen annan organisation förenar på ett liknande sätt politiskt samarbete, demokratisk värdegemenskap och ekonomisk och social utjämning."* Kilde: "Anna Lindh en minnesbok av Olle Svenning"

602 Vilkårene for den gyldne spændetrøje som oprindeligt defineret af Thomas Friedman er her opsummeret fra Henrik Bohllins bog: "Medborgerlig utbildning". 31 år efter konstaterer den tidligere formand for det svenske socialdemokrati, Håkan Juholt, at demokratiet er under forceret afvikling. Sverige kan i værste fald udvikle sig til et diktatur. <https://www.svd.se/ambassador-juholt-aker-inte-tillbaka-till-sverige>

603 Kilde: <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/eva-ar-en-av-alla-pensionarer-som-har-det-tufft-ekonomiskt>

604 Citeret fra Olof Palme: "Med egna ord" Han skriver videre: *"I vår bild av framtiden ingår att denna solidaritet med den äldre generationen skall bestå, vidgas och fördjupas i gemenskap."*

605 Dette tilbageskridt er camoufleret af den store effektivisering af produktionen.

- 606 OECD's analyse af økonomien i 22 medlemslande viser, at uligheden fortsat bliver større i 22 lande og mest i Sverige (Kilde JAK-bladet 2012). I "Välståndsrapport 2011" fra Studieforbundets "Näringsliv och samhälle" fremgår det tydeligt at årsagen er kapitalinkomsterne. Billedet er det samme overalt. De velhavende tjener penge på penge, dvs. aktieuddelinger, renter og profit på ejendomsandel, mens de andre må låne penge for at kunne følge med.
- 607 Björn Elmbrandt: "Så föll den svenska modellen"
- 608 For Sveriges vedkommende kan man kun ane hvad det ville have betydet hvis fagbevægelsens plan var blevet iværksat. Bilfabrikken Saab hvis teknik lå helt fremme i udviklingen blev afviklet af rent finansielle årsager.
- 609 Mange virksomheder, f.eks. it-virksomheder i Silicone Walley lokker medarbejdere til sig med løfte om optioner. Det minder lidt om "Löntagarfonder" omend indflydelsen er på individuel basis?
- 610 Det er let at associere til Tony Blairs "New Labour" i Storbritannien.
- 611 I 2012 købte kommuner, landsting og stat i Sverige ydelser indenfor skole, sundheds og alderdomshjem for 104 mia. Skr. I Stockholm drives 32% af sundhedssektoren privat og 65% af omsorgssektoren. 8 ud af 10 af de største pleje- og skolekoncerner ejes nu af "buyout"-virksomheder, dvs. risikokapitalister med formelt sæde i skatteparadis. Kilde: <http://malmo.etc.se/ledare/det-stora-systemskiftet>
- 612 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/transportstyrelsens-sakerhetsskandal-detta-har-hant> <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/har-ar-registren-hos-transportstyrelsen>
- 613 Fornylig kom det frem, at man køber strømper for kr. 6.000 pr par til landstinget. <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/landstinget-kopte-strumpor-for-6-000-kronor> <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/advokater-pa-dubbla-stolar-i-strump-skandalen>
- 614 Göran Therborn: "Kapitalet, överheten och alla vi andra". Journalisterne Anna gustafsson og Lisa Röstlund har udgivet en stærk redegørelse om skandalesygehuset Karolinska med titlen: "Kampen om Karolinska - konsulterna". I det Nye Karolinska kunne NPM, profitmagere, medicinindustri og forskerne hjælpe hinanden, mens patienterne døde i operationskøen.
- 615 Kilde: Svd. den 9/2 2018.
- 616 <http://www.regeringen.se/sveriges-regering/finansdepartementet/statens-budget/statens-budget-i-siffror/>
- 617 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/pts>
- 618 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/jonas-hamnade-hos-kronofogden-efter-postslarv?>
- 619 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/postnord-kan-hattappat-bort-miljontals-brev>
- 620 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/40-000-aldre-under-narda-inom-omsorgen>
- 621 <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/forstabybyn-fodd-i-bilen-pa-vag-till-bb> Ikke engang i Stockholm kan man vide sig sikker. Den 11. maj 2017 kunne vordene mødre f.eks. ikke komme til at føde noget sted i hovedstaden. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/barnmorskornas-bevis-pa-overlaggning>
- 622 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/hannah-trycket-har-hallt-i-sig-sedan-bb-sophia-stangde>
- 623 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/familjertvingas-aka-till-finland-for-att-foda>
- 624 Ifølge Svt den 12. september 2016. Den interesserede kan læse mere om togkaoset i Mikael Nyberg: "Det store togrånet".
- 625 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/saknar-6-miljarder-i-jarnvagsinvesteringar>
- 626 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/uppdrag-granskning-avslojar-16-tag-har-sparat-ur-dar-jarnvagen-varit-idaligt-skick>
- 627 <http://www.svt.se/opinion/hossjer-karvonen-nilsson-simonsen-om-vatten>
- 628 Kilde: VA-fakta, her gengivet fra Metro den 5. november 2018.
- 629 <http://www.dn.se/nyheter/sverige/vattenbrist-hotar-flerdelar-av-landet/> Det taler for sig selv, at det efter privatiseringen kunne gå så galt også i Sverige. Landet som ellers var kendt for noget af det rene drikkevand i verden. Her kunne man ubekymret svømme i søer og kanaler midt i hovedstaden. Dette var landet som engang havde anvendt lige så stor del af statsbudgettet på at bekæmpe vandforurening som amerikanerne på deres rejse til månen. Ifølge Olof Palme i "Med egne ord".
- 630 I Danmark var der mere modstand mod at privatisere de såkaldte "bløde velfærdsydelser" hvorfor firmaet "Forenede Koncernen" i 2019 indledte en charmeoffensiv, hvor man blandt andet kontaktede de danske medier for at fortælle om den store succes med at drive plejehjem i Sverige. Journalister fra Berlingske Tidende kunne f.eks. beskrive hvorledes de var blevet kontaktet og præsenteret

for de tilsyneladende enestående fordele ved at lade de danske plejehjem privatisere. Ikke et ord om de hårrejsende konsekvenser af den svenske privatiseringsproces. Kilde: Berlingske Tidende den 16. april 2019.

631 Karin Frostemo i DN den 29. april 2018

632 Kilde: Andreas Cervenka: "Vad är pengar"

633 Også i Danmark er ejendomspriserne nu igen på himmelflugt efter at boblen sprang sidste gang i 2006. Ifølge Berlingske Tidende 16. marts 2017 er priserne allerede tilbage på faretruende niveau. Dette netop viser, at det ikke er begrebet rente i sig selv som er årsagen til problemerne, men hele det profitbaserede pengesystem. Den omfattende spekulation i huspriserne stimuleres af den gennem årtier lave rente, således som det ses her: <http://nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/43-8-fngalj.pdf>

634 Kilde: Göteborgdirekt den 2. - 8. marts 2019.

635 <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/eu-bostadsbubbla-storsta-hotet-mot-sverige>

636 Kilde: Tino Sanandaji: "Tio tusen miljarder".

637 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/toppekonomen-sverige-har-ingen-bostadsbubbla?>

638 Ligesom man formodentlig vil pege på staten som redder i nøden. Der er allerede flere økonomer, der har taget hul på bylden. Anders Palmer, prognosechef på finansdepartementet anbefaler f.eks. i SvD den 12. januar 2019 at en *"del av ekonomins samlade skuldbörda flyttas över från privat till offentlig sektor."* De mindre velstillede skal med andre ord endnu engang bøde for de riges overkonsumtion.

639 Forleden kom det frem, at en mor dræbte sine 3 børn og sig selv fordi hun skulle sættes ud af sin lejlighed. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/aklagaren-mamman-doda-de-sina-barn-och-tog-sedan-sitt-liv>

640 I Danmark er situationen endnu værre. Ifølge OECD's tal fra 2014-15 er danskerne belånte til 284% sammenlignet med deres årsindkomst og ligger dermed på 1ste pladsen af alle OECD lande. Sverige tar 4- pladsen med 179%. Kilde: "ETC" den 28. oktober 2016. I Grækenland som vi alle har lært at opfatte som yderst "ansvarsløse" ligger tallet på 115%. En finanskris kan kaste de nordiske velfærdssamfund i frit fald. Alligevel stimulerer centralbankerne udlåningen vha. minus renter. Ifølge Andreas Cervenka: "Vad gör en bank?" er den samlede gæld, privat og offentlig, i forhold til landets BNP på hele 293% kun overgået af Japan med 295%.

641 Ifølge den svenske socialstyrelses rapport om hjemløshed 2017 er der i realiteten tale om 33250 hjemløse i Sverige, hvoraf de 5900 må betegnes som akut

hjemløse, der ikke har andre steder at overnatte end forskellige herberg eller af kommunen betalte vandrehjem og lignende. 21% af de 5900 sover ude hver nat. I Sverige som i England: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fiona-29-har-varit-hemlos-i-sex-ar-1>

642 På kun 8 år 2010-2018 blev køerne til lejeboliger i Stockholm, Göteborg og Malmö dobbelt så lange. Kilde: SvD den 1. februar 2019.

643 Den 19. august 2016 melder ETC om salg af 14.000 kommunale lejligheder til private

644 Kilde: SvD den 2. marts 2018.

645 I centrale Stockholm krævede det en opsparing på 400.000 og en månedsløn på 41.000 skr. at købe en etværelses lejlighed dvs. for overhovedet at få adgang til at låne penge til købet. Det er der ikke så mange nyuddannede der har. Kilde: SvD den 6. april 2018: "Skrämmande pris-skillnad för unga som vill flytta hemifrån."

646 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/sa-har-lever-stockholms-hemlosa-pensionarer>

647 Citeret fra Tino Sanandajis bog: "Tio tusen miljarder – skuldkalaset och den förträngda baksmällan".

648 Tino Sanandaji forslår at løse problemet ved at ophæve det lovregulerede tag over udlejningspriser i Sverige. Dermed vil boligerne koste det de er værd, og gøre dem uinteressante for mellemhænder. Uden en samtidig voldsom statssubventioneret nyproduktion, vil en sådan udvikling naturligvis udmunde i rent barbariske tilstande med hundrede tusinder af mennesker uden adgang til en egen bolig. I februar 2019 fremkom det i SvR, at kollegieboliger ikke blev anvendt af deres lejere en stor del af året, over 100 dage, men udlejet med store fortjenester via Airbnb.

649 <http://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/anders-borg-om-hamnkonflikten-djupt-farligt-f%C3%B6r-sverige-1.4405765>

650 Kildet til oplysningerne om Anders Borgs bolig som han selv beskriver i et interview: Tino Sanandaji: "Tio tusen miljarder".

651 <https://www.expressen.se/nyheter/wallstroms-hyra-32-kronor-i-manaden/>

652 Citeret fra Olof Palme: "Med egna ord"

653 OECDs rapport hedder: "Divided we stand - Why Inequality keeps Rising."

654 Hvilket han i øvrigt også sidenhen gjorde en stor indsats for. Hans initiativ "Hand in hand" har hjulpet mindst 106.000 små virksomheder i gang i den tredje verden og

Percy donerede selv 100 mio. til projektet. Det er beundringsværdigt, men ændrer ikke på systemet, der skaber fattige og rige mennesker.

655 <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/en-av-den-svenska-industrins-hornstenar-forsvinner>

656 Kilde Berlingske Tidende den 13. marts 2002

657 <https://www.sn.se/nyheter-fran-tt/abb-saljer-power-grids-till-hitachi/>

658 <https://www.svd.se/guldregn-over-styrelser-fruktansvart-mycket-pengar>

659 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/fran-kobror-till-nallar-140-ar-med-ericsson> I Ericsson blev aktionærene i 2015 belønnet med et beløb svarende til 95.000 Skr. pr anset i virksomheden. Det var ikke de ansatte arbejdere, men aktionærene der delte kagen. Den nuværende svenske statsminister (2018) gør ikke meget for at påvirke udviklingen. Det var ellers ham, der i 2011 som leder i IF Metal udtalte: *"Först skall direktören ha sina löner och bonusra. Sedan skall aktieägarna ha aktieutdelning. Till sist ska de titta på oss och säga att det inte finns något utrymme för lönnökningar. Det där håller inte."* Men det fortsatte. Den nye chef, Börje Ekholm og den næststørste investor i Ericsson har begge en fortid i konsultfirmaet McKinsey. Ingen af disse har erfaringer med at drive virksomheder og alt hvad det indebærer af ingeniørkunst. Man har erfaringer af at købe og sælge virksomheder.

660 Kun Japans gæld var højere. 411% af BNP.

661 Kilde: Göran Therborn: "Kapitalet, överheten och alla vi andra".

662 Her gengivet fra Kilde: Göran Therborn: "Kapitalet, överheten och alla vi andra".

663 Göran Therborn: "Kapitalet, överheten och alla vi andra".

664 Kilde: Global Wealth Databook 2017 udgivet af Credit Suisse.

665 <https://www.dr.dk/nyheder/penge/tema/kuppet-mod-europa>

666 Ekstremerne er f.eks. dokumenteret af Ellinor Torps "Döden på jobbet - en berättelse om det nya arbetslivet". I Metro den 27. oktober 2017 opsummeres 35 dødsfald på svenske arbejdspladser 2017.

667 Ifølge SVT 2014 tjener en lærer på skolekoncernen Academedia 2500 kr. mindre hver måned end en kommunelærer i Stockholm. Firmaet ejes af risikokapitalvirksomheden EQT som gik med overskud på 432 mio. Nogle tjener på

at andres lønninger holdes nede. Det bliver ikke bedre af for høje lønninger. De voldsomt opskruede udgifter til vikarierende læger og sygeplejersker er i øjeblikket (2017-18) ved at tynde mange svenske landsting helt i knæ og det bliver værre hele tiden. <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/inhyrd-varpersonal-har-okat-med-halv-miljard> En rapport den 1. juni 2017 fra Arbetsmiljöverket viser, at risikoen for arbejdsulykker er dobbelt så stor for dem der arbejdede for vikarbureauer som normalt. Samtidigt udsættes syge mennesker stor lidende at blive kastet i hænderne på den ene læge efter den anden som følge af "stafet-læge-systemet". En kvinde søgte sig til den svenske sygepleje 30 gange, og blev behandlet af 18 forskellige læger for rygsmerter og væggtab indtil man, for sent, opdagede at hun havde lungekræft. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/kvinna-sokte-vard-30-ganger-dog-i-lungcancer>

668 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/anna-sa-upp-sig-nu-far-hon-dubbelt-betalt>

669 Den mirakuløse norske økonomiske udvikling er fuldstændigt baseret på Nordsøen. 1973 blokerede Mellemøstens olieembargo forsyningerne, kun nogle få år efter at Phillips havde fundet olie i Nordsøen. Betingelserne for olieeventyret var dermed optimale, and the rest is history. I dag er Norge en af verdens rigeste nationer, men vi er også vidne til bagsiden af medaljen. Pga. konkurrencen fra de godt betalte job i olieindustrien har en overvejende del af den resterende industri kollapsede. Lønnen blev for høj til den globale økonomi. Olien står for 70% af Norges eksport. Kilde: Jan Jörnmark: "Krisen".

670 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/blekinge/hotar-skicka-lakare-till-blekinge> <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/lakar-leasing>

671 Allerede 2017 registrerede svenske meningsmålinger, at majoriteten af befolkningen nu igen var imod profitvirksomhed i statens velfærdsområder. Kilde: <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/de-flesta-vill-begransa-vinster-i-valfarderna> Også i Danmark illustrerede valget af Mette Frederiksen opposition mod NPM-politikken.

672 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/barnmorskorna-i-ornskoldsvik-nu-ar-det-nog>

673 Den der går ind i en større butik går ofte ind i en international butik uden at vide det, idet butikkens navn er nok så dansk, norsk eller svensk. Mange store butikskæder ejes af fonder, som administreres via skatteparadis i udlandet. På denne måde kan en velhavende svensker gemme sine penge i en fond i et skatteparadis. Penge som denne fond derefter investerer i en butikskæde med butikker i Sverige. De store investeringsfonder forvalter hundreder af mia. skr. og ejer via sine datterselskaber butikker i et utal af brancher. I Sverige ejes de store butikskæder Teknikmagasinet, Kjell & Company og Gina Tricot til eksempel af forskellige risikokapitalfonde, der alle har adresse på Jerseyøerne som i rea-

liteten ikke beskatter fonde og virksomheder. Kilde: Faktum nr. 175 2017 og <https://www.svca.se/>

674 <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/josef-jobbade-svart-pa-en-bilvardsfirma>

675 Kilde: "De nya trälarna" af Anna Lena Norberg & Thomas Lundh

676 Stiglitz er her citeret fra Fokus den 12.-18. januar 2018.

677 Olof Palme udtaler dette i bogen "Med egne ord" efter beskrivelsen af den oprapning af den politiske kamp efter 1976 som inkluderede dedicerede løgne.

678 Linköping skylder kommunen kr 106.000 pr borger ifølge Tino Sanandaji i "Tio tusen miljarder". Malmö er en af de mange kommuner, der har store nedskæringer foran sig. Det er den samme kommune som igen og igen kendetegnes af voldsomme problemer med kriminaliteten i forstæderne.

679 Dette er helt nye tal 2019 videregivet fra Tino Sanandaji: "Tio tusen miljarder".

680 Kilde WB her videregivet fra Tino Sanandaji: "Tio tusen miljarder".

681 Kilde: World Intellectual Property Organisation, her gengivet fra Tino Sanandaji: "Tio tusen miljarder".

682 Opfindelserne af det mekaniserede bomuldsværeri i 1771 og indførelsen af John Wats dampmaskine i fabrikkerne 1776 gjorde med tiden England til verdens ledende nation. Selv den kinesiske kejser måtte bøje sig. Idag står vi ved en lignende skillevej. En undersøgelse i USA viste at 47% af de nuværende job vil forsvinde som en følge af automatiseringen. Kilde: <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6352487>

683 Kilde: Berlingske Tidende den 26. december 2018: "Volvos førerløse lastbiler kører ud i virkeligheden." Og den 15. maj 2019 kørte den førerløse lastbil afsted i Jönköping. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/varlds-premiar-for-sjalvkorande-lastbil>

684 Digitale assistenter er nu en del af sagsbehandlingen i forskellige institutioner. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/allt-fler-far-ansokan-provad-av-en-robot>

685 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/har-ar-varldens-forsta-virtuella-nyhetsupplasar>

686 En fortegnelse over antal ansatte i Sveriges største aktievirksomheder taler for sig selv. Det første tal udtrykker ansatte år 2000 og det næste ansatte år 2012: Ericsson 37.900-17.600, ABB 18.400-9.100, Skanska 15.700-10.800, NCC 14.300-7.500, SAS 10.000-4.000,

Electrolux 8.200-2.000, SKF 5.200-2.900. AB Volvo er derimod konstant, mens afviklingen for Volvos personbiler er 18.300-1.600. I en artikel i Göteborgsposten den 7. november 2018 om automatiseringens konsekvenser bliver et svensk medlem af Riksdagen spurgt af den kyndige journalist: "Men var ska då stat och kommun få in pengar om tekniken växer och skattebasen krymper?" Politikeren svarer derefter helt uden forståelse for den situation vi uundgåeligt er på vej mod. Forklaringen på de mange nedskæringer kender vi alle. Det er billigere at producere, der hvor lønnen er lav. Man vil opnå fordel ved at producere til lavere omkostninger end sine konkurrenter. Den 8. maj 2019 kunne SvR rapportere om strejker på Electrolux' fabrikker i Rumænien hvor erfarne arbejdere tjener 4000 skr. pr. md. For denne sulteløn skal arbejderne forsøge både kone og børn. Det leder til næste problem, hvis de ansatte ikke får tilstrækkeligt i løn, hvordan skal de så skabe den nødvendige efterspørgsel? Karl Marx forklarer problemet og kapitalismens forsøg på at løse problemet i del 3 af "Das Kapital": "Kreditsystemet tilskynder produktionskræfternes materielle udvikling for en tid, men har samtidig tendens til at skabe stadig voldsommere kriser og et enormt svindelssystem." Dagens minusrenter demonstrerer, at vi i dag er nået til den sidste fase i kapitalismens krampagtige forsøg på at opretholde et usundt system - hvis man da ellers skal tro på Karl Marx.

687 Ifølge Eurostat er ungdomsarbejdsløsheden i hele Europazonen på 21% og det dobbelte for Spanien og Grækenlands vedkommende.

688 Et eksempel var de store besparelser i den svenske offentlige sektor fra september 1993 til september 1994. Man mindskede det totale antal udførte arbejdstimer fra 134 til 116 mio. og skulle tro, at arbejdsbyrden derved kunne fordeles lidt bredere. Resultatet blev at overtiden gik i vejret fra 2,80 til 3,29 mio. timer. Færre mennesker fik mere at lave.

689 Martinus påstår, at vi med maskinernes og computerens hjælp bør kunne se frem til en arbejdstid på til eksempel 2 timer om ugen på få århundreder. Jeg kan kun se, at det ville være til alles bedste med mindre arbejdstid. Et forsøg med 6 timers arbejdstid i Göteborg 2015-17 viste sig være en klar succes for både helbredet og kvaliteten af det udførte arbejde. <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/lyckat-projekt-gar-mot-sitt-slut>

690 Charlotta von Zweigbergks skønlitterære bog "Fatig fällan" beskriver hvor let enhver i dag kan havne udenfor samfundets beskyttelse. Bogens hovedperson Beata er en kvinde med eget firma, som bliver syg og derfor mister sin indkomst. Regninger hober sig snart op med ekstra afgifter for indbetalinger og snart er socialkontoret den eneste redning. Her havner den syge kvinde imidlertid i et umenneskeligt bureaukrati og bogens pointe er at vise, at sikkerhedsnettet ikke fungerer i praksis. Beata er snart overladt til frivillige private hjælpeorganisationers nåde.

- 691 Ifølge journalisten på SR, kan man dertil lægge tusinder af fattige mennesker, og problemet viser sig på bibliotekerne hvor mange mennesker kommer for at få hjælp med disse opgaver selvom bibliotekaren har andre arbejdsopgaver.
- 692 Et studie ved Linköpings Universitets "Östgötakommissionen" mundede ud i konklusionen, at der var direkte sammenhæng mellem menneskers oplevelse af håbløshed og deres økonomiske situation eller mangel på uddannelse. Kilde: Svd den 9. november 2016 "Hopplöshet ett hot mot hälsan"
- 693 Den tyske filosof Theodor Adorno stiller spørgsmålet: "*What should free time be for?*" Adorno mener at man kan vurdere kvaliteten af en nation efter hvorledes dens indbyggere anvender deres fritid. Er de frie forskende individer optaget af at udvikle sig eller er de passive ofre for en "kulturindustri"s strøm af irelevante "nyheder", romantiserede film og musik og virkelige fantasidramaer som ikke forholder sig til menneskets virkelighed og samfundets realiteter? Adorno beskriver hvorledes kapitalismen på djævelsk vis anvender menneskets virkelige behov, til at lokke dem ind i et forbrug, der forhindrer opfyldelsen af disse selv samme behov: længslen efter ungdom og kærlighedsforbindelser anvendes til at sælge cigaretter og alkohol. Adorno så endda Disney som en farlig personage, men overså hele det åndelige humane meningsplan, der gemmer sig under eventyrets symbolik.
- 694 <http://afrikagrupperna.se/sverige-2/namibia-provar-medborgarlön/> Ligeledes filmen "Dokument utifrån: Lön utan jobb" sendt på Svt. den 6 marts 2018
- 695 I november 2012 meddelte Indiens premierminister, at man begyndte arbejdet for at indføre en basisindkomst, en medborgerløn, ligesom man allerede tidligere var inde på dette i Iran og Brasilien. Projektet i 8 indiske byer, SEWA, ledte til konklusion; at hjælpen gjorde menneskene kreative ligesom det stimulerede naturlig økonomisk vækst i området. År 2017 søsatte Finland et eksperiment med basisindkomst på 560 euro pr måned til 2.000 personer, uden nogen modkrav. Svd rapporterede den 3. marts 2018 om modtagere, som nu kunne anvende tiden de før skulle spendere på tvungne jobansøgninger, på at videreuddanne sig. Eksperimentet er præcis afsluttet og de første resultater peger på at gruppen oplevede mindre stres, bedre helbred og koncentrationsevne og mere tillid til samfundet og fremtiden. Kilde: Grus & Guld nr. 1 2019. Således taler erfaringerne godt for den nye mulighed, uanset de store forskelle mellem nationerne.
- 696 Og i Sverige øgedes antallet af chefer og administratorer indenfor social og sundhedsområdet med, 36% svarende til 8.242 årstillinger, mens antallet af personer med direkte kontakt til patienterne kun øgede nogle procentenheder. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/fler-chefer-och-administratorer-inom-varden>
- 697 Kilde: Weekendavisen den 14. juli 2017 "Kontrakten smuldrer"
- 698 Masser af børn og unge savner støtte af voksne og forældre som sidder fast i pengesæset. Hvorfor ikke betale løn for samfundets vigtigste job; at opfostre de små nytilkomne samfundsborgere? Det er fantastiske perspektiver, der åbner sig, men de økonomiske aspekter bider sig i halen og demonstrerer behovet for globale løsninger.
- 699 Citatet er fra Jonas Lundahls "Indien" s. 106
- 700 Byerne var således medlem af Hansaen, den fortrinsvis tyske Handelsorganisation.
- 701 Kilde: Andreas Johansson Heinö: "Farväl till folkhemmet".
- 702 Fra 24.000 i 1939 til 195.000 i 1945 ifølge det statistisk central bureau. (SCB)
- 703 De 450.000 finske invandrere 1945-85 blev en vigtig arbejdskraft i industri og skovbrug, 280.000 vendte senere hjem igen. 8000 ungarere ankom efter kuppet i 1956, 5.000 grækere (1967), 2.000 polakker (1968), 2.000 tjekker (1968), 7.000 chilenerne (1973), 7.000 tyrkiske assyrere (1976), 5000 vietnamesere (1979) og i følgerne af borgerkrigen i Jugoslavien tog Sverige imod 100.000 flygtninge. Kilde: Dick Harrison "Invandrarna som byggede Sverige". Populær historie nr. 10 2009
- 704 Fodboldklubben Assyriska FF som med tiden blev verdensberømt, blev grundlagt af assyrere på flugt fra Tyrkiet 1971. 3 mio. supportere fra hele verden følger fodboldklubben.
- 705 Palme citeret fra "Invandrare & Minoiteter" Nr. 2 1977.
- 706 Olof Palme er interviewet i DN den 16. oktober 1985, her gengivet fra Andreas Johansson Heinö: "Farväl till folkhemmet".
- 707 Også Danmark fik en mere liberal udlændingelov allerede 1983. Det tog herefter kun nogle år inden en præst, Søren Krarup, i 1986 indrykkede en annonce i Jyllands Posten. Krarup ville her advare mod "*en ubegrænset folkevandring af muhamedanske og orientalske flygtninge over vores grænser*". Krarup er her gengivet fra bogen "Konfliktzonen Danmark" udgivet under redaktion af Sissel Bjerrum Fossat, Rasmus Glenthøj og Lone Kølle Martinsen.
- 708 I USA var antallet indvandrere 0,6% i forhold til den eksisterende befolkningsmængde, mens den i Sverige år 2014 var oppe på 0,8%. Kilde: Tino Sanandajis: "Mas-sutmaning"

709 Den akutte situation afslørede det svenske bu-reaukrati. Nogle familier og enlige med god vilje tilbød myndighederne at huse nogle af de nødstedte, men blev mødt med kravet om at i så fald skulle kunne huse mindst 30 og dertil installere sprinklersystem. Kilde: <http://esvd.svd.se/svenskadagbladet/49646/article/736757/4/1/external/?token=1a553497fbbe7edda0c3e12554cf0491>

710 Udgiften til selve flygtningemodtagelsen er 30-35 mia. Skr. ifølge Tino Sanandaji, sammenlignet med Afghanistans statsbudget på ca 45 mia. Skr., inkl. bistand.

711 Kilde: Tino Sanandajis: "Massutmaning". Allerede i 1969 viste et studie af 100 jugoslaver som i 1969 blev ansat på SKF i Göteborg, at ikke en eneste af disse fik en svensk ven i løbet af det første år. Man arbejdede og boede blandt andre indvandrere. Det var ikke tale om integration.

712 F.eks. Canada og Australien

713 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/17-bilar-i-brand-i-alingsas-inatt>

714 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/brand-i-flyktingboende-var-anlagd?>

715 Rektoren på Sjumilaskolan i et problemområde i Göteborg, Hamid Zafar, der selv er flygtning fra Afghanistan peger på behovet for utvetydige retningslinjer og understreger det problematiske i at flygtninge ikke hidtil har behøvet at lære sig svensk.

716 Ifølge Pisa-rapporten dec. 2016. Kilde: Svd den 15. april 2018

717 Kilde: Svt. den 7. september 2014

718 I 1974 kom de udlandsfødte til Sverige primært fra Finland, Norge, Danmark, Jugoslavien, Tyskland og Grækenland. Kilde: Andreas Johansson Heinö: "Farväl till folkhemmet".

719 Kilde: Tino Sanandajis: "Massutmaning"

720 Den irakiske udenrigsminister Najah al-Shamari var tilsyneladende svensk statsborger under navnet Najah Hasan Al-Adeli. Som chef for de væbnede styrker, er han ligeledes formelt øverst ansvarlig for det voldsomme svar på protesterne i Irak efteråret 2019, som førte til drab på 320 demonstranter. Dermed udstillede han også et andet problem. Mennesker, der søger asyl i Sverige under henvisning til dødsfare i hjemlandet, men derefter gerne tager på ferie, eller ligesom Najah, altså ligefrem gør karriere i hjemlandet samtidig. Ifølge de svenske myndigheder er Najah i skrivende stund, november 2019, stadig officielt bosat i Sverige. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/uppgifter-iraks->

forsvarsminister-ar-svensk-medborgare-folkbokford-i-stockholm <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/m-kraver-svar-av-regeringen-om-iraks-forsvarsminister> Da Præsident Trump omtalte en "ikke begivenhed" i Sverige med ordene "last night in Sweden" svarede kreative sjæle med at udgive en fotobog med samme titel som illustration af den svenske virkelighed. Bogen indeholdt dog ikke foto af de ca 600 skydevåben som hvert år konfiskeres i Malmø og Lund.

721 Norges justitsminister Anders Anundsen udtalte i 2016: "Vi måstes se till, at vi inte får den typ av förhållanden som svenskarna har. Vi skal inte ha no-go-zoner som svensk polis. Vi skall ha ett mycket tryggare samhälle än som så." I Danmark har man længe omtalt problemet, men det var først da en svensk børnebogsforfatter Katerina Janouch i januar 2017 til Tjekkisk tv udtalte, at der i Sverige havde udviklet sig 55 "no-go zoner", at begrebet kom frem til de svenske medier. Katerina blev offentligt korsfæstet samtidigt med, at det svenske politi selv havde oplyst 53 sådanne områder. Kilde: Weekendavisen den 27. januar 2017. I artiklen "Sverige – et eksempel til afskrækkelse". Svenske eksempler på "no-go zoner" er mange. I 2016 brændte en ældre mand, han kunne ikke gå uden sin rollator, inde i Gottsunda, mens redningsmandskabet afventede politiets eskorte som beskyttelse mod stenkastende unge. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/article23189369.ab> <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/nya-oroligheter-i-gottsunda> <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/vi-kastar-sten-for-att-vi-ar-arga>

722 Kilde: Tino Sanandajis: "Massutmaning". Noget lignende gjaldt andre skoler, f.eks. Sjumilekolan i Biskopgården, Göteborg.

723 I 70'erne havde indvandrere lige så stor beskæftigelse som svenskfødte. I 2015 var 82,9% af de indenrigsfødte i beskæftigelse, men kun 53,6% af indvandrere fra områder udenfor Europa. Kilde: Tino Sanandajis: "Massutmaning"

724 I "Forskning & Framsteg" den 29. maj 2015 "Segregeringen ökar" undersøgte man svenskernes "flyttemønstre" 1990-2007. Det blev bevidnet hvorledes segregeringen eskalerer. Når 3-4% af befolkningen i et givet område består af mennesker med aner udenfor Europa begynder de svensk fødte beboere at flytte fra området.

725 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ny-studie-om-segregation-pa-vag-att-bli-som-i-usa>

726 Og den 2. marts 2019 kunne SvD beskrive hvorledes politiet havde kortlagt 20 unge mennesker og derefter retsforfulgt dem for 330 lovovertrædelser.

727 Citeret fra Tino Sanandaji: "Massutmaning"

- 728 I Danmark blev 15 "hårde ghettoområder" udpegede og staten vil nu med påbud sætte stop for familier med mange overførselsindkomster og kriminelle til disse områder. 30 områder er på den danske regerings såkaldte "ghettoliste". Kilde: Berlingske Tidende den 17. februar 2019.
- 729 Kilde: Margherita Bossi & Jon Kristian Pareliusse: "Skills and labour market performance in Sweden". OECD paper 1233, economic department.
- 730 Sept 2017 kom det frem, at en flygtningefamilie bestående af en mand med tre koner og 16 børn var blevet tildelt 3 lejligheder i Stockholm. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/starka-reaktioner-pa-manggifte-i-nacka-migrationsministern-vill-utred> <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/hennes-pappa-hade-flera-fruar-borde-vara-tillatet-med-manggifte-i-sverige> Den svenske opinion er sommetider blind for det åbenlyse. Det er f.eks. en kendsgerning af de mange tilfælde af apatiske flygtningebarn var et rent svensk fænomen. Det kom senere frem at børnene var blevet beordret til at spille apatiske af deres forældre. <https://magasinetfilter.se/filterbubblan/det-far-betraktas-som-ett-svek-mot-barnen-tyvart/>
- 731 Kilde rapport fra Statsdelförvaltningen i Spånga-Tensta gengivet fra "Mitt i" den 4. juli 2016: "Larm, Ökat förtryck mot tjejer"
- 732 De tre forskere har udgivet en bog 2019. Citatet er fra Berlingske Tidende den 16. februar 2019.
- 733 Saras ord er gengivet fra et interview i Svd den 17. februar 2018.
- 734 Derefter fik debatten en anden lyd og det blev specielt Sara Omar, der lagde stemme til de undertrykte kvinder stemme i sin bog "Dødevaskeren". Sara talte af personlig erfaring da hun beskrev hvorledes grænsen mellem Kurdistan og Danmark er flydende, moralsk set. I et interview i Svd den 17. februar 2018 beskriver Sara kvinderne som befinder sig i lænker trods det "frie samfund" de befinder sig i: *"Jag träffar kvinnor som inte kan danska för att de tvingas stanna hemma och vara barnalstringsmaskiner" .. "Förtryck syns i ögonen." .. "Man känner igen en förtryckt kvinna på långt håll om man bara tittar noggrant."* Efter flere selvmordsforsøg valgte Sara livet og at være med til at afsløre miseren.
- 735 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/fadimes-kamp-for-sin-frihet>
- 736 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/fadime-sahindal-blev-hedersvaldets-ansikte>
- 737 I 1996 blev en 15årig pige fra Irak, Sara Abed Ali, kvalt af sin egen bror ligesom den 19 årige Pela Atroshi i 1999 blev skudt af sin egen far ved et besøg i Irak.
- 738 2016 kom det frem, at en ung mand Samir i 1986 havde påtaget sig skylden for drabet hans far havde udført. På ordre af sin egen far, lederen af den lokale kristne syriske forsamling. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sodertalje/samir-domdes-for-mord-friades-30-ar-senare> <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/sa-har-blev-domen-i-kidnappningsmordet-Blod-er-tykkere-end-vand>. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ingen-vet-hur-manga-hedersmord-som-sker>
- 739 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/gifta-sig-med-vem-man-vill-inte-sjalvklart-for-unga?>
- 740 Kilde: Jenny Nordberg i SvD den 30. december 2018: "Hederskultur bör vara den största integrationsfrågan".
- 741 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sodertalje/var-tionde-mord-hedersrelaterat>
- 742 Svenske Farman var en af mange som selv vogtede over sine søstre indtil den dag han havnede i den modsatte situation. Han blev forelsket i en kvinde han ikke måtte træffe. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/farman-bidrog-till-hedersfortryck-till-hans-flickvan-forsvann>
- 743 Kilde: SvD den 20. januar 2019.
- 744 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/vagrade-avratta-sina-dottrar-blev-mordad-sjalv>
- 745 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/offret-och-den-anhallne-ar-slakt-med-fadime>
- 746 Kilde: Berlingske Tidende den 19. marts 2019.
- 747 Gimis ord fra dokumentaren er her gengivet fra Berlingske Tidende den 19. marts 2019. Der er ingen tvivl om, at denne ene familie har været med til at motivere en del nye love og tiltag. Da to brødre f.eks. voldtog to piger på Gammeltorv diskuteredes den kriminelle lavalder, der senere blev sænket og senere ændredes loven til at til-lade udvisninger. 4 medlemmer af familien Levakovic blev udvist fra Danmark og i 2019 stod den 5. tiltalt for 30 kriminelle forhold. Det var statsminister Anker Jørgensen, der i 1970 gav 50 sigøjnere, der skulle udvises, lov til at blive i Danmark på trods af det midlertidige "indrejsestop for fremmedarbejdere". Familien lovede at betale skat og opføre sig lovlydigt.
- 748 I Angered, en svensk forstad til Göteborg stod en og samme slægt bag en omfattende mængde mord og mindre kriminelle foreteelser. Kilde: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/dom-mot-okand-goteborgsfamilj> En kortlægning af problemerne i en anden svensk forstad Biskopgården viste at en gruppe på 20 mænd stod bag hele 350 lovovertrædelser. Systemet hindrede dem mærkeligt nok ikke i at fortsætte. <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/>

kartlaggning-av-gangkriminaliteten-visar-20-man-lagforda-for-350-brott I Danmark blev problemet beskrevet indefra i Ahmad Mahmouds bog: "Sort land - fortællinger fra ghettoen"

749 Baksis holdning fremgår af Andreas Johansson Heinö: "Farväl till folkhemmet".

750 Tusinder har fået, og får fortsat, ødelagt deres seksuelle organer som resultat af barbariske traditioner. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/mangdubbelt-fler-konsstympan-de-kvinnor-an-man-trott>

751 Eksemplerne er mange. I Andreas Johansson Heinös bog: "Farväl till folkhemmet" nævnes hvorledes en ungdomsleder Kadaffi Hussein tog initiativ til alkoholfrie diskoteksfester i Stockholmsforstaden Rinkeby. De populære fester blev mødt af en gruppe religiøse muslimske fundamentalister som forhindrede pigerne i at komme ind på diskoteket. Hussein forsøgte gennem flere år, at få støtte fra de svenske myndigheder som alligevel undlod at gribe ind og garantere friheden for disse borgere. I bogen "The Liberal Archipelago" argumenterer Chandran Kukathas for, at det er det multikulturelle samfunds opgave at garantere den fri bevægelighed mellem de mange kulturelle underfund i samfundet. Det står mennesker frit at være hvor de vil være, men det bør ikke være frit at forhindre andre i deres valg. Staten bør garantere "frit hav", "liberal archipelago", mellem samfundets mange "kulturelle øer".

752 Allerede i begyndelsen af 90erne rapporterede en gymnasielærer i Göteborg om piger, som kom for sent til timen fordi de, pga. omskærelse, ikke kunne nå at tisse færdigt i frikvarteret. Kilde: Andreas Johansson Heinö: "Farväl till Folkhemmet". Allerede i 1995 modtog Huddinge sygehus i snit en omskåret kvinde, der stod for at skulle føde hver eneste måned. Karin Jarmar fra sygehusest: "Det är inte så ovanligt längre och har ökat i och med att de somaliska kvinnorna kom." Kilde: DN den 8. maj 1995 Samtidigt mindsker andelen af omskårne kvinder i Afrika. <https://www.svt.se/nyheter/vetenskap/kvinnlig-konsstympaning-har-minskat-drastiskt-i-afrika> Men det er stadig gruvækkende cifre. Hvert år risikerer 3,9 mio. piger omskærelse i 30 lande i Afrika, Mellemøsten og Asien. I 1985 blev hver anden pige udsat, og idag hver tredje ifølge Amensty Press nr. 2 - 2019. I Kage Humbles dokumentar "Extrema äktenskap" sendt på Svt den 29. juni 2019 får vi den dybere årsag til problemet. Journalisten spørger det mandlige byråd i Kuridistriktet i Kenya adspurgt om den grusomme tradition. Alle er enige om, at Gud vil straffe dem hvis de ændrer på den gamle tradition.

753 <https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/kulturkamp-mod-omskaring-vinder-frem-i-usa>

754 Morten Frisch: "Først og fremmest beskytter forhuden jo penishovedet, altså, glans på penis. Glans er i virkeligheden et indre organ, og derfor skal den beskyttes – ellers tørrer den ud". I forhuden sidder en stor koncentration

af fintfølende nerver, som med andre ord skæres af ved indgrebet. Morten: "De her specialiserede nerver og følelsgemer er særligt gode til at formidle sanseindtryk fra lette berøringer." ... "Uden forhuden er manden nødt til at støde hårdere for at opnå samme stimulation, og det opleves af nogle kvinder som smertefuldt" Ifølge undersøgelser som Morten Frisch har fået udgivet i 2011 har omskårne mænd 3 gange oftere problemer med at få orgasme, ligesom der er en væsentlig risiko for, at kvinden dermed forårsages smerter ved samlejet. Denne risiko er hele 8 gange større ifølge Morten Frisch. Risikoen for problemer med at opnå orgasme for kvinderne er næsten tre gange højere, end hos kvinder der har mænd med intakt forhud. Morten er citeret fra: <https://videnskab.dk/krop-sundhed/omskaring-hvad-skal-forhuden-egentlig-bruges-til>

755 Den 8. oktober 2018 berettede Metro om en 2 måneders dreng, der blev omskåret på fejlagtigvis hvorefter det var tvivlsomt, om det gik at redde drengens køn og 2019 blussede debatten op igen. Talsmænd for det jødiske trossamfund påstod at et forbud mod at omskære drengebørn ville forhindre dem i at udøve deres tro.

756 <https://pediatrics.aappublications.org/content/131/4/796>

757 De 3 kommentarer, inkl. forsvarsministerens er gengivet fra <https://www.altinget.dk/artikel/regeringen-om-forbud-mod-omskaring-usa-og-israel-vil-ikke-kunne-forstaa-det>

758 Socialarbejdere beretter ligeledes for mig, at kvinder ofte er langt mere modtagelige end mændene. Dette er naturligvis ikke så mærkeligt, idet mændene har udsigt til at give afkald på mange af deres privileger. Det var i den forbindelse nogle af de strålende 2 ugers introduktionskurser for svenske invandrerkvinder, som fandt sted i Katrineholm blev omdøbt til "skilsmissekurser" af mange indvandrere som tilsyneladende helst så at kvinderne beholdt deres lænker på.

759 Der er endda mange som mener, at projektet var med til at accellerere de mange bilbrand i Stokholms forstæder Tensta, Rinkeby og Akalla. I dokumentarfilmen "Bränn en bil, så får du ett jobb" vist på Svt 2014, fremgår det hvor galt det kan gå når samfundet overlader ansvaret i hænderne på empatisvage mennesker. <https://www.youtube.com/watch?v=0AIC-gIOuLs> <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/ddG0RO/brann-en-bil-fa-ett-jobb>

760 Processen svarer til at skifte bunden ud på en båd i fart. Man må højst udskifte en lille del ad gangen hvis ikke båden skal synke.

761 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/alla-poliser-jag-pratar-med-skriker-efter-mer-resurser> I Göteborg och Trollhättan afbrændtes op mod 60 biler af i en samordnet aktion den 13. august 2018. De unge lovertrædere viste de lokale beboere hvem som havde magten. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/polisen-ett-60-tal-bilar-som-har-brunnit>

762 Alexandra Pascalidou fortæller historien om forstædernes stærke kvinder i sin bog: "Mammorna".

763 Ernest ord er her gengivet fra Maria-Pia Boëthius: "Sfär-fäderna". Ernest tanker forblev hemmelige de næste 30 år indtil de blev udgivet posthumt i 1969.

764 Sverige er kendt for sit vidtrækkende "offentlighedsprincip", der giver borgerne adgang til alle offentlige handlinger, hvor det ikke er til fare for individet. Det besynderlige er, at den svenske regerings dispositioner er undtaget princippet. I realiteten sker der det, at regeringen ødelægger alle følsomme dokumenter på nær dem man er forpligtet til at bevare. Regeringens harddisk ødelægges og sagsakter strimles. Dermed bliver det naturligvis temmelig svært for historikere og forskere at afklare hændelsesforløbet. Alle spor er jo slettet. Et svensk "Watergate" ville blive svært at bevise. Kilde: artikel i "Fokus" nr. 8 23/2-1/3 2018: "Den brända jordens taktik - Vad Sverige har att lära sig av den amerikanska demokratin".

765 Præsten Anders Chydenius tog initiativ til den første offentlighedslov i verden den 1. december 1766. Sverige/Finland dannede skole for de andre nordiske lande. Loven begrænsede mulighederne for korrupsion. I dag, 250 år efter, er det tydeligvis tid til at tage næste skridt.

766 kilde: "Världens historie" nr. 5 2016

767 Kilde: Linda Åkerström: "Den svenska vapenexporten".

768 Wallenbergs bank "Stockholms Enskilda banken" oprettede et selskab "AB Planeten" som derefter opkøbte de 11 datterselskaber.

769 Wallenbergfamiliens forretninger med I. G. Farben, via sin Enskilda Bank, blev camoufleret så godt, at de hollandske myndigheder først opdagede det i 1986.

770 Wallenbergfamilien forvalter sit imperium igennem firmaet Investor. Man kontrollerer de følgende firmaer: Atlas Copco, ABB, SEB, AstraZeneca, Wärtsilä, Sobi, Saab, Nasdaq, Electrolux, Ericsson og Husqvarna Grou. Derudover har man tunge aktieposter i blandt andet Stora Enso, Scania og SKF. <https://www.investorab.com/our-investments/listed-core-investments/>

771 Wallenberg ved, at man ikke er nød til at sidde på aktiemajoriteten i en virksomhed for at kunne kontrollere den. Aktier kan være stemmestærke eller svage. Maria Pia-Boëthius beskriver i "Sfär fäderna" i 1998 hvorledes Wallenberg sad på 6,4 % af aktierne i Electrolux men i realiteten sad på 94,1% af stemmerne. Jo flere småsparere som køber aktier, jo færre aktier behøver de store investors eje for at kunne kontrollere virksomheden, eller for den sags skyld en hel branche; "esse - non videri".

772 Eventyr og visse "klassikere" er jo ofte baseret på "tidsløse sandheder", der gør dem velegnet som moralsk undervisning i form af underholdning. Det geniale har noget tidsløst over sig. Den geniale islandske billedhugger Einar Jonson er et eksempel.

773 Rydbeck's ord er gengivet fra Nikola Majstrovic: "Sanningen bakom Kreugerkraschen". Rydbeck: "*Hans förmåga att klart och övertygande framlägga en sak var fenomenal. När det för några år sedan var fråga om införande av Tändstickbolagets aktier på tyska, holländska och schweiziska börserna, var jag närvarande vid förhandlingarna i Deutsche Bank i Berlin. Vid förhandlingsbordet sutto dessa länders, jag vågar tro det, skarpsinnigaste män på det finansiella området. Vi sutto en hel dag och gingo igenom post för post. Det fanns icke en fråga, som icke Ivar kunde besvara på ett uttämmande och tillfredsställande sätt. En framstående engelsk finansman yttrade en gång till mig: "Vad som har frapperat mig är, att jag aldrig gjort Ivar Kreuger en fråga, på vilken han ej givit ett klart och uttömmande svar. Och när jag kunnat kontrollera svaren, have de alltid befunnits riktiga."*

774 Sikkerhedstændstikken er en af mange svenske opfindelser. Det er i dag svært at forstå vidden af et sådan fremskridt. Tændstikken blev en svensk eksportsucces, og Ivar Kreuger opkøbte de svenske tændstikfabrikker en efter en, hvorefter han fortsatte med de udenlandske.

775 I dag er den svenske biografkæde Filmstaden, SF, i øvrigt på kinesiske hænder. SF ejes af AMC som ejers af Hong Kong baserede Dalian Wanda Group. I den forbindelse kan det nævnes, at det kinesiske firma Whale Media Investments i 2014 købte den ansete finansavis Forbes. I 2017 blev kronikøren Gordon Chang fyret fra redaktionen. Chang var kendt for sin kritik af den kinesiske regering.

776 I juni 1931 havde Kreuger det dengang astronomiske beløb af 2 mia. Skr. placeret i helt private fonder.

777 Dertil kommer betydelige aktieinteresser i Grängesberg, Svenska Kullagerfabriken (SKF), Stora Kopparberg og Separatro. Han kontrollerede ejendomsfirmaet Hufvudstaden og havde store interesser i mange banker f.eks. Skandinaviska Banken, handelsbanken og Indtekningsbanken. I USA sammenlignedes Kreuger med familien Medici i renæssancens Italien. Kilde: Maria-Pia Boëthius: "Sfär-fäderna"

778 Kilde: Nikola Majstrovic som forskede i dokumenterne omkring Kreuger.

779 Tændstikfirmaet: "Riunite de Fiammiferi".

780 Nikolas bog som intet forlag ville udgive indeholder centrale dokumenter. Her nogle af bogens opdagelser: <https://www.youtube.com/watch?v=CSZ8GKLV3M> Recension: <http://www.bankrattsforeningen.org.se/Ledaren4/ledaren844.html>

781 Som dokumenteret af Lars-Jonas Ångström i: "Därför mördades Ivar Kreuger". Eksempler: <http://www.bankrattsforeningen.org.se/Ledaren4/ledaren655.html>

782 Marcus Wallenberg (1864-1943) var ridder af Serafimerordenen og blev kendt for sit motto: "Esse non videri", dvs. "Att vara utan att synas".

783 Kreugers lån, til Tyskland og Frankrig, var sandsynligvis heller ikke populære hos den russiske diktator Stalin. Netop i Tyskland og Frankrig fandtes de største kommunistpartier udenfor Rusland, og det var ikke på forhånd givet hvordan det ville gå i tilfælde af en tysk katastrofe. Kunne den russiske revolution eksporteres til Tyskland? Kreugers stabiliseringsforsøg kom således både i klemme mellem kapitalisterne og kommunisterne. Sovjetunionens ambassadør i Sverige 1930-45 Alexandra Kollontajs udgav bøger om sin tid som diplomat i Sverige, udgivet af Bonnier, der udtrykker hård kritik af Kreuger i præcis samme tone som Bonniers aviskampagne. Det er utænkeligt, at hun skulle kunne skrive dette uden Stalins velsignelse.

784 Kilde: Maria-Pia Boëthius citerer i "Sfär-fäderna" et fortroligt brev fra Kreuger. I bogen fremgår, at Kreuger allerede i 1923 mente, at Wallenberg havde handlet i baggrunden da et schweizisk banksyndikat efter lange forhandlinger trak sig ud af et schweizisk obligationslån til Kreuger & Toll.

785 I Paris gennemførte en vis Mm Martha Hannau en kampagne i sine aviser; "La Gazette, Societe Anonyme" "Force" og "Le Cri du Jour" og det mere respektable politiske blad: "Gazette des Nations".

786 Boliden er i dag (2018) Europas største kobbermine.

787 <https://www.boliden.com/sv/verksamhet/om-boliden/bolidens-historia/>

788 Kilde: Nikola Majstrovic: "Sanningen bakom Kreugerkraschen"

789 Indkøbet fandt sted den 11. marts 1932 kl. 16.30. Det er bevidnet, at Kreuger på dette tidspunkt sad i møde med Oscar Rydbeck og Krister Littorin et andet sted. Kilde: Nikola Majstrovic: "Sanningen bakom Kreugerkraschen"

790 Kilde: Nikola Majstrovic: "Sanningen bakom Kreugerkraschen" Nikola formoder mordet er gået til på følgende måde: Tjenestekvinden, betalt af morderne, blander et søvnmiddel i Kreugers morgenmad. Da Kreuger

efterfølgende falder bevidstløs om, ankommer morderen og stikker en stilet i hans hjerte. Derpå afløses et løst skud ovenfor såret for at skabe krudtstænk og pistolen placeres i venstre hånd. Etagerne både under og over Kreugers lejlighed på 5 Avenue Viktor Emmanuel III i Paris, hvor mordet fandt sted var i øvrigt udlejede, men alligevel ubeboede. Man ville tydeligvis ikke have nogen vidner.

791 Den obduktion som ifølge krav fra både svensk retsekspertice og den svenske Länsstyrelse skulle finde sted blev forbudt af Landshövding Nils Edén, som senere opgiver, at han blev tilsagt dette af nogle "højt opsatte personer".

792 Kilde: <http://www.bankrattsforeningen.org.se/Ledaren4/ledaren655.html>

793 Således som bevidnet af Krugerforskeren L. J. Ångström.

794 Også Jean Monnet, den selvsamme person som smedede planerne for den europæiske stål- og kulunion, tog del i forvaltningen af den internationale "konkurs". Jean Monnet blev sidenhen chefkommisær for unionen, der blev udgangspunktet for det senere EU.

795 Kinnevik som i dag repræsenterer en værdi af 93,3 mia. Skr. ifølge Svd den 27. april 2018.

796 <http://www.bankrattsforeningen.org.se/Ledaren4/ledaren655.html>

797 Det mærkelige er at Kreuger også i al hemmelighed havde købt sig indpas i medierne. Det hjalp ham ikke så meget idet han var død. Man fandt aktierne til Svenska Dagbladet i hans garderobeskab på Villavägen. I en verden baseret på aktiekursernes op- og nedgang spiller mediernes omtale en afgørende rolle.

798 Maria-Pia Boëthius nævner et eks. på tavsheds-kulturen i "Sfär-fäderna". I bankmanden Ernest Thiels memoarer udgivet i 1969 afslører han, at han i 1938 blev opsøgt af Tor Bonnier med hensigten at Ernest ikke udgav sine skrivelser om Knut Wallenberg som han kendte indgående. Til gengæld kunne Ernest se frem til økonomisk begunstiggelse. Ernest: "Syftet med Tor Bonniers besök var sålunda detta enda: att avfordra mig en förpliktande förbindelse att tiga." Man kan selv regne ud hvad samarbejdet mellem Wallenberg og Bonnier har haft for konsekvenser for offentlighedens kendskab til begivenhederne. Kreugers død 1932 åbnede vejen for Wallenbergdynastiets totale dominans i Sverige.

799 Jan Stenbecks store succes lå i kortene fra starten af. I dønninger af Kreugerkraschen aftalte hans far Hugo Stenbeck med Morgan Stanley, at sønnen, når det blev tid, skulle oplæres i Morgan Stanley. Kilde: Jan Jörnmark: "Krisen".

800 Medieforskeren Maria-Pia Boëthius giver i "Sfär-fäderna" et eksempel på hvorledes medierne kontrolleres i det skjulte. De to konkurrenter Svd og DN ville samarbejde om at opkøbe "Stockholms-Tidningen" for at nedlægge den og dele læserene mellem sig. Livet ville det anderledes, og det endte med at arbejderbevægelsen, LO, købte avisen omend de fik betale 10 mio. ekstra.

801 Bonnier overtog Mittmedias aktiemajoritet. Kilde: SvD den 10. februar 2019.

802 Bonnier gør tydeligvis stadig hvad de kan for at holde rygten ved lige: <http://www.albertbonniersforlag.se/Bocker/biografier/t/tandstickskungen-ivar-kreuger/>

803 I bogen kalder Fredrik Kullberg, uden at ryste på hånden, påstanden om at Kreuger blev myrdet for en konspirationsteori, der er i modstrid med fakta som fremgår i en række nyere bøger. Det kan ikke suggerere mig. Frederik nævner f.eks. ikke Nikola Majstrovičs bog, der er udgivet i 2014. Frederiks bog får på forsiden rekommendation af Horace Engdahl, medlem af det svenske akademi, altså dem som udnævner kandidater til Nobels litteraturpris. <https://www.adlibris.com/se/bok/svenska-svindlare-och-fuskarre-9789174691702>

804 kilde: Maria-Pia Boëthius: "Sfär-fäderna" og https://sv.wikipedia.org/wiki/Carl_Gustaf_Ekman

805 Maria-Pia Boëthius kommer i "Sfär-fäderna" med et konkret eksempel på hvorledes Wallenberg, ifølge deres egen brevkorrespondance, i 1917 indsatte en udenrigsminister i Sverige: Johannes Hellner.

806 Oscar Rydbeck bankchef i Skandinaviska banken som Kreuger anvendte for mange af sine transaktioner, havde stor indsigt i de virkelige forhold og det var sandsynligvis derfor han blev fuldstændigt kørt af sporet. Skandinaviska banken havde udviklet sig dobbelt så hurtigt som Wallenbergs bank: Enskilda.

807 Først i 1978 kunne en aktør for alvor udfordre den svenske finanselite. Den karismatiske chef for Volvo Per Gyllenhammer fik en aftale på plads med Norge. P. G. havde med andre ord fundet den nødvendige kapitalindsprøjtning til virksomheden udenom aktiemarkedet, men sådan skulle det ikke gå. På virksomhedens generalforsamling vendte stemningen brat, da svensk industris ukronede konge Marcus Wallenberg udtalte sig imod aftalen med ordene om at fordelene var små og at Volvo burde kunne finansiere sig indenfor Sverige. Volvo, og Sverige gik glip af mindst 700 mia. Skr. De norske oljefelter blev enormt indbringende. <http://faktoider.blogspot.se/2015/11/norsksvensk-olja-och-svensknorskt-volvo.html> <http://www.expressen.se/gt/sa-gick-volvo-miste-om-700-miljarder-kr/>

808 I 1957 afviklede Bonnier en kampagne mod Torsten Kreuger som denne gang svarede med afsløringen, at Bonnier i 1940 ville sælge hele sin mediekoncern til Hitler for 6 mio. dollar, for derefter at flytte sin jødiske familie i sikkerhed i USA. Det var naturligvis et chok for Bonnier som svarer med en voldsom smædekampagne mod Torsten, hvor man ifølge Nikola Majstrovičs bog: "Makten pressen och det fria ordet" også forfalskede flere dokumenter. <http://majstrovic.se> Dette kan bevises idet man fra tysk side havde bevaret de 400 dokumenter som Torsten fik adgang til. Ty-ske myndighedsrepræsentanter tog faktisk til Sverige for at vidne om, at Torstens oplysninger var rigtige nok, men den svenske offentlighed fik ikke noget at vide om disse beviser. "Fortielsen" fik et mærkeligt efterspil ved "Bokmässan" i Göteborg 2016. Der skete det, at netavisen "Nya Tider" lod Nikola Majstrovič fremvise sine bøger ved sin stand. Bogmessen skulle fejre 250 års jubilæet for den svenske "tryckfrihetsförordningen" 1766, og temaet for Bogmessen var derfor "ytringsfrihed". Frit var det ikke. Netop i året for "Fria ordets mäs-sa" valgte man, at censurere en udstiller. Det skabte en del ballade hvorefter "Nya tider" fik lov til at deltage alligevel, hvorefter man igen blev forhindret i 2018. 2017 fik Nikola i øvrigt forbud mod at tale om sin nye bog på messen. Han præsenterede derfor sine tidligere undersøgelser om mordet på Ivar Kreuger istedet: <https://www.youtube.com/watch?v=YR211xeEti5> Den svenske journalist som bedst formåede at konfrontere hykleriet omkring bogmessen er i øvrigt Janne Josefsson, en kendt granskende journalist fra Svt. En journalist, der er økonomisk uafhængig af de kommercielle interesser. Janne: <https://www.youtube.com/watch?v=LT8QsGRtn50> Janne demonstrerede civilcourage i særlig grad. Voltaire udtalte engang: "*I disapprove of what you say, but I will defend to the death your right to say it.*"

809 Den svenske konsensusmodel blev af nogle, især i tiden op til Palmes død, kaldt for et hegemoni mellem Wallenbergefamiliens finansdynasti og politikerne.

810 At Erlander gik pengemagtens ærende er næppe tænkeligt. En herlig historie om Erlanders liv beretter hvorledes hans kone kom til regeringskanseliet efter at Tage havde afsluttet sit virke i Riksdagen 1973. Jo, hun ville blot aflevere de kuglepenne som tilhørte staten tilbage.

811 Hasse er interviewet i "Chaplin" nr. 1/1996 Her gengivet fra Nikolas bog.

812 Citeret fra Nikolajs bog: "Makten pressen och det fria ordet".

813 Eller det første. Den 4. juli 1928 røg Alfred Loewenstein, en af verdens absolut rigeste mænd, ud af sit eget private fly midt under en rejse til Bryssel. Den officielle forklaring, var at Loewenstein forvekslede døren til toiletet med døren ud fra kabinen. Dette blev tilbagevist af en rapport ved de britiske luftfartsmyndigheder, som blev gengi-

vet i New York Times den 13 Juli 1928. Myndighederne rejste med flyet og forsøgte der at åbne døren mens flyet var i luften. Det viste sig, at det var næsten umuligt at tvinge den åben. Den 18. juni 1982 var det Roberto Calvis tur. Calvi der var chef for Banco Ambrosiano, den anden største private bank i Italien, blev fundet hængt under en bro i London kort efter kollapsede banken og brittisk politi kaldte det selvmord. 10 år efter blev Calvis krop obduceret igen, og det kunne nu konstateres, at han blev myrdet. Calvi var medlem af frimurerlogen P2. Dagen inden Calvis død begik hans sekretær Graziela Corrocher selvmord ved at springe ud af et vindue i banken, eller hvad der nu skete. Graziela efterlod et brev som gav Calvi skylden for bankens problemer, og med Calvis død dagen efter var "problemet" jo løst.

814 Også det svenske kongehus spillede en rolle idet Oscar II i 1870 reddede Wallenbergs Enskilda Bank fra konkurs, i realiteten via skatteydernes penge idet banken bevilligedes et lån på 30 mio. til en jernbanehypoteksfond.

815 Fra biografien Olof Palme: "Med egne ord"

816 Kilder blandt andet: "Palme's sista timmarna" af Göran Ellung 2016

817 Ambulancen kører afsted med Palme og hans kone som ledsager uden ledsagende politi. Da de kommer frem til Sabbatsberg Sygehus, konstaterer sygeplejersken Lena Östermann, at der ikke er noget at gøre for Palme. Lena: *"Jag vänder mig om, och ser Lisbet Palme. Hjälp, det här är ett attentat, jag måste gömma henne. Så jag tog Lisbeth och vi gick in och satta oss i en liten scrubb."* Lena er citeret fra filmen "Palme's sista timmarna" af Göran Ellung 2016

818 Den første betjent, der ankommer til mordpladsen, Gösta Söderström udtalte senere, at der måtte være politibetjente indblandet i mordet, da nogen i den grad forsinkede indsatsen så gerningsmanden eller mændene kunne slippe væk. Göstas egen tidsangivelse for sin ankomst til mordpladsen afviger mærkeligt nok 7 minutter fra den senere officielle angivelse. Det er meget lang tid i denne sammenhæng.

819 Christer Petterson blev udpeget af Lisbeth Palme. Meget taler dog for at Lisbeth ikke så morderen forfra. Ved vidneskonfrontationen tre år efter blev Petterson placeret ved siden af nogle politimænd i civil. Lisbeth havde på forhånd fået at vide, at den ukendte person var alkoholiker og ved udpegningen siger Lisbeth: *"Det ser man ju direkt vem som är alkoholist."* Lisbeth reagerede som 8 ud af 10 i den situation, og konfrontationen var derfor ikke så videnskabelig. Kilde: <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/har-ar-svagheterna-i-vittnesmalen-mot-christer-pettersson> I februar 2018 kunne Svt i "Uppdrag granskning" afsløre hvorledes det gik til, at Christer overhovedet havnede som mordmistænkt. Det fremgik af båndoptagelser hvorledes en politimand forsøgte at overtale Christers venner til at vidne mod ham. Man lok-

kede med de 50 mio. kr. udlovet i dusør, men der skulle mange forhør til at få vidnerne til at ændre forklaringer, der kunne anvendes til at anklage Christer Petterson. Et vidne blev forhørt 43 gange. En sådan påvirkning er lig manipulation. <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/sa-manipulerades-utredningen-mot-christer-pettersson-horde-sonder-vissa-vittnen> Et andet vidne som ifølge Mattias Göransson med sikkerhed havde set morderen forfra, og i øvrigt var vokset op i det miljø Christer Petterson huserede, blev affærdiget. Kilde: Mattias Göransson: "Björnen kommer". Kendsgerningen, at nogen samme dag inden mordet fandt sted slettede Olof Palmes sagsakter i "Länsrättens database" taler for at undersøge mordet i en anden sammenhæng.

820 For nærmere beskrivelse af walkie-talkie vidnerne vil jeg henvise til Gunnar Wall: "Mordgåtan Olof Palme". Gunnar Wall redegør på sin blogg ligeledes for en anden teori, at morderen arbejdede for Sydafrika, der i disse år kæmpede med alle midler for at bevare apartheidregimet.

ANC's kontor i Stockholm blev f.eks. bombesprængt et halvt år efter mordet på Palme. <https://gunnarwall.wordpress.com/2015/10/15/palmebok-om-angelaget-amne-sydafrikaspart/Sten-Flygare-mener-endda-at-kunne-navngive-den-konkrete-sydafrikanske-agent-som-stod-bag-mordet;Eugene-de-Kock>. De mange mærkelige sammentræf hvoraf Gunnar nævner nogle, forklarer hvorfor Palmekommissionen forhørte mistænkte personer i Sydafrika. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/wEVEzG/pekar-ut-torped--i-tv-inslag-dagen-efter-palmemordet>

821 <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/domstolen-blev-vilseledd-under-palmerattgangen>

822 Annas oplevelser på og efter selve mordnatten blev et trauma for hende. Først i dag, 32 år senere tager hun bladet for munden i sin bog "30 år af tyssnad. Mitt liv i skuggan av mordet på Olof Palme". Her beretter hun, at hun i august 1988, allerede inden rettergangen mod Christer Petterson, blev kontaktet af en mand i militæruniform. Han ville møde hende, og foreslog et sted som hun kendte og følte sig tryk. Han vidste med andre ord hvor hun færdedes. Da de mødes lader han hende forstå, at "de" overvåger hende og at hun skal tænke på hvem hun taler med. *"Vi måste se till, att det är lugnt i landet"*, som han sagde. *"Du behöver inte vara rädd"*, siger han, men Anna blir så bange at hun herefter får store psykiske problemer gennem årtier og ikke vover at sige et ord til nogen, med en kort undtagelse af rettergangen i juni 1989 hvor Anna var indkaldt for at udtale sig om Lisbeth Palmes reaktion på mordnatten. Anna som selv havde set ryggen af morderen, var først ikke indkaldt, men blev indkaldt dagen før hun skulle vidne. Her fik hun at vide, at det var Lisbeths reaktion og ikke morderen hun skulle udtale sig om. Anna Hage er i øvrigt interviewet i Svd. den 11. februar 2018 hvor man undgår den afgørende detalje som Anna beskriver i sin bog, nemlig at den mand som truer hende er iført militæruniform. Den dansk svenske dokumentarfilm Maj Wechselsmann udtalte i DN den 17. juni 1989 sin naturlige forundring over at Anna Hage, som jo var hovedvidne til mordet, ikke blev indkaldt som vidne til mordet fra starten af.

823 Citat: "Några av dom namngivna med ganska framskjutna positioner inom Säpo som själva hade bestämt sig för att verka vid sidan om Säpos ledning för att skaffa informationer om Olof Palme. Dom ansåg honom alltså redan då, att han var en risk eller en hot mot Sveriges frihet." Kilde dokumentarfilmen: "Palmes sista timmarna" af Göran Ellung 2016

824 Kilde: Kilde dokumentarfilmen: "Palmes sista timmarna" af Göran Ellung 2016 https://www.youtube.com/watch?v=J_Boy-8BOX0

825 Meget tyder på, at Palmeforskerne ikke troede på deres egen officielle teori. I ovenstående "Uppdrag granskning" 2017 kunne tv-holdet for åben skærm åbne døren til det kælderforråd som hørte til Christer Pettersons gamle lejlighed. Der havde politiet aldrig været frem til i dag., dvs. 30 år efter mordet. Nu åbnede man de 35 støvede poser med Christers ejendele herunder breve, dagbøger og kasettebånd. Da teamet derefter kontaktede "Palmegruppen", den efter sigende største pågående mordundersøgelse i verden, skete der ingenting. Man reagerede hverken på mail eller meddelelser på telefonsvareren. Politiet kom aldrig og besigtigede fundet.

826 Kilde bla: <http://palmemordet.net/>

827 Olof Palme var født ind i overklassen, men viede sit liv til at lyfte underklassen. Som veluddannet og veltalende kunne han til enhver tid parere kritik fra de borgerlige politikere med en spiddende bemærkning hvilket gav ham et utal af fjender. Tænk at en repræsentant for et arbejderparti skulle sætte overklassen på plads i fri duel.

828 Læs andetsteds her om karaktermordet på Palme.

829 Da nyheden om Palmemordet spredte sig bød en gæst på operabaren i Stockholm på champagne. Palme blev gennem tiden kaldt alt fra narkoman, nazist og kommunist ligesom man påstod, at hans bror var spion. EAP grundlagt af amerikaneren Lyndon LaRouche og senere kendt som "Schiller Institutet" førte en uhørt grov kampagne mod Palme og spredte løgn og manipulation ved flere større demonstrationer. Et eksempel på kampagnen mod Olof Palme er bøger som: "Vem är Olof Palme egentligen? Det savnade kapitlet" af Bertil Västergren 1984. Efter mordet på Palme troede mange nok, at de havde hørt det sidste til EAP, men i valgåret 2018 var de tilbage som politisk parti.

830 I Svd. Den 1. marts 1986 fandtes to ekstremt Palmekritiske artikler: "Opportunismens fångar" og "Åsikter inget privilegium.

831 Kilde til citatet: "Boken om Olof Palme, hans liv, han gärning, hans död".

832 Jeg har valgt citatet fordi Henry Kissinger i mangt og meget repræsenterede Palmes ideologiske modpart. Her citeret fra "Toppmötet" nr. 2, 4.periode, sendt på Svt i november 2017 hvor topdiplomaten Jan Eliasson interviewer Henry Kissinger som endvidere udtaler sig således om Palme: "One could challenge some of his answers, but it was impossible to ignore his questions."

833 Palmes ord er citeret fra Olof Palme: "Med egne ord".

834 I 1980 blev den socialdemokratiske politiker Francisco Sá Carneiro premierminister i Portugal. Han blev kæreste med danske Ebba Merete Seidenfaden, kaldet Snu, der var halvsøster til Tøger Seidenfaden. Den 4. december omkom de begge i en flyulykke sammen med forsvarsministeren, dennes kone og stabschefen. I det følgende gik det trægt med at opklare årsagerne til flystyrtet og først i år 2000 kunne den ottende undersøgelseskommission bekræfte, at der var tale om en eksplosion, og dermed et attentat. Beviset var rester af svovl og andre stoffer på flyets vragele. Den dødelige udrensning af repræsentanter for den reformistiske "tredje vej" havde kostet endnu en regeringsleder livet. Eva Henningsens bog om attentatet: "Det mørklagte attentat" beskriver i øvrigt, at den amerikanske Kissinger kort inden attentatet besøgte Francisco Sá Carneiro ved en lynvisit. Eva mener, at Francisco havde opdaget, at officerer i hæren handlede med våben udenom regeringen. Hun mener, at Kissinger ville få Carneiro til at lægge låg på sin undersøgelse idet den risikerede at afsløre andre lyssky våbenhandler, der fandt sted på dette tidspunkt såsom den med Iran.

835 De nordiske stater var derfor skeptisk overfor alle offensive militære operationer. Der skal ikke så meget til før det kan gå galt som under Natoøvelsen "Able Archer" i 1983. Den øvelse virkede så realistisk på russerne, at de sendte deres atomubåde under isen og sine bombefly i luften. Den 24. januar 1961 brød en B-52 lastet med atombomber 260 gange kraftigere end Hiroshimabomben i to dele. Bomberne faldt ud på jorden. De mekaniske processer skulle egentligt have ledt til katastrofen som kun mirakuløst udeblev. Dette var blot en ulykke af flere. Kendte og ukendte. Atomvåbnet SS-20 kunne nå mål i hele Vesteuropa.

836 Kilde: Palmekommissionen 1982.

837 Da Aleksandr Solzjenitsyn i 1970 fik Nobelprisen ville Palme undgå at kæde denne begivenhed sammen med kritik af Sovjetunionen hvilket naturligvis ledte til velfortjent kritik. Palme var dog ikke Sovjetven, han balancerede. Henry Kissinger som dengang var amerikanske udenrigsminister blev senere ven med Palme og udtalte: "Olof Palme blev min vän. Jag uppskattade hans sätt att tänka och respekterade honom som människa." Her citeret fra "Toppmötet" nr. 2, 4.periode hvor Kissinger ligledes sagde: "Alla vidste, at Sverige tilhör Vesten. Selv når vi var allermest uenige. När jeg talte med svenske ledere op-

fattede jeg dem ikke som fjendtligt indstillede. Jeg så dem mht. deres vurderinger som repræsentanter for et lignende system." Kissingers farfar var i sin tid, ligesom han selv, flygtet fra Nazityskland og denne havnede i Sverige hvor Kissinger også besøgte ham og derved blev vidne til, hvorledes man her tog godt imod flygtninge.

838 Olof Palmes død indebar en tydelig sikkerhedspolitisk kursændring i Sverige. Den daværende amerikanske vice-udenrigsminister Richard Burt udtalte i et interview med journalisten Lars Borgnäs: *"Sverige uden Palme blev et mere normalt land. Regeringerne i Sverige efter Palme forsøgte ikke længere at opnå grundlæggende forandringer i verden."* Det er let at forstå denne kommentar i lyset af billederne af Palme i spidsen for en demonstration mod USAs "julebombninger" over Hanoi 1972. Dagen før juleaften udtalte Palme de berømte ord: *"Man bör kalla saker och ting vid deras rätta namn. Det som idag pågår i Vietnam är en form av tortyr. Det kan inte finnas militära motiv för bombningarna. Det man gör är att plåga människor, plåga en nation för att förödmjuka den, tvinga den till underkastelse inför maktspråk."* Her citeret fra "Boken om Olof Palme, hans liv, hans gärning, hans död." Olof Palme besøgte som første vestlige politiker Cuba efter revolutionen, og var ligeledes den første europæiske statsminister til at besøge Nicaragua efter den sandinistiske revolution. Det var ligeledes Palmes Sverige, der tog imod Papan dreus på flugt fra militærkuppet i Grækenland, og det var Palme der i 1975 fordømte Francos diktatur i Spanien med de utvetydige ord om de "satans mordere". Selvom Palme blev ven med Kissinger blev han ikke af den grund inviteret til det hvide hus som havde begunstiget både de græske og spanske diktaturer. Det er en kendsgerning, at den vigtigste vesteuropæiske opponent mod USA's imperialism blev Sverige. Landet, der ligesom USA blev stærkere af det store verdensdrama. I modsætning til andre lande i Europa stod Sverige ikke i ubehjælpelig gæld til "storebror". Palme havde selv studeret på Kenyon College i Ohio lige efter den 2. verdenskrig. Han havde dengang rejst tværs over det store land hvor han blandt andet interviewede chefen for de amerikanske bilarbejderes fagforening. Det var ifølge Palme den amerikanske racisme og sociale uretfærdighed, han her bevidnede, som mest af alt gjorde ham socialist, omend han på mange andre områder følte sig inspireret af amerikanerne. Da Palme i 1950 besøgte Prag som deltager i et internationalt studentermøde overværede han den diktatoriske kommunisme i renkultur og blev vaccineret for livet. Den første taler ved mødet er en øverstløjtnant Kan Bu fra Nordkorea, der bestiger talerstolen i uniform medbringende bazooka og 2 geværer.

En ven af mig, som dengang i 70'erne arbejdede for en svensk virksomhed og befandt sig på toppen af erhvervs livet i USA har berettet, at man ikke blev så populær af at komme fra Sverige. Min ven indledte derfor altid sine amerikanske møder med ordene: *"Jeg kommer fra Sverige, men jeg stemmer ikke på Palme."* Palme var heller ikke populær hos den svenske overklasse, men kommunist

var han tydeligvis ikke. I Dagens Nyheter kunne man den 12. januar 2008 læse historien: "CIA ville värva den unge Olof Palme" af Thomas Petterson og Ewa Stenberg. Her påstås, at Palme skulle have navngivet flere kommunist-sympatisører for amerikanerne. Palme blev i øvrigt myrdet under præsident Reagans embedsperiode. En tid som i udpræget grad prægedes af kampen mod kommunismen. Man skyede ingen midler.

839 <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>

840 Gro Harlem Brundtland: *"Vi kan inte rädda miljön, om inte människan kommer ur fattigdomen. Det har varit svårt att få igenom i FN."* Gro er citeret fra "Toppmötet" 2 periode del 3 sendt på Svt. november 2017

841 Gro: *"Det är ingen bättre sätt att få balans mellan människans påverkan på Jorden och Jordens förmåga att handtera den, än att se till, att kvinnor blir jämställda."* Kilde: Samme som forrige.

842 Det fremkom tydeligt, at Gro også havde været Breiviks tiltænkte mål.

843 I filmen afslører Ida, trin for trin, hvorledes hendes farfar Otto Grøn, det meste af sit deltog i et dansk "stay behind" netværk som må have omfattet hundreder af danskere. Ida interviewer f.eks. Jan Jankowski, som beretter om sit arbejde som hemmelig agent, mens hendes egen farfar hverken vil indrømme eller benægte det på trods af Idas konfrontation og mange stærke indicier. Den tidligere brigadegeneral Michael Hesselholt Clemmesen kommenterer filmen med at der er *"ingen tvivl om, at Stay Behind har eksisteret, og at Otto Grøn har været involveret."* Citeret fra <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/var-farfar-agent-under-den-kolde-krig> Årsagen til tavsheds-kulturen er, at de involverede har skrevet under på, at de vil holde deres engagement hemmeligt for livet. I filmen fremvises f.eks. manualer i telefonaflytning af danske kommunister, ligesom man besøger en lang mark, som blev indkøbt og ved hjælp af mørtel gjort til en 1 km landingsbane for amerikanske Herculesfly helt uden danske politikere eller offentlighedens kendskab. Idas researchkollega var i øvrigt ved at komme galt afsted, idet nogen under arbejdet med filmen hældte benzin i hans sprinklervæske. Med benzin på forruden kan man ikke se. Den ubehagelige "advarsel" mindede om Idas oldefars kranke skæbne. Idas oldefar, Niels Grøn, var også involveret i efterretningsarbejde når han ikke arbejdede som cyklende postbud. Niels døde på arbejdet en dag hvor han "faldt af cyklen".

844 Citatet fra den 14. november 1918 er gengivet fra Anders Isaksson: "Per Albin" del II.

845 <https://www.svt.se/dokument-inifran/vad-hande-med-forsvaret/>

846 Kilde: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/blekinge/samanga-kranker-svenskt-territorium> I et interview i "Dagens Industri" den 21. aug. 2015 med den pensionerede øverste svenske hærchef Sverker Göranson, der afgik 2015, fremgik det, at Sveriges territorium oftest krænkes fra vest. I perioden januar-september 2016 var der tale om 9 længe-revarende krænknings fra Natos side over Sverige uden at der kom samme presseomtale ud af det som da et russisk fly passerede. Kilde: Svt den 11. november 2016. De fleste krænknings af det svenske område kom fra danske jagerfly. Den politiske chefredaktør på DN, Dagens Nyheter, skriver om Mathias Mossbergs bog, at den rev et tæppe væk fra hans øjne: "*Det som blivit känt genom SVT's Updrag granskning och Mossbergs bok fanns inte i min föreställningsvärld, jag misstänkte inte våra ämbetsbrott. Att höga militärer undanhöll regeringen bevisning av vikt för de frågor som skulle utredas – det får marken att gunga under fötterna.*" I Mattias Göransson: "*Björnen kommer*" oplistes ikke mindre end 15 nationer som har krænket det svenske luftfrum foruden russerne.

847 Det blev aldrig bevist at U-137 havde atomvåben ombord, men svenske måleinstrumenter registrerede tilstedeværelse af uran i form af isotopen 238U, og besætningsmodstand taget i betragtning er det højst sandsynligt.

848 https://sv.wikipedia.org/wiki/U_137

849 Det var en ret mærkelig "spionfærd", da der ikke var installationer af militær interesse i Gåsefjärden. Russerne påstod, at de havde fejlnavigeret i Østersøen. Det virker da heller ikke helt logisk, at man bevidst skulle have sendt den store ubåd ind i en fjord, der var så lavvandet, at ubåden ikke kunne dykke og så smal at den ikke kunne vende. Ubåden løb på grund med hele 8 knobs fart.

850 "Ubåtsskyddskommissionen 1983, SOU 1983:13" under ledelse af Carl Bildt kom i 1983 først frem til at ubådene, der besøgte de svenske farvande var russiske. Direkte efter rapportens fremlæggelse rejste Bildt på eget initiativ, uden politisk mandat, til USA hvor han mødtes med repræsentanter for det amerikanske forsvar. Bildt, der skulle være upartisk dommer i spørgsmålet rejser med andre ord over og træffer den ene supermagts efterretningstjeneste midt i forløbet som skulle afgøre Sveriges rolle i den kolde krig. Selv Palme blev forbavset. "Ubåtsskyddskommissionen 1995, SOU 1995:1" kom senere frem til, at det var en forkert konklusion, at man vidste noget om ubådenes nationalitet.

851 Det amerikanske udenrigsministerium gør løbende gamle dokumenter tilgængelige. Her kan alle forske selv: <https://www.foia.state.gov/>

852 I den amerikanske ambassades rapport fremgik dette den 25 april 1983:
"MODERATE (CONSERVATIVE) MP AND SUB COM-

MISSION MEMBER CARL BILDT (PLEASE PROTECT FULLY) HAS GIVEN US A PREVIEW OF THE COMMISSION REPORT WHICH WILL BE PUBLISHED TOMORROW. /.../ BILDT THINKS THE SWEDISH PUBLIC WILL BE SHOCKED BY THE REPORT'S DESCRIPTION OF THE SCOPE OF THE INTRUSIONS". I et andet telegram den 12. april fremgik det, hvorledes Bildt havde ladet ambassaden se hele rapporten inden den blev offentliggjort. Som forsvar hævdede Bildt, at han handlede efter ønske fra kommissionens leder Sven Andersson. Denne er afgået ved døden, og det er ikke sandsynligt, at Andersson som både havde været socialdemokratisk forsvars og udenrigsminister skulle have ageret på denne måde, hvilket da også kategorisk afvises af Olof Palmes efterfølger Ingvar Carlsson: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ingvar-carlsson-bildt-svek-sitt-land>

853 Artiklerne: "Vet svenska folket om det här?" og "Sovjetrepublikken Sverige". Ofte henviste man til bogen "Spetsnaz - Sovjets sabotører" på trods af at Forsvarstabens egen Jan-Åke Berg udtalte om bogen: "*Vi fäster ingen större vikt vid den här boken*". Når man skal suggerere masserne er det ikke så vigtigt med fakta. Almindelige mennesker har sjældent tid og evne til at undersøge kilderne. Propagandister taler derfor til menneskets primitive følelser, antipati, had og frygt for det man ikke kender. Kilde: Mattias Göransson: "Björnen kommer"

854 Mattias Göransson viser i "Björnen kommer", hvorledes Carl Bildts påstande var højst uvidenskabelige og uværdige for en statsministerkandidat.

855 På Almedalens politikervecka 2016 beskriver Karlis Neretnieks et skræmmescenarie hvor russerne besætter Gotland som led i at erobre Baltikum.

856 2016 interviewedes skolebørn, der var bange for russerne. Kilde: "*Den svenska troll fabriken*" af Mattias Göransson i "*Filter*" aug/sept 2016 Hver gang der råbes på "faren for russerne" udløses bevillinger til forsvaret. Den sidste gang man resultatløst jagede ubåde, i 2014, blev hæren bevilliget 10 mia. kr. ekstra, hvilket blev omsat i en ubådsordre til firmaet Saab Kochums. I Sverige tager det militærindustrielle kompleks sig udtryk ved, at man kan være statssekretær og minister den ene dag og velbetalt chef for våbenfabrikanten Saab eller Kockums den anden.

857 Mattias Göransson kommer med flere eksempler i "Björnen kommer"

858 I en undersøgelse gengivet i "*Filter*" aug/sept 2016: "Transatlantic Trends" målte man forskellige nationers indstilling til hinanden. Hele 78% af svenskerne havde en negativ holdning til Rusland, hvilket var mere end alle andre lande.

859 Det blev længe påstået, at dette skete i 1985 inden Palmes død, men det blev siden blev modbevist af en tidligere pilot Anders Jallai, der undersøgte skibenes logbøger, altså de skibe som udplacerede instrumenterne. Det var samme Jallai som fandt frem til vraget af den nedskudte DC3, som man officielt påstod forsvandt spurløst over Østersøen i 1952, men som i virkeligheden var et svensk spionfly der, på vegne af amerikanerne, kortlagde et nyt sovjetisk radarsystem. Jalai var hård i sin dom over den som havde løjlet i de officielle svenske undersøgelser om det nedskudte flys egentlige mission: *"De arbetar inte för Sveriges bästa, inte ens FRA's utan sannolikt för militäraliancen Natos bästa."* <http://www.jallai.se>

860 <https://www.svt.se/dokument-inifran/vad-hande-med-forsvaret/> Denne totale forsvarsfallit førte kun til 16% mindre forsvarsudgifter.

861 Man havde i øvrigt allerede inden da solgt mange virksomheder som leverede til forsvaret fra næsten som om nogen viste hvad komme skulle, eller måske hvad man ønskede at fremtvinge. <https://sv.wikipedia.org/wiki/Bofors#Boforsaff.C3.A4ren> Kendte man til den kommende udvikling? Var det bare offentligheden, der ikke fik noget at vide? Forsvarsindustrien led ingen nød. Da det nye NATO-samarbejde var en realitet strømmede det snart ind med ordrer. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/nato-koper-fjarrstyr-flygledning-av-saab> <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/saab-tecknar-miljardavtal-med-usa>

862 Den 4. november 2011 anmeldte 700 svenskere deres egen regering for nogle grove forbrydelser som en konsekvens af at deltage i angrebet på Libyen; brud mod folkeretten, folkemord, terrorisme og finansiering af terrorisme, helt uden at dette omtales i media. Main Stream Media lykkedes mht. krigen mod Libyen, at styre menneskers opfattelse af hvad det var der skete da vesten beskyttede og hjalp nogle Al-Qaida jihadistere i "deres revolution". Medierne kunne dog ikke skjule det kaos som derefter indfandt sig. Dokumentation: <http://www.highcrimes.org/>

863 Den omstridte svenske "neutralitet" daterer sig tilbage til den franske marskal Jean Baptiste Bernadotte, der blev svensk konge i 1818 under navnet Karl XIV. På baggrund af sine erfaringer i krig og som administrator under Napoléon, vidste Baptiste, at stormagterne var for stærke til at Sverige og Norge, som han også var konge for, kunne klare en strid. Den udenrigspolitiske kurs blev, at holde sig gode venner med parlamentet i London og zaren i Skt. Petersburg.

864 Dette er dokumenteret af Mikael Holmström i sin bog: "Den dolda alliansen – Sveriges hemliga Natoförbindelser." I SVT's minidokumentar "Historien om det svenska kärnvapenprogrammet" sendt den 17. juni 2019 faldt flere brikker på plads. Det blev dokumenteret hvorledes Sverige var få år fra at besidde sine egne atombomber. Man nedlagde projektet efter at have fået garantier fra USA om

beskyttelse under NATO's atomparably. Det samme gjaldt visse andre lande. Man så det som det mindste onde, at begrænse de forfærdelige våben til færrest mulige nationer.

865 Det kan næppe være forsvarets opgave, at skabe fjendebilleder, gøre mennesker utrygge og øge spændingen. Ruslands årlige militærbudget er på 80 mia. dollar. Amerikas på 600 mia., Englands på 60 mia. og Frankrig på 60 mia. dollar pr år ifølge Hans Blix. Her gengivet fra "Filtet" aug/sept 2016.

866 Uanset om man tog imod de titusindvis af børn og unge fra Afghanistan, eller om man forsøgte at afvise dem, ville det få konsekvenser for Sverige.

867 Det var Tage Erlander, der i sin tid tog initiativ til Stockholm International Peace Research Institute, SIPRI. Den 6. maj 2019 optrådte en forsker fra SIPRI i SvR. Repræsentanten for fredsforskningsinstituttet blev bedt om at kommentere verdens hastigt stigende militærudgifter. Den optimistiske lytter forventede naturligvis en analyse af de mange faktorer og fjendebilleder, der er med til at skabe den farlige situation vi befinder os i. I stedet talte repræsentanten om truslen fra Rusland, og besættelsen af Krim blev nævnt flere gange, og det blev påpeget at Rusland investerer i udviklingen af nye våbentyper. Ikke et ord om den voldsomme forskel i militære udgifter mellem Øst og Vest, eller den ekspansion der har fundet sted fra NATOs side. Med henvisning til Europas militære udgifter kommenterede forskeren, at der var god plads til forøgelse. Den forbavsede lytter blev med andre ord vidne til netop den retorik, der trin for trin er med til at lede verden frem ind i krig og konflikter, i dette tilfælde udtalt af en repræsentant for SIPRI, det "uafhængige" fredsforskningsinstitut.

868 Også Norge brød med traditionen, da man i oktober 2016 etablerede en amerikansk base inden for landets grænser.

869 Stedet var mere konkret Luleå og året var 2012. Gunnar Svensson er citeret fra sin bog: "Mitt namn är svensson, antimilitarist"

870 FN styrken består i dag primært af soldater fra Pakistan, Bangla Desh, Indien og Nigeria. Citat Pierres bog: *"Europa inklusiva Sverige har med andre ord prioriterat en krigsförande mission i Afghanistan framför att ställa upp för FN i Afrika och därigenom svikit FN."* Overgangen fra FN til Nato er sket gradvist og uden offentlig debat. 2009 blev Nato/ISAF slået sammen med amerikanske OEF under amerikansk ledelse. Claes Lönegårds enkle forklaring i "Focus" den 11. februar 2010: *"Försvaret ville öva sig i strid, politikerna ville ligga bra till i Bryssel och Washington"*

871 Kilde: Svd den 22. april 2018: Stefan Krakowski: "Svensk censur går snart i retur". Dette fremkom i den såkaldte "utlandsspioneriutredningen".

- 872 Folderen fra "Myndigheten för samhällsskydd och beredskap" 2018.
- 873 Citeret fra Palmes biografi "Med egne ord"
- 874 Det blev f.eks. Palmes udkast til en fredsafale mellem Iran og Irak som trådte i kraft da krigens parter senere havde udmattet hinanden tilstrækkeligt. Det var ligeledes Palme som i særlig udpræget grad ville befri Sydafrika for sin apartheidpolitik, ved hjælp af en trinvis plan på 7 punkter, som f.eks. indebar stop for kapitalstrømmen. I 1977 havde Palme fået socialdemokrater fra 10 lande med på tanken som blev realiseret. Politikerne Palme gik højst strategisk til værks i sin sympati med landets undertrykte befolkning som det fremgår af Palmebiografien "Med egne ord". Hvad mon Palme kunne have fået ud af "Glasnost"?
- 875 Strindberg kom på barrikaderne da man ville hylde den svenske krigerkonge Karl XII. Mon ikke han ville have vendt sig i graven hvis han havde vidst at en stor folkemængde igen gav sig på gaderne for at hylle Karl den 12. den 30. november 1991? Mordet på Olof Palme nogle år før markerede et nyt og mere rått samfundsklima. På selve midsommeraftenen 1986 sparkede nogle skinheads en mand ihjel. Idylen var definitivt forbi.
- 876 Martinus: *"At tvinge væsener, der af hjertet er humanister og ikke kan nænne at dræbe eller lemlæste levende væsener, til at være krigere, er altså det samme som at sabotere og ødelægge den allerede skabte fred. Freden bliver kun til i næstekærlighedens jordbund. Hvis man ikke passer og plejer denne jordbund, skal man ikke tro, at man her kan avle fredens livgivende frugter."* fra *"Vejen til freden"*
- 877 <https://www.svt.se/nyheter/varldens-storsta-atomubat-seglar-igenom-ostersjon> Alene risikoen for ulykker taler for sig selv. 2015 udbrød brand på en russisk atomubåd: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/uppgifter-rysk-atomubat-i-brand> og i august år 2000 sank en lignende atomubåd K-141 Kursk til bunden i Barentshavet. Alle besætningsmedlemmer omkom.
- 878 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/rysk-kinesisk-militarovning-nara-sverige>
- 879 <http://www.helagotland.se/samhalle/storsta-militarovningen-sedan-1993-12526800.aspx> <http://www.forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/ovningar/northern-coasts-2017/> <http://www.forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/ovningar/aurora-17/>
- 880 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/vapenfloden-i-varlden-ater-pa-samma-niva-som-under-kalla-kriget>
- 881 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/margot-wallstrom-varnar-nato>
- 882 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/gP0pQq/stoltenberg-darfor-ska-sverige-inte-skriva-under-karnvapenavtalet>
- 883 Olof Palme: "Med egne ord"
- 884 Palme citeret fra "Med egne ord"
- 885 Kilde: Dick Harrison: "Jag har ingen vilja till makt".
- 886 I biografien om den store folkhjemspolitiker Tage Erlander, beskrives Tages barndom præget af den lyse kristendom. Faderen og moderen var medlemmer i missionsforbundet. Tage blev dog forfærdet, da han så en amerikansk kristen bog beskrive Judas i helvedet. Dette var ikke hans kristendom. Den humane kristendom var derimod med ham hele livet, og han læste Biblen flere gange. Citat: *"Ännu under sina sista år framhöll Tage detta som en oundgänglig bok, nödvändig att ta till sig för envar som önskar begripa den västerländska civilisation och dagens samhälle."* Kilde: Dick Harrison: "Jag har ingen vilja till makt".
- 887 Også i Danmark. Frem til 1975 havde den danske folkeskole til opgave at opdrage børn i den evangelisk lutherske ånd. Efter 1975 skulle de opdrages til "demokrati", hvilket i øvrigt inspirerede Søren Krarup til at indføre begrebet demokratisme.
- 888 I det kosmiske perspektiv, er den materielle fase, "den åndelige død", en absolut uundgæelig del af udviklingen for alle mennesker og samfund. Som i den gamle beretelse om "den fortabte søn" vil alle mennesker en dag lægge sin barnetro og alle påbud bag sig kun underordnet den materielle verden og sin egen viljes forgodtbeholdende. "Begæret efter materien" er for en tid så voldsomt, at det kan overtrumfer menneskets iboende åndelige instinkt og dermed lede det mod den "åndelige død" altså den fuldstændige uvidenhed på de åndelige områder af livet. Det moderne menneske kan ikke se, at begæret efter materien, egentligt er et slags begær efter døden. Materien i sig selv er død og livløs og det er den man begærer. Det er denne udvikling som ifølge Martinus blev beskrevet i myten om Adam og Eva som spiste af frugten fra kundskabens træ og derfor skulle "dø døden". De døde ikke ifølge den videre beskrivelse, men blev som Gud at kende forskel på godt og ondt. En ny sult opstår. Længslen efter frugterne på "livets træ; de livgivende manifestationer.
- 889 Folkehjemmets åbne arme ledsagedes af kirkens. Sveriges 2 største forsamling, Botkyrka församling, betegnede man sig selv som "minoritetskyrka" i SvR. august 2017, ikke som noget negativt, tværtimod, idet de mange mennesker fra andre kulturer og religioner, gav forsamlingen mulighed for at demonstrere en "demokratisk kirke". Man skabte med succes en multikulturel mødeplads, hvor familier mødte hinanden uanset tro: *"Frikyrkor, moskéer, syrisk-ortodoxa och katolska kyrkor sida vid sida med Svenska kyrkan. Alla bär vi samma längtan att få leva nära Gud"*. Kilde: <https://www.svenskakyrkan.se/botkyrka/om-botkyrka-forsamling>

890 https://en.wikipedia.org/wiki/World_Happiness_Report#2013-2015_averaged_ranking.5B5.5D

891 <http://worldhappiness.report/ed/2018/>

892 Kilde: Kristligt Dagblad den 14. maj 2010

893 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ordforande-i-socialstyrelsens-rattsliga-rad-lakarna-bryter-mot-lagen>

894 Den tyske nationalpoet Goethe var for en tid minister i Weimar hvor han efter sigende fik samvittigheds-kvaler som følge af processen mod en kvinde, der stod anklaget for at have aborteret sit barn. Goethe lod kvinden henrette. De selvretfærdige mandlige bedsteborgere dømte kvinden i stedet for at konfrontere hykleriet.

895 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/har-kan-barnmorskorvagra-att-utfora-aborter>

896 Læs mere udførligt om emnet i del 2 af denne tekst.

897 Statistikken vidner om at Skandinavien gik foran i udviklingen: <https://www.weforum.org/agenda/2016/02/where-is-the-best-country-to-be-a-working-woman>

898 Kilde: www.eva.sternberg.nu

899 Private mennesker fra Skandinavien og resten af verden har spillet en vigtig rolle i oprettelsen af tusinder af skoler og børnehjem verden over. Emelie Kanter sad ved kassen i det lokale ICA-supermarked hvor jeg handlede, indtil hun på en rejse som volontær i Ghana opdagede alt det hun kunne gøre. Det ledte til oprettelsen af en skole: <http://www.greatandoh.com/om-oss> Man kan på en måde se de mange institutioner som en slags satellitter af de nordiske velfærdsstater. En svensk organisation, "Hop-pets stjärna", driver f.eks. en grundskole med 1800 børn i Filippinerne. Jeg har en ven, som gennem mange år hjalp en kvinde, Amelia Poswa, i Sydafrika. Amelia kunne ikke få over sit hjerte, at se de mange forældreløse børn i kølvandet på AIDS's katastrofen i Sydafrika og tog dem til sig en efter en: <http://www.sakhumzifriends.org> Sydafrikanske politikere havde svært ved at erkende det omfattende problem. Mandelas efterfølger Thabo Mbeki hævdede f.eks. at HIV og AIDS var en myte, ligesom efterfølgeren Jacob Zuma, efter at have voldtageret en HIV-positiv kvinde forklarede, at han skam havde husket at tage et brusebad. Kilde: Robin Renwick: "How to steal a country". Det er ofte bedre at tilbyde forældrene økonomisk hjælp så børnene kan bo med dem. Fattigdom er ikke en gyldig årsag til at splitte en familie, der med skabes jo et nyt problem. Kilde: "Erikshjælpen" 4 2017 og www.barnhemskollen.se I mangel af en tryk relation, en mor eller en far, er et børnehjem naturligvis en fantastisk erstatning. Det mindste onde.

900 Man kan ikke bare lade som om, at der ikke er forskel på mænd og kvinder. Den feminisme som baseres på Simone de Beauvoirs påstand i "Det andet køn": "*Man*

fødes ikke til kvinde, man bliver det", stemmer ikke. Man kan ikke med opdragelse ændre på hvor meget et menneske er "han", "hun" eller begge dele hvilket flere og flere mennesker bevidner. Opdragelse kunne ikke påvirke dem.

901 Elise Claeson beskriver i sin bog "Mamma@home – det moderlösa samhället" hvorledes hun valgte at sige sit job op og gå hjemme og passe sit barn; et barn behøver en mor. Jeg har selv arbejdet med menneskelig berøring og nærhed i mit professionelle liv som terapeut og bevidnet hvad mangel på nærhed gør ved mennesker. Mennesker bliver kolde uden berøring. Varme og nærhed er afgørende for at mennesker skal kunne udvikles naturligt. Terapi går ofte ud på at genetablere nærhed og tillid til samme. August 2018 rapporterede BRIS om en 40% udvikling på kun et år, i antallet af henvendelser fra børn med selvmordstanker og selvskadelig adfærd. På en selvmordslinje i Umeå, Minds, arbejder 60 frivillige. De klager over at de kun har tid til at besvare en tiendedel af de mange opkald fra ulykkelige mennesker. <https://www.svt.se/nyheter/snabbkollen/enda-en-av-tio-nar-sjalvmordslinje> Samtidigt med at de nordiske lande år efter år topper undersøgelsen af verdens lykkeligste mennesker, er billedet ifølge en undersøgelse 2018 ikke helt det samme hvad gælder unge og ældre. Kilde: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/unga-olyckliga-i-varldens-lyckligaste-lander> Hvordan kan man måle lykke?

902 Kilde: En OECD undersøgelse gengivet i Berlin-ske Tidende den 15. april 2019.

903 Citat fra filmen "Rebellkirurgen" fra 2017 vist på svensk tv samme år.

904 Den globale selvmordsstatistik afslører den åndelige nøds og håbløshedens zoner i verden. Det er ikke de materielt fattige områder, der topper statistikken: <http://apps.who.int/gho/data/node.sdg.3-4-data?lang=en> Hvad selvmordsfrekvensen angår havde Émile Durkheim allerede i bogen "Suicide" i 1897 forudsagt det kommende scenarie. Han kunne statistisk vise hvorledes selvmordstallet voksede direkte proportionelt med industrialismen. Tallet var markant højere i Frankrigs industrialiserede zoner. Émile konkluderede, at kapitalismen fremmede individualismen. Alle var sin lykkes smed. Nu kunne man ikke anklage andre end sig selv når det ikke gik så godt.

905 I Sverige tager 1.500 mennesker livet af sig selv hvert år. Det høje tal er ikke rekord i den vestlige verden hvor materialismens livssyn først kulminerer. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/minister-vill-se-flersjalvmord-utredda> I Danmark tog 605 mennesker sig af dage 2013. Det er 3 gange flere end antallet trafikdræbte.

906 <https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/article20179485.ab>

907 Som så strålende dokumenteret i filmen "The Swedish Theory of love". Der er mange ensomme mennesker i de moderne metropoler. Robert D. Putman sagde engang: *"Et samfund med mange rettænkende, men isolerede individer behøver ikke nødvendigvis være rigt på social kapital."*

908 I nogle nationer blev Sverige skræmmeeksempel på familiens opløsning. At velfærdsstaten gav kvinder mulighed for udearbejde blev anvendt som beviset på en hemmelig familiefjendsk, kommunistisk, agenda således som det f.eks. udtrykkes i "The new world order" af A. Ralph Epperson: *"Those who wants to destroy the family will continue to urge mothers to leave the home and "become fulfilled in the workplace". ... "Children will be raised by the society through government"*. Ralph nævner ligeledes Sverige som et skrækeksempel på et land hvor forældre kan straffes for at slå sin børn. Sveriges "tredje vej" mobiliserede en ultrakonservativ modreaktion. I Ralhs bog, nævnes Sverige på linje med Kinas et barns politik.

909 Her gengivet fra Michael Baigents: "Amageddon"

910 <https://www.svt.se/special/sjalvmord-ett-vaxande-problem-i-montana/>

911 Det forstod man ikke på den anden side af Atlanten hvor den gamle verdensmoral stadig var det eneste saliggørende. Love og regler som engang var lysende rettesnøre for menneskene, kan naturligvis resultere i lidelse og hykleri for senere slægter. Verden står ikke stille. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/duschade-naken-for-26-ar-sedan-far-inte-resa-in-i-kanada>

912 Ordkrigen tog en ny vending, da Sverige i 2017 blev udpeget af Trump på en af sine første pressekonferencer. Sverige var ifølge Trump et skræmmende eksempel på mislykket integration. Trump henviste til en begivenhed som slet ikke havde fundet sted hvilket blev en kilde til megen morskab. <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/manga-skamt-under-hashtag-lastnightinsweden-efter-trumps-tal> Kort tid efter, med FOX news som talerør, præsenteres en i Sverige helt ukendt person med efternavn som den svenske politiker Carl Bildt. Bildt var pludseligt autoritet i spørgsmålet: <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/carl-bildt-kanner-inte-till-om-han-ar-slakt-med-nils-bildt> Efter Trumps udtalelse om Sverige betalte en britisk internetsite, Infowars, krigsjournalisten Tim Pool for at vove sig til Malmø og se på sagerne. Tim, som er vokset op i Chicago med en statistik på 762 mord i 2016, måtte erkende, at der så ret fint ud i Rosengård, centrum for de 11 mord i Malmø i 2016. Tim Pool: *"Jag är imponerad av den svenska levnadsstandarden"*. Kilde: Svt nyheder den 3. marts 2017. Der er nok ingen tvivl om, at tilstanden alligevel står i en skær kontrast til trygheden i folkehjemmet.

913 Majoriteten af verdens befolkning nærmer sig den "seksuelle forvandlingszone". Man kan ikke til evig tid feje det ind under gulvtæppet, men må forholde sig til de mange problemer det indebærer. Samfundet bør udvikle redskaber til at hjælpe børn og voksne, der havner udenfor familieskabets trygge favn. Problemet er ikke opfundet af de promiskuøse nordiske folk. Læs mere om emnet i del 2 af dette værk.

914 Citeret fra Martinus artikel: "Den gamle og den ny verdenskultur".

915 Citeret fra Peter Seymour: "The spirit of 1776".

916 Mellem 1882 og 1940 lynchedes 4000 sorte i USA ifølge mattias Gardell: "Tortytrens återkomst".

917 På mærkelig vis var USA dog også stedet for den første konstitution, der gav kvinder stemmeret. Territoriet Wyoming gav allerede i 1869 kvinder stemmeret og ret til at blive valgt til politisk embede og da området i 1890 indlemmes som en delstat i USA, fremgik kvindernes stemmeret af Wyomings konstitution udformet i 1889. Ved et kvindemøde i Seneca Falls 1848 vedtoges en "Declaration of Sentiments", udgående fra den amerikanske uafhængighedserklæring, blot med afgørende forskel at kvinderne inkluderedes: *"We hold these truths to be self-evident: that all men and women are created equal"*.

918 Talen "Manden på arenaen" på Sorbonne-universitetet Paris den 23. april 1912

919 I et kosmisk perspektiv kan man naturligvis lige så godt lege med tanken, at "den usynlige hånd" medvirkede til at skabe de ubehagelige omstændigheder, som senere åbnede amerikanerne for den nye konsensus under Roosevelts.

920 Det skal tilføjes, at Keynes selv tjente penge på børsen omend han bl.a. anvendte pengene til at bygge et teater og bistå kunstneriske venner som f.eks. Virginia Wolf.

921 Roosevelts kone, Eleonor, spillede en afgørende rolle i denne periode som præsidentens øjne, ører, og varme hjerte. Roosevelt var selv forhindret i at tage sig rundt i landet pga en tidligere polio sygdom. Roosevelt gik med benene låst til et stålskelet og måske var netop disse smertelige erfaringer med til at lægge grunden for hans udprægede sympati med samfundets svageste. Det var f.eks. Eleonor Roosevelt som grundlagde organisationen "Freedom house", der stadig arbejder for demokratiets sag overalt i verden. FBIs chef Edgar Hoover så det i øvrigt som sin opgave at spionere nidkært på Eleonor. Efter hendes død fandtes et digert arkiv. Det var ikke sidste gang en stor visionær samfundsreformer blev betragtet med mistro af samfundets eget hemmelige politi. FBI burde jo istedet have set den organiserede

kriminalitet som sin fjende. Som så ofte var det mennesker med hjerte for de fattige og svageste som blev det foretrukne mål for statens efterretningsvirksomhed. Eleonor stod f.eks. bag invitationen til en sort sangerinde, Marian Anderson, der skulle synge ved Lincoln Memorial i april 1939 efter at Eleonor personligt havde været vidne til den forfærdelige behandling af sorte mennesker i de amerikanske sydstater. Det kan i øvrigt have været Eleonors kærlighedsaffære med Lorena Hickok, som fik Edgar Hoover op af stolen. https://en.wikipedia.org/wiki/Lorena_Hickok Var det vigtigt for FBI's første chef Edgar Hoover at føre arkiv over samtlige amerikanske politikere, og "have noget på dem" så de aldrig skulle få tanken at udfordre Hoover? Billedet af Hoover kan dog meget vel forandres med tiden. Det var f.eks. Hoover, der fik held med at konfrontere de mange mærkelige mord på Osage indianere, der blev dræbt en efter en da nogen ville overtage deres formelle ret, omend pr. stedfortræder, til nogle olierige naturområder. Hoover anvendte sagen til at bevise behovet for en overstatslig myndighed, der der ikke var til salg, i modsætning til lokale politifolk. Derefter blev Bureau of investigation, som han var chef for, omdannet til FBI og gjort til en uafhængig enhed under justitsministeriet. Kilde til det sidste: Weekendavisen den 11. august 2017. Problemet var jo, at Hoover ikke rigtigt udfordrede den organiserede kriminalitet selvom det var det FBI var til for. Eller "havde mafiaen mon noget" på Edgar? https://sv.wikipedia.org/wiki/J._Edgar_Hoover

922 Kilde: Martin Gelin: "Den längsta kampen - Hillary Clintons väg till makten".

923 I bogen "The Lords of Creation - The History of Americas 1. Percent" af Frederick Lewis Allen beskriver forfatteren den egentlige årsag til den omfattende "depression". Med titlen på sin bog hentyder Allen til en lille gruppe rigmænd, med Rockefeller, Ford, Morgan og Vanderbilt i spidsen, som lagde USA under sig, motiveret af utøjlet magtbegær. Allen beskriver hvorledes en lille elite i realiteten beherskede samfundet centrale sektorer; produktion, transport, energi og handel. Allen mener, at disse rigmænd i realiteten satte scenen for 30'ernes krise, og på så vis i realiteten skabte et mønster som vi senere har set gentage sig i moderne tid.

924 Det var her de nye mediemonguler som f.eks. CNNs Ted Turner og Robert Murdoch trådte frem. Hollywood var ikke længere ensom aktør.

925 https://en.wikipedia.org/wiki/Business_Plot

926 https://en.wikipedia.org/wiki/Smedley_Butler Kupforsøget er ligeledes beskrevet i en BBC dokumentar af Mike Thomson sendt på BBC den 23. juli 2007: http://www.bbc.co.uk/radio4/history/document/document_20070723.shtml og ligeledes beskrevet i Mark H. Gaffney: "Black 9/11".

927 https://en.wikipedia.org/wiki/War_Is_a_Racket

928 Edward Stettinius Jr., der var formand for bestyrelsen i Amerikas største virksomhed, U.S. Steel, fik den vigtige post som statssekretær i Trumans regering.

929 Det er der som bekendt flere meninger om. Bomben over Hiroshima kostede 140.000 mennesker livet inden året var omme, heraf var kun 3.243 soldater. I Nagasaki dræbtes 40.000 mennesker øjeblikkeligt, heraf 250 soldater. Bomberne fik ingen betydning for Japans overgivelse og blev sandsynligvis udført for at skræmme Sovjetunionen. Man ville vise, at man ikke blot havde bomben men også kunne finde på at anvende den. Det afgørende møde mellem de allierede fandt sted i Potsdam, dagen efter prøvesprængningen af atombomben.

930 Fra den amerikanske præsident Harry Trumans tale den 12. februar 1947

931 Wallace er her citeret fra Oliver Stones dokumentarfilm: "The Untold History of the United States".

932 Wallace's tale som ledte til at Truman afskedigede ham kan ses her: http://www.jahrbuch2002.studien-von-zeitfragen.net/Weltmacht/Way_to_Peace/way_to_peace.html

933 Thoreau proklamerede højlydt individets ret til at modsætte sig moralsk forkastelige lederes påbud. Thoreau levede hellere et simpelt liv i en ensom hytte i naturen, som beskrevet i hans bog "Walden - life in the woods", end at betale skat til tyrannerne. Thoreau nægtede, at betale skat til en regering som førte krig i Mexico og ikke havde gjort op med slaveriet, og endte i fængsel, indtil en anden person, mod hans vilje, greb ind og betalte Thoreaus skat. Det var denne hændelse som gav Thoreau inspiration til "The Rights and Duties of the Individual in relation to Government" og kort efter, i 1849, bogen: "Resistance to Civil Government", altså civil ulydighed.

934 Kilde: Joy Hakim: "Freedom - A history of US"

935 Da den indiske vismand Yogananda i 1920 kom til USA nød han godt af den amerikanske tradition for religionsfrihed og kunne gennem mange år bygge bro mellem indiens visdom og vesten. En massebevægelse skabtes. Da han imidlertid protesterede over, at der ikke var inviteret farvede mennesker til hans seminarer i syden blev han mødt med stor modstand og gentagne forsøg på bagtalelse.

936 Wallace er her citeret fra Oliver Stones dokumentarfilm: "The Untold History of the United States".

937 https://en.wikipedia.org/wiki/Executive_Order_11110

938 Også Abraham Lincoln trykkede i øvrigt sine egne dollar for at finansiere borgerkrigen. Han blev myrdet 1865. Der er skrevet meget om ligheder i Lincolns og Kennedys

skæbne. Lincoln vælges til kongressen i 1846, Kennedy i 1946. Lincoln vælges til præsident i 1860, Kennedy i 1960. Begge præsidenter blev skudt i hovedet hvorefter de blev efterfulgt af en præsident med aner i sydstaterne og efternavnet Johnson. Andrew Johnson, var født i 1808 og Lyndon Johnson, født i 1908. Også de officielle præsidentmordere blev i født med 100 års mellemrum: John Wilkes Booth 1839 og Lee Harvey Oswald 1939 og begge blev dræbt inden de kunne stilles for retten. Nogen gange er det som om den "usynlige hånd" leger med os.

939 Kennedy underskrev "National security memorandum 263" den 11. oktober 1963. De første 1.000 soldater skulle herefter trækkes ud af Vietnam allerede 1963 som en start. Kennedy havde dog forstået, at han var nød til at vente til efter det kommende valg med at afslutte tilbage-
trækningen. Kilde blandt andet: A. Fursenko: "One Helle of a Gamble".

940 Under sin flugt dræbte Oswald en politibetjent, og man fandt et foto hvor han poserede med geværet, der dræbte Kenney ligesom man fandt både geværet og spor efter de 3 kugler.

941 I et tvinterview 1965 udtalte Ruby: *"Verden vil aldrig få sandheden at vide om det der skete, mine motiv. De personer som havde så meget at vinde, og som havde en bagtanke med at placere mig i den situation jeg er i, vil aldrig fremlægge rigtige fakta ærligt for verden."* Den såkaldte Church Committee konkluderede senere, at den såkaldte "Warren Commission" skjulte den rolle mafiaen spillede i samarbejdet med CIA omkring mordet på Kennedy. Warrenkommissionen havde i realiteten udgået fra teorien om den ensomme morder. Man havde slet ikke undersøgt en mulig konspiration. I 1975 fremkom imidlertid det som mange opfattede som det tekniske bevis for konspirationen. Robert Groden offentliggjorde en film han havde fået adgang til af Life Magazine med henblik på at forstørre billederne. Groden gemte en kopi og valgte i modsætning til Life at offentliggøre filmen i ABC's aftenprogram "Good Night America". Filmen blev en dræbende dementi af Warrenkommissionens påstand om den enlige attentatmand, der med 3 dræbende kugler skød præsidenten bagfra. På filmen kunne det amerikanske folk nu se en sidste og 4 kugle ramme præsidenten i hovedet som blev slynget bagud med stor kraft. Som følge af filmen satte den amerikanske kongres i 1976 en ny undersøgelse i værk: "House of Representatives Select Committee on Assassinations". I kongresudvalgets rapport 1979 blev det bekræftet, at Oswald skød Kennedy, med det sensationelle tillæg at der dertil var blevet affyret et sidste skud andetsteds fra. Om end senere analyser betvivler konklusionens præmisser, f.eks en dårlig lydoptagelse fra en politiradio, var der ingen tvivl hos majoriteten af det amerikanske folk. Allerede i 1976 troede kun 11% af de adspurgte at Oswald havde ageret alene. Kilde mht. Grodenfilmen: Kent Werne: "Allt år en konspiration - en resa genom underlandet".

942 I sin bog "The Phoenix Program" viser Douglas Valentine hvorledes CIA lærte sig at anvende politistatens metoder under Vietnamkrigen. Det såkaldte "Phoenix Program" blev søsat for at eliminere Viet Congs Infrastruktur. Man ville med Douglas ord *"Identify and terrorize each and every individual VCI and his/her family, friends and fellow villagers"*. Kilde: <https://www.counterpunch.org/2001/05/17/fragging-bob> Da man forsøgte at overgå fjendens metoder eskalerede volden imidlertid ud over alle grænser. "Counter-terror" blev til terror, og ofrene for den følgende tortur og likvidationer kunne tælles i titusinder ifølge Douglas. Disse metoder er oprindelsen til den nye form for krig vi blev vidne til i Irak og Afghanistan, hvor tilfangetagne soldater blev udleveret til lokale styrkers forgodtbefinnende. Tortur og mord finder idag sted udenom alle konventioner.

943 Der skete efter sigende det, at den amerikanske jager "Maddox" blev beskudt af 3 torpedobåde fra Nordvietnam den 2. august 1964 og igen natten til den 4. august. Kaptajnen på Maddox var derimod ikke selv sikker på hvad der egentligt var sket. Der var f.eks. høj bølgegang natten til den 4 august, og man havde måske overtolket nogle lyde fra hydrofonerne. "Beviset" kom i midlertid snart for dagen på helt anden vis. Efterretningstjenesten, NSA, havde aflyttet radiokommunikationen mellem de nordvietnamesiske både og det amerikanske jagerskib, og konkluderede at torpedobådene havde fået ordre om at angribe. Det var den version man bestemte sig for, og nu var det ikke tilladt at være i tvivl mere selvom NSAs egne historikere senere påviste, at der var tale om en fejltolkning af radiosignalerne. Kaptajnen på Maddox havde m.a.o. haft god grund til sin tvivl, men blev fjernet fra Maddox og placeret på et afsides ammunitions-lager. Endnu engang havde en efterretningstjeneste været medskabere af den krig man egentligt var til for at forhindre. Kilde: Wilhelm Agrell: "Det dunkla pusslet".

944 Læs mere om Trumans berømte udtalelse i del to af denne tekst. Her et uddrag: *"Jag hade ingen tanke på att CIA skulle omvandlas till en spionverksamhet i fredstid. CIA har kommit långt bort från sina ursprungliga uppgifter. Byrån har blivit en operativ, och ibland beslutsfattande, gren av regeringen, och uppfattas som en symbol för lömska och dunkla intriger i främmande länder. CIA:s sätt att fungera kastar en skugga över vår ställning som ett fritt och öppet samhälle."* Kilde: Washington Post, den 22. december 1963.

945 Kilder: Hugh Wilford: "The Mighty Wurlitzer" og Rolling Stone den 20. oktober 1977, her gengivet fra Mark H. GAffney: "Black 9/11 - Money, motive and technology".

946 USA har endnu ikke sagt undskyld til Vietnam om end præsident Clinton senere anerkendte den vietnamesiske stat.

947 Kilde: Oliver Stones dokumentarfilm "The untold history of the united states"

- 948 Millioner af vietnamesere lider den dag i dag af skader og sygdomme forårsaget af giften Agent Orange som amerikanerne sprøjtede ud over Vietnam.
- 949 Vietnamkrigen beviste, at USA var gået den helt modsatte vej i forhold til Roosevelts vision om at hjælpe verdens nationer fri af koloni- og imperialisme. Ho Chi Minh bad præsident Truman om hjælp i Vietnams frigørelsesproces. Her var ingen hjælp at hente. I stedet betalte USA for Frankrigs krig i Vietnam, hvorefter de så selv med de mest forfærdelige midler forsøgte at tvinge den unge nation til total underkastelse.
- 950 Først efter 39 år blev en af de skyldige KKK folk retsforfulgt.
- 951 https://en.wikipedia.org/wiki/Dolores_Huerta
- 952 En video fra situationen beviser hvorledes Dolores bliver overfaldet af politibetjenten: <https://www.imdb.com/title/tt6013154/> Dolores lykkedes efter mange måneder at komme på benene igen og kunne fortsætte sin kamp.
- 953 Terrororganisationen KKK blev grundlagt for at modarbejde de frigivne sorte slavers grundlovssikrede rettigheder i USA. Klanen modsatte sig den nye konstitution og fik derfor staten imod sig og blev mere eller mindre opløst. Men i 1915 mødtes 15 mænd igen under et brændende kors i Georgia. Dette var samordnet med propagandafilmen "Birth of a nation" som havde premiere få dage efter. Filmen fremstillede Ku Klux klan som beskyttere af hvide kvinders dyd mod farvede voldtægtsmænd og filmen fik stor effekt, ikke mindst som følge af den amerikanske præsident Wilsons kommentar efter fremvisningen i Det Hvide Hus: "*It is as writing history with lightning...it is also terrible truth.*" Præsidentens uforklarlige blåstempling af propagandaen gav bevægelsen vind i sejlene og indenfor de næste 10 år blev over 4 mio. amerikanere medlem af KKK. Her aflagde de alle ed på at bekæmpe integration, katolikker, jøder, sorte og indvandrere. USA havde fået sine stormtropper. Det kræver ikke megen fantasi at forestille sig den forfølgelse, skræk og rædsel som farvede mennesker i de amerikanske sydstater levede under. Ingen kunne vide når det ville gå ud over ens egen familie. Med tiden inkluderedes kommunister og internationalister i fjendebilledet. I Greensboro blev 4 kommunister myrdet af klanen i 1979. Som følge af statens repression ændrede bevægelsen sit image: https://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Beam og spredtes med tiden i et ukendt antal autonome "hvid magt" grupper: https://en.wikipedia.org/wiki/Leaderless_resistance En af disse udløbere "Aryan nations" har siden forgrenet sig, i kampen mod den "store jødiske verdenskonspiration". https://en.wikipedia.org/wiki/Aryan_Nations
- 954 https://sv.wikipedia.org/wiki/National_Association_for_the_Advancement_of_Colored_People
- 955 Pacifisten King delte således skæbne med Malcolm X, der mente at væbnet kamp var den eneste vej til frihed for de undertrykte folk. Malcolm skiftede efternavn til X for at slippe fra familiens slavenavn "Little" og konverterede til Islam.
- 956 Citeret fra Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 957 Dommen: Griswold versus Connecticut.
- 958 Citeret fra Martin Luther King "En selvbiografi".
- 959 Citeret fra Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 960 Arundhati Roy beskriver i "Capitalism A ghost story", hvorledes Martin Luther King blev gjort "stueren" efter sin død. Store amerikanske virksomheder finansierede "The Martin Luther King Jr. Center for Nonviolence Social Change". Martin Luthers Kings bibliotek og borgerbevægelsens arkiver, blev herefter administreret i centret, der finansieredes af bl.a. Ford, GM, Western Electric, Mobil, US Steel og Monsanto, ligesom man samarbejdede med det amerikanske forsvarsministerium.
- 961 https://www.youtube.com/watch?v=3Qf6x9_MLD0
- 962 I en demonstration foran Det Hvide Hus blev 20.000 mennesker arresteret.
- 963 Kennedy blev officielt dræbt af Sirhan Sirhan, en palæstinenser som reaktion på at Kennedy havde udtalt sig for fortsat militær støtte til Israel.
- 964 <https://www.smithsonianmag.com/history/a-halloween-massacre-at-the-white-house-92668509/>
- 965 Citeret fra James Baldwins film: "I am not your negro" hvor han betegner de hvide i USA som "moralske monstre".
- 966 <https://thedailyhatch.org/2017/10/06/friedman-friday-milton-friedman-discusses-the-accomplishments-of-ronald-reagan-lots-of-pictures-of-milton-friedman/>
- 967 https://en.wikipedia.org/wiki/Scopes_Trial
- 968 https://sv.wikipedia.org/wiki/Roe_mot_Wade
- 969 Den såkaldte "pre-millennium-bevægelse" tolkede den 1. verdenskrig som indledningen på den profeterede "Dommedag" og havde i 1932 advaret mod Hitler som synonym med den profeterede "Antikrist". I dette lys kunne man med tiden slutte fuldstændigt op om Amerikas deltagelse i den følgende verdenskrig mellem "godt" og "ondt". Kilde Matthew Avery Sutton: "American Apocalypse - a history of modern evangelism"

- 970 Moral Majoritys leder Jerry Falwell udtalte: *"Reagan er en fin mand. Han tror på samme sag som Moral Majority tror på, det som Gud siger til os."* Kilde: Michael Baigent: "Amageddon". Moral Majority kollapsede i 1984, mens en anden og mere hemmelighedsfuld gruppe Council for National Policy, grundlagt i 1981 voksede i indflydelse. Gruppen planlagde hvorledes det kristne højre skulle tage kontrol over den amerikanske kultur ved hjælp af et "netværk af parallelle kulturinstitutioner". Gruppens formand Tim LaHaye har forfattet en hel suite med bøger som beskriver "Dommedagen" som oplevet fra jorden hvor de helige "udvalgte" pludseligt forsvinder fra Jorden, uanset hvad de nu ellers måtte være i gang med; at køre bus eller flyve flyvemaskiner etc. Kilde: Michael Baigent: "Amageddon".
- 971 Reagans ord er her gengivet fra "Axess" den 7. oktober 2015
- 972 Reagans ord er her gengivet fra "Axess" den 7. oktober 2015
- 973 I Gunnar Walls "11 september och andra terrordåd genom historien" henvises til Ronald Reagans "Remark at the annual convention of the National Association of Evangelicals" den 6. marts 1983.
- 974 Kilde: Michael Baigent: "Amageddon"
- 975 Det er således ikke uden betydning, at Ronald Reagans taleskriver var Robert Kagan, den selv samme neokonservative personlighed som sammen med William Kristol senere lagde grunden til Project for the New American Century, PNAC, som vi skal høre mere om senere i del 3. https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Kagan
- 976 F.eks. Clear Channel, Murdochs Fox news, Talk Radio Network, Salem Radio, USA radio Network og Radio America.
- 977 Englands premierminister Margaret Thatcher kaldte Milton Friedman for "en intellektuel frihedskæmpe" mens Nelson Mandela betegnedes "terrorist". Friedmans lære blev første gang virkeliggjort i sin rene form under diktaturet i Chile.
- 978 <https://thedailyhatch.org/2017/10/06/friedman-friday-milton-friedman-discusses-the-accomplishments-of-ronald-reagan-lots-of-pictures-of-milton-friedman/>
- 979 I Joy Hakim: "Freedom - A history of US" fremgår tallene 383 mia. dollar i 1980 stigende til 2.300 mia. dollar i 1988
- 980 Ifølge dokumentaren af Charles Fergusson: "Inside job" fra 2010 <http://www.imdb.com/title/tt1645089/>
- 981 Fra Bill Clintons tale i Georgetown 1991. Clintons ord stammer fra hans ideologiske læremester Carroll Quigley: *"Som tonåring hørde jeg John Kennedys oppmaning till medborgarskap. Och sedan, när jag var student i Georgetown, hörde jag den uppmaningen förtydligad av en professor vid namn Carroll Quigley, som sade till oss att Amerika är den största nationen i historien därför att vårt folk alltid har trott på två saker – att morgondagen kan bli bättre än idag och att vi alla har ett personligt moraliskt ansvar att se till att det blir så."*
- 982 Kilde: Michael Baigent: "Amageddon"
- 983 Lovens vigtigste formål er, at separere spekulativ virksomhed fra bankens opgave at formidle ud- og indlån af penge til personer og virksomheder.
- 984 <http://www.moneycrashers.com/dot-com-bubble-burst/>
- 985 Kilde: Charles Fergusson: "Inside job" fra 2010
- 986 Det blev demonstreret af USAs passivitet under folkemordet i Rwanda.
- 987 Stiglitz på Nobel Week Dialogue 2017. Gengivet fra "Fokus" den 12-18 januar 2018
- 988 Citeret fra "Resistance to Civil Government". Henry havnede selv i fængsel som følge af at værges sig mod at betale skat under en krigspræsident.
- 989 Citatet fra "American theocracy" er her gengivet fra Michael Baigent: "Amageddon"
- 990 Her gengivet fra Michael Baigents bog: "Amageddon"
- 991 Læs mere om George W. Bush tid som forretningsmand her: <https://www.publicintegrity.org/2002/10/16/3171/brief-history-bush-harken-and-sec>
- 992 Kilde: Dokumentarfilmen "Inside job"
- 993 Ifølge "Inside job" blev både Citigroup og Merrill Lynch bedømt som gode solide investeringer sammen med Bear Stans. Fannie Mae og Freddie Mac fik topkarakteren, AAA, samtidigt med at det var så galt, at staten blev tvunget til at overtage dem.
- 994 Skriften på væggen taler sit tydelige sprog. Denne begivenhed fandt sted eksakt 7 år efter at "World Trade Centre" symbolsk kollapsede.
- 995 Ifølge Charles Fergusson: "Inside job" havde chefen for Lehman Brothers fået bygget sin egen elevator for at slippe for at træffe andre ansatte når han kom på arbejde, altså samtidigt med at han kørte banken helt i grøften. Da banken styrtdykkede kunne man konstatere, at 3,2 mia. dollar var borte. Det meste af tiden spenderede chefen med kunstindkøb, og rejser i et af sine fly og helikoptere.

Lehman Brothers var ikke enestående. Merrill Lynchs chefen O'Neil fik 90 mio. dollar 2006-7, og hans efterfølger ligeså. Chefen for "Country Wide" tjente 470 mio. dollar 2003-2008, hvoraf alene 140 mio. som resultat af, hans solgte aktier i sit eget firma kort inden konkursen. Han blev, ligesom alle de andre bankchefer aldrig tiltalt. Selv efter at Merrill Lynch blev reddet af staten betalte bestyrelsen 3,6 mia. dollar i bonus. Statens penge gik dermed til gigantiske honorarer. Det er ikke til at komme udenom, at der var tale om røveri. Kilde: Bloomberg News den 12. februar 2009. Barclay betalte i øvrigt 1,75 mia. dollar for Lehmans brothers investerings virksomhed vurderet til 72 mia dollar. Kilde: https://sv.wikipedia.org/wiki/Lehman_Brothers

996 Ifølge "Inside job"

997 De omtalte suprimelån var jo netop givet til låntagere, der ikke havde mulighed for at betale dem tilbage. Der var altså tale om højrisikolån.

998 Hvorefter han sælger aktier for 485 mio. dollars som går lige ned i foret da han ikke bliver beskattet af dette "tvungne salg" pga. sit nye embede. Kort efter salget indtræder krisen og prisen på aktierne styrtdykker.

999 I december 2018 twittede Donald Trump i øvrigt: "Det eneste problem vores økonomi har er FED" ifølge SvD den 28. dec. 2018.

1000 https://en.wikipedia.org/wiki/1933_Banking_Act
<http://www.davemanuel.com/fact-check-did-bill-clinton-repeal-the-glass-steagall-act-120/> <https://www.theguardian.com/world/2014/apr/19/wall-street-deregulation-clinton-advisers-obama>

1001 <http://www.air.org/center/national-center-family-homelessness>

1002 Citeret fra Joy Hakim: "Freedom - A history of US"

1003 Bank of America købte Merrill Lynch og Country Wide, ligesom J.P.Morgan købte Bear Stearns og WaMu. Bear Stearns som da var helt insolvent blev overtaget vha garanti fra FED.

1004 Da Bush forlod roret, var nationen ikke blot rystet i sin grundvold. Andelen af mennesker udenfor USA med et positivt billede af USA var faldet drastisk. Fra 78% til 31% (Tyskland), 77% til 50% (Japan) og i Storbritannien var tilhiden til præsidenten for verdens førende militærmagt helt nede på 12%. Kilde: Martin Gelin: "Den længste kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1005 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/article11812460.ab>

1006 Obamas idealisme, gav desværre også næring til en voldelig modreaktion. I januar 2010 gik en hvid ung mand ind i en kirke i South Carolina og dræbte 9 farvede medlemmer af forsamlingen og flere episoder fulgte.

1007 Det var ham som i februar 2006, da handlen med suprimelånene var på sit højeste, udtalte, at en krise var højst usandsynlig. Kilde: Charles Fergusson: "Inside job"

1008 I Oliver Stones dokumentarfilm: "The untold story of The United States" antydes at Obama havde solgt sig selv allerede inden han blev præsident. I stedet for at tage imod offentlig støtte i sin præsidentkampagne vendte han sig til storkapitalen som beredvilligt stillede op: Citigroup, Goldman Sachs, J. P. Morgan og General Electric.

1009 <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/05/remarks-president-economy-0>

1010 Emergency Economic Stabilization Act of 2008

1011 Obama blev i øvrigt 30 gange mere velhavende under sin præsidentperiode end han var inden da. <https://nordic.businessinsider.com/barack-obama-michelle-obama-net-worth-2018-7?r=US&IR=T>

1012 For mange farvede amerikanere fremstår visse afrikanske lande i dag som et bedre alternativ for en tryk og ligeværdig tilværelse i forhold til racismens, fattigdommens og voldens USA. Lauren var en af mange amerikanere som valgte "Blaxit": <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/blaxit-afrika-som-utvag>

1013 James Baldwin citerer i filmen "I am not your negro" en mand han interviewede: "De behøvede os til at plukke bomuld. Nu behøver de os ikke mere, så nu tænker de på at dræbe os ligesom de gjorde med indianerne." Baldwin fortsætter: "Jeg kan ikke svare, at kristne aldrig skulle gøre det. Historien er så blodig. Alle jeres begravede lig begynder at tale nu ..."

1014 Kilde: Martin Gelin: "Den længste kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1015 Se det senere afsnit om Ukraine.

1016 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fritt-ram-for-kampanjbidrag-i-usa>

1017 Citizens United er ikke det forede folk, men navnet på en amerikansk konservativ medieorganisation.

1018 Jimmy Carters ord er her gengivet fra Henrik Bohlin: "Medborgerlig utbildning".

1019 Sanders er her gengivet fra Erik Sandberg: "Jakten på den försvundna skatten."

1020 Citeret fra en valgkampagne i New Hampshire, her gengivet fra Martin Gelin: "Den længste kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1021 Bogstaveligt talt. I valgkampen 2016 forsamledes tilhængere af våbenlobbyen udenfor Hillarys kampagne-møde i San Antonio. Hillary afslutter sin valgtale med at udfordre våbenlobbyen: *"I må hjælpe mig med at tage fighten med NRA. Hvor mange flere børn skal dø inden vi gør noget ved det her?"*.

Martin Gelin: "Den längsta kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1022 Kilde: Martin Gelin: "Den längsta kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1023 Kilde: Martin Gelin: "Den längsta kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1024 Som 14 årig overværede Hillary Martin Luther King holde tale i Chicago i januar 1962. Hillary blev særdeles inspireret og blev blandt andet kendt for at omgås sorte studerende på et tidspunkt hvor USA var højt segregeret. Overklassebarnet Hillary tog den sorte student Karen Williamson med i kirke om søndagen. Det er civilcourage. Kilde: Martin Gelin: "Den längsta kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1025 Trump er citeret fra en tale i Houston Texas, den 22. oktober 2018, der blev gengivet i en del medier.

1026 Citat fra Robert Atkinson: "the confessions of congressman X". X vil af naturlige årsager ikke vil nævnes ved navn.

1027 Omend Naomi Klein i "Nej är inte nog" også peger på Trumps achilleshæl, nemlig forfængeligheden. Prestigeta-b har konsekvenser for Trumps varemærke.

1028 Det er kommet frem, at den amerikanske præsident, midt under sin valgkamp 2016 forhandlede om lov til at bygge et "Trump Tower" i Moskva via sin tidligere advokat Michael Cohen, som senere løj omkring alt dette overfor USA's kongres for at "beskytte sin klient", dvs. Trump. Siden da har Trumps advokat, hans kampagnechef, hans vicekampagnechef, en kampagnerådgiver og Trumps nationale sikkerhedsrådgiver erkendt sig skyldige i forskellige forbrydelser.

1029 Ifølge Naomi Klein: "Nej är inte nog"

1030 Trumps svigersøn Jared Kushner er blevet Trumps vigtigste rådgiver. Han hører heller ikke til de fattigste og erhvervede sig i 2017 adressen nr. 666, 5th Avenue for købesummen 1,8 mia. dollar. Kushner havde efter sigende planer om at bygge en ny skyskraber og samtidigt få ændret vejnumret for at undgå de diabolske associationer. https://en.wikipedia.org/wiki/666_Fifth_Avenue Vi skal senere høre hvad som siden hændte med denne kostbare ejendom.

1031 Januar 2017 rejste Trumps søn Eric til Uruguay på forretningsrejse for de amerikanske skattebetalers penge. Efter sigende kostede det 100.000 dollar for transport, indkvartering og løn til de mange vagter fra Secret Service, som skulle beskytte Trump junior på rejsen, der handlede om at sælge Trumps varemærke. Hvorfor betaler lokale magthavere i USAs baggård hårrejsende beløb for at anvende Trumps navn? Kan det være for at købe sig magt og indflydelse i Washington? Er det ikke bestikkelse? Befolkningen i Central- og Sydamerika husker kun alt for godt konsekvenserne af at havne på kollisionskurs med verdens største militærmagt i nord?

1032 <https://www.affarsvarlden.se/bors-ekonominyheter/klart-gary-cohn-blir-donald-trumps-radgivare-6811592>

1033 Kilde: Svd den 2. februar 2018.

1034 Kilde: <https://www.nytimes.com/2018/04/24/us/mulvaney-consumer-financial-protection-bureau.html> Trump har travlt med at udpege helt nye folk overalt. Efter at den tidligere højesteretsdommer døde uventet i sin seng 2016 kunne Trump nu også udpege lederen for dette livstidsembede: <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/har-ar-nya-domaren-i-hd> og den 4. december 2017 fik Trump sit indrejseforbud gennemført: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/hogsta-domstolen-godkanner-trumps-inreseforbud>

1035 Citat af Roger Stone i Weekendavisen den 30. juni 2017. Roger Stone er manden bag de mange skræmmekampagner mod Jimmy Carter under Reagans valgkampagne 1980. Roger Stone stod allerede for de "dirty tricks" under Nixons valgkampagne i 1972 og igen til fordel for George Bush år 2000. Mange ser endda Donald Trumps kandidatur til præsident som Roger Stones værk. Jeffrey Toobin journalist ved The New Yorker kalder Trumps kandidatur for en Roger Stone-produktion.

1036 Committee on foreign Investment in the United States, CFIUS har i øvrigt Timothy Geithner som bestyrelseschef. Man godkendte at Rusland via Rosatom og ARMZ overtog det kandensiske firma Uranium One 2013.

1037 <https://www.nytimes.com/2015/04/24/us/cash-flowed-to-clinton-foundation-as-russians-pressed-for-control-of-uranium-company.html>

1038 https://www.washingtonpost.com/news/fact-checker/wp/2016/10/26/the-facts-behind-trumps-repeated-claim-about-hillary-clintons-role-in-the-russian-uranium-deal/?noredirect=on&utm_term=.310f1e989fb4

1039 I denne høring i Kongressen den 13. december 2018 fremgår det overraskende, hvorledes ingen reagerede på at to personer med insiderviden afslørede ulovlige forhold i Clintons stiftelse. Var systemet rigget "mod Trump" og "for Clinton"? <https://www.youtube.com/watch?v=r7jaPvUZqro>

1040 James Comey var i øvrigt et interessant valg som FBI chef. Frem til sit nye job som chef for FBI efter Robert Mueller, var Comey medlem af bestyrelsen på den skandaleramte bank, HSBC, der i 2012 indgik et forlig med anklagemyndigheden om at betale 1,9 mia. dollar mod at slippe udenom retsforfølgelse som følge af bankens samarbejde med narkobaroner og terrorister fra Mellemøsten. <https://www.hsgac.senate.gov/subcommittees/investigations/media/hsbc-exposed-us-financial-system-to-money-laundering-drug-terrorist-financing-risks> Meget taler for at både den tidligere, og senere FBI chef holdt hånden over banken i samarbejde med Comeys tidligere kollega som offentlig anklager i New York, Loretta Lynch, der forhandlede forliget frem. Amerikanske konspirationsteoretikere som Jerome R. Corsi, har gentagne gange anklaget den amerikanske efterretningstjeneste, "The deep State", for også at anvende narkohandel til at finansiere sine aktiviteter via banker som HSBC. Banken blev etableret i 1865 efter den anden såkaldte opiumskrig hvor England og andre vestlige nationer bekrigede kineserne indtil de igen åbnede grænsen for handel og opium fra Indien. Millioner af kinesere blev gjort til narkomaner i den profitable industri og HSBCs rigdom er baseret på denne handel fra Indien og sidenhen fra yunan i Kina. Banken havde ikke gjort op med sin fortid og slap endnu engang for retslige følger. <https://www.taxjustice.net/2015/02/27/hsbc-and-the-worlds-oldest-drug-cartel/>

1041 Kort efter udgiver James Comey sin version af sin kortvarige relation med Donald Trump i sin bog: "A higher loyalty - Truth, lies, and leadership". Som titlen antyder betoner Comey vægten af at tjene demokratiet, så som det er, og ikke præsidenter i den grad de forsøger at virke udenom demokratiets forskellige institutioner. Læseren bemærker bogens mindre partiske fokus på den inkompetente præsident. Undersøgelsen af Hillary Clinton nævnes som en kort notits. Tilsyneladende vil Comey beskytte FBIs integritet mod præsidentens ageren således at institutionen i et og alt udelukkende tjener konstitutionen. Som det fremgår i del 3 af min undersøgelse her, er det dog også temmelig problematisk med efterretningsorgan udenfor rækkevidde af de folkevalgte.

1042 Trump på en pressekonference i Miami den 27 juli 2016.

1043 Det er svært at frigøre sig fra tanken, at dommen over Manafort også er motiveret af hans tidligere arbejde for Ukraines tidligere præsident Viktor Yanukovich, der blev sendt i landflygtighed som det fremgår senere i denne tekst.

1044 De mange mio. han tjente som rådgiver for Viktor Janukovitj kanaliseredes udenom beskatning, og det er dette forhold han primært bliver dømt for, ligesom medierne gerne beskriver hans ultravagante livsstil. Manafort havde f.eks. erhvervet et jakkesæt fra House of Bijan til næsten en mio. dollar. Manafort delte levevis med en hel del andre økonomiske og politiske notabiliteter. Dette i sig

selv er med andre ord næppe årsag til, at Robert Muellers store iver for at få Donald Trumps tidligere kampagnechef Manafort dømt. Det er uden tvivl politisk, men han skal naturligvis betale sin skat alligevel.

1045 Den amerikanske efterretningstjeneste havde indspillet en samtale mellem Trumps søn og nogle russere. Samtalen gik ud på at skaffe kompromitterende materiale mod den politiske modstander Hillary Clinton. I 2019 opfordrede Trump Ukraines nyvalgte præsident til at undersøge Trumps politiske modstander Joe Bidens søns transaktioner i Ukraine. Det var lige det demokraterne behøvede for at kunne inlede forundersøgelser til en rigsretssag mod Trump.

1046 <https://www.theguardian.com/us-news/2018/aug/13/fbi-fires-peter-strzok-agent-who-criticized-trump-in-text-messages>
<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/konspirationsteorierna-flodari-crazytown>

1047 Både Trumps tidligere advokat og hans tidligere kampagnechef er blevet retsforfulgt og dømt for 8 forbrydelser hver i forsøget på at sætte en stopper for Trump selv. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/cohen-och-manafort-detta-har-hant>

1048 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nyckelspelarna-i-senatsforhoren-om-ryssland>

1049 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/har-stottas-trumps-uttalanden-han-har-ju-ratt>

1050 Undersøgelsen er her refereret fra Martin Gelin: "Den längsta kampen - Hillary Clintons väg till makten".

1051 Trump undskyldte sig overfor kvinderne, men mindede om, at Bill Clinton engang havde mistet sin juralicens for en affære med en kvinde i Arkansas hvor han var guvernør hvilket var en langt alvorligere foreteelse.

1052 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/ford-fragades-ut-om-sexanklagelser-mot-nominerad-hd-domare> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nya-anklagelser-om-sexuella-overgrepp-mot-brett-kavanaugh> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kavanaugh-jag-ar-offer-for-ett-groteskt-karaktersmord>

1053 I februar 2019 kom det frem, at verdens rigeste mand, Amazons grundlægger, Jeff Bezos, blev udsat for pression fra avisen National Enquirer, der er loyal mod Trump. Bezos ejer avisen Washington Post, der var på vej til at lancere en kritisk granskning, der også kunne involvere Donald Trump. Trump har naturligvis ikke ansvar for hvad National Enquirers chefredaktør gør, og de kommende artikler må afsløre hvad det er som chefredaktøren for enhver pris vil undgå kommer frem. Det er imidlertid en kendt sag at National Enquirer har købt retten til Donald Trumps elskerinders historier, og derefter begravet dem hvorimod National Enquirer ikke holder sig tilbage med hensyn til

Bezos som blev direkte truet med offentliggørelse af bil- leder, der inkluderede hans kønsorganer og samvær med elskerinder. Samtidigt har National Enquirers chefredaktør imidlertid også indvilget i at samarbejde med Ruslands- undersøgelsen, som forsøger at finde noget kompromitte- rende på Trump. Kilde: SvD den 9. februar 2019.

1054 Republikanere spenderede mio. af dollar for at skabe materiale for undersøgelser af Clintons agerende, men de to undersøgelser i Kongressen gled ud i sandet.

1055 [https://www.federalregister.gov/documen- ts/2018/03/08/2018-04860/2018-amendments-to-the-ma- nual-for-courts-martial-united-states](https://www.federalregister.gov/documents/2018/03/08/2018-04860/2018-amendments-to-the-manual-for-courts-martial-united-states)

1056 *"To promote the principles that the state exists to preserve freedom, that the separation of governmental powers is central to our constitution, and that it is emphatically the province and duty of the judiciary to say what the law is, not what it should be."* Kilde: [https://en.wikipedia.org/ wiki/Federalist_Society#cite_note-about-1](https://en.wikipedia.org/wiki/Federalist_Society#cite_note-about-1)

1057 <https://www.bbc.com/news/election-us-2016-37699073>
I bogen "How democracies die" bekymrer forfatterne Steven Levitsky og Daniel Ziblatt sig over udviklingen og foreslår 4 "kontrolspørgsmål", der skal hjælpe os til at bedømme hvornår en politisk bevægelse forlader demo- kratiets klippegrund. Opmuntres til af overholde grundlo- ven eller det modsatte? Betegnes politiske modstandere som fjender og krimineller? Tager man tydeligt afstand fra alle former for voldsanvendelse i de politiske processer? Er man for eller imod åbenhed og uafhængige mediers granskning?

1058 I maj 2019 var Trump den mest upopulære ameri- kanske præsident i mands minde. [https://www.svt.se/nyheter/ utrikes/trump-slar-rekord-i-missnoje](https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-slar-rekord-i-missnoje)

1059 På den anden side taler utallige miljøskandaler for behovet af instanser, der står over profitmagere og nu er det f.eks. den amerikanske nationalpark Yellowstone, der står for tur. Prisen på guld stiger i krisetider, hvilket gør det profitabelt at udgrave kolossale områder selvom de kun indeholder små mængder guld. Tidligere skulle malmen indeholde 30 gram guld pr ton, men i dag er det højst pro- fitabelt at udvinde f.eks. 0,5 gram guld pr ton malm, hvilket efterlader åbne sår i naturlandskabet, og i folkesjælen. Vil Trump forlænge Obamas forbud mod minedrift i området omkring Yellowstone? <https://www.rt.com/usa/367697-gold- mining-banned-30k-yellowstone/>

1060 Kilde: SvD den 13. januar 2019.

1061 Roger Stone i Weekendavisen den 30. juni 2017.

1062 [https://www.theguardian.com/business/2017/jan/18/ goldman-sachs-protests-new-york-trump-cabinet](https://www.theguardian.com/business/2017/jan/18/goldman-sachs-protests-new-york-trump-cabinet)

1063 Kilde: Weekendavisen den 11. august 2017.

1064 Da Trump ville sætte en stopper for bilexporten til USA, blev han af tyske BMW gjort opmærksom på, at virksomheden exporterer flere biler fra USA, produceret i landet, end biler til landet. En handelskrig ville således i realiteten ramme både Tyskland og USA. Kilde: Berlingske Tidende den 17. februar 2019.

1065 [https://www.nytimes.com/2018/05/17/health/drug- prices-generics-fda.html](https://www.nytimes.com/2018/05/17/health/drug-prices-generics-fda.html)

1066 Trumps ord på en pressekonference i Miami den 27. juli 2016

1067 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/donald-trump-tvin- gas-ta-till-sanktioner-mot-ryssland>

1068 Den som i 2018-2019 baner sig vej gennem de utallige diskussionstråde som præger den nuværende amerikanske forfatningskamp opdager tilstedeværelsen af en mærkelig figur, "Q" eller Quanon" som fik flere og flere følgere. Af sine egne tilhængere påstås Q være placeret for at beskytte Trump mod sine egne efterretningsfolk, altså mod "staten i staten" og dens intriger mod demokratiet. <https://www.youtube.com/channel/UCSio3E7kYvPeHKhfYZWriA> <http://nymag.com/selectall/2017/12/qanon-4chan-the-storm- conspiracy-explained.html>

1069 Det mener i al fald Mike Lofgren som i 2016 udgav sin bog: "The Deep State: The Fall of the Constitution and the Rise of a Shadow Government". [https://www.mikelof- gren.net/introduction-to-the-deep-state/](https://www.mikelofgren.net/introduction-to-the-deep-state/) Jerome R. Corsi men- ner i "Killing the deep state", at Trump i realiteten er USAs eneste redning mod det finansielle og militære dikatur. Jerome: *"To appreciate how threatening Trump's election was to the Deep State, understand that international glo- balist and their central bank financiers have had a New World Order hold on the White House sine Ronald Reagan left office - through four administrations, including the pre- sidencies of George H. W. Bush , Bill Clinton, George W. Bush and Barack Obama."*

1070 I Januar 2019 trådte den nye grænsetold på 25 % overfor importerede varer fra Kina i kraft i USA.

1071 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fakta-handelskriget>

1072 Samtidig udtrykker Trump sin uforbeholdne støtte til nationalister andre steder, som f.eks. Victor Orbán i Ungarn. [https://www.svt.se/nyheter/inrikes/trump-efter-motet- med-orban-har-gjort-ett-bra-jobb](https://www.svt.se/nyheter/inrikes/trump-efter-motet-med-orban-har-gjort-ett-bra-jobb) Trump er tydeligvis bekymret for islamister. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-till- angrepp-mot-londons-borgmastare>

1073 Således udtrykker Martinus sig om den evige Guddom i en artikel af samme navn.

- 1074 Martinus er citeret fra "Åndsvidenskabens nødvendighed" kap. 12
- 1075 Chicagouniversitetet er grundlagt ved en donation af verdens første dollarmilliardær John D. Rockefeller.
- 1076 F.eks. i værket "Money matters".
- 1077 Hovedpersonen bag den amerikanske uafhængighedserklæring er her gengivet fra Joy Hakim: "Freedom - A history of US"
- 1078 Kilde f.eks. Naomi Kleins "Chokdoktrinen"
- 1079 Dette ifølge oplysninger i Politikken den 5. august 2002.
- 1080 Læs her andetsteds om Kissinger. Tv-programmet "The trials of Henry Kissinger" blev sendt i dansk Tv-2 den 5. august -2002
- 1081 Dette fremgik f.eks. af den såkaldte Church Report: "Covert Action In Chile 1963-1973" anden kilde: <https://www.cbsnews.com/news/cia-reveals-covert-acts-in-chile/>
- 1082 <https://www.svd.se/matte-chile-slipa-ateruppleva-historien>
- 1083 https://sv.wikipedia.org/wiki/Salvador_Allende#cite_note-6
- 1084 Haralds søn beretter senere hvorledes hans far midt under krisen ringede hjem og udvekslede ideer med Olof Palme som opmuntrede ambassadøren. Kilde: <https://www.expressen.se/debatt/pappa-raddade-liv--blev-mobbad-pa-ud/>
- 1085 Som da man f.eks. gennemførte kuppet mod Iran år 1953.
- 1086 Eller 70.000 ifølge det store norske netleksikon
- 1087 Friedman fik Nobelprisen for sine ideer, ikke for de praktiske følger som f.eks. det store kaos i Rusland, eller de ulykkelige forhold i Chile og andre diktaturer. Hans undskyldning var, at han ville hjælpe nationerne økonomisk, at det ville åbne dørene for udviklingen. Friedman: "*Jeg anser ikke at det er umoralsk at give dem råd om økonomisk politik, hvis jeg bedømmer, at en økonomisk forbedring skulle bidrage, både til almindeligt folks velbefindende og til chancen for forandring mod et politisk frit samfund.*" Citeret fra forordet til "Frihet att välja". Friedman undlader helt, at forholde sig til situationen frem til kuppet i Chile 1973.
- 1088 Fredrik S Heffermehl beskriver i "Nobels fredspris – visionen som försvan" hvordan Nobels fredspris blev en karrikatur af Alfred Nobels oprindelige hensigt med prisen.

Prisen til Kissinger, en af verdenshistoriens største krigsforbrydere i Chile, Vietnam, Laos og Cambodia var ingen undtagelse. I en bog udgivet i 1957 om atomvåben og udenrigspolitik har Kissinger endog anbefalet anvendelse af begrænsede atomkrige. Fredsprisen er ligeledes blevet tildelt Menachim Begin i 1978. Begin var fra 1947 leder af terrorgruppen Irgun, der stod bag terrorattentatet mod King David hotel i Jerusalem, som husede det britiske militære og administrative hovedkvarter. Angrebet kostede 91 mennesker livet. År 2009 tildeltes fredsprisen til den øverstkommanderende for verdens førende krigsmagt samtidigt med at denne befandt sig i 2 ikke afsluttede krige. Midt under dennes accelererende mordkampagne, samtidigt med udenomretslige henrettelser via førerløse fly over hele verden, og samtidigt med at USA nægtede at deltage i et globalt forbud mod landminer. 2 år efter at Barack Obama blev præsident, var USA ikke blot militært engageret i konflikter i Afghanistan, Irak, Somalia og Pakistan, men også i Libyen, Yemen og Syrien. Hvordan kunne man give fredsprisen til en sådan krigspræsident? Paradokset må naturligvis forstås ud fra Norges lidelser under den 2. verdenskrig. Efter krigen satte Norge sin lid til det militære og så det som nødvendigt at samarbejde med krigens vindere; USA og England. Nobelkomiteen er valgt af Norges Storting og det blev derfor dette USA og Nato venlige parlament, der bestemte kandidaterne efter den 2. verdenskrig på trods af, at komiteen jo skulle være uafhængig. Heffermehl konklusion, efter granskning af komiteens medlemmer, er at den ikke er uafhængig.

Også Norge blev krigsførende i Libyen som man var med til at bombe. Man har gjort Nobelprisen afhængig af sponsorer. Man skulle tro at de store, af Nobel testamenterede, midler var tilstrækkelige, men nej, det skulle blive større endnu. Da man etablerede "Nobel freds centrum" i Oslo, skete det delvist vha. private investorers fortsatte årlige bidrag. Den "uafhængige fredspris" kunne herefter hverken uddeles i strid med Norges egen sikkerhedspolitik, eller i strid med nogen af de store sponseres interesser, der nu også fik plads ved Nobelbordet. I 2009 overgik 30 "pladser ved bordet" fra stortinget til sponsorer.

Da Alfred Nobel i sin tid valgte at placere sin fredspris i Oslo i modsætning til de andre Nobelpriser som skulle uddeles i Sverige, var det som resultat af at Sveriges daværende militaristiske kong Oscar var imod Norges krav på løsrivelse fra Sverige. I modsætning til Sverige, havde Norge dengang, i Nobels øjne, udmærket sig ved entydigt at vælge mægling som løsning på konflikten. Løsningen kom i øvrigt i stand takket være glimrende diplomati fra Dag Hammarskjölds far, Hjalmar der var justitsminister. Den svenske konge forsøgte at få Nobels testamente annulleret. Alfred Nobels vilkår for uddeling af fredsprisen er ifølge hans eget udtrykkelige vilje i sit testamente den 27. november 1895, at modtageren skal have arbejdet for:

- forbrødring mellem folkeslag
- nedrustning
- opmuntre til fredskongresser

Testamentet: *"En del åt den som har verkat mest eller bäst för folkens förbrödande och avskaffande eller minskning av stående armeer samt bildande och spridande av fredskongresser."* Her står ikke noget om nationalitet. Efter den 2. verdenskrig blev der ifølge Heffermehl færre og færre retmæssige modtagere af Fredspriset indtil i dag hvor det er kørt helt af sporet. Man går i dag helt uden om de ellers nok så utvetydige ord i testamentet. Det mener man sig kunne gøre, af den specielle årsag, at ansvaret for denne ene pris påstås deles mellem Norge og Sverige. Det er ikke rigtigt idet fredsprisen i praksis bestemmes og uddeles udelukkende fra Norge. Obamas Nobelpristale foran 1.000 gæster den 10. december 2009 i Oslo står som et besynderligt dokument. Talen, der lovpristes i alle medier kaldes stadig den bedste tale på norsk jord nogensinde og Obama har virkeligt en højt kultiveret talekunst, men det ændrer ikke på, at den amerikanske præsident og fredsprismodtager i sin tale forsvarede USA's ret til at føre krig hvor som helst og når som helst det truede amerikanske interesser. Her nogle udpluk fra talen: *"Krig som redskab har faktisk en rolle at spille for at bevare freden" .. "At sige at vold til tider er nødvendigt er ikke en opfordring til kynisme, det er en erkendelse af historien; menneskets ofuldkomligheder og fornuftens grænser."*

Præsidenten, der har sendt flere droner afsted end nogen anden præsident før ham udtalte herefter: *"Jeg er et levende bevis for ikke-volds moralske kraft. Jeg ved, at der ikke er noget svagt, ikke noget passivt eller naivt, i Gandhis og Kings troslære og liv."* Samtidigt forsvarede Obama i sin tale, mod alle gældende folkeretslige principper, USA's angreb på Afghanistan som en slags selvforsvar. En terrorhandling i USA foretaget ved en gruppe mennesker giver ikke folkeretslig grundlag til at føre krig mod et andet land. Det var ligeledes en lodret løgn fra Obamas side, at den amerikanske aktion var bemyndiget af FN. Den operative del af FN's sikkerhedsråds resolution nr. 1368 (2001) som blev antaget 3 dage efter den 11. sept. 2001 handlede om et samarbejde mellem efterretningstjenester og om beslaglæggelse af terrorpenge, men ikke om nogen form for militær aktion. Med de følgende ord omskriver den dygtige retoriker Obama denne del af historien: *"Verden samledes om USA efter 11. septemberangrebene, og fortsætter med at støtte vores indsatser i Afghanistan på grund af skræk for disse meningsløse angreb og det anerkendte princip om selvforsvar."* Obama nævner ikke begivenhederne i Chile den 11. september 1973 eller at USA gennem årtier aktivt uddannede og bevæbnede radikale jihadistiske i regionen. Han er dog ærlig nok til at udtale om USAs militære indgriben i forskellige lande: *"Vi har gjort dette af oplyst egeninteresse, eftersom vi stræber efter en bedre fremtid for vores børn og børnebørn og vi tror at de vil få et bedre liv hvis andres folks børn og børnebørn kan leve i frihed og velstand."*

Mon ikke det ville være bedre for USAs og andre landes børn, hvis USA støttede arbejdet for bilaterale aftaler om fred og nedrustning i verden?

Historien om Nobelprisen udtrykker i sig selv et kredsløb. Stifteren af fredsprisen, Alfred Nobel, der opfandt dynamitten. Nobels egen familie var i realiteten blevet rige og velhavende takket være krigsproduktionen. Faderen Immanuel Nobel var opfinder, og fremgangsrig våbenkonstruktør i Skt. Petersborg hvor han blandt andet opfandt søminen, og blev en rig mand under Krimkrigen på grund af de mange ordrer som beskrevet i SvD den 24. februar 2019. Senere gik det den anden vej, men da havde sønnerne allerede etableret sig på anden vis. "Brødrerna Nobel" blev en af verdens ledende olievirksomheder.

1089 Kissinger som selv var flygtet fra nazisterne som 15 årig, ligestillede tilsyneladende alle venstreregimer med diktatur og alle midler var tilladte i kampen, herunder aflivningen af andre Nobelpristagere. Kuppet i Chile kostede således Nobelpristageren i litteratur, poeten Pablo Neruda livet. Den 20. oktober 2017 kunne 16 retsmedicinere i en fælles rapport ud fra undersøgelser af Nerudas døde krop konkludere, at Nerudas dødsattest var forfalsket og at Neruda ikke døde af cancer. Hans chauffør havde da også længe hævdet, at Neruda døde efter en injektion på sikkerhedspoliets ønske. Neruda var ikke bare poet men ligeledes diplomat og senator for kommunistpartiet. Han kunne være blevet de forfulgtes talerør og blev sandsynligvis forgiftet af samme anledning. Dermed blev hans uforglemmelige digt om det forhadte "The United Fruit Company" foreviget: *"When the trumpet sounded, it was all prepared on the earth, the Jehovah parcelled out the earth to Coca Cola, Inc., Anaconda, Ford Motors, and other entities. The Fruit Company, Inc. reserved for itself the most succulent, the central coast of my own land, the delicate waist of America."* Udrag fra <https://genius.com/Pablo-neruda-the-united-fruit-company-annotated>

1090 https://sv.wikipedia.org/wiki/Michelle_Bachelet

1091 Præsidentens taleskriver gennem længere tid var i øvrigt Mauricio Rojas, der efter kuppet i Chile 1973 var flygtet til Sverige hvor han blev politiker. Ved valget 2018 blev han udnævnt til kulturminister i Chile, men tvunget til at afgå efter nogle kritiske bemærkninger om Chiles skæbnesperiode. <https://www.svd.se/vad-hande-mauricio-rojas-i-chile>

1092 Først med nyheden var Wall Street Journal: <https://www.wsj.com/articles/world-bank-unfairly-influenced-its-own-competitiveness-rankings-1515797620> Nobelpristageren Paul Romer var cheføkonom ved WB, indtil han opdagede den omfattende manipulation af Verdensbankens ranking af sine medlemslande.

1093 <https://www.reuters.com/article/us-chile-worldbank/chile-slams-world-bank-for-bias-in-competitiveness-rankings-idUSKBN1F20SN?il=0>

- 1094 <http://santiagotimes.cl/2018/01/03/donald-trump-calls-sebastian-pinera-invites-him-to-white-house/>
- 1095 Visse steder steg priserne 20% alene i 2017. Kilde: SvD den 26. januar 2019.
- 1096 Kilde: SvD den 26. januar 2019
- 1097 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/flest-journalister-mordade-i-mexico-under-2017>
- 1098 Kilde: SvD den 26. januar 2019
- 1099 <https://www.rollingstone.com/culture/culture-features/drug-war-mexico-gas-oil-cartel-717563/>
- 1100 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/branslestolder-en-mangmiljardindustri-i-mexiko>
- 1101 <https://expansion.mx/economia/2011/11/04/la-mafia-del-poder-segun-amlo>
- 1102 <https://www.theguardian.com/world/2018/jul/16/mexico-president-elect-to-take-60-per-cent-pay-cut>
- 1103 <https://www.ft.com/content/adb6fba0-6992-11e8-b6eb-4acfcfb08c11>
- 1104 <https://www.reuters.com/article/us-mexico-banks-election/mexican-leftist-seeks-to-court-bankers-to-mixed-reviews-idUSKCN1GL2NM>
- 1105 Dette PM er gengivet i Michael Kerrigan: "kalla kriget"
- 1106 Guillermo Toriellos ord er gengivet fra Michael Kerrigan: "kalla kriget"
- 1107 Volden fortsætter i Guatemala. Den 27. juli 2018 blev sygeplejersken Juana Raymundo myrdet, sandsynligvis pga. hendes politiske arbejde for kvinder og bønderes vilkår i CODECA. Ifølge Amnesty Press 3/2018 er 8 menneskerettighedsaktivister blevet dræbt på 3 måneder i Guatemala.
- 1108 https://sv.wikipedia.org/wiki/Manuel_Zelaya
- 1109 Kilde: Al-Jazeera <https://youtu.be/U6mi2WaImVI>
- 1110 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/guatemala-vill-att-svensk-ambassador-aker-hem>
- 1111 Brevet beskrives i "Brasiliens historia" af Dag Retsö
- 1112 "Brasil – Nunca mais/torture in Brasil"
- 1113 Silva introducerede år 2002 kampagnen: "Forme zero" altså: "nul sult".
- 1114 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/brasiliens-ex-president-lula-da-silva-doms-till-fangelse-for-korruption> Men Lula er stadig populær: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/skoputsarpojken-som-blev-president>
- 1115 Kilde: Mischa Glenny: "McMaffia"
- 1116 Den udbredte opfattelse at regnskoven er verdens primære iltleverandør, står ikke uimodsagt. Noget tyder på, at det er bedre at anvende træet i skoven, end at lade det stå urørt. <https://www.skogen.se/nyheter/vaxande-skog-ar-jordens-lungor>
- 1117 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/polisspar-vid-politikermord-i-rio-ammunition-koptes-av-brasiliansk-polis> Amnesty Press nr. 2 - 2019 gengiver de brasilianske mediers oplysninger omkring de to mænd, som begge har kobling til præsident Jair Bolsonaro. Marielle Franco repræsenterede præsidentens udtrykte modstander; en farvet, socialistisk, lesbisk modstander af uretfærdighed. Bolsonaro har været bemærkelsesværdigt tavs omkring mordet som blev omtalt i verdenspressen.
- 1118 Naomi Klein beskriver i sin bog "Chokdoktrinen" oprindelsen til den form for tortur vi har været vidne til under det amerikanske imperium. Teknikken blev udviklet i ligelinje fra psykiatriske rædselseksperimenter. Den udbredte anvendelse af tortur i Afghanistan som præsident Bush og hans forsvarsminister Rumsfeldt "lovliggjorde" med et pennestrøg, ved at hævde, at disse fanger slet ikke var omfattet af Genevekonventionen, var udtryk for bevidst hjernevask. Målet med torturen var, at man først skulle "*slette personens opfattelse af sig selv og verden*", for derefter at diktere sin vilje på disse menneskers "nøgne bevidsthed". Deraf pressens billeder af fanger på Guantanamo i dragter og udstyr der blokerer for al lyd og alle visuelle indtryk. Dette er udfoldelse af ren djævlbevidsthed. Samtidigt siger den amerikanske præsident Bush i sin tale i FN 2003 på dagen for slægtninge til torturoffer uden at blinke: "*Det er en uvilkårlig menneskelig rettighed at ikke behøve udsættes for tortur.*" Hvad skulle han der?
- En Human Rights Watch rapport fra den 13. maj 2004 viser at "tortur, seksuelle overgreb og fornærdning af amerikanernes fanger i Afghanistan *ikke er isolerede fænomener, men sat i system*". Mens man officielt påstod sig ville gribe ind mod den primitive Saddam Hussein, kunne man altså kort efter invasionen konstatere, at torturen var i fuld gang i Sadams gamle fængsler, som Abu Gharib. Det samme finder sted på Guantanamo, og pr. stedfortræder i andre allierede lande hvor også Danmark og Sverige har hjulpet til ved at tillade CIAs fangestransporter. Torturmetoderne placerer det amerikanske imperium på linje med andre tidligere verdensrigter med ørnen som symboler. Målet: magt og verdensherredømme, helliget midlet.

- 1119 "Pengar" - Glänta nr. 3-4 2015
- 1120 Mauricio støttede Paul Singer i kampen for sine luftpenge mod de argentiske borgere.
- 1121 https://en.wikipedia.org/wiki/Mission_Robinson
- 1122 Kilde: Wikipedia og Bart Jones: "*Hugo!: The Hugo Chavez Story from Mud Hut to Perpetual Revolution.*"
- 1123 <https://www.macrotrends.net/1369/crude-oil-price-history-chart>
- 1124 I 2011 påstod Hugo Chavez, at det var USA som stod bag hans, og flere andre latinamerikanske ledeses dødelige kræftsygdomme. <https://www.dn.se/nyheter/varlden/chavez-anklagar-usa-for-att-ge-ledare-cancer/>
- 1125 <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-20664349>
- 1126 Kilde: SvD den 9. februar 2019
- 1127 <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-35019111>
- 1128 https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Documents/venezuela_publ_113_278.pdf
- 1129 <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-10-16/dollars-are-out-euros-are-in-as-u-s-sanctions-sting-venezuela>
- 1130 Kilde: Berlingske Tidende den 20. februar 2019.
- 1131 Kilde: Berlingske Tidende den 20. februar 2019.
- 1132 https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Venezuelan_oil_industry
- 1133 <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46985389>
- 1134 <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47104508>
- 1135 https://en.wikipedia.org/wiki/Lima_Group
- 1136 https://www.youtube.com/watch?v=V_YY3eScVxw
- 1137 Ligesom der rapporteres om anvendelse af tortur: <https://www.hrw.org/news/2019/01/09/venezuela-suspected-plotters-tortured> Den teologistuderende Gregory Sanabria tilbragte f.eks. næsten 4 år i Venezuelas torturfængsel Sebin anklaget for konspiration. Kilde: SvD den 9. feb. 2019. På 18 måneder blev over 7.000 mennesker dræbt i Venezuela og FNs højkommissær for menneskelige rettigheder, Michelle Bachelet, konstaterede: "*Forekomsten af henrettelser udenfor ret og dom er chokerende høj.*" <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fn-utomrattsliga-avrtattningar-i-venezuela>
- 1138 Marts 2018 kunne CNN vha en video påvise, at det var Venezuelanske militærpersoner i eksil, der stod bag attentatforsøget mod Maduro.
- 1139 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/darfor-aker-jag-till-venezuela-igen>
- 1140 Kilde: Metro den 11. marts 2019
- 1141 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/dO4P01/svar-vattenbrist-i-stromavbrottens-venezuela>
- 1142 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fortfarande-ingen-strom-i-venezuela>
- 1143 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/valdsamt-vid-venezuelas-grans-flera-doda>
- 1144 Det næste trin i magtkampen var at regeringen fratog Guaidó sin immunitet som politiker. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/wPrpbd/guaido-frantas-immunitet>
- 1145 <https://www.youtube.com/watch?v=PH3AfGO-RvU>
- 1146 Citeret fra Andrew McCabes egen bog "The Threat".
- 1147 <https://www.dailysignal.com/2018/04/19/andrew-mccabe-fbis-former-no-2-faces-criminal-probe/> Er det i virkeligheden den amerikanske efterretningstjeneste, der vil i krig ved at lægge ordene i munden på præsidenten således som Jimmy Dore foreslår i sit Jimmy Dore show den 21 februar 2019? <https://www.youtube.com/watch?v=Qr-iMLluTlw>
- 1148 Det hollandske kolonistyre har vi ikke hørt så meget om, omend filmen "Max Havelaar" populariserede problemet. Den var forbudt i Indonesien frem til år 1987. Også det hollandske kolonistyre anvendte opium til at betvinge sine undersåtter. https://en.wikipedia.org/wiki/Max_Havelaar
- 1149 http://military.wikia.com/wiki/Kashmir_Princess
- 1150 Dette er f.eks. dokumenteret af Brad Simpson professor i historie ved Princeton University.
- 1151 Så sent som august 2017 blokerede præsidenten fortsat for alle møder og offentlige samtaler om masse mordet. Kilde: Amnesty Press nr. 3 2017 Den 17. oktober 2017 gjorde USAs regering 30.000 dokumenter om sin kommunikation med ambassaden i Jakarta 1965 offentlige.
- 1152 Citeret fra skriftet "Hind Swaraj", et *oprørsskrift for indisk selvstyre udgivet 1909*
- 1153 Opfattelsen at "del og hersk" næsten er vesterlændingens pligt blev i 1899 udtrykt i Rudyard Kipling digt "The White Man's Burden" dedikeret til USA's invasion af

Filippinerne. Her gengives den tredje sidste strofe i svensk oversættelse:

*"Tag upp den vite mannens börda –
och skörda vad han alltid får:
hån från dem ni bättrar,
hat från dem ni skyddar,
skri från skaror ni tillmötes går.
O, långsamt! hån mot ljuset:
"Varför för ni oss från trälldom,
från vårt älskade egyptiska mörker?"*

Den 13. april 1919 viste Englænderne deres opfattelse. Ved en demonstration i den hellige by Amritsar afspærrede den engelske general Reginald Dyer tilførselsvejene og satte en maskinkanon op foran demonstranterne hvorefter man begyndte at skyde. Kort efter havde man dræbt 400 indere og såret 1200. Englændernes verdensherredømme hvilede på rå magt. Mellem 1760 og 1850 blev ca 40 større revolter i Indien slået ned. Kilde: Folke Schimanski: "De bortglömda"

1154 Indien var formelt set ikke helt engelsk. Forskellige Maharajer styrede hver sin lokale stat, men kun proforma. Det var utænkeligt, at de skulle finde på at udfordre England. England havde, ligesom senere i det postkoloniale Afrika, allieret sig med de lokale velhavere, som selv levede i luksus og overflod takket være udnyttelsen af resten af befolkningen. Maharajerene var således købt, og tog da heller ikke del i Indiens kommende frigørelsesproces. Gandhi sammenlignede i 1937 det rådne system under Maharajerene med at have en Hitler i hver sin stat.

1155 Kilde: Madhusree Mukerjee: "Churchill's secret war", her gengivet fra Weekendavisen den 20. oktober 2017.

1156 I efteråret 1942 ødelagde en cyklon en stor del af høsten i Bengalen hvilket forårsagede en hungersnød uden lige året efter. Ikke desto mindre fortsatte udskibningen af 71.000 ton ris fra Indien til resten af det britiske imperium alene indenfor de 7 første måneder 1943. 2-3 mio. mennesker døde af sult indtil katastrofens omfang gik rigtigt op for den britiske regering som derefter samtykkede i at sende 200.000 tons korn til Indien inden udgangen af 1943. Kilde: Weekendavisen den 20. oktober 2017.

1157 Gandhi: "Jeg tvivler ikke det minste på, at hvilken mand eller kvinde som helst skulle kunne overkomme det som jeg har overkommet, hvis han eller hun skulle gøre den samme anstrengning og nære det samme håb og tro." Citeret fra "Mahatma Gandhi" Bokforlaget Libris 1991

1158 Sardar Vallabhbhai Patel blev hædret med verdens højeste statue, 4 gange højere end frihedsgudinden i USA. <http://www.statueofunity.in/>

1159 Indiens selvstændighed mundede ud i åbne konflikter mellem muslimer og hinduer hvilket alene i Punjab ledte til 600.000 menneskers død. En strøm af forfærdelige massakrer var en realitet ligesom Gandhi selv endte sine dage som offer for en radikal hindu, der ikke tilgav Gandhis åbenhed overfor det muslimske mindretal. https://sv.wikipedia.org/wiki/Indien#De_f.C3.B6rsta_.C3.A5ren_efter_sj.C3.A4lvst.C3.A4ndigheten

1160 Forholdet mellem hinduister og muslimer har været en stor udfordring lige siden Indiens selvstændighed, der ledte til dannelsen af Øst- og Vestpakistan. I befrielseskrigen 1971 rev Østpakistan sig fri hvorefter Vestpakistan reagerede med krig og mio. af mennesker flygtede til Indien som derefter havnede i krig med Pakistan. Indien invaderede nu Østpakistan og hjalp dermed den nye stat Bangladesh til verden. Nogle år efter blev Bangladesh anerkendt af Pakistan. Samtidigt var 10 mio. Mennesker flygtet fra Bangladesh til Vestbengalen og dets hovedstad Calcutta. Forholdet mellem de forskellige befolkningsgrupper i området er stadig spændt, hvilket groft udnyttes af nationalistiske politikere som under betegnelsen "Hindutva" er med til at ekskludere ikke-hinduernes legitime rettigheder i samfundet. 30% af befolkningen i Vestbengalen er muslimer. I en anden af Indiens 29 delstater Assam er man gået så langt som til at helt ekskludere 4 mio. mennesker, med muslimske eller bengalske rødder. Mennesker, der er født i og har boet i staten hele deres liv bliver pludseligt klassificeret som "indvandrere" uden ret til medborgerskab, og det er op til den enkelte at bevise det modsatte. 4 mio. mennesker er således tæt på at miste deres statsborgerskab uden noget sted at flygte hen. De indiske overgreb mod de muslimske befolkningsgrupper, demonstrerer, at Indien endnu ikke er en sekulariseret stat. Den 18. februar 1983 dræbtes 2191 muslimer i Assam og den dag i dag har den indiske stat ikke retsforfulgt nogle af morderne på disse over 2 tusinde af sine egne borgere. Kilde: Amnesty Press nr. 1 2019. Den indiske premierminister Narendra Modi er en af mange politikere, der står bag forfølgelserne i Assam. Op til valget 2019 øgede Narendras modstander, Rahul Gandhi, i meningsmålingerne. Da et selvmordsangreb i Kashmir dræbte 46 indiske soldater gik nationalisten Narendra Modi endnu engang af med sejren.

1161 Kilde: Shashi Tharoor: "Inglorious Empire: What The British Did To India". Shashi er journalist og politiker og var 2006 tæt på at blive FN's generalsekretær. En anden vurdering lyder 23% af verdenshandlen inden den britiske erobring faldende til 3% i 1947 ifølge Weekendavisen den 20. oktober 2017.

1162 Gandhi udtalte da han stod for retten i Indien: "Ifølge min enkle mening er ulydighed mod det onde lige meget vores pligt som lydighed mod det gode". Citeret fra Mahatma Gandhi" Bokforlaget Libris. (1991) Den som vil fordybe sig i Gandhi kan læse den inspirerende selvbiografi, "The Story of My Experiments with Truth".

- 1163 Gandhi: *"Let India be and remain the hope of all the exploited races of the earth, whether in Asia, Africa or in any part of the world."* Citeret fra: Mohandas Karamchand Gandhi: "A Golden Treasury of Wisdom - Thoughts & Glimpses of life"
- 1164 Rundspørge ved analysefirmaet YouGov 2014.
- 1165 Det engelske hovmod illustreres til eksempel af at man tvang den helt nye vestlige skolemedicin ind over hovedet på et folk, som i 5.000 år havde udviklet sin egen bredspektrede, holistiske, opfattelse af medicin og sundhed; Ayurveda.
- 1166 M. K. Gandhi: "A Golden Treasury of Wisdom - Thoughts & Glimpses of life"
- 1167 M. K. Gandhi: "A Golden Treasury of Wisdom - Thoughts & Glimpses of life"
- 1168 Gandhi: *"Everybody should be able to get sufficient work to enable him to make the two ends meet. And this ideal can be universally realized only if the means of production of the elementary necessities of life remain in the control of the masses."* Citeret fra Mohandas Karamchand Gandhi: "A Golden Treasury of Wisdom - Thoughts & Glimpses of life"
- 1169 Arundhati Roy beskriver nogle af konsekvenserne i: "Capitalism a ghost story".
- 1170 <https://www1.wfp.org/countries/india>
- 1171 Gandhi kæmpede indædt mod det indiske kastesystem som han så som en sten på vejen mod ægte demokrati og retfærdighed. Yogananda som fik titusinder af tilhængere i Vesten og her introducerede østens tankegang beskriver i sin herlige bog "En yogis selvbiografi" hvorledes kasterne oprindeligt skulle beskrive menneskets åndelige evolution, men at "Yoga", evolutionens trinvis udviklingsproces afspejles af karakter, altså ikke af om man var født her eller der. Udviklingen af "karakteren", hvilket var religionens mål, blev i dogmereligionen i stedet til et ydre diktatur, en indisk version af, at den der har skal få og fra den der ikke har skal tages endog det sidste. De 4 kaster var: "Sudras" - egnet til fysisk arbejde, "Vaisyas" - mentalt arbejde, landbrug og handel, "Kshatriyas" - administration, regeringsopgaver, at herske og føre krig, "Brahmin" - åndeligt arbejde. Den opmærksomme har opdaget at en femte gruppe, de såkaldte "dalitter" ikke er nævnt her, hvilket indebærer mindst 170 mio. såkaldt kasteløse indere. Er du født dalit i Indien forventes du at udføre samfundets værste arbejde som f.eks. at bære afføring væk. De gamle forestillinger er stadig indgroede og anvendes til at undertrykke mio. af mennesker.
- 1172 Kilde: Forbes Asia news release 30. sept. 2010 her gengivet fra: Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story".
- 1173 [https://en.wikipedia.org/wiki/Antilia_\(building\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Antilia_(building))
- 1174 <https://variety.com/2016/film/news/lion-heart-campaign-india-1201924715/> Rapporterne fra Indien er hjerte skærende og går over al forstand, som f.eks. forholdene omkring Sealdahs togstation i Kolkata, hvor ikke mindre end 1628 børn, overladt til deres egen skæbne, blev reddet af myndighederne fra det som var værre. <https://www.theguardian.com/global-development/2017/jul/30/global-development-india-child-trafficking>
- 1175 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/indiens-slum-drunknar-i-plast>
- 1176 En organisation 5th Pillar, har i øvrigt skabt en "Zero Currency" en troværdigt udseende pengeseddel man kan printe ud ikke bare som indiske, men også som andre nationers valuta præget med tallet og værdien 0. Meningen er, at man giver den i protest når man møder en korrupt embedsmand.
- 1177 Kilde f.eks.: Wall Street Journal den 12. august 2009: <https://www.wsj.com/articles/SB125006823591525437>
- 1178 Citeret fra Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story"
- 1179 Rapporten kan hentes her: <http://dolr.gov.in/documents/report-of-committee-on-state-agrarian-relations>
- 1180 <https://www.hrw.org/legacy/backgrounder/2008/india0808/>
- 1181 Citeret fra Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story"
- 1182 Citeret fra Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story"
- 1183 https://en.wikipedia.org/wiki/Observer_Research_Foundation
- 1184 <http://www.annahazare.org/>
- 1185 Team Annas hovedfigur udover Anna selv, var Arvind Kejriwal, der f.eks. modtog over 400.000 dollar fra Ford Foundation gennem 3 år. Af andre sponsorer var nogle af Indiens største virksomheder.
- 1186 Citeret fra Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story"
- 1187 I 2015 blev der registreret over 1 mio. tilfælde af fysisk mishandel mod kvinder i Indien.
- 1188 De mange seksuelle overgreb finder oftest sted indenfor nære relationer. 98% af de indiske kvinder som har været udsat for et seksuelt overgreb, kendte den pågældende mand. Der er sandsynligvis tale om et trendbrud.

Hvor det tidligere var skamfuldt for kvinden, er de mange anmeldelser udtryk for en ny konsensus. Indien har fået sin #MeToo. Det var ligeledes udtryk for en milepæl, da Indien i september 2018 tillod samkønnede ægteskab. Og snart fulgte næste "revolution" da de første kvinder tillod sig at besøge templet også under menstruation. Reaktionen udeblev ikke. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/historiska-kvinnorna-om-protesterna-kanner-ingen-radsl>

1189 Ifølge Thomson Reuters Foundation. <https://www.svt.se/utrikes/indien-ar-varldens-farligaste-land-for-kvinnor>

1190 Frem til 2015: <http://www.firstpost.com/politics/13000-in-2-months-ngo-crackdown-unleashed-by-the-modi-govt-will-create-a-human-rights-crisis-2294140.html>

1191 <http://www.bbc.com/news/world-asia-india-32747649>

1192 Sundar Pichai og Satya Nadella.

1193 Mangfoldighed præger det store land med 300 erkendte sprog. Der er derfor grund til at tro, at Indiens udvikling vil finde sted på helt anden vis end Kinas centralstyrede udvikling, omend visse regler nok ikke er af det onde. I Indien dør f.eks. 150.000 mennesker, hvert eneste år, i trafikken. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tolv-doda-i-trafikolycka-i-indien>

1194 Med Kashmir menes Jammu og Kashmir, der hører til Indien, Nordområdet og Azad Kashmir, der hører til Pakistan og Aksai Chin, der hører til Kina.

1195 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kronika-att-flytta-till-pakistan-var-mitt-livs-revolution>

1196 Dantewada distriktet har været en lukket zone for journalister gennem mange år og utallige mennesker fængsles uden ret eller dom. Dermed vil den indiske stat også forhindre rapporter om den omfattende forflyttelse af mennesker, der finder sted. Journalisten Lingaram Kodopi kunne tale det lokale sprog, og derfor dokumenter hvorledes det var politiet, og ikke maoister, der havde brændt tre byer ned i Dantewada; Tadmetla, Timmapuram og Morapalli hvorefter han blev fængslet den 9. september 2011. <https://kractivist.org/caught-on-camera-chhattisgarh-police-official-admits-scripting-case-against-tribals/> Den der rapporterer om politiets, eller de paramilitære enheders overgreb, bliver selv offer.

1197 Den 23. september 2011 blev den amerikanske radiojournalisten David Barsamian, afvist i lufthavnen.

1198 Jeg må henvise til Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story" for nærmere detaljer omkring den mærkelige skinproces.

1199 Citeret fra Arundhati Roy: "Capitalism a ghost story"

1200 Martinus skrev en tekst som forberedelse inden sit hovedværk Livets Bog. Herfra: "*At modarbejde begærene er altså det samme som at modarbejde lysten til livet. Et totalt ophør af begær kan kun finde sted på basis af en hundrede procents ligegyldighed. Denne ligegyldighed er ganske vist "frigørelse", men denne "frigørelse" er jo det samme som en tilsvarende hundrede procents balance eller ligevægt. Men da en sådan ligevægt er det samme som absolut stilstand, og denne igen er det samme som livløshed, bliver nævnte "frigørelse" således det samme som – døden.*" Her gengivet fra "Artikelsamling 1" st. 7.20

1201 M. K. Gandhi: "A Golden Treasury of Wisdom - Thoughts & Glimpses of life"

1202 Samme kilde: "*We should have the smallest army imaginable. This is the India of my dreams.*"

1203 https://en.wikipedia.org/wiki/Pingali_Venkayya

1204 Det er ikke uden symbolik at kunstneren bag det indiske flag, Pingali Venkayya, selv døde i armod og fattigdom.

1205 <https://www.hindustantimes.com/books/this-excerpt-from-a-new-book-demolishes-emperor-ashoka-reputation-as-a-pacifist/story-puxXlUpPsDy4TqELZ3UonN.html>

1206 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/indien-rustar-uppsitt-forsvar>

1207 Bogens engelske titel er: "Reconciliation – islam democracy, and the west."

1208 Benazir er således en ud af mange korantolkere, som efterlyser en systematisering af koranens indhold. De forskellige åbenbaringer "shu'un al-nuzul" skal sættes i i forhold til den konkrete situation, og i historisk rækkefølge, så man forstår forskellen på situationen inden og efter Islams grundlæggelse; Medina og Mekka.

1209 Bhutto henviser f.eks. til den islamiske tænker Abdolkarim Soroush som f.eks. skriver: "*Islam och demokrati är inte bara förenliga – kopplingen mellan dem är ofrånkomlig. I ett muslimskt samhälle är det ena inte fullkomligt utan det andra.*"

1210 Deraf det gamle smædevers: "*Fluks pengene i kisten klinger, sjælen ud af skærsilden springer.*"

1211 Som et eksempel på misbruget af religionen i den politiske sammenhæng nævner Bhutto hvorledes Mawlana faktisk tidligere stod bag en kvindelig præsidentkandidat i 60'erne. Senere anvendes religionen til at bekæmpe Benazirs Bhuttos kandidatur netop med begrundelsen at hun var kvinde.

1212 Dette ifølge Benazir Bhuttos egne ord i "Förso-ning"

- 1213 Blandt andet ved hjælp af våben fra Sverige.
- 1214 <https://www.svd.se/taliban-bakom-bhuttomord>
- 1215 Det tog diktatoren lang tid at reagere, man var tydeligvis ikke glad for at komme i åben kamp med det religiøse etablissement. Da soldaterne tilsidst greb ind, resulterede det i 109 døde og en række selvmordsaktioner som hævn. Inden året var slut var 700 mennesker døde i sådanne selvmordsaktioner.
- 1216 Hæren havde f.eks. indført et "skægtillæg" således forstået at soldater som lod sit skæg vokse kunne indkassere højere løn. Kilde: Benazir Bhutto: "Försoning".
- 1217 I Pakistan oversættes ordet sekulariseret med "ateistisk" ifølge Bhuttos bog.
- 1218 I Pakistan siges det i øvrigt, at alle "sekulariserede generaler bliver islamister når de skal pensioneres. Kilde: Eric Laurents bog: "Gåtorna kring den 11 september"
- 1219 Kilde (juni 2017): https://sv.wikipedia.org/wiki/Benazir_Bhutto#cite_note-2
- 1220 *"Hvis ikke ekstremismen stoppes er jeg urolig for, at Pakistans folk pludseligt kan stå midt i en arrangeret konflikt som er blevet bevidst udløst af de militante (eller "islamisterne") som nu truer med at overtage Pakistans kernevåben."* Citeret fra Benazir Bhutto: "Försoning".
- 1221 Citat Benazir Bhutto: "Försoning".
- 1222 Hvilket også er ved at komme for dagen i det religiøst konservative Iran hvor man efter revolutionen i 1979 påbød kvinder at bære slør. I løbet af få uger 2018 forlød det om 29 forsvundne kvinder, forsvundet som følge af at de havde taget sløret af i protest. Udviklingen er ikke entydig. Kort efter bekendtgjorde den iranske præsident en undersøgelse, som viste at mindst halvdelen af befolkningen var imod loven om at bære slør. Han ville tydeligvis have folkets støtte i den interne magtkamp. Siden da fortsatte det at strømme med billeder af iranske kvinder som tog sine slør af, eller endda dansede for åben skærm på youtube, i protest. Den iranske variant af #MeToo fortsætter. Det er naturligvis lige så meget udtryk for tvang at forbyde kvinder at bære slør, som at påbyde det. Som Arundhati Roy udtrykker det i: "Capitalism a ghost story": *"It's not about liberating her but about unclenching her."*
- 1223 *"Sig til de troende mænd, at de bør sænke blikket og lægge bånd på deres sindelighed; det leder til større renhed i deres liv. Gud er underrettet om hvad de gør. Og sig til de troende kvinder, at de bør sænke blikket og lægge bånd på deres sindlighed."* Koranens udtalelser er som det fremgår utvetydigt kønsneutrale.
- 1224 Pakistan udmærkede sig 2018 ved at tillade mennesker at identificere sig med det "tredje køn", hvilket nok burde kunne overraske en og anden.
- 1225 Martinus er citeret fra "Skytsengle i nationens tjeneste"
- 1226 Ungtyrkernes kup i 1908 banede vejen for Talaat Pascha, der opflammede nationalismen med visionen om "Turan", et rige der skulle forene alle tyrkere fra Anatolien til Centralasien. Således forberedtes den etniske udrensning af grækere i Vest og Armenere i Øst, voksne og børn. Talaat udtalte i den forbindelse: *"de som er uskyldige i dag, kan blive skyldige imorgen"*. Efter Atatürks magtovertagelse fik mange af Talaats tilhængere vigtige positioner i det nye Tyrkiet og Atatürk udtalte selv at hans fremskridt hvilede på "Talaats skuldre" ifølge Svante Lundgren i SvD den 11. januar 2019.
- 1227 Organisationen byggede sygehuse og skoler baseret på muslimske værdier og da konflikten i Palæstina snart efter blev trappet op, sendte organisationen frivillige til kamp mod jøderne. Da Israel vandt krigen så organisationen det som et udslag af en jødisk international konspiration. Kursen var sat. Hamas voksede ud af Det Muslimske Broderskabs palæstinensiske bestræbelser. Læs i afsnittet om "Zions vises protokoller" hvorledes påstanden om en jødisk verdenskonspiration motiverer Hamas.
- 1228 Kilde: "Erdogan – En biografi" af Cigdem Akyol.
- 1229 <http://www.digitaljournal.com/news/world/erdogan-faces-new-protests-over-corruption-scandal/article/364759>
- 1230 En kilde refererer til følgende udtalelse af Fetullah Gülen under en af hans prædikener: *"You must move in the arteries of the system without anyone noticing your existence until you reach all the power centers," he said. "You must wait until such time as you have gotten all the state power, until you have brought to your side all the power of the constitutional institutions in Turkey."* Kilde: <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2013/1229/The-Gulen-movement-a-self-exiled-imam-challenges-Turkey-s-Erdogan>
- 1231 <http://www.spiegel.de/international/world/coup-in-turkey-leads-to-erdogan-power-grab-a-1104261.html>
- 1232 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fem-fragor-och-svar-darfor-ska-du-bry-dig-om-folkomrostningen-i-turkiet> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-gratulerade-erdogan-till-segern>
- 1233 Den nye situation skaber enestående muligheder for eliten, da granskende journalister går en hård skæbne i møde. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/journalist-avslojade-turkisk-paradislacka-doms-till-fangelse>

- 1234 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/turkiet-stoppar-evolutionslara-i-hogstadiet>
- 1235 <https://www.rt.com/op-ed/420336-us-turkey-syria-aftrin/>
- 1236 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/president-erdogan-utmanad-av-demokratimarsch>
- 1237 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kronika-turkiet-arnarmast-paralyserat-av-krigsyra>
- 1238 Hamid sidder nu fængslet i Tyrkiet fordi han tidligere havde været kandidat for det prokurdiske parti HDP. Al kurdisk virksomhed ligestilles med PKK. Kilde: SvD den 22. februar 2019.
- 1239 Kilde: SvD den 10. februar 2018: Mustafa Can: "Även den som är tyst kan stämplas som terrorist".
- 1240 Kurderne situation skriger til himmelen. Folket på mindst 20 mio. mennesker har ikke deres egen stat. Et "Kurdistan" placeret mellem Irak, Syrien og Tyrkiet ville dominere de 5 store livsvigtige floder i området, hvilket også er en del af forklaringen på Tyrkiets krig mod kurderne. Også denne konflikt forudsætter internationale bindende aftaler for sin løsning. I krigen i Syrien var USA allieret med de syriske kurdere, der i realiteten agerede fodtropper for USA i krigen mod IS. Efter krigen mødte kurderne ikke forståelse for deres rettigheder og blev tvunget til at flygte for Tyrkiets fremfærd. I en tale i FN september 2019 lancerede Erdogan sin plan om en sikkerhedszone, hvorefter man gik ind i Syrien. USA forholdt sig passiv, men advarede Tyrkiet mod overgreb. Det er uvist hvad, der kommer ud af at give bolden til Erdogan. Hvorfor vil Erdogan, som det hed sig i talen i FN's generalforsamling, mon overtage ansvaret for alle IS-jihadister, som er blevet tilfangetagne de sidset 2 år?
- 1241 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/den-sista-illusionen-om-demokrati-bortblast> Erdogans forsøg på at tiltvinge sig magten i Istanbul lignede Hitlers metoder. I august 2019 blev tusindvis af mennesker, registrerede tilhængere af Istanbuls borgmester, afskediget fra deres job. Angsten for ikke at kunne forsørge sin familje kunne naturligvis få mange til at stemme pr. diktat i det følgende. Diktaturet var en kendsgerning.
- 1242 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/vittnen-hemliga-tortyrfangelser-i-turkiet>
- 1243 Syriens minoritet af 2 mio. kristne blev beskyttet af diktatoren Al-Assad, mens IS tvang de kristne på flugt overalt hvor de kom frem f.eks. i Mosul. I dokumentarfilmen "Att utplåna kristendomen" var de interviewede glade for diktatorens hjælp. Hvor regeringsstyrkerne nåede frem kunne beboerne vende tilbage til deres byer. Den anden "beskytter" var de kurdiske styrker.
- 1244 I Berlingske Tidende den 27. september 2019 beskriver den dansk/tyrkiske journalisten og Gülen tilhænger Hasan Cücük, hvorledes han 3 dage efter "kupforsøget" i Tyrkiet modtog en trussel fra imamen ved Roskilde Ayasofya Moské, der er underlagt Diyanet: "*Landsforrædere. I er slyngler, der skyder å folket og på staten. Må gud straffe jer. I er snigmordere for terrorapparatet. I kommer til at bøde for det her,*" hvorefter Hasan ikke længere vovede sig til fredagsbøn. Anden kilde: Mustafa Can i SvD den 10. februar 2018. Den 8. oktober blev en tidligere dansk imam interviewet i Berlingske Tidende. Han fortæller, at han ligesom andre imamer udsendt fra Tyrkiet, blev bedt om at indsamle oplysninger om alle, der kom i moskeerne og fremsende dem til Tyrkiet, hvilket han som Gülen tilhænger ikke ønskede. Han blev derefter "kaldt hjem" og derfor tvunget på flugt til udlandet. Danmark var for usikkert. Diyanet ville i øvrigt ikke kommentere Berlingske Tidendes oplysninger.
- 1245 Kilde: Göteborgdirekt den 1-7 juli 2017.
- 1246 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/erdogans-budskaptill-alla-turkar-i-europa-skaffa-fem-barn>
- 1247 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-turkiet-haller-pastor-som-gisslan>
- 1248 <https://tradingeconomics.com/turkey/inflation-cpi>
- 1249 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/darfor-faller-turkiska-liran-dyra-lan-i-utlandsk-valuta>
- 1250 Trumps udtalelse på Twitter den 7. oktober 2019. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-hotar-turkiet-och-forsvarar-syrien-beslut-pa-twitter> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/prishojningar-i-turkiet-vi-ar-chockad>
- 1251 Martinus er citeret fra Livets bog 1 stykke 95.
- 1252 https://en.wikiquote.org/wiki/Mohammad_Mosaddegh
- 1253 Igen er det let at glemme hvorledes Sovjetunionen oplevede tingens udvikling. Landet som delte 2000 km. landegrænse med Iran måtte igen passivt se til, mens Vesten kuppede og militariserede et naboland.
- 1254 Mosaddegh var herefter frihedsberøvet hele sit liv.
- 1255 Kilde: Benazir Bhuttos bog "Försoning".
- 1256 Kilde: Benazir Bhuttos bog "Försoning".
- 1257 <https://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/tehranbureau/2009/02/12-bahman-khomeini-returns.html>
- 1258 <https://www.youtube.com/watch?v=3nvkeGmnvRs>

1259 De omfattende demonstrationer i Iran november 2019 blev mødt med voldsom brutalitet. På film ses bevæbnede mænd, sikkert fra IRGG, der fra hustage skyder demonstranterne ned. Over 1000 demonstranter arresteres.

1260 Kina investerer som beskrevet massivt på alle jordens kontinenter og er dermed blevet hele verdens nye lokomotiv. Australien er blot et af de mange lande, der leverer en lang række råvarer til Kinas industri og drager stor nytte af udviklingen. Velstanden stiger hastigt og Australien kan f.eks. præstere en mindsteløn på 90 dkr, hvilket er med til at lægge en dæmning for de værste sociale problemer "down under".

1261 Sådan opfatter man det ikke i Kina. Gennem århundreder havde Kina nok i sig selv. Kejseren herskede over hver fjerde menneske på jordkloden og riget havde alt det behøvede. De udenlandske handelsmænd havde således mere behov for Kina end Kina for dem. Historien ser temmelig forskelligt ud set fra Vesten og fra Kina. Den kinesiske kejser var velinformeret, hvilket f.eks. fremgår af kejserrigets gamle verdenskort med riget i midten. Med kejserens beslutning om, at folket skulle betale skat i sølv kom forandrings vindende over Kina. Det enorme rige indebar et enormt behov for at få tilført sølv udefra, og den globale handel mellem nationerne skød i vejret som et kanoniskud. Snart gik de spanske sølvminer i Potosi, Bolivia på højtryk. Herfra kom 60% af verdens sølv. Herfra gik vejen til Europa og til Manilla som blev mellemstation for handlen mellem Kina og Vesten. Vesten blev forsynet med silke, te og porcelæn og Kina med sølv. På 10 år stiger Kinas handel med 1000%, ligesom også dets befolkning vokser voldsomt på kort tid. Sølvhandlen kædede verden sammen, og indleder den økonomiske globalisering, der i vore tider når sin kulmination. Dengang var den kinesiske kejser mere forsigtig og begrænsede handlen til visse lukkede områder. Han kunne på denne måde forhindre vesterlændinge i at påvirke befolkningen med sine barbariske skikke som f.eks. alkohol. Det lykkedes heller ikke for de snu europæere at slippe afsted med en eneste levende teplante for at bryde kejserens monopol. Det engelske East India Company ville overtage monopol, hvilket førte til konflikten og de ydmygelses århundrede; "The Century of humiliation".

1262 Ifølge Klas Eklund bog "Kina" som ligger til grund for en del fakta, der gengives her.

1263 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kina-planerar-megastad>

1264 ICBC er allerede den største bank i verden.

1265 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nya-sidenvagen-varldens-storsta-infrastrukturprojekt> Den nye "Silkevej" er blot en del af et kæmpe infrastrukturprojekt "One belt, one road", der etablerer handelsveje til søs og til lands med land efter land. 60 lande over hele kloden har indtil videre (2019) vist deres interesse, og havnearealer i Afrika og Europa er nu under om- og udbygning og selv i Østeuropa bygges jernbaner:

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kina-oser-in-pengar-i-osteuropa-och-eu-ar-inte-roat> Kina bygger allerede dobbelt så mange biler som USA og den tid kommer da man også bliver ledende indenfor bileksport. Indtil videre importerer Kina biler, for markedet er enormt, men målet er at egenproduktionen af sådanne varer skal øge fra 40% i 2020 til 70% i 2025, og det er vel derfor, at man gradvist gør det mere besværligt for de udenlandske konkurrenter. 2008 produceredes 5,7 mio. biler og 2018 23 mio. Målet for 2025 er 35,5 mio. biler. Kineserne har 4,7 mio. km veje. Allerede i dag skal alle nyproducerede køretøjer i transportsektoren have en databox indbygget, opkoblet til statens server, og snart gælder det også for personbiler, der dermed kan fodre det kinesiske overvågningssystem med endnu flere data om borgerne. Systemet hedder C-V2X. I Kina bygger Baidu (tilsvarende Google), Alibaba (tilsvarende Amazon) og TenCent (tilsvarende WhatsApp) en fuldstændig altomfattende digitale løsning, som bliver svær, eller umulig, for de udenlandske konkurrenter at matche, hvis de ikke lærer at samarbejde med hinanden i samme tempo. Amerikanske Uber er f.eks. forlængst slået af banen og erstattet med den kinesiske pendant: Didi. Kilde Auto Motor & Sport den 20. september 2018.

1266 Kina stiller ikke krav om menneskerettigheder til sine samarbejdspartnere.

1267 Planen blev bekendtgjort af premierminister Li Ke-qiang og hans kabinet i maj 2015. <https://www.csis.org/analysis/made-china-2025>

1268 http://www.xinhuanet.com/english/2018-04/04/c_137088566.htm

1269 Som et symbol på, at det globale "økonomiske kasino" er ved at flytte til Kina, blomstrer spilledjævelen i Kinas protektorater Macau og Hongkong. Macaus kasinoer omsætter allerede 4 gange mere end Las Vegas og alen Hong Kongs jockeyklub omsætter 21 mia. pund om året (2018).

1270 Kilde: Berlingske Tidende den 9. marts 2019.

1271 Kilde: Berlingske Tidende den 9. marts 2019.

1272 Diktatorer og deres tilhængere forstår tilsyneladende, at deres værste fjende er udviklingen, og derfor alle de intellektuelle hvilket i Kina. Allerede i år 213 fvt. beordrede den kinesiske kejser Shih Huangdi afbrænding af alle bøger, udkommet inden hans regeringstid. Ved bokseroprøret i Kina 1898 ville man stoppe vestlig indflydelse og kristendommens indtog i Kina, og ligeså ved kulturrevolutionen der fortsatte indtil Maos død i 1976, omend kulturrevolutionen også gik ud over traditionelle kinesiske templer.

1273 Det er populært at henvise til Konfucius (551-479 fvt.), der prædikede de kinesiske dyder; ansvarlighed, selvrefleksion, samarbejde, kundskabstørst, selvdisciplin, forretning, og familien i centrum, og kvinden underlagt manden. Udførelse af ritualer ansås være en vigtig del af livet.

1274 Storbritannien, USA, Tyskland, Rusland, Italien og Østrig. Boxeroprøret blev en vældig udrensning, fordi den kinesiske enkekejserinde havde givet oprørerne, der repræsenterede de gamle kinesiske dyder, herunder kampkunst, sin fulde støtte. Kirken og udlændingene skulle bort. Straffen blev hård. Krigsskadeerstatningerne på 450 mio. tal. sølv, svarer til 300 mia. dollar i nutidens penge. De enorme beløb banede vej for banken HSBC's magt. Banken med epicentrum i Hongkong og Shanghai skulle formidle de enorme beløb. Renterne banede vejen for enorme formuer.

1275 Kilde: Börje Ljunggren: "Den kinesiske drømmen".

1276 Börje Ljunggren opsummerer den ene fortællelse efter den anden i sin bog: "Den kinesiske drømmen". Kinas historie er forunderlig. Taiping oprøret 1851-64, knuste Ging-dynastiet, men kostede også op imod 20 mio. mennesker livet. Den delvist kristne skolelærer Hong Xiuquan, og hans bevægelse "Taiping", hvilket betyder "lighed", var i realiteten tæt på at erobre hele Manchudynastien og meget havde set helt anderledes ud hvis han havde lykket sig. I de af Hong erobrede områder gik Hong, som nu kaldte sig "Himlens konge" og betragtede sig selv som Kristus lillebror, igang med at gennemføre jordreformer. Jorden blev delt ud i forhold til antal familiemedlemmer og ligestillingen gjaldt alle, også kvinder og slaver, dertil blev prostitution forbudt ligesom salg af kvinder til ægteskab og det blev indført ved lov at kvinder fik arveret. Dertil blev både alkohol, narkotika og tobak bandlyst i de befriede områder. Da oprørerne i 1862 nåede frem til Shanghai, centrum for handlen med Vesten, slog England og Frankrig tilbage og allierede sig med den kinesiske regering. I mødet med vestens krigsmaskine, måtte Taiping overgive sig i by efter by, og Hong Xiuquan tog efter sigende livet af sig selv og sine kvinder. Det er svært, at undgå sammenligningen med Maos lange succesrige march 70 år senere. Hong såede et frø, men havde dog tydeligvis ligesom formand Mao, svært ved selv at efterleve retfærdighedens smalle vej. De mange på hinanden følgende begivenheder sendte Kina til tælling. Mens Kina i 1850 stod for omtrent 30% af verdens BNP, var det i 1900 nede på 6%. I dag (2019) står Kina for 27% af verdensproduktionen. Det er mere end USA eller noget andet land.

1277 Ifølge Klas Eklund: "Kina"

1278 Kineserne trykte verdens første pengesedler, og gjorde ligeledes de første smertefulde erfaringer med at trykke for mange hvorefter man gik tilbage til mynter. I både Kina og USA har virksomheder og stat skruet voldsomt op for gælden de seneste år. Kilde: Berlingske Tidende den 19. november 2019.

1279 Ifølge Der Spiegel nr. 46, 2017 svarer landets opsparing til 48,4% af det årlige BNP ved årsskiftet 2015-2016. Det tilsvarende tal for USA var 19,2%, Rusland 25,2% og Japan 27%. Bemærk at de opsparede privatformuer er højest forskellige. USA 71,4 Billioner Euro, Kina 22,5 - Japan 15,2 - Tyskland 5,5 og Rusland 0,8.

1280 Ifølge Spiegel nr. 46 nov. 2017 har Kina i realiteten overtaget førertrøjen.

1281 I en tale om Sovjetunionens sammenbrud, placerede Xi Jinping skylden på Chrusjtjovs afstalinisering. Xi mente, at det russiske kommunistparti derved mistede sine idealer, hvilket gjorde det nødvendigt for formand Mao, at bryde med Chrusjtjov. Mao kritiserede afstaliniseringen, hvilket Xi altså forsvarede i sin tale omtalt i SvD den 30. december 2018: "*President Xis tanker skapar en värld där Kina har kommandot*".

1282 Jangs ord er her gengivet fra en artikel af Ola Wong i SvD den 30. december 2018.

1283 Virkeligheden står til tider i skær kontrast til den populære pandabjørn, som Kina har besluttet, at anvende som nationalt symbol i stedet for dragen.

1284 Efter to år blev Gui frigivet og fik sit svenske pas, hvorefter han den 20. januar 2018 var på vej til den svenske ambassade sammen med svenske diplomater. På togstationen Jinan stormede 10 sikkerhedsfolk ind i toget og kidnappede den svenske statsborger endnu en gang. Siden da er der ingen der ved hvor Gui Minhai befinder sig. Kilde: SvD den 18. januar 2019. Ordets magt er forbausende. En bogtrykker i Hongkong kan ryste den kinesiske supermagt i sin grundvold. Gui havde købt forlaget af Lam Wing-kee 2014 og gav forlaget en mere populistisk retning. Det var måske en bog om den kinesiske præsidents kærlighedsaffærer, der gjorde udfaldet. Et land, der ikke giver sine indbyggere adgang til at læse om sine egne politiske ledere, gør det uimodståeligt at kaste sig over alternative kilder. Gui Minhais bøger blev noget af det populæreste "smuglergods" fra Hongkong til Kina.

I oktober 2015 begyndte Guis medarbejdere imidlertid at forsvinde en efter en. Lee Bo blev transporteret fra Hongkong til fastlandskina med vold, hvilket blev endnu et bevis for at aftalen mellem Hongkong og Kina om "Et land, to systemer" var under afvikling. Den såkaldte "paraplybevægelse" af demonstranter var jævnlige på gaden allerede 2014, da Kina ville ændre på Hongkongs love for valg af chefminister, øens højeste politiske post. Hongkongs relativt frihed siden "genforeningen" 1997, har således altid været en torn i øjet på de kinesiske myndigheder, ikke mindst pga. de gentagne demonstrationer på årsdagen for massakren på Den Himmelske Freds Plads. Initialt kunne Kina anvende øen som model i sin egen byplanlægning. Hongkong var simpelthen verdens mest urbane område, understreget af de ikke mindre end 1250 skyskrabere. Men alt eftersom de gode ideer blev overført til fastlandskina mistede byens særegenhed interesse. I dag har andre kinesiske storbyer overtaget førertrøjen og 2017 blev indbyggernes favorit til chefministerposten simpelthen afvist af Kina. I stedet blev Carrie Lam valgt, og det var netop Carrie, der fremstillede forslaget, der ledte til de voldsomme demonstrationer

2019. Forslaget havde i realiteten ophævet Hongkongs retslige immunitet.

De kinesiske ledere er tydeligvis fast besluttet på at lukke munden på Hongkongs kritiske stemmer. Det er farligt at være chefredaktør i Hongkong. I 2015 blev, Kevin Lau, chefredaktør på Hongkongavisen, Ming Pao, udsat for et forlammende attentat. Det var ikke første gang: https://en.wikipedia.org/wiki/Knife_attack_on_Kevin_Lau#Violence_against_journalists_and_media_owners Ligeledes 2015 købte det systemtro kinesiske Alibaba Group Hongkong avisen South China Morning Post op, ligesom det var året for kidnapningen af "Causeway Bay Books"'s medarbejdere en efter en. Gui Minhai, er der ingen tvivl om de kinesiske intentioner. I 2018 nåede regimets fangearme endda til Sverige. Det rapporteredes, at svenske journalister, der havde støttet Gui Minhai modtog en mail fra den kinesiske ambassade. Ifølge Björn Jerdén, der er chef for det svenske udenrigspolitiske instituts Asienenhed, har Kina specielle øjne rettet mod Sverige: "Kinas sverigekampan är unik i Europa". Citeret fra Svt den 23. maj 2019.

1285 <https://www.svt.se/nyheter/raderade-hemsidor-tveksam-professorstitel-och-tre-olika-namn-svt-har-kartlagt-affarsmannen> De kinesiske påvirkningsforsøg finder ofte sted ved hjælp af et organ under kommunistpartiet, "United Front", som Formand Mao i sin tid betegnede som "partiets magiske våben". Enhedsfronten spiller en stor rolle, overalt hvor kinesiske interesser er på spil, omend det sker i det skjulte. Ann-Marie Brady, professor på New Zealand, har f.eks. påvist hvorledes Enhedsfronten påvirkede landets politiske linje og de samme påvirkningsforsøg finder tilsyneladende sted under forskellige andre navne, også i Sverige som påvist i SvR 2019. Manyan Ng, en kineser, der tidligt uddannede sig i Vesten og fik chefpost i ABB, lever i dag i Tyskland under beskyttelse af den tyske sikkerhedstjeneste, fordi han afslog "an offer you can't refuse" i 1967. Han skulle først smigres og lokkes til et indbydende samarbejde. Han blev lovet at vinde diverse kontrakter i Kina, til gengæld for sin vilje til samarbejde med Kina, udenom ABB's viden, man forsøgte også at spille på hans patriotisme, men da det heller ikke lykkedes blev han nu truet på sit liv. Den kinesiske repræsentant udtrykte nu hvorledes man skulle gøre livet surt for ham og hans familie. Manyan Ng, der udøvede Falung Gong, var imidlertid ikke så positivt indstillet og afslog. Forløbet kan dog ikke helt bekræftes. De kinesiske intentioner blev derimod mere utvetydige da Svenska PEN i november 2019 valgte Gui Minhai til at modtage årets Tucholskypris. Den kinesiske ambassade truede direkte den svenske regering mod at deltage i ceremonien. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/kinas-ambassad-hotar-sveriges-regering> I et interview med SvR udtalte ambassadøren Kinas trussel mod alle der engagerede sig: "*en del människor inte ska förvänta sig att allt ska fortsätta som vanligt efter att ha sårat det kinesiska folkets känslor och Kinas intresse*". Diktaturet havde talt, men det hindrede ikke den svenske kulturminister Amanda Lind i at uddele prisen den 15. november til Kinas store fortrydelse. Der var

efterfølgende mange som mente, at man burde sende den kinesiske ambassadør hjem til sit land, som stadig holder Minhai indespærret helt udenfor lov og ret.

1286 Peters beretning kan høres her: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/peter-drogades-och-tvingades-erkanna-brott-i-kinesisk-tv>

1287 Som beskrevet af Jani Pirttialo Sallinen: "Så angrep Kina "naiva" Sverige i det fördolda". Svd. den 22. april 2018.

1288 DAFOH: <https://dafoh.org/unethical-organ-harvesting/forced-organ-harvesting-in-china/> Dokumentarer: "Human harvest" 2014 og "Hard to believe" fra 2015.

1289 <https://www.svd.se/kina-varst-bland-dodsstraffets-20-lander>

1290 https://en.wikipedia.org/wiki/Christianity_by_country#cite_ref-pewforum1_23-21

1291 <https://www.christianitytoday.com/news/2017/november/china-christians-jesus-communist-president-xi-jinping-yugan.html>

1292 Amnesty Press nr. 3/2018 gengiver således en tidligere fanges beretning. Omir Bekali gav sine oplevelser videre til Associated Press. Dagen startede med nationalsang under flagrejsning og studie i div. politisk propaganda. Om aften blev det værre. Fangerne skulle f.eks. kritisere sine egne og medfangers politiske vaner. Nogle blev tvunget til at æde svinekød og drikke alkohol som et led i "repatriotiseringen".

1293 Besættelsen af Tibet har fået stor opmærksomhed i medierne siden det buddhistiske overhoved Dalai Lama i 1959 flygtede til Indien sammen med 100.000 tilhængere efter at 300.000 tibetanere havde gjort oprør for at beskytte Dalai Lama mod at blive bortført. Oprøret blev slået ned med hård hånd, og sådan fortsatte det. I Lhasa ligger luksushotellet Intercontinental Lhasa Paradise lige over for sikkerhedsfængslet Gutsa, der er berygtet for anvendelse af forskellige former for tortur. Kilde: Berlingske Tidende den 9. marts 2019.

1294 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/gripen-misshandlad-och-skandad-en-uirgurs-liv-i-kinas-morka-fangelser> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/en-miljon-har-satts-i-arbetslager-i-kina-har-ar-vittnesmalen> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/massflyttningar-av-uirgurer-sags-morkas-av-kinas-regering> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kinesisk-minoritetsgrupp-satts-i-omskolningslager>

1295 Kilde Berlingske Tidende den 24. februar 2019.

1296 <https://www.youtube.com/watch?v=th0vnOmFltc> Alle-rede i 2015 havde kinesiske forskere anvendt den såkaldte

CRISPR-Cas9 teknik for at modificere et menneskeligt embryo, dengang på et defekt embryo som aldrig skulle kunne udvikles til et menneske. Det er denne grænse He Jiankui på ovenstående video påstår sig at have passeret. Det forlyder at Kinas videnskabsakademi derefter indleder en undersøgelse af forsøget. Kilde: SvD den 1. dec. 2018.

1297 Kilde:SvD den 8. januar 2019.

1298 Maos store magt og popularitet var baseret på bønderne som dengang bestod af 88% af befolkningen. Man havde et moralsk overtag i forhold til fjenden, Chiang Kai-Shek hvis styre var præget af massakrer og korrupsion. Stalin satsede på den reaktionære Chiang Kai-Shek, men det blev Mao, som gik sejrende ud af striden.

1299 Ifølge Mischa Glenny er opgøret med narkotika-handlen idag et afsluttet kapitel. I 1998 steg narkotikarelaterede forbrydelser i Shanghai med 250% på blot et år og den kinesiske mafia har igen etableret sig over hele verden, f.eks. i Brasilien. Kilde: Mischa Glenny: "McMaffia". Xi Jinpings antikorrupsionskampagne kan også være et middel for Jinping til at kontrollere de andre grene af statsapparatet. Kampagnen kostede f.eks. en tidligere chef i Kinas hemmelige politi, Ma Jian, livstids fængsel i 2018.

1300 2007 konstaterede Kinas videnskabsakademi f.eks. at forureningerne i Yangtze-floden, Kinas længste flod, ikke længere kan udbedres. Kilde: Moa Kärnstrand & Tobias Åkerblom: "Modeslavar".

1301 Kilde: Moa Kärnstrand & Tobias Åkerblom: "Modeslavar"

1302 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/sandstorm-drar-in-over-kina>

1303 [https://www.svtplay.se/klipp/11591450/smog-stanger-1200-fabriker?Her kan man læse mere om emnet: Ola Wong: "Peking syndromet"](https://www.svtplay.se/klipp/11591450/smog-stanger-1200-fabriker?Her%20kan%20man%20l%C3%A4se%20mere%20om%20emnet%3A%20Ola%20Wong%3A%20%22Peking%20syndromet%22)

1304 Kilde: Amnesty Press nr. 2/2017: "Mjølkepulver-skandalen".

1305 I 1990 var 17% skovbeklædt hvilket udtrykker udviklingstempoet. Kilde: SvD den 9. februar 2019.

1306 Ifølge Klas Eklund's "Kina".

1307 Forskere fra Singhua stod desuden for flest af de 1% mest citerede forskningsartikler i verden. Kilde: SvD den 1. december 2018.

1308 "Tigermammans stridsropp" 7/1-2011

1309 <http://hdr.undp.org/en/data>

1310 <https://foreignpolicy.com/2018/04/03/life-inside-chinas-social-credit-laboratory/>

1311 Kilde: SvD den 1. december 2018.

1312 Kina virker, ligesom dengang i 1989, vakle mellem fast og hårdt. Protesterne i Hongkong mundede ud i en foreløbig sejr for demokratiet. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/analys-kanske-ar-dagens-besked-ett-forsta-steg-mot-ett-mer-kompromissvilligt-kina> Jojje Olsson er mindre optimistisk. Han skrev en kritisk bog om kommunistpartiets magtmonopol: "Det nya Kina, den repressiva stormakten", hvorefter det var umuligt for ham at få visum til at besøge landet og fortsætte sine undersøgelser.

1313 Indenfor et århundrede omkring 600 år før Kristus opstod både Lao Tse, Zarathustra, Buddhismen, Bhagavad-gita og Kun FuTse. 600 år efter modtog Jordens befolkning den næste, og ikke mindre kraftfulde, impuls, Kristendommen. Efter endnu 600 år fødtes Islams impuls. Alle verdensreligioner udspringer i realiteten fra Asien

1314 Kilde: Klas Eklund: "Kina"

1315 Kilde: Naomi Klien "Chokdoktrinen" sv pocket udgave s 238.

1316 En massakre som måske kostede langt flere mennesker livet. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nya-uppgifter-om-massakern-pa-himmelska-fridens-torg>

1317 Deng Xiaoping blev selv offer for Maos kulturrevolution, ligesom hans egen søn Deng Pugang blev arresteret og tvunget til at kaste sig ud gennem et vindue hvilket gjorde ham lammet i underkroppen. I sit nye liv i det nye Kina har Deng Pufang været en utrættelig forkæmper for funktionshindredes rettigheder.

1318 For nylig blev Zhang Shengye mishandlet og derefter bortført fra Campusen på Beida Universitetet i Peking, fordi han var gået med i en støttegruppe for nogle strejkende arbejdere. Den marxistiske Zhang blev sikkert noget overrasket over behandlingen. Han havde jo læst præsident Xi Jinpings lovord om partiet og Marismens sejr-rige vej. Kilde: SvD den 1. december 2018.

1319 Citat fra "The Deng Xiaoping Era" s. 482.

1320 Alene at tælle alle værdierne tog over en uge. Kilde: Weekendavisen 28. april 2017

1321 <https://www.weforum.org/agenda/2017/01/china-new-world-power-davos-2017/>

1322 Kilde: Mischa Glenny: "McMaffia".

- 1323 Kilden er citeret i Svd. den 29. december 2018. I samme artikel beskriver en anden anonym person hvorledes spionagen kan finde sted. Det kan f.eks. ske ved, at Ericsson indleder et samarbejde med en kinesisk virksomheder omkring en lokal tilpasning af et produkt. Et sådan samarbejde kræver adgang til visse informationer om produktet. Selvom der i mange tilfælde ikke kommer noget ud af samarbejdet, lancerer en kinesisk virksomhed derefter et lignende produkt indenfor et halvt år. Samarbejdet var med andre ord en bluff med formålet at få adgang til informationer.
- 1324 <https://www.svd.se/gardells-cevian-saljer-hela-innehavet-i-ab-volvo-till-geely> Året efter kunne de ansatte læse på foretagets intranet, at der ikke var råd til bonus til de ansatte. Samtidigt beskrev virksomhedsledelsen at Volvo Cars havde ekspanderet og vundet markedsandele. Kilde: Göteborgdirekt den 16.-22. februar 2019.
- 1325 <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/hakan-samuelsson-petas-fran-ab-volvos-styrelse>
- 1326 Citeret fra Berlingske Tidende den 9. marts 2019.
- 1327 Kilde: Ola Wong: "Sverige måste lära sig stava till K som i Kommunistpartiet" Svd. den 21. april 2018
- 1328 Ifølge Berlingske Tidende den 16/3 2017 ligger Kina allerede langt over Japan og Nordamerika mht. investeringer i robotter, ligesom man oftere producerer dem selv. 2016 produceredes 70.000 industrirobotter i Kina, en stigning på 90%. Hvor man tidligere importerede vestens teknologi til produktion er det nu teknologien bag robotterne man importerer. F.eks. købte man aktiemajoriteten i tyske Kuka for 35 mia. svkr. år 2016. Kina er med andre ord "selvgående".
- 1329 Kilde: En rapporten fra Australian Strategic Policy Institute, her refereret fra SvD den 29. dec 2018.
- 1330 Liu Xiaobo fik Nobelprisen 2010, men det ændrede ikke hans situation. Vestens ledere turde ikke risikere sine handelsrelationer med Kina, som behandlede sine politiske fanger som de ville. Ved Xiaobos begravelse blev Lius ældste bror ført op til et podium hvor han takkede kommunistpartiet for sin "humane behandling" af broderen og blev derefter ført væk uden at medierne fik en chance at stille spørgsmål. Efter begravelsen blev Lius enke bortført af politiet. Kilde: Amnesty Press nr. 3 2017
- 1331 <https://www.na.se/artikel/ledare-liberal/lars-stroman-en-promenad-for-en-demokrati-som-pressas-av-kina>
- 1332 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kinas-ambassad-anmarker-pa-ledartext> Pressionen skræmte ikke journalisterne men gav dem blod på tanden.
- 1333 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/manskliga-rattigheter>
- 1334 Den kinesiske befolkning holdes f.eks. i uvidenhed om muligheden for kærlighed mellem mennesker af det samme køn. Ved semifinalen i Eurovision song contest 2018 blev det irske bidrag af samme anledning klippet bort. <https://www.svt.se/kultur/irland-och-albanien-klippes-bort-i-kina>
- 1335 I Jojje Olssons bog "De kidnappade kinasvenskarna", kan man i kapitlet "tystnad som torteras fram" læse et interview med Peter Dahlin.
- 1336 Michael Baigent refererer i "Armageddon" at der var tale om hele 58.000 konflikter i Kina år 2003. Konflikter som totalt involverede 3 mio. mennesker.
- 1337 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/OLRr3/kommunistpartiets-kongress-drar-igang-i-kina>
- 1338 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/6-satt-kina-kopplar-jarngreppet>
- 1339 <https://www.svt.se/kultur/nalle-puh-censureras-i-kina>
- 1340 https://sv.wikipedia.org/wiki/Mercators_projektion
- 1341 Tim Marshalls bog "Geografiens makt" gjorde mig opmærksom på dette.
- 1342 FN's konference i Durban 2001 udmundede i denne sluterklæring: "*Vi anerkender og beklager dybt de umådelige lidelser og overgreb, som millioner af mænd, kvinder og børn blev udsat for under slaveri, slavehandel; den transatlantiske slavehandel, Apartheid, folkemord og andre historiske tragedier.*" Afrika må dog også forholde sig til, at mange af de slaver som i Vesten blev udnyttet til døden i realiteten blev købt af de lokale høvdinge i forskellige områder.
- 1343 https://da.wikipedia.org/wiki/Danske_besiddelser#Afrika
- 1344 Den franske rigmand Albert Kahn udsendte fotografier til 50 lande for at dokumentere livet i den ganske verden inden den forandredes for stedse. Farvefotografiet var præcist blev opfundet, da den jødiske børsspekulant indledte sit omfattende projekt hvis højere mål var, at forene verden i forståelse af hinandens forskellighed. I stedet for at redigere sin film, var det Kahns ønske, at de skulle vise livet som det var, og de mange timers film fra hverdagsituationer over hele verden er et historisk dokument uden sidestykke. Vi bevidner konsekvenserne af kolonisystemet. I Tunesien og Marokko ser vi f.eks. de fattige mennesker som blev brandbeskattet og fik deres jord konfiskeret. Kolonimagten præsenterede et helt andet billede. Albert Kahn skal ikke forveksles med den amerikanske entreprenør af samme navn, også omtalt i denne tekst.

- 1345 Peo Hansen og Stefan Jonssons bog "Eurafrika" beskriver hvorledes dette delmål var centralt for skabelsen af EU i 1957. I tidsskriftet "PanEuropa" nr. 2/1929 formuleredes det: *"Afrika skulle kunne forsyne Europa med råvarer til dets industri, fødevarer til dets indbyggere, jord til dets overbefolkning, arbejde til dets arbejdsløse og markeder for dets produkter."* Sådan blev det. Efterhånden som de tidligere kolonier blev "selvstændige" blev de ved hjælp af "associeringsaftaler" knyttet til EU. AChille Mbembe, politiker i Kameroun, kaldte afkoloniseringen for en "ikke begivenhed". Kolonialismen fortsatte på en ny måde. Citat fra Eurafrika: *"I største delen af Afrika flyttedes de postkoloniale stater ind i de strukturer, som allerede var indrettet af den koloniale regering og udformets efter koloniforvaltningens rutiner, og fortsatte at drive forretning, handel og sikkerhedspolitik efter gamle mønstre."*
- 1346 Som det under kolonialismen formuleredes af Eugéne Guernier i "Afrika: Europas ekspansions område": *"Dagens kolonisering er syntesen af en moralsk og civiliserende stræben: en gradvis højnelse af de ikke udviklede racernes levestandard og den ikke mindre menneskelige stræben at kontinuerligt opretholde eller direkte forbedre livsvilkårene i et hårdt arbejdende Europa."*
- 1347 Jeg anvender her Sten Rylanders bog "Afrika" som kilde. Sten Rylander var gennem mange år svensk ambassadør i forskellige afrikanske lande.
- 1348 Ifølge tidsskriftet "Foreign Policy"s årsrapport 2013
- 1349 Ifølge Hans Rossen vil velstandsudviklingen overalt ændre fundamentalt på familiens prioriteringer.
- 1350 Kilde: Anders Bolling og Erik Esbjörnsson: "Miljølyftet".
- 1351 Og i et interview i The Guardian kom Ehrlich på banen igen med påstanden, at det er så godt som sikkert at menneskeheden kolliderer indenfor nogle årtier på grund af ødelæggelsen af økosystemet. Selv den hyggelige Sir. David Attenboroughs som vi kender fra utallige naturprogrammer, udtaler sig skræmmende om menneskehedens forestående død. Kollapsen er nær sagde Attenborough ved et møde i Polen. Både civilisationen og de fleste planter og dyr vil uddø. Kilde SvD den 3. februar 2019.
- 1352 Thomas Robert Malthus bog: "An Essay on the Principle of Population", der først blev udgivet anonymt. https://en.wikipedia.org/wiki/An_Essay_on_the_Principle_of_Population Konsekvensen af sådanne ideer er nærliggende. Allerede i 1991 udtalte den verdensberømte dykker og filmmand, Jacques Cousteau, til FN's officielle tidsskrift "The Unesco Courier": *"Verdens befolkningens mængde må stabiliseres, og for at gøre det må vi eliminere 350.000 mennesker dagligt"*. Det er en mærkelig udtalelse, der fik lov at stå ukommenteret. Tanken er med andre ord ikke enestående. Cousteaus ord er gengivet fra SvD den 3. februar 2019.
- 1353 "Health is a sustainable state", The Lancet nr. 336/1990.
- 1354 Det var en af de afgørende indvendinger mod "TIPP", den omstridte handelsaftale som 2016 blev forberedt mellem EU og USA, at den i endnu højere grad forfordeler handel mellem Europa og USA, og gør det endnu sværere for Afrika.
- 1355 Reagans ord på nord/syd mødet 1981 er gengivet fra Sten Rylanders bog. James Quilligan var informationsdirektør for Brandt kommissionen mellem 1980 og 1987. I det herrens år 2001 kunne Quilligan udgive en opdateret beskrivelse af problemet i "The Brandt Equation": <http://brandt21forum.info/BrandtEquation-19Sept04.pdf>
- 1356 Fastslået i aftaler mellem OECD og andre af Afrikas handelspartnere.
- 1357 Ifølge en vurdering i Sten Rylanders bog "Afrika"
- 1358 Samtidigt offentliggjorde Wikileaks en rapport om dødspatroljer i Kenya.
- 1359 Dette ifølge Professor i statskundskab Jideofor Adibe. Her gengivet fra Weekendavisen den 15. februar 2019.
- 1360 Samuel perb-Freeman viser i "Shadow world", hvorledes korrupsion er selve formålet med våbenhandlen idet den udløser store beløb til alle involverede personer. Våbenhandlere, og deres politiske medarbejdere, er derfor travlt optaget med at gennemsnøge verden for steder hvor man er åben for korrupsion. Altså det modsatte af politikernes officielle agenda. Dette kan naturligvis gælde for alle brancher. Her et eksempel fra en anden stor industrivirksomhed med aner i Sverige og Canada, som tillader at 570 mio. kroner går til korrupte embedsmænd i Azerbajdzjan i forbindelse med leverancen af signalsystem til jernbaner i landet. <http://www.dn.se/ekonomi/bombardierchef-haktad-i-stormutharva/>
- 1361 Citeret fra "Toppmötet" 2 sæson del 3 sendt på Svt november 2017 hvor topdiplomat Jan Eliasson interviewer Gro Harlem Brundtland: "
- 1362 I tilfælde af at den ene nation, men ikke den anden, indfører skærpede regler indebærer det ofte, at man udelukker sig fra det pågældende marked, eller som Lars Nyberg, tidligere chef for Telia, der er anklaget for ulovlige metoder i Uzbekistan: *"I de här korrumperade länderna går det till på ett annorlunda sätt än vad vi är vana vid i Sverige. Och vill man inte vara i närheten av det, då ska man inte var i hälften av alla länder i världen"*. Kilde: SvD den 22. december 2018.
- 1363 Reaktionen mod indvandring fra Sydafrikas nabo-lande kostede i 2008 62 mennesker livet.

- 1364 Dette kun tre år efter, at diktatoren Yahya Jammeh blev afsat. <https://www.svt.se/utrikes/gambia-tar-fram-en-ny-grundlag-med-hjalp-av-folket>
- 1365 Protesterne fortsætter: Burkina Faso 2014, Kongo 2018, Gambia 2017, Nigeria 2015, Angola 2017, togo 2017, Zimbabwe 2017. Listen er gengivet fra Anders Bolling og Erik Esbjörnssons "Miljard Lyftet".
- 1366 I Harvardforskeren R. Hausmans generiske maskine "The Atlas of Economic Complexity" kan enhver selv undersøge den nuværende virkelighed. <http://atlas.cid.harvard.edu/> Læs mere: <https://growthlab.cid.harvard.edu/publications/atlas-economic-complexity-mapping-paths-prosperity>
- 1367 Den politiske svindel er omfattende. Falske stemmesedler efter afdøde er i omløb, valgresultat bliver forfalskede, oppositionspolitikere trues, stemmer købes for penge og valgkredse lægges om for at gavne magthaverens politiske dominans.
- 1368 Zimbabwes robert Mugabe og Ugandas Yoweri Museveni er blot to eksempler af mange.
- 1369 Det var datidens stormagter som ved Berlinerkonferencen 1884-85 opdelte Afrika med kort og lineal. Den belgiske konge tildeltes Kongodeltaet.
- 1370 I Belgien er det blevet sandhedens time. Statuer med kong Leopold på sin hest vandaliseres igen og igen. Græsrodderne er ved at hale ind på den gamle konge, hvilket ses i "Afrikamuseet" i Bruxelles. I 1898 slog museet dørene op under verdensudstillingen med levende mennesker, kongolesere, placeret i bure. Museet har længe været udtryk for Belgiens ukritiske historieskrivning, og de besøgende kunne f.eks. læse hvorledes "Belgien førte civilisationen til Kongo". Først i den nyåbnede udstilling 2018 er en statue af Kong Leopold, der bød museets gæster velkommen, deponeret til et mørkt kælderrum.
- 1371 Dette var virkelighed selvom det ikke var noget kong Leopold pralede af. Metoden fremgik f.eks. af den officielle håndbog som den belgiske administration udelte til sine embedsmænd i de berørte områder: "Manuel du voyageur et du résident au Congo" i 5 bind. Vejledning i at tage gidsler finder man i et bind under titlen "Praktiske spørgsmål". Gidslerne risikerede ikke bare døden, men kvinderne blev regelmæssigt voldtaget som dokumenteret af en belgisk officer ved navn Georges Bircusse. Kilde: Adam Hochschild: "Kung Leopolds vålnåd".
- 1372 I sin dagbog den 9. juli 1960 kommenterede den svenske regeringschef Tage Erlander: "*Hur i all världen har Belgien kunnat handla på det sättet*" ... "*Att lämna dessa stora människomassor utan spår av vägledning, utan att ha gett dem en chans genom att ubilda ledare.*" Kilde: Dick Harrison: "Jag har ingen vilja till makt".
- 1373 Craig Johnson, Robert "Heart of Darkness: the Tragedy of the Congo, 1960-67". [Www.Worldatwar.net](http://www.worldatwar.net)
- 1374 Fra Katanga kom det uran som anvendtes i bomberne over Hiroshima og Nagasaki.
- 1375 <http://www.refworld.org/docid/3b00f00d50.html>
- 1376 Der er delte meninger i spørgsmålet om det var Belgierne, der henrettede Lumumba. En BBC undersøgelse kom frem til at Kaptajn Julien Gat og politichefen Frans Verscheure beordrede henrettelsen. David Akerman den 21. oktober 2000: "Who Killed Lumumba?" BBC News. Lumumbas døbttes Elias Okit Asombo, hvilket kan oversættes til "*De fordømtes arving, der dør hurtigt*". Lumumba talte 5 sprog og lod sig inspirere af Jean-Jacques Rousseau.
- 1377 Ifølge en notits i Svd den 21. april 2018 fik den svenske regering allerede i 70'erne adgang til dokumenter, der peger på den belgiske attentatmand.
- 1378 Den 25. oktober 2017 konkluderede juristen Mohamed Chande Othman forsigtigt i FNs rapport: "*Det virker muligt, at en fjendtlig handling kan have forårsaget krassen.*" <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/dag-hammarskjolds-plan-blev-nedskjutet-enligt-ny-fn-rapport> Låget var taget af gryden, og snart fremkom den ene oplysning efter den anden.
- 1379 <https://www.theguardian.com/world/2019/jan/12/former-raf-pilot-shot-down-un-chief-dag-hammarskjold-1961-plane>
- 1380 Dokumentarfilmen "Cold case Hammarskjöld" er blevet meget kritiseret, men man kan næppe kritisere de mange vigtige interview som bliver gjort tilgængelige her. <https://www.theguardian.com/world/2014/apr/04/dag-hammarskjold-plane-shot-down-mercenary-cable>
- 1381 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/nya-uppgifter-legok-nekt-ska-ha-erkant-att-han-dodade-dag-hammarskjold>
- 1382 Susan Williams: "Who Killed Hammarskjöld?: The UN, the Cold War and White Supremacy in Africa" <https://guardianbookshop.com/who-killed-hammarskjold-503078.html>
- 1383 Det er som det fremgår af hovedteksten bevidnet, at den belgiske pilot skød Hammarskjöld's fly ned. Jan van Risseghem er død, men i hans logbog, der er udfyldt af hans kone som nægter at svare på spørgsmål, savnes dagene omkring Hammarskjöld's død, ligesom flyveledelsen på flyvepladsen Ndola hvor flyet skulle ankomme ødelagde deres optegnelser fra den pågældende dag. I filmen "Cold Case Hammarskjöld" fremgår det hvorledes mineselskabet Union Minière du Haut Katanga endda anlagde en landingsbane specielt for Jans fly, og sidenhen jævnedes den igen. Union Minière var ikke blot kendt for kobber, men også for uran som man i år 1926 havde fuldstændigt verdensmonopol på.

Minen stod ligeledes for 75% af verdens coboltproduktion og en ikke uanseelig mængde tin. Der var således store interesser og penge på spil. Det ser imidlertid ud som om, der er flere grupper indblandet i drabet. Da den sydafrikanske forsoningskommission, the Truth and Reconciliation Commission, i 1998 skulle afslutte sit arbejde afslørede man, at man også var kommet i besiddelse af dokumenter, der afslørede, at en gruppe lejesoldater havde været indblandet i mordplanerne. Hvis det ene attentat mislykkedes, f.eks. at anbringe en bombe i Hammarskjölds fly, skulle det næste trin lykkes, og det næste trin var tydeligvis at skyde flyet ned. Sydafrika har ikke villet medvirke ved opklaringen af Hammarskjölds død. <https://www.theguardian.com/world/2018/dec/12/dag-hammarskjold-crash-inquiry-uk-and-south-africa-criticised-for-not-cooperating> Dokumenterne ledte filmholdet videre til et overraskende nyt spor. Påstanden er, at en gruppe lejesoldater opererede i forskellige lande under navnet "South african institute for maritime research", SAIMR. Det lykkedes således filmholdet at opsøge nogle af de tidligere lejesoldater. En af dem, Alexander Jones, bekender her, for åben skærm, sit og SAIMRs engagement i forskellige afrikanske lande hvor man havde været med til at destabilisere eller helt vælte regeringerne, og peger på en vis Keith Maxwell-Annandale som gruppens leder i Sydafrika. https://www.theguardian.com/world/2019/jan/20/south-africa-weird-sinister-apartheid-mercenary-saimr-keith-maxwell?CMP=share_btn_fb I Cold case Hammarskjöld udtaler Alexander sin opfattelse, at Maxwell fik sine ordrer fra Storbritanien. Gruppens logo var i øvrigt galionsfiguren fra Cutty Sark, en af de berømte sejlskibe fra det Britiske Ostindiske Kompagni. Fotografen Norman Kenward fotograferede Hammarskjölds lig kort efter crashet. Han offentliggjorde senere et foto hvor man ser, at nogen havde placeret et spillekort, spar es, på halsen af den døde Hammarskjöld, men Norman fortæller også, at en politimand udtrykkeligt bad ham om ikke at sige dette til nogen. Spar es symboliserer tydeligvis død, og er blevet anbragt på liget af døde mennesker, for at skræmme folk, f.eks. af vestlige soldater under Vietnamkrigen. Da filmholdet besøger Tiene Groenewald, der var chef for den sydafrikanske militære efterretningstjeneste, erkender han, at have mødt Keith Maxwell-Annandale. Han fortæller, at Maxwell kort før Apartheidregimets fald tilbød Groenewald massive forsyninger af våben hvorved de hvide i Sydafrika kunne bevæbne sig mod de sorte. Groenewald afslog tilbuddet, som tydede på, at Maxwell havde tunge forbindelser. Groenewald: "*I couldn't prove it but I was convinced that he was financed and directed by MI6.*" Da Groenewald blev bedt om at forklare sin opfattelse forklarede han, at Maxwell kendte navnene på mange personer indenfor den engelske efterretningstjeneste som ellers ikke var kendte og som Groenewald kun kendte til i kraft af, at han havde været flyattaché i London gennem flere år. <https://www.theguardian.com/world/2011/aug/17/dag-hammarskjold-crash-goran-bjorkdahl>

1384 <https://www.theguardian.com/world/2019/jan/20/south-africa-weird-sinister-apartheid-mercenary-saimr-keith-maxwell>
<https://www.theguardian.com/world/2019/jan/12/raf-veteran-admitted-killing-un-secretary-general-dag-hammarskjold-in-1961>

1385 Kilde blandt andet dokumentarfilmen "Cold Case Hammarskjöld"

1386 Et styre hvor få personer anvender sin magt til at udnytte ressourcerne og befolkningen maksimalt til egen fordel.

1387 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/mineraltillgangarna-har-blivit-kongos-forbannelse>

1388 Kilde Le Monde diplomatique nr 8 2005

1389 Den svenske FNmedarbejder Zaida Catalán skulle undersøge nogle af de mange massakrer, men blev selv fundet myrdet marts 2017 og meget tyder på, at myndighederne selv var indblandet i mordet: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/uppgift-vittne-ljuger-om-mordet-pa-zaida-catal-n>
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/mordade-zaida-catal-ns-mamma-vi-kraver-en-oberoende-utredning>

1390 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kongo-kinshasa-over-en-miljon-barn-i-akut-nod>

1391 <https://www.amnestyusa.org/reports/time-to-recharge/>
 Download rapport: <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR6273952017ENGLISH.PDF>

1392 Kilde: Amnesty press nr. 1 2018 <https://special.aftonbladet.se/blodsbatterier/>

1393 Bill Clinton medgiver i sin bog "At give", at han fortryder sin passivitet under folkemordet i Rwanda. Det er sikkert ikke uden grund, at han efter tiden som præsident også udvalgte Rwanda som et vigtigt mål for hans stiftelses arbejde.

1394 Optakten til folkemordet er en mærkelig historie. Den 6. april 1994 skydes præsidentens fly ned. Ingen ved hvem der står bag præsidentens garde af Hutsisoldater omringer nu premierministeren, Agathe Uwilingiyimanas, hus. Premierministeren som året forinden havde forhandlet en fredsftale mellem Hutsier og Tutsier på plads havde igen forsøgt at gyde olie på vandene, men blev nu dræbt af præsidentens garde. Det samme gjorde de 10 FN soldater, der skulle beskytte hende. Chefen for garden, Innocent Sagahuto, gemte sig i øvrigt 2 år i Danmark, men blev i 2000 udleveret til Rwanda og dømt for sine krigsforbrydelser ved ICTR.

1395 <http://unictr.irmct.org/en/cases/ictr-96-4>

1396 I Artikel II i Konventionen mod folkedrab fremgår det: "*Handlinger, der begås i den hensigt helt eller delvis at ødelægge en national, etnologisk, racemæssig eller religiøs gruppe som sådan:*

- a) at dræbe medlemmer af gruppen,
- b) at tilføje medlemmer af gruppen betydelig legemlig eller åndelig skade,

c) med forsæt at påføre gruppen levevilkår, beregnede på at bevirke gruppens fuldstændige eller delvise fysiske ødelæggelse,
d) at gennemføre forholdsregler, der tilsigter at hindre fødsler indenfor gruppen,
e) med magt at overføre en gruppes børn til en anden gruppe.”

<https://folkedrab.dk/kilder/kilde-fns-folkedrabskonvention-1948>

1397 Økonomen Martinus Armstrong gik 6000 år tilbage i tiden og fandt kun et eks. på et land, der lykkedes tilbagebetale sin statsgæld; Rumænien i 1980. Kampen mod de amerikanske storbanker kostede i øvrigt Martin forfølgelse og fængsel.

1398 Et eksempel. Da en tyfon år 2000 hærgede Mocambique, strømmede det ind med nødhjælp på hele 72 mio. euro. Medierne berettede om den store hjælp, men ikke om de 67 mio. euro, som landet hvert år betalte af på sin udlandsgæld.

1399 Ifølge Björn Kumm i ”Terrorismens historia” Var det Israels forsvarsattaché i Kampala Barooh Bar Lev som hjalp Idi Amin til at gennemføre sit kup da denne overtog magten. Også Ingmar Karlsson: ”Bruden är vacker - men har redan en man” bekræfter hvorledes Bar Lev sås ved Amins side aftenen før kuppet og fulgte med ham rundt i hans jeep efter magtovertagelsen. Efter kuppet kastede Amin dog både Israelere og Inderne ud af sit land hvorefter han allierede sig med Sovjet og Libyen. Israelernes hjælp til diktatoren hævnede sig da et kapret israelsk fly i 1976 fik lov at lande i Uganda. Israelerne fik dog det sidste ord i den sag.

1400 I Cameroun havde lederen af landets fagforening og frihedsbevægelse, ”Cameroon’s People Union”, Ruben Um Nyobé, fremlagt et forslag om en mere forsigtig overgang til frihed og selvstændighed. Gennem 10 år skulle mennesker uddannes og en levedygtig administration udvikles, men hverken frihed eller fagforeninger var franskmændenes kop te og man dræbte Nyobé i 1958, ligesom hans efterfølger Félix-Roland Moumié. Moumié blev oven i købet myrdet med gift af den franske efterretningstjeneste midt i Geneve. Et halvt år efter blev Cameroun selvstændigt med den vestvenlige Ahmadou Ahidjo som præsident.

1401 UNCTAD afskrev i 1979 45 landes gæld, sammenlagt 6 mia. dollar, men i 1997 havde de gældsat sig igen. Kilde: William Easterly: ”How did highly indebted countries become highly indebted?” fra år 1999.

1402 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/kina-storst-i-afrika>
Kinas rolle i Afrika følger i sporet af Vestens kolonialisme. I havet udfør Østafrika støvsuger de store kinesiske trawlere fiskene op i et sådan tempo, at lokalbefolkningen ikke mere kan leve af fiskeriet. Den foreløbige løsning, er at etablere nationalparker i havet og det ellers så lovløse Somaliland er gået foran med ideen. Snart kan de tidligere pirater iste-

det være beskræftiget med at afvise de illegale fisketrawlere. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/svenskar-bakom-stort-marint-reservat-i-afrika>

1403 <https://www.theguardian.com/world/2018/jan/30/china-african-union-headquarters-bugging-spying>

1404 Via ”The Sirte Declaration” vedtaget af ”Organisation of African Unity” den 9. September 1999.

1405 Hans Rosling citerer Nkosazana i sin bog: ”Hur jag lärde mig förstå världen”.

1406 Fra Gadaffis ”Grønne bog”

1407 https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_literacy_rate

1408 <https://www.youtube.com/watch?v=NLfLdIJeMw&feature=youtu.be>

1409 https://sv.wikipedia.org/wiki/Diskoteksbombningen_i_V%C3%A4stberlin_1986

1410 <https://www.expressen.se/nyheter/khadaffi-gav-order-om-lockerbie-attentatet/>

1411 <https://sv.wikipedia.org/wiki/Lockerbieattentatet>

1412 https://sv.wikipedia.org/wiki/UTA_Flight_772#Kompensation_f%C3%A5n_Libyen

1413 https://sv.wikipedia.org/wiki/Konflikten_mellan_Libyen_och_Tchad

1414 https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Man-Made_River

1415 Man inspirerede det gigantiske ”The Sahara Forest Project” som i første omgang omfatter Tunesien, Jordan og Qatar. Projektet præsenteredes ved klimatopmødet i København 2009. Allerede i 2013 kunne man høste anden generation af agurkerne. Projektet beviser, at ørkenområderne kan blive grønne.

1416 <http://transcripts.cnn.com/TRANSCRIPTS/1103/30/ita.01.html>

1417 <https://www.youtube.com/watch?v=NLfLdIJeMw&feature=youtu.be>

1418 <http://www.bbc.com/news/world-africa-14786753>

1419 I grundlagde Khalifa Haftar Libyan National Army, LNA, med støtte fra USA og i 1990 sørgede CIA for at Haftar og 300 soldater fik asyl i USA. Haftar vendte tilbage til Libyen i forbindelse med ”oprøret” og kæmpede sig med sine tilhængere frem mod Tripoli. I efteråret 2019 havde Haftar og LNA kontrol over den største del af Libyen for-

uden selve Tripoli. Meget tyder således på, at de mange jihadistiske, der indledte oprøret blot blev anvendt i det store spil. Det er ikke første gang vestlig efterretningstjeneste samarbejdede med al Qaeda i Libyen. I november 1996 forsøgte terrorister med backup fra MI-5 at dræbe Muammar Ghaddafi. To år efter afslørede David Shayler, tidligere ansat i MI-5, at man havde finansieret mordforsøget. Kilde: Inter Press service den 15. november 2001 her gengivet fra Webster Griffin Tarpley: "9/11 Synthetic Terror". Anden kilde: Amnesty Press nr. 3 2019.

1420 https://youtu.be/Iw5Ij_RFJlQ

1421 <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/10/libya-gaddafi-death-four-years-better-worse-hrw-bayada-city.html>
<http://fpif.org/four-years-after-gaddafi-libya-is-a-failed-state/>
<http://edition.cnn.com/2013/09/20/world/libya-fast-facts/index.html>

1422 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/uppgifter-manchester-terroristen-traffade-is-i-libyen> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/libyen-salman-abedi-ringde-sin-mamma-timmar-fore-dadet-och-bad-om-forlatelse> De fleste afrikanske flygtninge til EU, 3 ud af 4, ankommer via Niger.

1423 Ifølge Sten Rylanders: "Afrika"

1424 Gambias præsident fik f.eks. kærligheden at føle da han ikke helt ville overlade magten til den nye demokratisk valgte leder Adama Barrow. Ecowas, en sammenslutning af 15 vestafrikanske lande hjalp imidlertid demokratiet på plads.

1425 Gadaffis person er et omtvistet kapitel. I 1981 bekendtgjorde diktatoren i 1981 sin beslutning om at fuldstændigt frigøre Libyens kvinder fra alle former for undertrykkelse og udnyttelse, og han blev kendt for sine kvindelige bodyguards, som omgav ham på rejser i Vesten. I 2013 udgav imidlertid Annick Cojean, som er udenrigskorrespondent for Le Monde, en anden version i bogen: "Gadaffis harem". I bogen vidner en anonym kvinde kaldet "Soraya" om at hun, som så mange andre, som 15 årig blev udvalgt af Gadaffi til jobbet som hans personlige sexslave. Det påstås endda, at nogle af de famøse kvindelige livvagter også havde denne dobbelte rolle omend det ikke forklares hvorledes de i så fald skulle kunne garantere Gadaffis sikkerhed. I Libyen var voldtægt en meget alvorlig forbrydelse. Lige siden Gadaffi i 1977 proklamerede "folkets revolution" under vejledning af den "Grønne bog" har han været en torn i øjet på USA.

1426 Se 25 min inde i denne tale: <https://www.youtube.com/watch?v=YuMTzyxAuzs>

1427 Ifølge Loretta Napoleoni i bogen "Kidnappingsindustri"

1428 Kilder: Loretta Napoleoni og <http://waagacusub.net/articles/298/Somalia-Became-Land-of-Poison> https://en.wikipedia.org/wiki/Toxic_waste_dumping_by_the_'Ndrangheta

1429 <https://www.expertsure.com/2011/03/27/more-illegally-dumped-radioactive-waste-found-on-somalias-coast/>

1430 Kilde: Kofi Annan International Peacekeeping Training Center KAIPTC No. 31 marts 2011: "The Root causes of the Somali piracy"

1431 Både for de 700 kidnappede sømænd fra 317 kaprede fartøjer frem til år 2017, men også for mange pirater selv.

1432 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/piratattackerna-nastan-dubblades-utanfor-vastafrika>

1433 Fra år 2015 til 2016 fordobledes antallet af studenter "skibs personale mod løsepenge" fra 54 til 95.

1434 Dette fremgår af artiklen "Pigtråd mod piraterne" i Weekendavisen den 11. maj 2017 og det medfølgende kort over alle piraternes angreb.

1435 https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_Fragile_States_Index

1436 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/lordag-9-juli-delasudan-upp-i-tva-stater-arabisk-slavhandel-och-brittisk-kolonialism-blev-sudans-ode?>

1437 Gerhart Baum er interviewet i Maj Wechselmanns dokumentarfilm "Det är upp till dig". Gerhart står ikke alene. Også Phil Clarke, forhenværende chef for "Læger uden grænser" giver samme beskrivelser af situationen.

1438 Bashir blev også kendt som manden, der husede Osama Bin Laden gennem 7 år og som den eneste hjalp Saddam Hussein i Golfkrigen.

1439 Genocide Watch ligger inde med mange beviser for folkemordet.

1440 https://www.lundin-petroleum.com/Documents/cr_corp_gov_15_e.pdf

1441 http://www.ecosonline.org/reports/2010/%5Eindex.html/UNPAID_DEBT_fullreportweb.pdf.html

1442 <https://www.di.se/nyheter/lundintoppar-forhors-om-sudan-affarer/>

1443 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/article24001936.ab>

1444 <https://www.sudantribune.com/spip.php?article59816>

1445 I marts 1936 besluttede parlamentet i Sydafrika at fratage den sorte del af befolkningen deres sidste rettighe-der, f.eks. den stemmeret man hidtil havde haft i den grad man ejede jord. De 2 mio. hvide følte sig tydeligvis truede

af de 5 mio. sorte. Den tyske nazist Herman Görings far var guvernør i Sydafrika og ansvarlig for at udrydte mellem 15.000 og 80.000 medlemmerne af Herero-folket. Man udviklede metoder som senere skulle komme i anvendelse under det kommende nazistiske folkemord. Kilde: David Andersson: "Med skuld-känslan som drivkraft"

1446 Udtalt af Antjie Krog i "Freds rebellen" af John Allen

1447 I Sydafrika mødte jeg blandt andet mennesker, der arbejdede med forsoningsarbejde ud fra Bert Hellingers teorier. Hellingers "konstellationsarbejde", i Skandinavien mest kendt som "familiekonstellationer", blev grundlagt på Berts erfaringer blandt andet hos zulu-folket i Sydafrika. Bert var præst i Afrika i 16 år. Hos zulufolket oplevede Hellinger konsekvenserne af manglende forsoning. Noget af det mest interessante ved metoden Bert udviklede, er i øvrigt at forsoning med en modpart kan ske pr stedfortræder hvilket jeg selv har overværet, mange gange. Metoden kan således hjælpe med til at læge krigens sår og forsonede mange mennesker som nutidens katastrofer river ud af deres sammenhæng. Det er måske ikke tilfældigt, at Sydafrika, hvor Hellinger udviklede sin metode, senere blev et globalt eksempel på forsoningsarbejde. Metoden er enkel og burde i en eller anden form være obligatorisk del af studier i psykologi og sociologi. Ved enhver ærligt ment "konstellationsopstilling" opstår et "meningsfelt", der er svært at forklare for den som ikke har oplevet det. "Feltet" viser sig at være højst relevant for de pågældende mennesker, konstellationens "klient". Dette er en realitet selvom det er svært at forklare, ud fra en traditionel videnskabelig indfaldsvinkel, men resultaterne taler for sig selv og kan forklares ved hjælp af den åndelige videnskab. Det vidner om et stort sort hul i den moderne verdens uddannelsessystem, at sådanne selvfølgelige metoder, trods deres fænomnologisk evidens, ikke indgår.

1448 Citat fra "Freds rebellen" af John Allen

1449 Citat fra "Freds rebellen" af John Allen

1450 John Allen: "Goldstone beskrev TRC's succes som en parallel til tribunalen i Jugoslavien. I sidstnævnte tilfælde troede folk på alle tre sider, at de var ofre, og nægtede, at de også var gemingsmænd". Goldstone: "sandheden var, at i større eller mindre grad var alle ofre, og alle var gemingsmænd." Citat fra "Freds rebellen".

1451 Mange vil påvirke den sydafrikanske økonomi. Resultatet står og falder med de demokratiske spilleregler. Dette er skrevet af en rådgiver til finansministeren 2017: <http://www.iol.co.za/news/opinion/how-to-break-monopoly-white-capital-8779291>

1452 TRC's sidste opgave var, at informere regeringen om kommissionens resultater og anbefalinger. I sin rapport beskrev TRC den økonomiske udvikling som afgørende for forsoningsprocessen. Det var nødvendigt, at indføre formueskat og afkræve en engangsudbetaling fra alle aktieselskaber. Pengene skulle finansiere de nødvendige so-

ciala forbedringer for farvede, mindske kløften mellem rige og fattige og gøre det muligt for dem, der havde profiteret så rigeligt på Apartheid, at undskyldte og kompensere for dette. Sådant skulle det ikke gå, men det spillede også en stor rolle for den kommende udvikling, at Nelson Mandela ikke orkede at stille op for en anden præsidentperiode og personligt garantere den videre udvikling.

1453 Arundhati Roy argumenterer i "Capitalism A Ghost Story" for, at Nelson Mandela blev den store leder også fordi han ikke truede den kapitalistiske samfundsorden i Sydafrika, i modsætning til den mere radikale Steve Biko, der blev myrdet. Roy peger f.eks. på Nelson Mandelas venskab med General Suharto, der tog del af myrderierne i Indonesien omtalt andetsteds her. Suharto fik Sydafrikas højeste civile orden: "the Order of Good Hope".

1454 Hvilket ledte til Zumas fald februar 2018. Han afløstes af Cyril Ramphosa.

1455 <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/slagsmal-i-parlamentet-under-zumas-tal>

1456 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/president-jacob-zuma-anklagas-for-att-ha-kapat-hela-statsapparaten>
<https://www.businesslive.co.za/rdm/politics/2017-05-26-how-south-africa-is-being-stolen---read-the-shocking-report/>

1457 Da man handlede tog i Kina til en pris af 50 mio. Rand, blev der for hvert tog sendt 10 mio. videre til en ukendt "konsulent".

1458 <http://www.iol.co.za/news/politics/sabc-8-journalist-suna-venter-dies-from-broken-heart-syndrome-10056165>

1459 Centralbankdirektøren og finansministeren fortsatte som hidtil uanset ANC's magtovertagelse. Chris Stahl og Derek Keyes. Chris Stahl: "Der er ikke noget som taler for, at den nuværende model for pengepolitikken, som har været god for landet, bør forandres eller overgives." Kilde: John Pilgir: "Den dolda dagsordningen".

1460 <https://www.svt.se/special/morden-pa-den-vita-landsbygden/>

1461 Citeret fra Olof Palme: "Med egne ord".

1462 Undersøgelser viser, at indvandring er en større kilde til ulandshjælp end traditionel form for hjælp. Indvandrere sender i dag langt flere penge hjem end de pågældende lande modtager i bistand. I år 2000 vurderede Johan Norberg i "Till världskapitalismens försvar" at beløb mellem 70 og 200 mia. dollar sendes hjem hvert år. Fordelene er gensidige. De rige Vestlige lande behøver indvandrere og skattebetalere pga de stadigt faldende fødselstal som følger med udviklingen. Det har man ikke helt forstået i Japan hvor et stort incitament for at udvikle omsorgsrobotter netop er at undgå indførsel af arbejdskraft fra udlandet.

1463 Problemet er også i Sydafrika en kilde til stadige spændinger. Den forrige præsident Zuma udtalte, at det var farligt at stille sydafrikanere op mod udlændinge ifølge Svt den 25. februar 2017: "Kaotisk demonstration mot migranter i sydafrika"

1464 Den tidligere statsleder Jacob Zuma fik besked på at indfinde sig i retten i juni 2018, det er uvist hvor længe han kan snyde sig udenom lov og ret.

1465 <http://time.com/5581483/time-cover-south-africa/>

1466 Det Putin senere beskrev som 90'ernes største geopolitiske katastrofe.

1467 At man ikke følte sig så "russisk" gav sig f.eks. til kende ved at Azerbadjan (1991), Turkmenistan (1999) og Uzbekistan i 2005 skiftede det kyrilliske alfabet ud med det latinske, ligesom også Kazakhstan nu har erklæret, at man vil gå samme vej inden for en årrække (2025). Ordet "Kazakh" er et tyrkisk ord for fri og uafhængig, så det var vel kun et spørgsmål om tid inden naturen gik sin gang.

1468 Estland, Letland og Litauen.

1469 I Versailles beklagede den tyske greve Borckdorff-Rantzau tyskernes ansvar for den store katastrofe den 7. maj 1919, men fortsatte herefter: *"...men de hundredetusinder af civile, som efter den 11. november er døde på grund af hungerblokaden, efter at vore modstander har vundet krigen og sikret sejren, de blev dræbt med koldt overlæg."* Kilde: "Verden siden 1914" af T.Vogel-Jørgensen Berlingske Forlag.

1470 "Murens fald" er for mange mennesker synonym med Berlinmurens fald den 9. november 1989. Udviklingen i Østtyskland, DDR, blev i høj grad en opfyldelse af Kennans profeti mange år tidligere. Landet skulle være socialismens parad hjem, men det krævede penge som man paradoksal nok lånte i Vesten. Det var ikke kun gælden som afslørede det havarerede system. Østtyskerne kunne dagligt følge med i Vesttyskernes materielle udskejelser på de vesttyske tv-kanaler. Folk blev mere og mere utilfredse og hele landet udvikledes til en trykkoger. Da tusinder af mennesker i den sidste tid flygtede til Vesten via Ungarn og Tjekkoslaviet svarede ledelsen i DDR med at lukke grænserne til disse østlige naboer ligesom Erich Honecker faktisk gav ordre til at sætte militæret ind i Leipzig. Snart sprang låget på "trykkogeren".

1471 Kilde: Oliver Stone: "The untold story of the United States".

1472 Den russiske forfatter udtalte sin dom allerede 1993.

1473 Gorbatsjov stod med et ben i fortiden og et i fremtiden. Det var først da Gorbatsjov som partileder i 1980'erne

fik adgang til de hemmelige arkiver, at han selv rigtigt forstod terroren i Stalins Rusland hvorefter han i 1989 tog initiativ til etablering af en rehabiliterings kommission. Kilde: Masha Gessen: "Framtiden är historia". Da den russiske hær slog voldsomt ned på en demonstration i Tbilisi i Georgien den 9. april 1989, frabad Gorbatsjov sig ansvaret og pegede på Sovjetunionens hærledelse. Mindst 19 civile demonstranter blev slået ihjel på grusom vis af de sovjetiske soldater. https://en.wikipedia.org/wiki/April_9_tragedy#/media/File:April9victims.jpg

1474 Kilde: Serhii Plokhii: "The last empire".

1475 Kilde: Göran B. Johansson: "Vladimir Putin, en Geostrategisk Rysk Ikon". Der kan i øvrigt være mange årsager til at man ikke hjalp Rusland efter murens fald. Sovjet havde aldrig betalt USA for de mange varer man modtog som hjælp under den 2. verdenskrig. Rimeligt nok i betragtning af Sovjetunionens rolle i krigen og de allieredes tøven med at sætte sine egne soldater ind mod Tyskland.

1476 Martinus er citeret fra Livets Bog 4 st. 1336

1477 Her citeret fra hans bog: "Tre dagar som skakade världen".

1478 Olav Johansson: "Drømmen der brast".

1479 Alene år 1950 var ikke mindre end 4 mio. russere placeret i tvangsarbejde hvoraf 1 mio. i Gulag.

1480 Sept. 2015 afdækkedes nye Stalinstatuer i Moskva: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/stalinmonument-av-tackta-i-ryssland> Opinionsinstitut Levada kunne i april 2013 formidle, at præcist 50% af russerne havde en positiv eller hovedsageligt positiv opfattelse af Josef Stalin.

1481 Ifølge Oleg Orlov tidligere formand for den russiske menneskerettighedsorganisation "Memorial". Kilde: Weekendavisen den 30. juni 2017

1482 En ven som har rejst i og arbejdet i det "nye" Rusland på højt og lavt niveau har givet mig en beskrivelse af et land, der dengang i 90'erne var fuldstændigt gennemsyret af løgn og korrupsion. Parlamentet bestod af de samme mennesker som tidligere med jernhånd effektuerede diktaturet. Det var politikerne, der bestemte hvilke virksomheder der fik hvilke kontrakter ligesom de samme politikere bestemte forskellige vilkår for forskellige firmaer. Nogle fik høj skat andre lav, nogle forsynedes med billig, andre med dyr olie. Statistikkerne var fuldstændigt utroværdige ligesom i det nys afgåede Sovjetimperie. Der var ofte tale om ren fantasi. Mange mennesker var dybt alkoholiserede og forretningsmøder var underlagt vodkaens lov. Jøder blev stadig forhindret i at tage højere uddannelse og forskellige etniske minoriteter kunne frit forfølges og mobbes på gaden. Landet var præget af forskellige ultra racistiske og nationalistiske grupper, og folk kunne ligge på gaden og dø af kulde. Der var ikke me-

gen empati med de fattige. De nyrige kunne optræde direkte hoverende og arrogant mod fattige og lidende mennesker. Også hvad angår kønsdiskrimination var det som om tiden havde stået stille. Kvinder kunne aldrig vide sig sikre og hustruvold og direkte drab på en partner var lige udpræget som før. Kvinder med samme uddannelse som mænd måtte ofte nøjes med at være deres sekretærer og se til at holde sig kønsligt attraktive. Tendensen er fortsat. Fornylig forlød det fra den russiske by Ufa om en ny metode med tatoveringer som camouflager af de ar mishandlede kvinder i byen bar på: <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/har-tatueras-misshandlede-kvinnor> Også overvågningen fortsatte ufortrødent i "det nye Rusland". Virkeligheden var som taget ud af Orwells beskrivelser i bogen "1984", som egentligt var skrevet med henblik på Stalin. Min ven kom en dag ved en fejltagelse ind i et rum, der viste sig at indeholde en videoovervågning af hele hotellet inklusiv hvad der fandt sted inde i hotelværelserne. Det var naturligvis ikke meningen, at dette skulle opdages. Min ven skrev i øvrigt: *"Jag tror inte att det var fattigdom som var svårast i Ryssland och Östeuropa, även om det i flera länder är mycket utbrett, särskilt för vissa minoritetsgrupper, utan känslan av maktlöshet, rädsla för systemet och medmänniskor, korruption och godtycklighet i livets alla område."*

På Svt kunne man den 10. november 2016 se hvorledes nogle russere helt åbent, og med en præsts velsignelse, forfølger og plager homoseksuelle mennesker. Unge mennesker havde som fritidsinteresse at lokke homoseksuelle i fælder, plage dem og filme det på video. Den alvorlige situation understreges af, at de unge kan deltage i sådanne overgreb åbent på internettet, uden at behøve tilsløre deres egen identitet. I en lov vedtaget den 11. juni 2013 ligestilles oplysning om homoseksualitet med propaganda og forbydes. Denne i forvejen udsatte gruppe, er herefter overladt til sig selv i den intolerante atmosfære. Man tror med andre ord, at homoseksualitet er noget farligt som burde forfølges. Man tror at pædofili og homoseksualitet er et og samme. Tænk hvad det koster følsomme mennesker, at leve i en kultur med sådanne idealer.

Volden er et stort problem i Rusland. På et enkelt år omkom 1.500 soldater under tjeneste pga. af vådeskud, og selvmord. Et brev fra Konstantin Lavrov på 19 år til sin mor dokumenterer vanviddet: *"Mor! Vær sød og hjælp mig, jeg kan ikke være her mere. Enten bliver jeg skør, eller også hænger jeg mig selv. Hele min deling styres af kriminelle og narkomaner."* Som en reaktion på de forfærdelige forhold i den russiske hær oprettedes "Soldatermødrenes Komite" i 1989.

1483 Svetlana voksede op i en patriotisk nationalistisk familie. Det var hun også selv, indtil hun kom på nært hold af Sovjetunionens krig i Afghanistan. Det blev vendepunktet, og hendes følgende bøger er uhørt realistisk læsning. Det var da også et meget pessimistisk billede Svetlana gav af dagens Rusland da hun modtog Nobelprisen 2015: *"Några framtida generationer som inte blivit hunsade och slagna skall vi inte hoppas på; ryssar förstår sig inte på*

frihet, de behöver kosacker och piskor." ... *"Någon hederlig människa kan du inte finna hos oss, men det finns helgon"*. 2017 gik Svetlana ud af russiske Pen, ligesom 30 andre forfattere, som protest imod denne organisations passivitet overfor regimets overgreb mod journalister.

1484 Det nye Rusland betød, at det igen blev tilladt at forske i samfundets udvikling uden censur. Professor Yuri Levada havde allerede i 60'erne taget det første skridt frem mod at forsigtigt begynde undervisningen i sociologi, men faldt i unåde i 1972. Nu, i 1988, kunne han etablere "Levada Center" og fortsætte sin forskning. I forbindelse med afsløringerne omkring krigen i Tjetjenien faldt Levada dog igen i unåde, denne gang hos præsident Putin som fik Levada afskediget hvorefter systemet installerede sine egne direktører i det såkaldt "neutrale" analyseinstitut september 2003. Vi er vidne til den samme optrapning af kontrol over "sandheden" som vi er vidne til i de vestlige politisk og økonomisk styrede medier. Efter sin afskedigelse kunne Yuri Levada dog fortsætte sit arbejde på anden vis og har været usædvanlig produktiv.

1485 Putin: "As soon as the coup began, I immediately decided which side I was on". Putin er citeret fra Richard Sakwa: "Putin: Russia's Choice". 1985-1990 tilbragte Putin i Dresden, i det tidligere Østtyskland hvor han efter murens fald anmodede om militær hjælp så KGBs bygninger kunne beskyttes, hviklet blev afvist. Putin, der var løjtnant i KGB sørgede personligt for at destruere dokumenter i stakkevis efter murens fald.

1486 Friedmans recept til det nye Rusland var: "Privatisere, privatisere, privatisere". Da det blev klart hvor galt det var gået indrømmede Friedman, at han havde taget fejl bl.a. pga. manglen på uafhængige domstole. Kilde: Forordet til Milton Friedman: "Frihet att välja" ved Johan Norberg.

1487 1991 var også året hvor direktør Victor Geradchenko på G7 mødet erklærede, at guldreserverne i Ruslands centralbank, Gosbanks, var næsten tomme. Snart var de helt tomme. Hvor forsvandt de 2-3000 tons guld?

1488 Boris Jordan er næsten stolt, når han beskriver at han var med til at formulere reglerne og derefter med til at udnytte dem i det foramede land.

1489 Derefter fik koldkrigeren Richard Pipes til opgave at udføre dødsstødet. Ronald Reagan havde i sin tid rekrutteret Harvardprofessoren Pipes til National Security Council. Pipes var bl.a. kendt for at have adresseret sovjetlederne med ordene, at de *"enten måtte ændre deres kommunistiske system i den retning som Vesten følger, eller gå i krig."* Pipes fik adgang til Kremles hidtil hemmelige arkiver og fik til opgave at skrive historien om Lenin. Efter nogle år udgav Pipes bogen: "The Unknown Lenin". Bogen afslører 122 hidtil hemmelige dokumenter som giver billedet af Lenin som en kold morder med henrettelser,

gidseltagninger, hævnaktioner og lignende på samvittigheden. Vesten tog Harvardprofessorens ord for pålydende indtil en russisk doktor i historie 3 år efter nedsabler Pipes bog. Vladimir Loginovs bog: "V. I. Lenin: Neizvestnye dokumenty. 1891-1922" går mere grundigt til værks og afslører Pipes som fuldstændig uduelig historiker, ved at forklare sammenhængen for de "afslørende dokumenter" hvorved billedet af kommunistlederen bliver et helt andet, eller som Henry Reichman beskriver bogen: "A one-sided example of how NOT to read documents." <https://hsozkult.geschichte.hu-berlin.de/rezensionen/390.pdf> Et telegram til Lenin om nogle kavalleridivisioners pogromer på jøder, tolker Pipe f.eks. som bevis for kommunistiske jødeforfølgelser mens sagen handlede om det modsatte, nemlig at identificere og stille nogle soldater, udenfor kontrol af centralregeringen til ansvar for deres misgerninger. Ifølge en jødisk Israelsk forsker, Benjamin Pinkus blev 75.000 jøder dræbt i borgerkrigen hovedsageligt af de hvide armeer, hvorimod overgreb fra den røde arme var undtagelser som man ifølge Pinkus: "anstrengte sig for at stoppe". Pinkus: "The jews of the Soviet Union". Den 9. oktober 1920 gik man i realiteten så langt som til at opløse de regimente, der havde deltaget i forfølgelserne, ligesom en del soldater og officerer blev hårdt straffet for deres antisemitisme. Pipes havde m.a.o. forfalsket historien, altså præcis det som man anklagede Sovjetunionen for. Kilde: Stefan Lindgren: "Lenin".

1490 I dokumentarfilmen "Att skapa en Putin" beskriver Rutskoj konsekvensen af at have Jeltsin ved roret i den farlige situation. Rutskoj: "Jeltsin var altid fuld".

1491 Forhistorien er at Jeltsin, udenom kongressen, grundlovsstridigt udskriver den folkeafstemning som finder sted den 25. april 1993. Jeltsin udnytter, at han har mediebaronerne på sin side og han får et beskedent til at fortsætte sin politik.

1492 Det var ikke alle sikkerhedsstyrker som var lige medgørlige. F.eks. nægtede antiterrorgruppen Vympel at adlyde ordre. De deltog ikke i stormen på parlamentet.

1493 Kort efter kuppet udlyste Jeltsin nyvalg en måned efter og på den måde legitimeredes den nye konstitution som i realiteten var skabt bag lukkede døre. Den blev vedtaget af det følgende medgørlige parlament.

1494 Carl Bildt sad i bestyrelsen for Lundin Oil midt i borgerkrigen i Sudan, som ansvarlig for Lundin Oils etiske retningslinjer samtidigt som firmaet sandsynligvis begik forbrydelser mod folkeretten under sit arbejde i det borgerkrigshærgede land. Det var i denne periode Bildt blev millionær. Bildt, der var efterkommer af den tidligere statsminister og riksmarskalk, den adelige Gillis Bildt, blev selv senere Sveriges stats- og udenrigsminister, men slap dog ikke af den grund for anklager om delagtighed i de krigsforbrydelser der fandt sted. Juni 2010 offentliggjorde European Coalition on Oil in Sudan ECOS rapporten "Unpaid debt", hvor Lundin udpeges som delagtig i krigsforbrydelser og brud mod menneskeheden. Rapporten ledte

til undersøgelser i den svenske anklagermyndighed, men Bildt nægtede at afgå af den grund.

Sidenhen fremkom andre afsløringer. Således kunne Expressen den 21. februar 2007 afsløre, at den svenske udenrigsminister og tidligere statsminister faktisk havde været dybt involveret i det amerikanske lobbyapparat: "I november 2002 bildas lobbygruppen "Committee for the Liberation of Iraq" (CLI) - Kommittén för Iraks befrielse, i Washington DC. Kommittén har två uttalade mål: Verka för en militär intervention i Irak. Bistå i återuppbyggnaden av Irak." Vinteren 2002-2003 voksede kritikken mod de amerikanske krigsplaner og det var derfor komiteens mål at ændre opinionen. Mange ud af komiteens medlemmer havde en tæt tilknytning til den amerikanske våbenindustri. Bruce P Jackson, Kommitténs formand, var f.eks. nogle måneder inden dens dannelse chef for strategisk planlægning på Lockheed Martin, en af verdens største våbenproducenter. Bruce rekruterede blandt andet Carl Bildt, som kort efter gjorde sig ret så synlig i svenske og europæiske medier som en tilhænger af den forestående krig. Kilde f.eks.: <http://www.expressen.se/nyheter/carl-bildt-varvades-av-krigslobbyn/>

1495 Carl Bildts udtalelser afspejler det svenske russerhad. Bildt er konsekvent proUSA og antiRusland i stedet for at vurdere hver situation for sig. Han er noget hurtig på aftrækkeren som f.eks. ved konflikten i Georgien, da "Rosenrevolutionen" havnede af sporet og mandede ud i væbnet konflikt. Bildt gav igen Rusland skylden, selvom både EU og OSSE i officielle rapporter sidenhen viste at det var Georgien som indledte striden, der i øvrigt afslørede at russernes militær var forældet.

1496 Bush ord er her gengivet fra Oliver Stones dokumentarfilm: "The Untold story of the United States".

1497 Ifølge Vadim Volkov: "Violent Entrepreneur" kom 50% fra hæren, 25% fra GRU (hærens efterretningstjeneste) og 25% fra KGB.

1498 Kilde: Vladimir Zhukow. "Violent Entrepreneur"

1499 Kilde: Naomi Klein "Chockdoktrinen" og Johan Ehrenberg "Globaliseringsmyten". Konsekvenserne af Tripsaftalens beskyttelse af patentrettigheder kom også over Johan personligt, da han fik Leukæmi. Han havde herefter "friheden" til at vælge medicin til en pris af 1 mio. svkr. pr år. Dette beskriver Johan i "Falska minnen".

1500 Ifølge UNICEF, mens antallet var 715.000 ifølge den russiske regering.

1501 Studier viser, at der i perioden 1992-2001 døde ca 2,5 mio. flere russere før tiden end normalt. Middellevlængden faldt fra 64 til 57 år. Kilde: T, Brennan P, Boffetta P, Zaridze D.: "Russian mortality trends for 1991-2001: analysis by cause and region". British Medical Journal 327, år 2003.

1502 Citat fra Naomi Klein "Chokdoktrinen": "Norilsk Nickel, som tillverkade en femtedel av världens nickel, såldes för 170 mio. dollar – trots att enbart vinsten snart uppgick till 1,5 mia. dollar om året. Det väldiga oljebolaget Yukos, som kontrollerade mer olja än Kuwait, såldes för 309 mio. dollar, företagets årsintäkter kom att överstiga 3 mia. dollar. 51 % av oljejätten Sidanko gick för endast 130 mio dollar; bara två år senare skulle samma aktiepost värderas till 2,8 mia. dollar på den internationella marknaden. En stor vapenfabrik såldes för 3 mio. dollar vilket är priset för ett fritidshus i Aspen. Skandalen var inte bara att Rysslands offentliga rikedomar auktionerades bort för en bråkdel av sitt värde – det var också att de i äkta korporativ stil köptes med offentliga medel." ... "I ett djärvt samarbete mellan politikerna som sålde ut de offentliga företagen och affärsmännen som köpte dem överförde flera av Jeltsins ministrar, inklusive Jegor Gajdar, medel, som skulle ha gått till centralbanken eller statskassan, till privatbanker som i all hast hade grundats av oligarker. Staten skrev sedan avtal med samma banker att sköta privatiseringsauktionerna för oljefält och gruvor. Bankerna skötte auktionerna, men de deltog också i budgivningen – och inte oväntat beslutade de oligarkägda bankerna att göra sig själva till de stolta nya ägarna av tidigare offentliga tillgångar. De pengar de använde tillat att köpa dessa offentliga företag var sannolikt samma offentliga pengar som Jeltsins ministrar tidigare så generöst hade deponerat hos dem. Med andre ord ställde det ryska folket upp med pengarna som användes för att plundra deras eget land." ... "Precis som sin läromästare Pinochet lät Jeltsin sin egen familj bli måttlöst rik och hans barn och flera av deras makar utnämndes till topposter i stora privatiserade företag." De to viktigaste banker med tillknytning til oligarkerne var Michail Chodorkovskijs Menatep Bank og Vladimir Putanins Uneximbank. Det er også på den baggrund man skal forstå den senere retssag og fængsling af Chodorkovskij under Putin. Chodorkovskijs bog "Mina medfångar" er i øvrigt en uhyggelig beskrivelse af virkeligheden i dagens Rusland. Det er dog overraskende at Chodorkovskij ikke forbinder sine egne oplevelser af denne elendighed, med det "kup" han selv tidligere var med til at gennemføre mod det russiske folks ejendom.

1503 Kilde: Dokumentarfilmen "Att skapa en Putin" hvor den tidligere Svt korrespondent Peter Löfgren analyser forløbet efter Sovjetunionens fald.

1504 Kalle Kniiviläs bog: "Putins folk" forklarer fænomenet.

1505 https://en.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Putin#1990%E2%80%931996:_Saint_Petersburg_administration

1506 Inden da siger Putin: "We have created islands, separate little islands of authority with no bridges between them... The center and the territorial, regional, and local authorities still compete among themselves-compete for powers. These frequently destructive trussels are watched by thos who benefit form such disorder, from such arbitra-

riness, those who turn the lack of an effective stat to their own advantage." Putin er gengivet fra: Vladimir Zhukow. "Violent Entrepreneururs"

1507 Karen Dawisha: "Putin's Kleptocracy: Who Owns Russia?"

1508 Da oliepriserne senere igen gik ned blev det tydeligt, at Rusland under Puting havde satset alt for entydigt på olien som indtægtskilde i stedet for at opbygge den nødvendige produktion. Det er i øvrigt mærkeligt at iagttagelse hvorledes prisen på olie adskillige gange har ændret skæbnens rat for den russiske stat.

1509 Hvilket de interviewede i Kalle Kniiviläs bog "Putins folk" er taknemmelige for.

1510 En oligark, Boris Berezovskij, som også troede, at han kunne udfordre Putin blev selv tvunget på flugt. Boris hængte sig, eller blev hængt, i London 10 år efter.

1511 David E. Hoffman: "The Oligarchs: Wealth And Power In The New Russia".

1512 Kilde: Mark H. Gaffney: "Black 9/11"

1513 CBS News den 23. december 2004: "Putin defends Yukos oil asset purchase".

1514 BBC News den 16. juni 2005: "Kremlin agrees price for Gazprom".

1515 Putin er næppe imod kapitalisme. Hans politik går jo ud på at fjerne unødige bureaukrati og beskytte ejendomsretten og den fri konkurrence. I 1999 beskrev Putin kommunismen som en "blind alley, far away from the mainstream of civilization" Kilde: The New Yorker den 11. august 2014: "Watching the Eclipse".

1516 F.eks. ifølge Mats Johansson, Edward Lucas mfl: "Ukrania väcker opinionen"

1517 Jeg har i Polen selv været vidne til private mennesker, der stolt fremviste deres dyre maskiner de havde ruffet til sig fra staten i ly af det store kaos i østblokken.

1518 Allerede i Sovjetunionen, i særligt i Brezhnev-tiden, var der tale om omfattende mafialignende strukturer skabt af den omfattende varebriest. Partimedlemmernes privilegier blev ofte udnyttet til økonomisk kriminalitet. I Arkadii Vaksberg: "The Soviet mafia" nævnes f.eks. den korrupte KGB boss i Azerbajjan, Geidar Aliev, som efter Sovjetunionens opløsning blev Azerbajjans tredje præsident år 1993.

1519 I Vadim Volkov: "Violent Entrepreneururs" benævnes en såkaldt afpresser som "racketeer": "Someone who produces bot the danger and, at at price, the shield against it".

- 1520 Kilde Ruslands Anti-Organized Crime Directorate database. Her gengivet fra Vadim Volkov: "Violent Entrepreneurs".
- 1521 Ruslands premierminister Dmitry Medvedev forsikrede den 3. oktober 2016 alle om, at kommende politiske forandringer vil blive helt anderledes forsvarligt udført.
- 1522 Kilde: Oliver Stones dokumentar: "The Putin interviews" http://www.imdb.com/title/tt6840134/?ref_=tt_rec_tti
- 1523 Gorbatsjovs forsøg på at etablere Ruslands socialdemokratiske parti år 2000, endte med at det blev erklæret ugyldigt af Ruslands højeste domstol i år 2007.
- 1524 Et udrag af bogen kan læses på Google books.
- 1525 http://www.slate.com/blogs/the_world_/2014/04/10/putin_book_blocked_by_british_libel_laws.html?via=gdpr-consent
- 1526 Det følgende citat fra bogen kondenserer den russiske transformation fra: *"an oligarchy independent of, and more powerful than, the state into a corporatist structure in which oligarchs served at the pleasure of state officials, who themselves gained and exercised economic control... both for the state and for themselves"*.
- 1527 <https://www.theguardian.com/news/2016/apr/03/panama-papers-money-hidden-offshore>
- 1528 <https://www.theguardian.com/news/2016/apr/03/sergei-rodugin-the-cellist-who-holds-the-key-to-tracing-putins-hidden-fortune>
- 1529 Kilde: Nastoam Obermayer & Frederik Obermaier: "Panamadokumenten". På svensk udgivet i samarbejde med redaktionen på Svts "Uppdrag granskning".
- 1530 Kilde: Nastoam Obermayer & Frederik Obermaier: "Panamadokumenten".
- 1531 Officielt er Putin en af de fattigere medlemmer af den russiske statsduma med en samlet formue (2007) på 150.000 dollar og en lejlighed på 77 kvadratmeter.
- 1532 <https://www.icij.org/investigations/panama-papers/the-power-players/>
- 1533 Kilde: Karen Dawisha: "Putin's Kleptocracy: Who Owns Russia?"
- 1534 Kilde: Berlingske Tidende den 25. december 2018. Dennis blev kort efter dømt til 6 års fængsel hvilket ligestiller Jehovas vidner med nynazister og militante muslimske organisationer. https://www.washingtonpost.com/world/europe/danish-jehovahs-witness-sentenced-to-six-years-in-prison-in-russia/2019/02/06/415f0b98-29f7-11e9-b011-d8500644dc98_story.html
- 1535 Gidseltagningen endte med over 338 døde, hvoraf de fleste var børn. Det er i ugerne derefter Putin tager skridt til vidtgående ændringer, som f.eks. reglen om at nye guvernører i fremtiden skal udses centralt og ikke længere vælges demokratisk, ligesom distriktvalgte repræsentanter nu fjernes fra parlamentets underhus. Det er ligeledes i 2004 at Putin tager aktivt del i processen for at få Janukovitj valgt til præsident i Ukraine hvilket i første omgang mislykkes.
- 1536 Som en reaktion på demonstrationerne i 2005 indledte Putin, en uddannelse af politiske patrioter og deres organisationer, som i de gode gamle dage.
- 1537 Nemtsov havde for øvrigt lige før mordet udtalt: *"The contract between Kadyrov and Putin—money in exchange for loyalty—is coming to an end. Where will Mr Kadyrov's 20,000 men go? What will they demand? How will they act? When will they come to Moscow?"* Kilde: The Economist den 14. marts 2015. Ramzan Kadyrov regerer Tjetjenien på højst brutal vis med Putins billigelse.
- 1538 <http://www.svt.se/nyheter/putinkritiker-i-koma-med-forgiftningssymptom>
- 1539 Kilde: Weekendavisen den 21. april 2017
- 1540 Kilde: Weekendavisen den 2. juni 2017
- 1541 Putin fik tidligt ry for at slå ned mod korruptionen, men da Bill Browder, manden bag en af de største udenlandske investeringsfonde i Rusland, efter eget udsagn ansatte Sergej Magnitskij for at identificere nogle korrupte embedsmænd havnede Sergej i konflikt med systemet og døde efter en 11 måneder i fængsel i Rusland. Dette fik i 2012 USA til at indføre en "Magnitskij-lov", der blokerede 39 personers økonomiske transaktioner, personer, der på en eller anden måde ansås være delagtige i mordet på advokaten. https://en.wikipedia.org/wiki/Hermitage_Capital_Management og Svd den 25. marts 2018: "Vill Sverige fortsätta att ta emot mördare?". Sagen er imidlertid langt fra afsluttet. Hvor forsvandt de 230 mio. dollar som Bill Browders firma, HSBC Management Guernsey Ltd, fik refunderet af den russiske stat i 2007? Hvad med Bill Browder selv, har han rent mel i posen? Bill Browder påstod efter Sergejs dødsfald, at denne havde arbejdet som advokat for Browder. Det stemmer dårligt med, at Sergej magnitskij slet ikke havde hverken juridisk uddannelse eller advokatbestilling. Det er dokumenteret af Flemming Rose i Berlingske Tidende den 6. april 2019. I realiteten var Sergej direktør i og stifter af nogle af de selskaber Bill Browder ejede. Sagen indledtes i 2006, hvor Sergej bliver afhørt i en skatte sag mod Browder og hans partnere. I 2009 bliver Sergej fængslet og Browder stævnet for retten anklaget for skattesnyd af de russiske myndigheder, hvilket udløser Browders reaktion i form af en 10 min. videoanklage mod myndighederne. Først i de sidste 10 sekunder af denne video nævnes Sergej. Det er således først da Sergej

kort efter dør i fængslet, at Browder udnævner ham til "sin advokat" og anvender ham som trumfkort i kampen mod de russiske myndigheder. Det ændrer ikke på at Sergejs død i fængslet pga manglende lægehjælp er et utvivlsomt brud på menneskerettighederne, men det gør ikke Browder uskyldig. <https://phr.org/news/phr-applauds-us-house-approval-of-magnitsky-act/> Den russiske filminstruktør, Andrei Nekrasov har lavet en dokumentarfilm om begivenhederne: "The magnitsky act". <http://www.magnitskyact.com> Andrei arbejdede ud fra den officielle version af begivenhederne, men opdagede snart, at Browder mfl. havde ændret på visse fakta i sit vendetta mod den russiske stat. Andreis film blev derefter censureret og afvist ved flere fremvisninger, ligesom den forsvandt fra Vimeo. Nu kan man i Vest let få mistanken at Andrei arbejder incognito for den russiske stat, men det stemmer ikke særligt godt med Andreis tidligere projekt "Rebellion: the Litvinenko Case", som anklager den russiske stat for mordet på Litvinenko som hævn for at denne kendte til og afslørede regimets "false flag aktion" i ved sprængningerne af 4 højhuse i Rusland 1999. Mere om denne sag andetsteds her. https://en.wikipedia.org/wiki/Rebellion:_the_Litvinenko_Case Det skuffende lokalvalg 2019, ledte i øvrigt umiddelbart efter til hævnaktioner mod oppositionspolitikere over hele Rusland. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tillslag-mot-rysk-opposition-efter-maktpartiets-valflopp>

1542 <https://www.expressen.se/kultur/ide/rattegangen-som- visar-att-putins-ryssland-ar-sjukt/>

1543 <https://www.svd.se/kaa-eneberg-vad-hander-med-jurij-dmitrijev-i-memorial>

1544 Som symptom på, det manglende opgør med fortidens fejltagelser på upartisk vis vil Putin beholde Lenins mausoleum på den røde plads: <https://www.rt.com/politics/398319-putin-promised-to-keep-lenin/>

1545 Udrensningerne 1937-39 gjorde også mange svenske nyrussere til "statens fjender". De opdagede for sent, at de var rejst fra asken til ilden. 1545 Mindst 50 svenskere og sikkert langt flere blev sandsynligvis henrettet. Journalisten og forfatteren Kaa Eneberg har undersøgt de mange forfærdelige skæbner som blev svenskere og finner, der søgte lykken i det "russiske paradys" til del. Man var forblændet af lokal kommunistpropaganda som beskrevet i bøgerne: "Tvingade till tystnad: en okänd historia om några svenska familjeöden" - "Förnekelsens barn: svenskarna som drog österut" - "Knuts ask och kejsaren av Karelen: om den svenska Rysslandsfebern". Kaa var motiveret af de omfattende bestræbelser for at undertrykke virkeligheden om familiernes skæbne. Hundreder af familier blev hjulpet tilbage til Sverige via Tage Erlanders hjælp, mens der blev lagt låg på andre familiers skæbne for ikke at risikere relationen med Sovjet.

1546 Allerede i 2005 havde Memorial samlet 1.3 mio. navn i sin database. <https://www.memo.ru/en-us/memorial/> Det fik man ikke tak for. Memorials formand Natalja Este-

mirova blev myrdet i 2009, og den 18. marts 2019 blev memorials nuværende formand, Oyub Titiev idømt 4 års fængsel "for besiddelse af narkotika". Beviset var noget marijuana som Oyub påstår at politiet anbragte i hans bil. Det er ikke særligt usandsynligt i betragtning af mange lignende beretninger.

1547 En ven som studerede russisk på universitetet i Skt. Petersborg fortalte mig, at racismen lurede under overfladen overalt, også hos mange akademikere. Uden turister til stede var det ikke et usædvanligt samtaleemne, om den eller dens mormor nu også var etnisk russer eller ej. Efter Sovjetunionens fald blev det stadigvæk noteret, både i pas og id-kort, hvorvidt indehaveren var "jøde" eller af den og den etniske afstamning. Det siger sig selv, at man på denne måde oprettholder forfølgelse og stimulerer forskelsbehandling. En japaner, der ledsagede min ven i Moskva kunne ikke gå 100 skridt uden at vise legitimation, og kunne kun i selskab med min russisktalende ven, undgå at blive ført til politistationen.

1548 <https://www.wsws.org/en/articles/2017/11/11/pers-n11.html> <https://www.rt.com/news/409854-fara-russia-foreign-agent/>

1549 <https://www.svt.se/nyheter/vi-har-ocksa-ratt-till-en-egen-tv-kanal>

1550 Putin vil styre informationsstrømmen. Både til dem som mest ser tv og til alle de andre som får nyheder fra internettet. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/analys-rysslands-natsurfare-fruktar-digital-jarnrida>

1551 Kilde: Fransk dokumentar 2018: "Submarine Cables: The Invisible War Mapping the World"

1552 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/protester-nar-ryska-staten-tar-over-natet> Marts 2019 fik vi en indikation af, hvad kontrollen kunne anvendes til i og med vedtagelsen af en ny lovpakke. Fremover kunne privatpersoner idømmes bøder og fængselsstraf for at sprede "falske nyheder" eller udvise "klar mangel på respekt" for samfundet, staten eller dens symboler. Den vagt formulerede lov åbner for statens vilkårlige tolkning, dvs. frygt og bæven for systemkritiske mennesker. Kilde: Berlingske Tidende den 9. marts 2019.

1553 Putin er refereret fra et interview med Bloomberg News den 5. september 2016 og her gengivet fra fra "Björnen kommer" af Mattias Göransson.

1554 Putin til Oliver Stone i hans dokumentar: "The Putin interviews" sendt 2017.

1555 Den svenske professor Stefan Hedlund konstaterer i Svd den 15. april 2008: "*Rysk säkerhetspolitik bygger på den historiska erfarenheten av att vara utsatt för invasioner och angrepp från omvärlden, inte minst från Väst*".

1556 Putins ord i Parlamentet da han den 18. marts 2014 bekendtgjorde annekteringen af Krim er her gengivet fra Masha Gessen: "Framtiden är historia".

- 1557 Udgifterne til det russiske militær er for nedadgående og mindskede 20% i 2017 ifølge Stockholms Internationale Fredsforskningsinstitut (SIPRI): <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/militarutgifterna-hogsta-sedan-kalla-kriget>
- 1558 Putins verdensbillede på 5 min: "Putin Crushes BBC Smartass" <https://www.youtube.com/watch?v=-KHCNk9BYy4>
- 1559 I "Putins folk" af Kalle Kniiivilä beskrives den tavse majoritet i landet som værende begrænset ikke interesserede i politik, og ret så konservative. Det er til ære for denne majoritet, at Putin til eksempel sætter medlemmerne af "Pussy Riot" i fængsel eller det som er værre. <https://www.svt.se/kultur/pussy-riot-medlem-kan-ha-blivit-forgiftad> Storbyerne kender menigmand mest fra beskrivelser af det luksuøse liv man ikke selv havde adgang til. Det er primært mere de frisindede sjæle i hovedstæderne som er Putins modstandere, mens de brede russiske masser tydeligvis ser Putin som det mindste onde.
- 1560 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-godkaner-nya-sanktioner> <https://www.di.se/nyheter/eu-forlangde-sanktioner-mot-ryssland/> Blandt andet blev finansmanden Boris Rotenberg placeret på sanktionslisten og kunne herefter ikke anvende banken for at få betalt sin elregning i Finland hvor han også er statsborger udover Rusland. Verden venter stadig på sanktioner mod de finansfolk, der deltog i udplyndringen af Rusland i tiden frem til at Putin satte foden ned.
- 1561 Så meget desto mærkeligere, at netop Obama indførte de følgende sanktioner og blandt andet udtalte at den russiske økonomi skulle slås i stykker "In tatters".
- 1562 <https://www.theguardian.com/world/2014/may/21/russia-30-year-400bn-gas-deal-china>
- 1563 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/ukraina-far-militar-hjalp-av-usa> De lyssky metoder som fandt sted i forbindelse med kuppet i Ukraine, er muligvis med til at Putin overreagerer mod demonstrationerne i Moskva. Oppositionspolitikeren Alexej Navalnyj blev i marts 2017 arresteret sammen med 700 demonstranter, der gik på gaden i protest mod korruptionen i statsapparatet. <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/oppositionsledaren-aleksej-navalnyj-gripen-i-ryssland> Scenariet gentog sig nogle måneder efter hvor Aleksej igen blev arresteret og ved en hastig proces idømt 30 dages fængsel, samme dag som de næste demonstrationer skulle finde sted. https://da.wikipedia.org/wiki/Aleksej_Navalnyj
- 1564 Putin: "USA har ingen allierede, bare vasaller." Citatet er fra "The Putin interviews"
- 1565 <https://www.dn.se/nyheter/sa-skulle-maktparet-splittras-upp/>
- 1566 <https://www.youtube.com/watch?v=oK6btErCaYI&feature=youtu.be>
- 1567 Ord står mod ord omend meget peger mod Rusland: <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/massiv-sanering-av-allmana-platser-i-salisbury-efter-nervgiftattacken> Den engelske udenrigsminister rapporterede, at FN's laboratorium havde afgjort, at giften var russisk produceret, men dette fremgik ikke af laboratoriets rapport. En gift som kun Rusland kender til, kan man vel ikke genkende uden noget at sammenligne med. Man må selv have haft adgang til denne gift som reference, og dette kunne i så fald ske via kemikeren; Vil Mirzayanov, som selv var med til at fremstille giften og sidenhen hoppede af til USA hvor han bor nu. Her beskriver Mirzayanov hvordan han bevidnede resultatet af den stærke gift: <https://www.yahoo.com/news/russians-says-chemist-uncovered-existence-novichok-075342077.html> Vil skrev endda en bog om sine erfaringer med giften: "State secret", ligesom det fremgår i "Proletaren" marts 2018, at USA hjalp de Uzbekiske myndigheder med at demontere et sovjetiske giftlaboratorium i Uzbekistan, der producerede giften. Kilde: New York Times den 25. maj 1999 og <http://proletaren.se/artikel/ar-mays-bevis-mot-ryssland-lika-starka-som-blairs-mot-irak> De to russere, der havde været tilstede i Salisbury ved mordforsøget på Sergei Skripal kunne imidlertid idenfices res takket være Bellingcat. Den ene af dem, GRU officer og læge Aleksandr Misjkin kom sammen med en anden agent med en forklaring på deres besøg, som ikke var særligt troværdig og slet ikke stemte med den hastige afrejse. Alt tyder på at den sag er opklaret.
- 1568 [svt.se/nyheter/utrikes/britterna-far-stod-fran-andralander-i-fallet-skripal](https://www.svt.se/nyheter/utrikes/britterna-far-stod-fran-andralander-i-fallet-skripal)
- 1569 <http://www.bbc.com/news/uk-43402506>
- 1570 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/sa-gick-det-till-salisbury-misstanktas-avslojande> Afsløringerne fremkom via den private dybdegravende journalistiske organisation Bellingcat. Rusland anklager naturligvis Bellingcat for at gå vestmagternes ærinde. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/natdetektiverna-i-bellingcat-vilka-ar-de-och-varfor-ska-man-lyssna-pa-dem> <https://atlanticcouncil.org/programs/digital-forensic-research-lab/> Bellingcat, der i starten var identisk med James Foley og journalisten Eliot Higgin og har idag 10 ansatte. Det viser sig, at Higgin i 2016-2019 var associeret med organisationen Atlantic Council, der præsenterer sig som en upartisk organisation. Upartisk indebærer i dette tilfælde tydeligvis, at man er allieret med den amerikanske udenrigspolitiske linje. <https://atlanticcouncil.org>. På Atlantic Councils hjemmeside præsenteres medarbejderne som NATO's storteam: <https://atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2019/09/NATO-huge-team-1024x768.jpg> Det er ikke let at gennemskue hvad der egentligt sker, hvis organisationer og stater opererer ved hjælp af "neutrale" organisationer, på samme måde som

vi har bevidnet det med de mange initiativer under den kinesiske "Enhedsfront". Er vi vidne til en ny slags proxykrig i æteren, altså en krig hvor de involverede parter, f.eks. USA og Rusland opererer mod hinanden ved hjælp af diverse NGO? <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/hiding-in-plain-sight/> https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2019/08/HPS_English.pdf Efter min mening må svaret afhænge af detaljerne. Bellingcat har f.eks. fremkommet med meget overbevisende dokumentation for Ruslands skyld i nedskydningen af MH17 og giftmordforsøget på Skripal. Selv partiske organisationer kan finde guld.

1571 I artiklen i Svd den 6. april 2018: "Sverige bidrar till en mycket farlig situation", kritiserer Hirdman, at Sverige i solidaritet med Storbritannien udviser en russisk diplomat uden at man først har offentliggjort utvetydige bevis.

1572 Kilde: Russia beyond den 7. april 2017. https://www.rbth.com/international/2017/04/07/zbigniew-brzezinski-russia-should-form-a-closer-union-with-us-and-china_737177

1573 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/uppgift-ryssland-beskot-ukrainskt-fartyg> <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/efter-ukrainas-uppmaning-fler-lander-oppnar-for-hardare-sanktioner-mot-ryssland>

1574 Morderen bliver tilfældigvis opdaget fordi nogle drenge ser ham kaste mordvåben og paryk i en sø. Ved at søge efter morderens opgivne russiske identitet kan det konstateres, at han er blevet forsynet med falsk pas. Da de russiske myndigheder ikke vil samarbejde må det igen antages, at den russiske sikkerhedstjeneste står bag. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/agentmordet-i-berlin> <https://www.svt.se/nyheter/spionmordet-som-blivit-storpolitik-da-maste-man-agera>

1575 Her citeret fra sit asyl i Rusland i Oliver Stones dokumentarfilm: "Ukraine on fire - The real story"

1576 https://en.wikipedia.org/wiki/Ukraine%E2%80%93European_Union_Association_Agreement

1577 I "Ukraine on fire - The real story" indgår foto fra selve afstemningen.

1578 <https://sv.wikipedia.org/wiki/Krim#Demografi>

1579 Det er her det civile passagerfly Malaysia Airlines Flight MH17 skydes ned over øst-Ukraine den 17. juli 2014. Nedskydningen af flyet har tydeligvis fundet sted vha. et russisk anti-luftværn. Rusland påstår, at flere sådanne systemer blev efterladt i Ukraine, og det er sikkert rigtigt nok, men den 24. maj 2018 kom den hollandske havarikommission alligevel frem til at den russiske 53:e luftværnsrobotbrigade stod bag nedskydningen. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/ryska-armen-pekars-ut-i-mh17-utredning> <https://www.rt.com/news/427739-russia-rejects-mh17-downing-claim/> Rusland nægter alt, men meget peger på det modsatte.

Journalister fra Bellingcat kunne ved hjælp af geolokalisering følge soldater fra den russiske brigade, Kurskbrigaden 53, på deres vej ind over grænsen. Visse af de unge soldater kunne ikke lade være med at fotografere sig selv og lægge fotos op på sociale medier. Brigaden havde malet deres affyringsrampes serienummer over, men den kunne alligevel genkendes på sin vej frem til gerningsstedet på den anden side af grænsen ved hjælp af andre individuelle kendemærker på rampen, som blev fotograferet af forskellige vejkameraer på vejen ud og ind, ligesom tid og dato kunne fastslås. Vi var vidne til et konkret russisk "false flag" forsøg. Mere om denne form for propaganda i del 3.

1580 https://en.wikipedia.org/wiki/Massacres_of_Poles_in_Volhynia_and_Eastern_Galicia

1581 De hemmelige operationer: "Belladonna" og "Lynx" i 1946 og "Trident" i 1947.

1582 Roberts interessante hjemmeside: <https://consortiumnews.com/>

1583 Samtalen mellem USA's assisterende statssekretær Victoria Nuland og ambassadøren Geoffrey Pyatt i feb. 2014 blev hacket og et klip lyder således: "*I think Yats is the guy who's got the economic experience, the governing experience*" Kilde ca. 47 min. inde i dokumentarfilmen: "Ukraine on fire: The real story". Den aflyttede samtale peger på, at Oliver Stone må have haft adgang til Ukrainisk, eller russisk, efterretningsmateriale hvilket han i så fald burde redegøre for, så vi alle kan vurdere kilderne selv.

1584 https://sv.wikipedia.org/wiki/Euromajdan#M%C3%B6jligt_f%C3%B6rs%C3%B6k_till_statskupp

1585 215 politimænd såredes. Efter kuppet gav den nye regering amnesti til alle demonstranter som havde anvendt vold under demonstrationerne.

1586 Oleksandr Popov var Kievs borgmester og blev i december 2013 afsat af Yanokovichs regeringen og siden tiltalt for at beordre politiets aktion. Der er dog meget som tyder på, at Popov handlede under ordre fra sin chef Serhiy Lyovochki ifølge Oliver Stone.

1587 Lyovochkin var chef for Ukraines administration og havde satset store ressourcer på udfaldet af det kommende forløb. Allerede februar 2013 indkøbte han sammen med en kollega Ukraine's Inter Media Group, der også ejer the Ukrainian News og Inter television network, som var populære tv-kanaler i Ukraine. Kilde: https://en.wikipedia.org/wiki/Serhiy_Lyovochkin

1588 Kilde: Dokumentarfilmen: "Ukraine on fire: The real story" af Oliver Stone, baseret på interview med de deltagende parter.

1589 Dette er centralt i analysen af begivenhederne. Her er BBC's version: <http://www.bbc.com/news/>

magazine-31359021 Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Euromaidan#Investigation_into_shooters.2Fsnipers Og her en længere redegørelse fra "Institute for European, Russian and Eurasian Studies" (IERES) som hører under The George Washington University's Elliott School of International Affairs: <http://russialist.org/the-snipers-massacre-on-the-maidan-in-ukraine/>

1590 Kilde: "Ukraine on fire: The real story".

1591 Den ukrainske præsident Yanukovich modkandidat, Viktor Yuschenko, var nær ven af USA. Hans kone arbejdede i det hvide hus under Reagan.

1592 I Oliver Stones dokumentarfilm: "Ukraine on fire - The real story" vises de enslignende instruktioner som blev anvendt i Libyen, Iran, Moldavien, Georgien 2003 mfl: sprøjte peberspray mod politiet, beskytte sig med skjolde og fælles graffititasks.

1593 F.eks. Laurent Fabius, Frank-Walter Steinmeier og Radosław Sikorski

1594 https://en.wikipedia.org/wiki/Agreement_on_settlement_of_political_crisis_in_Ukraine

1595 https://en.wikipedia.org/wiki/Council_of_Europe

1596 https://en.wikipedia.org/wiki/Volodymyr_Parasyuk

1597 Mosje Reuven Asman udtalte den 21. februar 2014: "*Jag vill inte utmana ödet men det finns konstanta varningar om medvetna attacker mot judiska institutioner*". Kilde: https://sv.wikipedia.org/wiki/Euromajdan#Slutet_av_februari_%E2%80%933_Parlamentet_g%C3%B6r_uppror,_Janukovyj_avsatt

1598 Præsidenten flygter til landets næststørste by Kharkov. I stedet for bileskorte vælger han helikopter og det opgives senere, at hans bileskorte bliver beskydt hvilket tyder på en plan om at dræbe ham. Samtidigt indtages præsidentens private bolig og regeringsbygningen af bevæbnede mennesker.

1599 https://sv.wikipedia.org/wiki/Ukraina#Euromajdan_och_Krimkrisen

1600 https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_people_killed_during_Euromaidan

1601 Arseniy Yatsenyuk bydes velkommen af USAs udenrigsminister John Kerry, FN's generalsekretær Ban Ki-Moon, den tyske kansler Angela Merkel og den engelske premierminister David Cameroun.

1602 Kort efter udnævntes Micheil Saakasjvili til guvernør i Odessa. Micheil var samme person som i 2003 under "rosenrevolutionen" i Georgien, afsatte den nyvalgte præsident Eduard Sjevardnadze med anklager om valgfusk. Micheil gik

sammen med sine tilhængere ind i parlamentet og fjernede med vold præsidenten, som var midt i sin tale den 22. november 2003. Derefter bekendtgjordes nyvalg og den 4. januar blev Micheil præsident i Georgien. Da Micheil afgik som præsident 2013 blev han anklaget for korrupsion og flygtede til USA. Her kom han snart på lønningslisten for "The new international leadership institute" til en årsløn af 198.000 dollar. Selvom han var efterlyst i Georgien blev han nu forsynet med Ukrainsk pas, og udset til guvernør i Ukraine.

1603 Noget kunne i øvrigt tyde på det ud fra den omtalte lækkede samtale mellem den amerikanske ambassadør og Victoria Nuland, repræsentant for "State For European And Euroasien Affairs" som utilsødet udbrøder: "*Fuck the EU*" i samtalen. https://sv.wikipedia.org/wiki/Euromajdan#Slutet_av_februari_%E2%80%933_Parlamentet_g%C3%B6r_uppror,_Janukovyj_avsatt

1604 Bogens forfatter vælger at fremhæve netop dette citat som årsag til Ukraines "bogbrænding" ifølge SvD den 15. december 2018.

1605 <https://www.svd.se/medan-kriget-rasar-gommer-porosjenko-skattepengar>

1606 Få år tidligere spillede Zelensky hovedrollen i tv-serien "Servant of the People", om en ukendt gymnasielærer, der helt utippet vinder præsidentposten takket være en video, der går viral.

1607 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/ukrainska-valjaren-vi-overlever-bast-vi-kan> <https://www.gp.se/nyheter/v%C3%A4rlden/zelenskyj-mot-jordskredsseger-i-ukraina-1.14663592> I september 2019 aftalte Ukraine og Rusland fangeudveksling og samme år fik Rusland igen stemmeret i Europarådets Parlamentariske Forsamling.